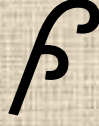
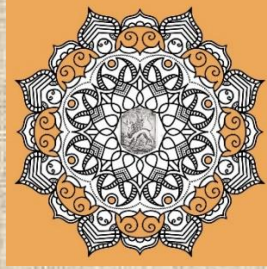

ISSN 2229-547X VIDEHA

रिदेह ३१२ म अंक १७ जून २०२३ (रर्ष १७ मर्य १९७ अंक
३१२)

[रिदेह (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) www.vidaha.co.in]

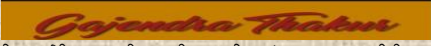

रिदेह ऐथिनी मरिह ऐन्दरनन: मरुषीमिह मंरुतम

रिदेह- प्रथम ऐथिनी पारुषिक ऐ-पत्रिका

मरुदक: गऐरु ऐरुष।

ঐ পোথীক ঘরীধিকার ঘরবন্ধিত ঞ্চি। কাপীরাগট (©) ধারকক লিখিত ঞ্খুমতীক বিনা পোথীক কোনা ঞ্খশক জায়া প্রতি ঐর বিকার্টিগ যাহিত গনেব্ঠানীক ঞ্খরা যাত্ৰিক, কোনা মাধ্যময়, ঞ্খরা জানক ঘ্রহণা রা পুনর্ঘোয়াক প্রণালী দ্বারা কোনা রূপমে পুনরূপাদন ঞ্খরা ঘচারণ-প্রযারণ নে কএল জা য়কৈত ঞ্চি।

(c) ২০০০- ২০২২. ঘরীধিকার ঘরবন্ধিত। ভান্ঘরীক গাছ জে ঘন ২০০০ য় যাযুটিজপর চল http://www.geocities.com/.../bhalsarik_gachh.html , <http://www.geocities.com/ggajendra> ঞ্খাদ লিকপর ঞ্খা ঞ্খনো ৯ জুলাগ ২০০৪ ক পোয়ট <http://gajendrathakur.blogspot.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html> কেব রূপমে গন্ঠরনেটপর মেথিলীক প্রাঠনতম ঔপধিতক রূপমে বিদ্বমান ঞ্চি (কৈচু দিন লেলে <http://videha.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html> লিকপর, জোত wayback machine of [https://web.archive.org/web/*videha/258_capture\(s\)_from_2004_to_2016-](https://web.archive.org/web/*videha/258_capture(s)_from_2004_to_2016-) <http://videha.com/> ভান্ঘরীক গাছ-প্রথম মেথিলী ব্লাগ / মেথিলী ব্লাগক ঐগীগেটব)।

গ্ৰ মেথিলীক পহিল গ্ঠরনেট পঠিকা থিক জকব নাম বাদমে ১ জনবরী ২০০৫ য় 'বিদেহ' পড়লে। গ্ঠরনেটপর মেথিলীক প্রথম ঔপধিতিক যাত্রা বিদেহ- প্রথম মেথিলী পাঞ্চিক গ্ৰ পঠিকা ঞ্খবি পর্চল ঞ্চি, জে <http://www.videha.co.in/> পর গ্ৰ প্রকাশিত হোজত ঞ্চি। ঞ্খর "ভান্ঘরীক গাছ" জানব্ব্ব 'বিদেহ' গ্ৰ-পঠিকাক প্রজাক য়গ মেথিলী ভাষাক জানব্ব্বক ঐগীগেটবক রূপমে প্রযুক্ত ভই বহল ঞ্চি।

(c) ২০০০- ২০২২. বিদেহ: প্রথম মেথিলী পাঞ্চিক গ্ৰ-পঠিকা (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004). য়মাদক: গজেন্দ্র ঠাকুর। Editor: Gajendra Thakur. In respect of materials e-published in Videha, the Editor, Videha holds the right to create the web archives/ theme-based web archives, right to translate/ transliterate those archives and create translated/ transliterated web-archives; and the right to e-publish/ print-publish all these archives. বচনাকার/ য়গ্রহকর্তা ঞ্খপন মোলিক ঞ্খা ঞ্খপ্রকাশিত বচনা/ য়গ্রহ (য়পূর্ণ ঔব্ববদাযিছ বচনাকার/ য়গ্রহকর্তা মধ্য) editorial.staff.videha@gmail.com কে মেলে ঞ্খটচেমেষ্টক রূপমে পঠা য়কৈত জিথি, য়গমে ঔ ঞ্খপন য়ক্ষিষ্ট পৰিচয ঞ্খা ঞ্খপন জেন কএল গেলে ফোটো য়েছো পঠারিথি। ঐতই প্রকাশিত বচনা/ য়গ্রহ যভক কাপীরাগট বচনাকার/ য়গ্রহকর্তীক লগমে জিছ ঞ্খা জতই বচনাকার/ য়গ্রহকর্তীক নাম নে ঞ্চি ততই গ্ৰ য়পাদকাঞ্খন ঞ্চি। য়মাদক: বিদেহ গ্ৰ-প্রকাশিত বচনাক রেব-ঞ্খাকাগর/ থীম-ঞ্খাধাবিত রেব-ঞ্খাকাগরক নিয়মাক ঞ্খধিকার, ঐ যভ ঞ্খাকাগরক ঞ্খব্ববাদ ঞ্খা লিপ্যভরণ ঞ্খা তকবো রেব-ঞ্খাকাগরক নিয়মাক ঞ্খধিকার; ঞ্খা ঐ যভ ঞ্খাকাগরক গ্ৰ-প্রকাশন/ প্রিট-প্রকাশনক ঞ্খধিকার বয়েত জিথি। ঐ যভ লেলে কোনা বায়লট্টী/ পাৰিঞ্খমিকক প্রারধান নে জে, য়ে বায়লট্টী/ পাৰিঞ্খমিকক গজুক বচনাকার/ য়গ্রহকর্তা বিদেহয় নে জুড়থু। বিদেহ গ্ৰ পঠিকাক ময়মে দু টা ঞ্খক লিকলেত ঞ্চি জে ময়মক ০১ ঞ্খা ১৯ তিথিকে www.videha.co.in পর গ্ৰ প্রকাশিত কএল জাগত ঞ্চি।

Videha eJournal (link www.videha.co.in) is a multidisciplinary online journal dedicated to the promotion and preservation of the Maithili language, literature and culture. It is a platform for scholars, researchers, writers and poets to publish their works and share their knowledge about Maithili language, literature, and culture. The journal is published online to promote and preserve Maithili language and culture. The journal publishes articles, research papers, book reviews, and poetry in Maithili and English languages. It also features translations of literary works from other languages into Maithili. It is a peer-reviewed journal, which means that articles and papers are reviewed by experts in the field before they are accepted for publication.

Font/ **Keyboard** **Source:** <https://fonts.google.com/>, <https://github.com/virtualvinodh/aksharamukha-fonts> , <https://keyman.com/>

These are print-on-demand books, send your queries to editorial.staff.videha@gmail.com. The eBooks of some of these are available for sale on Google Play [(c) Preeti Thakur, sales.videha@gmail.com], send your queries to sales.videha@gmail.com. The contents and documents e-published by Videha (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) are periodically being checked for accessibility issues. People with disabilities should not have difficulty accessing these contents/ documents.

© Preeti Thakur (sales.videha@gmail.com)

Videha e-Journal: Issue No. 372 at www.videha.co.in

সমান্তৰ পৰম্বৰাক বিদ্বাপতি- ঠিত্ৰিদিহে সন্মানমং সন্মানিত শ্ৰী পনকনানে মণ্ডন দ্বাৰা

মৌখিনী ভাষা জগজ্জননী যীতাতাঃ ভাষা শ্ৰায়ীন্। হৃদয়ন্তঃ উজৱান- মাণ্ডয়ীমিহ মংকৃতাম্।

ঋষৰ খন্ডা (ঋষৰ খাম্হ)

তিঋশ্বন খেভ্ৰহি কাশ্ৰি তম কিষ্কিৱিনে পমৱেগ। ঋষৰ খন্ডাৰন্ত জত মণ্ডো ৱীক্ষি ন দেগ।। (কীৰ্তিততা
প্ৰথমঃ পলৈৱঃ পহিলে দোহা।)

মানে ঋষৰ ৰূপী খাম্হ নিৰ্মাণ কই ওগপৰ (গছ-পছ ৰূপী) মঠ জঁ নে ৱাঁহন জায় তঁ ঐ
জিন্দৱনৰূপী ক্ষেত্ৰমে ওকৰ কীৰ্তিৰূপী নষ্টী কেনা পমৱত।

শৰু যজ্ৰেদ (২৩.২)-যথেমাঁ ৱাঠ কন্যাপীমাৱদানি জনেভ্ৰঃ। ব্ৰহ্মৰাজস্বাভাঁ শূদ্ৰায় চাৰ্যায় চ স্নায়
চাৰণায় চ।।হম মন্ত গোঠেৰ্কে গ্ৰ পৱিত্ৰ ৱাণী (ৱেদৱাণী) মনৱী। ব্ৰাহ্মণকে, ক্ষত্ৰিয়কে, শূদ্ৰকে ঋ
ঋৰ্কে; ঋপন নোকৰ্কে ঋ ঋপৰিঠিতকে যোহো (মানে মন্তকে)। মদা ঐ ৱেদৱাক্যক ৱিপৱীত
মন্তুয়ুতি ৱেদৱাণীক ঋধ্যয়ন/ শ্ৰৱণকে মমাজক কিছু গোঠে নেন নিষেধ কৰই চাহনেক, মদা যুতি
যোহো ৱেদৱাক্যকে প্ৰমাণ মানৈত ঋচি (শৰ্ক্ প্ৰমাণ) তেঁ তকৰ ৱিক্ষু দেন ওকৰ নিৰ্দেশ স্বয় ঋমাত্ৰ
ভই জাগত ঋচি।

Do not judge each day by the harvest you reap but by the seeds that you plant.
-Robert Louis Stevenson

Videha: Maithili Literature Movement

८

ॐ ढोः शान्तिरनुविष्णु गुरुंश शान्तिः

ॐ ढोः शान्तिरनुविष्णु W शान्तिः

अनुक्रम

ॐ अनुक्रमे अनुक्रमः-

१.१.गजेश्चरु ठाणुव- नूतन अनुक्रम मनुमादकीय

१.२.अनुक्रम ३११ पर शिषुणी

२.गद्य अनुक्रम

२.१.परमानन्द नाल कर्ण- गीता माहाणुम (अनुक्रम)

२.२.गुणुमार मनुमाज कणुप-छाडुन नुशानी

২.৩. আচার্য বামানন্দ মণ্ডল-হিন্দু ধর্ম আ হিন্দু বিবোধ/ প্ৰেম কে জীত

২.৪. আশীষ অনিচিহাৰ-তীন্দু কথা- মপনা আ ভম, ঘৰ, কাঠন কথা

২.৬.ডা. যোগানন্দ মা- শ্ৰী ৰাজ কিশোৰ মিশ্ৰ ও দানক 'প্ৰনয়-পাশ'

২.৩.ডা কিশন কাৰীগৰ-.মৌখিনী মে ৰচনা চোৰী কে ৰিকশ মময়্যা আ মমাধান

২.৭.নানদের কামত- ১ ঠা নঘুকথা আ ৩ ঠা ৰিহিন কথা

২.৮.নানদের কামত- পোখী মমীক্ষা এক ৰিমৰ্শ- ১.ৰিছাপতি আভেমকথা কেৰ দৃষ্টিৰৌধ ২.পুস্তক মমীক্ষা: নানু-নীনা ৩.জগদীশ প্ৰমাদ মন্ডন-উপন্যাস "পংগু"

২.৯.নিৰ্মনা কৰ্ণ- অগ্নি শিখা (খেপ-২১)

২.১০.গুন্দন কৰ্ণ- নঘুকথা ৰীঠ আ ৰীহনি কথা হাশ

২.১১.নন্দ বিনায়ক বায়-ৰেঙেৰে ছী

২.১২.জগদীশ প্ৰমাদ মণ্ডল- স্মৃতিতা (ধাৰাৰাহিক উপন্যাস)

২.১৩.জগদীশ প্ৰমাদ মণ্ডল-আৰঁ নগ জীৱঁ (নেঘুকথা)

২.১৪.বৰীন্দ্র নাৰায়ণ মিশ্ৰ-ৰঁদনি বহন খঁচি মন্ডকিছু (উপন্যাস)-
ধাৰাৰাহিক

৩.পদ্ম খণ্ড

৩.১.ৰাজ কিশোৰ মিশ্ৰ-ফেৰ আএন জাট

৪. অশ্বিনগ্নক

১.বিদেহ গ্ৰ-পত্ৰিকাক মন্ডা পুৰান অঁক Videha e journal's all
old issues

২.মৌখিনী পোখী ডাউনলোড Maithili Books Download

৩. মৌখিনী আডিযো-বীডিযোক মঁকনন Maithili Audios-Videos

४. मैथिली शिक्ष, बॉल आ किशोर माहिल Maithili Children Literature

५. रिदेह स्त्री काना

६. रिदेह ग्र-नर्निर्ज

७. रिदेह सृचना र्मपक अरुषण (including Parallel Literature in Maithili and Videha Maithili Literature Movement)

१

ॐ द्यौः शान्तिरन्तरिक्षं गङ्गा शान्तिः पृथ्वी शान्तिरापः
शान्तिरोषधयः शान्ति वनस्पतयः शान्तिर्विश्वे देवाः
शान्तिर्ब्रह्म

ॐ ढ्ढोः श्शान्तिवन्तुर्विष्क W श्शान्तिः पृथ्वी श्शान्तिवापः श्शान्तिबोषधयः श्शान्ति
रन्नतयः श्शान्तिर्विष्के देराः श्शान्तिर्ब्रह्म

ब्रह्मणसँ प्रार्थना जे द्यूलोकमे, अंतरिक्षमे, पृथ्वीपर, जलमे, औषधमे,
वनस्पतिमे, विश्वमे, सभ देवतागणमे आ ब्रह्ममे शांति हुअय।

ॐ-ब्रह्मण, द्यौ-सूर्य-तरेगण, अंतरिक्ष- पृथ्वी आ द्यूलोकक बीच, आपः-
जल, विश्वेदेवा- सभ देवता, ब्रह्म- सर्जक।

ब्रह्मणसँ प्रार्थना जे द्यूलोकमे, अंतरिक्षमे, पृथ्वीपर, जनमे,
औषधमे, रन्नतिमे, विश्वमे, सभ देवतागणमे आ ब्रह्ममे शांति
हुअय।

ॐ-ब्रह्मण, द्यौ-सूर्य-तरेगण, अंतरिक्ष- पृथ्वी आ द्यूलोकक बीच,
आपः-जन, विश्वेदेवा- सभ देवता, ब्रह्म- सर्जक।

८

ॐ, सहस्रशीर्षा पुरुषः। सहस्राक्षः सहस्रपात्।

ॐ, स्र ह्रस्वा शीर्षा पुरुषः। स्र ह्रस्वा ऋः स्र ह्रस्वा पात्।

स भूमिं ग्वंग विश्वतो वृत्वा। अत्यतिष्ठद् दशाङ्गुलम्॥

स भूमिं W वि श्वतो वृत्वा अत्यतिष्ठद् दशाङ्गुलम्॥

हजार माथ, हजार आँखि, हजार पएर संग विश्वकेँ आच्छादित केने
अछि, दस आंगुरक गनतीक वशमे नै अछि ओ।

ॐ सहस्रशीर्षां पुरुषः सहस्राक्षं
सहस्रपात् ॥ सभूमिं सर्वतस्मृत्वा
त्त्वतिष्ठदशाङ्गुलम् ॥

पद्भ्यागँ शूद्रो अजायत ॥

पद्भ्याङ्गँ शूद्रो अजायत ॥

पएरसँ शूद्रक उत्पत्ति भेल ॥

पद्भ्यां भूमिर्दिशः श्रोत्रात् ।

पद्भ्यां भूमिर्दिशः श्रोत्रात् ।

मुदा पएरसँ भूमियोक उत्पत्ति ।

❁ (White Florette- innocence and purity)

❁ (Wheel of Dharma)

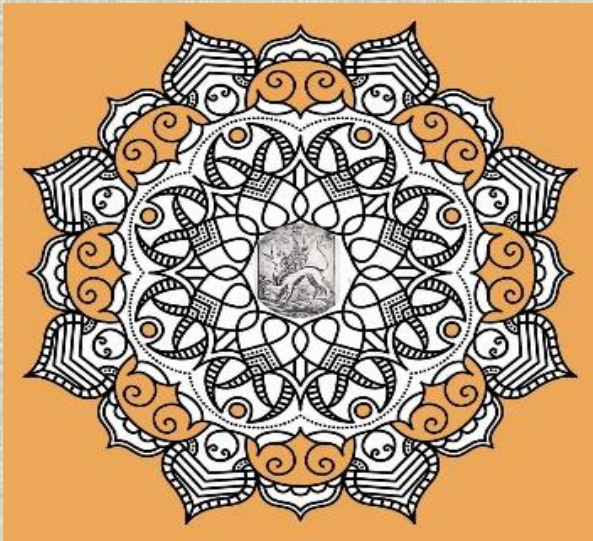
卐 (Swastik)

ॐ (सिद्धिरस्तु, सिद्धम सिद्धिबन्धु, सिद्धम Devanagari Anji)

Ū (Gwang ग्वंग- two small circles connected by u and a dot placed over it, used in reference of Vedic texts)

Ɔ (Tirhuta Anji, Ankush of Ganeshji, placed at the beginning of something)

Ɔ

१.१.गजेन्द्र ठाकुर- नूतन अंक यम्नादकीय

१.२.अंक ३१९ पर टिप्पणी

১.১.গজেন্দ্র ঠাণ্ডৰ- নূতন ঞ্ৰক সস্নাদকীয়

১

ৰঁদ্রী নাথ ৰায় 'ঞ্ৰমাণ' ক 'মৌখিত ঙৈয়া কৰা ঱িঠাৰ'

ৰঁদ্রী নাথ ৰায় 'ঞ্ৰমাণ' ক 'মৌখিত ঙৈয়া কৰা ঱িঠাৰ' ঱ুঁক্ষিনাথ মিশ্র জী কৰা পদ্য জকাঁ সনসনাগত ঱ঁজৈএ, সস্নাধৰ, তয ঞ্ৰা ত্ৰুকাৰঁদ্রী যুক্ত, গেয। মৃদা গ্ৰা সস্নানতা ওতহি খতম ভই জাগএ, ঞ্ৰা জে ঱িপৰীততা ঞ্ৰৱৈএ যে ঞ্ৰিছি ঐ সগ্ৰহক ঱িষয ঱ষ, ঞ্ৰা তকাৰ ঞ্ৰাঁখিগৰ ঱িৰীক্ষণ। ঞ্ৰা যে ঞ্ৰিছি ৰঁদ্রী নাথ ৰায় 'ঞ্ৰমাণ' ক ঞ্ৰাঁখি ঞ্ৰা খুন দুনূক পাজীষ্টিৰ হেৰাঁক কাৰণ, ঞ্ৰা যে এ ঱ী ও ঱াঁ এৰী পাজীষ্টিৰ ঱ৈ ঞ্ৰিছি, গ্ৰা ঞ্ৰিছি মিখিতা পাজীষ্টিৰ। খুনো ঱ৈ ৰঙো মিখিতা কৰা ছহি, জাতিৰাদীক ঙ্ৰজ্জৰ কেশ 'ডাগ' কৰা দেতা মিখিতা কৰা ৰঙমে, জে ও ঘোৰনে ছখি।

তন-মন জে ঘৰাহ ভেন ছহি ঞ্ৰা পোমন গুণ্ণড় কঠাহ ভেন ছহি তকাৰ ঙ্ৰত্ৰৰ চাহিযহি কৰিকৈ, ঞ্ৰা যে ঙ্ৰত্ৰৰ মৌখিনেয়াঁ চাহী সনকা। ৰসক জানীযেকৈ ও ৰসখান কহতা। মৃদা মাত্ৰ প্ৰশ্বে ঱ৈ ঠাঢ় কৰৈ ছখি, ঙ্ৰত্ৰৰো দগ ছখি- কাদো কৰৰঁ ঘায় কে গাৰৰঁ/ ঞ্ৰগিতা খেতী ধান কৰৰঁ হমা।

ৰঁদ্রী নাথ ৰায় 'ঞ্ৰমাণ' ঱িঞ্ৰাখাদত্ৰক মৃদাৰাধ্ৰসক ঞ্ৰমাণ মোন পাড়ি দেলহি।

কল্পনা মা- নশামুজি হিত গারী গীত

মদ্য নিষেধ বিভাগ খাদি দ্বাৰা নশামুজি বিষয়ক কাৰ্যপ্ৰগ্নমে হিন্দীমে 'নশামুজি গীত' কাৰ্যপ্ৰগ্নমক প্ৰাৰম্ভমে খহাঁ মননে হএৰাঁ। কল্পনা মা মৌখিনীমে ৭৯ ঠা গীতক একটা মংগ্ৰহ নই কই প্ৰম্বত ভেলী জে মাত্ৰ খহী বিষয়পৰ খছি। নেখকক মমাজক মময়্যাঁ মৰোকাৰ বখৰাঁক গ্ৰ একটা উদাহৰণ খছি। খা মময়্যা জে এক্লে মংগ মনোৰৈজ্ঞানিক খা মামাজিক দনু খছি। মময়্যা জে মভ উমেৰ খা মভ খাৰ্থিক স্থিতি রঁনা নোক নেন মমান ৰূপমঁ খতৰা রঁনি খায়ন খছি। খহাঁক ঘৰক নোক একটা খতৰাক রীচ ঘুমি বহন ছথি, খা কোনো কান গ্ৰ মময়্যা দনকা মপঠা মাৰি খপনামে মমাহিত কই মকৈ ছছি। কোকীন, হেৰোগন, গাজা, তাৰী, দাৰ মঁ নই কই দৰ্দ বোধী দৰাগ, খা ম্বতৰাঁক গোণী, ভাঙ খাদি মেহো একৰ পৰিঞ্চেত্ৰমে খৰেঁত খছি। কল্পনা মা ঐ মে গুঠখা খাদি মেহো জোড়ি দেনে ছথি। জৰ্দামে নশা হোগতে ছে, ম্বদা মৰকাৰ গুঠখামে জৰ্দাক মিশ্ৰণপৰ প্ৰতিৰঁক্ষ নগা দেনে ছে, মে গুঠখা রঁনি গেল খছি পান মম্যানা। ম্বদা ঐ উল-পাদক খাৰঁ নখনউ এফ.এম.পৰ প্ৰচাৰ এনা ভই বহন খছি- রঁড়ে মিযাঁ মংগ ছোটে মিযাঁ হ্ৰী, মানে পান মম্যানা মংগ চুনক ডিৰঁরী খা জৰ্দাক পুড়িয়া খনগমঁ হ্ৰী, মানে খহাঁ পান মম্যানামে চুন খা জৰ্দা খপনেমঁ মিনা কই গুঠখা রঁনা নিখ, উল-পাদক মিনা কই নৈ দেত, কাৰণ মৰকাৰ মনা কেনে ছে। মে রঁড়ে মিযাঁ ভেল পান মম্যানা খা ছোটে মিযাঁ ভেল চুন খা জৰ্দা।

কৰি মন্ত তৰহক দুগ প্ৰয়োগক জানকাৰী বৰ্ণিত ছথি আ ওকৰ
 দৰুপযোগক প্ৰতি মচত ছথি, চাহে স্ৰগয়া ভোকৰাঁক
 াখ্য, সঁঘৰাঁক াখ্য রা জীহপৰ নেৰাঁক তৰীকা াখ্য। গ্ৰ ঘৰকেঁ
 তোড়েএ, মময়্যাক জডি াছি। মূদা কৰি াক, ধৰুৰক ঔষধীয়
 প্ৰয়োগমঁ াৰগত ছথি আ ওকৰা রঁদনাম নে কৰৰাঁক াগ্ৰহ কৰে
 ছথি। ও য়েনী স্ৰবতী রঁনি াপন রঁখান য়েহো কৰে ছথি, াপন
 দুৰ্গুণক চঠা কৰেত ছথি। হনোহন শঁকৰক চঠাক মঁগ রঁমন্ত
 াগম্নন া মদ্যক রেশমে ঠেন ভঁগক চঠা াছি। ফেৰ শঁকৰ া
 কানী মঁ কৰি পথ প্ৰদৰ্শন কৰেনে য়েহো কৰে ছথি।

তমাকু প্ৰাষিপৰ য়েহো াপন দুধিষ্টকোণ কল্পনা জী বখনে ছথি।
 মূদা এতই তমাকু প্ৰাষিক ানোচনামে রাঁহৰী দেশ্যমঁ মিয়ৰেঠক
 রঁটেত তস্কৰীপৰ ানকৰ ধ্যান নে গেননি। তমাকু প্ৰাষকক জন্তৰ-
 মন্তৰপৰ ান্দোতন া াঠোক পাছামে তমাকু প্ৰাষকক কনেত
 কন জোড়নে াপ্ৰতি দিলেী নগ্ৰমে হমৰা াভৰন াছি। মিয়ৰেঠপৰ
 ানাপ-শনাপ্ ঠেকমমঁ জে মিয়ৰেঠ তস্কৰ মাফিযাক নৰ বৰ্গ
 ঠলপন্ন ভেন াছি তকৰ কাৰণ তমাকু প্ৰাষক ঐ তৰহক
 নারীকেঁ মানৈত ছথি জে ানকা নোকনিকেঁ (তমাকু
 প্ৰাষককেঁ) বিনেন রঁনা কই ঐ তস্কৰ মাফিযাকেঁ ফায়দা পঁঠা
 বহন াছি, া ওগ ছদ্ব প্ৰচাৰক শকাৰ ভেনী কল্পনা মা।

জঁ াহাঁ এনীষ্ট মিয়ৰেঠ নারীমঁ গপ কৰৰঁ তঁ ও কী াহাঁকেঁ পূছত
 া াহাঁক ঠন্তৰ কী হএত য়ে প্ৰশ্নোত্তৰী নীচাঁ দেন জা বহন াছি-
 -কী াহাঁ মিয়ৰেঠ পিরেী ছী?

-নৈ।

-কিয়ো মিয়গবেষ্ট নৈ পীৰিঁ বহন ঞ্ছি, হমৰ ছোষ্টকা ভাগ মিয়গবেষ্ট নৈ পিৰেঁত ঞ্ছি। হম কানেজমে মিয়গবেষ্ট পিৰেঁত বহী ঞ্ছাঁ নৈ পিৰেঁ ছী। মিয়গবেষ্ট গণ্ডম্ৰী মৰি বহন ঞ্ছি।

জঁ ঞ্ছাঁ এনীষ্ট বীড়ী নারীমঁ গপ কবরঁ তঁ ও কী ঞ্ছাঁকৈঁ পূছত ঞ্ছাঁ ঞ্ছাঁক উত্তৰ কী হএত যে প্ৰশ্নোত্তৰী নীঠাঁ দেন জা বহন ঞ্ছি-

-কী ঞ্ছাঁ বীড়ী পিৰেঁ ছী?

-নৈ।

-কিয়ো ঞ্ছাঁ বীড়ী নৈ পিৰেঁএ, বিক্শোৰঁনা ঞ্ছাঁ মিয়গবেষ্টে পিৰেঁএ। বীড়ী উছোগ মৰি বহন ঞ্ছি।

ডী.ঞ্ছাৰ.ঞ্ছাগ. কেৰ বিপোষ্টক মোতাৰিক ২০২১-২২ মে ১১ কৰোড় মিয়গবেষ্ট ম্ৰষ্টিককৈঁ জৰ্ত্ত কএন গেন, গ্ৰা মস্তোঞ্ছা মিয়গবেষ্ট তল্লবীমঁ ঞ্ছানন জা বহন ছন। একৰ কগএক গ্ৰণা মান পকড়ন নৈ জা মকন হএত। বিঁহাৰমে মছ নিমেষধক বাদ কিছু দিন তঁ মভ ঠীক বহন, মূদা ঞ্ছাঁ গামে-গামমে একষ্টা ঞ্ছপৰাধ নেষ্টৰক বঁনি গেন ঞ্ছি জে গামে-গাম দাৰ উপনক্ক কবরৌত ঞ্ছি। তঁ মছ-নিমেষধক গীত গৌনিহাৰকৈঁ ঞ্ছাঁ ঞ্ছপৰাধ নেষ্টৰক নেন নারী গ্ৰুপ মানরঁ? উত্তৰ ঞ্ছি নৈ, মূদা দানকৰ উপযোগ কএন গেনহি যে তঁ মানৈয়ে পড়ত।

কাৰণ কৰি ঞ্ছাক, ধতূৰক ঔষধীয় প্ৰয়োগমঁ ঞ্ছরগত ছথি ঞ্ছা ওকৰা বঁদনাম নৈ কবরাঁক ঞ্ছাগ্ৰহ কৰেঁত ছথি তেঁ হমৰা নগৌএ

জে দেশমে বঁনন মিকবেষ্ট (ডিমেবিষ্ট গ্ৰহ্ম) পৰ অৰুধিক ষ্টেক
নগনায়াঁ হোগত বিদেশী মিকবেষ্টক তস্কৰী আ তকৰ পৰিণামস্বৰূপ
তমাকুক প্ৰসকক দুৰ্দশাপৰ জঁ ধ্যান বখিতথি তঁ আৰ নীক বহেত।
কল্পনা মা অখন হিত-অপেচ্চিতক নশা প্ৰযোগয়াঁ চিন্তিত
চ্চথি, নশামুজি হিত নেন গীত গাৰিঁ বহন চ্চথি। জঁ অহুঁ এ নেন
চিন্তিত চ্চী তঁ অহুঁকেঁ বঁমৰাঁক চাহী জে গ্ৰ নশাক আদতি কেনা
নাগে চ্চৈ, একৰ দুৰূপযোগ কেনা শ্বক হোগ চ্চৈ আ বঁঠিতে জাগ
চ্চৈ। তগ নেন গ্ৰ পোথী উপযোগী হএত। জঁ অহাঁ স্ময় নশা কই
বহন চ্চী আ এ য়ঁ মুজি চাহে চ্চী তঁ গ্ৰ পোথী অহাঁ কেঁ বঁমৰাঁমে
মদতি দেত জে কেনা এ মমচায়াঁ নড়ী আ জীতী আ অখন
জীৱনপৰ নশাক নিয়ন্ত্ৰণ য়ঁ মুজ হোগ।

-Gajendra Thakur, editor, Videha (be part of
Videha www.videha.co.in -send your WhatsApp no to
+919560960721 so that it can be added to the
Videha WhatsApp Broadcast List.)

অখন মন্তব্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাও।

১.২. অংক ৩৭১ পৰ ষ্টিপ্পণী

মনোজ ঠাণ্ডৰ

মিথিনা মৌখিত জোড়ৱাঁক মে আহাক ৰঁদাত নীক পহনে, ধন্যৱাঁদ।
এক বিশেষাংক মিথিনাক দেৱী দেৱতাক মহন্তু আ আজুক সম্ময় মে
ওকৰ স্বান পৰ আধাৰিত হোৱাঁক ঠাঠী এহনে অপেক্ষা অহি।

কল্পনা মা

প্ৰথমদৃষ্টয়া নীক বিষয় ৰম্ব মঁ যুজ অংক নাগি ৰহনে অহি। মাৰ্থক
পহনে অহি ৰিদেহক বিশেষাংক মভ।

লক্ষ্মণ মা 'মাগৰ'

ৰঁদাত নীক আনেথ মৰঁ জুঠায় নেনে ছী। এতেক ৰাস্ত জীৱনে মে
মৌখিনী মাহিকক প্ৰতি এহনে ঝটি আ এতে ৰঁৰকা ৰঁৰকা কাজ
হাথ মে ন কে তকৰা মঠী সম্ময় মে মম্বাদিত কয় নৈত ছী মে
অহাঁ আ অহাঁক ঠীম মঁ মঁভৰ ভ ৰহনে অহি। অহাঁক জম্বা আ
জম্বনে কে হম মনাম কৰেত ছী! ৰঁধাগা!!

প্ৰিয়কা মিশ্ৰ

মহুদয় ধন্যৱাদ! 'ৰিদেহ'ক মাধ্যমমঁ ৰঁদাত কিছু মিখৱাঁক, বঁমৱাঁক
অৱমৰি মঁগ হমৰা মভকেঁ মাৰ্গদৰ্শনে মেহো হোএত। হমৰ মভক

প্রযায় বহত জে ঞ্চপনামে নিৰঁতৰ স্খাৰক সঁগ কাজ কৰাঁক
প্রযায় কৰী।

ঞ্চপন মঁতৰ্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ
পঠাও।

২.গঢ় ঞ্চ

২.১.পৰমানন্দ লাল কৰ্ণ- গীতা মাহাৰ্মে (ঞ্চাগাঁ)

২.২.গুম্মাৰ মনোজ কৰ্ণপ-ছোড়ল নিশানী

২.৩.ঞ্চাচাৰ্য বামানন্দ মণ্ডল-হিন্দু ধৰ্ম ঞ্চা হিন্দু বিৰোধ/ প্ৰেম কে জীত

২.৪.ঞ্চাশীষ ঞ্চনঠিহাৰ-তীন্ কথা- যপনা ঞ্চা ভ্ৰম, ঘৰ, কাঠল
কথা

২.৯.ডা. যোগানন্দ মা- শ্ৰী বাজ কিশোর মিশ্ৰ ও দানক 'প্ৰনয়-
পাশ'

২.১০.ডা কিশন কাৰীগৰ-.মৌখিনী মে বচনা চাৰী কে বিকষ্ট সমস্যা
আ সমাধান

২.১১.নানদের কামত- ১ ঠা নঘুকথা আ ৩ ঠা ঝিহিন কথা

২.১২.নানদের কামত- পোথী সমীক্ষা এক বিমর্শ- ১.বিদ্যাপতি
আমেকথা কেব দৃষ্টিৰোধ ২.পুস্তক সমীক্ষা: নান-নীনা ৩.জগদীশ
প্ৰমাদ মণ্ডন-উপন্যাস "পংগু"

২.১৩.নির্মলা কৰ্ণ- অগ্নি শিখা (খেপ-২১)

২.১৪.গুন্দন কৰ্ণ- নঘুকথা বীঠ আ ঝিহিন কথা হাষ্ট

২.১৫.নন্দ বিনায় বায়-ৰৈকরে ছী

২.১৬.জগদীশ প্ৰমাদ মণ্ডন- স্মৃতিতা (ধাৰাৰাহিক উপন্যাস)

২.১৭.জগদীশ প্ৰমাদ মণ্ডন-আৰঁ নগ জীৰঁ (নঘুকথা)

২.১৪.বরীন্দ্র নাৰায়ণ মিশ্ৰ-ৰঁদলি বহন খিচি মভকিছু (উপন্যাস)-
ধাৰাৰাহিক

২.১.পৰমানন্দ লাল কৰ্ণ- গীতা মাহাত্ম্যে (খ্ৰাণাঁ)

Scan 03 Jun 23 16:57:50

Friday, 2 June 2023 12:22 PM

ॐ
गीता माहात्म्ये
(प्रथम प्रकरण उद्भव शब्द)
दोसब अध्याय

श्री लगवान कहनथिन - नख्खी पहिन
अध्यायक माहात्म्येक उद्भव उपाख्यान
उम अहाँ केँ सुना देनहँ। प्रार दोसब
अध्याय केँ माहात्म्येक प्ररल कर। दक्षिण
दिश वेदवेत्ता ट्राफण नोकनिक प्ररल
बल्लर नाम सँ एक नगर मे श्रीमान्
देवधर्मा नाम सँ एक विद्वान ट्राफण
बहेत छनाह। ओ अतिथी नोकनिकक
पूजक, स्वाध्यायधीन वेदध्यासुक
विशेषत, यतक अन्नर्षान करवना
आ तपस्वी नोकनिकक सदिखन
प्रिय छनाह। ओ उद्भव द्रव्य सँ प्राणि
मे हरन करके कतेको देब धरि

দেৱতা কেঁ তপ্ত কেনথিন । মুদা
 ও প্ৰমাণ্যে চাক্ৰল কেঁ কখনক্ৰী জানি
 নহি মিননৈন । ও পৰম কন্যাশয়
 তত্বক জ্ঞান প্ৰাপ্তিক তচ্ছা সঁ সৰদিন
 বেৰ সামগ্ৰী সঁ সন্ত সঙ্কল্প বান্ধা
 তপস্বী নোকনিকক সেৱা কৰই
 নগনাহ । এহি প্ৰকাৰ শ্বল-প্ৰাচৰণ
 কৰেত কুনকা কতেকো সময় বীত
 গেন । তদনন্তৰ এক দিন পৃথ্বী পৰ
 কুনকা নগ এক ত্যাগী মহামো
 প্ৰকৰ্ত্ত লৈনাহ । ও পূৰ্ণ অন্তৰী
 প্ৰাকাংক্ষা বহিত নাসিকাক অগ্ন
 লাগ পৰ নজৰি ৰাখই বান্ধা প্ৰা
 জান্ত চিত্ত চনাহ । সদিখন পৰমা-
 মোক চিন্তন মে নাগত প্ৰানন্দ
 বিলোৰ বাহেত চনাহ । দেৱধৰ্ম্মা তহি
 নিত্যসন্তুষ্ট তপস্বী কেঁ শ্বক্ৰশাৰ সঁ

প্রশাসন কঃ প্রচলনশিন - মহামেন ।
 হুম্বা ধ্যান্তিময়ী স্থিতিকোনা মিত ।
 তহন আমোজানী স্তং দেবধর্ম্য কৈ
 সৌন্দর্য গাঁরক নিবাসী মিত্রবানক
 পরিচয় দেনশিন জে বঁকরীক চব্বাং
 চন অং কহনশিন - বংহ অংপনেক
 উপদেধ দেঅহ ।

ও স্থানি দেবধর্ম্য মহামোক চব্বা
 বন্দনা কঃ সমৃদ্ধিধানী সৌন্দর্য গাঁর
 পঙ্কচি ওকর উত্তর দিধ একর্ষা বিধান
 বন দেখনশিন । অহি বন মে নদীক
 কাচের একর্ষা পাথর পর মিত্রবান
 বেসন চনাহ । কনকর অঁখি আনন্দ-
 তিবক সঁ নিচ্চন লঃ বহন চন । ও
 অংপন নজরি সঁ দেখি বহন চনাহ ।
 ও স্থান অংপসক স্থাতারিক বৈরি
 চোড়ি এক ঠাম জমা লঃ পবস্পর
 সিংহাণী কনক সঁ বিধান দে ।

।रबोवा। अन्तु स। यवन छन। ७। ७।
 ७। ७। ७। ७। ७। ७। ७। ७। ७। ७।
 मृगक अन्तु अन्तु लाव सँ बैसन छन।
 मिनवान दया सँ लवन अन्तु अन्तु
 मनोहारिणी नजरि सँ पृथ्वी परभाव
 अमृत छी बहन छन। ७। ७। ७। ७। ७। ७। ७। ७। ७।
 अन्तु देवि देवदामि मन प्रसर
 ल३ गेन। ७। ७। ७। ७। ७। ७। ७। ७। ७।
 मिनवान नग गेन। मिनवान गेने
 मय अन्तु क३ देवदामि के सकोर
 केनथिन। तदन्तु विद्वान वेददामि
 अन्तु छी सँ मिनवान नग गेन।
 जखन अन्तु प्रानक समय समाप्त
 लेन तहन देवदामि अपन मनक
 रात पछनथिन - महाबाह। हम अन्तु
 ज्ञान प्राप्तु कर३ चाहेत छी। हमरा
 ७। ७। ७। ७। ७। ७। ७। ७। ७।
 उपायक उपदेखा दिअ जाति सँ

हमरा सिद्धि मिल सके ।
 देवप्रमर्क वात छनि मिश्रानको
 देव किछु सोचनेथ उकर बादएहि
 प्रकारे कहनथिन - विद्वान एकसमस्त
 क वात अछि हम जंगल मे रिकबीक
 बधा कइ बहन छनऊँ तखन एक र्था
 बाँध पर हमर नजरि परल । उ
 तेहन प्रयंकर छन जे मान्य उ
 सरकेँ था जायत । हम मृत्यु सँ
 उबेत छनऊँ तेँ बाँध केँ आरेत
 देखि रिकबीक अंत केँ प्राण कइ
 ओहि ठाम सँ परा गेनऊँ । मुदा एक
 र्था रिकबी उबंत सर प्रय केँ लगि
 नदीक काँचर मे बाँध नग बेबोक
 र्थेक छनि गेनीह । येरि तइ बाँध
 सेहो सर द्वेष छाड़ि छुपछाप
 ठाँठ लइ गेन । बाँध केँ एहिअवस्था

মে দোখী বঁকৰী কহনখিন-হেৰাঘ
 অক্সনেক তঃ অতিশ্বৰ্ত্ত লোজনমিনন
 অছি। হমৰা ধৰীৰ সঁ মাউস নিকাৰি
 অহাঁ প্ৰেম পূৰ্বক খাও। অহাঁ এডেক
 দেৰ সঁ কিং ঠাদ ছী। অহাঁক মন
 মে হমৰা খায়ক বিচাৰ কিংনহি
 হোয়ত অছি।

বঁঘ কহননি- বঁকৰী এহি ঠাম আৰি-
 তহি হমৰা মন সঁ হ্বেষক লাৰনিকনি
 গেন অছি। লুখ প্যাস সেগে মৰিগেন
 অছি। তেঁ নগ মে আৰিতঙ্ক আৰ হম
 অহাঁ কেঁ লক্ষণ কৰঃ নহি চাহেত
 ছী। বঁঘ কেঁ এনা কহন্য পৰ বঁকৰী
 কহনীহ- হম নহি জানেত ছী জে
 হম কোনা নিৰ্ভয় তঃ গেনঙ্ক অছি।
 একৰ কোন কাৰণ তঃ সকেত অছি।
 জৌ অহাঁ জানেত ছী তহন বজাও।
 ন হহি ঠাম কহনি

জা স্বাশ্বাশ্ব কহনান - হম সেহো
 নহি জানেত ছী। চব্ব সোম্মা মে
 ঠাট ভেন মহাপ্রকৃষ সঁ প্ৰচেত ছী।
 এন্য নিষ্কায ক৩ ও ব্ৰহ্ম ওহি ঠাম
 সঁ চননাহ। কুনকা ব্ৰহ্মক স্বভাষ
 মে জা বিচিৎ পরিবর্তন দেখি
 হম বিস্ময় মে পচন চনঙ্ক। ওখনহি
 ও সর হমবা নগ স্বাশ্বি প্ৰভা কেননি।
 ওহি ঠাম গাচক চাটি পর এক ঠা
 বানববাজ বেসন চননাহ। কুনকা
 ব্ৰহ্মক সংগ হম সেহো বানববাজ সঁ
 প্ৰচনঙ্ক। হে বিপ্ৰবর হমবা প্ৰচনা
 পর বানববাজ কহননি - হে স্বজ্ঞাপা-
 ন স্বব্ৰ। ওহি বিষয় মে হম স্বহাঁ কে
 প্ৰবান চূড়ান্ত স্বনায়েত ছী। ওহি
 সোম্মা মে বনক স্বন্দর জে প্ৰেষ
 মন্দির অচ্চি ওম্হর দেখু। ওহি
 মন্দির মে ঠাফাজী সঁ স্যাপিত

কখন একৰ্ণা শিৱ নিংগ অৰ্ছি ।
 পহিলে এহি ঠাম স্কৰ্মা নাম
 সঁ একৰ্ণা চুহিমান মহামো
 বহেত চনাহ জে তপস্যা মে সন-
 গ্ন লঃ এহি মন্দিৰ মে উপাসনা
 কৰেত চনাহ । ও বন সঁ য়ন নোটি
 কঃ আ লাদিক জন সঁ পূজনীয়
 ভগৱান ঈকৰ কে স্মান কৰাকে
 কনকৰ পূজা কৰেত চনাহ । এহি
 প্ৰকাৰে প্ৰৰাধনা কৰেত ওহি ঠাম
 স্কৰ্মা বহেত চনাহ । কিছু সময়
 বাদ কনকা নগ একৰ্ণা প্ৰতিথিক
 আগমন লেগ । স্কৰ্মা লোকনক
 নেন যন নঃ কেঁ অতিথি কেঁ
 অৰ্পণ কখনথিন আ কহনথিন-
 হে ৱিহন, হম কেৱন তত্ত্বজানক
 জাছা সঁ ভগৱান ঈকৰক প্ৰৰাধ-

না কৰেত ছী। আত্মা এহি স্বাৰা-
ধন্যক যন পৰিষ্কৃত ভঃ হমৰা ভেষ্টি
গেন কিংক তঃ অখন অহাঁ এহন
মহাপ্ৰকৃষক হমৰা পৰ অশ্ৰুগ্ৰহ ভেন
অছি।

স্বকৰ্মা জা মঞ্চৰ বচন স্নিতিপক্ষ্য-
ক ধনি মহামো অতিথি কেঁ বড় যুষ্টি
ভেননি। ও একৰ্থা স্কিনাখন্ত পৰ
গীতকদোসৰ অশ্ৰুচয় নিম্ন দেনথিনা
চুফল কেঁ ওকৰ পাঠ আ অশ্ৰুস-
ক নেন আত্মা দৈত কহনথিন-হে
চুফল এহি সাঁ অপানক আশ্ৰেণন
সাঁ সম্বন্ধীত মানোৰথ অপনে আপ সনে
ভঃ জায়ত। জা কহি ও চুফিমান তপস্বী
স্বকৰ্মা কি সোম্যা মে দেখেত দেখেত
অনুধনি ভঃ গেনাহ। স্বকৰ্মা বিস্মিত
ভঃ ক্লনকা আদেজ্ঞানুসাৰ নিবনুৰ

গীতা দোসৰ অধ্যায়ক অল্যাস
 কৰঃ নগনাহ । তদনন্তৰ কিছু সমষ্ক
 পঞ্চাশত শ্লোক কৰণা শ্লোকঃ ৩ঃ কনকা
 আমেগনক প্ৰাপ্তি ভেননি । যেবিও
 জতঃ - জতঃ গেনথিন ততঃ - ততঃক
 তপোরন জানু ৩ঃ গেন । ধীত-ঈ
 আ বাগ হ্বেষ সব বাঁধা হব ৩ঃ গেন ।
 এতবে নহি ওহি ঠাম লক্ষ প্ৰ্যাসক
 কৰ্ণ্থ যমে ৩ঃ গেন আ লয় মেহে
 সমাপ্ত ৩ঃ গেন । গা সব দোসৰ
 অধ্যায়ক জপ কৰঃবান্য স্বকৰ্মা
 ঈশ্বৰক তপস্যাক প্ৰত্যৰ সমজ্ৰ ।

মিহৰান কহনথিন - বানৰৰাজ
 কেঁ এন্য কহনা পৰ প্ৰসন্নপূৰ্বক বঁকৰী
 আ বাঘ সং হম ওহি মন্দিৰ দিছা
 চনি গেনকঁ । ওহি ঠাম শ্বিনাখাশ পৰ
 নিখন গীতক দোসৰ অধ্যায় কেঁ
 হম তদখানকঁ আতহ পদনকঁ । ৩কাৰ

वेरि - वेरि पढेण सँ हम उपस्यक
 पारि पारि नेनकेँ तें हे लदप्रकष
 अकेँ सेहो सदिखन गीतक दोसर
 अष्टायक पाठ कब । एना कबना
 पर मजि अहाँ सँ ह्वर नहि बहत ।

श्री लगवान कहनथिन - प्रिये ।
 मिरवानक उपदेखा पर देरखामर्षि
 कनका पूजन र प्रणाम कर प्रबन्ध
 पर दिख छनि गेनाह । उहि ठाम
 कोनो देवानथ मे पूरजि प्रामे-
 जानी महामो केँ पारि उत्र सर
 टुठानु कहनथिन । अरु सरसँ पहिने
 कनके सँ गीतक दोसर अष्टाय
 के पढेथिन कनके उपदेखा सँ
 अरु अनुकबल यज स्वकर्मा सरदि
 अरु सँ दोसर अष्टायक पाठ कब
 नगनाह । तखन उ अन्वद परमपद

কৈ প্ৰাপ্ত কৈনবি ।

প্ৰবন্ধমানন্দ নগৰ কৰ্ণী

৫

গীতা মহামেড
(প্ৰেম প্ৰকাশ উত্তৰ খণ্ড)

ত্বেসৰ অধ্যায়

শ্ৰী ভগৱান কহনথিন - প্ৰিয়ে ,
জনস্মান মে জহ নাম সঁ একৰ্থা
চক্ষুণ চনাহ, জে কৌশিক রঙা
মে উপেন্ন লেন চনথি । ও অপ্রন
জাতীয় ধৰ্ম চোড়ি কহ বনিযাক
কাম কৰে চনাহ । ও দোসৰ সীক

संग छलिचाब करः क छसन मे
 प्रति गेनाह । उ सदिखन ज्वा
 खेनेत, धरार पीरेत आ धिकार
 कः जीरक हण्य करेत छनाह ।
 एहि प्रकारे झनकर समय रीतेत
 छन । धन नष्ट भः गेना पर उ
 छ्यापारक नेन सहर उडर दिझा
 छनि गेनाह । उहि ठाम सँ धन कमा
 कः घर दिझा छनाह । किछु हर
 छननाक बाद सर दिझा अन्हार
 भः गेन तहन एकथा गाछक नीछ
 बरथेबा सर घेरु दवा केँ प्रान्त
 नः नेनकेसु । झनकर धर्मिक नोप
 लेनाक कारणे उ लयानक प्रेत
 योनि मे जन्म नेनथि ।

झनकर पत्र रउ धर्माग्येन आ
 वेदक विज्ञान छनाह । उ अखन धरि

পিতৃক নৌথক বাহু দেখেত চনাহ।
 জখন ও নহি এখন তখন জনকৰ
 পত্নী নগাৰহু নেন অুপনে সেহো
 ঘৰ চোড়ি চনি দেনাহ। ও সব দিন
 জনকৰ খোজ কৰেত চনখিন মূদা
 বাহুগীৰ সঁ প্ৰচনা পৰ সেহো কোনে
 সমাচাৰ নহি মিনেত চননি। তদন্তৰ
 এক দিন একথা বাহুগীৰ সঁ জনকা
 ভেঁৰে ভেননি জে জনকৰ পিতৃজীক
 সহায়ক চনাহ। জনকা সঁ সব জান
 জানি পিতৃক মৃত্যু পৰ ব্ৰখ ভেননি।
 ও চুফিমান চনাহ। কিছু দেৰি সোচি
 বিচাৰি কেঁ পিতৃক পাবনৌকিক
 কৰ্ম কৰবাক জাছা সঁ সব আৰম্ভকে
 সামগ্ৰী নঃ কে ও কাছী জয়বাক
 বিচাৰ কেননি। বাথ মে ককেত
 সাত আঠ দিন চননাক বাদ নৰম
 নি...

।দশ ডাঃ গাঃ গগ পঙ্কচনাঃ জাঃ
 ঠাম কনকৰ পিতাজী মাৰন গেন
 চনাঃ। ওহি ঠাম ও সশ্ৰোপাসনা
 কঃ গীতক তেসৰ অধ্যায়ক পাঠ
 কেনথিন। তখনহি আকাঙ্ক্ষা মে
 লয়কৰ আৰাজ ভেন। ও অখন পিতাজী
 কেঁ লয়কৰ আকাঙ্ক্ষা মে দেখনথিন।
 যেৰি ওবতহি অখন সামনে আকাঙ্ক্ষা
 মে একটা নীক বিমান সেহো
 দেখনথিন জে তেজ সঁ দ্যপু চন।
 তাহি মে কতকো ঘণী নাগন চনা
 বিমানক তেজ সঁ সব দিহা আনোকিত
 লঃ বহন চন তা দৃষ্টি দেখি কনকৰ
 চিওক দ্যগুণ হব লঃ গেন। ও বিমান
 পৰ অখন পিতাজী কেঁ দিচ্য কপ
 মে বেসন দেখনথিন। কনকা ধৰীৰ
 পৰ পীতাম্বৰ ধোলায়মান চন আ
 মনি নোকনি কনকৰ সতি কঃ বহন

ছননি। কুনকা দেখি পুত্ৰ প্ৰশাম
কেনথিন। তহন পিতাজী সেহো
কুনকা আৰ্জীবাৰ্দ দেনথিন।

তকৰ ৰাদ ও পিতাজী সঁ সৰ
ৰাত প্ৰচনথিন। তহন কুনকৰ
পিতাজী সৰ ৰাত এনা কহনথিন-
বোঁধা. দৈৱৰক্ষ হমৰা নগ গীতক
তেসৰ অধ্যায়ক পাৰ্ঠকঃ অহাঁ
হমৰা সঁ কখন গেন ব্ৰহ্মজ কৰ্মক
বঁফন সঁ চোতা দেনকঁ। আৰ অহাঁ
ঘৰ জাও কিওক তঃ জাহিনেন অহাঁ
কাৰ্জী জায়ত ছনকঁ ও প্ৰযোজন
নীতক তেসৰ অধ্যায়ক পাৰ্ঠ সঁ সিহ
ভঃ গেন অৰ্ছি। পিতাজীক এনা কহনা
পৰ পুত্ৰ প্ৰচনথিন - তত. অহাঁ হমৰা
হিতক উপদেহা দিস্ব আ কোনো কাম
জে হমৰা নেন হোয়ত সে ৰজাও। তহন

प्रिजाजी कहनथिन-अनघ,अहाँ
 जणह काम येरि करव । हम जे कर्म
 कवनहुँ अछि रणह कर्म हमर लग्ना
 सेहो केने छनाह । उ घोष नरक मे
 पड़न छथि । कनकर उहाब सेहो
 अहाँ केँ करवाक चाही आ अपना
 लनक आउब जतेक नोकनि नरक
 मे पड़न छथि कनका सर केँ उहाब
 अहाँ सँ ल३ जेवाक चाही जणह हमर
 मनोरथ अछि । बेथा जाहि साधन
 सँ अहाँ हमरा संकष्ट सँ छोड़नहुँअछि
 ओकरे अनुष्ठान दोसरबक नेन करनाज
 उचित अछि । ओकरे अनुष्ठान क३ अहाँ
 अर्जित फल केँ नारकी जीव केँ
 संकल्प क३ के द३ दिउ । जाहि सँ
 समसु पूर्वज हमरा जकाँ यातना सँ
 मुज ल३ कम समय मे धी रिक्षक प्रब

পদপায় নেতাহ ।

পিতাজীক জা সঁদেছা স্ননি পুত্র
 कहनथिन - तत जो एहन बात अछि
 आ अपनैक ज़ाछा अछि तऽ हम समसु
 नाबकी जीर केँ बरक सँ 'इश्वर कऽ
 देव । ज़ा सनि कनकर पितोजीकहनथिन
 वैशे अरमसु, अहाँक कन्याण हो। हमर
 अन्तनु प्रिय काम सम्पन्न तऽ गेन ।
 एहि प्रकारे पुत्र केँ आश्यासन दऽ कनकर
 पितोजी लगवान रिशुक परमधाम
 छनि गेनाह । तपेछा ७ सेहो
 नोथि केँ घर आवि गेनाह । उकर
 बाद परम सुन्दर लगवान श्री कंक
 मन्दिर मे कनका सोमा मे वैसि
 पितोजीक आदेखानुसार गीतक
 तेसर अष्टायक पाठ करऽ नगनाह
 नाबकी जीरक 'इश्वर केँ नैन गीत
 जनित घर पला आ संकल्प कऽ

के क्रमका द३ देनथिन ।

एहि रीँच लगवान रिक्कूक हूत यातना लागइवाना नाबकी जीर केँ छोड़वइक नेन यमराज नग गेनथिन । यमराज कतेको प्रकार सँ सकोर कइ क्रमकर पूजन केनथिन आ लक्षणधेम प्रचनथिन । उकहननि धर्मराज हमरा नेन सर दिइसँ आनन्दहि आनन्द अछि । एहि प्रकार सकोर कइ पिठनोकक सम्राथ परम चूस्मान यमराज रिक्कूहूत सँ यमनोक आरइक कारण प्रचनथिन ।

उहन रिक्कूहूत कहननि - यमराज , क्षेपकाया पर विराजमान लगवान रिक्कू हमरा नोकनि केँ अहाँ नग किछु सन्देश देवाक नेन लेजनि अछि । लगवान हमरा नोकनि के अहाँ सँ

লাহানহেম প্ৰচলনি অচি প্ৰা প্ৰাণ
 দেনেত অচি জে বৰক মে প্ৰহতসমসু
 প্ৰাণী কেঁ ছোহি দেন জাও ।

অমিততেজস্বী ভগৱান বিষ্ণু
 আদেহ স্বনি মাথ সূকা কঃ স্বীকাৰ
 কেনথিন অণ মনে মন কিচ্ছসোচন-
 থিন । তপ্ৰেচ্ছা মদোন্মত্ত নাৰকী
 জীৱ কেঁ বৰক সঁ মূজ দেখি কুনকা
 সঁগ ভগৱান বিষ্ণুক বাস সুান চনি
 গেনাহ । যমৰাজ সেহে জেষ্ঠ বিমান
 সঁ স্বীৰসাগৰ প্ৰক্ৰচনাহ । কুনকা
 লীতৰ কোষ্ঠি-কোষ্ঠি স্বৰজ সন
 কান্তিমান নীত কমত দন সন
 জ্যাম সুন্দৰ নোকনাথ জগদ্ধৰু শ্ৰী
 হৰিক দৰ্শন কেননি । ভগৱানক
 তেজ, কুনকৰ জাথ্য বনন জেথনাগক
 মনক মালিকক প্ৰকাছ সঁ দুগুণা

छन । उअनन्दयज दोअ पडेउ छनाह ।
 कनकर हृदय प्रसन्नता सँ परिपूर्ण छन ।
 लगवती नअमी अपन सबन चित्रन सँ
 प्रेमपूर्वक कनका वैरि-वैरि निहारि
 बहन छनीह । चाककात योगी नो-
 कनि लगवानक सेवा मे ठाढ छनथि
 तहि योगी नोकनिकक अँधिक
 तब ध्यानसू लेनाक कारनेनि-
 छन प्रतीत त्र३ बहन छन । देरबाज
 अन्द्र अपन रिषोधी केँ परासुकबरक
 उद्देश्य सँ लगवानक सुति क३ बहन
 छनाह । उँकाजीक मुख सँ निकलन
 वेदान्त राक्य मूर्तिमान त्र३ लगवानक
 अलगान क३ बहन छनाह । लगवान
 पूर्णतः अनुष्ठ लेनाक संगहि संग
 समसु योनी दिहा सँ उदासीनप्रतीत
 होयत छनाह । समसु जीव मे सँ जे
 जीव तपन समन क३ वैरि बनत

সাঁচয় কেনে চনাহ কুনকা সবকৈ
 ংকহি সগ নিহাৰি বহন চনাহ। ভগবান
 অশ্বিন স্বকপ লত অশ্বিন চৰাচৰ জগত
 কৈ আনন্দপূৰ্ণ চক্ষি সঁ আমোদিত
 কঃ বহন চনাহ । জ্ঞেয়নাগক প্ৰভা
 সঁ শুভাসিত অশ্ব সৰ্ব্ব চ্যাপক দিচ
 বিগ্ৰহ ধাৰণ কেনে নীতকমন সচক্ষ
 ধ্যামৰ্ণ ধী হৰি বহন জানি পচে
 চন জে মানু চাঁদনী সঁ ঘিৰন নত
 স্বপ্নোতিত ভঃ বহন অচি । এহি প্ৰকাৰ
 ভগবান কৈ মাঁকি যমৰাজ অশ্বিন
 বিজ্ঞান চক্ষি সঁ কুনকৰ সৃতি কবঃ
 নগনাহ।

যমৰাজ কহনখিন - সমসু
 জগতক নিৰ্মিত্য পৰমেষ্ৱৰ অশ্বিনক
 অনুকৰণ নিৰ্মিত অচি। অশ্বিনক মুখ
 সঁ বেদক প্ৰাধৰ্তাৰ ভেতন অচি। অঁহী

रिद्धिकुप आ एकर रिधायक कुफर
 छी । अपनैक नमन अछि । अपना
 वन आ बेग सँ जे इर्ष्य प्रतीत होएत
 अछि । एहन दानबेदक अभिमान
 छेब कबइवाना लगवान रिद्धि केँ नमन
 अछि । पानन करैत मन समुमय धारी
 धारी रिद्धिक आधाबन्त सर्वज्ञपी
 छी हबि केँ नमन अछि । समसुदेखा-
 बी लोकनिकक पातक बाधि केँ इब
 कबइवाना परमात्मै केँ नमन अछि ।
 जिनका ननार्थवर्ज आँखिथोके
 नूनन पर आगिक नपथ निकन
 नगेत अछि । ताहि कद्रकप धारी
 अपनैक परमेस्वर केँ नमन अछि ।
 अहाँ समसु रिद्धिक गुरु आत्मै आ
 महेश्वर छी । सर बैकर नोकनि केँ
 संकष्ट सँ मुजकइ कनका पर अन्नग्रह

কৰেত ছা অহা মায়া সঁ যেনন অৰ্থন
 বিশ্ব মে .চ্যাপ্ত লেনাক বারজ্বদ কখনক
 মায়া ব ওহি সঁ উপজন গুল সঁমোহিত
 নহি হোযত ছী। মায়া আমাযাজবিত
 গুলক মধ্য স্থিত লেনাক বারজ্বদ
 অহাঁ পৰ ওকৰ কোনো প্ৰলয় নহি
 পঠৈত অছি। অপনেক মহিমা ক শ্ৰু
 নহি অছি কিংক তঃ অহাঁ অসীম ছী
 তহন অহাঁ বাণীক বিষয় কোনা
 তঃ সকেত ছী। হমৰ মৌন বহন
 উচিত অছি।

এনা স্তুতি কঃ যমৰাজ কৰ
 জোড়ি কহনথিন - জগদ্ধক, অপনেক
 অাদেধা সঁ হিনকা সব কেঁ গুল
 বহিত লেনাক বারজ্বদ হম ছোড়ি
 দেনকঁ অছি। অ্যৰ হমৰা যোগ্য জে
 কাম অছি সে বতঃ। কনকা এনা
 কহন পৰ লনমন মাথোদন গাৰা

सन् गङ्गीर बाणी सँ मात्र अमृत
 बस सीचेत कहनथिन- धर्मबाज ।
 अहाँ सबहुक प्रति समान लार
 बाखेत नोक केँ प्राप्त सँ 'इहार
 कइ बहन छी । अहाँ पर देहधारीक
 लार बाधि हम निश्चिन्त छी । अहाँ
 अपन काम कर अरु अपन नोक
 चनि जाइ ।

जा कहि लगवान अनुष्ठान लऽ
 गेनाह । यमबाज सेहो अपनानोक
 चनि गेनाह । उरुअरु अपन जाति
 अरु सर नारकी जीव केँ नरक
 सँ 'इहार कइ अपने सेहो श्रेष्ठ
 रिमान सँ श्री विष्णुधाम चनि गेनाह

— ० —

परमानन्द नानक

अपन

मंत्रय editorial.staff.vidaha@gmail.com पर

पठाउ।

২.২. গুম্বাৰ মনোজ কৰ্মপ-ছোড়ল নিশানী

গুম্বাৰ মনোজ কৰ্মপ

১ ঠা নম্বুকথা

ছোড়ল নিশানী

ঠডান-ঠোকড়ী সৃষ্টিাক গেলেহে কে শীশো গাছক ধোখি মস তাকি কস নিকাননক আ উয়া ওকৰা আঁজ্বৰ মে পুনকিত ও বোমাঁঠিত হোত্রত ঘৰ নেস খননাহ। এখন ওকৰা পাগঁথো নহিঁ ভেন ছনৌ। ঘৰক মভ নোকক পৰিচৰ্যা আ ল্লেহ ভেঠনৌ তস গেলেহে মস পূৰ্ণ সৃষ্টি মে বিকমিত হেঁৱা মে কোনো বেঁমী মময নহিঁ নগনৌ। ওকৰা নেন হাষ্ট মস নরকা পিঁজড়া এনৌ আ এক দিন ওকৰা ওহি মে বঁল্ল কস দেন গেলে জে ও ঠড়ি কস পড়া নে জাএ। ও সৃষ্টি নোকক আৰাজক নীক নকন কৰেঁত কিছু ফিলমী গীতো কে এক-দূ পাঁতী মেহো মীথ নেনক। আৰঁ মভক আকৰ্ষণ আ চঠা কে বিষয় ছন ও সৃষ্টি।

ভেঁয়া উঠ শিখা খাতিৰ বিদেশ কি গেলাহ; ওতহি কে ভস কস বহি গেলাহ। গ্ৰম্মশহে গাম-ঘৰক খৰৰজাত কম ভেন; ফেৰ মোৰাঁগ্ৰন পৰ মেহো হান-চান কে গ্ৰম্ম ঘষ্টেত গেলা। এম্হৰ ও স্য়গা একৰেঁৰ পিঁজড়া মস নিকনি কস পড়েৰাঁক প্ৰযাম তস কেনক ম্হদা দু পন নীমক ডাৰি পৰ রেঁমি নহিঁ জানি কী মোচনক কি পুনঃ ওয়াৰা পৰ খাৰিঁ কস রেঁমি গেলা। তকৰা রাঁদ ও পিঁজড়া মে কহিয়ো নহিঁ রঁল্ল কেঁন গেলা। এহিনা ঘৰ-রাঁহৰ ফুদকেঁত বহেঁত খছি। খান খন ও কতগা বহেঁ ম্হদা মায কে গ্হৰ নিপেঁ কান খা ভুনমী চৌড়া নগ পূজা কান দানকে নসগ বহেঁত খছি।

মায কে মঁতোষ জে ভেঁয়া নহিঁ মথী দানকৰ ছোড়ন নিশানী তস মঁগে ছনি।

-গ্ৰমাৰ মনোজ কশ্য়প, সম্ৰতি: ভাৰত মৰকাৰ কে উপ-মাঠৰ, মঁপৰ্ক: মী-11, ঠাৰৰ-4, ঠাগপ-5, কিদরগ্ৰা নগৰ পূৰ্ (দিল্লী হাষ্ট কে মামনে), নগ্ৰ দিল্লী-110023 মো. 9810811850 / 8178216239 গ্ৰ-মেলা : writetokmanoj@gmail.com

খপন মঁতৰ্য editorial.২taff.videha@gmail.com পৰ পঠাড।

२.३. आचार्य बामानन्द मण्डन-हिंदू धर्म आ हिंदू रिबोध/ प्रेम के जीत

आचार्य बामानन्द मण्डन

हिंदू धर्म आ हिंदू रिबोध/ प्रेम के जीत

হিন্দু ধর্ম আৰু হিন্দু বিৰোধ

বৰ্তমান ভাৰত কে চাৰটা নাম হয় -ঋষ্যৰত, হিন্দুস্তান, গাঁড়িয়া আৰু ভাৰত।তহিঁনা বৰ্তমান হিন্দু ধৰ্ম কে চাৰ টা নাম হয় -ঋষ্য ধৰ্ম, ব্ৰাহ্মণ ধৰ্ম,মনাতন ধৰ্ম আৰু হিন্দু ধৰ্ম।মময় যানী কি কাল পৰিৱৰ্তনশীল হয়।ত জেনা ভাৰত কে নাম বঁদনৈত বহনৈয় তহিঁনা ধৰ্মো কে নাম বঁদনৈত বহনৈয়া।আগ কালি মৰঁমে জ্যাদা চটা -পৰিচঠা হিন্দু আৰু হিন্দু ধৰ্ম পৰ হো বহন হয়। হিন্দু ধৰ্ম কে বিৰোধ জ্যাদা হিন্দুয়ে ক বহন হয়।খাম কে জে হিন্দু ধৰ্ম মে শোষিত আৰু দমিত বৰ্গ হয়। হিন্দু ধৰ্ম মে জে বৰ্ণ্যৱস্থা বা বৰ্ণাশ্ৰম ধৰ্ম হয়।ৰোগমে লোগ নাৰাজ হয়। আগ কালি মঁত ত্বনয়ীদাম বচিত বামচৰিতমানম পৰ জ্যাদা বাদ-বিবাদ হো বহন হয়। বামচৰিতমানম মে গুচ্ছ জাতি কে ঋধম আৰু নীচ বঁতায়ন গেন হয়।ত ১ বৰ্গ জ্যাদা আগ্ৰামক হয়।ৰো লাজিমীযো হয়।জেগ বৰ্গ কে গুণগান বা মহিমা মঁঠিত কৈন গেন হয়।ৰো বোকৰা পক্ষ মে হয়।বোকৰ কহনা হয় কি বামচৰিতমানম মে মভ জাতি কে মমভাৰ মঁ দেখন গেন হয়। জেনা শৰঁৰী কে জুঁঠা বঁৰ খায় কে বঁত ত কেৰট কে দোস্তী।ত গহো বঁত ঋচ্ছা ন নগৈয় হয়।শৰঁৰী ত ভজ হয়। দায়ী হয় পামৰ হয়।নীচ জাতি কে হয় জে শৰঁৰী ম্বয় ম্বীকাৰ কৰৈয় হয়।ভনা ঋৰঁ ঋগ যুগ মে শৰঁৰী কে জাতি কে কোগ্ৰ কাহে মানত।কেৰট মনোহ ঋপন দোস্ত বাম কে গোৰ ধো কে পীযৈত বহো।কি আগ কে যুগ মে কোগ্ৰ দোস্ত কে গোৰ ধো কে পীযত।ৰোদ মে দোস্ত মে দোস্তানা হোগ হয়। বঁৰাৰঁৰী মানে কি

সমানতা কে ভাৰ। পৰ্বত্ৰ কেৰষ্ট আ বাম কে ভাৰ দায় আ প্ৰভু মানিক কে ভাৰ হয়। ত কেৰষ্ট বংশী বা কোণ কাহে মানতা। গ মন্ত বিৰোধ আগ ন অতীত মেযো মহাত্মো বৃক্ষ, মন্ত কৰীৰ, মন্ত বৈদায়, মহাত্মো ফুনে, মন্ত পেৰিযাৰ আ বাঁৰা মাহেৰঁ ভীমৰাৰ অশ্ৰেডকৰ কেনে বহনে।

মন্ত কৰীৰ আ মন্ত বৈদায় ত বাম কে মানিত বহনে। পৰ্বত্ৰ মন্ত ত্ৰনমীদায় কে অযোধ্যাৰামী বাম কে ন রবন্ ঘষ্টঘষ্ট রামী বাম কে মানিত বহনে। মানে কি মন্ত কৰীৰ আ মন্ত বৈদায় নিৰ্গুণ বাম কে ত মন্ত ত্ৰনমীদায় মগ্ণ বাম কে। নিৰ্গুণ বাম বৰ্ণাৰহিত ত মগ্ণ বাম বৰ্ণাশ্ৰিত।

বৰ্তমান সময় মে জে অমনে বিবাদ হয় বো জাতীয় সামাজিক বিষমতা কে নেকে হৈ ন কি ধাৰ্মিকতা কে নেকে। ভাৰত কে মঁৰিধান জাতীয় বিষমতা পৰ বোক নগৰেঁয় ত কোনো ধৰ্ম কে মানে কে স্বতন্ত্ৰতা দেগ। ভাৰত কে লোগ কে ভাৰত কে মঁৰিধান মে অখন বিবাদ কে সমাধান মিনত।

২

প্ৰম কে জীত

এগো গাঁৰ মেঁ যুৱতী মেঁথিলী আ যুৱক বাৰ কে ঘৰ বহে। মেঁথিলী দেখে মেঁ খুঁৰঁ মুল্লৰ বহে। জফীষ্ট ৩গঁচ কে কদ বহে। দুধিয়া বঁগ , নাগীন মন কেশ, চান মন্ মখৰা, বিনৰী মন আঁখি, কেৰা কে থম্ব মন জাঁঘ, শেৰনী মন কমৰ, অপ্রম্ফুষ্টিত কমল মন ঠৰোজ, আম কে নয়কা ননকা পাত মন পেৰ, হথনী জেমন

চলনাগ্ৰা শ্ৰী কোয়ন জৈয়ন ব়ৌনী।জে দেখে যে দেখতে বহ
জায়া।নোগ কহে কি ভগৱান ফুৰয়ত কে মময় মেঁ মৌথিলী কে
ৰঁনেনে হএ

মৌথিলী কে ৰাঁপ মৌথিল নষ্টগেনা কে দোকান কৈলৈ বহে।রো ভাঁগ
পীম কে ভী ৰেঁঠেত বহে।

তহিনা ৰাৰ ৰুফীষ্ট ৰুগঁঠ কে ৰাঁকা জমান। যাঁরনা ৰংগ,গুঁঠিয়া
কানা কেশ,ৰাজীৰ মন নযন,হনকা মোছ,মিঁহ জৈয়ন ছাতী।
কোনো যুৱতী কে শ্ৰীকাৰ্ষিত কৰে , নেন মমৰ্থ।ৰাৰ মম্বল্ল কিয়ান
কে ৰেঁঠা বহে।ৰাৰ কভী কভী য়ৌখ মেঁ ভাঁগ ভী খায়ত বহে।

একটা দিন ৰাৰ ভাঁগ খৰীদে কে নেন মৌথিল কে দুকান পৰ গেল।
পৰঁঠ দোকান পৰ মৌথিল কে ৰঁদনে ৰোকৰ ৰেঁঠী মৌথিলী ৰেঁঠেন
বহেঁ। মৌথিলী ৰৌননক “ ৰাঁহুঁ জী এক মহিনা কে নেন ৰাঁহৰ গেল
ছথিন ।তেনা হম ৰেঁঠেন ছী।ৰৌনা তোৰা কী চাহী। ৰাৰ কহনক-
হম থোড়া মা ভাঁগ নেৰঁ।যৌকিয়া কভী কভী খা নেগ ছী। মৌথিলী
ভাঁগ ৰাৰ কে দে দেনক।ৰাৰ ভী দাম ০২ৰুপয়া দে দেনক।

শ্ৰুঁ ৰাৰ ৰোজ ভাঁগ খৰীদে শ্ৰীৰেঁ নাগন।ৰোকৰা মন মেঁ মৌথিলী
যে প্ৰেম হোয় নাগন।ভাঁগ শ্ৰী দাম কে নেন দেন মেঁ দূনু কে হাথক
ছুখন যে প্ৰেমক তৰংগ এক দোয়ৰ কে ফুদয় যে প্ৰৱাহিত হোয়
নাগন। ফুছ হী দিন মেঁ প্ৰেম শ্ৰুপন ৰংগ দিখাৰেঁ নাগন।শ্ৰুপন হান
ৰাৰ শ্ৰুপন খায় দোস্ত যে ৰেঁতেনক ।দোস্ত-ৰু মৌথিলী কে নেকে
ভাগ জা।ৰু শ্ৰুপন নেপান কে ফুহুঁৰেঁ গহাঁ চন জা। মৌথিলী কে
ৰাঁপ মৌথিল তোৰা ন ছোড় তো।

গ মত রাত বাৰ মৌথিলী কে রঁতেনক। মৌথিলী রৌনন-খঁহা কে হম প্ৰেম কৰে ছী। আগএ হম দুনু গোৰে ঘৰ ছোড় দূ। খঁহা জঁহা নে চনর,হম চনে নেন তেয়াৰ ছী।

হম দুনু গোৰে মঁদিৰ মঁ শাদী ক নের।

দো প্ৰেমী মৌথিলী আ বাৰ জনকপুৰ কে মঁদিৰ মঁ পঢ়াচ গেল। ভগৱান আ পুজাৰী কে ম্যামনে বাৰ মৌথিলী কে মাংগ মঁ সিঁদূৰ ভৰ দেনক। অরঁ বাৰ মৌথিলী কে স্মামী আ মৌথিলী বাৰ কে স্মামিনী রঁন গেল।

বাৰ আৰঁ মৌথিলী কে নেকে অখন গুঠুৰঁ কে গঁহা হৰিওঁন (নেপান)চনে গেল। পহাড়ী জগহ পৰ মৌথিলী আ বাৰ কে খুৰঁ মন নাগে। পহাড় পৰ ঘূমে। কহিয়ো নদী মঁ নহায় ত কহিয়ো সৰনা মঁ নহয়া। ঘঁশো পহাড় পৰ রৌঁচ কে প্ৰেম কে রঁত কৰে। উল্লুজ় রাতৰৰণ মঁ উল্লুজ় প্যাৰ কৰে। অগ রীচ মঁ মৌথিলী গৰ্ডরতী ভে গেল। এগো সন্দৰ নৌগকা কে জনম দেনক। দুনু গোৰে মিনকে নাম বখনক অঁগৰাজ।

মৌথিলী কে রাঁপ অদানত মঁ অপহৰণ কে কেয় ক দেনক। নেকিন মৌথিলী আ বাৰ নাপতা বহে। ম্যান ভৰ রাঁদ বাৰ আ মৌথিলী নরজাত শিশু অঁগৰাজ মঁগ অদানত মঁ হাজিৰ ভেনন। মৌথিলী অদানত মঁ কহনন-জজ মাহৰঁ। হম আ হমৰ স্মামী বাৰ রাঁনিগ ছী। হম দুনু গোৰে এক দোয়ৰ কে প্ৰেম কৰে ছী। হম দুনু গোৰে পূৰে হোশ হৰায় মঁ মঁদিৰ মঁ শাদী ক লৈনে ছী। হমৰা দুনু গোৰে

কে গ নরজাত শিশু হৈয়া। হম দুনু গোৰে খাৰঁ জীযৰঁ মৰৰঁ মাথে মাথে।

জজ মাহৰঁ-খঁহা দুনু গোৰে বাৰ খা মৌথিলী কে ঝিখাহ কানুনী ৰূপ মে জায়জ হএ।

বাৰ, মৌথিলী খা ঞ্গলন রঁঠা কে তেকে ঘৰ খা গেল। বাৰ কে মাগ ঞ্গপনা রঁঠা রঁঠা কে খাৰতী ঙতৰ তৈন। পোতা মহিত ঘৰ মে শ্বভ পৰেশ কৰৈতন। খাগ মৌথিলী কে রাঁপ মৌথিল ভী খুশ হএ। মৌথিল কহৈ ছথিন-রাঁনিগ রঁঠা-রঁঠী কে প্ৰম মে মাগ রাঁপ কে রাঁধা ন রঁনে কে চাহী। খাগ মৌথিলী কে পৰিৱাৰ খা বাৰ কে পৰিৱাৰ খুশ খা খুশহান হএ। প্ৰম কে জীত ভে গেল।

-খাচাৰ্য ৰামানন্দ মন্ডল যামাজিক ঠিতক সীতামঠী, মেরানিবৃত্ত
প্ৰধানাধ্যাপক, মাতা-চন্দ্ৰ দেৱী, পিতা-স্ব০ৰাজেশ্বৰ মন্ডল, পত্নী-
প্ৰমিতা দেৱী, জন্ম তিথি-০১ জনৱৰী ১৯৩০ যোগ্যতা- এম-এমসী
(ৰমায়ন শাস্ত্ৰ), এম এ (হিন্দী)। ৰাঠি- মাহিগিক, মৌথিলী-হিন্দী
কৱিতা -কহানী লেখন খা ঞ্গলেখ। প্ৰকাশিত পোথী - মৌথিলী
কৱিতা মগ্ৰহ ভাষা কে ন রাঁঠিযো। ২০২২ প্ৰকাশিত ৰচনা -
মমিযা কৱিতা মগ্ৰহ পোথী - জনক নান্দিনী জানকী খা শৌৰ্য গান।
২০২২ পত্ৰিকা -মৌথিলী মমাজ, ঘৰ -রাঁহৰ খা ঞ্গপূৰী (মৌমাম)।
ঞ্গখৰাঁৰ -দৈনিক মৌথিল পুনৰ্জাগৰণ প্ৰকাশ। যামাজিক-
যামাজিক ঠিতন, দাযিৰ্গ- পূৰ্ জিতা প্ৰতিনিধি, প্ৰাথমিক শিক্ষক
মগ্ৰ, ডুমৰা, সীতামঠী। ঞ্গায়ী পত্তা- গ্ৰাম-পিপৰা ৰিশনপুৰ থানা-

পৰিহাৰ জিলা-সীতামঠী। বৰ্তমান পতা-পিপৰা মদন,মুৰলিয়াচক
ৱাৰ্ড-04 সীতামঠী পোষ্ট-চকমহিলা জিলা-সীতামঠী ৰাজ্য-বিহাৰ
পিন-843302 মো নং-9973641075 গ্ৰামেল-
ramanandmandal001@gmail.com

ঐ

বচনোপৰ

স্বপন

মন্তব্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাও।

২.৪.ঋশীষ ঋনঠিহাৰ-তীন্ কথা- মপনা ঋ ভ্ৰম, ঘৰ, কাষ্টল কথা

ঋশীষ ঋনঠিহাৰ-মঁপৰ্ক-8876162759

তীন্ কথা- মপনা ঋ ভ্ৰম, ঘৰ, কাষ্টল কথা

(ঐথিতী কথামে হমৰ যোগদান ঋতৰে ঋছি জতেক কি বমানাথ মাজীক যোগদান ঐথিতী গজলেমে ছনি। ঐখন ধৰি গুল মিনো কই হমৰ তীন গোট কথা প্ৰকাশিত ভেনে ঋছি জে কি বিভিন্ন মাধ্যমমঁ প্ৰকাশিতো ভেনে ঋছি। ঐহিঠাম হম তীন্ কথাকে ঐকষ্টা দই বহনে ছী জাহিমঁ পাঠককে মন্থনিত হেতনি। ঋ মঁগে-মঁগে বিদেহক পাঠক য়েহো ঐকৰা পঠি মকথি- ঋশীষ ঋনঠিহাৰ)

১

মপনা ঋ ভ্ৰম

ঘটনাম্য পূৰ্বক গল্প :

মপনা দেখেত নোক ম্যৰধান ভৱ জাভ। বঁহু দিন ধৰি খহাঁ মভ
মপনা দেখনা, কিছু দিন বিন্ধ মপন দেখনে বহু।

"কী কহনা ? মপনা দেখৰাক হিম্বক নাগি গেন খছি হমৰা
মভকে। হঁ মে ত' মভে কহনা - খহাঁ, খা মে হমাং বুমি বহন
ছী।"

"ফেৰ কী কহনা। মপনা দেখৰঁ আৰম্বক ছেক জিনগীক নেন।
গ্ৰ কে কহনক খহাঁকে? বেঁম মাননা হম জে মপনা দেখৰঁ
আৰম্বক ছেক, মদা কনেক গ্ৰ খহাঁ ফৰিছাভ -জে কী কেৰন
মপনে দেখৰঁ আৰম্বক ছেক ওকৰ প্ৰিয়াল্যান কিছু নহি।"

"কী ভেন ও, চুপ ছী কিএক কিছু বাঁজু নো।"

"ওহ বুমাগত খছি জে ফেৰ খহাঁ মভ মূতি বহনা ঘোৰ নিলমে
মপনা দেখৰাক নেন, খালী খা খালী মপনা দেখৰাক নেন।"

মূতৰঁ এক বঁগক গল্প ভেন। মপনা দেখৰঁ দোমৰ বঁগক খা মপনা
দেখি ওকৰা প্ৰিয়াল্যান কৰৰঁ তেমৰ বঁগক গল্প ভেন। মদা গ্ৰ তীন
এক দোমৰমঁ মঁৰিখিত খছি প্ৰজাতন্ত্ৰক নেতা জকা। এহ কড়ী
মহঁক জঁ কোনো কড়ী ষ্ট্ৰিট গেন তঁ মভঠা খেন খতম খা পেয়া
হজম ।

"খা ভম কী ছেক।"

"খছা, খছা ভৰি গেনা কী ?"

"হঁ কনেক খাঁখি নাগি গেন ছন"

"হঁ যে তঁ নগরোঁ কবত হিষক খিছি নে। মৃদা হম এহি পয়ংকোঁ ছোড়ি খহাঁক পঞ্জপৰ খারী যে উভম। ওনা খহাঁক পঞ্জক উভৰ জতেক কৰিন ততরোঁ মবন। খারঁ খহাঁ গ্ৰা উদাহৰণ নহি দেৱঁ জে ম্যামাৰে ভম থিক। গ্ৰা গল্প হমৰো বুমন খিছি। মৃদা এহি বাঁশে জাএৱঁ হমৰা খৰ্তীষ্ট নহি।"

"হঁ তঁ খহাঁ হমৰামঁ কী পুছনে ছনগাঁ, গএহ নে জে ভম কী থিক। খিছা একঠা গল্প কগাঁ, খহাঁ মভ ত নিশ্চিত ৰূপঁ মৌখিনী মাহিৰক প্ৰমী হএৱঁ। হএৱোঁ কবৱঁ। জকৰা পাৱিঁ কই খনেৰে পুৰস্কাৰ ও মম্মান ভেপ্তে হো ওকৰামঁ প্ৰেম নহি কবক তঁ কবৱোঁক কেকৰামঁ। হঁ তঁ জখন খহাঁ নোকনি মাহিৰক প্ৰমী ছী তঁ কিছু নে কিছু কহৰী জনিতে হএৱোঁক। খারঁ খহাঁ মভ মোনে-মোন

কহৱঁ জে গ্ৰাহো কোনো পুছৱাঁক গল্প ছৈক। মৃদা হম জনৈত ছিএক জে গল্প ছৈক। খারঁ জখন গল্প কহৰীপৰ এনৈক খিছি তখন খহাঁ মভকোঁ তঁ একঠা কহৰী মোনে হএত নে ও? কোন, জনৈত ছিযৈক ? ৰএহ জাহিমে কহন গেন ছৈক জে খপনে মূতন ছী খা ৰিখাহ হোগত খিছি।" খারঁ খহাঁ মভ কিছু-কিছু বুমএ নাগন হএৱোঁক।

"কী কহনগাঁ, এখনো ধৰি নহি বুমনিখগ। ঠীক ছৈক তখন হমৰা দোমৰো কহৰী কহএ পড়ত।"

"জেনা"

"জেনা কী ও কহরী ঠেক-খপনে নহাগত ছী আ কীদন দহাগত
খছি।" আৰোঁ বুমনিখগ যো? কী বঁজনেঁ, এখনো ধৰি বুম্নাএন গ
গপ। খবোঁ রাঁপ বোঁ রাঁপ। আৰঁ হম কোনা বুম্নাএৰঁ খহাঁ মভকেঁ।
খছা, কোনা গপ নহি, এহি বেঁৰ হম তেবহম বিছাক পৰ্যোগ কএ
বহন ছী।"

"অৰ্থাৎ।"

"অৰ্থাৎ জে আৰঁ হম যোমে-যোম গপকেঁ খোনি কই কহৰাঁ।"

"কহু"

"হঁ, মনন জাএ। মন্থ জা ধৰি মপনা দেখেত খছি তা ধৰি তঁ
ঠীক আ আৰশুকো ঠেক, মদা জহাঁমঁ মন্থ মপনামে প্ৰিন্থানিত
কাজ কে রাস্তরিক জীৱনমে মত্ত বুম্নি নেত ছথিছ ওহী ঠামমঁ ভম
শুক ভএ জাগত ঠেক। একবে জঁ দোমৰ তবহেঁ এনা কহী জে-
মপনা দেখৰঁ জকৰী ঠেক মদা মপনামে ভেন কাজ কে রাস্তরিক
জীৱনমে বিন্থ হাথ-পএব ডোনেনে মত্ত মানৰঁ ভম থিক। আৰঁ তঁ
বুম্নিএ গেন হেএৰেঁক জে মপনা কি থিক আ ভম কী।"

"আৰোঁ বুমনিখগ ওঁ"

"কী ভেন ওঁ"

"ওহ ফেৰ মূতি বহনিখগ কী ? জাভ, মূহু গ।"

ঘটনাক গপ :

পুৰৱাঁ ৱাঁহেএ

মচ্চৰ কষ্টেএ নিল্ল নহি ঞ্ৰেঁএ

কনিয়াঁ মোন পড়েএ...

শ্ৰেঁপয়ঁ মক্ষৰ গীত ৱাঁহাৰ ভএ বহন চন ঞ্ৰা এম্হৰ ৱাঁৰুঁ মাহেৰঁ ঞ্ৰপন মিত্ৰ দিলীপকেঁ ৰাত্ৰক মপনাক ম'ৰঁধমে মনা বহন চনোহ। ৱাঁৰুঁ মাহেৰঁ দিলীপ কে কহলখিছ- "বুঁমনহ ৰাত্ৰক মপনামে তোঁ হমৰামঁ প্ৰশ্নপৰ প্ৰশ্ন কৰেঁত চন গেহে ঞ্ৰা হম জৱাঁৰঁপৰ জৱাঁৰঁ দেঁতা।"

দিলীপ ঞ্ৰিশ্বাম্যক ভাৱমঁ মাহেৰঁ দিম তকনক ঞ্ৰা পুছি দেনকেঁ- "কহক তঁ জে হম তোৰামঁ কী-কী পুছনি-ঞ্ৰহ ঞ্ৰা তো হমৰা কী-কী জৱাঁৰঁ দেনহ। ৱাঁৰুঁ মাহেৰঁ জাঁঘপৰ হাথ মাৰেঁত ৱাঁজনোহ- "এহীঠাম তঁ মাৰি ঞ্ৰা গেহেঁ। এখন ধৰি মোন নহি পড়ন ঞ্ৰিছি। ভোৰেঁমঁ মোন পাড়ি বহন চী। দিলীপ হঁয়ি দেনখি। ৱাঁৰুঁ মাহেৰঁ থোড়েঁক ৰুশ্ঠ হোগত পুছলখিছ-কী ৱিশ্বাম্য নহি হোগত চ্ছহ ? দিলীপ পূৰঁৱত ভাৱমঁ ঞ্ৰত্ৰৰ দেনখিছ "মপনোঁ মভ কোনো ৱিশ্বাম্য কৰৱাঁক ৱশ্ব হোগত চ্ছেক। প্ৰলোক দিন-ৰাতিমে প্ৰলোক মনুষ্য নহি জানি কতেক মপনা দেখেঁত হেঁতেক। কে গনতী ৰাখতা হঁ জঁ ও ৱাস্তৱিক জীৱনমে মত্ত ঞ্ৰা-ঞ্ৰ তখন নে ওকৰা মত্ত মানন জাএ।" ৱাঁৰুঁ মাহেৰঁক মূঁহ ঞ্ৰপ্নন মন ভএ গেহেঁ, মদা কনেকৰেঁ দেৰ ধৰি। কিছু দেৰ ঘৰি ও কিছু ৱিঁচাৰত দিলীপয়ঁ জিজ্ঞাম্য কেনখিছ ঞ্ৰিচ্ছা মীত একঠা গপ্প কহ-ঞ্ৰ জে ৱশ্ব মচ কা ঞ্ৰাকৰ চ্ছাঁহ?

আ দিলীপ খকৰকা গেনাহ খনচোকেমে এহন প্ৰশ্ন স্মনি কই। কিছু নে ফুৰেনেছি উত্তৰমে। মোচমে তুৰি গেনাহ। মূদা কতেক দেৰ ধৰি, কিছু নে কিছু ত উত্তৰ দেৰেহে পড়তনি। কিছু বিচাৰেত ও গঁভীৰ স্মৰমে বঁজনাহ-"দনু মত্ত।"

ৱাঁৰুঁ মাহেৰে ফেৰ পুছনখিছ "কোনা"

দিলীপ ফৰিছৰেত কহনখিছ- "গ্ৰা গল্প তঁ নিশ্চিত কৈক জে রস্ব মচ থিক আ রস্বএমঁ ত চাঁহ হোগত কৈক, তঁগ রস্বক মংগে-মংগ চাঁহো মত্ত।"

ৱঁম আৱঁ কী ছন ৱাঁৰুঁ মাহেৰে খুশ হোগত পুছি দেনখিছ "খছা মূদা গ্ৰা কহহ জে রস্ব মত্ত কৈক তঁগ ওকৰামঁ উলপল্ল চাঁহ মেহো মত্ত ভএ গেন। মূদা তোৰে কখনানুমাৰ মপনা ফুয়ি আ ওকৰ মকাৰ ৰূপ মত্ত, এহন দোহৰা ভাৱ কিএক জখন কী মূন প্ৰশ্ন একে কৈক। জেনা রস্ব ও ওকৰ চাঁহ এক দোমৰমঁ মঁৰঁধিত কৈক তেনাহিতে মঁপনা আ ওকৰ মকাৰ ৰূপ এক দোমৰমঁ মঁৰঁধিত কৈক।" দিলীপৰ গ্ৰা দোমৰ ৱেঁৰ ৱঁজ্জৰ খমনেছ। ও ৱিঁশু পপনী খমেনে ৱাঁৰুঁ মাহেৰে দিয় দেখএ নগনাহ আ ৱাঁৰুঁ মাহেৰে দিলীপক খাঁখিমে।

ঘটনাক পছাতিক গল্প :

এহি কথামে নে কিছু মাৰ কৈক নে ৰম মে হম মান্বেত ছী। মূদা কনেক কান নেন হম খথরা খহীঁ জঁ দিলীপ ভই জাগ তঁ ৱাঁৰুঁ মাহেৰে কে হেতাহ ? কে জোখিম উঠা মকৈত ছখি ৱাঁৰুঁ মাহেৰে

ৰঁনৰাঁক নেন ? গ্ৰা প্ৰশ্ন জতৰেঁ ঞ্ৰনিৰ্ণায়ক ছন ততৰেঁ এখনো ঞ্ৰছি ঞ্ৰা ঞ্ৰাংগা বহত কী নহি বহত যে হম নহি কহি মকী, কাৰণ হম কোনো ভৱিষ্যবজা নহি ছী।

মুদা প্ৰশ্ন তঁ যোন্মামে ঞ্ৰাঢ় ঞ্ৰছি। জে ৰ্যজি কেবৰো এক পক্ষ কে মত্ত মানৈত ছথিহ ত ওকৰ দোমৰ পক্ষ কে ফূমি কিএক ? জখন কী দুনু পক্ষ এক দোমৰমঁ মঁৰঁধিত ছৈক। ঞ্ৰিভাজ্য ছৈক। প্ৰশ্ন তঁ ঞ্ৰঠৰেঁ কৰতেক, ঞ্ৰাখিৰ কিনকো নেন ৰঁহু কিএক মত্ত ঞ্ৰা মায়া কিএক ফূমি ? প্ৰশ্ন ৰঁদত ৰাম ঞ্ৰাৰিঁ মকৈত ঞ্ৰছি। ৰঁঢ় জোৰমঁ ৰোকনোক পছাতিও। ঞ্ৰা জে মাযাকৈঁ মত্ত মানত ছথিহ যে ৰঁমহকৈঁ ফূমি কিএক ?

প্ৰশ্নক কাজ ছৈক ৰঁঢ়নাগ ৰঁঢ়ৰেঁ কৰতেক, খানী হম ঞ্ৰহাঁ এক দোমৰক মঁহ দেখেত বহৰৈক। ঞ্ৰছা গ্ৰা কহু জে - প্ৰণাতিক ঞ্ৰদীপন মত্ত কী ঞ্ৰাভ্ৰমাক দ্বন্দ মত্ত কী গন্দ্রিয়ক দমন মত্ত। মত্ত কী ছৈক।

প্ৰশ্ন ৰঁঢ়নে জা বহন ঞ্ৰছি।

ৰাম মত্ত কী ৰাৰণ ? কেও কহতাহ ৰাম কেও ৰাৰণ। মুদা কী ৰামক ৰিঁশু ৰাৰণক ঞ্ৰা ৰাৰণক ৰিঁশু ৰামক ঞ্ৰস্তিহ মঁভৰ ছৈক। গ্ৰা প্ৰশ্ন মভ স্ততকানক থিক যে ঞ্ৰহাঁ কহি মকৈত ছিহে মঁগহি-মঁগ ঞ্ৰহাঁ হমৰা স্ততজীৱীক ঞ্ৰপমা মেহো দএ দেৰ, তঁগ ঞ্ৰাৰঁ হম ৰতঁমান কানমে প্ৰৰেশ কৰৰাঁ।

ঞাৰঁ ঞ্ৰহাঁ কহু জে এহি মেমঁ মত্ত কী ছৈক ঞ্ৰমেৰিকাক দাদাগীৰী, পাকিস্তানক ঞ্ৰাতঁকৱাদী, গৰানক স্মাভিমান, ঞ্ৰিনক

কৃষ্ণনীতি কী ভাৰতক শাস্তি। মত্ত কী চৈক এহিমোম। খহাঁ কহরোঁ কবরঁ জে ঞ্ৰমেৰিকাক দাদাগিৰী ঞ্ৰা পাকিস্তানক ঞ্ৰাতঁকবাদী ফুৰ্মি ঞ্ৰা ভাৰতক শাস্তি মত্ত। মৃদা গ্ৰা ভাৰনা ভনে ঞ্ৰহাঁক দেশ-প্ৰমক পৰিচায়ক দ্ৰাঞ্ৰ। মৃদা একৰা নিৰপেক্ষ নহি কহনে জা মকৌএ। ঞ্ৰততঃ শাস্তি কী চৈ। ঞ্ৰাতঁক এৰঁ দাদাগিৰীক দমনক পশ্চাৎ জে ঞ্ৰান্দ বুঁমাগত চৈক ওকৰে নাম হম ঞ্ৰহাঁ শাস্তি দেনে চিহৌ নে। ঞ্ৰাৰঁ ঞ্ৰহীঁ মভ মোচিওঁ কনেক জে জঁ ঞ্ৰাতঁক নহি হেতৌক তঁ শাস্তিক ঞ্ৰমে হেতৌক কতএমঁ ঞ্ৰা জঁ কহীঁমঁ ঞ্ৰমে ভগও গেলৌক তঁ, হেতৌক কেকৰা নেন। তঁগ ঞ্ৰাতঁকো মত্ত ঞ্ৰা শাস্তিযো মত্ত।

"ঞ্ৰপনেক কহক ঞ্ৰভিপ্ৰায় ?"

"ঞ্ৰচ্ছা ঞ্ৰিচি গেলাঁ। রঁহু দেৰক পচ্ছাতি নিম্ন টুঠনে ঞ্ৰহাঁক ?"

"হঁ, ফেৰ কনেক ঞ্ৰাঁথি নাগি গেল চনে!"

"ঞ্ৰচ্ছা "

"হঁ ত হম ঞ্ৰপনেক ঞ্ৰভিপ্ৰায় পুচ্ছিত চনে।"

"ঞ্ৰভিপ্ৰায় ? হঁ তঁ হমৰ কহক ঞ্ৰভিপ্ৰায় জে মঁমাৰমে মভ মত্ত ঞ্ৰিক"

"ঞ্ৰচ্ছা মানু জে মভ মত্ত ঞ্ৰিক তঁ ফুৰ্মি কী ঞ্ৰিক। কী পৃশ্বী ফুৰ্মি ব্ৰিহীন ঞ্ৰিচি"

"নহি-নহি, গহো কহরঁ নিৰপেক্ষ নহি হএত জে পৃশ্বীব্ৰিহীন ঞ্ৰিচি"

"ঐ এ কী বঁজনাঁ, এখনে কহিত ছনিয়ে জে পৃথ্বীপৰ মভ মত্তে ঐছি
ঐ এখনে কহনিঐগ জে পৃথ্বী ফূমিৰিহীন নহি ছৈক। এনা
দুচিভাপন কিএক ?"

"মৰকাৰ গ্ৰা দুচিভাপন নহি থিক। হম জে পহিনে কহনাঁ য়েহো
মত্ত ঐ এখন জে কহনাঁ য়েহো মত্ত"

"হেৰ ঐহাঁ গপ্পকৈ ঘূৰছিয়া দেনিয়ে" "নহি মৰকাৰ গপ্প তঁ একদম
মোম ছৈক, খানী হমৰ ঐহাঁক মোন রৌঐা বহন ঐছি"

"গ্ৰা ঐহাঁ কী মভ বঁজি বহন ছী য়ে নহি জানি"

"জানএ কে প্ৰযায়ো তঁ কৰিয়ৌ"

"তখন ঐহী কহু".

"কী"

"গএহ জে ঐহাঁক দনু গপ্প কোনা মত্ত"

"হম কহিত ছনাঁ জে শান্তিয়ো মত্ত ঐ ঐাতঁকো মত্ত মএহ নে"

"হঁ"

"ঐছা ঐরঁ একঠা গপ্প মনু মানু জে একঠা ঐাতঁকরাদী ঐাতঁকক
প্ৰযাৰ কএনক ঐা নুকা জেন। তকৰা পছাতি শায়ক ওকৰা
তাকি-হেৰি কই মমুচিত দঁউ দেনক। ঐরঁ এহি গপ্পকৈ নীক জকাঁ
বুঁমিয়ৌ ঐাতঁকরাদী জে ঐাতঁক প্ৰযাৰ কএনক গ্ৰা ভেন
ঐাতঁকরাদীক মত্ত ঐা শায়ন ওকৰা দঁউ দেনক। গ্ৰা ভেন শায়নক

মত। মূদা কী দেখেত ছিঞক হম-অহাঁ মত। আতঁকরাদী অ্বপন মত দেখা চন জাগত অ্ছি আ শামন চূপ্ন বহেত অ্ছি। গএহ চূপ্নী তঁ ফূমি থিক, ভম থিক। বারণ মীতাহরণ কএ নেত অ্ছি আ আৰঁক বাম বামেশ্বৰক স্নাপনা কএ ঘূৰি অ্ৰেঁত ছথি, গএহ ঘূৰি জেনাগ তঁ ফূমি থিক, ভম থিক। শামনক মত তখনে বহতেক জখন কী ও আতঁকীকেঁ দঁড দেত। বামক মত তখনে জখন কী ও বারণ কে পবাস্ত কএ মকথি। মূদা মে নহি ভএ বহন আ গ্ৰ জে নহি ভএ বহন মএহ তঁ ফূমি আ ভম ভেন। আ গএহ ফূমি গএহ ভম চাক দিম পমৰি বহন অ্ছি। গএহ আঁগন, দ্-আৰি, চৌকাঠি, রঁড়েৰী, মোন, আড়মা মন কে গছাৰনে অ্ছি। আ হম-অহাঁ গএহ ফূমি গএহ ভমক দুনিয়াঁমে রৌআ বহন ছী, এহি ছোড়মঁ ওহি ছোড়, এহি আৰমঁ ওহি পাৰ ধৰি হাথমে একটা ষ্টন ছৌকী নেনে।

(গ্ৰ কথা হমৰ পহিন প্ৰকাশিত কথা অ্ছি জে কি ২০০৭ মে বিদ্যাপতি মেৰা মঁস্বানক স্নাৰিকামে প্ৰকাশিত ভেন ছন।)

২

ঘৰ

ঘৰ তীন প্ৰকাৰক হোগত ছৈক। উত, মধ্যম আ নিল্ল। একৰ আৰো ভেদ উপভেদ ভএ মকৈত ছৈক মূদা তাহিঁমঁ হমৰা কোনো রঁহম নহি। ওহিঠাম হম জাহি ঘৰক খেৰহা কহৰঁ মে ভেন মধ্যম।

তঁ ঝাঙ্গা স্ননু খেবহা মধ্যম ঘৰক। ঘৰক মতনৰঁ মধ্যম ঘৰ বঁম্নন
জাএ।

প্ৰলোক ঘৰ ও জীৱ হোঙত ঙ্ৰেক জে মনমানী কএ মকএ। ত্ৰুঙ
ঝাৰ্দশক মঁগ। তানাশাৰীক বঁনা কোনো ঘৰ, ঘৰ নহি হোঙত
ঙ্ৰেক, চাহে ও হমৰ ঘৰ হো রা কি ঝহাঁক। মত্ত গএহ থিক। ঘৰ
কাঠ ঝথরা গ্ৰাঁশ্যঁ নহি, ঝকম্যঁ বঁনৈত ঙ্ৰেক। ঘৰ স্ৰুঁকঁপ ঝথরা
তোড়ন্যঁ নহি, ঝকম তোড়ন্যাপৰ ঝুঁশৈত ঙ্ৰেক। ঘৰ ও নহি জাহিমে
কেও ফৰমাগশ কএ মকন। ঘৰ ও ঙ্ৰেক জাহিমে হাথ ঝঠা কএ
দএ দিঙক। জকৰা ভাগমে জে হোএতেক মে ভেঝতেক।

ঘৰ ঝপনা মোনে কিছু নহি হোঙত ঙ্ৰেক। হোঙত ঙ্ৰেক মভক
মৰ্জীমঁ মূদা গ্ৰা ঘৰে থিক জে ঝপন মৰ্জী কে মভহক মৰ্জী বঁম্নএ
নগৈত ঝছি। ওকৰা গ্ৰাহো মোন নহি বহৈত ঙ্ৰেক জে হমৰ ঝস্তিৰ
কতএমঁ ঝছি। গ্ৰা ঘৰে থিক জে জানি বঁমি কএ কোতৰাঁনক পদৰী
নৈএ প্ৰচুৰ যোগ্যতা ঝা মঁভাৰনাক ঝঙ্ৰেতো প্ৰলোক মময ও
কোতৰানীক ঝতৰাঁ দেখৰৈত ঙ্ৰেক ঝনেৰো। গ্ৰা ঘৰে থিক জে
কোতৰান বঁনি মূতি বহৈত ঝছি ঝা নিল্লমে গৰৈত বহৈএ-'জগনে
বহিঝহ হো ভাএ। ঝা চোৰ চুপ্পচাপ মান নিকানি নৈত ঝছি। ঘৰকেঁ
দমশা ঝাঁথি হোঙত ঙ্ৰেক দমশা দিশাক ঝপেঁ জে মাদিখন নান
ঝৰেয বহৈত ঙ্ৰেক। ঝা গ্ৰা ঝাঁথি দেখিতে দোমৰক ঝাঁথি মুকি
জাগত ঙ্ৰেক ঝনায্য। ঘৰক একশা গৰদনিমে এক নাথ হাথীক
ঝৰাজ বহৈত ঙ্ৰেক। কনিকতো ঝখমন্যাপৰ নোকক পএৰ
থকমকা জাগত ঙ্ৰেক। কান ফাশি জাগত ঙ্ৰেক। মাথ দখাএ
নগৈত ঙ্ৰেক ঝপনে মনে। নগহী-নদী বঁদ ভএ জাগত ঙ্ৰেক।

প্ৰাৰম্ভিক ৱাক্য:- ঘৰ হিষ্টনৰ খিচি ৱা হিষ্টনৰে ঘৰ খিচি একৰ খোজ কৰৱঁ আৱশ্যক।

ঘৰ ও জগহ থিক জাহি ঠামক যেনমে নোৰ ভৰন বহৈত জৈক আ চূনহাপৰ চঢ়াওন বহৈত জৈক হঁয়ী। পিআয় নগনাপৰ নোক নোৰ পিৰেঁত জৈক আ সূখ নগনাপৰ হঁয়ী চিৰেঁত জৈক যে খহাঁ মন্ত ৱিন্শ নিখনে ৱূমি গেন হোএৱেঁক। ঘৰক নোক জখন নগহী কৰেঁত হোএতেক তখন নোৰ নিকনেত হোএতেক পোখৰি দিয় জাএ কানমে হঁয়ী। আ নোক জতএ নগহী কৰেঁত জৈক ওহিঠাম ফুটি জাগত জৈক মোনি। দিয়া ফিৰনাহা জগহপৰ জনমি জাগত জৈক গাছ। কথীক যে মোঠি নিখা। আ মোনি জতেক গহাঁৰ ভেন চন জাগত জৈক ওহি মহক পানি ততৱেঁ সূখাএন জাগত জৈক। গাছ জতেক নমহৰ হোগত জৈক, মনহূয়ী ওতৱেঁ নমহৰ ভএ জাগত জৈক। গাছক ডাৰি -পাত নমৰি জাগত জৈক, মাঁয়াৰিক মময়্যা জকাঁ।

হঁ, একটা গগ্ন আৰো হোগত জৈক। পান্ন-পৰক খএনাপৰ যেনক নোৰ নহি দেন জাগত জৈক। ৰাহন হঁয়ী জকাৰ ভেটেঁত জৈক। পান্নক জখন নগহী কৰেঁত ছথি তখন মোনি নহি ফুটেঁত জৈক। হঁ, দিয়া ফিৰনাপৰ গাছ জকাৰ জনমি জাগত জৈক। আ মহযোগ দেৱঁএ নগেঁত জৈক পহিনেয়ঁ জনমন গাছকেঁ। মোনি ফুটেঁত খিচি, গাছ জনমি জাগত খিচি ঘৰো-চনেঁত বহৈএ।

ভৰত ৱাক্য - : নোৰ আ হঁয়ীক মাঁম ঘৰক স্থান জৈক।

ঘৰ ও জগহ খিক, জাহি ঠাম্মাঁ দূ ঠা রাঁষ্ট ফুটৈত জৈক। একঠা
 ঞ্ৰাগু দনে ঞ্ৰা দোমৰ পাচু দনে। রাঁম দহিনক প্ৰশ্ৰে নহি। ঞ্ৰাগু
 মইঁক রাঁষ্ট পকড়ৰঁ তঁ ঘঁটা ভৰি নাগত চৌষ্টি-ঞাপৰ পঁাচরাঁমে। ঞ্ৰা
 চৌরাঁষ্টিও তেহনে। কেন্দ্ৰ ঝিন্দুয়াঁ চাৰি ঠা রাঁষ্ট নিকনন ঞ্ৰা ফেৰ ওহি
 এক-এক রাঁষ্টক শ্ৰু-ঞাতে মেঁ চৌরাঁষ্টি-ঞা ফুষ্টি গেন জৈক ঞ্ৰা
 ঞ্ৰম্মশ: প্ৰলোক রাঁষ্টমে এহনাহিতে চৌরাঁষ্টি-ঞা ফুষ্টন জৈক। ঞ্ৰা ঞ্ৰহাঁ
 চৌরাঁষ্টি-ঞাপৰ পঁাচি, থকমকা জাএৰঁ। ঞ্ৰথ-উথমে পড়ি জাএৰঁ।
 কিছু নহি কাজ দেত। কখনো মোচৰঁ জে ওহি রাঁষ্টপৰ চনন জাএ
 তঁ কখনে ওহিপৰ। ঘনচক্ৰৰ। কিছু নে ফুৰাএত। ঞ্ৰা এহন মমযমে
 রাঁত ঞ্ৰহাঁ থাকি কএ ওহি ঠাম্মাঁ রাঁমি জাএৰঁ রা কোনো রাঁষ্টপৰ
 চনি ঝিনা জাএৰঁ রা পুনঃ ঘৰ ঘূৰি জাএ জহাজক চিড়ে জকাঁ। ঞ্ৰা
 জঁ পাচুক রাঁষ্ট পকড়ৰঁ তঁ পাঁচো মিনষ্টমঁ রাঁমি নহি নাগত
 চৌরাঁষ্টি-ঞাপৰ পঁাচএমে। মূদা ওহি চাৰি মিনষ্টমে পাঁচ জ্ৰগক
 ঞ্ৰনুভৰ ভএ জাএত। গোঁহুলায়াঁ ঞ্ৰাগু রাঁষ্টি পএৰঁ জঁ ওহি মইঁক
 নিকনন রাঁষ্টিয়াঁ ঞ্ৰাখি মাথ মহী-মনামত রাঁচি গেন তঁ। ঞ্ৰাগু
 রাঁষ্টপৰ দুগো ঘৰ রাঁচক একঠা গনী ভেট্টৈত জৈক। দেহোয়াঁ কম্ম
 চৌড়া। কহিও দেৱানমে নাগি চিনা জাএত। কহিও কিছু...। ঞ্ৰগন্না
 পাৰ কএ জেৰৈঁক ঞ্ৰহাঁ কোনাফতো ওহি গনীকেঁ। ঞ্ৰাৰিঁ জএৰঁ
 চৌরাঁষ্টি-ঞাপৰ। মূদা চৌরাঁষ্টি-ঞাপৰ পাচুক রাঁষ্টমঁ পঁাচরাঁক পছাতিও
 ঞ্ৰহাঁক ঞ্ৰাগু মেঁ ওএহ মনাতন প্ৰশ্ৰ ঞ্ৰাৰিঁ চাঠ ভএ জাএত। কোন
 রাঁষ্টপৰ রাঁষ্টন জাএ। নিৰ্ণয় নহি কএ মকৰঁ মে হমৰা বুম্নন ঞ্ৰিচি।
 ঞ্ৰাওৰ ঞ্ৰন্ত মেঁ ওএহ তীনটা উপায়-থাকি কএ রাঁমি বহৰঁ রা
 ঞ্ৰনচিহাৰ রাঁষ্টপৰ পএৰ রাঁটা দেৰঁ রা ঘৰ ঘূৰি ঞ্ৰাএৰঁ।

গ্ৰা ঘৰে থিক জে দূ-দূঠা রাঁঠ বাখিও কএ ককৰো ঝাংগা নহি রঁঠএ দৈত চ্ৰেক। কুঁহস্নতিও গ্ৰহমঁ বেঁমী ঝাকৰ্ষণ শক্তি চ্ৰেক একৰামো। জতেক প্ৰবঁন শক্তিমঁ ঝহাঁ রাঁঠপৰ রঁঠৰাঁক প্ৰযাম কবৰঁ একৰ শক্তি ওতৰেঁ রঁঠন জাগত চ্ৰেক। বামক মমকালীন রাঁনি জকাঁ। ঝা ঝঁতমে নুকাগএ নেত ও ঝপনা পেঠমো। ঘোৰ ঝহবিষামো। পঠকৈত বহু মাথ এহি দেৱাঁনমঁ ওহি দেৱাঁনপৰ। ষ্টুঠত নহি। ফুঠত নহি।

নিধকৰ্ষ ৰাক্য:- ঘৰ দূ মূঁহা ঝজগৰ থিকা।

ঘৰ ওএহ থিক জে যুগ-যুগমঁ দুৰ্গা রঁনৰাঁক দেখেত দেখেত মৰি জাগত ঝছি। ঘৰ কহিও নে রঁনি পৰেঁত ঝছি দুৰ্গা। দুৰ্গাক দমঠা হাথ ঝা একঠা মূঁহ দেখি ঘৰ মোঠেত ৰহি জাগত ঝছি জে দুৰ্গে জকাঁ হমৰো দমঠা হাথমঁ ঝৰিঁতে ঝা একঠা মূঁহমে জাগত যে কতেক নীক হোগতেক। মূদা গ্ৰা মপনা দেখিতে-দেখিতে ও ভএ জাগত চ্ৰেক ৰাৰণা। ঝৰেঁত চ্ৰেক দুঠা হাথমঁ মূদা জাগত চ্ৰেক দম ষ্টা মূঁহমে। কখনো কই ঘৰ ৰুঁম্হা ঝা ৰাৰণক ৰজমঁৰঁধক প্ৰমঁগমে মোচএ নগেত ঝছি। মন্তে চত্ৰমুখীক মঁতান দমমুখী কেনা নে হো।

কহিও-কহিও ঘৰ মোঠেত ঝছি জে দুৰ্গা নহি মহী গণেশ কিএক নহি ভএ জাগত চ্ৰী। পেঠ ৰহত মনুখক মূঁহ ৰহত জানৰৰক। জানৰৰক মূঁহমঁ দুভি-পাত চিৰাঁগএ মকৈত চ্ৰী। মোহাৰী ও ভাত তঁ ঝএৰাঁমে কোনো দিক্ত নহি। মূদা ঘৰক গ্ৰাহো মনোকামনা পূৰা নহি ভএ পৰেঁত চ্ৰেক। ঝা ৰহি জাগত চ্ৰেক ও পহিনেহে জকাঁ। কহিও কএ ঝধৰতিঝামে ঘৰ ৰিস্মনাএ নগেত ঝছি ঝা ওহী

কানমে ওকৰ ৰঁড়ৰঁড়েনাগ চানু ভএ জাগত ঠেক। ৰঁড়ৰঁড়েনাগমে গ্ৰহো মিনন বহিত ঠেক প্ৰাৰ্থনাক ৰপমে-হে ভগৱান ৰা তঁ হমৰ মূঁহে গাএৰঁ কএ দিখা ৰা পেঠে। গ্ৰ দুনু ৰঁড়কা গুঁটা খিছি। খাম কএ গ্ৰ পেঠ। খা খঁতমে গ্ৰ প্ৰনাপ মেহো ৰঁল্ল ভই জাগত ঠেক খাঁখিক মংগে-মংগ।

নিষ্কপতি ৰাক্য -: ঘৰ ৰঁহু কিছু মোঠেত ঠেক মদা ও পূৰা নহি ভএ পৰেঁত ঠেক।

ঘৰে একঠা এহন জীৱ হোগত খিছি জে খপনা ভীতৰ ৰাঁজন গেন হৰেক শঙ্ককেঁ বোকৰাঁক নেন ছোপোমঁ ছোপ ভুৰকা ৰঁন্দ কএ দৈত খিছি। গ্ৰ জনিতো জে শঙ্কক দূত ৰঁমাত হোগত ঠেক। খা ঘৰে তঁ ঠেক জে দ্যমৰ ঠামক গল্প মনৰাঁক নেন ঠাঠ কী ঠাবোকেঁ হঠা দৈত ঠেক চাহে ওহিমে বহএ ৰঁনাপৰ পাথৰ খমোক ৰা পানি পড়োক ৰা ৰৌদ নগোক। কোনো খমৰি নহি ঘৰপৰ। খা এহন ম্যামৰ্থ তঁ ঘৰে কে হো জে ঘৰ মেঁ বহএৱাঁনা মভ পাথৰ, পানি ৰৌদমঁ ভৰি জাগত ঠেক মদা ও খপন কাজ কগএক নিঠেন হোগএ।

ছোপ ৰাক্য -: ঘৰ মনে ও ৰ্যাপাৰী ভেন জে কনেক নাভ নেন ৰঁড়কা হানি কে মোজৰ নহি দৈছ খা ঝুঁমৈছ জে হমৰা পৌ ৰাঁৰহ খিছি।

কহিও খহাঁ মভ মোচনাঁ খিছি জে খাঙনক ঘৰ খা দৰৰঁজ্জাক ঘৰমে কী খঁতৰ হোগত ঠেক। নহি নে। প্ৰযামো নহি কএনে হোএৱেঁকা। ওনা দৰৰাঁজাপৰক ঘৰকেঁ ঘৰ কহনে। নহি জাগত

ঢ়েক। তগও...। ঞ্ৰাওনক ঘৰ মনে ঘৰৰেঁথ্ৰা কেৰাঁড় নগা নেতাহে
তঁ চাক দিময়ঁ স্ৰষ্টিত। দৰৰঁজ্ৰাক ঘৰমে ঞ্ৰহাঁ স্ৰষ্টিত
ভগও .মকেত ছী ঞ্ৰা নহিও ভএ মকেত ছী। কতেকো গোশ্ৰাক
ঘৰ ঞ্ৰা দৰৰঁজ্ৰামে মাত্ৰ একশ্ৰা শ্ৰাশ্ৰক ঞ্ৰষ্টিত বহেত ঢ়েক। শ্ৰাশ্ৰ হশ্ৰা
দিওক কোন ঘৰ বহত কোন দৰৰঁজ্ৰা মে ব্ৰূমি নহি পড়ত। ম্ৰদা
তেও ঞ্ৰাওনক ঘৰ ঞ্ৰা দৰৰঁজ্ৰাক ঘৰমে ঞ্ৰঁতৰ হোগত ঢ়েক।

ঞাওনক ঘৰমে ঞ্ৰহাঁ ককৰোপৰ খিমিঞা কএ হাথ ছোড়ি দেৰেঁক
ম্ৰদা দৰৰঁজ্ৰাক ঘৰমে চূপ বহৰাঁক ঞ্ৰতিৰিজ ঞ্ৰান কোনো ঔপায়
নহি। কাৰণে জে হোগক। ঞ্ৰাওনক ঘৰমে কেও নোৰ রঁহা কএ
শ্ৰাশ্ৰকেঁ ঞ্ৰপন কথা কহি মকেত ছখি। ম্ৰদা দৰৰঁজ্ৰাক ঘৰমে নোৰ
কী রেঁমী হঁমিও নহি মকেত ছী। রেঁমী হঁমরঁ তঁ নোক রঁতাহে
ব্ৰূমত। ঞ্ৰাওনক ঘৰক কোনো কোনমে একশ্ৰা কাপী ঞ্ৰা একশ্ৰা
কনম বহেত ঢ়েক জাহিমঁ নিখাগত ঢ়েক কৰেজক গল্প। দৰৰঁজ্ৰাক
ঘৰ মহঁক কাঁপীপৰ নিখাগত ঢ়েক নূন-তৰকাৰীক হিমারঁ।

নমহৰ বাক্য:- ঞ্ৰাওনক ঘৰমে মহজতা হোগত ঢ়েক।
দৰৰঁজ্ৰাক ঘৰমে গ্ৰাণিমতা।

ঘৰ মনে একশ্ৰা ওহন মঁচ জাহিপৰ হোগত বহেত ঢ়েক হৰ মময
বঁগ-বঁবঁগী চৌকী তোড় নাচ। এহী চৌকী-তোড় নাচকেঁ নোক
গাঁড়িঘুম্মা নাচ কহেত জাগ ছখি। ঞ্ৰা নাচমে নষ্ট্ৰাৰ জে ঘূমে
ঘৰক মূঁহ জৰৰ ঘূমি জাগত ঢ়েক। নাচ খমে ভেনাপৰ চৌকী
শ্ৰুশ্ৰন ককৰো ভেশ্ৰতে কী নহি ভেশ্ৰতে। ম্ৰদা শ্ৰুশ্ৰন মঁচ, শ্ৰুশ্ৰন ঘৰ
জৰৰ ভেশ্ৰতে ঢ়েক। নাচ শ্ৰু হোগত ঢ়েক চৌকীতোড়ক নামে
ম্ৰদা ঞ্ৰঁতমে ওকৰ নাম বখৰাঁক গচ্ছা ভএ জাগত ঢ়েক ঘৰতোড়।

মুদা গ্ৰাহো একবা খ্ৰজগ্ৰতে গগ্ন ঙ্গৈক জে এহি নাচক নাম হৰেক
ৰেঁৰ শ্ৰুৰ মেঁ চৌকীতোড় খ্ৰা খ্ৰঁতমে ঘৰতোড় ৰহিতে ঙ্গৈক।
নোককেঁ দূনু নাম পমিল্ল ঙ্গৈক। একৈষ্ঠা নাময়ঁ গ্ৰজৰ নহি চনতে।
খ্ৰা গ্ৰ ঘৰে খ্ৰিছি জে এহি নাচমে ও ম্ৰয়ঁ স্ৰমিকা লৈএ খ্ৰা দোমৰো
ঘৰকেঁ স্ৰমিকা দৈএ। খ্ৰা মভ মীনি কএ খেলৈএ চৌকীতোড় ঙ্ৰফ
ঘৰতোড় নাচ।

খ্ৰাপ্ত ৰাক্য - : ঘৰ একটা মঁচ ঙ্গৈক জাহিপৰ নাচ হোগত ঙ্গৈক।
মভ মীনি নাঠেএ খ্ৰা খ্ৰুশ হোগএ। মায়ঁম হোগএ, ভোৰ হোগএ।
গজোৰিখ্ৰা জাগএ খ্ৰহৰিখ্ৰা খ্ৰৰৈএ। দেৱাঁন ঙ্ৰহৈএ, চাৰ ঙ্ৰুঠৈএ। নেওঁ
পটেএ, পীনৰ গড়াগএ। এম্বেম্ৰম কিনাগএ ৰা ছত চৌকাএ। মভ
কিছু হোগএ। এক ঘৰয়ঁ একৈম ঘৰ হোগএ। হোগত জাগএ।
হোগত জএৱাঁক নেন ৰাঁধ্য হোগএ।

খ্ৰস্তিম ৰাক্য - : ঘৰ ও ঘৰ নহি খ্ৰিছি জে পহিনে চন। ঘৰ ও ঘৰ
নহি ৰহত জে এখন খ্ৰিছি।

(গ্ৰা কথা খ্ৰক্ৰুৱঁৰ-দিময়ঁৰ ২০০ট মে পঠনায়ঁ প্ৰকাশিত ঘৰ-ৰাঁহৰ
নামক পত্ৰিকামে প্ৰকাশিত ভেন চন)

৩

কাঠন কথা

10 জনৰৰী (মময ভোৰক 5.39 মিন্ঠ)--- খ্ৰাগ ভোৰে
গঁগামাগৰ ঙ্গৈনয়ঁ দড়িঙগা ৰেনরে ম্ৰুশ্শন ঙ্ৰতৰনগাঁ। কিছু ডেগ

চননাক পছাতি বুম্মাএন জেনা ডাঁড়মঁ নিঠা পানি মহৰৈত হো। ডাঁড়মঁ উপৰ নে, কিএক তঁ গঁজীপৰমঁ ঞ্গা, ঞ্গাপৰমঁ ঞ্ধকষ্টী ম্গণ্ঠৰ ঞ্খা তকৰা উপৰ পূৰা রাঁহিক জেকেষ্ট চন। পূৰা মাথ গনৰঁদ মহাৰাজক শৰণমে। তঁএ ডাঁড়মঁ উপৰ কিছু নে বুম্মনা গেন। ম্ৰদা ডাঁড়মঁ নিঠা চন মাত্ৰ খৌৰকী হাফ জঁঘিয়া ঞ্খা তাহিপৰমঁ ফুল পৈন্ঠ। তখন পানি কী পাথৰো বুম্মেতৈক।

ঞ্ৱাৰঁ ঞ্হাঁ মভ হমৰা কিছু কহৰঁ যে হমৰা বুম্মা বহন ঞ্খি। ঞ্হাঁ মভ কশ্মীৰক পানিকৈঁ রঁফমে বঁদননাগ বিশ্বাম্ কএ মকৈত ছিএ ম্ৰদা এহি গপ্গকৈঁ নে। কাৰণ----- ওনা কাৰণ একৰ বঁহু ম্যোম জৈ ঞ্খা ঞ্হাঁ তঁ বুম্মিতে হেৰৈ জে ম্যোম গপ্গ মগজমে বঁহু দেৰীমঁ ঘূমেত জৈ। ওনা জে হোগক একৰ কাৰণ, জৈ ম্ৰদা স্নাভাৰিকে। মন্থ জাহি বস্ব ঞ্খা ওকৰ পৰিবৰ্তনকৈঁ ঞ্খাঁখিমঁ দেখেত জৈ ওকৰেপৰ ও বিশ্বাম্ কৰৈত জৈ। বঁশ্ব ঞ্খাঁখিক দেখনে কেও বিশ্বাম্ কৰত তাহি নেন মাথক পমেনা এড়ীমঁ পোছএ পড়ৈত জৈ। ওনা এহি গপ্গক বীচমে হম ঞ্খপন ষ্টাঁগ ঞ্খড়াএৰঁ জে কিছু গপ্গ দেখৰাঁক নে বিশ্বাম্ কৰৰাঁক হোগত জৈ, ওনাহিতে জেনা কী কন্ধ্যাগত কহৈ ছথিছ জে হমৰ কন্ধ্যা পৰিত্ৰ ছথি ঞ্খা বৰাগতকৈঁ বিশ্বাম্ কৰহে পড়ৈত জৈ। ওনা বৰাগতক বিশ্বাম্ কোন জৌড়মঁ বঁহানএ বহৈত জৈ যে হম নে কহৰঁ। ঞ্খ্ব কোনাতো জাঁঘ-ষ্টাঁগমঁ পানি মহৰৰৈত বোষ্টীগ কম এনাঁ, কিছু খন বৈমেনাঁ ঞ্খা ফেৰ ঙ্ঠি কএ চাহ বঁনা নগ এনাঁ। ঞ্ৱাৰঁ ঞ্হাঁ মভ ঞ্খনুমান কএ মকৈত ছিএ জে ওহি ঠাম্ হম নিশ্চিত ৰূপেঁ চাহ পীনে হএৰঁ ঞ্খা যে স্নাভাৰিকে জৈ। ব্যৰ্থমে কেকৰো দোকানপৰ জা কএ ঠাঢ় ভএ জেৰৈঁ তঁ গমজন হোগত দেৰী নে নাগত।

গিনামক চাহ আধা খড়ম ভএ গেন ছন, আধা রাঁচনে ছন (কৃপ্যা
 অহাঁ নোকনি একবা দর্শনক বিষয় নে বুমরঁ) তখনে একটা রিচিত্র
 প্রাণীক আগমন ভেন। ওনা এক গোষ্ঠ রিদ্ধান কহনে ছথি জে
 মন্থ অখনা আপমে একটা রিচিত্র প্রাণী অছি। আরঁ ও রিদ্ধান
 রিচিত্র প্রাণীকে দেখনে হোথিছ কী নে মৃদা আগ হম দেখি নেনিএ।
 আগন্তুক প্রাণী অহাঁকে নে পূর্ণ কপেঁ পুৰুষ বুমোতাহ আ নে স্ত্রী।
 জঁ গাঁহিকী নজবিয়ঁ দেখরৌ তঁ ও অহাঁকে হিজড়ো নে বুমোতাহ। আরঁ
 ও অহাঁকে জে বুমোথি যে বুমোত বহু, মৃদা হমবা ঐ প্রয়ংয়ঁ ঔতবি
 দানক রয়মপৰ এরাঁক চাহী। ওনা ও দেখনামঁ মাঠিক যোহো
 বুমোতাহ আ মত্ৰিক যোহো, মৃদা দানক রয়ম চানীময়ঁ ঔপৰ নে।
 আরঁ অহাঁ মভ গ্ৰা নে কহরঁ জে অহাঁ কোনো দানকৰ ষ্টপনি রঁনে
 ছিএছি ? যত্বে, হম তঁ দানকৰ ষ্টপনি নহিএ রঁনে ছিএ মৃদা জে
 হম কহনাঁ যে মত্ৰ জঁ গড়রঁডিও হেতে তঁ একৈ-দু রঁখক। আরঁ
 অহাঁ মভ চাহ রঁনাক রয়ম পূছ। অহাঁ পূছরঁ তঁ হম ঔত্ৰব দেৰঁ জে
 দানকৰ রয়ম হমবায়ঁ রীম হোগছি কী ঔস্মীম ছনোহ হমবে রঁবারঁৰ।

আরঁ অহাঁ মভ রৌৰ ভএ গেন হএরঁ। হফিআগত হএরঁ আ কেখনো
 থিমিআ কএ পূছরঁ জে গ্ৰা গতিহায় মনোনাযঁ কোন লাভ। হঁ রাঁবুঁ
 ওনা গতিহায় মনোনাযঁ তঁ কোনো লাভ নে ছে মৃদা গতিহায় তঁ
 গতিহায়ে হোগত ছে। ফেৰ হম কহাঁ ভমিয়া গেনাঁ। কেখনো কান
 কএ হম ওনাহিতে ভমিআ জাগত ছী জেনা কী মৃদাম্হীতিক
 রাঁঠিমে ঘৰ আ ঘৰক রঁজষ্ট।

হঁ তঁ আরঁ মনু- ও রিচিত্র প্রাণী চাহ রঁনায়ঁ চাহ মগঁনকে। চাহ রঁনা
 চাহ ছানি ওকবা হাথমে দেৰঁএমঁ পহিনে পাগ মগঁনকে আরঁ তঁ

ৱাঁৰুঁ কহৰীএ চ্ৰৈ " ঘৰ কহাঁ দৰঙঁগা, মোড়ামে কী ছৌ খঁগা, ষ্টিকষ্ট
 কহাঁ ৱাঁৰুঁ ভিখমঁগা " । আৰঁ তঁ খঁগুঁ মভ ৱূমিএ গেল হেৰৌ, খঁৰুঁম
 তঁ নহিএ ছী। চাহ ৱঁনা ৱঁমকি উঠল----- ভাগ মাৰ-----
 --মাদৰ-----ফাদৰ-----ৱঁহান-----
 -মভ ৱিশেষণ উমীনি দেনকৌ। ৱঁমকৌত ৱাঁজন--- হম জ্বখানকৌ
 ভীখ নে দৌত ছিএ। জো যানা ৱুঁতুৱাঁ হোতা হৈ... উমীকৌ মাগ কো
 ওহী ছিন্ধী মাঁগ কো ভীখ দেতা হুঁ। ৱিঠিত্ৰ প্ৰাণী পাঁচ ডেগ পাঁচ
 হষ্ট গেল। চাহো ৱঁনা পাঁচ ডেগ পাঁচ হষ্ট গেল। হমৰো চাহ খঁমে
 ভএ গেল ছল, পাগ দেনিএ আ ৱিদা ভএ গেলাঁ ৱঁম ম্শ্ৰেণ্ডক
 নেন।

10 জনৱৰী (মময ভোৰক 6.38 মিনষ্ট)--- ৰেনেৰে ম্শ্ৰেণমঁ
 নিকানি ৱাঁষ্টপৰ এনোঁ ষ্ৰেম্ পকড়ৱাঁক নেন। কিছু খন প্ৰতীক্ষা
 কৰএ পড়ল। ষ্ৰেম্ক নে, ষ্ৰেম্কেঁ আদমীমঁ ভৰৱাঁক নেন। ষ্ৰেম্ আৰঁ
 চালু ভেন। কন-কন ৱঁমাত আ জৰ্কিনমঁ দেহ পৰমহঁমীয খঁৰম্হামে
 পাঁঠি গেল। নে স্ৰম্ জকাঁ ফুৰ্তিগৰ আ নে নকৱাগ্ৰম্ জকাঁ
 নিষ্ক্ৰিয়। কানা ৱঁম ম্শ্ৰেণ্ড পঁচলোঁ আ পঁঠিতে মূপক ভাঁঠা
 ভএ গেলোঁ। ৱাঁম-দহিন হোণত-হোণত পতা নাগল জে ৱঁমক নেন
 প্ৰতীক্ষা কৰএ পড়ত য়েহো কতেক তঁ পৌনে এক ঘঁটা। ৱঁম
 কএনে জা মকৌএ। আৰঁ খঁহাঁ মভ কহৰৌ কৰৱঁ জে খঁহাঁক প্ৰতীক্ষা
 নেন হম কিএক প্ৰতীক্ষা কৰা। ৱঁম খঁহাঁ প্ৰতীক্ষা কিএক কৰৱঁ
 হম কহিএ দৌত ছী। হঁ, ওহি পৌন ঘঁটামেমঁ জখন শ্বফ কএ ৱঁম
 মিনষ্ট ৱীতি গেল তখন এগো কুষ্টক ৱঁকামে কিছু হিন্দী পত্ৰিকা
 নেনে একটা ৱঁঠা আএল আ ম্শ্ৰেমঁ আঁখিক আগাঁমে এগো মৰম-
 মনিত চমকা কএ ৱাঁজন-----

" নিজিএগা হো "

হম প্রতিপ্রশ্ন কৰেত পুছনিএ-----

" মৌখিনী পত্ৰিকা বথেত চহক "

হমৰ প্রতিপ্রশ্নক উত্তৰমে ওহো প্রতিপ্রশ্ন কৰেত পুছনক---

" মানে কা "

হম কহনিএ-----

" জেনা হান-চান চৈ "

এঁ ৰেঁৰ ও মূড়ী ডোনৰেঁত দীৰ্ঘ " ও " কেৰ উচ্চাৰণ কেনক আ
ৰকম্যাম্ একটা পোখী নিকানি দেখেঁত ৰাঁজন-----

" গহে হ "

আ অনচাকেমে ভোৰে-ভোৰ একটা জুআন চোঁড়ীক নাঙষ্ট ফোশো
আঁখিক যোঁমা আঁৰিঁ গেল আ মংগমে গৰমী থোড়েক মেহো মনমনী
আ তনতনীক আতিবিজা। হম ওকৰা ফেৰ পুছনিএ-----

" গ্ৰা নে হো, ও জে মণিকান্ত মা নিকানে চখিছ মে "

ও চৌড়া চষ্ট পোখীকেঁ ভীতৰ বাথেত ৰাঁজন-----

" ন উ মভ হমৰে পাম নহীঁ হোগা "

আ মৰমৰাগত ও চন গেল। আ হম ওহী ঠাম ঠঁডীমে গৰমীক
 ঞ্ৰনুভৱ কৰেত বহি গেলগঁ মাত্ৰ একষ্ট ৰঁমক প্ৰতীক্ষামে।

10 জনৱৰী (মময ভোৰক 7.50 মিনষ্ট)--- ৰঁম ঞ্ৰপনা নিযত
 মমযমঁ নেষ্ট ভএ গেল মঁগহি-মঁগ কচ্ছমচ্ছী মেহো তুকএ নাগল।
 এহনে মমযমে পতা নাগল জে হমৰা গামক তঁ নে মূদা হমৰ
 গামমঁ তীন গাম পাঁচাক ৰঁম ফলোঁ ঠাম লগতে। মোনমে
 কচ্ছমচ্ছীকেঁ নেনে ওহিঠাম পঁচনগঁ মূদা ৰঁম নে ঞ্ৰএল চন।
 ওনা ওকৰ এৰাঁক মমযোঁ নে ভেন চনৌ। জে-মে ফেৰ হম লগীচক
 চাহক দোকানমে ৰৌমনগঁ ঞ্ৰ চাহ পীৰাঁক নেন ৰাঁধ্য ভেনগঁ। চাহ
 খমে ভেন। নিযত মময মেহো পূৰন। ঞ্ৰাশচৰ্য, ৰঁম ঞ্ৰপনা ঞ্ৰানপৰ
 ঞ্ৰাৰিঁ গেল চন। পাগ দৈত ফুৰ্তীমঁ হম ঞ্ৰঠনগঁ ঞ্ৰ ৰঁমমে চঠি
 ঞ্ৰাগুক মীষ্ট দফাননগঁ। ঞ্ৰাৰঁ জঁ ঞ্ৰহাঁ মভ মাকাঁক্ষ হএৰঁ তঁ হমৰামঁ
 পূচ্ছি মকৈত চী জে ঞ্ৰাগএক মীষ্ট কিএক ঞ্ৰহাঁ ৰীচোমে তঁ ৰৌমি
 মকৈ চনগঁ। ৰঁক্ষ গ্ৰ মলু জে হম ৰীচোমে ৰৌমি মকৈত চনগঁ মূদা
 জা ধৰি কোনো ৰাঁধ্যতা নে হো হমৰা ঞ্ৰগ্ৰ-ঞগতে নীক লগৌএ কী
 পচ্ছ-ঞগতে। ঞ্ৰম ৰঁমমে নোক মতনৰঁ ৰঁগ ৰিঁৰহী মান-জান
 ভৰনাক পচ্ছাতি কঁডক্ঠৰ ড্ৰাগৰৰকেঁ প্ৰম্মান কৰৰাঁক গশাৰা
 কেনকৌ। ৰঁম তঁ প্ৰম্মান কৰৰেঁ কৰতে মূদা ঞ্ৰহাঁ মভ নে প্ৰম্মান
 কৰা। ঞ্ৰাৰঁ হম ফেৰ মতনাৰঁক গল্পপৰ ঞ্ৰৰেঁত চী। ৰঁম ৰাঁঘ মোড়মঁ
 হোগত ৰেঁনা মোড় ঞ্ৰা তকৰা ৰাঁদ দড়িভঁগা-জযনগৰ নেশনন
 হাগরে পকড়নক ঞ্ৰা হনহনাগত চনএ নাগল। হনহনাগত মানে
 ওতেক তেজী জে কী ৰোডক কঁডীশন দেকৈত ক্ষম্ম চৈ। হঁ তঁ
 নিঞ্ৰ এতৰেঁ দেৰমে ৰঁম খিৰমা চৌক পঁটি গেল ঞ্ৰা ঞ্ৰপন
 গনতৰ্যমঁ মাত্ৰ ঞ্ৰাধ ঘঁষ্টাক দুৰীপৰ ঞ্ৰচ্ছি। এহি চৌকপৰ একষ্টা

জনানী রঁমমে চড়লীহ আ শানক মঁগমে একটা রঁঠা আ মর্দ মেহো।
 আৰঁ জনানী, রঁঠা আ মর্দক বীঠ কী মঁৰঁধ ছে মে হমৰা নে পতা।
 ভএ মকৈত আছি জে ও দূনু পতি-পত্নী হোথি রা ভাএ-রঁহীনি রা
 আশ্ব কোনো--। কিছু ভএ মকৈত ছে। এখনো এহন মময ছে জঁ
 কোনো য়ুরক-য়ুরতী এক মঁগে দেখা গেল তঁ নোক ওকৰ মঁৰঁধক
 ব্যাখ্যা প্ৰমেক স্তৰপৰ কৰৈত ছে। এহি ছোড়ি আৰো কোনো মঁৰঁধ
 ভএ মকৈত ছে গ্ৰা মোচৰাঁক ফুৰমতি কেকৰো নগ নে ছে।

ওহ, হম ফেৰ ভয়িআএল জাগত ছী। হঁ, তঁ জখন রঁম খিৰমা
 চৌকমঁ আগু রঁঠন তখন রঁঠা আশ্বন স্তৰাৰক আশ্বৰূপেঁ চাৰু কাত
 মূঁহ ঘূমেনাগ চানু কেনক। আ জখন কোনো রঁঠা কৌতুক কৰএ
 নাগএ তঁ ওকৰ আগু-পাছ রঁনোক মোন মেহো কৌতুক কৰএ
 নাগেত ছে। চাহে বঁঠ হো কী জ্ঞাশ্বনা। আ একৰ কাৰণ জে
 হোগক। তঁ রঁঠাক দেখাঁউম একষ্ট আশ্ব য়ুরক মেহো কৰএ নাগল
 জে পাছক মীষ্টপৰ রৈমল ছন। রঁঠা কিছু দেৰ ধৰি দেখেত বহন
 আ একে রৈৰ ভভা কএ হঁমএ নাগল। হমৰ রঁগলমে রৈমল একটা
 য়ুরক ঐ প্ৰিয়াকনাপকেঁ দেখি রঁজন- দেখিওঁ ঘাঘকেঁ। রঁঠাকেঁ হঁমা
 ওকৰ মাএকেঁ নোভেতে।

হম কিছু নে রঁজনাঁ। জৰুৰতে কী ছন। মূদা মোচৰাঁক নেন রাঁধ্য
 ছনাঁ। কী হঁমী খালী স্ত্ৰীকেঁ ফঁমেরাঁক নেন হোগত ছে আথরা
 হঁমরাঁক নেন কোনো বিশেষে কাৰণ রা মময হোগত ছে। হমৰ
 মোন নে মানৈত ছন। মূদা প্ৰমাণ তঁ য়ুরক মদ্যঃ দেনে ছনাহ জে
 হঁমীক উপযোগ মাত্ৰ এহী মভহঁক নেন কৰৈএ নোক। আহাঁ মভ
 হমৰ মোচ হমৰ বিচাৰক খঁডন কৰৰঁ জে এহন গগ্ন নে ছে। আ

হমগুঁ মানৈত ছী জে এহন গল্প নৈ ছৈ, মূদা জখন কোনো শোধকৰ্তা কহনকৈ জে হঁয়ী জৰুৰী ছৈ স্নান্যক নেন আ তকৰা রাঁদ জে নাফ্ৰষ্টৰ কনুৰঁ, শো গল্গাদি চনন ছৈ তকৰা দেখি মানএ পড়ন জে হঁয়ীক মাত্ৰ একে-দুটা উপযোগ ছৈ।

মশুখ নগ আৰঁ স্নান্যক হঁয়ী নৈ ছৈ। স্ত্ৰী ফঁয়েৰাঁক নামপৰ বা নীক স্নান্যক নামপৰ হদয়ঁ বেঁয়ী হঁয়েত নোককৈ দেখি গ্ৰা বিশ্বাস্য কবৰঁ কৰ্চিন ছৈ জে ঐ চাম কেও কনিতো হেতে। খমীৰয়ঁ গৰীৰঁ যন্ত হঁয়ী বহন নাফ্ৰষ্টৰ শোকেঁ মহাবে মূদা স্নান্যক নৈ। এহি মামিনামে পাগ কোনো বিভাজক নৈ। দুধ পিৰেঁত নোক আ মাঁড় পিৰেঁত নোক দুনু একে নাফ্ৰষ্টৰ শো কে দেখি হঁয়েত খ্ৰি ছি আ কামনা কৰেঁত খ্ৰি জে ভবি দিন ভবি বাতি এহনে স্মখদ ন-খএ। মূদা যে কী যঁভৰ ছৈ-----।

আ একে মশ্ৰকামে বঁয় ককন মঁগহি-মঁগ হমৰ বিচাৰ মেহো। বঁয়ক গঁতৰ্য আৰিঁ গেল চন মূদা হমৰ নৈ। হমৰা এখন তীন গাম আৰো পাৰ কাৰৰাঁক খ্ৰি। মূদা জা ধবি হম ঐ তীন গামকেঁ পাৰ কৰেঁত খ্ৰপন গাম পঁঠী, খ্ৰহাঁ যন্ত কোনো নে কোনো নাফ্ৰষ্টৰ শোকেঁ দেখু, বঁনজোৰীমঁ হঁমু আ ঐ ভমমে বহু জে হমৰ স্নান্য স্মধবন জা বহন খ্ৰি।

[গ্ৰা কথা বন-আ-মঁগ্ৰামমে আযোজিত "মগৰ বাতি দীপ জৰএ" মে পড়এ নেন বহএ মূদা ওতএ কিছু নেখক যন্ত স্মৃতি বহন বহখি (ওহি মত্ৰক খ্ৰধ্যক্ষ জাগন বহখি) আ তকৰ বিবোধ কৰেঁত হম গ্ৰা কথা নৈ পড়নে বহী।]

अपन मंत्रा editorial.staff.videha@gmail.com पर
पठाउ।

२.७.डा. योगानन्द मा- श्री बाज किशोर मिश्र ओ दानक 'प्रलय-
पाश'

ডা. যোগানন্দ মা

শ্রী বাজ কিশোর মিশ্র ও দ্বন্দ্বক 'প্রনয়-পাশ'

মৌখিনী সাহিত্য ও সংস্কৃতিক বিকাশ মে পুরামী মৌখিন নোকনিক যোগদানক গতিহায় অগুন্ত গৌরময় বহন অছি। একবে প্রতিফলন থিক জে মৌখিনী পত্রকাষিতাক আৰম্ভিক কেন্দ্র মিথিনা মঁ মৃদূৰ ভাৰতক গুন্যরী শহৰ জয়পূৰ, আঞ্চনিক মৌখিনী নাষ্টকক মূত্রপাতক কেন্দ্র বিশ্বনাথক নগরী কাশী আ মৌখিনী আন্দোনক বিশিষ্ট কেন্দ্র বিন্দু কোনকাতা কহন জাগত বহন অছি। মৌখিন নোকনি আজীরিকা কিঁরা আন কোনা নাথে জখন মিথিনাক ধৰতী কৈ ছোড়রাক হেতু রাঁধ্য ভেনাহ তেঁ অপনা মঁগ মাতৃভাষা ও মাতৃভূমিক প্রতি অজয় প্রমান্বৰঁধ কৈ জোগৌনে বহনাহ আ

তকৰ খন্ডিত্যজি মাংস্ৰুতিক খন্ডিত্যন ও ভাষিক মাংস্ৰুতাক ৰূপ মে হোঙত ৰহন, জকৰ পভাৰ মিথিনা কেঁ মেহো ম্গৰ্গুগৰ্গেঁত ৰহনেক। খ্ৰাগযো প্ৰায়ী মেঁথিনক ভাষিক মাংস্ৰুতাক দৃষ্টিশ্ৰে প্ৰো.ভদয নাৰায়ণ সিংহ 'নঠিকেতা', নৰীন চৌধৰী, খ্ৰশোক গুমাৰ মা, শৌন মা, লখমণ মা 'মাগৰ', শেফালিকা ৰমা, ডা. গংগেশ গুঞ্জন, মন্ত্ৰেশ্বৰ মা, দেৰশঁকৰ নৰীন, খনন কান্ত, প্ৰকাশ মা, ৰিজয চন্দ্ৰ মা, পংকজ পৰাশৰ, প্ৰেম কান্ত চৌধৰী, মহেন্দ্ৰ মনংগিয়া, ৰিছানন্দ মা, ৰবীন্দ্ৰ গুমাৰ চৌধৰী, খ্ৰশোক খ্ৰিচন, দীপক গুমাৰ মা, মিয়া ৰাম মা'মৰম', গজেন্দ্ৰ ঠাণ্ডা, মশীন, ডা. মহেন্দ্ৰ, ৰাজগুমাৰ মিশ্ৰ, মনীষ গুমাৰ মা, বীৰেন্দ্ৰ মনিক, ৰিনোদ গুমাৰ মা, চন্দ্ৰমোহন কৰ্ণ আদিক নাম খন্ডিত্য আদৰক মংগ নেন জাগত ছনি। তথাপি কিছু এহনো ছপকন মেঁথিন নোকনি ছথি জে মৰ্থা খনামজ ভাৰেঁ মিথিনা -মেঁথিনক খ্ৰঠা -ঠঠা মে দত্তিচত্ত ছথি। এহনে একঠা স্মিতপ্ৰজ মেঁথিনী কৰ্মযোগী থিকাহ শ্ৰী ৰাজ কিশোৰ মিশ্ৰ। মূনতঃ খ্ৰডেৰডীহ, মধুৰনী নিৰায়ী শ্ৰী মিশ্ৰ (জন্ম তিথি: 27.01.1960) মম্প্ৰতি দিলীয়ে মে ৰায়ি গেল ছথি খ্ৰা মূখ্য মহাপ্ৰৰ্ষক (ৰিছুত), ভাৰত মংটাৰ নিগম নিমিষ্টেক' গৰিমাময পদ মঁ খ্ৰকাক্ষ গ্ৰহণ কখনাক ৰাঁদ মঁ জেনা পূৰ্ণতঃ কাৰ্যশাস্ত্ৰ ৰিনোদহিক ব্ৰহ্মানন্দ মহোদৰক খ্ৰগাহন মে নিমগ্ন ৰহই চাহেঁত হোথি, তহিনা নিৰন্তৰ নেখন -প্ৰকাশন মঁ খ্ৰাৰ্ষক ভই চুকন ছথি। গঢ় খ্ৰা পঢ় নেখন মে মমান ৰূপেঁ নিগ্ৰাত এহি মনীষীক এগাৰহ গোষ্ট কাৰ্য পুস্তক ৰাষ্ট্ৰভাষা মে তথা মাত গোষ্ট কৰিতা মংগ্ৰ, এক গোষ্ট গল্প মংগ্ৰ খ্ৰা এক গোষ্ট খ্ৰানেখ মংগ্ৰ মাতৃভাষা মে প্ৰকাশিত ভই চুকন ছনি। ৰাষ্ট্ৰীয় ও খন্ডিত্য: ৰাষ্ট্ৰীয় স্তৰ পৰ চৰ্চিত ও মম্মানিত হিনক পোথী মভক মামান্ধ লখা ভনে নোকৰ্ভজন

হোৱাৰ মূদা ৰিশিষ্ট লক্ষ্য ৰহনৈ আৰু নোকশিক্ষণ, জাহি মে নোক কল্যাণক ভাৱনা প্ৰক্ষেপিত ভেনৈ আৰু আ যৌহ ময়োহিকক লক্ষণো থিক। গ্ৰা মাহিক কেঁ ৰৌজানিকতা মঁ ওত-প্ৰাত দেখই চাহিত ছথি জকৰ মৰিশেষ লক্ষণ ডা. গণপতি মিশ্ৰক 'হমুঁ কৰিতা লিখি মকৌত ছী 'আ যোগেন্দ্ৰ পাঠক 'ৱিয়োগী'জীক 'উড়ন ছু গোনা ' আদি কিছুএ পোথী মে পৰিলক্ষিত হোৱাত আৰু। স্বভাৱতঃ হিনক ৰচনাৱনী মভ মৌথিনী কাৰ্যক ক্ষেত্ৰ মে একটা অভিনৱ ও স্ৰষ্টিত পদক্ষেপ থিকনি।

মৌথিনী মে শ্ৰীমিশ্ৰক জে পোথী মভ হমৰা দৃষ্টিপথ পৰ আয়ল আৰু মে মৰঁ থিক গ্ৰন্থশঃ চাননি, মঁখন, অক্ষতদল; নৱ পাত নৱ ৱাঁত ; উপায়ন ,মস্তপৰ্ণ ; নৱ ঘৰ উঠয় , পুৰান ঘৰ খময় ; এৰঁ প্ৰনয় -পাশ। এই মৰঁ মে প্ৰথম ছও গোট 2022.গ্ৰ.মে তথা তথা অস্তিম দনু ৱৰ্তমানহি ৱৰ্ষ মে প্ৰকাশিত ভেনৈ আৰু। মূনতঃ কৰি হোৱাতো গ্ৰা ৰচনাকাৰ গঢ়ো ৰিধা মে অখন স্বৰৰ লেখনীক চমকোৰ প্ৰদৰ্শিত কৰৱাঁক প্ৰযাম কয়নৈ আৰু। এই ৰিধা মে 'মঁখন ' হিনক মম্যাময়িক ৰিম্বয় পৰক দয় গোট নিৰঁক্ষক মঁগ্ৰহ থিকনি আ 'অক্ষতদল 'আৰু গোট গল্পক মঁগ্ৰহ। শেষ মৰঁটা পোথী কৰিতা মঁগ্ৰহ থিকনি জাহি মৰঁ মে পৰম্বৰান্‌মোদিত চন্দৰঁক্ষতা কেঁ যথামঁভৰ মৰ্যাদিত ৰখৱাঁক প্ৰযাম ভেন আৰু। নয়নাভিৰাম জিনেদ ও আকৰ্ষক ছপাগ-মফাগ মঁ যুজ হিনক পোথী মভ মহজে মফদয় পাঠককেঁ দৰম -পৰম, অৱগাহন ও চিন্তনক হেত্ৰ প্ৰেৰিত কৰৌত আৰু। তথাপি পৃষ্ঠ-নিমিত্তি মে ৱেঁয়ী মঁ ৱেঁয়ী কাগত ছেৰৱাঁক প্ৰবৃত্তি ৰাষ্ট্ৰকল্যাণক দৃষ্টি মে পুনৰ্শ্চিত্তনক আহৱান কৰৌত আৰু ,তঁ ত্ৰকান্তক পাঁতী মভক ৱ্যৱস্থাপন অনেক মন পৰ মাজ -মজা পৰ কশাঘাত কৰৌত ৱূমনা জাগত আৰু। ৱায়াধিক্যক প্ৰতি

অন্যমনস্কতা লেখকীয় -প্রকাশকীয় ঔদাৰ্ণ কেঁ প্ৰতিষ্ঠাপিত কখনে
থিছি।

শ্ৰীমিশ্ৰক কৱিৰ্ন-শক্তিৰ আভা-মঁডল ৰেজ্জানিকতা মঁ মঁপ্ৰিষ্ট ছনি
জকৰ শ্ৰেষ্ঠতম প্ৰস্তুতি থিকনি মদ্যঃ প্ৰকাশিত 'প্ৰনয় -পাশ
'কৱিতা মঁগ্ৰহ। এহি মে হিনক এক কোড়ী কৱিতা মঁগৃহীত ভেননি
থিছি জাহি মে মমমাময়িক বিষয় -ৰস্বক চয়নকই শৃঙ্খনাৰঁক্ষ জ্ঞান
কেঁ যথার্থপৰক, নৌকিক ও প্ৰায়োগিক স্বৰূপ মে প্ৰস্তুত কৰেত
ৰিচাৰ -মীমাংসা কখন গেল থিছি।

গ্ৰ মৰঁ মানৱ -মস্তিধক কেঁ সকমোৰি দেৱাঁক মামৰ্থ্য তঁ ৰখিতহিঁ
থিছি মঁগ্ৰহি ৰিশ্বক্ষ ৰূপেঁ আধুনিক পৰিৱেশক ৰিশ্ব -মানৱতাক
মমম্যা ও তকৰ মমাধানক উপায়ক ৰূপ মে
কান্তামম্মিততযোপদেশক নিযোজন কৰেত থিছি। ৰস্ব চয়নক দৃষ্টি
মে হিনক গ্ৰ কৱিতা মৰঁ অৰ্ভিনৱ চিন্তন পৰক ও মাৰ্গদৰ্শক
প্ৰপ্ৰুতিক থিকা।

আধুনিক যুগ ৰেজ্জানিক প্ৰগতিক যুগ থিকা। মম্প্ৰতি মানৱ
ৰিজ্জানক ৰঁন পৰ ম্ৰথ -মম্ৰক্ষিক মমম্ম মঁমাধন কেঁ জুষ্টযৰাঁ মে
মফন মিস্ব ভেন থিছি। নিৰন্তৰ ৰেজ্জানিক আৱিধকাৰ ও যাঁত্ৰিক
ক্ষমতাক ৰক্ষিঁক্ষুতাক কাৰণে স্ৰুগোন -খগোন পৰ মানৱক
মাম্ৰাজ্য স্থাপিত ভই গেল থিছি। আগ নহি কেৱন ৰিশ্ব গ্ৰামক
পৰিকল্পনা মাকাৰ মিস্ব ভই গেল থিছি অপিভ্ৰু চন্দ্ৰ, মঁগনাদি গ্ৰহো
পৰ ৰঁমৰাঁক হেত্ৰ মানৱ উতান্ন থিছি। ভোজন, ৰস্ব, আৱাম,
শিক্ষা ও মনোৰঁজনক নিগ্ৰ নূতন ম্যাধন পৰ মানৱক অধিকাৰ
স্থাপিত ভই গেলৈক থিছি। আগি মনাগ মে ৰঁন্দ ভই গেল থিছি
তঁ ৰৰ্ষা, ৰাঁঠি আ মম্ৰুধ ৰি পৰ মানৱক নিৰ্যঁত্ৰণ স্থাপিত ভই গেল
থিছি। ৰোগ, ৰাৰ্ধক্য, জঁগনী জীৱ, শীত, উষ্ণতা আদি মেহো

মানৱক নিয়ন্ত্ৰণ মে আৰিঁ গেল আছি। এতই ধৰি জে প্ৰকৃতি প্ৰদত্ত
 নিঁগ -ভেদন পৰ মানৱক যত্তা স্থাপিত ভই গেল আছি। মূদা
 প্ৰাকৃতিক ব্যৱস্থাক বিপৰীত চনৱাক হেত্ৰ মানৱ কেঁ প্ৰাকৃতিক
 বিপুল শোষণ কৰৱাক বাঁধ্যতা বহলৈক আছি, জকৰ পৰিণাম গ্ৰ
 ভেনে আছি জে ৰঁগদনে প্ৰকৃতি অনেক মময়া নই কই উপস্থিত
 ভই গেল আছি যথা মাটি মে ভৰঁবা শক্তিক আভাৱ, গলৈত হিম্নদ
 জন্ম প্ৰনয় -প্ৰাহ, জন প্ৰদূষণ, বায়ু প্ৰদূষণ, অম্যাময়িক ঋত্ৰ চক্ৰ,
 ফুট্টৈত ওজোন পৰত জন্ম অম্যাম্য উষ্ণতা, ৱনক বিনাশ জন্ম
 বাঁঠিক প্ৰকোপ, পৃথ্বীক গৰ্ভস্থ জন -তনক নিম্নগামিতা,
 মৰুভূমিকৰণ, জৈৱ বিৱিধতাক বিনাশ, অঁতবিষ্কীয় উলপাত, প্লনি
 প্ৰদূষণ ,

প্ৰকাশক বেডিযোধমিতা, প্ৰাকৃতিক শীতনতাক আভাৱ,
 কঁগ্ৰীষ্টীকৰণ, মাঁস্কৃতিক বিকৃতি, পৰ্যাবৰণ প্ৰদূষণ, অঁগিনা পীঠীক
 হেত্ৰ জপান অক্ষকাৰময় ভৱিষ্য আদি। শ্ৰীমিশ্ৰ 'প্ৰনয়-পাশ' কৰিতা
 মঁগ্ৰহক কৰিতা মভক মাধ্যমে এহনে মময়া মভ পৰ গহন চিন্তন
 কয় মম্যাদানক উপায় মভ দিম গঁগিত কয়ননি আছি। স্বভাৱতঃ
 হিনক কৰিতা মভ মে বিজ্ঞান ও মাহিৰক গঁচজোড় ভেট্টৈত আছি,
 অম্ভনিত বিকায় পৰ প্ৰহাৰপূৰ্বক প্ৰকৃতিক মঁগ তানমেন
 ৰৈময়ৱাক শিক্ষণ -প্ৰশিক্ষণ ভেট্টৈত আছি, মূদা মে ভেট্টৈত আছি
 উপদেশাভূমক থোপন স্বৰূপ মে নহি, অঁপিত্ৰ শৃঙ্খনাৰক্ষ জীৱন -
 মীমাঁমাক মাধ্যমে, জে মহজে গ্ৰাহ ভই জাগত আছি, খাম কই
 মঁৱেদনশীল মহদয় কেঁ। এতাৱতা গ্ৰ মঁগ্ৰহ মৌখিনী কৰিতা বিধা
 কেঁ কৰিক মম্যাময়িক ও প্ৰগতিৱাদী দৃষ্টিকোণ মম্ভ অঁত্ৰননীয
 দেন থিকনি। অঁপেক্ষা কয়ন জা মকেচ জে গ্ৰ মঁগ্ৰহ মৌখিনীক
 কৰি-মমুদায় কেঁ নিৰ নৱ চিন্তন দিম প্ৰেৰিত কৰতনি।

প্ৰনয়-পাশক কৰিতা মৱঁ প্ৰমাদ গুণ মল্লম্ব খিচি তেঁ খৰ্থক নিৰ্ৰচন
 মে কতন্ব বাঁধা নহি খৰেঁত খিচি। কৰি এক দিম জঁ গাম -ঘৰক
 বোঁনী -বাঁণীক মহজতা কেঁ খপনাৰেঁত তদ্ভৱ ও দেশজ শঙ্কাৱনীক
 প্ৰযোগ কৰেঁত দেখি পঢ়েঁত ছথি, তঁ তয়েমো শঙ্কক প্ৰযোগ মে
 ওহিনা নিষ্কাত বুম্বনা জাগত ছথি। মে হিনক খধ্যযনশীততা ও
 বিদ্বত্বাক পৰিচায়ক থিকা। মহৰন, হহৰন, ষ্টঘৰন, দনয়ন,
 ফুলয়ন, মদৃশ শঙ্কাৱনীক মংগহি বশ্মি, জননিধি, খপশিষ্ট,
 কোকিল, শিশিৰ মদৃশ শঙ্কাৱনীক প্ৰযোগ মোহাওন খিচি। যত্ৰ -
 তত্ৰ বিদেশজ শঙ্কাৱক প্ৰযোগ মে কৰি কোতাহী নহি কযননি খিচি।
 একটা কৰিতা 'নৱ জীৱন -সংস্কৃতি 'মে সংস্কৃতিক ফ্ৰষণক প্ৰতি
 কৰিক জগুগ্ৰা ভাৱ এই শঙ্কেঁ প্ৰকষ্ট ভেননি খিচি -

পানিক বঁদনা মে কোকা কোনা ।

মমলো -তেন মঁ নথপথ ছোনা॥

মুৰ্গা, মাস, বঁৰ্গৰ ,মোমোজ।

একৰে মতনৰঁ ভেনেঁ ভোজ॥

বঁগিখা, পিচুকিয়া, ষ্টিকড়ী, গুড়পুৰী ।

এহি পকমান মঁ উঠেঁছ মড়মড়ী॥

নৱভুবিয়া মে হঁমী -ঠপ্টা।

ছোপো বাঁত পৰ নষ্টম -নষ্টা॥

কে উঠাওত ঠঠৰী পৰ, মূদা কে ভাৰ।

শৱৱাহন ভেন জা বহন ,খঁতিম কহাৰ (পৃ. 84,86)

এহিনা হিনক এই মংগ্ৰহক মৱঁঠা কৰিতা পাঠকক মনোমস্তিধক
 মে চিন্তনক পথাৰ নগৰেঁত চলেঁত খিচি, মানৱ -কল্যাণক মাৰ্গ
 দিম খগ্ৰেযিত কৰেঁত বহেঁত খিচি। খন্ত মে কৰিক উপমংগ্ৰতি ছনি

-
প্রদূষণ বহিত হোখয় বিকায়।

তখনে জীৱন ,তখনে প্রকাশ।। (পৃ. 128)

স্বভাৱতঃ হিনক বচনাৱনী ঞ্চাঞ্চনিক মৌখিনী কাৰ্যধাৰাক
ঞ্চন্যতম নিধি প্ৰমাণিত হোএত, যে ঞ্চপেঞ্চা কয়ন জা মকৌচ্ছ।
ওনা ৰাঞ্চুঁতাযা হিন্দীঞ্চ মে ঞ্চীমিঞ্চক এগাৰহ গৌষ্ট পোখীক
প্ৰকাশনক মূচনা ঞ্চি জাহি মে মাত গৌষ্ট কৰিতা মংগ্ৰহ ৰিধাক
তথা চাৰি গৌষ্ট ঞ্চু কাৰ্য ৰিধাক ঞ্চি। কৰিতা মংগ্ৰহ মভক
নামাৱনী ঞ্চি গ্ৰম্মশঃ প্ৰৱাহিনী, পুঞ্চপৰেণ, শতভিষা, জন -নতা,
ৰেণুপত্ৰ, পূতাজনি তথা ঞ্চিষা ও ঞ্চু কাৰ্য মভক শীৰ্ষ ঞ্চি
গ্ৰম্মশঃ ঙ্ৰ্জা -ৰ্ণন, মংৰেগ, প্ৰদূষণ তথা জন -মংকষ্ট। এহি মে
ঙ্ৰ্জা -ৰ্ণন কেঁ 'গাঁডিয়া বুক ওফ ৰেকাৰ্দ্ম', 'এঞ্চিয়া বুক ওফ
ৰেকাৰ্দ্ম' তথা 'বৰ্ণ্ড বুক ঞ্চাফ ৰেকাৰ্দ্ম' দ্বাৰা ঙ্ৰ্জা ৰিষয়ক
প্ৰথম হিন্দী কাৰ্য তথা প্ৰদূষণ কেঁ 'গাঁডিয়া বুক ঞ্চাফ ৰেকাৰ্দ্ম'দ্বাৰা
'কম্প্ৰীহেন্টিম ডিষ্টেন্টিম ঞ্চাফ পােন্টিশন 'পৰ প্ৰথম হিন্দী কাৰ্য
ঘোষিত কই মমলংগত কয়ন গেননি ঞ্চি। বৃষ্টিয়েঁ ৰিচ্ছুত
ঞ্চভিযন্তা এহি মৌখিত মপূতক জীৱনোপনঞ্চি পৰ মহজাইঁ গৌৰৱাঞ্চিত
ভেন জা মকৌত ঞ্চি।ৰ্ফ্ৰম্ম ৰাঞ্চুঁ ৰিমলী গুঞ্চম্ম।

-যোগানন্দ মা, ভগৱতীশ্চান মাৰ্গ, কৰিনপৰ, পো. -নহেৰিয়ামৰায়,
জি.-দৰঙ্গা -846001(ৰিঁহাৰ), M : 9334493330

ঞ্চপন মন্তৱ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ
পঠাভ।

२.७.डा किशन काशीगर-.मैथिली मे बचना ङारी के रिकष्ट समझा
था समाधान

ডা. কিশন কাৰীগৰ

মৈথিলী মে বচনা চাৰী কে ঝিকট মমমা আ মমাধান

মিথিলা মৈথিলী ম জড়ন নোক মরঁ এক নম্বৰ ধৰ্ত,দনান আ
বচনা চাৰ প্ৰবৃতি কে হোগএ. গ কষ্ট মন স্নীকাবহ পড়ত. গুপ্তক
ক অহাঁ মরঁ কতে দিন চাৰলুকরঁ খেনা খেনেত অগ্নন গুপ্তক
মাঁপ তোপ কৰেত বহরঁ?

জমৌতী কমেৰাঁ দখাৰে অহাঁ মিথিলা মৈথিলী কে আযোজক
প্ৰকাশক মনাহকাৰ আদী বঁনন মাহিগ অকাদমী বনা পুৰস্কাৰী

আয়োজনীৱেৰিনাৰ মনাগ্ৰা খা ঠেকৰেত ফিৰে জাগ্ৰা স্ত্ৰী মে কতে দিন চ্ৰজত? পৰ্বনিক ঞ্ৰহাঁ কে গুগুৱা বুমি গেত য়ে ঞ্ৰা কতেকোৱেৰ ঞ্ৰোগ্ৰা মাহিগিক দনান মৱহক দেখাৰ ঠিহাৰ ভেন. তগযো নাজে কথিক নিবনজ্জ ভেন চুপেচাপ বচনা চোৰী ক জযোতী কমাগ্ৰা লৈ মৱঠা ঞ্ৰপকৰ্ম গুকৰ্ম কৰেত বহৈ জাড. ধাৰ স্ত্ৰিয়া.

বচনা চোৰী মমচা কে কাৰণ:-

1. স্ত্ৰেখিনী কে ঞ্ৰধিকাংশ পত্ৰ পত্ৰিকা মাহিগিক গিৰোহক ঞ্ৰধিন ঠ্ৰেমাগিক স্ত্ৰমাহী ঠ্ৰেমাগিক ৰপে ৱহৰাগত বহনে. জেকৰ পৰ্বনিক তক কোনো পঁঠ নে বহনে.

2. কোনো নীক বচনা কে চোৰা কে ঞ্ৰপনা নামে প্ৰকাশিত ক নেৱ. বচনা পঠোনিহাৰ ৱা পৰ্বনিক তক নে পত্ৰিকা পঁঠে দেৱে ঞ্ৰা নে বচনা চোৰী কে দোখ নাগত.

3. বচনা পঠোনিহাৰ কে কোনো মাধ্যম ম স্মৃঠত নে কৰৱে জে ওক্ৰৰ বচনা প্ৰাপ্ত ভেনে প্ৰকাশিত ঞ্ৰপ্ৰকাশিত? ঞ্ৰাখিৰ কী ভেনে?

4. কোনো ঞ্ৰপৰিঠিত ৱা ঞ্ৰান গিৰোহক ৱা স্মতন্ত্ৰ নেখক কে মৌনিক বচনা কে মদু: ৱা কী পেৰোতী তোগড় মৰোগড় কে ঞ্ৰপনা নামে প্ৰকাশিত কৰৱাঁক ঠকহৰ প্ৰবৃতি.

5. বচনা চোৰ কে দেখাৰ ভেনা পৰ ওকৰ মামুহিক প্ৰযাম নে ক ওগ্ৰ চোৰৱাঁ চোৰনী কে গেঁগৱাৰ ৱঠেৱাঁক প্ৰযাম ঞ্ৰা গুগুৱক মাঁপ

তোপ ক ঞৌখিনী মে ঞ্খিনা হোঙত এনৌএ বনা বাগ ঞ্খনাপৰঁ.

6. কােপীবাঙাষ্ট ঞ্খধিনিয়ম কে জানকাৰী নে বাখৰঁ রা মঁপদাকীয মনমানা ফাৰ্মুলো পৰ চনৰঁ. জে কে কী হমৰা কএ নেত?

7. বচনা চোৰী মিষ্ক ভেলোক রাঁদো ওঙা বচনা চোৰ মরঁকে মঁচ দেৰঁ ঞ্খা ঞ্খগ্নন গিবোহরাঁদী ঞ্ঠেকদাৰী কে ফিবাক মে বহরঁ.

মমাধান:-

1. বচনা চোৰী কবনিহাৰ পুৰায় স্ত্রী জে কোঙা হোড় তেবৰ মাহিকিক রাঁহিঙ্কাৰ ঞ্খা কােপীবাঙাষ্ট ঞ্খধিনিয়ম কে দুখাৰা ঞ্ঠোম জৰ্মানা নগেৰাঁক চাখী.

2. বচনাকাৰ কে ঞ্খহি রাঁত কে মূচনা মেন রা নিখিত রাষ্ট্ৰমএপ মাধ্যমে মূচনা ঞ্খৰঁমে দী জে ওকৰ বচনা প্ৰাপ্ত ভেনৌ তকৰা রাঁদ প্ৰকাশিত ঞ্খপ্ৰকাশিত কী ভেনৌ.

3. কােপীবাঙাষ্ট ঞ্খধিনিয়ম কে মানৰঁ ঞ্খা জানকাৰী বাখি নিধপক্ষ প্ৰকাশক মঁপাদক ব্যৱস্থা কে মজবুঁতী ম নাগু কবৰঁ.

4. ঞ্খহাঁ মঁপাদক প্ৰকাশক কে ধৰ্ম নিবরাহ কৰেঁত বচনা মৌনিকতা কে জাঁচ রা মৌনিক বচনা মঁগ ছেড়ছাড় কবৰাঁক প্ৰযাম ঞ্খৰঁমে কৰী.

5. ढौनिक बचना प्रकाशन नेखन प्रोढोहहन दिम म्यामूहिक प्रयाम मे ढागिदार रूनि बचना ढोषी के ढोकै मे महयोग अरूँसे कषी.

अपन मंतर्य editorial.staff.vidaha@gmail.com पर पठाड।

२.१.नानदेर कामत- १ षा नघुकथा आ ३ षा रूँहैन कथा

नानदेर कामत- १ षा नघुकथा आ ३ षा रूँहैन कथा

১

১ ঠা নঘুকথা

ঋপন হাৰন রাঁক মাৰন কিযো-কিযো রাঁজৈছ!

কন্যাগত ১২ বজাে বাতিমে ঋপন রাঁজোঁঠা ৯০গোঠেক ঋকস্মিক
রাঁমাৰ কেননি। একগোঠ মমৰ্থক পুছনখিন কতয কৰৰ
রাঁচকা। তাহিপৰ কন্যাগত রাঁজল চলু নড়কা কেঁ দিয়াদেক দু-ঋবি
পৰ। রাঁঠী ধী রাঁনী রাঁত খীকেক, কী কৰৰ? জাতিগত খাপ
রাঁমাৰমে কন্যাগত ঔগনননি"যো গোতিয়া নোকনি!" নাগল
বহনোঁহ ঋপনে মৰাঁদিন "রাঁঠী রাঁচাও-রাঁঠী পঢ়াও "মেঁ। পৰাঁচ দুলু
রাঁড়কি দুদিশ রাঁৰ গেল যা। কানহি-খন পতা চনিতাে খুৰাঁ মাৰপীঠধৰি
কেনে বহিযেক। ঋপন ঠীৰচোনী এক হপ্তা ম' দুলু জোঁৰী ঋন্তয বাখি
ঋযন ঋছ। ধৰি কোঠােৰেজক ঔমেৰ ত' তীন শাল কমে, দুলু
জোঁৰোক ন'য় পূৰন জৈক ঔমেৰ ,মে কী কযন জায়?

এক নৰ পঞ্চধৰ ঋপেফিত ঠোনি দেনকনি-ঋপন হাৰন ঋ রাঁক
মাৰন খৰি কিযো - কিযো মনাৰোঁছ! রাঁলু নিৰ্ণয কে রাঁমাৰ খৰুমে
হোগতে রাঁঠী রাঁনা হাৰন ন'ঠু-ঋ মদুশমমান ভ' প'চায়ত
ভৰিমে গিৰন।

২

৩ ঠা রাঁহিন কথা

১

ঔম্মীদরাৰী ঋকৰ্ষণ

নান রাঁলু প'চায়তী বাজ চুনাব মেঁ ঠাঠ ভেনাহ ,ত' দানক বিৰোধী

প্রকাশী একগোষ্ঠে রঁবু-খারানা মঁডিনপৰ দম গোষ্টেক মামনে রাঁজিত
 ঞপন চুনাবী ঞাকৰ্ষণ নেন রাঁজি ঙঠনৈক জোঁ ঞহাঁ মঁ এক ভোষ্ট
 কম হমৰা ভেষ্টত তঁ মদা নেন ভোঁষ্টভাঁষ্ট মঁ মঁন্চাম ন'নেৰাঁ। দেখা
 চাহী ঞ্গা গু কী হোণ্ৰাচ।

২

ভ্ৰুষ্টিকৰণ

বুঁমবুঁগ্ৰামে ঞ্ৰাৰ এম এম০ মঁ প্ৰশিক্ষণ পাৰিঁ গামমে একষ্টা জুৰঁক
 খুঁৰিঁ হিন্ৰুকে রাঁঠ ঞপন প্ৰশঁমা ঞপনে বঁঘাবেত বহয। তাৰীঠ মৰপঁঠ
 পদক গনেক্ষন কেঁ ডুগডুগী রাঁজি গেতৈক। ওকৰ পৰোয়ী এক
 মোহম্মদ খাঁ মাহেৰঁ বহৈক জে বুঁমেনকে -বৌ বৌঞা তোৰা রাডক
 চাৰিগো তোহৰ জাতি জে মৰপঁঠ বঁনয চনেনখুন মে তোহৰ পৰীক্ষা
 ধৰি ঐৰেঁৰ নেতৌক। তোঁ কী কৰবিঁহী। ও জুৰঁক রাঁজন-হৌ বৌতো
 মঁ বৌত চত্ৰৰ সৃজন রাঁনা বিঁহৈন কথা মনে চহক নে। মযহ
 কৰৰঁ, হমৰ জে মখিয়া ঙম্মদরাৰ চখি নে, দনকে কহন মঁ ঞপনা
 গুষ্টমো কেঁ নঁয় ঞ্ৰা দনকে মিনানীকে জে তোহৰ জাতি মৰপঁঠমে
 ঙাঠ চহ; তকৰে পোৰ্ণিগ এজেঁষ্ট বঁনি ভ্ৰুষ্টিকৰণ নীতি ঞপনায়ৰঁ,
 ওহো তঁ গোঁরাঁ মমাঙ্গে চখি। ককৰো কী দৰৌষ্টমে চিই? ঞপনে
 তৰেতৰ ঞকাৰণ হঁমযধৰি নাগন।

৩

নমানত

জোখনা পায়ঁগ মাৰিকয নৌৰেঁৰ নত কযকেঁ তৌননক। দশম ধৰি
 ঙৌমগৰ পড়িতে ঙাফুৰজী রাঁজন, বঁম-বঁম ভ'গেন
 মঁতোষজনক। জোখনা তৰজু বযেত কহনক হৌ মমাঁগ! রোষ্টে জকাঁ
 হম বুঁতাতো জোযেত চ্চী, তেঁ নে হমৰা নোক জোখনা নামে
 পৰোপষ্টামে জনেত ঞ্চি। ঞ্গা গপ্ন বঁঠৰেঁত গহো রাঁজন-হৌ হমৰা

শোনক নেতাজী আঁঠকাঠ পৰ ম' উতৰনাহ এহিৰেঁৰক মৰপঠক ভোঁশ্ৰে ,যে ঠীকে কহল গেল ঠেক-নমানত ভ 'জেনা মস্তু পৈৰ গেল হো।হে হৌ,যে এনা কিযেক বঁমৈত ছহ,জানিনৌহ বঁঠহো শেৰকেঁ কতোহ মৌমক বঁদনা ঘাম খাগত দেখলহক হয়।ফেৰ কোনূ চুনাব লগিচায় দহক নে,দেখমে অ্বপনে আঁৰিঁ জেতহ।ওহন উম্মীদরাৰ তঁ নৌ দিনক প্ৰায় পৰ ম'ৰ ম' মায়া গাম ম' রাঁহৰ ম'মাজিক ৰাজনীতিক জতৰা কৰেতে বহৈত ঠেক,তেঁ কী নমানত কোনো দিনদুৰাগমন কেৰ ৰাদক পহিল নৌৰোজী ৰিদাগৰী থীকৈক?

৪

নহনা পৰ দহনা

এক গামমে একটা দৰৱাঁৰ কহৰেঁ ৰাঁনা মৰড় বহথি।নকা নাঁগৰ ৰেঁঠাক ৰিঁযাহ মময় ম' নহিঁ হোগত বহনি।যে একটা মজৰিকনীকে কিছু পাণ্ড কেৰ নানচ দ' ৰৌৰ পাখননি।দোমৰ একটা গামমে এক ৰেঁঠাক ৰাঁপ মযেথ বহথি ,অ্বপন আঁহৰি মমর্থ ৰেঁঠাক ৰিযাহ নো।যে ওহি ঘষ্টক কেঁ ঠেঁৰিঁ জোৰা মাঁঠ ধোতী আ কিছু কেঁচা থম্বহাৰেঁত শ্ৰুভ লগমে ৰেঁঠা ৰিঁযাহৈক ভাৰ দেলখিন।মধ্যম ৰঁজনোহ-মান্বজন ম'গ ঠ'ৰাতিক ম'গ অ্বম্বক গামক দক্ষিণাৰাঁৰি শোনমে ৰেঁঠা ৰিঁযাহৈনে চনল জায।ভনদিন ভন,ম'গলদিন চন....।ঘৰদুআৰিক ৰাঁদ নড়িকাক ৰাঁৰুঁজী খুশীমনে ৰাগ প্ৰনাপ কৰয় লগনাহ-"অ্বৰাঁহ ৰেঁঠা কোহৰেঁৰ গেল,ৰাডতক মোন ৰঁঠ হথিত ভেন.....॥

মম্বধ মনিতহিঁ প্ৰতিভৰ দেঁত উমোহমে গাৰঁয় লগনাহ- "ৰৌতো ম' ৰাডত চত্ৰৰ মজান,দুনু আঁথি নিৰপষ্ট দেখৰঁ ৰিঁহান.....!গহনমৰ কন্যাদানমে গীতহাৰিকে মপাৰী ষ্ৰেৰ খুঁৰ জেথগৰ ম' ৰেঁন ভেঠলনি।

৩

মৌমিক দিএমান

মন্শী বামু জী ঞ্পনা দ্বিতীয় মাসুবাগৰ ঞ্নেই গাম ঞ্খায়ন
 বহয়াওতয দুপহৰকা কনৌমে ছ: তৰকাৰী,ন ঞ্ঠাৰ মজন
 বহৈকা।খাগকমে তীন তৰহক চঠনী মেহো পৰমত গেল
 ছলৈকা।মাসুমায ঝঠ ঞ্ছাদ মঁ জমাযকে কাঠি মনি-ৰুঁমি ঘৌকাক
 মাগ মেহো ঝনৌনে বহখিন।তীমন তৰকাৰী ক' নেত থাৰীমে
 পৰমত ভাত মঁপাধৰি গেল বহৈকা।ৰাঁঠীমে গিনগৰ খাগক ম্খাদ
 কনে তীত বহনি।মে পানাগ্ৰমে এতেক ম্ভূতপন ঞ্খপূৰ্ মাগক
 মোৰ মহিত ঝাঁঠিভৰি একেনিশামে গঠাগঠ পী নেতক।কাৰণ ঝেঁৰ-
 ঝেঁৰ কোঁৰ খাগত কান জে জীত নগতেন মে একেৰেঁৰ নে কিযা
 তীত ম্খাদ ঝুমতা।মাসুমায জেনা ঝেঁঠী ম্ভেঁ পহিনে মননে
 ছনীহ,মে ম্ভয় দৃশ্য দেখি পতিএনীহ।ানকা নীক নগেত দেখি ঞ্খাওৰ
 ঝাঁঠী দৰ ঝাঁঠী ভৰি পৰশন হৰিযৰ ডগ-ডগ মাগপত্ৰাক মোৰ
 পৰমনীহ।ঞরঁ তঁ ঞ্খপন জান ঞ্খৰঁগ্ৰহমে দেখি বামুজী ঝেঁৰেঁড়েনাহ-
 "এতেক জে প্ৰনয় কৰেঁক ছহি তঁ ঝেঁৰেঁ ঘেঁঠে মোগক দৌথ নে!
 ঞ্খশ-ঝীশ কৰেঁত বামুজী ঝিল্লু দুধ-দহী,ঞমোঁঠ খযনে থাৰিপৰ মঁ
 ডঠে মঁ পহিনে ঞ্ঠেঁহাথ নোঠাক জনমে ঘোঁগক নেনে ছনাহ।

৩

হকৰা

একঠা ঞ্খন্তত মহল্পূৰ্ণ ভোজ জাহি ঠিহিত নোতহাৰী নেত ভেন
 বহৈক,তাহী মেঁ কিছ ঝিল্লু মিদহ্যামমৰ কেঁ হকৰা ভোজক পাঁতিমে
 খায়নে ঠেঁমী মঁ ঝেঁমত।পৰোক্ষ ৰূপে তকৰা ঠেনিয়াকে কিছ
 তমশ্গীৰ নোক জে পঠেনে বহৈক,মে মৰঁমঁ ঞ্খগৰকেঁ ম্ভূতপন
 ৰূপে দত্তঠিত ভ'খেনক।জিনকা নেত ভোজন তেঁযাৰ বহৈক মে

থপনাকৈঁ ঝঁঠিত ঝঁমনক। কাৰণ ভেনৈ জে তাধৰি ভোজক রস্ব য়ৈধি
গেনৈক। তেহনে ন স্মিতি চূনাৰোঁ মৌম্ম মেঁ পাৰখি নোক পৰৈযেত
থছি। তেঁ কহনে গেন জৈক "বিশ্ব নৌতহি জাগ্ৰছ জে হকৰা।"

থপন মঁতৰ্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ
পঠাও।

২.ঔ.নানদেৰ কামত- পোখী স্মীক্ষা এক বিমৰ্ষ- ১.বিছাপতি
থ্ৰামেকথা কেৰ দৃষ্টিৰৌধ ২.পুস্তক স্মীক্ষা: নানু-নীনা ৩.জগদীশ
প্ৰমাদ মঁডন-ওপন্যাম "পঁগু"

নানদের কামত

পোথী সমীক্ষা এক রিমাৰ্শ- ১.বিদ্যাপতি আত্মকথা কেৰ
দৃষ্টিৰোধ ২.পুষ্পক সমীক্ষা: নালু-নীলা ৩.জগদীশ প্ৰমাদ ম'ডেল-
উপন্যাস "প'গু"

১

বিদ্যাপতি আত্মকথা কেৰ দৃষ্টিৰোধ

বিদ্যাপতি'ক আত্মকথা 'উপন্যাস' গোৱিঁদ মা পুত ১৯৯৩মে
ৰেঁহৰায়ন বহয।শেখৰ প্ৰকাশন পঠনা'ক এহি মৌখিনী পোথীক দাম
৯০ষ্টকা মন্ত ম'ঙ্কৰণ ৩০ষ্টকা ধৰি ৰাখন গেল
ঠেক।এহিমে১২৩পৃষ্ঠাংকিত আছি।৪৯-অধ্যায়ক পাঠ কেৰ অতিৰিভ
আখৰি পল্লা পৰ ভনিতামে ৰেঁদত কিছ ৰযোৱুক্ষ নেখক মহোদয়
কহি চুকন ছথি।নেখকক বিষয়মে মাংক্ষিণ্ড জনতৰেঁ দুনু ভীতৰক
কোভৰ পৰ স্লষ্ট দেল গেল য। তেযো পাঠক ৰৰ্গকে মিথিনা'ক
গতিহায় আ প্ৰাচিন মৌখিনী মাহিগমে ৰুঠি ৰখনে উপন্যাসক

কথ্যশৈলী পৰ বিৱেচনা কৰৱঁ আৱশ্যক বুঁমায়ত। ৱিছাপতি'ক যুগ
 আ তানক ৱাংগম্যক ৱিশেষজ্ঞ প্ৰা০ কৃষ্ণচন্দ্ৰ মা"মৰ্যক" জী য়ঁ হমৰা
 মিথিনা ৱিভূতি স্মৃতি সমাৰোহ হষ্টনী হেঁ ৱঁতৰাশ গল্প ভেন বহয়া
 তাহি প্ৰমংগ কিচ্ছ প্ৰঞ্জ মোনমে ঔনাগতে ৱহি গেন ,তেঁ অখন
 দৃষ্টিকোণ ৱাখৱঁ পৰম আৱশ্যক মন বুঁমনা গেন হন। ৱিছাপতিক
 আমেৰুমা হিনক মৰ্জনামেৰু কৃতি থিকৈন।এখনো ময়মানক
 উমেৰমে নিখন একটা নৱ পোথী মেথিনী ভাষীক ৱীচ অধিক
 চঠামে অচ্চি।হিনক পূৰ্বে মামাক পৌতী কথা মংগ্ৰহ আ অঁতিম
 একল্লী ৱচনা জগতমে ৱিশেষ ৰূপে মেথিনী মাহিকক অক্ষয়
 উঁডাৰকেঁ ভৰনে যাপ্ৰায়: কথাকাৰ য়ঁ ৱচনাকাৰ নোকনি
 উপন্যাসকাৰ হোয় দিশ ৱঁটেত য,মে হিনকো পৰ উতৰেত জৈক।
 মমকালীন মেথিনী ভাষামে মঁৱেদনামেৰু গঢ় নেখন কাৰ্যমে কথা
 ৱেঁমী আ উপন্যাস কম নিখাএন য।তাহিমে হিনক ভূমিকা নীকে
 কহক চাহী;পৰঁচ মিথিনা মমাজক জনমংখ্যা আধাৰিত অন্নিজ্ঞান
 তঁ তানকা পকঠোয় ৱহৰা য়ঁ ৱঁঠিত কৈনে জৈক; এহি উপন্যাসকে
 অন্নিজ্ঞাত ৱৰ্গক মমৰ্থন ৱেঁশী ভেষ্টন অচ্চি।পৰঁচ ৱেঁদেহীক অঁকমে
 ৱমেশ চন্দ্ৰ মা মঢ়প্ৰকাশিত উপন্যাস ৱাঁৱত ধজী উড়ৱেঁত ছথি।
 "ৱিছাপতিক আমেৰুমা" আৰম্ভ ৱিছাপতি দ্বাৰা অখন
 জিঁদগীনামা কেঁ ঘূৰমে ম্ৰজাহ কৰেত ভেন য। পৰঁচ পৌত্ৰ নোনে
 দ্বাৰা মহাকৱি ক'আমেৰুমা'কেঁ আৰ্গি য়ঁ ম্ৰৰক্ষিত নিকালি দেন গেন
 অচ্চি।তদুপৰাঁত , ৱিছাপতি অখন জীৱনক অমূৰ্ত ভাৱক ঠীৰফাৰ
 আৰ্ভ কৰেত ছথি।"হম মগ্না খোনন।ওহিমে য়ঁ কিচ্ছ পোথী ৱাঁহৰ
 কয় কাতমে ৱাখন । শেষ পোথীক ৱঁছনা খোনি-ফোনি আ কাঠক
 পষ্টৰী হষ্টা-হষ্টায় ওকৰ তড়িত মভ পৰ দোমৰ কাত থকিয়াওন।
 তখন ৱঁছনাহা পোথী মৰঁকে ফেৰ ওহি মপামে দয় নেন আ

নোনেকে খজা দেনিএক ,খারঁ গ্ৰা মগ্গা জতয় ছলৈক ততহি বাখি
 খারঁহ। পৃষ্ঠ-১ এহি তবহঁ উপন্যায়ক হিঁদী জেকাঁ শ্বক ভেন চ্ৰেক।
 উপন্যায়ক কথারম্ভ নান্বৰঁশক খঁতিম খকব বাজা হবিমিঁহ দেৱক
 নেপাল পনায়ন মঁ শ্বক হোণত খ্ৰিছি। দবৱাবক প্ৰধান পঁডিও
 খাগনৱাৰ ৰঁশক যঁস্থাপক পুৰুষ কামেশ্বৰ ঠাণুৰ দ্বাৰা শামন
 কবৰঁ,ফিৰোজশাহ ত্ৰুগনক দ্বাৰা হিনকা মকব বাজা ঘোষিত
 কবৰঁ,কামেশ্বৰ ঠাণুৰক তীনগোষ্ট ফুমাৰমে বাজগদী ক' হেত্ৰ
 বাজকীয় দাৱপেঁচ চনায়ৰঁ ,খমতান দ্বাৰা গণেশ্বৰক হত্যা,ৰায় খ্ৰুঁন
 এৰঁ শিৱমিঁহমে জনমী দৃশমনি ওগনৱাৰৰঁশক ড্যাটিক চাৰি
 খশুমে ৰিভাজিত হোয়ৰ, প্ৰতিমিঁহ দ্বাৰা হাজীপুৰক ত্ৰুৰ্কে পৰাজিত
 কবৰঁ, দেৱীমিঁহ দ্বাৰা ৰাগমতিক কিনাৰমে দেৱফুলী গামমে খপন
 ৰাজধানী ৰঁনায়ৰঁ, শিৱমিঁহ দ্বাৰা ৰাজধানীক স্থানমে পৰিৱৰ্তন কএ
 গজৰথপুৰ কিনাঘাটমে নৱ ৰাম্বকনোক নীঁৱদেৱ খাদি মিথিনোক
 মধ্যকানক গতিহায় কথোপকথন শৈলীমে এহি উপন্যায়মে
 ভেট্টেত খ্ৰিছি। এহি প্ৰয়ঁগ যঁধ্যা গায়ত্ৰীক জপ,মাষ্টিক মহাদেৱক
 পূজা,যোহৰক স্মৰনহৰী ,ৰিশিষ্ট মূল গোত্ৰ যোদৰপুৰিএ ,খৌখাৰএ
 এঁৰ মাণ্ডৰ ফুলক বিশেষ চঠ,ৰিময়ৰাঁৰক উপেক্ষা ,মূলক খাধাৰ
 পৰ এক-দোমবাকে ছোষ্ট-পেঘ বঁমৰঁ ,চৌপাড়ি শিফ্ৰাক কেন্দ্ৰ ,দৰ্শন
 ন্যায় -নৱ্য ন্যায়ক খধ্যয়ন,দিয়াদি কনহ,ৱাৰ্তা নেৱ,স্ত্ৰী এৰঁ দায়
 ৰিঁগ্ৰন্য খমহনীয কৰ ভাৰ খধিক উনেখ এহি মাহিণিক প্ৰতিমে
 কয়ন গেন খ্ৰিছি। ৰেশ্বকাদেৱীক ম্ৰমতমান খাগ্ৰগতা দ্বাৰা
 ৰঁনোকোৰক পৰিয়ায় খা মিথিনোক ধৰ্মশাস্ত্ৰী দ্বাৰা ওকৰা খজাতি
 বঁমৰঁ,পৰঁচ ৰিছাপতি দ্বাৰা ওহি ভাগন জনিজাত ৰেশ্বকাৰেঁ খপনা
 ঘৰ মেঁ ৰাখি মোমী ৰঁনাএৰঁ নীক ৰৰ্ণন খ্ৰিছি। ১৪ম শতাব্দীমে
 ৰিছাপতি প্ৰগতিশীল দেখেনাহ য। তেয়ো গ্ৰা ৰিছাপতি 'ক খামেকথা

নয় ভ'কেঁ শিৱমিঁহ 'ক আত্মকথা মানন জায়ত। বিদ্যাপতি ক' জীৱন ঠৰিতমে গ্ৰ কত্ৰাঁ নিখন নয় য জে ৰো মঁস্কৃত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰৱাঁক হেত্ৰ মৰিমৰঁপাহী অখনাহ। মে ৱাঁত গতিহ্যম মম্মত নহিঁ বহেঁত গোৱিন্দ মা ৱৰ্ণন ধৰি কখনহিঁ, একৰা মাঁচ নয় মানন জা মকৈত যা। লেখক ম্নয় মাণ্ডৰৰঁশ মঁ মঁৰঁধ বখেঁত ছথি তেঁ তত্কাণীন মিথিনাক মাত্ৰ পাঁজিৱাঁনা ৰাঁহুণ এৰঁ শিষ্ণিতকৰ্ণ কাযম্বক চঠ কখনে ছথি। মিথিনা'ক অম্মিতা কিমান চেতনা মঁ জড়ন ঐ জেকৰা যাত্ৰীজী উজাগৰ কয়নৈন। বিদ্যাপতি'ক আত্মকথামে মিথিনাক কিমানক মাফ্কাঢ়কাৰ, ওকৰ ম্যামাজিক-আৰ্থিক দশাক চঠ ভুতনাঁ মঁ নয় ভেল যা। এতৌকা মঁস্কৃতি, ধৰোহৰ আ মাটি পানিক দিগ্ৰ্শন নহি কৰাৱেঁত যা। তেঁ গ্ৰ মিথিনাক উপন্যাস নয় ওগনৱাৰ ৰঁশক ৱিকদাৱনী ৱা শাহনামা কহন জা মকৈছ। এহিৰঁশক পদাধিকাৰী দ্বাৰা মৰঁহাৰা আ কিমান ৰপন মড়ৰ মঁ পূৰ্ণ নগান নহিঁ অদায় কেনে মঁগ্ৰীৱৰ চন্দ্রাকৰ ওকৰা হৰীমে ঠৌকি পিঠপৰ ছৌঁকিয়ৱেঁত ছেক। একদিৱমীয স্ত্ৰীপূজা হোগত অছি তঁ দ্যমৰ দিম স্ত্ৰীদ্যমী কেঁ ৱেঁচৰাঁক পৰম্বৰা দেখমে অৱেঁছ। তেঁ গ্ৰ ঐতিহাসিক উপন্যাস নহিঁ ৱৰণ ওগনৱাৰ শ্যমকক গ্ৰতিৱৃতি মাত্ৰ থীক। এহি পোথীকে ম্ৱৰিছ পাঠক বিদ্যাপতিক পাঁতি ৰচনাৱনী বুমত।

২

পুস্তক মম্মিফা: নানু-নীনা

নানু-নীনা: লেখক-ম্ৰশীন গুম্বাৰ মোদী প্ৰকাশক-প্ৰভাত পেপৰৱেঁকম 4/19 আয়ফ্ৰাণী ৰোড - নগ্ৰ দিলৌ 02 ফৌন নঁৰৰ - 23289777 পৃষ্ঠ- 198 (টুহুই আকাৰ) মূল্য ₹ 200
ছাত্ৰ আন্দোনক উপজ, ৱিঁহাৰক দুৱেঁৰ মঁ উপম্মখ্যমঁগ্ৰী

উপম্ব্যমন্ত্রী স্মশীল গুম্বাৰ মোদীক "ক্যা ৱিঁহাৰ ভী অ্ৰমম ৱঁনেগা", চাৰা চাৰ- খজানা চাৰ, আৰক্ষণ, ৱিভেদ মূলক ন্যায় তথা ৱীচ মমৰ মেঁ কেবৰাঁদ আৰঁ মদ্র: প্ৰকাশিত পুস্তক'নানু-নীনা"নানুজী পৰীৱাঁৰক ভক্ষ্টাচাৰ কেৰ অঁতহীন দস্তানক জীৱঁত দস্তাৱেজ থীক অধিকতৰ এহি পোথীমে জে তথ্য দেখল গেলেক,মে স্ৰমো০ 40মঁ ৱেঁসীয়ে ৱেঁৰ প্ৰেয় কান্ধ্ৰেঁয় কৰেঁত উজাগৰ কৰনে ছথি।ৱিঁহাৰেটা নহিঁ অ্ৰপিত্ৰ দেশৱিদেশক স্ৰধি পাঠক কেঁ নজৌত ৰহেঁত জৈক জে অ্ৰখৰাঁৰ মেঁ নানু জীক মাদে অ্ৰাগু কী ৱঁতাওল জায়ত। দানকৰ ম্যাৰ্জনিক জীৱনকেঁ পোত ফোলেঁত চহষ্টগৰ ৰূপেঁ স্মশীল গুম্বাৰ মোদীজী পৰমেঁত ছথি, তথ্যক অঁকড়া জানৰাঁক হৰদম মনমে জিজ্যামা ৱঁনে বহেঁত জৈক। তেহন মেঁ মম্বূৰ্ণ খোৰাক ভড়ি ম্যামগ্ৰী প্ৰম্বত পোথী মেঁ অ্ৰনোকন কৰয় নাযক ভেঁষ্টতা পোথীমে পাঠ আৰম্ব হোয়মঁ পহিন্বেকে পৃষ্ট পৰ দু গোষ্ট কেন্দ্ৰীয় মঁগ্ৰী মা০অ্ৰক্ষণ জেষ্টনী (ৱিভ্ৰ অ্ৰাওৰ কাৰপোৰেষ্ট ম্যামনা) অ্ৰা মা০ নিতিন গডকৰী (পোত এৰঁ পৰিৱহন, মড়ক এৰঁ মঁমাধন , নদীৱিকায় অ্ৰা গঁগা মঁৰক্ষণ) কেৰ উল্লাৰ এহি অ্ৰম্বৰ পৰ চাপন অ্ৰছি। এহি নানু-নীনা কেঁ প্ৰমিষ্ক প্ৰভাত প্ৰকাশন নিৰ্ডিকতাপূৰ্ৱক ছাপি পোথী (হিঁদী) নিৰ্মাণ কাৰ্যমে নাগল অ্ৰপন 60 ৱৰ্ষ পূৰেননি অ্ৰছি। হিনকৰ প্ৰকাশিত প্ৰম্বখ পোথীক নি: শ্বল্ক মূটি প্ৰাণ্ঠি নেন অ্ৰপন নাম-পতা 78270-07777 পৰ এম এম এম ৱা মিম্ভকান দেৱাঁনে অ্ৰাখৰি কভৰ পৰ ৱিজাপন নাগল পায়ৰঁ । এহিক মঁগ 65 ৱৰ্ষীয় নেখক স্মশীল মোদীক ৰঁগীল ফোষ্টোয়ুজ দানক মঁক্ষিষ্ট জীৱন পৰিচয় পৰ অ্ৰপনেক নজেৰ মেহো জায়ত। স্মশীল গুম্বাৰ মোদী জীক নেখকীয় পল্লা শ্বৰ্-অ্ৰাত মঁ পহিনে প্ৰাক্ৰথনমে ভাৰত মৰকাৰক মাননীয মঁগ্ৰী ৰৱিৰ্শঁকৰ প্ৰমাদ (কানুন ৱ ন্যায়,

গণতান্ত্ৰিক এৰু আৰু(০০) কেৰ ম্যৰগৰ্ভিত ৰ নেখকেঁ হাৰ্দিৰ
ৰঁধাৰু দেত, দানক ৰাজনীতিক মঁগী মন্ডক জিৰু মেহো পঢ়ৰাক
ভেষ্ঠত।

এহি হিঁদী কিতাৰঁমে অঁগ্ৰেজী ভেষ্ঠা কেৰ মেহো জগহ-জগহ মমাৰেশ
কৰেত পোথীকে আকৰ্ষিত ৰঁনাওনে গেন অঁচি। তেয়ো হিঁদী
ম্যক্ষৰতা মঁ কম পঢ়নে-নিখন ৰ্যাজিকে পোথীক ম্যৰাংশ জানযমে
দোমৰ শিক্ষিত নোকক মহাৰা নিঅ পঢ়তেক। পোথীমেঁ কতো
খামী নহিঁ, পৰঁচ খুৰী আ খাশিয়ত দুক্ষিগোচৰ হোয়ত। প্ৰায়: যুৰা
পীঠীক পাঠক (গ্ৰাহক) পোথী কিনেতকান ৰুঁকম্ঠােনে পৰ
পোথীকে উনঠাৰেত পুনঠাৰেত মমেয় চিৰ্ণাকনক এক মনক
পায় আ নেত্ৰতৃপ্তিক আনন্দ উঠাৰেত জেক, মে এহি পোথীমেঁ
মচিৰ ভেষ্ঠত।

মোদীজী ৰঁঠ মৌধষ্টৰ অন্জাদমে এহি পোথীমে ৰিময় ৰম্বকে
অন্গ্ৰমমে মজৌনে চ্ৰথি। প্ৰম্বখৰুপে এহিমে খোখা কম্বনী, দান
ৰিমিয়ত, পাৰৰ আফ এঠাৰ্ণী আ হৰেক কাজক ৰঁদনামে জমীন-
মকান হথিয়েৰাক নানু পৰিৰাঁৰক নায়ৰ হঁচা দৰমৌনে অঁচি।
অধিক জনতৰঁ নেন আৰশ্বক ৰুপে পঢ় আ এহি পোথীকে ঘৰেনু
পুস্তকানয় মেঁ মঁগ্ৰহিত কৰৰাঁক মৌন মানিজায়ত । নাৰা'ক অৰ্থ
ৰ ৰেঁঠা- ৰেঁঠী মোহমে পেয়ন নানু- ৰাৰঁড়ীজীকে মেহো গ্ৰ পোথী
হানতি মঁ ৰঁচৰাঁক মৰঁক দেত ফৰিচ ৰুপে দেখায়ত জেক।

পৰম্বৰ ৰিৰোধী ৰাজনিতিক গনিয়াৰামে এহন পোথী চ্ৰহৰু
উড়িজেৰাঁক মঁভাৰনা ৰঁনন ৰহেত জেক।

এহিৰেঁৰক মৌখিনী ভাষা মৈ মূন পুৰস্কাৰক ৰিজেন্তা চৰ্চিত
 মাহিগুকাৰ শ্ৰী জগদীশ প্ৰমাদ মঁডন,হিনক উপন্যাস "পংগু" মাহিগু
 ঞ্চকাদমী দ্বাৰা পুৰস্কৃত ভেন ঞ্চি।১০০বৰ্ষপূৰ্ণ হিনক পোথী "গামক
 জিন্দগী"কেঁ মেহো বৰিন্দ এৱাৰ্ড "নেশনল ভেণ্টন বহনি।হানহিমে
 হিনক নৱপোথী "মঁচৰণ" কেঁ নোকৰ্পণ 'মগৰ ৰাতি দীপ
 জৰয'ৱৈনৰ তৰ মৰহাৰা মঁচ, মৌখিনী কথা গোক্শীমে ভেন
 ঞ্চি।মহ কথ পোথী পলৈৱি প্ৰকাশন মঁ মদুপ্ৰকাশিত' মঁচৰণ
 'হমৰো ভেণ্টন বহয়,তাহি পৰ মধৰামে ৱাঁজক মোকা নহিঁ হাথ
 নাগন ছন।এক পাঠ পঠিয়ো নহিঁ পেনে বহী।ওহীক কথা মস্তৈৰমে-
 ঠুঠি ক' খয়ি পড়লৈন,মূনু মজিয়াপৰ পড়ন ৱিৱেক ৱাঁৱাঁ, মঁচৰণ,
 জিন্দগী মঁ প্ৰেম,পৰিৱাৰে ৱঁগৌদ গেন, জিন্দগী পিছেৰ গেন ঞ্চা
 শ্ৰমহীন কথা মৌঠৰ জে উপনক্ৰ ভেন ছন,পঠি নেনে বহী।ৱঁড নীক
 নাগন বহয়।শ্ৰী মঁডন জীক প্ৰস্তুত পোথীক ঞ্চাখৰিপাঠ মমুদ্রনংঘন
 এহিৱীচ পঠৱাঁক মৌভাগ্য প্ৰাপ্ত ভেন।মানৱ ঞ্চাষ্ট মঁ ছপন "মঁচৰণ
 " কেঁ মৰকাৰ মঁ ISBN (978-93-93135-16-2) প্ৰাপ্ত ছহি।101
 পৃষ্ঠক এহি পোথীক দাম ভাৰ 0250টাকা নিৰ্ধাৰিত
 ছৈক।2022মেঁ ৱঁহৰায়ন গ্ৰ পোথী মাতৃভাষা মৌখিনীক ঞ্চফয়
 ভঁডাৰ কেঁ ভৰযমে এক ডেগ ঞ্চাৰো ঞ্চাগু ৱঁঠন।খ্যাতিৱৰ্ধ জগদীশ
 প্ৰমাদ জীক লেখনশৈলী ৱা ৰচনাধৰ্মিতা তেহন নে হোগছে জে
 কথাক পাত্ৰ কেৰ কথ্য প্ৰদৰ্শন ঘূম্বাকয় মোমগৰ ৰূপে মমেঠন
 ৱঁমাগছে,মে নৱ পাঠক কেঁ মেহো ৱৌধগম্ভ ভাষা শৈলীকেঁ
 ফৰিছময়ন তথ্য মমমি-ৱঁমি জায়ৱাঁমে কোন্ ভাংগঠ নহিঁ
 বহউন।মৌকড়াঁ মৌখিনী পোথীক লেখক এহি 10শানমে গতিমান
 ৰচনাকাৰ মঁডন জী নিঠাহে কতেকো ৱিধামে কনম চনেনে
 ছথি।ঞ্চাখৰী পাঠ ৱ্ৰ08 মমুদ্রনংঘনমে জানি মকনৌঁহ মে কিছ এহি

তৰহেঁ চেক,জে খান কথাকাৰ ম' হিনক পহিচান খনগ কৰেত
খছি।

নিৰ্ধাৰিত মময় পৰ পঁচায়তী ৰাজ চূনাৰ আৰিঁ গেন চেক,5-6খেপ
জে পহিনো চূনাৰ ভেন ৰহৈক যে মময় কেৰ ৰাঁহকে মজবুত
কেনকৈ।পুৰনা ৰতৰাঁমে স্মধাৰোঁ ভেনেক।জীৱানন্দ কাকা আ
ৰঁড়ৰঁৰিয়া ভায়মে তিনু স্তৰক পঁচায়তক প্ৰথঁডক আ জিনো পৰিষদ
কেৰ চূনাৰক নিহিতাৰ্থ ম' তৰহক গল্প কৰয় চেক।ওনা আৰঁ
লেখক খপনাৰেঁ এহি ভোঁশঁভাশঁ ম' খনগ ৰখে চ্ছখি।পৰঁচ ৰাজ্য
আ কেন্দ্ৰীয় মৰকাৰ জে হৰিজন,খধিক পিছৰনে তৰঁকা আ
জনিজাগতক ৰনুঁড নে আৰক্ষণ মীশঁ মীমা নীক ঠঁগে নহিঁ
নিমাহেঁত চেক,তাহী পৰ খধিকাৰ ম' ৰাঁঠত তদম'ৰঁধীত গল্প মেহো
ৰিমৰ্শক হিম্মা ৰঁনেছ। মতদান ম' তীন দিন পহিনে কহেঁত চেক
ৰংগত তঁ ভোশঁ ৰিতনা পৰ মমাজমে নাগত। কানুন তঁ নিশন 99
চোশঁ দেনহাৰকে কহাঁ পকৰেঁ চেক,ও তঁ যোঁৰাঁ চোশঁ দেনহাৰ জে
একে ৰেঁৰ ঔপৰ ম' মমধাণন চোশঁ দেত খধোগতি কৰেঁছ, কেঁ
খপৰাধী মানৈত খছি;জে হাৰোপী ধৰি হোগছ।গনশেন কেঁ আৰিঁ
গেনা ম' তহধৰিক ৰাঁতক চঠা হোগত ৰহেঁছ। চানীমন মনক
মাফ দেখাণত পাঠ মেঁ গহীৰগৰ চঠা ভেনেক খছি।জুগে ৰঁদৈন
গেনে নে জীনগী জীযত নোক,নহিঁ তঁ মমন্দৰকে পানিক ফেন
জেকাঁ ফেঁকা জায়ত হিনকোৰমেঁ।মত্তাধাৰী জমাত মমন্দৰ জেকাঁ
খপনা পেশঁ ম' নহৰি ঔঠা ৰঁমাত ৰঁনি আকাশমগুন কেঁ প্ৰভাৰিত
কৰেঁত চেক। দুনিয়াঁমে নোক খেনাৰী-মদাৰী ম' ভৰন চেক। জোঁ
পৰেখনে-বুঁমনে নহিঁ ৰহেঁ জায়ত তঁ ভাঁজে নঁয় নগতেক।ৰঁৰৰঁৰী
কেঁ ৰঁৰৰঁৰাগত দেখ গ্ৰহো স্মমাৰ খৰেঁত চেক জে ডাকুশঁৰোঁ তঁ
ৰেঁশী ৰাঁজৰেঁ কেঁ ৰঁতাৰক খৰেঁত লক্ষণ কহেঁত, খধিক ৰাঁজৰেঁ পৰ

বোক কৰে চৈক। অখন জীৱন ধাৰণ নোক অখনে বাঁহিৱন মঁ
 কেনে নে চৈক আ ৰিনু খগতাক ৰিঁচাৰ অখনা মুহেঁ কিয়াক
 নিকানত। বৃষ্টিজীৱী নোক তঁ এহন অতিবিজ্ঞ ৰাজৰঁ কেঁ বৃষ্টিপল্লাক
 দৰ্জাধৰি দৈত চৈক। মজৰিঁকনী দু-আৰে -দু-আৰিএ ৰোঁঠৰ নগধৰি
 পাণ্ডা পঢ়াচায় অখনা পক্ষমে কবৰঁ নিতাঁত আৱশ্যকতা -চত্ৰবায়
 কথা মেঁ দেখায়নে গেল অচ্চিকিছু ৰোঁঠৰ তঁ মানসীক ৰুপেঁ
 মমৰ্থক বহৈছ,কিছু পাৰ্ঠীক কেডৰ ভেল,জাহি মেঁ খঠ নহিঁ নগৈত
 অচ্চি। ওনা অপরাদ মানুঁ তঁ ৰুঁঠেক টো-আমে অদহা -চ্চিদহা অখনে
 লুকা নেনে বহৈছ। কিছু প্ৰৱন্ধনে মঁ মেহো কপেচ হথিয়া লৈত
 চৈক। ৰহতী গংগামে কিয়াক নে হাথ ৰু-অন জাগ। নৈতিকতা পৰ
 প্ৰশ্ন ঠাঠ কবৰামে আৰো ৰেঁশীখুলে মঁ কথাকাৰ চুকনাহ অচ্চি। ধৰি
 পাঠ মেঁ গ্ৰা আৰিঁ গেলৈক অচ্চি -" গামক মৰঁ কিৰদানী মৰঁ কিযো
 আঁথিয়ে দেখে বহন চী, ৰিমৰামু নোকক মুহেঁ মনেতো
 চী; পোখৈৰ, ধাৰ আকি মহামমুন্দ মেঁ জনোদীপ দিশ কিযো খতৰা
 দেখ কোনা ৰুঁঠত, নে জাগ চৈক। "মাত্ৰ কথাকাৰ কথামে
 বৃন্দাৱনকে গোপীকেঁ হুঁঠে- দৰাৰে ৰনা দ্বাপৰ যুগক দুৰীয়া
 ৰাৱা, ত্ৰেতা যুগক হনুমানজী মমুদ্ৰুগদি নকাক চৰচিত লৈত
 পুন: আৰিঁ ৰামক মংগ লক্ষ্মণ মহিত ৰানৰ ভৌনক মেনা ধৰিক
 ৰীচ গ্ৰামানপূৰ্বক মৰঁ কথা পৰ অংশত: ৰ্যাখ্যান দেৱা মঁ ধাৰ্মিক
 ৱাতাৱৰণ ৰনেৰামে মমৰ্থ ভেনাহ অচ্চি। গ্ৰা মৰঁ অৰ্থ: উপকথা
 মোহিয়েনে চ্চিখি। আৰিঁ অৱস্থা দুৱাৰে কথাকাৰ ক' নৱ পোখী
 নিখৰাঁক বহুতাৰ কমতৰ হোয়ত জেৰাঁক অৰ্শাঁকা
 হোগচ্চ। জখনকি পাঠক কেঁ হিনকে নিখন আৰো পোখী উপায়
 ৰেঁৰাঁক ৰেঁগৰতা বৃমাএত। এখন এতৰেঁ।

-নানদের কামত, স্নতন্ত্ৰ পত্ৰকাৰ এৰং নেখক, পূৰ্ণ মন্ত্ৰী জিনা
উপাধ্যক্ষ - ত্ৰুতি পিচ্ছড়া মৌঠা ভাজপা, মমাৰপুৰ

ত্ৰুপন মন্ত্ৰয় editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ
পঠাউ।

২.১.নিৰ্মনা কৰ্ণ- ত্ৰুগ্নি শিখা (খেপ-২১)

নিৰ্মনা কৰ্ণ (১১৩০-), শিখা - এম্ এ, নৈহৰ -
খৰাজপুৰ, দৰভাঙা, মাসুৰ - গোটীয়াৰী (ৰঁতহা), বৰ্ত্তমান নিৰাম -
বাঁঠী, মাৰখণ্ড, মাৰখণ্ড মৰকাৰ মহিনা এৰং বাঁন ঝিকাম মামাজিক
স্বৰক্ষা ঝিভাগ মে বাঁন ঝিকাম পৰিযোজনা পদাধিকাৰী পদ ম'ই
যেৰানিৰুষ্টি উপৰান্ত স্নতন্ত্ৰ নেখন।

মূন হিন্দী- স্নগীয জিতেন্দ্ৰ গুমাৰ কৰ্ণ, মৌথিনী ত্ৰুন্সুৰাদ- নিৰ্মনা
কৰ্ণ

শ্লি শিখা (ভাগ- ২১)

পূৰ্ণ কথা:

ৰাজা পুৰুষৰা স্নৰ্গক অৰ্ধামন কে আঁগি,উৰ্ৰশী মঁ বিদাগ্ৰ লই কই
পৃথ্বীক নেন প্ৰস্বান কএনে।

আৰঁ আগ্ৰ:

"স্বামী, অহাঁ ৰাজা পুৰুষৰা কেঁ নাৰাজ কয় নীক নহি কেনাঁ। এহি
মঁ স্নৰ্গ কেঁ কোনো লাভ নহি ভই মকেত অছি।"

ৰেঁজয়ঁত প্ৰামাদ মে গন্দুক কপাৰ আ কেশ কেঁ আঁগ্ৰৰ মঁ
মোহৰাৰেঁত বঁজনীহ দানক অৰ্ধীগিনী শঠী।

হম নীক রা বঁজায় কেনোঁ,অহাঁ এহি বাঁতক ঠিতা কিএক কই
বহনে ছী? অহাঁ এহি পৰ ধ্যান নহি দিয়া। গ্ৰ হমৰ কাজক ক্ষেত্ৰ
অছি। হমৰা স্নয়ঁ দেখই পড়ত - হমৰা কেকৰা মঁ কোনো নিপঠাৰা
কৰই কে অছি। হমৰ কাজক ক্ষেত্ৰ মে অহাঁ কে হস্তক্ষেপ
কৰোঁক কোনো আৰশ্ৰকতা নহি"।

"পত্নী কে কৰ্তব্য চৈ ও অখন পতি কে কৃকৰ্ম মই বিন্মথ
হোয়ৰাক নেন চেতাৰনী দেখিন" - শঠী বঁদত বিন্মথতা ম বঁজনীহ।

"ও হমৰ শামন মেঁ মদিখন হস্তক্ষেপ কৰেঁত চনোহ, জে হমৰ
মহনশীলতা মঁই মীমা পাৰ ভই গেন চনে। আৰঁ হম দানকা
মহন নহি কই মকলাঁ" - গন্দু তমমাগত বঁজনাহ।

"স্বামী, অধনাহ কাজ মে শোকৰঁ আ মনা কৰৰঁ কোনো হস্তক্ষেপ
নহি কহাগ্ৰত অছি" - শঠী গন্দু কেঁ বঁমারঁয় চাহেঁত চনীহ।

"অহাঁ গ্ৰ মৰঁ নহি বঁমৰঁ,গ্ৰ মৰঁ ৰাজনীতি কে বাঁত চৈ। অহাঁ বঁম
ভীতৰ অখন কৰ্তব্য কে নিৰঁহন কৰ,হমৰ কাজ নহি দেখু। জাউ
হমৰা নেন মোমৰম পঠাউ" - গগ্ন মমাগু কৰেঁত গন্দু বঁজনাহ।

"নীক ৰাঁত ঠৈ,হম জাগত ছী,মুদা খহাঁক গ্ৰা গ্ৰাৰ্ঘ্যাবু আ ঘমঙী
 ব্যৱহাৰ হমৰা একদম মন্ত্ৰ নহি নগৈত খ্ৰি। দেৱতাক প্ৰতিকূল
 ৰাঞ্চম মনক ব্যৱহাৰ খ্ৰি গ্ৰা" - শঠী কোঠনী মঁ কহৈত আগু
 ৰঁড়নীহ।

"ওহ শঠী,খহাঁ হমৰ মোন কেঁ দক্ষ কই দেনা"। পত্নী শঠীক
 নীতিপৰক ৰাঁত মঁই গন্দ্ৰ কে মূখ পৰ গ্ৰেগধক ভাৱ আৰিঁ গেলনি।
 ওহি গ্ৰেগধ মেঁ কক্ষ মেঁ ও গম্হৰ ওম্হৰ চহনকদমী কৰৈত ৰাঁজি
 ঠঠনাহ " খহাঁ ৰাজনীতি নহি ব্ৰুঁমৰঁ শঠী। একৰা ৰাজনীতি কহন
 জাগত ঠৈক।আৰঁ হম জে কিছু জেনা চাহৰঁ যে তহিনা কৰৰঁ ।
 পুৰুৰৰা হমৰ আধা অধিকাৰ গ্ৰহণ কএনে ছন। ওকৰা নামক
 জে উঁকা ৰাঁজৈত ছনৈক, তেৰা নধষ্ট কেনা গ্ৰা খ্ৰিঁত আৱশ্যক
 ছন। দেখু খহাঁক পতি কতেক ব্ৰুঁক্ষিমান ছখি।ওকৰা মঁই মহাযতা
 মেহো নেননি,আ দূধক মাচী জকাঁ মূৰ্গ মঁই মেহো ভগা দেনখিন।
 গ্ৰা ৰাজনীতি থিক,আ হম থিকাঁ গুশল ৰাজনীতিজ্জ । হমৰা মঁই
 ৰাজনীতি কে জ্ঞান মৰঁকে প্ৰাপ্ত কৰৰাঁক চাৰী,ৰাজনীতি মে
 কুশনীতি আৱশ্যক খ্ৰি ।

উৰঁশী মণি খিঠত মোনাক পৰ্যক পৰ কতেকো দিন মঁই ৰিবহ-
 ৰ্যথা ভোগি ৰহন ছনীহ,কানৈত-কানৈত দানকৰ খাঁখি প্ৰাতঃ
 কানীন আকাশ জকাঁ নাল ভ' গেল ছননি, দানকা অখন দেহ কেৰ
 ৰৌধ তক নহি ছননি।

দানক মখী ঠিগ্ননেখা দানকা মাছনা দেৱাঁক ৰঁদত প্ৰযাম
 কেনকনি,মুদা মৰঁ কিছু ব্যৰ্থ মাৰিঁত ভেন। কতেকো অগ্ৰৰা

উর্ধ্বশীক বীমাৰীক বাঁত জানি দানকৰ কোঠনী মে আৰিঁ গেণীহ আ দানকৰ বীমাৰীক কোনো কাৰণ নহি জনৈত বাপম চলি গেণীহ, মূচনাক খন্ডাৰ মে দানকা নোকনিক নেন নিদান ম'ন্ডৰ নহি ছননি।

চিত্ৰবথ, বিশ্বরস্ম আদি গঁধৰ মেহো দুখী ছনাহ। উপচাৰ কৰা মে বস্ম মখী বস্মা কতেকো বেঁৰ উর্ধ্বশীক হৃদয়ক স্থিতি জানৰাঁক প্ৰযাম কেননি, মূদা ওহো কিছু নহি বুমি মকনীহ । মিশ্ৰিত ঔষধিক নেপ আ পাৰিজাত ফূনেক বিঁছান মেহো দানক শৰীৰ কেঁ শীতনতা প্ৰদান কৰৰা মে অমমৰ্থ ছনা।

এহি ডৰ ম'ই জে কত দা বহয়্য নহি খুনি জায়, উর্ধ্বশী দু দিনক বাঁদ উঠি গেণীহ, মূদা দানকা কোনো কাজ মে কোনো ঝঠ নহি ছননি। জহিয়া ম' পৰাৰা দানকৰ আঁখি ম' ওমন ভ'ই গেণ ছনাহ, তহিয়া ম'ই ও অ'পনা কে অ'ৰ্ণত নি:মহায় শজিহীন অ'লুভৰ কৰ'ই নাগল ছনীহ। ও ককৰো অ'পন দৰ্দ কে বিষয় মে কাহি তক নহি মকনীহ। ও অ'পন হৃদয় কে পহিনে কঠোৰ ক'ই স্ময় পীড়া কে অ'লুভ্ৰতি মহন কৰৰাক প্ৰযাম কৰৈত ছনীহ, আ মহন কৰা মে অ'মমৰ্থ ভেনাপৰ দানক চেতনা বিনুশ্ৰ ভ'ই জাগত ছননি।

গ্ৰ হানত কতেকো দিন ধৰি চনৈত বহনা। অ'ৰ্ণত মে ও অ'পন হৃদয় কে দৃঢ় ক'ই নিৰ্ণয় নেননি। অ'পন প্ৰেম কে ম'পূৰ্ণ জানকাৰী দৈত ও অ'পন হৃদয় কেৰ স্থিতি চিত্ৰনেখা আ বস্মা কেঁ কহননি। ভৱিষ্য কে বিষয় মে অ'পন ম'পূৰ্ণ যোজনা দানকা দনু কে বঁতেনা কে বাঁদ একটা রচন নেননি দনু গোশ্ৰে ম' “ 'গ্ৰ যোজনা ককৰো মোমাঁ প্ৰগষ্ট নহি হোময় দেৰাঁক নেন। দনু গোশ্ৰে উর্ধ্বশীক মানমিক স্থিতি, দানক কৰুণা আ বিৰহক পীড়াকেঁ মেহো বুমি এহি বাঁতক রচন দেনখিন। ও মভ দানকৰ তড়প, বিৰহজন্ম পীড়া মে দানকা

তিন-তিন ঘূনৈত,নহি দেখি মকৈত ছনীহ। কাৰণ!"ও মভ দানক
 প্ৰিয় মিত্ৰ (মখী)ছনীহ।আ এহি কাৰণেঁ দানকা গ্ৰা ৰচন দেমই কে
 কাৰণ স্মৰ্গ মই ছন কবৰাক অ্পৰাধী রঁনয় পড়নি। ও মভ
 অ্পন প্ৰিয় মখী কে তড়পৈত নহি দেখি মকৈত ছনীহ,তাহি মই
 গ্ৰা দোষ মৰ্ষ স্মীকাৰ কেননি।

উৰ্শী কেৰ নেখনী স্মৰ্গ পত্ৰ পৰ তীৰ গতি মই চনি ৰহন ছন।
 ও অ্পন নেখন কে মাধ্যম মই অ্পন দিন কে স্থিতি প্ৰেম-মঁদেশ
 কে ৰূপ মেঁ স্মৰ্গ পত্ৰ পৰ উমনি ৰহন ছনীহ। কিছু ঘড়ী কে
 প্ৰযামক রঁদ প্ৰেম পত্ৰ তেয়াৰ ভই গেন ছন।

ও অ্পন প্ৰিয় মখী চিত্ৰনেখা কেঁ মঁকৈত মই অ্পনা নিকষ্ট
 রঁজৌনখি। তদ্পৰাত কো প্ৰেম পত্ৰ দানকা দেননি,আ কহনখিন -
 "প্ৰিয় মখী চিত্ৰনেখা!গ্ৰা প্ৰেম পত্ৰ নই কই অঁহা গুপ্ত ৰূপ মই
 পৃথ্বী পৰ জাউ ! পত্ৰ গুপ্ত ৰূপ ৷৷ঁই পৃথ্বী পৰ ৰাজা পুৰুৱা
 কেঁ দই কই জ ভৰন্ত ঘূৰি অঁউ"।

চিত্ৰনেখা মহমতি মে মূড়ী ডোনা দেনখি ।

"এত্ৰকা অঁহা চিন্তা জুনি কৰা। হম ককৰো মঁ অঁহাক অঁপপস্থিতি
 পৰ চঠা নহি কবৰঁ। জেঁ কোনো চঠা হোয়ত অঁহা কে মঁৰঁধ মেঁ
 অঁথরা কেও অঁহা কে ৰিষয় মেঁ পূছত তই হম হম ৰাত ৰঁদনি
 দেৰঁ। দেৱেন্দ্র কেঁ তই মপনাঁ মেঁ জাত নহি হেতনি জে অঁহাঁ স্মৰ্গ
 মই অঁপপস্থিত ছী। গ্ৰা কাজ হম স্মৰ্য কৰিতাঁ,মুদা হম কতেকো
 দিন মই ৰাজপ্ৰামাদ নহি গেন ছী। হমৰা নেন গন্দুক মোন মে
 মঁদেহ অঁগুৰিত নহি হেঁক চাহী। তেঁ অঁগ ওতয় গেনাগ অঁৰাশ্যক

থছি।

চিত্রলেখা আশ্চর্য ভই গেনীহ আ সুনোক জেরাঁক নেন তেয়াৰ ভই গেনীহ। তিধকবীণী বিছাক কাৰণেঁ ও ফ্ৰণহি মে গায়ৰঁ ভ' গেনীহ,নহি জানি ওতয মঁই চিত্রলেখা কখনি বিদা ভ' গেনে ছনীহ।

"আৰঁ থহাঁ ঠীক ছী নে? থহাঁ কে কী ভেনে ছন ? " গন্দু প্ৰমল্ল মূদ্রা মেঁ উৰঁশী মঁই পুছনেখিন।

"দেৰৰাজ,ৰেঁমী ব্যস্ততাক কাৰণেঁ থকান মই হম আশ্চর্য ভই গেনে ছনগাঁ, মূদ্রা আৰঁ হম স্নস্ব ছী" - উৰঁশী রঁজনীহ। তেঁপশ্চাত গন্দুক অন্তিমতি মঁই ও অখন আয়ন পৰ জা কই অগ্ৰবা মভক মধ্য রেঁমি হঁমৈত গগ্ন কৰই নগনীহ। এখনি দানক মোন কনি হলেক ছননি কাৰণ ও অখন হৃদয় কে ব্যথা প্ৰেম-মঁদেশ কে রূপ মেঁ মখী কে মাধ্যম মই প্ৰিয়তম তক পঁটা চুকন ছনখি। তখন ও ভাৰনা লুকাৰঁই কে যোহো আৰশ্বক ছনৈক,তেঁ ও নাষ্টক কই বহন ছনীহ জে কিছু নহি ভেনে ছৈক।

মিঁহায়ন পৰ রেঁমনে গন্দু অখন কাজ মেঁ ব্যস্ত ছনোহ। কিছু ফ্ৰণক রাঁদ গন্দুক মাৰখী মাতনি প্ৰবেশ কএন।ও স্বৰ্গাধিপতি কে অভিৰাদন কেননি। গন্দু অভিৰাদন কে প্ৰবৃত্তৰ দই পুন: অখন কাৰ্য মেঁ ব্যস্ত ভই গেনোহ। কিছু কান ধৰি মাতনি ঠাঠ ভই প্ৰতীক্ষা কেনখি,তেঁপশ্চাত দেৰৰাজ কে ধ্যান অখনা দিয় আকৰ্ষিত কৰা হেতু রঁজনোহ -

"দেৰেন্দু, থহাঁক কাজ মে ফ্ৰণিক ব্যৱধান নেন হম ফ্ৰমা চাহেত ছী। হমবা কিছু মহত্বপূৰ্ণ মনোহ কৰাঁক ছন থহাঁক মঁগ"।

"ওহ! মাতলি ক'ল কী রাঁত কৰৱাক খিচি "?

"দেৱেন্দ্ৰ, হম খহাঁক খাদেশ মঁই ৱায়ু দেৱক মঁগ স্নৰ্গক নিৰীক্ষণ কৰয় নেন গেন চনলি। ৱায়ু দেৱ চিত্ৰনেখা কেঁ খদৃশ্য ৰূপ মঁ স্নৰ্গক মীমা কেঁ খতিগ্ৰমণ কৰিত দেখলখি। "ৱায়ু দেৱ" জিনকা মোমাঁ তিধকৰিণী ৱিছাক কোনো পভাৱ নহি চৈক তকোন ও চিত্ৰনেখা কেঁ খদৃশ্য ৰূপ মে মোহো ঠীহ গেলখি। এক তই চিত্ৰনেখা স্নৰ্গক মীমা কে খতিগ্ৰমণ কৰিত চনলখি, তাহি কে খতিবিজ দানকা হাথ মে একটা গুপ্ত মঁদেশ চনলি। ৱায়ু দেৱ হমৰা গুপ্ত মঁদেশ জে স্নৰ্ণ পত্ৰ পৰ নিখন চন দই কই চিত্ৰনেখাক মঁগ খহাঁ কে দেময় হেত্ৰ পঠা দেনে চখি। ও স্নৰ্ণ এখনো ওতহি নিৰীক্ষণক কাজ মেঁ ৱাস্ত চখি"।

গন্দুক খাঁখি গ্ৰেধ মঁ জৰয় নাগন, চিত্ৰনেখা কেঁ দেৱ-মভা মে উপস্থিত হেৱাঁক খাদেশ দেনলি খা মাতলি মঁই স্নৰ্ণ পত্ৰ নই কই পুনঃ ৱায়ু দেৱক মঁগ ৰহেৱাঁক খল্মতি দই দানকা ৱিদা কই দেনলি।

উৰ্বশী খাৱঁ ভয় মঁ কাঁপি ৰহন চনীহ। ক্ষণ ভৰি মে দানকৰ খাশা ৱুঁমি গেন চনলি। খাগামী পৰিণাম দেখি ও ত্ৰস্ত ভই গেলীহ। গন্দু চিত্ৰনেখা খা উৰ্বশী কেঁ মভা কক্ষ মেঁ মভামদ কে মধ্য উপস্থিত হোৱৰাক হেত্ৰ খাদেশ কেনলি। ও স্নৰ্ণ পত্ৰ পৰ খঁকিত মঁদেশ পঢ়নাক ৱাঁদ পূৰা স্থিতি ৱুঁমি গেলহ। ও গ্ৰেধ মই খাৱেশিত ভই

গেল ছনোহ। গ্ৰেগধাৰেশ ম'ই কঁপিত অ্পন আৰাজ কে এক মীমা তক নিৰ্যাত্তিত কেনেথি, মূদা ফনক ম'খ মঁডন কে ভাৰ গ্ৰেগধ কে স্লষ্ট ক'ই বহন ছনোক। উৰ্ৱশী ফনক ভাৰ দেখি ব্ৰহ্ম ভ'ই গেল ছনোথি । গন্দ্র অ্পন দৃষ্টি উৰ্ৱশী পৰ ঠিকোনোথি । ম'খ মঁডন পৰ ধ্যান কেঁদিত কৰেত ৰঁজনোথি -

"হঁই হঁই! ত'ই অ'হাঁ পুৰুৱৰা ম'ই প্ৰেম কৰ'ই নাগন ছী ! উৰ্ৱশী! এক অ'মৰ প্ৰাণী কে ন'ম্বৰ প্ৰাণী ম'ই প্ৰেম কৰ'ক চাহী! গ্ৰ হায়াসদ ৰাত অ'ছি!কী অ'হাঁ গ্ৰ ৰাত নহি বুমৈত ছী! মূদা মঁডনত:প্ৰেম এহন তৰু অ'ছি জে গ্ৰ ম'ই নহি দেখেত অ'ছি। ও অ'হাৰ হোগত অ'ছি !অ'হাঁ কে মেহো গ্ৰ ৰীমাৰী ভ'ই গেল অ'ছি। কিএক! হমৰ গ্ৰ ৰাত ঠীক অ'ছি?হমৰা অ'হাঁ পৰ ৰাত তামম অ'ছি, কাৰণ হমৰ অ'নুমতি কে ৰিনা স্নৰ্গ ম'ই ৰাহৰ মঁদাদ ভেজৰঁ ৰাত পেঘ অ'পৰাধ অ'ছি। গ্ৰ দঁডনীয অ'পৰাধ হোগত অ'ছি।আ অ'হাঁ স্নৰ্গ কে নিয়ম তোড়ি দেনা'।এক ত'ই অ'হাঁ ন'ম্বৰ মঁমাৰ কে একটা প্ৰাণী মঁগ প্ৰেম কেনোঁ! আ তখন অ'হাঁ ওকৰা মঁদেশ মেহো পঠা বহন ছী? আ এহি নেন অ'হাঁ স্নৰ্গনোকক অ'পৰাক প্ৰয়োগ কেনা'?"

অ'ৱঁ একৰ প'শ্চাত ঠিতনেখা দিম ঘুমি গেনোহ।

"আ অ'হাঁ মেহো হমৰা মঁ অ'নুমতি নেৰঁ ৰা হমৰা এহি বিষয় মে মূচনা দেৰঁ উচিত নহি বুমনে'। অ'হাঁ দনু গোটে অ'পৰাধী ছী,এহি নেন অ'হাঁ কেঁ দশ অ'ৱশ্য ভেটত। তেঁ হম অ'হাঁ দনু গোটে কেঁ এহন দশ দেৰঁ চাহেত ছী জে ভৱিষ্য মেঁ স্নৰ্গ কে নিয়ম কে ৰিবক্ষ কেযো কিছু কাজ কৰা ম'ই পহিনে অ'পৰাধক দশ স্লৰণ কয় নিয়ম ভঁগ কৰাক প্ৰযাম নহি ক'ই মকে'খ। নিয়ম ৰিবক্ষ প্ৰথম ডেগ উঠৰেঁ ম'ই পহিনে এহি দশ কে স্লৰণ ক'ই মাহম নষ❖❖ ভ'ই

জাএ কে চাহী।আ এতয কে নিয়ম কে বিৰুদ্ধ কোনো কাজ নে
কবৰাঁক চাহী। আহাঁ কে কঠোৰতম দশু দেময চাহিত ছী মূদা--
"

বুঁমায়ন জেনা গন্দু বঁদাত কঠিনাগ্ৰা য়াঁই অ্ৰপন ক্ৰোধ পৰ কাবুঁ
কবৰাঁক প্ৰযাম কই বহন হোখি। কিছু কাল ষকলোক বঁদ ফেৰ
বঁজনোহ -

"উৰ্ৱশী,আহাঁ কেঁ মহান নৰ-নাৰায়ণ দ্বাৰা বঁনাওন গেন আছি আ
স্বৰ্গ কেঁ উপহাৰ মে দেন গেন আছি,তহিয়া য়াঁই আহাঁ বিশ্বমণীয়
বহনাঁ। প্ৰাৰম্ভ য়াঁই এখনি ধৰি আহাঁ অ্ৰপন য়াঁপূৰ্ণ নিৰ্ধৰা য়াঁই
স্বৰ্গক য়েৰা কৰিত এনাঁ । এতেক দিন য়াঁ মহান নৰ-নাৰায়ণক
মম্মান আ আহাঁক নিৰ্ধৰাপূৰ্ৱক য়েৰা দেখি হম আহাঁ কেঁ স্বৰ্গক
মম্ম-মাৰণীক অ্ৰন্যমাৰ পাঁচ বৰ্ষ স্বৰ্গ য়াঁই নিৰ্ধকাযন কে দশু দৈত
ছী।আহাঁ কেঁ নিৰ্ধকাযিত কযন গেন আছি স্বৰ্গ য়াঁই। ঠিত্ৰনেখা!আহাঁ
জে অ্ৰপৰাধ কেনাঁ তাহি নেন হম আহাঁ কেঁ এক মাম ধৰি স্বৰ্গ য়াঁ
বঁচিত কই বহন ছী |

"স্বৰ্গাধিপ! আহাঁ হমৰা জে কঠোৰ দশু দেৰঁ যে হম স্বীকাৰ কবৰঁ,মূদা
হমৰ মিত্ৰ ঠিত্ৰনেখা কেঁ ওহি অ্ৰপৰাধক দশু নহি দিয়োক জে ও নহি
কেনে ছিখি। হম দোষী ছী,ও য়ম্মূৰ্ণ নিৰ্দোষ ছিখি"।

"ঠীক জে,হম দানকা ক্ষমা ক দৈত ছী,কিয়েক ত ও আহাঁক কহৰঁ
পৰ আ আহাঁক প্ৰেম মেঁ নিয়ম তোড়ি দেনখি,তাহি নেন একৰ স্বান
মেঁ আহাঁ কে দানকৰ দশু মহয পড়ত।মূদা আহাঁ নেন গ্ৰা অ্ৰধি 5
যান কে হোযত।

উৰ্ৱশী চূপচাপ ওহি দশু কেঁ স্বীকাৰ কযননি। অ্ৰৱৰা নোকনিক বীচ
ফুমফুমাহাষ্টি ভই বহন ছন। য়ৰঁ - দেৱ, কিল্লৰ, গঁধৰঁ, অ্ৰৱৰা আদি

केँ उर्रशीक प्रेमक ज्ञान भइ गेल छलनि।

प्रमोक्षः

अपन मंतर्य editorial.इ taff.videha@gmail.com पर
पठाउ।

२.१०.गुन्दन कर्ण- नघुकथा बीठ आ रीहनि कथा हाष्ट

गुन्दन कर्ण

নঘুকথা বীঠ আ বীহনি কথা হাষ্ট

১

নঘুকথা- বীঠ

কনাষ্ট প্লেম মে ঞ্গা গু চনৈত একষ্টা চনৈন (গঁজা) ব্যজি কে হৰিষ্চন্দ্র
ৰাঁৰুঁ পাছ ম' পজিয়া ক' পকড়নখিন

"যও জনাৰ্দন ৰাঁৰুঁ, কহাঁ গায়ৰঁ ভয গেন চনগাঁ ঞ্গহাঁ !!"

ও চনৈন ঞ্গাদমী দেহ মষ্টকৈত কহনকৈন , "পাগল হো ক্যা, কৌন
হো ভুম ?"

তখন হৰিষ্চন্দ্র ৰাঁৰুঁ কে ঞ্গখিয়ায় ভেনৈহ জে কোনো ঞ্গনজান
ঞাদমী কে জনাৰ্দন ৰাঁৰুঁ বুমি পকৈড়নেনে চনোহ, ওহি ঞ্গনভুঞাৰ
ঞাদমী মঁ ঞ্গমা মাঁগি ঞ্গা গু বঁঠনোহ।

জহিয়ায়ঁ দিলৌ কে মাহিগকাৰ মৰঁ হৰিষ্চন্দ্র ৰাঁৰুঁ কে ৰাঁগৰ
(প্ৰতিৰঁধিত) দেনকৈন ঞ্গছি তহিয়ায়ঁ ও বিক্ষিপ্ত ভয গেনোহ ঞ্গছি।

কোনো চনৈন ঞ্গাদমী দানকা জনাৰ্দন ৰাঁৰুঁ বুমাগ চ্ছখিন, ত
কোনো ভুষ্ট ঞ্গাদমী দানকা শিৰচন্দ্র জী বুমাগত চ্ছখিন, মাড়ীৰালী
মহিনো দানকা কৰিখিগ্ৰী কামিনী জী বুমাগত চ্ছখিন।

কোনো বিঁয়াহ-দানক মঁচ দানকা কৰিগোঞ্চী কে মঁচ দেখাগ পড়ৈত
চ্ছহি।

জখন মঁচ পৰ দানকা পাগ ডোপষ্টা পহিৰায়ন জাগত চ্ছনৈন ত
দানকা নৈমৰ্গিক ম্খ ভেঠৈত চ্ছননি।

একদিন মঁচয়ঁ ও মৰকাৰ কে প্ৰশ্নমা মেঁ কৰিতা পঠি দেনখিন, মঁচেপৰমঁ ময়ঁ মাহিগকাৰ গানকা দ্বৰদ্বৰা দেনকেহ।

ময়ঁ মাহিগকাৰ কে কহয়ঁ ছনে, মাহিগকাৰ মেঁ মৰকাৰক ঞ্চানোচনা কবয়ঁক মাহম হেয়ঁক চাহী, হৰিচ্চন্দ্র বাঁয়ঁ মৰকাৰী পুৰস্কাৰ নেয়ঁক ফিৰাক মেঁ মৰকাৰক গুণগান কেনাহ ঞ্চি তাওঁ হিনকা ময়ঁ মাহিগিক মঁচয়ঁ বাঁৰন জায় !!

হৰিচ্চন্দ্র বাঁয়ঁ হাথ জোড়ি ময়ঁ মৰ্চাধীশ নোকৈন কে মহাগুৰু দেনখিন, হম মভদিনমঁ ঞ্চি পাঠী কে পক্ষধৰ বহন ছী, হম একৰ বিচাৰধাৰা ঞ্চা নিৰ্ণয়মঁ মহমতি বহেত ছী তাওঁ প্ৰশ্নমামে কৰিতা পাঠ কএনয়ঁ, জঁ কোনো নৃত্যতা দেখাগ পড়ত ত ওহো কহয়ঁ।

মুদা ময়ঁ মৰ্চাধীশ এক স্মৰ মেঁ কহেনখিন "মাহিগকাৰ বএহ জে মৰকাৰক ঞ্চানোচনা কবয়ঁক বুঁভা বাখয়, ঞ্চয়ঁক শৰীৰমে বীড়ক হস্তী নহি ঞ্চি!!"

তহিয়ামঁ হৰিচ্চন্দ্র বাঁয়ঁকে ঞ্চয়ঁ কোনো মঁচ পৰ নওত নহি ভেট্টেত ছহি।

ময়ঁদিন ঞ্চপন কনিয়া কে পাগ ডোপষ্টাদ' কহেত ছখিন, হমৰ স্নাগত ককা। ঘ'ৰ ঞ্চায়ন পাদান পৰখ কে গঁজী ঁঠাক' দেখয়েত ছখিন, দেখিযোত' হমৰা দেহমে বীড় কে হস্তী ছে ??

২

ৱীহনি কথা- হাষ্ট

গ্ৰণাকৰ ৱাঁৰুঁ ৱঁড়কা ঠড়কী চুনাহ। গামক ৱেঁঠী পুতোদ হোড কি জ'ন-মজ্জৰনী ঘ'ৱঁ পৰ নজৰি গড়োনে বহেঁত চুনাহ। দানকে ঘ'ৰ মেঁ কাজ নেত খায়ন ফুনকী কে খয়গৰ পাৰিঁ কাহ পৰ হাথ ৰাখি দেলখিন।

"হাথ হষ্টাড নহি ত থানা পুনিম দেখা দেৱাঁ।" ফুনকী ৱাঁজি উঠনে!

"থানা কে কাজ পড়ৈত ছোক ত তোহৰ ষোনক নোক হমৰা নগ খৱেঁত ছো খা তেঁ হমৰে থানা মিখৱেঁত ছেঁ ?"

"নৱঁকা কানুন SC/ST কে নাম মননিযেঁক খিছি কি নহি জে থানা বনা ৰিপোষ্ট নিখৈয়ঁ ছীহ কষ্টেঁ তকৰো নোকৰী জেতে!"

গ্ৰণাকৰ ৱাঁৰুঁ কে নগনেঁন জে কোনো খিপ্তন ঠীজ ছুখা গেলেঁন খিছি, ত্ৰবত ফুনকী কে কাহ পৰয়ঁ হাথ হষ্টা নেনাহ, খাগ পহিন ৱেঁৰ দানকা "হাষ্ট" কে খৰ্থ ৱুঁমি মেঁ এলেঁন !

(স্বতন্ত্ৰতাক খমৃত মহোৎসৱ পৰ বিশেষ)

খপন মন্তৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাড।

২.১১.নন্দ রিনোয় বায়-ৰৈঞ্চরে ছী

নন্দ রিনোয় বায়

ৰৈঞ্চরে ছী

রিনয়জীক ৰেঁঠাক ঝিঁখাহ ছিঁঐন। ঞ্গাগ ভোৰমে চৌকপৰ চাহক দোকানপৰ রিনয়জী ভেঁষ্ট ভেনা। গুশন-মমাচাৰক ৰাঁদ কহনৈন-
“নন্দ ভায়জী, ৰঁবিযাতী জাএ পড়ত। যে তৈযাৰ বহৰাঁ। কপড়া-নত্ৰা ধোগ কই ওগপৰ নোহা কবৰাঁ নেরাঁ।”

ঞাগাঁ ৰঁজনো-

“মাছ খাগ ছী কিনে ঞ্খাকি ৰৈঞ্চর ছী? “

হম কহনৈন-

“ৰৈঞ্চরে বঁম্ম।”

হুম্বৰ ৰাঁত স্মনি বিনযজী ৰঁজনো- “বুঁমু..! বুঁমুক কী মতনৰঁ? “

হম কহনযেইন-

“যৌ বিনযজী, মাছ তেতেক নে মহগ ভই গেন হেন জে কীননে
নহি হোগএ, তখন খাএৰঁ কেতএমঁ, তঁএ কহনৌ বৈঞ্চরে বুঁমু।“

বিনযজী ৰঁজনো-

“খ্ৰছা তঁ যে ৰাঁত ছৌ।“

বিনযজী হঁমএ নগনা। মূদা খপনা মূহমঁ হঁমী নহি নিকৈন মকন।

খপন মঁতৰ্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ
পঠাও।

২.১২.জগদীশ প্ৰমাদ মণ্ডন- স্মৃতিতা (ধাৰাৰাহিক উপন্যাস)

জগদীশ প্ৰমাদ মণ্ডন

স্মৃতিতা (ধাৰাৰাহিক উপন্যাস)

'স্মৃতিতা' ধাৰাৰাহিক ৰূপেঁ চুপৰেঁ প্ৰাৰম্ভ ভেন 'মিথিলা দৰ্শন'মে, জে পহিনে প্ৰিষ্টেমে চুপৰেঁ বঁন্দ ভেন আ মাত্ৰ পী.ডী.এফ. মে গ্ৰ-প্ৰকাশিত দ্বাশ্ৰয় নাগল আ ফেৰ মেহো বঁন্দ ভই গেল। আ তেঁ 'স্মৃতিতা'ক মেহো চুপৰেঁ/ গ্ৰ-প্ৰকাশিত হএৰেঁ বঁন্দ ভই গেল। অহী আনোকমে গ্ৰ উপন্যাস ধাৰাৰাহিক ৰূপেঁ গ্ৰ-প্ৰকাশিত কএল জা বহল অছি।-
মম্বাদক।

চাৰিম পড়ার

তেমৰ মাঁমা বাধাৰমণ অখন কোঠৰীমে বৈম অখনা জীৱন দিম দেখি বহল চনো। আজুক জে প্ৰিয়া-কনাপ বহল মানে হিম্মতনাল ঐঠামক জে মম্বন্ধ বহল ও জীৱনক এক অভিনৱ অমূন্য উপলক্ষি বহল। ঐ উপলক্ষিকেঁ কেনা জীৱিত বখেত প্ৰগাঢ় বঁনাএৰেঁ, গ্ৰ তঁ অখনে কেনে হএত। দুনিয়াঁমে মাত অৰবৰমঁ বৈমী নোক অছি, মভ মন্থখকেঁ হাথ-পএব, মঁহ-আঁখিক মঁগ বৃধি, বিচাৰ-বিরেক অছি মূদা মভ কিছু এক বহিতো এক-দোমৰমঁ অপৰিচিত কেনা অছি..?

বাধাৰমণক মনমে বিৰাষ্ট প্ৰশ্ন উঠি কই চাঢ় তঁ ভই গেলেন মূদা জৱাৰেঁ কিছু ভেটিয়ে নে বহল ছেলেন। তেৰীচ খেলৈত-খেলৈত স্মৃতিতা নগমে এলেন। স্মৃতিতাকেঁ দেখিতে বাধাৰমণ বঁজনা-

"বুঁঠী, হিম্মত চাচা ঐঠাম কী মভ দেখলহক?"

পতিক বৌনী অকানি স্মৰামিনী মেহো বাধাৰমণ নগ পঢ়াচ বঁজনী-
"ধোখা-ধোখীমে চাহ বঁনাএৰেঁ বিঁমৌৰ গেলোঁ। ভানমক বৈৰ ভই গেল। কী চাহ বঁনা কই নেবে আএৰেঁ?"

চাহক গছা জেতে বাধাৰমণকেঁ প্ৰভাৱিত নহি কেনেকৈন তগমঁ

ৰেঁয়ী প্ৰভাৱিত কেনেকৈন স্মৰামিনীক খপন সূত্ৰক কৰ্বুন।
স্বীগণক ৰীচ কোনো কাজ নহি কৰৈক ৰঁহল্লা জে ঘৰ কেনে খ্ৰি,
ও স্মৰামিনীমে মেহো ছেলেছে, মূদা স্মৰামিনীক খখলুক ৰূপ তগয়ঁ
ভিন্ন ঝুঁমি পড়লৈন। কিএ তঁ কোনো কাজ নগ কেনোক পছাগত
জখন স্মৰামিনীকেঁ ৰাধাৰমণ নগ কৰৈক কাৰণ পুছে ছেনখিন
তঁ স্মৰামিনী খপন গলতী কৰ্বুন নহি কৰৈত ৰঁহল্লাক ৰীচ ৰঁহল্লা
তাৰেৰ চাঢ় কৰৈত বহৈ ছেনী জাৰেৰ খগন কাজ দেখি ৰাধাৰমণ
ৰিঁজেড় কই নহি ৰঁজেখ। যে খাগ খপনা মুহেঁ খপন সূত্ৰক কৰ্বুন
কৰৈত স্মৰামিনীকেঁ দেখি ৰাধাৰমণক মনমে প্ৰীতক এক নৱ ৰীতি
উদিত ভেলৈন। ৰঁজনো-

"ওনা, হিম্মতনান ঐঠাম তেতে খা নেনে ছেনোঁ খা তেপৰ মঁ
চাহো পীলোঁ যে মন গদগৰনে খ্ৰি। খখন চাহ পীৰৈক মন নগ
হোগএ।"

হিম্মতনানক চঠ স্মিতে স্মৰামিনী ৰঁজনী-

"জহিনা হিম্মতনানক মোভাৰ ছে তহিনা ঘৰোৱালী খা মাগযোক
ছে। ৰাঁন-ৰঁঠা তঁ মহজে পশুধন জকাঁ দুধমুহেঁ খ্ৰি।"

ওনা, স্মৰামিনীক ৰাঁত স্মি ৰাধাৰমণক মনক ৰিচাৰ গহৰাএ
নগলৈন, মূদা তগ গহৰাগকেঁ উথ্ৰেৰ ৰঁনৰেঁত ৰঁজনো-

"একটা ঠীজ গৌৰ কেনিএ?"

স্মৰামিনী-

"কী?"

ৰাধাৰমণ-

"খপনা মভ জকাঁ হজাৰ ঠিত্তামে হিম্মতনানক পৰিৱাৰ নগ
খ্ৰি।"

পতিক ৰাঁত স্মি স্মৰামিনী ঠমকলী। মোন পড়লৈন, জেতেকান

হুম মভ দৰৰঁজাপৰ ছেনোঁ তেতেকান হিম্মতনান মৰঁতূৰ ঞ্পনা-
 ঞ্পনাকৈঁ ঞ্ৰাদৰ-মকোৰমে নগন ছন। ঞ্ৰান কোনা কাঙ্ক স্তৃত
 মৱাৰ নগ ছেনে...।

পত্নীকৈঁ ঠকমকাএন দেখি ৰাধাৰমণ পুন: ৰঁজনো-

"হিম্মতনানক পৰিৱাৰ একাকী ঞ্ৰি। ঞ্পন জেতেটা জীৱন ছে
 তগমে মভ তূৰ জুঠন ৰহৈএ জগমঁ নে ৰাঁহৰী কোনা দৰাঁৱ পটে
 ছে ঞ্ৰা নে ঞ্পন মমঠন জিনগীমে কেতৌ কোনা ৰাঁধা ঔপস্থিত
 হোগ ছে। পৰিৱাৰক মভ ঞ্পন-ঞ্পন জিম্মাক কাঙ্ক ৰুঁমৈএ ঞ্ৰা
 তগ হিম্মাৰেঁ ঞ্পনাকৈঁ নগৌনে ৰহৈএ।"

পতিক ৰাঁত মূনি জহিনা কপড়মে নাগন কোনা দাগকৈঁ পানিমে
 নোক মাফ কৰৈএ তহিনা মূৱামিনী মেহো মনে-মন ঞ্পন
 ৰিচাৰকৈঁ ধুঞ নগনী। মূদা পৰিৱাৰমে জে জীৱন স্তৰ ৰঁনি জাগএ
 ওহো তঁ মাধাৰণ ৰোগ নহিয়েঁ ছী জে নগনে ধুঞা জাগত। ওনা,
 মনুস্ক ঞ্ৰদুত জীৱ ছী। ঞ্ৰমীম শক্তি মনুস্কক ভীতৰ ছিপন ঞ্ৰি।
 জঁ ও ঞ্পন ছিপন শক্তিকৈঁ জগা ঞ্পনাকৈঁ জাগৰিতক প্ৰণপন
 কৰৈত দৃঢ় মঁকল্পক মঁগ মমপিত ভই জাগ, তঁ জীৱনক কোনা
 মঁকষ্ট ঞ্ৰমানীমঁ ঞ্পনে দূৰ ভই মকৈত ঞ্ৰি। মূদা মে নিৰ্ভৰ
 কৰৈএ ওকৰ জীৱনক দিশাপৰ।

মূৱামিনীক মন জেনা ৰিচাৰমঁ ভৰি ৰহন ছেনে জগমঁ ৰংগ-ৰংগক
 ৰিচাৰমে মন ঔনাএ নগনেন। ৰঁজনী-

"ঞখন ভানমক ৰেঁৰ ভই গেন ঞ্ৰি, জাগ দিঞ।"

ৰাংগ্যাৰাণ ছোটেত ৰাধাৰমণ ৰঁজনো-

"হুম কোনা কি ঞ্ৰহাঁকৈঁ পকড়নে ছী। পকড়ৈঁনাকৈঁ চিহ্নৰেঁ-দেখৰেঁ
 নে কৰৈ ছী ঞ্ৰা জে নগ পকড়নে ঞ্ৰি তেৰা কহৈ ছিএ..!"

ওনা, পতিক ৰিচাৰ মূৱামিনী নীক জকাঁ নহি ৰুঁমি পেনী মূদা

হিম্মতনান-ঐচ্ছামক আদৰপূৰ্ণে বৈৰহাৰ মনমে নাচিয়ে বহন
ছেলেন। আহ্বাদিত হোগত বঁজনী-

"স্বৰ্জমে মাত বঁগ আছি, মৰহক চমক-দমক এক-দোমবয়্য মঠনো
আ হঠনো তঁ আছিএ।"

স্বৰামিনীক বিচাৰক প্ৰহাৰমে তেজ গতিয়ে প্ৰহাৰিত হোগত
বাধাৰমণ বঁজনী-

"হঁ, মে তঁ আছিএ।"

স্বৰামিনীক বিচাৰক ধাৰ দোমৰ দিম মোড়া গেলেন। আগু বঁঠিতে
স্বৰামিনী বঁজনী- হমৰো মাএ ওহিনা আছি জহিনা হিম্মতনানক
মাএ আছি। পিতাজীক এৰজপৰ জহিনা হমৰা মাএকেঁ নোকৰী
ভেন তহিনা হিম্মতনানকেঁ মেহো ভেন, ম্বদা দনু পৰানীক নগন
জে পৰিৱাৰক প্ৰতি আছি ও আধ্বিতীয় আছি। কহাঁ অখন পৰিৱাৰ
ওহন আছি..?

নগনে স্বৰামিনীক নজৈৰ আগু বঁঠি পতিপৰ আৰিঁ অঁষ্টেক গেলেন।
অখন ঘৰক কাজ মানে পিতাক এৰজমে মাগক নোকৰীমে
বাধাৰমণকেঁ বিৱাহয়ঁ পূৰ্ণ ওহিনা নে ভেন হেতেন জেনা
হিম্মতনানকেঁ ভেন। হমগুঁ কৌনেজমে পঠি ছেলোঁ, কহাঁ কিছু বুমি
পেলোঁ। জহিনা হিম্মতনানক মন পজেরাঁক ঘৰ বঁনৰৈপৰ ছন, জগ
হিম্মাৰমঁ ৰূপেআ ভেঠন ছেলৈ, পিতাক ক্ষতিপূৰ্তিমঁ ঘৰক অদহো
কাজ নহি ভেলৈ আ পাগ চন গেন খঠ-বঁঠমে, তহিনা তঁ
বাধাৰমণকেঁ মেহো ভেন হেতেন, ভই মকৈএ কেতৌ-কেতৌ
নহিযোঁ ভেন হোগন। কোন তৰহক মস্ক দনু গোৰেক পৰিৱাৰমে
ছন। কনী-মনী পিতাজীক পঠোন ছেলেন, মে মস্ক ছেলেন,
তহুমে বাধাৰমণ তঁ অখন পঠেক ফীম তঁ দগতে ছন, জগ
বঁদনামে পঠলেন। আখিৰ কোন এহেন শজিক আকৰ্ষণ ছন জে

বাধাৰমণকেঁ এতে ঞ্চাকৰ্ষিত কেনেকৈন? যমাজক জে পৰিবেশ নাৰী জগতক প্ৰতি বঁনি গেল ঞ্চি ও দৰ্দনীয় ঞ্চিএ, মূদা নিৰবৰাঁক জে দিশা ঞ্চি বএহ ভণ্ণু-ঞাএন-মহু-ঞাএন ঞ্চি জগয়ঁ দৰ্দ-পীড়া ঘষ্টেক জগহ বঁঠিয়ে জাগএ। যমাজোক ঞ্চা পিতোক পঢ়ন-নিখন বেঁঠী তঁ ঞ্চপনো ছী, ঞ্চপনো পৰিবাৰক ভাৰ উঠবেঁক দম ঞ্চপনামে কহাঁ ঞ্চি। কহিয়ো মনমে উঠন জে যমাজমে বিধবাক ফঁমৰী ঞ্চখনো কিএ জীৱিত ঞ্চি, জঁ ঞ্চপনে ভই জাগ তঁ যমাজক ঞ্চংগ নহি কলঁক বঁনি জীৱিত বহৈক ঞ্চি। কহাঁ ঞ্চখন তক মনমে উঠন জে ঞ্চপন দুখক বাতিয়ঁ নমহৰ কেনা স্খক দিনকেঁ বঁঠাৰী মানে শ্ৰমহীনতায়ঁ শ্ৰমশীলতা দিয় কেনা বঁঠী..? একাএক মিনেহামিজ ভই স্মৰামিনী নজহঁমী হঁমি বঁজনী-

"কী খাগক গছা হোগএ?"

গহঁিবাএন মন বাধাৰমণক ছেনৈন, তঁএ স্মৰামিনীক বিচাৰপৰ পনোভবি নে নহি এনৈন। জেকৰা বঁক-বঁকী বঁমি বাধাৰমণ বঁজনী-

"জোগীকেঁ গুত্তা বঁনাএ। ঞ্চনেবে...।"

পতিক বিচাৰকেঁ মহল্লহীন বঁনবেঁত স্মৰামিনী বঁজনী-

"বীৰবঁনক, ঞ্চকবঁবক দবৰাঁৰয়ঁ পহিলুকো জীৱন কী ঞ্চি?"

জান ছোড়বেঁক পৰিয়াম কবেঁত বাধাৰমণ বঁজনী-

"খা-পীকই জখন নিচেন হএৰঁ তখন জেতে মন দা-ঞএ যে যভষ্টা জীৱন ঞ্চকবঁব-বীৰবনক স্মনা দেৱাঁ।"

পল্লৌক বঁবহবঁষ্টিয়া গীত স্মনি বাধাৰমণক মন ঞ্চকেঁছ গেনৈন। মনমে উঠনৈন গুত্তা ভাগে তঁ ভাগে নহি তঁ ঞ্চপনে ভাগি। পেশাৰঁক বঁহল্লা বঁনবেঁত বাধাৰমণ পেশাৰঁ-ঘৰ দিয় বঁঠি গেনো। পেশাৰঁ কবেঁমে তেনা দেবী নগা দেনৈন জে স্মৰামিনীকেঁ বঁমি

পড়লেন জে ভৰিয়ক পেখানা চল গেনা। ওনা, দেবী নগৌনে
পেছনা বিচাৰ মেহো বাধাৰমণক ঞ্গু-ঞাগত ঞ্গু ঞ্গাৰি গেলেন।
সীতানাথ ঞ্গা গীতানাথমঁ ঞ্গাগ গপ-মপ্প কবৰেঁ কবৰাঁ।

সুৰামিনী ঞ্গা বাধাৰমণক বীচ গপ-মপ্পক শূৰু-ঞাত হোগতে স্মিচতা
ঞমগৰে খেনাগনে ভনমা ঘৰ দিম বঁঠি গেন। জে সুৰামিনীকেঁ
পাঁচতে (ভনমাঘৰ) স্মিচতাকেঁ পিতাক পুছল বঁাত মানে "হিম্মত
চাচা ঐঠাম কী মভ দেখনক" ঞ্মান পড়লৈ। ঞ্মান পড়িতে স্মিচতা
নিছোহে দৌড়ৈত কোঠৰীমে, জগ কোঠৰীমে বাধাৰমণ চলা, পাঁচ
বঁাজন-

"বঁাবুঁজী, হিম্মতনান চাচা ঐঠাম ফেৰ জাএবঁ। বেখামঁ হমৰা বঁহিনা
নাগি গেন।"

দু-ঞঢ়াগ বঁখক বঁঠীক বঁাত স্মনি বাধাৰমণক মন ওহিনা নড়গুজা
গেলেন জেনা কঠোৰ-মঁ-কঠোৰ পাতবঁনা বৃক্ষক মড়ী পৰক পাত
নড়-গুজাএন বহৈএ। জগমঁ মনমে ঙপকনৈন জে স্মিচতাকেঁ ঞ্গাৰো
কিএ নে নৰ জীৱনক প্ৰভাত ৰেনামে বঁহনারী। কিএ তঁ চেতন
দা-ঞ কি বঁঠ, চেতনারম্মা ৰা বৃক্ষাৰম্মামে সীখন বঁদত বঁাত নোক
বঁমৌৰ জাগ চৈথ মদা জন্মক পছাগত মানে জীৱনক শূৰু হোগক
ঞৰম্মামে জে "ঞ-ঞা" সীখনৈন যে কি মূলুয়ঁ পহিনে কিযো বঁমবে
চৈথ, ভনেঁ কিছু গোৰে এহনো তঁ হোগতে চৈথ জিনকা মগনা
পছাতিক জে স্মৰ্গ-নৰ্কক নোক ঞ্গিছ তগমে ঠীকেদাৰক
ঞনুশঁমাপৰ জঁ কহীঁ মাম্‌ষ্টৰী ভেলৈন তঁ ঐ নোকমঁ ওগ নোক
তক মেহো নহিযেঁ বঁমবে চৈথ। স্মিচতাক মনকেঁ বঁহনবঁৈত
বাধাৰমণ বঁজনা-

"বেখামঁ জখন বঁহিনা নাগি গেন তখন তঁ বঁহিনাবঁনা গীতো
সীখনে হএবঁ?"

”ৰহিনারঁতা গীত” মূনি স্মৃতিতাক মনমে একষ্টা নৱ শঙ্কক জাগৰণ ভেন। জাগৰণ হোগতে স্মৃতিতাক মন নপেক কই ওগ শঙ্ককেঁ পকেড় ৰাঁজন-

”ৰাঁবুঁজী, ৰহিনেকেঁ নে ৰহিনা কহৈএ?”

স্মৃতিতাক মন ৰহনৰেঁত-ৰহনৰেঁত বাধাৰমণ ঞ্বপনে ৰহনাএ নগনা। ৰহনাগত বাধাৰমণ স্মৃতিতাকেঁ কহনখিন-

”বুঁঠী, মম্মী তঁ কহনহি হেথুন কিনে, মএহ হম্গুঁ কহৈ চিঞা।”

মম্মীক ৰাঁত মূনি মী.ৰী.ঞা. জকাঁ স্মৃতিতা পিতাক ৰাঁত মূনি চোষ্টে মম্মী নগ মানে মূরামিনী নগ পঁঠ ৰাঁজন-

”মম্মী, ৰহিনা কেকৰা কহৈএ?”

ৰেঁহাৰমে জে চনৈন ঞ্চি তগ ঞ্শুকুন মূরামিনী স্মৃতিতাকেঁ কহনখিন-

”বুঁঠী, জহিনা ৰাঁনকমে দোস্তী হোগএ তহিনা ৰাঁনিকামে ৰহিনা হোগএ।”

ঞপন ৰিচাৰকেঁ মল্যাপিত কৰেক খিয়ানমঁ পিতা নগ ঞ্চিঁ স্মৃতিতা ৰাঁজন-

”ৰাঁবুঁজী, ৰাঁনক-ৰাঁনিকা কী ভেন?”

ওনা, বাধাৰমণক মন ৰহিন-ৰহিনামঁ ঙ্চৈত ভৱজ্ঞঞাৰমে ঞ্খনেকো শঙ্ককেঁ পকেড় ৰিচাৰ কৰএ নগনৈন জে ”ৰহীন” কী ভেন?

”ভাএ” কী ভেন? ”ভৈয়াৰী” কী ভেন? ”দোস্তী” কী ভেন?

”ভজাৰ” কী ভেন ঞ্চা ”ভজাৰী” কী ভেন? ”মীত” কী ভেন? ঞ্চা

”মিত্ৰপণ” কী ভেন? ”মংগী” কী ভেন ঞ্চা ”মংগপন” কী ভেন?

মুদা তগ ৰিঁঠেমে পুন: ৰাঁন-ৰোঁধক প্ৰশ্ন ”ৰাঁনক” কী ভেন ঞ্চা

”ৰাঁনিকা” কী ভেন? বাধাৰমণক মনমে ঞ্চিঁ গেনৈন। ৰাঁজনো-

”বুঁঠী, ঞ্খন ৰঁঠা চ্ছহ, ঞ্খন ঞ্-ও-ঞা নে মীখনহ হেন, তগমে

ৱাঁনক-ৱাঁনিকাক নিংগ-ভেদ ৰ্যাকৰণক ৱাঁত কেনা বঁমৰহঁক। হিম্মতনান চাচা ঐঠাম জে ৱঁহিনা ভেঠনহ ৩ কী মভ কহনকহ?" মাগক মঁহক মনন ৱাঁনক-ৱাঁনিকা শঙ্ক মনমঁ তুকান শ্ৰীণ ভই গেনে আ ৱঁহিনাক ৰিচাৰ মনমে প্ৰন ভই গেনে। পল্লিত হোগত স্ৰিচতা ৱাঁজন- "ৱাঁবঁজী! ৱঁহিনা কহনক খহিনা খাএন-জাএন কৰৱঁ।"

খপন গোষ্ঠী ফেকৈত ৰাধাৰমণ ৱঁজন- "বঁঠী, খাএৱঁ-জাএৱঁ কী ভেন?"

জহিনা ৰাধাৰমণ গোষ্ঠী ফেকনৈন তহিনা স্তৰৰোঁ কেনৈন। স্তৰনৈন গ্ৰ জে ৰাধাৰমণক মনমে গড়ি চুকল জৈন জে খাগ ও মীতানাথ আ গীতানাথমঁ গপ-মপ কৰৱেঁ কৰতা মদা মময় তেনা ৰাঁগ-ৱাঁগ ভই ছিড়িয়া ৰহন জৈন জে খপন কাজ গৰপৰ চড়িয়ে নে ৰহন ছেনৈন। যে চড়নৈন, চড়নৈন গ্ৰ জে স্ৰিচতা খাএৱঁ-জাএৱঁক মানে বঁমৈনে মাএ নগ ৱঁঢ়ন। স্ৰিচতাকেঁ খাগু ৱঁঠিতে পাছমঁ ৰাধাৰমণ ৱঁজন-

"বঁঠী, ভানমো দেখি নেৱঁ। মৱেঁৰে স্তৈক গছা খছি।"

"মৱেঁৰে স্তৈক গছা খছি" ভনমাধৰমঁ মৱামিনী মেহো মননী। মনিতৈ একাএক মনমে মড়ক ৩ঠনৈন। মড়ক ৩ঠৈক কাৰণ ভেনৈন জে খপনে মূহঁ মানে পতি, ৱঁজন ছনা জে খেনা-পীনা পছাগত খকৰঁৰোক আ দাৰাশিকোহোক কথাক বৃতান্ত মনাএৱঁ। যে খাগোয়ামঁ পহিনে স্তৈয়েক ৰিচাৰ কই ৰহনা খছি। ওনা, স্তৰাঁক নামপৰ ৰাধাৰমণ ওহন চিন্তনক গহৰাগমে জাএ চাই ছনা জৈঠামক খৱছা নীনভেৰ স্তন মলুখ জকাঁ হোগত খছি, জগমে দনিয়াক মভ কিছু হেৰা জাগএ আ ৱঁঠি জাগএ মপ মৰপ চেতন।

সড়কময় সড়কৈত সুরামিনীক মনমে ঠঠলৈন জে জহিনা খাগয়
 পহিনে, পতি স্মতৈক ওৰিয়ান কৰএ চাহি বহনো ঞ্চি তহিনা নে
 ঞ্চপনো চাহ ঞ্চি। তেঁ কিএ নে তেহেন চাহ পীঞ্চা দিঞ্চন জে স্মতনে-
 স্মতন স্মতৰঁ মৰি জেতেন। মানে ভানমে তেতে দেৰী কই দেঁ
 জে নিযাৰন নীন ঞ্চপনে স্মখা কই স্মখি জেতেন। মৃদা নগনে জেনা
 রিরেক জগলৈন, রিরেক জগিতে সুরামিনীক মনমে ঠঠলৈন জে
 ভানমে দেৰী কৰৰঁ নাৰীক নাৰীপনক কমজোৰী ভেন, জগ
 কমজোৰীমঁ নোক গ্ৰা নিৰ্ণয় নহি কই পৰেঁ চৈথ জে সমাজমে
 কিনকা মূহঁ কেহেন কান কানন জাএ। মৃদা যে তঁ হোগত ঞ্চি
 নহি, যভ তৰহক মূগুকেঁ এক মানি একে কান মরহক মৃগনা
 পছাগত কানন জাগএ রা শোক প্রকষ্ট কএন জাগএ। জগয়ঁ
 রিরেক ধোখামে পড়িয়ে জাগএ। রিরেকক ধোখা তঁ তখন নে
 নিধোখ হএত জখন গাম-সমাজক নোকক নীক জকাঁ ঠীন-
 পঠীন হএত। নীক জকাঁ ঠীন-পঠীনক মানে ভেন জে হৰ
 মন্থক ঠিগ্ৰাঁকনক ঠবিগ্ৰাঁকন নীক জকাঁ ভই জাএ। জখন
 মন্থক ঠবিগ্ৰাঁকন ভই জাএত তখনে নে ঞ্চাকি মকরঁ জে চোৰক
 ঘৰ চোগৰ ভেন ঞ্চাকি গমানদাৰক ঘৰ। ঞ্চাকি চোগৰ কেনিহাৰক
 গনতী একে বঁগ ভেন। মৃদা দনুক দূৰী তঁ মোমে-মোমী রঁনন ঞ্চি।
 জঁ কিযো চোৰ ঞ্চি ও কহিযো কেকৰো ঘৰমে চোগৰ কেনে বহন
 ঞ্চা কিযো গমানদাৰ ঞ্চি জে চোগৰ কৰৰঁকেঁ কোন রাঁত জে
 চোৰীক নামপৰ থুক ফেকৈএ, ওহন নোকক ঘৰমে জঁ চোগৰ
 হোগএ তঁ হমৰা কেতএ কেহেন রেদনা হএত জগয়ঁ ঞ্চপন মঁরেদনা
 র্যজ কৰৰঁ।

রিচাৰমে ওমৰাএন সুরামিনীক মনমে ঠঠলৈন জে জখন দৃগয়ে
 পৰানীক রীঠক রাঁত ঞ্চি তখন ঞ্চনেৰে কিএ ঞ্চি থিড়কী দেনে

আকি ওগ খিড়কী দেনে মূড়িয়াৰী দেৱঁ জে মৃতন চ্ছেথ কি মৃতেক
 ক্ৰমমে চ্ছেথ কি ৱাঁন-ৱাঁধকেঁ অ্পনা নগ অ'ৱেঁয়' ঠাষ্ট নগৱেঁ চ্ছেথ
 আকি মনমে কী চ্চেন মে পুচ্চিয়ে কিএ নে নেৱেঁন। যএহ যোটি
 মূৱামিনী পতিক কোঠৰীমে প'চনী।

কোঠৰীমে মূৱামিনীকেঁ দেখিতে বাধাৰমণক মনমে ঠ'চলৈন জে
 ভেন ফেৰ পাকন জৌ মে পাথৰ খমত। ঠীকে নোক কহেঁ চ্ছে জে
 খগন ঘৰমে ৱেঁয়ী খগনেক ৱাঁয় হোগ চ্ছে। জেকৰা হাথমে পাগ
 নহি বহেঁ চ্ছে তেকৰ হাথ তৰহ'থীয়াঁ ম'ৱেৰ আঁগ্ৰমে জোড়া জাগ
 চ্ছে জগয়াঁ যৌযোক কোন ৱাঁত জে হজাৰো সূৰ ফুঠিতে আচ্চি আ
 ফুঠনো তঁ আচ্চিএ। বাধাৰমণক মন অ'মথিৰ হোগতে বহেঁন কি
 প'লনীকেঁ কোঠৰীমে দেখ, দনু হাথ জোড়ি ৱঁজনো-

"কিম্হৰ-কিম্হৰ, শ্ৰীমতীজীক আগমন ভেলৈন আচ্চি?"

অ'খন তক মানে হিম্মতনান ঐঠাম জাগয়াঁ পূৱঁ তক জে
 মূৱামিনীক মূভাৰ চ্ছেলৈন জে জহিনা আন-আন স্ত্ৰীগণকেঁ
 ঠোৰেপৰ ৱঁৰী পকেঁএ তহিনা পকেঁ চ্ছেলৈন মূদা আৱঁ তগমে কমী
 এলৈন। নৱ ৱিচাৰক দৌড়মে এতেক চেতন ক্ৰিয়া প্ৰৱন ভগযে
 গেল চ্ছেলৈন জে কিএ নে জ'খন দনু পৰানিয়েঁক ৱীচক কোনো
 মময়্যা স্ত্ৰী তঁ ওকৰা দনু গোৰে মিনি মমাধান কই নী। তগ নে
 মূঁহ ফুলৱেঁক কোন খগতা চ্ছে। কিএ নে দনু পৰানী পৌৰুকী জকাঁ
 মেদ-মেদীনক নোনক-ৱাঁনমে একৰূপতা আনি নী। অ'চতাগত-
 পচ্চাগত মূৱামিনীক মন থীৰ ভেলৈন। থীৰ হোগতে ৱঁজনী-
 "মনমে কেহন থকান ৱুঁমি পড়েএ জে খাগয়াঁ পহিনে মৃতেক ৱিচাৰ
 কএ বহন স্ত্ৰী?"

অ'পন পেঠক ৱিচাৰকেঁ চ্ছিপৱেঁত বাধাৰমণ ৱিচাৰমে ৱিচাৰ জোড়ৈত

ৰঁজনা-

"দিনেয়াঁ মন ভৰিয়াএল জকাঁ ঝুমি পড়েএ তঁএ মোটে ছী জে ভৰিয়াএল মনকেঁ খ্ৰাম দেৱঁ ৰেঁয়ী নীক হএত।"

পতিক ৰাত ঘনি মুরামিনীকেঁ যেহো গৰ মতৰলৈন। গৰ মতৈৰতে ৰঁজনী-

"জখন দিনেয়াঁ মন ভৰিয়াএল ছল তখন এতে দৌড়-ৰঁড়হাক কোন খগতা, দোমৰে-তেমৰে দিন হিম্মতনাল ঐঠাম জগতোঁ।"

জহিনা কৰ্চঘৰামে মুপ্তা ফঁয়ি জাগএ তখন জহিনা ওকৰ গতি হোগ ছে তহিনা বাধাৰমণোকেঁ ভেলৈন। মূদা পানিক গেঁঠী মাছ জকাঁ, জেকৰা খান মাছয়াঁ জীৱৈক ৰেঁয়ী লুৰি ছে, পানিয়াঁ থানমে ঘোঁমিয়াগত বাধাৰমণ ৰঁজনা-

"জখন হিম্মতনাল ঐঠাম জেৱাক মন ৰঁনা নেলোঁ তখন নগ জাএৱঁ নীক হএত?"

ৰঁদনেল জীৱনক পক্ষতিয়াঁ মুরামিনীক ৰিচাৰ পক্ষতি যেহো ৰঁদনেল নগল ছেলৈন জগ কাৰণেঁ মূহয়াঁ ফুঠলৈন-

"জহিনা হিম্মতনাল ঐঠাম জেৱাক মন ৰঁনল তহিনা নে দোমৰো-নে মন ৰঁনৱঁএ পড়ত।"

জগ ৰিচাৰপৰ যাঁ বাধাৰমণক মন হুপি চুকল ছেলৈন মএহ ৰাত মুরামিনী ৰখি দেলখিন জগয়াঁ বাধাৰমণ মমুঠিত টংয়াঁ ৰিচাৰ নহি কই মকনা, তঁএ ৰঁজা গেলৈন-

"উঠিতে নে ৰঁনাএৱঁ।"

মোন পাড়ি মুরামিনী ৰঁজনী-

"হমৰো নে কহনে ছেলোঁ জে খেনা-পীনা পছাগত ওছাগনপৰ ৱীৰৱনো-খকৱৰ খা খকৱৰো-দাৰাশিকোহক কথা বৃতান্ত কহৱঁ।"

অপনাকে ফঁমোত দেখি বাধাৰমণ গোঁঠী মাছক গোঁঠি-খাহ চালি
পকৈড়ু ৰঁজনা-

"অহাঁ কি বুম্বে চিঞ জে হম বিম্বেৰ গেলোঁ। মৃদা গ্ৰ তঁ দনু গোৰেক
ৰীচক ছী, জখন দনু গোৰে নিচেন হএৰঁ তখন চঠেত-হঁমোত
কহেত-ম্নেত বহৰঁ। তগ নে এতে ধড়ফড়ী কোন অছি। এতৰো
নে বুম্বে চিঞ জে গতিহামক ৰাঁত ছী কেনা ৰীৰৰঁন গুৰ্ভেকঁ মৱাৰী
ৰঁনা জাৰেন ঠযে ছন আ ৰএহ গুৰ্তা অখন এন.এচ.পৰ গাড়ী-
মৱাৰীক তৰ পড়ি মৰেএ। তঁএ একৰেঁৰ কিতাৰঁ ঠনঠা দেখি নেৰঁ
তখন জে কহৰঁ-ম্নৰঁ হএত মে আ অখন জে ধড়ফড়াএনমে কিছু
কহি দেৰঁ মে, অহাঁ কনু জে একেৰঁগ হএত?"

পতিক ৰিচাৰমে মৱামিনী তেনা ৰোঁহিয়া গেলী জে ৰঁজেক হোশে নে
বহনেন। ৰেঁহোশেমে ৰঁজনী-

"হঁ, মে এক ৰঁগ কেনা হএত।"

নহনাপৰ দহনা ফেকৈত বাধাৰমণ ৰঁজনা-

"কোন ৰঁগ-কেহেন হোগএ মে ধড়ফড়েনে বুম্বে। অহাঁকঁ এতে
ঔগতাগ কিএ অছি। অগয়ে কি কোনো মৰি জাএৰঁ। জখন
জীৱেক অছি তঁ নিচেনমঁ কিএ নে জীৰঁ। জাঠ, অহাঁ ভানম কৰ
আ হমহঁ কনী দেহ-হাথ মোড়ি নগ ছী।"

ৰঁদনেল মোভাৰ মৱামিনীক, তঁএ মনমে ৰিচাৰ জাগি গেলেন, কিছু
ঠেথ তঁ পতি ঠেথ, ও কেনা মুঠ ৰঁজতা। ঘৰমে জঁ হমহাঁ হজাৰ
ৰেঁৰ ৰাঁজী জে গ্ৰ কাজ নহি ভেনে, অহাঁ মুঠে ৰঁজলোঁ, তখন দুনিয়া
কী কহতেন। অখনো বুদ্ধিক মশীন ওতে ভঙ্গঠনে অছি জে পতিকঁ
তঁ পতি মানৈ চিঞন মৃদা দানকা জীৱনকঁ পনিপতমঁ ৰেঁমী নহি
বুম্বে চিঞন। ৰিচাৰ মগন ভই মৱামিনী ৰিনা কিছু ৰঁজনে

বাধাৰমণ নগৰ্ম নিকৈন গেলী। নমহৰ মাঁম ছোড়ৈত বাধাৰমণ
গুণ-গুণা কই ৰঁজনা-

"জান ছুঠনা।"

ভীতৰক হৰা নিকৈনতে বাধাৰমণক মনমে ঠঠলৈন। যীতেনাথ
খ্বাকি গীতেনাথৰ্ম মল্লৰ্ক কই কিএ নে ওকৰে মমযান্‌ম্যৰ মময
ৰঁনাৰী। কাজক মময খন্‌কুনে ৰঁননায়ঁ নে কাজ নীক জকাঁ
হোগএ। জেঠাম মল্লৰ্ক গঠৈক প্ৰশ্ন খ্বিছি তেঠাম তঁ গ্ৰা ব্ৰুঁমএ পড়ত
জে মন্‌খকেঁ মান-জান জকাঁ ছান-ৰাঁহ নগ নগৈএ মৃদা ৰৌধিক
ভেনে ব্ৰুঁগধিক ছান-ৰাঁহ নহি নগৈএ য়েহো ৰাঁত নহিয়েঁ খ্বিছি।
ওকৰা ছানে-ৰাঁহঠা নহি জান-মহজান য়েহো কহি মকৈ ছিএ।

বাধাৰমণ যীতানাথকেঁ ফোনয়ঁ মল্লৰ্ক কএ ৰঁজনা-

"ৰৌখা যীতানাথ..?"

যীতানাথ ৰাঁজন-

"হঁ ঠেয়া, বাধাৰমণ।"

যীতানাথক মঁহক "ঠেয়া" ম্‌নি বাধাৰমণক শৰীৰ পয়ীজ গেলৈন।
ভায় দোস্তিয়াৰেমে দনু গোৰে ৰঁৰৰঁৰি ভেলোঁ, তঁএ দনু এক্‌ৰেংগ ব্ৰুঁধিয়াৰ
ভেলোঁ। মৃদা "ৰৌখা" খ্বা "ঠেয়া" তঁ য়ে নহি ছী। বাধাৰমণ ৰঁজনা-
"ৰৌখা, কী কহৰঁহ! জহিয়ায়ঁ ঐঠাম এনোঁ তহিয়ায়ঁ ব্ৰুঁমহ জে
মৰৈয়োক ছুঠী নহি ভেঠনা। মৃদা কান্‌হি তক মভ মম্‌হাৰৈত খ্বাগ
নিচেন ভেলোঁ। নীক হএত জে খ্বাগুক গপ কৰৈয়ঁ পহিনে
গীতেনাথকেঁ ৰঁজা, চাহে ওহীঠাম জা তীনু গোৰে মঁগে গপ
কৰিতহ।"

যীতানাথ ৰাঁজন-

"তগমে কনী দেৰী হএত।"

খ্বপন নিয়চিন্তী দেখৰৈত বাধাৰমণ ৰঁজনা-

"রৌখা, তোৰে মময়ে হমৰো মময় ভেন। তোহী কহহ জে কখন গপ-মপ হএত?"

মীতানাথ ৰাজন-

"ভেয়া, ঘড়ী দিয়া মোহো দেখে ছিএ, খহাঁ শহৰ-ৰঁজাৰমে বহে ছী তঁএ খৰেঁৰ কই খাগ ছী, হমমভ গমোয়া নোক নখ ৰঁজেমঁ পহিনে খা নগ ছী। খাগতে কান পৌনে নখ ৰঁজেৰঁনা মমাচাৰো মুলে ছী।"

মীতানাথক মঁহক মনন ব্যস্ততা মানে খেৰোঁ কৰে ছী আ ৰেডিয়োয়ঁ মমাচাৰো মুলে ছী, মুলি ৰাধাৰমণ মনে-মন মস্কুৰেনা। মদা ৰাঁন-ৰোঁধক ৰোঁন বুমি ৰঁজনা-

"রৌখা, জহিয়ায়ঁ গামমঁ নিকননোঁ তহিয়ায়ঁ বুমহ জে নিচেনে-নিচেন বহে ছী। ৰীচমে কাজ ৰিঁঠি গেনে থোড়ে ব্যস্ততা ৰঁঠন মদা খাৰঁ খমথিৰ ভই গেনোঁ। তঁএ জখুনকা মময় ৰঁনেৰঁহ হম তেয়াৰ ছিখা।"

মীতানাথ ৰাজন-

"খখন হম মভ খাগ-পীৰেঁ ছী, পছাগত খহাঁ মভ, মানে মময় ভেনে খাএৰঁ-পীখৰঁ, তঁএ তেৰৰ পছাতিক মময় ভেন জখন মৃতৈক ওছাগনপৰ বহৰঁ।"

মীতানাথ মঁহক "মৃতৈক ওছাগনপৰ বহৰঁ, মংযোগয়ঁ মুরামিনী মোহো মুলি গেলী, কিএ তঁ তগকান ভানমক কোঠৰীমঁ নিকৈন ওয়াৰপৰ খাএন ছেলী। "মৃতৈক ওছাগন" মুলি মুরামিনীক মনমে খনেকো প্ৰশ্ন এক মংগ ঠৰি গেলেন। ঠৰোঁ কেনা নে কৰিতেন, ঠৰিতোক তঁ খপন ঘাষ্ট-ৰাঁষ্ট ছে। একচনিয়া নেন জহিনা মগম ঘাষ্ট খছি তহিনা ৰঁচনিয়া নে দুৰ্গম ঘাষ্ট মোহো ৰঁনিযেঁ জাগএ। কিএ তঁ ৰঁচনিয়া নোক নখ খাকি ৰঁচনিয়া ৰিচাৰ, জখনে

ৰাঁচনিয়া হএত তখনে চৌক-চৌৰাহা ৰেঁমী ভেনে ৰাঁশো-ঘাষ্ট দুৰ্গম ভগয়ে জাগএ। সুরামিনীক চৰিত্ৰক ৰিচাৰাণ্যমাৰ জে পৰিৱৰ্তিত ভই বহন ছেলৈন তগ্যম্ ঞনেকো ৰিচাৰ মনমে উঠি গেলৈন। ওনা, ঞপনো ৰিচাৰ মানে পতিক মংগ নিচেনম্ গপ কৰৰ ছেলৈন, মৃদা কেকৰোম্ মৃতৰঁকানক মময় ৰঁনা বহনো ঞছি ও কেহেন জিজ্ঞাসু ছৈথ জে মৃতৰঁ ছোড়ি ৰিচাৰ-ৰিমৰ্শ কৰএ চাহি বহনো ঞছি। ৰিচাৰক জিজ্ঞাসা তেতে উৰ্কেৰ্ণা সুরামিনীকেঁ ৰঁটা দেনকৈন জে ঞপন ভনমা ঘৰ ৰিঁমৌৰ পতিক কোঠৰীমে পঁঠ ৰঁজনী-

"কিনকায়ম্ মৃতনী ৰাতিক মময় ৰঁনেনিঐন ঞছি?"

পল্লীক ৰিচাৰকেঁ জহিনা ৰঁকৰী চৰৌনিহাৰ ৰেঁদৰা মাঁমু পহৰকেঁ ৰঁকৰীকেঁ ৰঁহঠাৰি ঘৰপৰ ঞানেএ তহিনা ৰাধাৰমণ পল্লীকেঁ ৰঁহঠাৰেঁত ৰঁজনো-

"কী কহৰঁ, গাম-ঘৰ মোন পড়ি গেন তঁএ গৌঁঞা-ঘৰুঞায়ম্ কিছু গপ-মগ্ন কৰএ চাহনৌ, মএহ মৃতনী ৰাতিক মময় ৰঁনেনৌ হেন?"
পতিক ৰিচাৰক প্ৰাহমে সুরামিনী ভঁমিয়া গেলী। ভঁমিয়াগত ৰঁজনী-

"হমৰ গাম-ঘৰ তঁ উপেঁঠিয়ে গেন..!"

পল্লীক ৰিচাৰ মূনি ৰাধাৰমণকেঁ হঁমী লগি গেলৈন জগ্যম্ তেনা হঁমা গেলৈন জে হঁমিতে ৰঁজনো-

"গাম-ঘৰ উপেঁঠ গেন ঞকি ঞপনে উপেঁঠ গেলৌ, যে কহাঁ কহনিঐ?"

নিৰুত্তৰ হোগত সুরামিনী, পতিক ৰিচাৰ বুঁমৈনে কেৰাডক পষ্টা লগ ঞাৰিঁ চাঢ় ভই ঞকানএ লগলী।

ৰাধাৰমণ ৰঁজনো-

"জহিনা মভ মহিনা মাসুৰ ৰঁমলা পছাগত ঞপন মাতা-পিতাক

গাম-ঘৰ ঝিঁয়েৰ জাগ ঠেথ তহিনা খুঁৱি ঝিঁয়েৰ জাড। খাজুক পৰিবেশমে নৱ পৰিস্থিতি যোহো ৰঁনল খুঁচি, জগয়ঁ ময়ঙ্কক এক নৱ মূত্ৰ যোহো পনপল খুঁচি। জঁ তগ মূত্ৰকেঁ পকেড় পুন: ৰঁমৰঁএ চাহৰঁ তঁ কিএ উপষ্টল বহত।"

পতিক ৰিচাৰমে, জহিনা নিখ্যামমে খ্যাম মঁপাএল বহেঁএ মৃদা মময়ক গতি ওকৰা চেতৰেঁত পকড়া দগএ তহিনা মূৰামিনীকেঁ যোহো ভেনেঁল মৃদা পকড়াএত কেনা মে বুমিমে এৰেঁ নে কেনেঁল। জগয়ঁ মাৰি খাএল মাঁপ জকাঁ মূৰামিনীক মন তঁ ঠনষ্টএ-পুনষ্টএ লগলেনে মৃদা নিৰুত্তৰ ভেনে খুম্যথিৰ হোগত চুপে বহনী। বাধাৰমণ ৰঁজনো-

"একঠাম ৰেঁমনে-উঠনে, গপ-মগ্ন ভেনে খা জিনগীক গতিক চঠ-ৰঠ কেনে লোকক মনমে লোক ৰঁয়েঁএ খা নগ ভেনে উপষ্টএ।" খপনা জনেঁত বাধাৰমণ মভ ৰাঁত ৰাঁজি গেলো মৃদা মূৰামিনীক উদিগ্ন মনমে নীক জকাঁ ৰেঁমরেঁ নে কেনেঁল। ৰঁজনী-

"মে কেনা হএত?"

তৌৰীচ খপন মময় বাধাৰমণক মনমে নাঠি উঠলেন। নাঠি গ্ৰা উঠলেন জে মীতানাথ কহনক খখন হম মভ খাগ-পীৰেঁ ছী পছাগত খুঁহাঁ মভ খাএৰঁ, তেকৰ পছাগত নে ওছাগনপৰ জাএৰঁ। হমৰা নগ কোনো কাজ খুঁচি তঁএ গপ-মগ্ন কৰেঁক গছা খুঁচি, মৃদা মীতানাথক কান তঁ ঠাড়ে হএত কিনে। গীতানাথয়ঁ মম্বৰ্ক কেনে হএত, তৌৰীচ গ্ৰাহো মোঠেত হএত জে মাড়ে নখ ৰঁজে, ও মভ মানে হম মভ খাএৰঁ, তেকৰ মানে ভেন জে দম ৰঁজে ওছাগনপৰ জাএৰঁক মময় ভেন, তঁএ দম ৰঁজে ওছাগনপৰ পাঁচ জাএৰঁ খুঁচি। গ্ৰাহো তঁ উঠিত নহিয়েঁ হএত জে দনু গোৰে-মীতানাথ খা গীতানাথ তেয়াৰ ভই "হেনো-হেনো" কৰএ খা খপনে

খাএকেপৰ ৰেঁমন বহী...।

বাধাৰমণক মনমে ঞপন প্ৰিয়মান ৰিচাৰ জগনৌন। জগিতে ৰিচাৰ
 ঠঠনৌন জে জহিনা ঞপনে খাএৰঁ ঠা ৰীঠমে ঞছি তহিনা ঞনকো
 মানে পল্হিযোকঁ ভানয় কবৰঁ যোহো তগ ৰিঁঠেমে ঞৈন। তেৰীঠ
 জঁ গপ-য়প্ন কৰী মে ব্ৰুঁঠিৰঁকী হএত। গপ-য়প্নকঁ যমঠেত বাধাৰমণ
 ৰঁজনো-

"কেনা হএত মে কোনো হেৰাএন ঞছি জে ঞহাঁ দেখৰেঁ নে কৰৈ
 ঞী। মোৰাঁগন ঞছিএ, জেতে যখী-ৰঁহীনপা ঞেখ তিনকো ঞা
 ঞপনো পৰিৱাৰক যভকঁ হকাৰ দই দিয়ৌন জে জগৰনাথ ৰাঁৰাঁয়
 থোড়ৰেঁ হঠন, ৰিঁঠে ৰম্ভাপৰ হম ঞী, কিছু দিনক পছাগত "ৰথ
 যাত্ৰা" মানে জগৰনাথ ৰাঁৰাঁক ৰথযাত্ৰা ঞনত, ওহী দেখএ যভ
 কियो ঞৰেঁ জাগ জাভ। ঐঠাম ঔতী, যম্ভক একঠা নৰয়ুত্ৰ
 পনপত। কান্হি দিন জঁ ৰেঁজনাত্ৰ ৰাঁৰাঁ ঐঠাম জেৰাঁক প্ৰোগ্ৰাম
 ৰঁনত, তঁ গম্হৰয়ঁ ঞপনা যভ ঞনৰঁ, ওম্হৰয়ঁ মানে গাময়ঁ ও
 যভ ঔতী, ঞপনো পুজেগৰীক মানে পশাক ধৰমশানা ঞেহে, যভ
 কियो একঠাম ৰহৰৌ কবৰঁ ঞা গপো-য়প্ন কবৰঁ।"

দয় ৰাঁজিকই পাঁঠ মিনঠপৰ যীতানাথক মোৰাঁগনয়ঁ ঘন্ঠী
 বাধাৰমণক মোৰাঁগনমে ভেনৌন, ঠঠৰেঁত বাধাৰমণ ৰঁজনো-

"ৰৌঞা, যীতানাথ, দনু ভাঁগ ঞহ কিনে?"

ওনা, জখনে বাধাৰমণ হোন ৰিম্ভ কেনৌন কি দনু গোৰে মানে
 যীতানাথ ঞা গীতানাথ এক্লেৰেঁৰ ৰাঁজন-

"গোড় নগী ঞী ভায়া। ঞৰঁ তঁ ঞপনে ওহন ভায় ভই গেণিঐ জে
 ঞপনেক জঁ ৰঁবদহস্ত ৰহত তঁ হম যভ নিৰ্ভয়ে নহি ঞভয় যোহো
 ভই যকৈ ঞী।"

ঞপন-ঞপন ৰাঁত যভ ৰঁজনো মৃদা মুননিহাৰ কিনকো কियो নে।

মোহেৰ শান্ত হোগতে বাধাৰমণা ৰঁজনা-

"গোঁথা তঁ তীন্ গোৰে ছী, তহুমে উঁয়াৰীক ময়ঙ্ক মেহো খ্ৰিছিএ, গামক কিছু দশা কিএ নে ভই গেন হোগ, মূদা জন্মক ধৰতী তঁ ৰএহ ছী, তগ নে..?"

"তগ নে" তক খ্ৰেঁত-খ্ৰেঁত বাধাৰমণাক ৰাঁক হৰণা ভই গেনে।

গীতানাথ কোনেজমে পঠৈত নৰয়ূৰক, তঁএ মনমে উমোহ জগনে ৰহগ। তহুমে মিখিনায়ঁ নই কই ৰঁগানক ৰৱীন্দ ৰাঁবুঁ তকক মাতৃমুক গীত মূনি খ্ৰাবো ৰেঁমী প্ৰভাৰিত জন্মমুকিময়ঁ ৰহৰেঁ কৰএ। ৰাঁজন-

"ভায় মাহেঁৰ, খ্ৰপনে ৰাঁদত খ্ৰাগুক ৰম্মা দেখি চুকন ছিএ তঁএ মূমেৰেঁ তঁ খ্ৰহীঁ নে।"

গীতানাথক মনমে কোনো তেহেন ৰিচাৰ নহি ছন জে কোনো তৰহক ৰাঁধা উপস্থিত কৰেঁত মূদা খ্ৰপনায়ঁ খ্ৰাগু ৰঁঠন নোকক ৰিচাৰমে খ্ৰাগু ৰঁঠেক প্ৰেৰণা ছিপন ৰহেঁএ, মূদা উমকৰেঁক জে জিছামা খ্ৰিছি ও মজগ হোগত জগেঁৰেঁতে খ্ৰিছি। বাধাৰমণা, খ্ৰপনা উপৰ খ্ৰাএন ভাৰকেঁ ঠুকড়ী-ঠুকড়ী কৰেঁত মানে খণ্ড-খণ্ড কৰেঁত ৰঁজনা-

"ৰৌখা, খ্ৰপন জে পৰিৱাৰ খ্ৰিছি মে কেকৰোয়ঁ ছিপন খ্ৰিছি। খ্ৰপনে মূনিয়ঁ গনন জাগ ছী। খ্ৰপনা কি নাজ নগ হোগএ জে জগ পৰিৱাৰমে হমৰা মন মেহনতী খ্ৰিছি তগ পৰিৱাৰক উঁয়াৰীক কী গতি খ্ৰিছি..!"

ওনা, খ্ৰধা-ছিধা গীতানাথ বাধাৰমণাক ৰিচাৰ ৰুঁমৰৌ কেনক। মূদা কেকৰো (খ্ৰানক) পৰিৱাৰক কোনো ৰিচাৰমে নগনে হম্মফেপ কৰৰেঁকৈঁ উঠিত নহি ৰুঁমি ৰাঁজন-

"ভায়ে মাহেঁই, খহাঁ কোন হিমারেঁ রঁজে ছী খা হম কোন হিমারেঁ
 ঝুঁমে ছী যে নগনে কেনা..?"

গীতানাথক রিচাৰকেঁ বাধাৰমণক মন মানি নেনকৈন জে
 গীতানাথ রিন্ফুল মগু রাঁত রাঁজনে খছি। কোনো পৰিৱাৰ তীন
 ৰূপেঁ ঠাঢ় হোগএ। পহিনে হোগএ জে পাছুমঁ খৰেঁত ধাৰামে ধড়
 জোড়ি খাৰো তেজ গতিয়ে প্ৰাহিত কৰেঁএ। দোমৰ ভেনে জে জহী
 গতিয়ে প্ৰাহিত হোগত খাৰিঁ ৰহনে খছি ওহী গতিকেঁ পকেঁড়
 খাগুমহেঁ রঁড়ৰঁ খা তেমৰ ভেনে জে ধাৰাক রিন্ফুলেঁ ৰিপৰীত দিশামে
 রঁটেঁত জাএৰাঁ। খপনে তঁ তেহনে ধাৰা পৰিৱাৰক ৰনি গেনে খছি।
 ৱাঁৱাঁক খমনেদাৰীমে পৰিৱাৰ শ্ৰমশীল ছনে, জেকৰ ফনাফনে
 পৰিৱাৰ মন্ত্ৰন্ত ভেনে মৃদা পিতাজীক খমনেদাৰীমে এতেক হাম ভেনে
 খছি জগমঁ খাগুক পীঠী রিন্ফুলেঁ নিকম্মা-জাহিনে ৰনি গেনে খছি।
 খপনে মোচ, মমম খছি তঁএ ঐ ৱাঁতকেঁ ৰুঁমি পেৰঁ ৰহনে ছী। মৃদা
 গীতানাথ তঁ খখনে ৱঁঠা খছি, ৱঁঠাক মানে জন্মক খাযুমঁ নহি,
 খধ্যয়ন-মননক ৱিচাৰমঁ, তঁএ নীক হএত জে ওকৰে ৱিচাৰমে
 কিএ নে গতিশীলতো খা ভৱিম-ৰূপোক দৃশ্য দেখেঁত চনী।
 খপনে মন মানি জেতে জে কী নীক কী খধনা খছি। এতে ৱিচাৰ
 মনে খৰেঁত-খৰেঁত ৰধাৰমণক ৱিচাৰ মোড় নেনকৈন। মোড় গ্ৰ
 নেনকৈন জে খপনে পৰিৱাৰক মমম্মা খপনে ভেনে, ওগ পৰিৱাৰক
 কৰ্তা পুৰুষ খপনে ভেনোঁ। পৰিৱাৰমে জে দুৰ্গুণে প্ৰৱেশ কই চুকনে
 খছি ওকৰা নীক ৱনাএৰঁ মানে মধাৰৰঁ খপনে দায়িৰ ভেনে। জঁ
 খনকা নেগ ৱাঁজৰঁ খা পৰিৱাৰক নোক ৰুঁমতা তঁ কহেঁ কৰতা
 জে এহনে ৱেঁঠা ৱঁশ ৱজাডনে হোগএ। তেঁমগ খনে জে খনক কিছু
 কহোঁ চাহতা তঁ খপনো পৰিৱাৰে মএ জেনে, তেঁৱীচ খনেৰে মৱঁহক
 ৱীচ ৰক্সা-শোকী ঠাঢ় হএত মৃদা ওগমঁ লাভ খোড়ে হএত। ৰক্সা-

শোকী বিবাদ বঁটৰোঁএ জখন কি মোচ-বিচাৰ প্ৰেমক সমাজ গঢ়োঁএ।
 ঞপন পূৰ্ণ পাশা বঁদনৌত বাধাৰমণ বঁজনো-

"বৌখা, তোঁহু দনু গোৰে সমাজমে কিছু কৰএ চাই ছহ ঞা ঞপনো
 মনমে জিজ্ঞাসা ছন, মূদা ঞপনে তঁ ঞপন গাময়ঁ হজাৰো
 কিনোমীষ্টৰ দূৰপৰ ছী। জেঁঠাম ধৰতী ঞপন ঞধিকাৰ মংগৌএ
 তেঁঠাম এতে দূৰ হাষ্ট কেনা কিছু কই মকে ছী।"

জহিনা মীতানাথক তহিনা গীতানাথক মন গদগৰনে ছন জে
 বাধাৰমণ মন ঞাগ.এ.এম. জঁ পীঠপৰ বহতা তঁ কতৌ কোনো
 ভয় নহি ঞছি। দনুক মনকেঁ কোষ্ট-কচহৰীক বিচাৰ মানে
 মৰকাৰী মহাযতা সমাএন ছেনৈন। মূদা বাধাৰমণ সমাজকেঁ খুৰঁ
 নীক জকাঁ তঁ নহি, মূদা নীক জকাঁ জকাৰ বুমি বহন ছেথ জে
 সমাজ কী ছী ঞা কেতএ বৌহিয়ান ঞছি। ওগ বৌহিপনকেঁ মূধাৰি
 ধড়পন বঁনৰৌক ঞছি...। তেঁৰীচ দনু বঁান-বৌধ, মানে মীতানাথ
 ঞা গীতানাথ ঞছি, তঁএ ঞপন পূৰ মঁস্কাৰকেঁ জগৰৌত মম্মিনিত
 ৰাপেঁ বঁজন-

"ভায় মাইবঁ, ঞপনে মভ তৰহেঁ শ্ৰেষ্ঠ ভেনিএ তঁএ ঞপনেক বিচাৰ
 বৌমী নীক হেৰেঁ কৰতা। ঞপনে জে বিচাৰ দেৰঁগ, মে শিবোধাৰ্য
 ঞছি।"

ওনা, দনু গোৰেক বিচাৰকেঁ নীক জকাঁ বাধাৰমণ মননৈন মূদা
 ঞপনে-ঞাপকেঁ মেহো জানি বহন ছেথ জে পবিৰাৰ এতে বিপৰীত
 ভই গেন ঞছি জে জঁ কিছু বঁজৰেঁ তঁ ঞানমঁ পহিনে ঞপনে
 পবিৰাৰক নোক মঁহ নোচি নেতা। তখন সমাজমে ঞান কে
 মনতা। মভ ঞপন পবিৰাৰ কহি ঠাৰি দেতা। বাধাৰমণ বঁজনো-

"বৌখা, সমাজমে জখনেয়ঁ কোনো কাজ কৰেক মঁকল্প মনমে
 নেৰঁহ, তখনেয়ঁ ওগমে বিৰোধ মেহো চাঢ় হেতহ। বিৰোধক কোনো

স্বীমা নহি ঋচ্চি, তেঁঠাম্ব তুঁ দুগযে গোৰে এক ভাগ ভই জেৰঁহ ঋ
 মম্বাজ দোম্বৰ ভাগয়ঁ থোপড়া দেতহ। পছাগত তুঁ কহৰেঁ কবৰঁহ
 নে জে বাধাৰমণ ফাঁষ্টপৰ চড়া মাৰি খুঋ দেলেন। তোহীঁ কহহ
 জে এহেন দোখী রঁনেমে ঋপন কী গন্ব্তী হএত?"

বাধাৰমণক রিচাৰ ম্বনি স্বীতানাথ রঁজন-

"ভেয়া, ওঁঘীয়ঁ দেহ ভঁমিয়াগএ। ঋহাঁ নে দিন-ৰাতিক দৰম্বাহা পৰেঁ
 ছী তুঁ কাজক ভেনোঁ, ম্বদা হম্বমভ তুঁ মে নহি ছী, তুঁএ হম্ববা
 মভকেঁ কী ভেষ্টত। জখন রিচাৰ কবএ মভ রেঁম্বনোঁ তুঁ কিছু
 রিচাৰিয়ে কই নে ঋন্ত কবৰঁ।"

বাধাৰমণ রঁজনা-

"রৌঋ, ঋামক গাছী জখন ঋামক মামমে জেৰঁহক ঋ ঋাম জঁ
 ভবযেৰ পকেঁত বহতহ, তুঁ দেখৰঁহক জে একষ্টা এম্বহৰমঁ ভষ্ট-দে
 খম্বন কি দোম্বৰ ওম্বহৰমঁ। কেম্বহৰ দৌড় কই নেৰঁহ। তুঁএ পহিনে
 দেখি নিঋ পড়তহ জে কিযো দোম্বৰো নে তে দৌড় বহন ঋচ্চি।
 জখন নহি ঋচ্চি তখন ঋম্বথিবমঁ ওহন কাজ কবহ জে জীৰনকেঁ
 ঙৰ্জরান রঁনরৌ।"

ওঁঘাএন স্বীতানাথ রঁজন-

"ভায় মাহেঁরঁ, ঋাখিবী রিচাৰ ঋপন দিযো। নীনমঁ কান রঁল্প ভেন
 জা বহন ঋচ্চি।"

বাধাৰমণ রঁজনা-

"রৌঋ, তোহু দনু গোৰে ঋখন কোঁনেজেমে ছহ ঋ হম্বহুঁ হানেমে
 ছোড়নোঁ ঋচ্চি। তুঁএ পহিনে "গাম্বক গতিহাম্ব" তীনু গোৰে মিনি
 নিখহ। ঋখন ঋপনা মভ পটেঁ-নিযেঁক ধাৰমে চনি বহন ছী, তুঁএ
 পহিনে মম্বাজকেঁ চিহ্নেক খগতা ঋচ্চি।"

গীতানাথ রঁজন-

"ভায় ঘাইঁৰেঁ, নীক বিচাৰ খুছি।"

(জাৰী---)

খুপন মন্তব্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ
পঠাও।

২.১৩.জগদীশ প্ৰমাদ মণ্ডল-খাৰেঁ নগ জীৰেঁ (নেঘুকথা)

জগদীশ প্রমাদ মণ্ডল

থার্ন নগ জীর্ন

থানে দিন থা থনকে মভ জকাঁ চাৰি রঁজে ভোৰেমাঁ মড়কপৰ দৌড়
নগা থাএনে বহী কি দবরঁজ্জাপৰ যুগিয়া ভৌজীকেঁ মঁহ নষ্টকৌনে
ৰেঁমত দেখনযেঁন। রঁগত থাশ্চৰ্য নগ ভেল মূদা কহরঁ জে থাশ্চৰ্য
নহিয়েঁ ভেল, যে থাশ্চৰ্য জেতে হেঁরা চাহী যে ভেৰেঁ কএন। রঁগত
থাশ্চৰ্য নগ হেঁরাক কাৰণ ছন জে মভ দিনক গ্ৰা নীনা ছীহে,
কহিয়ো জগিয়া ভৌজী তঁ কহিয়ো ঝমনী কাকী, কহিয়ো ফুলনী
দাদী তঁ কহিয়ো মূমৰী দীদী.. মানে কিযো নে কিযো থগ্নন রেঁথা-
কথা নেনে থাৰিয়ে জাগ ছেঁথ জে দিন-দিনক প্ৰিয়া ভই গেল থাছি
তঁএ থাশ্চৰ্য কিএ হএত। মূদা জঁ কহরঁ জে যুগিয়া ভৌজীকেঁ মঁহ
নষ্টকৌনে দেখি থাশ্চৰ্য নহিয়েঁ ভেল যেহো রঁত নহি, যে ভেৰেঁ
কএন।

ৰিনা কিছু রঁজনে কন দিয় থাগু রঁড়নৌঁ কি ছোন পড়ন নন,
মানে পানিক ঠকীৰঁনা নন, ননক মনকেঁ কনক রিচাৰ

বোকনক। খাগুঁ ৰাঁঠি কনপৰ জা হেণ্ডিন চনেনোঁ কি শ্বফ পানিক
 নহৈৰ নিকনন। পানি দেখি মন পনিয়াগত পৰিত্ৰ ভই গেন। বুম্নন
 ৰাঁত খছিএ জে জেতে গহীৰক পানি বহত, মানে পৰতদাৰ ধৰতীক
 গহৰাগক পানি, তেতে ৰেঁয়ী পৰিত্ৰো আ শ্বফো হোগতে খছি। কহৰঁ
 জে গাম-গাম আ ঘৰ-ঘৰমে কন ভগয়ে গেন খছি। তহুমে জে
 একোৰেঁৰ মুখিয়া কি পঁচায়ত ম্যমিতি আকি জিনো পৰিষদক মদ্য
 ভেনা ও খপ্নন খগুঁখাৰ-পছুখাৰ নগা মত্তবহ-মত্তবহ ঠা কন
 গড়াগয়ে নেনে চৈখ মদা যে নহি, খপ্নন কনক ৰাঁত কহৈ চী।
 পিতাজী জখন মৰএ নগনা তখন কহনৈন, "ৰৌখা, জিনগী ভৰি
 ওতৰেঁ কমেণোঁ জেতেয়ঁ জিনগী চনন। জীৰনমে পঁচ-পঁচঠা
 কন্ডাদান, চৰি-চৰিঠা শ্বাফ কৰ্ম, মানে খপ্নন মাতা-পিতাক মংগ
 কাকা-কাকীক য়েহো কেরোঁ। কাকা-কাকীক ঐ দুখাৰে কেরোঁ
 জে নি:মন্তান বহৈখ। খপ্নন জিনগী ভৰিক কমাগমে জে শেষ ৰাঁচন
 খছি তগয়ঁ একঠা কন দৰৰঁজাপৰ গড়া নএহ।" আ তখনে
 ৰূপৈখা য়েহো দেনৈন জগয়ঁ পাঁচ মাএ ফুট গহীৰক কন গড়নোঁ,
 মএহ কন চী। একৰ মানে গ্ৰ নগ বুম্নন জে খখন জে ঠকী মভ
 গামে-গাম ভই বহন খছি তেকৰ গহৰাগক ৰাঁত কহনোঁ হেন।
 খপ্নন চাপাকনক গপ কহনোঁ খছি।

কনপৰ মূহ-কানমে পানি নেনা পছাগত দৰৰঁজাপৰ আৰিঁ যুগিয়া
 ভৌজীকেঁ কহনয়ৈন-

"থুথুন ৰঁড় খয়ন দেখে চী ভৌজী!।"

ওনা, ফাগন মহীনা অস্তিম উতাৰ-উতেৰ ফগুখাক কৰীৰঁ পঁচিয়ে
 গেন খছি জগয়ঁ মভ উমোহিত ভগয়ে গেন চৈখ মদা তগয়ঁ ভিল্ল
 উমোহ যুগিয়া ভৌজীকেঁ দেখনয়ৈন। নই দই কই গামমে দুগয়ে
 ঠা ভৌজী ৰাঁচন চৈখ, খাৰ মভ জহিনা একতীম মাএ ৰেদক

ব্যাখ্যাকাৰমে পনৰহেঠা বঁচল জৈথ বঁকী মৰি গেতা, তহিনা মৰি
গেলী।

নজকোঠৰ বহিতেথ তখন নে, যে তঁ মভ দিনমঁ ফৰহৰ বোঁনী
যুগিয়া ভৌজীক জৈছে, বঁজলী-

"আৰঁ হম নগ জীৰঁ।"

এক তঁ ভৌজীক খল্লে মে জৈথ যুগিয়া ভৌজী আ দোমৰ
একভমেৰিয়া যোহো ছথিএ, তঁএ বঁজৈ-ভুকৈমে যোহো আড়ি-ধৰ
নহিযেঁ খছি। বঁজলৌ-

"ভৌজী, জীৰী রা মৰী যে ঞ্গন মনক বিচাৰ ভেন, মৰেবঁনা কৰ্ম
কবৰঁ তঁ মবৰঁ আ জীৰেবঁনা কৰ্ম কবৰঁ তঁ জীখৰঁ। মূদা, নগ জীৰঁ
তেকৰো তঁ কিছু কাৰণ হেরেঁ কবত কিনে?"

যুগিয়া ভৌজীকেঁ জহিনা হমৰ বঁত মনেমে নীক নগলেন তহিনা
ঞ্গন বেঁথা-কথা মননিহাৰো তঁ মোমেমে ভেঠলেন, তঁএ মন
মফুআ গেতে জৈলেন। বঁজলী-

"বৌআ, এনা লোকে তেহেন ভৰডাহ ভই গেত খছি জে কিযো
ঞ্গন পুজী নগা ঞ্গনকৰ পাখৰিক মাছ নধষ্ট কৰেএ, তঁ কিযো
ঞ্গন টৌআ নগা কেকৰো ঘৰ জৰেঁএ। তঁএ ভগরানোমঁ বেঁমী
দোখী মনুঙ্ক খছিএ। ওনা, ভগরানো দোখী ছথিএ, মূদা ও কম-
মম জৈথ, লোক বেঁমী খছি। ঞ্গনচোকেমে ঠনকা কিএ খয়া দগ
জৈথ। বঁৰখোক তঁ ঞ্গন হিমারঁ বাখক চাহিঐন কিনে, যোহো নগ
বখে জৈথ। জখন মভ বঁমে ছী জে মূৰ্য ঞ্গনা ধৰীমে নঠে জৈথ
তহিনা তঁ চানো আ ঞ্গনো-ঞ্গন পৃথী মহিত গহ ঞ্গনা-ঞ্গনা
ধৰীমে নঠেএ, তখন কম-বেঁমী কিএ কৰে জৈথ? গোটে মাত বেঁমী
বঁৰখে দই দগ জৈথ তঁ গোটে মাত নহিযেঁ বঁৰিম বৌদী কই দগ
জৈথ।"

সূৰ্গোলক বৰ্ণন যুগিয়া ভৌজীক মূহমঁ মনি পুছি দেনিএন-

"ভৌজী, মুনো দেখনে ছিএ?"

ভৌজী বঁজনী-

"গন্ধুনক-তিম্বুনক মঁহ নগ দেখনে ছী, মূদা মানে-মান জে বঁবহম
স্বানমে ভাগরত কথা পনবহ দিন কাতিকমে হোগএ যে তঁ মরঁ
মান মনরঁ কৰে ছী। তগমে জে মনরঁ মএহ বঁজনোঁ।"

নিশ্চন, নিধকপষ্ট ভৌজীক মঁহক রাঁত মনি, বিঁমরাম নগ কৰিতোঁ
যে ঞ্হী কহু জে কেহন হোগত। বঁজনোঁ-

"ভৌজী, ছোটু দুনিয়াঁদাৰীক গপ, জানএ পৃথ্বী ঞ্হা জানএ ম্বৰ্জ।
কখন গ্ৰহমঁ গ্ৰহণ বঁনি জাগএ তেকৰ কি ঠেকান ঞ্হি। কখন
মাষ্টিক দেৰী ঞ্হাকি ঞ্হাগিক দেৰী বঁনত কি কখন পাৰতী ঞ্হাকি
প্ৰকাশিত জ্ঞান বঁনি জাএত তেকৰো কোনো ঠেকান ঞ্হি। ঞ্হাঁক
মন কিএ খমন ঞ্হি, যে বঁজু।"

যুগিয়া ভৌজী বঁজনী-

"বৌঞা, জীৰন মৰি বহন ঞ্হি!।"

"জীৰন মৰি বহন ঞ্হি" যুগিয়া ভৌজীক মঁহক রাঁত কোনো
ভাঁজেপৰ নে চঠন। ভাঁজোপৰ কেনা চঠেত, ঞ্হখনো জীৰন মানে
জীনাগ বঁমৈ ছী, চাহে জে জীৰন ঞ্হঞ। মূদা গ্ৰ নগ বঁমৈ ছী জে
জীৰন বৃষ্টি (কৰ্ম) পৰ ঠাটু ঞ্হি। ওনা, গামক নোক কিযো যুগিয়া
ভৌজীকে "তৰকাৰীৰানী দাদী" তঁ কিযো "তৰকাৰীৰানী কাৰী"
কহিতে চৈন মূদা ঞ্হপনে পৰহেজ কেনে বহনোঁ জে কহিযো "যুগিয়া
ভৌজী"কে "তৰকাৰীৰানী ভৌজী" নগ কহনযৈন। ঞ্হখনো নগ
কহে ছিএন ঞ্হা মৰিযো জেতী তেযো নে কহরৈন। বৃষ্টি-বৃষ্টিক বিঁত
(খেন) ছীহে। কৰ্ম ঞ্হাধাৰিত মান-ঞ্হপমান য়েহো ঞ্হিএ। কৰ্ম-

কর্ম ছী, জে জীৱনে কৰত, মৃদা কৰ্মক মান কম ভেনে জীৱনক মান কম দ্বাৰা এ কেতৌয়ঁ উচিত নহি খিছি। কৰীৰদায় কপড়া বুনকৰ ছনা আ কেতেকো মহাপুৰুষ (মাধক) আয়ন পৰ্কেড় মাধনা কৰি ছেথ, তঁও যিফিমে কমী-ৰেঁয়ী কহন জাএ যেহো তঁ উচিত নহিয়েঁ খিছি। হঁ, এতে জৰাৰ খিছি জে যিফি-যিফমে খন্তৰ হেৰেঁ কৰত। রাঁঘ-যিঁহ দ্বাৰা আকি নঠিয়া-গীদৰ, ওকৰা মভকেঁ একৰংগ বঁন-জঁগন ভেট্টে ছে মৃদা মনুঙ্কমে যে রাঁত নগ নে খিছি। অগ্ৰ-আএন-পছ-আএন খনেকো খাটীমে মনুঙ্ক রাঁঠন খিছিএ।

ওনা, ফাগুন মামক ফগ্ৰ-আক নহৈৰিক জ্ব-আৰি বুমিযৌ আকি মনক আৱেগ, মূহমঁ বঁজা গেন-

"জীৱন নে মৰি বহন খিছি ভৌজী, অপনে নগ নে অখন মৰৰাঁ।" জহিনা কোনো হঁয়ী-ঠোনকেঁ কিযো গম্বীৰ ৰূপ পৰ্কেড় খিচিকই চাট হোগএ তহিনা যুঁগিয়া ভৌজী খিচিকই চাট হোগত বঁজনী- "ৰৌ-আ, মাঠিম বঁৰখ পেছনে মাত পূৰি গেন, ঐৰেঁৰ একমৌঠিম ছী, অখন তক জহিয়ায়ঁ অপনা ভূপৰ পৰিৱাৰক ভাৰ পড়ন তহিয়ায়ঁ মাথপৰ তৰকাৰীএক পথিয়া নই মমাজমে অঁগনে-অঁগনে বেঁচৰৌ কৰি ছেলৌঁ জগমঁ দূ পাগক কমাগযো হোগ ছন আ পৰিৱাৰক নীক-বেঁজাএ গপ-মপ্ন যেহো কৰি ছেলৌঁ, মৃদা আগ ও মভ মৰি বহন খিছি। আৰঁ অহীঁ কহু জে কেনা জীৱঁ?"

যুঁগিয়া ভৌজীক গম্বীৰ প্ৰশ্ন মনি মন চড়া গেন। শৰীৰক প্ৰিন্য়ামঁ মনক প্ৰিন্য়া ধৰিক বিচাৰ যুঁগিয়া ভৌজী একে পাঁতীমে রাঁজি গেনী। আগু-পাছ দেখএ নগনৌঁ, মানে মোচএ-বিচাৰএ নগনৌঁ তঁ দেখি পড়ন জে মমযকেঁ আগু বঁঠনে আগ নৱ-নৱ তৰকাৰী বেঁচনিহাৰক জন্ম ভেন খিছি। মাথপৰ জেঁচাম এক পথিয়া তৰকাৰীক নাভমঁ মানে দম-পনবহ কিনো তৰকাৰী বেঁচিকই পৰিৱাৰ চনে ছন,

উপজৌনিহাৰ খনগ ভেনা, দানকৰ মূন্য খনগ ভেনে, মৃদা তগ্যঁ যুগিয়া ভৌজীক পাঁচ গোৰেক পৰিৱাৰ তঁ ওহীয়াঁ চলে ছেনে, জখন কি তেহনে পৰিৱাৰমে ঠেনাক ৰেপাৰী ৰঁনে খাগ দ্য-পনৰহ কিলোক লাভক জগহ ঝিন্‌ষ্টন-দূ-ঝিন্‌ষ্টনমে ৰাঁঠি গেল খ্ৰি। দ্যমৰ দ্যম, যুগিয়া ভৌজী দ্যম দেখী তঁ স্নষ্ট দেখি পড়এ জে দ্যমৰ কোনো লুৰি-ৰুঁধি তঁ ঙেন নহি। জেহো ঙেন যে খষ্টৰঁম নই কই খপ্নন হিমারঁ-ৰাঁৰী জোটে ধৰিমে মমঠা গেল ঙেন, তেঁঠাম নগনে কেনা দ্যমৰ জীৱন ঠাঠ হএত।

মোমম দ্যম, মানে মমযক খলুকনতা দ্যম তকনাপৰ দেখিঐ জে নোকে জকাঁ মমযো ৰঁঠাএল খ্ৰি। জহিনা গৰীৰঁ নোককেঁ জীৱনক খ্ৰাৰশ্চকতে কম খ্ৰি, জেহো খ্ৰি ও খ্ৰভাৰেমে খগি জাগএ খ্ৰা ধনীক নোককেঁ ৰেঁমী মমদো খ্ৰি খ্ৰা ৰেঁমী পুৰতিযো তঁ হোগতে খ্ৰি, তহিনা মমযোক খ্ৰিএ। কহৰঁ জে মময তঁ খ্ৰজম্মা ছী, ও খ্ৰপন ধৰীপৰ ম্যানো ভৰি খ্ৰপনা গতিযে চনৰেঁ কৰেএ খ্ৰা খ্ৰাগুও চনিতে ৰহত। মমযক প্ৰভাৰ জীৱনপৰ কী পড়েএ, যেহো তঁ মৰঁহক মোমেমে খ্ৰি। দেখিতে ছী জে জাডুক ম্যামে পানিক কৃষ্ণা কম হোগএ খ্ৰা খ্ৰলক (ভোজনক) ৰেঁমী হোগএ। জেঁঠাম খ্ৰলক কৃষ্ণা ৰঁঠত তেঁঠাম খ্ৰলক খগতো নে ৰেঁমী হএত। গৰমী ম্যামে একাধ দিন নোক পানিয়োঁ পীৰঁ জীৱন চনা নগএ, যে জাডুক ম্যামে থোড়ে হএত। জঁ পানিয়ঁ কাজ চনৰেঁএ চাহৰঁ তঁ এক দ্যম খ্ৰলক গৰমী কমত, ঠঁতপন ওঁত খ্ৰা দ্যমৰ দ্যম পানিক ঠঁতপন যেহো শৰীৰকেঁ ঠঁতে ৰঁনাএত, তেঁপৰ মঁ শীতনহৰীক প্ৰকোপ ভিল্ল, তখন কনু জে এহেন মমযমে নোকক জীৱন কেনা চনত। তহিনা ৰস্কক যেহো খ্ৰি, গৰমী মোমমমে কমো কপড়্যঁ জীৱন চনি মকেঁএ মৃদা জাড তঁ যে নহি ছী। জাডুক জেতে

কনকনী বহত ওতে রক্তক খগতা হেরেঁ কবত। তহিনা ঘৰক
 যোহো ঞ্চি। জাড়ক মুকাৰ্ণনা কৰেঁনে নীক ঘৰক খগতা হোগতে
 ঞ্চি। নীক ঘৰক মানে গ্ৰা নগা বুমৰঁ জে ঞ্চপন জীৱনক শ্ৰমকেঁ
 দোমৰাক হাথে রেঁঠি, স্তত্ৰ শ্ৰমণ জীৱনয়ঁ নাথো কোম দূৰ হষ্ট,
 জীৱন-যাপন কৰী মৃদা ঘৰ মজগুতো ঞ্চা স্মনৰো বঁনাৰী। জীৱনক
 স্তৰক হিম্যৰঁয়ঁ ঘৰ জঁ হোগ তঁ ঞ্চঠিত ভেৰেঁ কএন। জঁ যো নহি তঁ
 জীৱন বস্তা পৰক ধাৰা জকাঁ ঞ্চধাৰা বঁনিযেঁ জাগএ। কহৰঁ কী
 ঞ্চধাৰা? জীৱনক জে মূন তত্ৰ ঞ্চি তগমে পৰিৱেশক হিম্যৰঁয়ঁ
 বঁদনাও যোহো ঞ্চৰেঁএ, তেকৰ বৰাঁগীণ স্তৰ এক মীমামে হেৰাঁ চাৰী।
 ঞ্চপনো মভকিযো জনিতে স্তী জে জেঁঠাম জন্ম নেনে স্তী মানে জগ
 দেশ ৰা মমাজমে, ওকৰ জে ঞ্চামদ খঠ ঞ্চি মানে ঞ্চায়-ৰ্যয়,
 তেকৰো তঁ এক মীমা স্তগ। গুৰেঁবক ভণ্ডাৰ জকাঁ নহি নে ঞ্চি
 জে ঞ্চামদক হিম্যৰেঁ নে বুমন বহত ঞ্চা মন কহত কেতৰোঁ খঠ
 হএত তেঁযো ও মঠত থোড়ে। একাএক ৰিচাৰ মোড় নেনক। মোড়
 গ্ৰা নেনক জে মমযকেঁ জখন ঞ্চপনে পকেড় চনৰঁ তখন নে জীৰঁ।
 জঁ মমযক ঞ্চাশা দেথৈত বহৰঁ তঁ কেনা মময মযেঁৰ কই
 মমাএ নগত তেকৰ কোনো ঠেকান ঞ্চি। এক তঁ ওনা
 এক ঘষ্টনা বহিতো গৰমী মোমমে জেতে বোঁনীমে ষ্টাঁম বহেঁএ
 তেতে জাড়ক মামমে নহিয়েঁ বহেঁএ। ..ঞ্চপনে মনে-মন ৰিচাৰিয়ে
 বহন ছেৰোঁ ঞ্চা তঁএ মূহোঁ বঁলে স্তন। মৃদা যুগিয়া ভৌজী তঁ বঁজস্তা
 নোক স্তথিএ। দানকা ঞ্চপনা মনমে জে বহন হৌন মৃদা ঞ্চপনা
 বুমি পড়ন জে ভৌজী বেঁমী চিন্তিত স্তেখ। চিন্তাক হান-চান ঞ্চা
 গুশন-মমাচাৰ ঞ্চাকি বঁঞ্চাহে-দুৰাগমনক হান-চান চাহে কোনো
 পাৰনিযে-তিহাৰক হান-চানমে তঁ ঞ্চস্তৰ হোগতে ঞ্চি। তেঁৰীচ
 ঞ্চপনে ফুৰনে যুগিয়া ভৌজী ষ্টোকি দেলী-

"চূপ কিএ ছী রৌখা, নোকো দেখত তঁ কী কহত!!"

বিশ্ব বিচাৰ কেনহি ভৌজীক প্ৰশ্নক উত্তৰ দেনিএন-

"নোক কী কহত! নোক পহিনে ঞ্গন রেঁথা-কথা বুমি নিঞ তখন
দোমৰকেঁ কহত।"

হমৰ বিচাৰ মনি জেনা ভৌজীক মনমে শীতনপন এনৈন তহিনা
ৰঁজনী-

"তেহেন নে জাড় খাৰিঁ গেন ঞ্চি জে কেতে বৃত্ত-পুৰানক শ্ৰাফ
হএত।"

অপনা বুমি পড়ন জে ভবিষ্যক ভৌজীক মনমঁ ঞ্গন রেঁথা মেঠা
অনকা দিয় বঁটেত খাৰিঁ মূনুপৰ খাৰিঁ গেনৈন ঞ্চি। ঐঠাম মূনুক
মানে গ্ৰা জে জঁ মনুঙ্ ঞ্গন ঞ্চিম মীমা, মূনুক বহম বুমি জাএ
তঁ ঞ্গনেৰে মনমঁ ৰাগ মেঠা জাএত ঞ্চা বিৰাগ খাৰিঁ জাএত। জখনে
বিৰাগ তখনে জীৰন। বঁজনৌঁ-

"ভৌজী, ঞ্হাঁক মনমে ঞ্গন শ্ৰাফক ভোজ নে তঁ খাৰিঁ গেন ঞ্চি।
অচ্চা জে ঞ্চি ঞ্চিকি জে খাৰিঁ গেন হেন, তেৰা ঞ্গন কাত-
কে তাৰেঁ ৰাখি পহিনে একৰেঁৰ চাহ পীৰেঁ?"

জগ তৰহক যুগিয়া ভৌজীক মংগ ঞ্গন ময়ঙ্ ঞ্চি তগমে ঞ্চাগ
তক যুগিয়া ভৌজী ঞ্গনা নগমে রেঁম চাহ নগ পীনেন ঞ্চি, যে
বিঁমৈৰ গেনৌঁ ঞ্চা দৰৰঁজ্জাক মান ৰখেত রাঁজন ছেনৌঁ।

যুগিয়া ভৌজী বঁজনী- "অহাঁকেঁ কোনো গত্তৰমে নাজ নগ ঞ্চি!!"

যুগিয়া ভৌজীক বিচাৰ মনকেঁ চৌঁকেনক। বুমি পড়ন জে যুগিয়া
ভৌজী পছাৰি দেনৈন। উনুঠা দাঁৰ নগা ঞ্গনে তৰমঁ উপৰ ঞ্চৰেঁক
গৰ নগৰেঁত বঁজনৌঁ-

"ভৌজী, দনিয়াঁদাৰীক রাঁত ছোড়, বঁড়ীঠা দনিয়াঁ ঞ্চি, ঞ্গনেৰে
কেতএ রৌখাগনে জাএৰাঁ। ঞ্গন জে রেঁথা ঞ্চি তেপৰ বিচাৰ

কৰা।"

যুগিয়া ভৌজীকেঁ বিচাৰ নীক নগনৈন, জগয়ঁ মনমে থীৰপন এনৈন। রঁজনী-

"রৌখা, খখন তকক জে জীৱন বহন, মানে মাথপৰ পথিয়া নহ কহ তৰকাৰী রঁচৰ, ও খাৰঁ জেনা মেঠা বহন খছি। ওহী ঘণ্টা-নহফামে খপনে পড়িকহ পঠেড় বহন ছী।"

এক্লে মুহঁ যুগিয়া ভৌজী ঘণ্টা খা নহফা দনু বাঁত রঁজনী তঁএ বাঁচমে যোছি দেখি গৰ ভেঠন। রঁজনী-

"কী ঘণ্টা-নহফা, ভৌজী?"

যুগিয়া ভৌজী তৰে-তৰ মনয়ঁ বিচাৰি রঁজনী-

"রৌখা, ঘণ্টা গ্ৰ ভেন খছি জে বিঁকৰী বঁল ভেনে মমাজমে খাৰাঁ-জাহী কম ভহ গেন, জগয়ঁ জে ঔধাৰী নাগন খছি ওহো দুগম জাএত। খা নহফা গ্ৰ দেখি বহন ছী জে খপনে দম মেৰক কমাগ কৰে ছেলোঁ খা খাৰঁ জঁ রঁঠা-পুতোদ বএহ কাৰোৰাঁৰ কৰত খা ঠেনাক মহাৰা নেত তঁ রৌৰা-দু-রৌৰাক কাৰোৰাঁৰ কৰত জগয়ঁ পৰিৱাৰক খামদনী বঁঠৰেঁ কৰত কিনো।"

যুগিয়া ভৌজীক বিচাৰ মনমে বঁশী নাগন মাছ জকাঁ ঘাৰ কেনক। যোভাৱিকে খছি জে কামগাৰকেঁ জীৱনক খনুকুল কাম ভেঠনে মফনতাক খাশা বঁঠিয়ে জাগএ। জখন ছেহা কিমানী জীৱন বহেএ রা হাথক কোনো দোমৰে কাজক জীৱন বহন, তখন ম্ৰচানিত তেজ মশীন নহি, হথকৰঘা বঁয়ী ঔপযোগী হোগএ। মূদা জেনা-জেনা জীৱনমে ঔল্লতি হোগত জাগএ তেনা-তেনা মশীনক গতিক খনুৰূপ খন্তায় মেহো বঁনেএ। মূদা মে বঁজনী নহি। বঁজনী- "ভৌজী, কেতে গোৰেক পৰিৱাৰ খছি?"

পৰিৱাৰক নাওঁ মনিত, মানে পৰিৱাৰক জিজ্ঞাসা মনিত যুগিয়া

ভৌজীক মন খুশীয়াঁ দহৈন গেলৈন। দহনাগত রঁজনী-

"রৌখা, খাগকাল ভনম্যাঘৰ ভৰি জাগএ মৃদা কাজ কৰৈকাল
মোত্‌হোখনা ঞপনেপৰ বহি জাগএ।"

যুগিয়া ভৌজীক রঁত মনি রঁজনৌ-

"ৰেঁঠা-পুতোদ মভ কিছু নে কৰৈএ?"

ঞপ্নন রঁড়প্ননক মর্যাদা রঁচৰেঁত যুগিয়া ভৌজী রঁজনী-

"রৌখা, জাৰেঁ ঞপনে জীৰেঁ ছী তাৰেঁ রেঁঠা-পুতোদকেঁ কমাগলে
কেনা কহৰৌ।"

যুগিয়া ভৌজীক বিচাৰ মনি মনে-মন হঁমিযো নগএ জে গ্ৰ তঁ ওহনে
নরযুরকক পগৰ ভই গেল ঞছি জে রৈঁকক নোন নগক পাছ
মাতক-মাত রৌখাগএ ঞা ঞপ্নন পূৰ্জক দেন নাথ-নাথ কপেঁখা
কষ্টাক দামক পঁচ-পঁচ-দম-দম রীঘা জমীন, গজ্জতক নামপৰ
থ্ৰান্‌মফৰ নগ কৰতা। ভায় জখন জীৰন রঁদৈন বহন ঞছি, তখন
মল্লেতিক স্বৰূপ যোহো রঁদনৰেঁ কৰত কিনে। জে মল্লেত কিয়ানী
জীৰনমে খেৰাঁক রম্ব ঔপজৰেঁ ছন রএহ মল্লেত মশীনী জীৰনমে
মশীনক রূপান্বকৃত জীৰনক ঞধিকতৰ খগতাক পূৰ্তি কৰৈমে
ঔপযোগ হএত। জে পূৰ্জক মান-প্ৰতিষ্ঠা ব্ৰীমি, ঞপনে
ৰেঁৰোজগাৰক রূপ রঁনা রৈঁমত ছী। ..ধবতীপৰ ঠাঠ হোগত রঁজনৌ-
"ভৌজী, ঞখন কনে দোমৰ কাজক রৈঁগৰতা ভই গেল ঞছি, নে
তঁ নীক জকাঁ কহিতৌ জে যুগ রঁদনে কেনা নোক জগৌএ ঞা
কেনা নোক মৃতৌএ।"

"কেনা নোক জগৌএ ঞা কেনা নোক মৃতৌএ" যো রঁত মনি ঞখিক
যুগিয়া ভৌজীক মনমে ঞপনে কোনো রঁত ঔঠি গেলৈন, যো তঁ
যুগিয়া ভৌজী ঞপনে জনতী মৃদা এতৰেঁ রঁজনী-

"রৌখা, ঞখন জাগ ছী, ঞহুঁ ঞপ্নন তাক মম্‌হাক, মৃদা পহিন

মাঁম তঁ নগ আঁৰিঁ হএত, দোমবি-তেমবি মাঁম ধৰি এৱেঁ কবৰাঁ।
জাৱেঁ মন নগ ভৰিকই মানত তাৱেঁ থাৰ কেনা হএত।"

ৱঁহানা ৱঁনৱেঁত ৱঁজনোঁ-

"ৱেঁৰ-মে খনতএ জাএৱাঁ, তঁএ ৱাপম খৱেঁক কোনো ঠেকান নগ
খছি। খহাঁ আৱী আ খপনে নগ বহী তখন ফেৰ নে খহাঁ
গৰিওঁৱিতে ঘুমৱাঁ।"

যুগিয়া ভোজী ৱঁজনী-

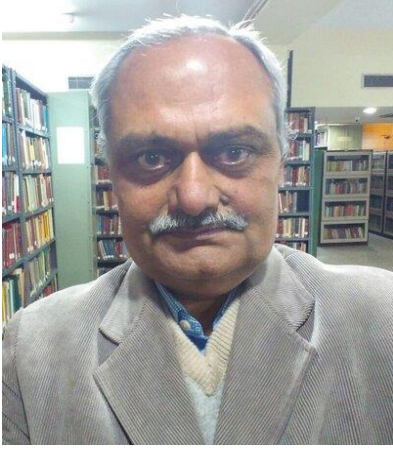
"কান্হি ভোৰমে আএৱাঁ।"

কী কহিতিওঁন, ৱঁজনোঁ-

"আএৱাঁ।"

খপন মঁতৱ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ
পঠাও।

২.১৪.বৰীন্দ্র নাৰায়ণ মিশ্ৰ-ৱঁদনি বহনে খছি মভকিছু (উপন্যাস)-
ধাৰাৱাহিক

বরীন্দ্র নাৰায়ণ মিশ্ৰ

ৱঁদনি বহনে ঞ্চি মন্ডকিহু (উপন্যাস)- ধাৰাৰাহিক

খণ্ড ১-৯

ৱঁদনি বহনে ঞ্চি মন্ডকিহু

চাককাত ঞ্ফৰা-তফৰীক মাহৌন ছনে । ম্যামিখানা নাগন ছনে । মঁচপৰ শ্ৰীমান্ নোকনিক হেত্ৰ ময়নং নগা দেন গেনে ছনে । মাগকমঁ ৱঁৰ-ৱঁৰ ঘোষণা কএনে জা বহনে ছনে-”মাগক ষ্টেম্ৰীং,মাগক ষ্টেম্ৰীং”। একঠা নৱযুৱক ৱীচ-ৱীচমে ৱাঁজি বহনে ছনাহ- ”ঞপন-ঞপন ঞ্চান শীঘ্ৰ গ্ৰহণ কএ নিখ । নেতাজী পঁচঁহি ৱঁনা ছথি ।” নোকক মনোৰঁজন হেত্ৰ বহি-বহি কএ বঁগ-ৱিবঁগক গীতমন্ড ৱঁজাওনে জা বহনে ছনে । ম্যামিখানাক গেষ্টেপৰ প্ৰম্মথ-প্ৰম্মথ নোকনি গেনাক মানা হাখমে নেনে ঠাঢ় ছনাহ। মন্ড এক-দোমৰমঁ উপৰৌজ কেনে । হম ঞ্খাগু বহৰঁ তঁ হম ।

মঁচপৰ নেতাজীক ঋতিবিজ মাত্ৰ চাৰিএগোষ্টেক ৰেঁমৰাঁক ওৰিখান
 ছন । ৰীঠমে নেতাজী,খা দানকৰ দনূকাত দু-দূগোষ্টে । মঁচ খা
 ওকৰ নগপামমে গৱ্ৰক ছিড়কাৰ কএন গেন ছন জাহিমঁ
 ওহিঠামক হৰা স্গাধিত নাগি ৰহন ছন । নীঠামে ঋঠ-দমঠা
 কন্যামভ স্নাগত গানক হেত্ৰ তেয়াৰ ছনীহ । ও মভ স্নানীয় উঠ
 বিদ্যানয়ক ছাত্ৰা ৰহখি । কৈকদিনমঁ ও মভ স্নাগত গানক পূৰ্ণাত্ম্য
 কএ ৰহন ছনীহ । ঋধিক মঁ ঋধিক নোক এহি কাৰ্য্য়ক্ৰমমে ভাগ
 নেখি তাহি হেত্ৰ কৈকদিন পহিনহিমঁ নাডউস্লীকৰমঁ গামে-গাম
 প্ৰচাৰ কএন জা ৰহন ছন । ৰিকমাপৰ ৰাখন ষ্টেপৰেকাৰ্ঠৰ ৰঁজৈত
 ৰহৈত ছন । গেনে ঋৰঁ ও জমানা জখন ৰিকমাপৰ ৰেঁমল ঋদমী
 মাগকপৰ ৰাঁজত ঋ নাডউস্লীকৰমঁ তকৰ ৰিন্যাম হোএত । ঋৰঁ
 তঁ একৰেঁৰ উদঘোষক ঋপন ৰাঁত ষ্টেপ কৰৰাঁ দৈত ছখি ঋ
 ষ্টেপৰেকাৰ্ঠৰ পৰ ও ৰেঁৰ-ৰেঁৰ ৰঁজৈত ৰহৈত ঋছি । মএহ এতদ
 ভএ ৰহন ছন ।

”ৰেঁমৰৰঁ নহি । ঋৰশ্চ ঋএৰঁ । গনোকাক জানন মানন
 জননায়ক, হমৰমভক মহান শ্ৰুভিঠিতক, দুনিখামে মিখিনোক নাম
 চমকাৰঁএ ৰঁনা নেতাজীক ঋাগমন ভএ ৰহন ঋছি । উঠ
 বিদ্যানয়ক প্ৰাংগমে ঋযোজিত ভএ ৰহন কাৰ্য্য়ক্ৰমমে ঋৰশ্চ ঋঠ ।
 মঁগে ঋপন হিত-মীত, মঁৰঁধীমভকেঁ নেনে ঋৰঁঋল্ল।”

ৰেঁমাবক ৰাঁদ ভৰিপোষ উঠম ভোজনক প্ৰৰঁধ মেহো কএন গেন
 ছন । মে ৰাঁত মেহো কহন জা ৰহন ছন । কৈকদিনমঁ নিৰঁতৰ
 ভএ ৰহন প্ৰচাৰক পৰিণাম মকাৰাভেমক ভেন ছন । মঁচক
 নগপামমে মভঠা স্নান ভৰি গেন ছন । গমকূনক ঋগূক
 মৌদানক মভঠা জগহ ভৰি গেন ছন । নগেমে ঋামক কনম
 ছলৈক । নোকমভ খাম কএ যূৰকমভ ওকৰো ডাৰিপৰ ঋপন-

শ্বপন স্বান বঁনা চুকল ছল ।

নেতাজীকেঁ ঞ্ৰএবঁমে দেবী ভএ বহল ছলনি । নোকমভ ঞ্ৰগুতা নহি জাএ তাহি হেত্ৰ মনোবঁজন তঁ ভগএ বহল ছল,বঁচ-বঁচমে চাহ-পানক বিতৰণ মেহো কএল জা বহল ছল । নোকমভ বঁজএ ”

”বঁদাত বঁমাৰ দেখলগঁ মূদা এহন ওৰিখান বঁবনৈকে দেখল জাগত ঞ্ৰছি ।”

নেতাজীকেঁ ঞ্ৰতিথিগৃহমঁ ঞ্ৰনবঁক হেত্ৰ হম স্ময়ঁ গেল বহী। হমবা মঁগে রাহন চানক ঞ্ৰা যুৱানেতা মঁদীপ ছল। নেতাজী ঞ্ৰতিথিগৃহমে ঞ্ৰাগস্তকমভমঁ ভেঁষ্ট কববঁমে ব্যস্ত ছলাহ । মৌকা পাৰিঁ কএ হম একবেঁৰ দানকা নমস্কাৰ কএ ঞ্ৰাএল বহী। ও হমবা দেখিতদ হঁমি কএ জবঁৰিঁ মেহো দএ দেলখি । হমমভ তাৰেঁ স্নাগত কক্ষমে চাহ পীৰিঁ বহল ছলগঁ । চাহক চুল্লীক মঁগ ওতহি বাখল ঞ্ৰখবঁৰক পল্লাকেঁ ঞ্ৰন্থা-পুন্থা বহল ছলগঁ ।

নেতাজীক ঞ্ৰাগমনমে দেবী দেখি মঁচ মঁচানক স্ময়ঁ কিছু-কিছু বঁজৈত বহলাহ । ফেৰ নগপায়ক প্ৰমথ-প্ৰমথ নোকমভকেঁ কিছু-কিছু কহবঁক ঞ্ৰবমৰ দেলখিন । তখনদ নেতাজী নহি ঞ্ৰএলাহ । গম্বীক মৌমম ছলৈক । দম বঁজেমঁ বঁবহ বঁজি গেল । নোকমভ ঘামে-পম্বীনে পৰেমান ছল । বঁদাত গোথে তঁ ঞ্ৰচি -ভঁচি কএ মোন হলেুক কবেত ছল । এক মোন হোগক জে চলি জাগ । মূদা বঁমাৰক বঁদ ভোজনোক জোগাৰ ছলৈক ।

”ঞ্ৰা বঁ জখন ঞ্ৰাএলে ছী তঁ ভোজন ছোড়ি কএ কোনা জাএবঁ ।” ওহো কোনো মাম্বনী ভোজন নহি বহৈক । তবহ-তবহক পকৱানমভক স্মগঁধমঁ ৱাতাৰৰণ মহ-মহ কএ বহল ছল । গুনমিনা কএ এহিমভক প্ৰভাৰ ভেলৈক ঞ্ৰা নোকমভ ঞ্ৰড়ল

বহন। কেও ৰাপম নহি গেন ।

2

আখিৰ নেতাজীক কাফিনা মভাষ্মনপৰ প'ঠন । নেতাজীক
স্নাগতমে চাৰুকাতম' নোকমভ ম'চ নগমে প'ঠি গেন ।

”গনকিনাৰ! জিদাৰ'দ !!নেতাজীক জয়! হমৰ নেতা কেহন হো,
দেৰ'ন ৰ'ৰ' মন হো! ”

নানা প্ৰকাৰক নাৰাম' ম'পূৰ্ণ আকাশ গুঁজায়মান ভএ বহন চন ।
নেতাজীক স্মৰ্শ্ফামে নাগন পুনিমমভক হেত্ৰ গ্ৰ ৰ'দত ক'ঠিন
ফ্ৰণ চনৈক । ককৰো ৰোকি নহি পাৰি' বহন চনৈক । জে যে
নেতাজীক গৰামে মানা পহিৰাৰ'এ হেত্ৰ উতান চন । নেতাজী
শনেঃ শনে ম'চ দিম ৰ'ঠি বহন চনাহ । কৰমান নাগন নোক আ
ওকৰমভ উমোহ দেখি নেতাজী ৰ'দত আন'দমে চনাহ । স্মৰ্শ্ফামে
নাগন পুনিমমভ কৈকৰে'ৰ দানকা আগু-পাছ ঘেৰ'ৰাক প্ৰযাম
কৰে'ত চন জাহিম' ও স্মৰ্শ্ফিত বহখি । মূদা নেতাজীকে' যে নীক
নহি নাগনি । একৰে'ৰ ও ৰ'দত জোৰম' পুনিমকে' ডা'ষ্টি দেনখিন
। ওহি মভ কী কৰিতএ? পাছ ভএ গেন । নেতাজী আগু ৰ'ঠি
বহন চনাহ। দানকৰ আগু-পাছ ওহিনা কৰমান নাগন নোক ঠনি
বহন চন ।

আৰ' নেতাজী ম'চপৰ চড়'ৰাক হেত্ৰ অগ্ৰমৰ ভএ বহন চনাহ কী
ৰ'ঠী জোৰম' ধমাকা ভেন । ম'চ আ ওকৰ আয়-পায়ক নোকমভ
কতএ-কহ' উঠি-আ গেনাহ । ককৰো হাথ কত' ফেকাএন ত'
ককৰো ঠ'গ ক'ষ্টি কএ চাৰি নগা ফ'ষ্টকী জা কএ খ'মি পড়ন ।
ম'চক ত' নামো-নিম্যান নহি বহি গেন । ম'চক স্মানপৰ ৰে'ম পেঘ

খৰ্খি-খৰ্খি ৰাঁনি গেন ছন । চাৰুকাত প্ৰনয়ক দৃশ্য ছন। দেখিতে-
 দেখিতে ওহিঠাম চাৰুকাত হাকৰোয় কৰেঁত নোকমভ ঞ্খন-
 ঞ্খন পৰিঠিত,গৰ্শ-মিত্ৰ,ম'ৰ'ধীকেঁ তাকি ৰহন ছনাহ । নেতাজীক
 পাছ চাৰু পুনিমমভ ত্ৰ'ব'ত মচেত ভেন ঞ্খা ৰিদ্ধুত গতিম' ঞ্খাগু
 ৰ'ঠেঁত দানকা ঔঠা কএ পাছ ফেকনক । ঞ্খনা ভৰি জানপৰ
 খেদি কএ নেতাজীক জানক ৰক্ষা কৰ'ক প্ৰয়ায় কেনক ।
 তকৰ ফএদো ভেনেক। নেতাজীক জান ৰ'ঠি গেননি । মূদা দহিনা
 ঠ'ংমে চোষ্ট নাগি গেন ৰহনি। পীঠপৰ মেহো ঘাৰ ভএ গেন ছননি
 । কৰ্শ'ম' ও ফুহৰি ৰহন ছনাহ । পুনিমমভ ত্ৰ'ব'ত দানকা ৰোগী
 ৰাহনমে ৰাখি ঞ্খন্নতান ৰিঁদা হোগত গেন । কেও ম্যাঠিও নহি
 মকন ছন জে কনীকে কান এহন ঞ্খান্দপূৰ্ণ ৰাতাৰৰণ এতেক
 দৃখদ দৃশ্যমে পৰিৱৰ্তিত ভএ জাএত । মূদা মএহ ভেন ।

ম'ঠক নগ-পামমে ৰ'দাত ৰাম নোকমভ ঘায়ন ৰ'ফাৰি তোড়ি ৰহন
 ছন । কিছু নায মভ চিন্ন-ভিন্ন ভেন এমহৰ-ওমহৰ পড়ন ছন
 । গামক গ্যমকনক মৈদান একষ্টা ৰণস্ৰমিক ভাগ ৰ'নি গেন ছন
 ।

থোড়'ৰেঁ কানমে পুনিম মহকমামে গ্ৰ মমাঠাৰ ডুপৰ ধৰি প'াঠি
 গেন। জিনাক কনক'ষ্টৰ,এমপী কমিঞ্জৰ পৰ্যত ঘ'ষ্টনাম্বনপৰ প'াঠি
 গেনাহ । দুৰ্ঘ'ষ্টনাক মময়মে হম নেতাজীক কাৰম' দানকৰ ৰেঁগ
 নিকান'ৰ'ক হেত্ৰ ৰাপম কাৰ ধৰি গেন ৰহী । ম'যোগে কহ'ৰ'ক
 চাহী জে এহি কা'ডমে ৰ'ঠি গেন ৰহী । হমৰাম'গে নেতাজীক
 ঞ্খন'ৰ'ক হেত্ৰ গেন যুৱক ম'দীপক কোনো ঞ্খতা-পতা নহি ছনেক
 । পুনিমমভম' পহিনে হমৰা পকড়নক,জীপৰ ৰেঁমেনক ঞ্খা থানা
 নেনে চনি গেন ।

থানা প'াঠি ভয়াৰহ দৃশ্য দেখন' । কৈকষ্টা ঘায়ন নোকমভ ওতএ

ৰিনা কোনো প্ৰাথমিক উপচাৰকেঁ পড়ন ছন । পুনিয়ৰঁনামভ
 ঞ্পনামে গল্প কৰিত ছন-

”পতা নহি ৰোগী ৰাহনকেঁ ঞ্ৰএৰঁমে এতেক দেৰী কিএক ভএ বহন
 ছেক? ”

”এনামে তঁ গ্ৰ মভ ৰিনা কোনো গনাজেকেঁ মাৰন জাএত ।”

”এতেক ভাৰী দুৰ্ঘটনা ঞ্ৰাখিৰ ভেন কোনা? ”

”জৰাৰ কোনা মড়ৰ্ঘত ভেন ঞ্ৰছি ।”

এহি তৰহেঁ তৰহ-তৰহক ৰাঁতমভ পুনিয়মভ ঞ্পনামে কএ বহন
 ছন । কনক্ঠৰ মাহেৰেঁ নেতাজীক মংগে ঞ্ৰাগু ৰঁঠি গেন ছনোহ।
 দানকে মংগে-মংগে কমিশ্বৰক গাড়ী মেহো চনি বহন ছন । জখন
 নেতাজী গেনোহ তঁ এমপী মাহেৰেঁ কোনা নহি জগতখি? এমপীক
 পাছ-পাছ ডীএমপীক গাড়ী কোনা নহি জাগত । জহিনা ৰঁড়কা
 ঞ্ৰধিকাৰী মভ ওতএ ঞ্ৰএনোহ তহিনা নেতাজীক কাৰক মংগে-মংগে
 ৰাপম চনি গেনোহ। ওমহৰ থানামে পড়ন ঘাযন নোকমভক
 পৰেমানী ৰঁঠিএ বহন ছন । ওহিঠাময় ঞ্ৰন্নতান জেৰাঁক হেতু
 ৰোগী ৰাহন জৰাৰী ছন,মে ঞ্ৰাৰিঁএ নহি বহন ছন । হাৰি কএ
 গৌঁৰামভ ঞ্পন-ঞ্পন ওৰিঞান কেনোহ ঞ্ৰা জেনা-তেনা ঘাযন
 ৰ্যজিমভকেঁ নাদি-ফাদি ঞ্ৰন্নতান পদঁচনোহ । দানকামভক পাছ-
 পাছ পুনিয়ক জীপ মেহো পদঁচন ।

হমৰা নেনে-দেনে পুনিয় এমপী মাহেৰেঁ নগ পদঁঠি গেন । ও ৰেঁৰ-
 ৰেঁৰ মদীপকেঁ তাকি বহন ছন । ম্বদা ওকৰ কোনা ঞ্ৰতা-পতা
 নহি ছন । ও কতএ গেন? কহীঁ ও কতদ ঘাযন পড়ন তঁ নহি
 ঞ্ৰছি? কহীঁ ঞ্পন জান তঁ নহি গমা ৰেঁমন । ম্বদা পুনিয়কেঁ ওকৰ
 কোনা থাহ নহি নাগি বহন ছন । হমহী ওকৰা ৰাঁৰেমে কী
 কহিতিএক? মভগোষ্টে মংগে ছনদাঁ । ম্বদা ঞ্ৰণেমে ছনাক কী-

কোনা ভেলৈক জে এহন ঘণ্টনা ঘণ্টি গেল । পুনিমকেঁ এহু রাঁতমঁ
 রাঁত চিঁতা হোণত চলৈক জে হম কোনা রাঁচি গেলগঁ, মঁদীপ কতএ
 চলি গেল? নীচামঁ উপৰ ধৰি মভ পৰেমান চল । আখিৰ গ্ৰা মভ
 ভেল কোনা? একৰ পাছ ককৰ-ককৰ হাথ খ্ৰিচি ? এহি প্ৰশ্নক
 জৰাঁৰ কিছু নহি ফুৰা বহল চলৈক ।

3

চুনাওক মোমমমে ভেল এহন ভাৰী দুৰ্ঘণ্টনাক রাঁত প্ৰভাৰ পড়ি
 মকেঁত চল । তাহি রাঁতমঁ মভ চিঁতিত চলাহ । পক্ষ-বিপক্ষক
 নোকমভ তৰহ-তৰহমঁ একৰ বিশেষণ কএ বহল চলাহ।

নোকমভক মোনমে একহিঠা রাঁত বেঁৰ-বেঁৰ ঘুমি বহল চলৈক-
 এতেক ভাৰী বিম্ফোষ্ট ভেল আ নেতাজী ওতহি চলাহ । তথাপি
 দানককা মাম্মনী চোষ্ট নাগল আ ও রাঁচিও গেলাহ । জখন কী
 নগপামমে চাঢ় রাঁকিএ নোকমভ ভয়ানক ৰূপমঁ আহত ভএ গেল
 । হম কোনা রাঁচি গেলগঁ ? মঁদীপ কতএ বিঁনা গেল? প্ৰশ্যামন এহন
 ঘণ্টনাকেঁ পহিলে কিএক নহি পতা নগা মকল? মীআগডী বিভাগ
 কী কএ বহল চল?

চিকিমোক রাঁদ নেতাজীকেঁ অল্পতানমঁ ছুপ্তী দএ দেল গেল। ও
 বাতিমে শজিপুৰম অখন ডেৰাপৰ ৰাপম পগাঁচি গেলাহ । হমৰা
 বাতি ভৰি থানামে রাঁদ কেনে বহল । ভোৰ ভেলে কোনো ফোন
 থানেদাৰকেঁ অএলৈক । তকৰ রাঁদ ও হমৰা রাঁজা কএ কহনাহ-
 ”অহাঁকেঁ শজিপুৰম জাএ পড়ত । এহি মামিনাক তহকীকাত
 মীআগডী বিভাগ কৰতেক । তেঁ অহাঁ ওতএ এমপী মীআগডীমঁ
 ভেঁষ্ট কৰিঅল । ওনা অহাঁক খিনাফ কোনো মৰুঁত নহি ছৈক ।

মুদা এতেক ভাৰী ঘণ্টনা ঘণ্টলৈক খিচি খা খহাঁ ওহিঠাম বহী, নেতাজীক ম'গে যোহো বহিখনি তেঁ খহাঁয়' গল্প-মপ্প কবৰ' দ'নকা জবৰী ব'মাগত ছনি ।”

”কোনো রাঁত নহি । হমৰা জেনা কহৰ', হম মহযোগ কবৰাক হেত্ৰ তেয়াৰ ছী।”

”থোড়েকানমে পনিমক গাড়ীয়াঁ খহাঁ শজিপুৰম বিঁদা ভএ জাএৰ' । ম'ৰফা কাৰণয়াঁ খহাঁক ম'গে পনিম যোহো জাএত । খাগুক নিৰ্ণয় ওহিঠাম কএন জাএত। কহৰাক মানে জে খহাঁকেঁ ছোড়ি দেন জাএত কী কিছু দিন পনিমেক হিৰামতমে বাখন জাএত যে ওতহি পতা নাগত।”

”মএহ কহু। হমৰা তঁ খহাঁমভ খনেৰে পিৰওষ্টনমে বখনে ছী।”

”খার' এহিমভপৰ গল্প-কেনায়াঁ কোনো ফএদা হোমএ ব'না নহি থিক । খপনে মভরাঁত ম'য় ব'মি বহন ছী ।”

”ঠীক ছেক । হম স্নান কএ নৈত ছী । ফেৰ জেনা-জে কহৰ', হম মএহ কবৰ' ।”

হম স্নান-ধ্যান কএ নৈত ছী । থানেদাৰ মাহেৰ' কিছু জনখে,চাহক ওৰিখান যোহো কেনে ছথি । তকবৰাদ হম পনিমক গাড়ীয়াঁ শজিপুৰমক হেত্ৰ বিঁদা হোগত ছী । হমৰা ম'গে হমৰ ব'ফাৰ্থ কিছু পনিম যোহো ছথি ।

শজিপুৰম প'চতহি হমৰা পনিমক গাড়ী নেতাজীক ডেৰাপৰ নেনে চনি গেন । ওহিঠাম ম'দীপ পহিনহিয়াঁ মোফায়ীষ্টপৰ বৈমেন চাহ পীৰিঁ বহন ছন । ওকৰা দেখিতহি হমৰা ব'জা গেন-

”হু এহিঠাম? ”

”যে কী? ”

তোৰা তঁ পনিম তকৈত-তকৈত পৰেমান ভেন খিচি খা হুঁ

এহিঠাম চাহ পীৰিঁ বহন ছহ ।”

হমৰ ৰাঁত মূনি কএ নেতাজী ভভা কএ হঁমি দৈত ছথি। মঁদিপ মেহো নেতাজীক মঁগ দৈত ঞ্ছি । হম বঁমি নহি পাৰিঁ বহন ছী জে ৰাঁত কী ঙ্কেক? হমৰ পৰেমানী নেতাজী বঁমৈত ছথি ।

”ঞহাঁ পৰেমান নহি বহু । জে ভেনৈক, জেনা ভেনৈক মভ ৰাঁত ঞ্খনে পৰিছা জাএত । ঞ্খন চূনাওক মৌমম ঙ্কেক । তেঁ ঞ্হাঁকেঁ কিছুদিন জহন জাএ পড়ত জাহিমঁ জনতামে গনত ধাৰণা নহি ৰঁনএ । ভোষ্টমে হম জীতৰেঁ কবৰঁ । মৰকাৰ হমৰে ৰঁনত । তকৰ ৰাঁদ ঞ্হাঁ ৰাঁহৰ ঞ্হাএৰঁ ঞ্হা ৰঁদমামমভক গনাজ তঁ হেৰেঁ কবতৈক ।”

নেতাজীক ৰাঁত হম নহি বঁমি মকনাঁ । ও মঁদিপ মঁগে ঞ্হঁদৰক কোঠৰীমে চনি গেনাহ । হম চাহ পীৰিঁতে বহী কী পূনিমক একষ্টা ঞ্ধিকাৰী হমৰা ৰাঁহৰ ঞ্হাএৰাঁক গমাৰা কৰেঁত ছথি । হম দানকা মঁগে নেতাজীক কোঠৰীমঁ ৰাঁহৰ হোগত ছী । পূনিমক জীপমে ৰৌমি জাগত ছী। পূনিম হমৰা নেনে ঞ্হজাত স্বান পৰ চনি জাগত ঞ্ছি ।

তকৰ ৰাঁদ কৈকদিন ধৰি হম জহনমে ৰঁদ বহনাঁ । হমৰা খিনাফ তৰহ-তৰহক ধাৰাক ঞ্ধীন মোকদমা কাএম কএ দেন ছন। হম কোনো প্ৰতিবাদ কবৰাঁক স্থিতিমে নহি বহী। ভোৰ-মাম কেও ঞ্হজাত ৰ্যাজি হমৰা মামনেমে ঞ্হাৰঁএ ঞ্হা তৰহ-তৰহক গমাৰা কএ কিছু কহি জাএ । কিছু নহি ৰাঁজএ । চূপচাপ ঞ্খন কাজ কবএ ঞ্হা চনি জাএ । এহি তৰহেঁ কৈক দিন ৰীতি গে।

4

হমৰ ৰঁএম মভাগম মাল ঞ্ছি । হম দুমান পূৰ্ণ এমএ পাম কেনাঁ

। শ্বৰুএমঁ আদৰ্শৰাঁদী ছনোঁ । অমনমে বিদ্যার্থী মনকেঁ মোনমে
 মামান্য়তঃ দেশ,মমাজক হেত্ৰ কিছু কবৰাঁক ভাৰনা জাগন বহৈক
 । কানেজমে এহিমভ বিষয়পৰ রাবঁৰাঁৰ চঠা হোগত বহৈত ছন।
 দেশ-বিদেশক জানন-মানন বিদ্বান,নেতা,কৰি ,গায়ক অৰ্ৱৈত-
 জাগত বহৈত ছনোহ । হম আ মঁদীপ একহি বঁএমক বহী । একহি
 কিনামমে পঠৈত বহী । হমমভ মঁগে-মঁগে এহন বঁম্যাবমভমে
 অৰবঁধি কএ জাএন কৰী । য়ুৱাৱস্জা,কিছু কবৰাঁক ঔমঁগ আ মঁগী
 মভক মঁগোৰ মভ মিনি কএ হমৰ মোনকেঁ ততেক পভাৱিত কএ
 দেনক জে এমএ পাম কেনাক বঁদ নৌকৰী তকনাগ ছোড়ি
 নেতাজীক পাছু-পাছু ঘূমএ নগনোঁ । মঁদীপ এহি মামিনামে হমৰামঁ
 আগুএ ছন । ও কানেজেক মমযমে নেতাজীক অশ্বুগামী ভএ গেন
 । দনকা মঁগে-মঁগে বঁম্যাবমভমে জাএ নাগন । পৰিণামস্বৰূপ,ও
 এমএ পৰীক্ষা পাম নহি কএ মকন । নষ্টকি গেন । দোমৰো মান
 মএহ হান বহনৈক । তেয়ৰ পৰামমে ও জেনা-তেনা তৃতীয়
 শ্ৰেণীমে এমএ পাম কএ মকন। তাৰেঁ হম এমএ পাম কএ পুৰান
 ভএ গেন বহী । মাতা-পিতাক অমগৰ মঁতান বহী । তেঁ বঁদত
 দনকুআ বহী । দনকা নোকনিকেঁ হমৰামঁ বঁদত ঔমীদ বহনি ।
 হম দনকৰ মভক ভাৰনা আ গছাকেঁ বঁমৈত পঠাগ কৰৈত
 বহনোঁ । মভদিন ঔঅন অৰ্ৱৈত বহনোঁ । মূদা এমএ পাম কৰৈত-
 কৰৈত হমৰ বঁক্ষি বঁদনি গেন । পৰিৱাৰমঁ বঁঠি কএ দেশক চিতা
 হোমএ নাগন । ওহী ব্ৰমমে হমদ নেতাজীক মঁপৰ্কমে অএনোঁ ।
 কানেজমে পঠৰাঁক মময হম আ মঁদীপ কৈকৰেঁৰ মঁগে ওকৰ গাম
 মৰিআ গেন বহী । ওকৰ ৰযোঠুক্ষ পিতামঁ ভেঁষ্ট কেনে বহী । ওকৰ
 মাএ বঁদত পহিনহি মৰি গেন বহখি । ওহি মমযমে মঁদীপ চাৰিএ
 ৰষক বহএ । তখনেয়ঁ ওকৰ পিতা মাএক ভাৰ মহো মমহাৰি

বহন চলাহ । হমৰে জকাঁ ওহো খমগৰে বহএ । পঢ়ুৱাঁমে ম্যাধাৰণা
ওকৰ পিতা মদিখন হমৰ উদাহৰণ দৈত বহখিন । কহখিন জে তুঁ
ঋণৰমঁ ওকৰ গুণ নেন কৰহ । মংগে বহৰাঁক কিছু ফএদা
উঠাৰঁহ । ও মনি নিএহ আ হঁমি দৈক । কখনক কান কহিও দৈক-
”খহাঁ এতেক ঠিতা নহি কৰ । হম ৰঁদত কিছু কৰৰঁ । খহাঁক
যশ-প্ৰতিষ্ঠামে ঠুফি কৰৰঁ । খহাঁ ঐৰ্য ৰাখু ।”

বুঁতা কী ৰঁজিতখি? চুপ্ত ভএ জাখি । কাজমভ তঁ কিছু তেহন নহি
দেখখিন । দিন-ৰাতি নেতাজীক পাছ-পাছ ঘূমৈত বহৈত চলাহ ।
খমনমে ওহি মমযমে নেতাজীক নাম গাম-গাম পমৰন চলৈক
। নোকমভকেঁ দানকায়াঁ ৰঁদত উমীদ বহৈক । ভাষণমে ৰঁদত
নীক-নীক গল্প-মগ্ন কৰৈক । মূদা ককৰো কিছু ফএদা হোগত
নহি দেখাগক । তেঁ কিছু দিনক ৰাঁদ খাম জনতামভ দানকায়াঁ
নিৰাশ হোমএ নাগন আ এহি ৰেঁৰক চূনাওমে দানকা হৰেৰাঁক
মোন ৰঁনা নেনে চন । নেতাজীকেঁ এহিৰাঁতক ঋণমান ভএ গেন
বহনি । তেঁ ও কনী ৰেঁমীএ মতৰ্ক চলাহ । জেনা-তেনা চূনাও
জীতৰাঁক হেতু প্ৰযত্নেশীন চলাহ ।

নেতাজীক তঁ ও ধঁধা চননি । গনোকাক যুৱকমভকেঁ সূঠ
আদৰ্শবাদক মুনমুনা পকৰিঁতখি । দিন-ৰাতি খপনা-খপনা পাছ
ঘূমৰৈত বহিতখি । ওহিমে মঁ কিছু চনোক-চুস্তমভ কিছু ফএদো উঠা
নৈত চন । মূদা ঋধিকাংশ ওহিনাক-ওহিনা বহি জাগত । নীক
মময ঋনৰাঁক প্ৰযামমে মংঘৰ্ষ কৰৈত-কৰৈত ঋনিষ্ঠিত ভৱিষ্যক
গৰ্ভমে পঢ়ন বহি জাগত । নেতাজীক ঋশ্ৰামন ভেট্টৈত বহিতৈক ।
ও মভ দানকৰ মঁডাকেঁ নেনে নাৰা বুনঁদ কৰৈত বহৈত । এহি
তৰহেঁ ৰঁদত মময ৰীতি গেন । নেতাজী কৈক ৰেঁৰ চূনাও জীতলাহ
। মনাহকাৰ মেহো ৰঁনলাহ । কিছুগোষ্টক ভৱিষ্য মেহো মচমুচমে

ৰঁদনি গেলৈক । মৃদা ঋধিকাংশ জয়-কে-তয় বহি গেল । চূনাওক
 মময়মে নেতাজীক চূনাও দলক মগ্ৰিয় মদয়্য ৰঁনি জাগত । কিচু
 ঋমদনী মেহো কএ নেত । চূনাও খতম,ৰাঁত খতম । মৃদীপো
 এহী তৰহক ছল । নে নৌকৰী কএ মকল,নে নেতা ৰঁনি মকল
 । তথাপি,নেতাজীমে ওকৰ ঋষ্ট্ৰ ঝিষ্যম ৰঁনল বহলৈক । মানক
 -মান দানকা পাচু-পাচু ঘূমৈত বহল । দানকৰ দৃগম ৰঁজৰৈত
 বহল।

5

ঋমনমে ওহিৰেঁৰ নেতাজীক স্থিতি ঠীক নহি ছলৈক । পছিনা পাঁচ
 মান হিমারঁ চুকতা কৰৰাঁক হেত্ৰ গনাকাক জনতামভ প্ৰতিৰঁফ
 ছল । জকৰে দেখু মএহ এতৰেঁ গগ্ন কৰৈত মৃনাগত-

”ঋওৰ জে হোএত মে হোএত মৃদা এহী নেতাকেঁ হৰেৰাঁক ঋছি।”

”জকৰ । পৰিৰত্ন হেৰাঁক চাহী । জনতঁত্ৰক মানে মএহ নে ভেল
 । জে জনতাক নহি মনএ, ঋপনেমে নাগল বহএ তকৰা হঠা দিঋ
 দোমৰকেঁ ঋনু, ওহো জঁ ঠীক নহি কেনক তঁ তেমৰকেঁ ঋনু ।
 মতদাতাকেঁ এতেক শক্তি মঁরিধানমঁ প্ৰাপ্ত ছেহে ।”

”ৰাঁত এতেক ঋম্যান নহি ছৈক জতেক বঁমা বহল ঋছি । গ্ৰ মভ
 ৰঁদমামক খান থিক । ঋৰঁ ও মময় নহি বহি গেল ছৈক। গুঁডামভ
 নেতাক পাচু-পাচু ঘূমৈত ছৈক । একষ্টা গমাৰা চাহী ঋ মাফ ।
 তখন কী কৰৰঁ? কোষ্ট/ কচহৰী দৌড়িতে বহি জাএৰঁ । নেতাজীক
 খিনাফ কেও গৰাঁহ নহি ভেটি মকত ।”

লোকমভ ঋপমমে এহি তৰহেঁ গগ্ন কগএ বহল ছল কী কাৰমঁ
 কিচুগোষ্টে ওতএ পাঁচল । লোকক গগ্ন মনি কাৰ ককল । কাৰমঁ

চাৰি-পাঁচটা মোঠা মন নোক রাঁহৰ নিকলন খা য়িঁনা কিছু কহনে-মননে নোকমভকেঁ পিঠনাগ শ্বৰু কএ দেনক । কহি নহি ও মভ খপন চাৰুক কতএ শ্বকা কএ বখনে ছন । কহরী ছৈক "মাৰিক ডৰে সৃত পড়াএ ।" রাঁত মএহ ভেন। দু-চাৰি মঠকা নগিতহি মভ যত্ৰ-তত্ৰ ভাগন । কেও কিছু নহি দেখনক । ককৰো গ্ৰ মাহম নহি ভেনৈক জে ওকৰামভক হাথ পকড়ি নি-খএ ,কিছু পুছি মকএ ? মাৰি খাগত-খাগত ও মভ রঁম জান রঁঠরঁএমে নাগি গেন । ভাগন..! ওকৰামভকেঁ এনা ভাগৈত দেখি মড়কপৰ এমহৰ-ওমহৰ চাঠ নোকমভ মেহো ভাগন । নগপাময়ঁ খএনহিাৰ নোকমভ মেহো ভাগন । কেও কিছু নহি বুমি মকন,কেও কিছু নহি পুছি মকন । রঁম খাঁখি মনি কএ ভাগৈত বহন । কিছুগোঠেকেঁ মক ভেনৈক জে স্তকঁপ ভএ বহন খছি । ও মভ ঠিকৰএ নাগন-

"স্তকঁপ. স্তকঁপ ...ভাগু..!ভাগু...! "

ও রঁদমামমভ হঁমৈত কাৰ পৰ ফেৰমঁ মরাঁৰ ভএ গেন। মঁগমে এক-দুগোঠেকেঁ পকড়নে গেন । কাৰ খুজন খা ফুৰ্তীমঁ ওহিঠামমঁ নিকনি গেন ।

রঁদমামমভ দুন্ গোঠেকেঁ নেনে-দেনে নেতাজী নগ পৰাঁঠি গেন । নেতাজীকেঁ দেখিতহি ওকৰামভক মীঠী-পীঠী গুম্ম পড়ি গেনৈক ।

"কী রাঁত ছৈক? তোৰামভকেঁ কথীক পৰেমানী ছহ? "

"কিছু নহি মৰকাৰ! "

"তখন জে খড়রঁড় রাঁজি বহন ছহ তকৰ কী হেৰাঁক চাহী? "

"গনতী ভএ গেন মৰকাৰ! "

"মুদা খাগু ফেৰ হুঁ মভ এনা নহি কৰরঁহ তকৰ কোন ঠেকান?

"

”কান পকড়ৈত ছী, ঘাটী মংগৈত ছী। আৰু এহন নহি হোএত।”

নেতাজী গম্বাৰা কেনখিন । বঁদম্যামভ দনুগোষ্টেকৈ তহখানাঙ্গে
নেনে গেন । ধৰাধৰ চমোটা নগৰেঁত বহনে । বাঁহৰ ধৰি ওকৰ
প্ৰতিশ্বনি মূনা বহনে ছনে । তকৰবাঁদ ওকৰামভকেঁ ওহীচাম হাথ-
পৈৰ বাঁহি কএ বাখি দেনক । বঁদম্যামভ বাঁহৰ নিকনে আ
তহখানাঙ্গে তানা চৌকি দেনক ।

নেতাজী ছনোহ অশ্বভৰী নোক । কোনো পহিনে বঁৰ চূনাও নহি
নেড়এ জা বহনে ছনোহ । ঘাট-ঘাটক পানি পীনে ছনোহ । ম্যাম-দাম
দঁদ,ভেদ জেনা জে কাবুঁমে আৰুএ তেনা তকৰবাঁ নিপটএ জনেঁত
ছনোহ। মাঁমমে জখন বাপম ঘৰ অএনোহ তঁ ও বঁদম্যামভক মাঁগে
চোটে তহখানা দিম বঁঠি গেনোহ ।

”চনেহ ওমহৰ। দেখিওক ওকৰ মভক আখিৰ কী কহৰুঁ ছেক? ”
”হমম মএহ কহএ বঁনা বহী ।”

মভগোষ্টে তহখানাঙ্গে পৈৰ বখৈত ছখি । নেতাজীকেঁ দেখিতহি ও
দনুগোষ্টে বঁফাৰি তোড়এ নাগনে । হাথ-পৈৰ জোড়ি মাফী মাঁগএ
নাগনে।

”আৰু এহন গনেতী নহি হোএত । হমমভ মভদিন অহী মাঁগে
বহনেগাঁ, অহী বঁনে জীনেগাঁ । একটা মোকা দিঅ । হমমভ অহাঁকেঁ
জীতেবাঁক হেত্ৰ ফেৰমাঁ জানক বাঁজী নগা দেৰু । দিন-বাতি এক
কএ দেৰু ।”

নেতাজী ওকৰমভক বাঁত মূনি বঁদম্যামভকেঁ গম্বাৰা কেনখিন ।
”বে! হিনকা মভকেঁ এহীচাম কিএক অখনেদান? গ্ৰা মভ তঁ অখন
খামম-খাম ছখিন । খৰুঁবদাৰ! আগুমাঁ ফেৰ এহন গনেতী কৰুৰেঁ
তঁ হমবাঁমাঁ বেঁমী খৰাৰুঁ আদমী কেও নহি হোএত।”

”জী মৰকাৰ!”

ৰঁদমামমভ দনুগোষ্টে কেঁ খোনি দেনকেঁক । ওমভ ৰাঁহৰ খাএন ।
 ৰাঁহৰ খৰিতহি ওকৰামভক জান মে জান খাএন । তহখানাম্যঁ
 ৰাঁহৰ খাএন তঁ একগোষ্টে পুৰী-তৰকাৰী খা লহু নেনে চাঢ় বহৈক
 । ও মভ লুখন তঁ ছনহেঁ । হাঁগ-হাঁগ খেনক,পানি পিনক খা
 চূপচাপ খপন ঘৰক বস্তা পকড়ি নেনক । নেতাজী কহি নহি কোন
 ৰাঁষ্টে নিকনি কএ নিপত্তা ভএ গেলাহ ।

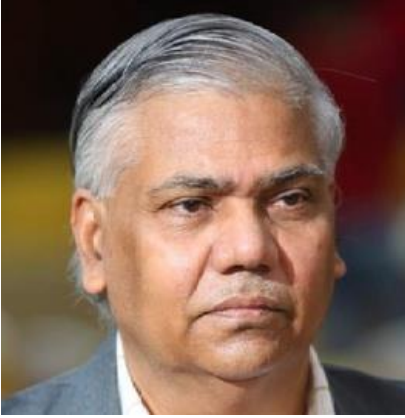
-বৰীন্দ্র নাৰায়ণ মিশ্র, পিতাক নাম: স্নগীয়া সূৰ্য নাৰায়ণ মিশ্র,
 মাতাক নাম: স্নগীয়া দয়াকাশী দেৱী, ৰঁএম: ৩.৯ ৰৰ্ষ, পেতৃক গ্রাম:
 ঞ্ৰডেৰ ডীহ, মাতৃক: মিন্ধিখা ডোয়াটী, বৃত্তি: ভাৰত মৰকাৰক উপ
 মঠিৰ (মেরানিবৃত্ত), স্নেশন মেণ্টোপোনিষ্টন মজিস্ণেষ্ট,
 দিনী(মেরানিবৃত্ত), শিক্ষা: চন্দ্রধাৰী মিথিনা মহাৰিছানযমঁ ৰী.এম-
 মী. ভৌতিক বিজ্ঞানমে প্ৰতিষ্ঠা : দিনী বিশ্ববিছানযমঁ বিধি স্নাতক,
 প্ৰকাশিত ক্ৰতি: মৌখিনীমে: প্ৰকাশন ৰৰ্ষ:২০১৭ ১.ভোৰমঁ মাঁম
 ধৰি (খাত্ৰে কথা),২. প্ৰমঁগৰশ (নিৰম্ধ), ৩.স্নৰ্গ এতহি ঞ্ৰছি (যাত্ৰা
 প্ৰমঁগ); প্ৰকাশন ৰৰ্ষ:২০১৮ ৪. ফমাদ (কথা মঁগ্ৰহ) ৫. নমস্নমৌ
 (উপন্যাস) ৬. বিৰিধ প্ৰমঁগ (নিৰম্ধ) ৭.মহৰাজ(উপন্যাস)
 ৮.নেজকোষ্টৰ(উপন্যাস); প্ৰকাশন ৰৰ্ষ:২০১৯ ৯.মীমাক ওহি
 পাৰ(উপন্যাস)১০.মমাধান(নিৰম্ধ মঁগ্ৰহ) ১১.মাতৃস্নমি(উপন্যাস)
 ১২.স্নল্লনোক(উপন্যাস); প্ৰকাশন ৰৰ্ষ:২০২০ ১৩. শঁখনাদ(উপন্যাস)
 ১৪.গএহ থিক জীৱন(মঁস্নৰণ)১৫.চহেঁত দেৱাঁন(উপন্যাস);
 প্ৰকাশন ৰৰ্ষ:২০২১ ১৬.পাথেয(মঁস্নৰণ) ১৭.হম ঞ্ৰাৰিঁ বহন
 ছী(উপন্যাস) ১৮.প্ৰনেযক পৰাত(উপন্যাস); প্ৰকাশন ৰৰ্ষ:২০২২
 ১৯.ৰীতি গেত মময(উপন্যাস) ২০.প্ৰতিৰিঁস্ন(উপন্যাস) ২১.ৰঁদনি
 বহন ঞ্ৰছি মভকিছ(উপন্যাস) ২২.ৰাষ্ট্ৰ মাঁদিৰ(উপন্যাস)

२३.संयोग(कथा संग्रह) २४.नाचि बहल छति रसुधा(उपन्यास) २७.दीप
जबैत बहए (उपन्यास)।

अपन मंतर्य editorial.staff.videha@gmail.com पर
पठाउ।

২.১.ৰাজ কিশোৰ মিশ্ৰ-ফেৰ খ্ৰাএল জাঢ়

৩.১.বাজ কিশোর মিশ্র-ফেৰ খ্ৰাএন জাঢ়

বাজ কিশোর মিশ্র, বিষ্টায়ৰ্ট ঠীফ জেনৰন মৌনেজৰ (ঙা),
ৱী.এম.এন.এন.(মুখ্যানয়), দিলৌ,গাম- খ্ৰবেৰ ডীহ, পো. খ্ৰবেৰ হাষ্ট,
মধুৱঁনী

ফেৰ খ্ৰাএন জাঢ়

ফেৰো গমকতে, গা ছ
মি ওৰহা ব ফুনেক,
ঠম্মা , কেওনা ,কিঁ ৱা
খ্ৰানো এহি মুনেক।

নেনা -লুঠকা মভ গাঁ তী ৱঁছতে,

নরকা চা ঔৰক ভা ত নো ক বহুতে।

ভো ব -মাঁ ম ওৰি খাওন ঘূৰক ,
গপ -ছড়া কা রঁতা -বুঁঠক।

গখণ্ডতা বুঁটা মভ, ভো ব পৰা তী ,
মাঁ ম, মকা নে ,জৰতে রাঁ তী ।

ওড়না -মী বক মঁ, মাঁ পন দেহ,
জা ঠক' তি জতা মঁ কো ন নেহ?

শি শি বক' মমর্থন মে ধো হি খাএন,
বৌ দো ,ওহি মে জা কই মছি খাএন।

ৰঁৰখা মে ,ৰরি কেঁ মাঁ পয় নেন,
নভ মে মেঘ মভ ছন উগন,
মুদা , ভেনো হ মজ নহি , জা ঠো মে,
পৃথ্বী ক ধো হি মে, ছথি দুৰঁকন।

বৌ দ কেঁপেত খছি জা ঠ মঁ,
কােঁ পি বহন খছি রঁমা ত,
পা নি দুৰঁকি ক' মঠন, জমন,
কেঁপেত খছি গা ছ পৰ পা তা।

ঠঠ নগখণ্ডনক খপন জো ব,
থৰথৰী ধৰো খণ্ডনক ধৰতী কৈ,

নি কনন খকা মক' নো ব , জা ঠ য়ে ,
ভি জন তৰু ,দৃভি পৰতী কৈ।

ধো হি ঞ্ৰুত ঞ্ৰি রা ষ্ট পৰ,
বো কনে নো কক ঞ্ৰৰ্ৰজা ত,
দি ন নগৌচ্ছ ঞ্ৰহা ব মন,
ৰঁড়ী কা ন বি তন ,ভেনা পৰা তা।

পা নি মে নহি ঞ্ৰি ৰঁচন গৰ্মী ,
জা ঠক ডঠ য় ওহো জমত,
প্ৰপ্ৰতি ক মি নেহ -উষ্ণতা ভেষ্টে,
তখন, ঞ্ৰকড়পন ওকৰ কমতা।

ষ্টষ্টষ্টা গুগুৰ বা তি মে গুহৰৈ,
পড়ি বহন ঘূৰক ছা ঔৰ পৰ,
শী ত কতেক তেজ খমৌত ঞ্ৰি ,
ষ্টপ -ষ্টপ খমৌচ্ছ খম্হা ঔৰ পৰ।

য়াঁ মে য় নঠি ঞ্ৰা স্ৰিকি বহন ঞ্ৰি ,
য়নৌত ঞ্ৰি মভ ওকৰ গদহ,
জা ঠ কেঁপঞ্ৰওনে চৈ ওকৰা ,
দাঞ্ৰা -দাঞ্ৰা চৈ, ওকৰে মদ্যঃ ।

ধা হ নেন ,চি ঠৈ- চুনম্বন মভ,
ধ্ৰুঞ্ৰাক কৰৈচ্ছ তি বপেচ্ছন,

দুৱাঁকি জা গত খ্ৰিষ্টি , জা ঠক ডই ড়ে,
খোঁ তা মে, যাঁ ম পড়ৈছ জখন।

নি ধনক বা তি তই ভেন পহা ড়,
ওড়না -বিঁ স্তৰ, না ব -পো খ্ৰাৰ।

ওহি মে জঁ মি হকন কনি কো ৰঁমা ত,
তই, তকৈছ ৰাঁ ষ্ট, হো ঙ কো দনা পৰা তা।

থৰথৰা গত ঙ্গে ,দেহ গৰী ৰঁক,
নি ধঁৰে জা ড় মঁগ ঙ্গে মূদা জী ৰঁক'।

ষ্ট কষ্ট কি খ্ৰা মেহো ভেন নি পত্তা ,
গেন ও শয্যা ৰি শ্ৰা ম পৰ,
তেখাগন চনৰঁ -ফি ৰৰঁ ৰেঁমী ,
নে দেৱাঁ ন পৰ, নে খা মূহ পৰ।

থেথৰ জা ঠক ,তা গতি কেঁ,
ৰঁঠা বহন খ্ৰিষ্টি ৰজনী ,
নে জা এত তা ধৰি , ভেট্টেইক নহি ,
ভো বহৰৱাঁ মঁ, মূহৰঁজনী ।

শি শি ৰ -ৰা তি খ্ৰা ধো হি কেঁ ,
কো নো স্মৰতি মঁধি ঙ্গে মা গত,
শী তক পুৰুষা থঁ ৰঁঠা ৰঁএ নেন,

কই রোমা ব , হো এত রীতি খাগত।

কি ওক নে খাএন খিছি , মূদা
মৰ্ণ সুরন মে ,ভই কই খম্ব,
জা হো জা এত, ওহো পড়া এত,
কৰিত বহত ,এম্হৰ মে ওম্হৰ।

ফেৰ খওতৈক জা ট তকৰ,
এখনে মঁ কি এ, চি স্তা কৰা?
কঁপকঁপা বহন খিছি ,চঁঠ এখন ,
পহি নে তই ,ওহি মঁ নচু।

চনি তে বহতৈক এহি না ক',গৰমী -ৰঁৰখা -জা টক গ্ৰম,
জী তক জন্ম, পৰা জয় মঁ, খা' রঁধন মে , মো ফক' জন্ম।

খপন মঁতৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ
পঠাড।

४. अश्वनखक

१.रिदेह ग्रा-पत्रिकाक मउठौ पुरान अंक Videha e journal's all old issues

२.मैथिली पोथी डाउनलोड Maithili Books Download

३. मैथिली आडियो-वीडियोक मंकलन Maithili Audios-Videos

४.मैथिली शिशु, बान आ किशोर माहिब Maithili Children Literature

५.रिदेह स्त्री काना

६. रिदेह ग्रा-नर्निङ

७.रिदेह मूठना मंपर्क अल्लेषण (including Parallel Literature in Maithili and Videha Maithili Literature Movement)

८.रिदेह मिथिलाक खोज

৯.বিদেহ মিথিনা বহ্ন

१.रिदेह ङ-पत्रिकाक सभठा प्वान थंक Videha e journal's all old issues

रि दे ह रिदेह Videha विदेह <http://www.videha.co.in> रिदेह प्रथम मेथिनी पाम्फिक ङ पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly ejournal रिदेह प्रथम मेथिनी पाम्फिक ङ पत्रिका नर थंक देखरौक नेन पृष्ठ सभकेँ बिहेशे कए देखू । Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

[Search within Old Issues of Videha](#)

<https://books.google.com/>

Videha Archive of Old Issues रिदेह प्वान थंकक थार्कगिर (पूरुति: थर्यरसाथिक उद्धृथु था मात्र एकेडमिक प्रयोग नेन) रिदेह ङ-पत्रिकाक सभठा प्वान थंक पी.डी.एफ. डाउनलोड नेन क्रमानुसार नीचाँक लिंकपव उपनहूँ थछि । All the old issues of Videha e journal are available for pdf download at the respective links below.

.....

[तिवहता, नेराइ ी था कैथी फॉण्ट डाउनलोड Google's Noto Fonts project/ GitHub](#)

तिवहता नोटे फॉण्ट	कैथी ७पीएफ	कैथी १पीएफ	नेराइ ी ७पीएफ	नेराइ ी १पीएफ
-------------------	------------	------------	---------------	---------------

<https://fonts.google.com/> (Google Open Fonts download)

[Tirhuta Offline Keyboard download](#)

[Keyman Tirhuta/ Vedic Devanagari Keyboards Download](#)

<https://malarproject.gitlab.io/tirhuta> (Tirhuta Keyboard Online)

.....

१

गजेन्द्र ठाकुर (सम्पादन)

रिदेह-सदेह १-	
२३. www.vidaha.co.in	
रिदेह ३-पत्रिकाक अंक १-	
३३.० मँ- मैथिलीक सर्वश्रेष्ठ	
गद्य खा	
पद्यक एकठा समानानुब संकनन	
देरनागरी	मिथिलासुब
रिदेह:सदेह १	रिदेह: सदेह १ तिवहता
रिदेह:सदेह २ मैथिली शरुब- निरुब-समारोचना	रिदेह: सदेह २ तिवहता
रिदेह:सदेह ३ मैथिली पद्य	रिदेह: सदेह ३ तिवहता
रिदेह:सदेह ४ मैथिली कथा	रिदेह: सदेह ४ तिवहता
रिदेह मैथिली रिहनि कथा [रिदेह सदेह ३.]	रिदेह: सदेह ३. तिवहता
रिदेह मैथिली रिहनि कथा [रिदेह सदेह ३.]- संस्करण-२	रिदेह: सदेह ३. संस्करण-२ तिवहता
रिदेह मैथिली नघकथा [रिदेह सदेह ३]	रिदेह: सदेह ३ तिवहता
रिदेह मैथिली पद्य [रिदेह सदेह १]	रिदेह: सदेह १ तिवहता

रिदेह मेथिली नांठा ँसेर [रिदेह सदेह +]	रिदेह: सदेह + तिवहता
रिदेह मेथिली शिशु ँसेर [रिदेह सदेह ९]	रिदेह: सदेह ९ तिवहता
रिदेह मेथिली अरैङ्ग-निरैङ्ग-समारोचना [रिदेह सदेह १०]	रिदेह: सदेह १० तिवहता
रिदेह:सदेह ११	रिदेह: सदेह ११ तिवहता
रिदेह:सदेह १२	रिदेह: सदेह १२ तिवहता
रिदेह:सदेह १३	रिदेह: सदेह १३ तिवहता
रिदेह:सदेह १४	रिदेह: सदेह १४ तिवहता
रिदेह:सदेह १३.	रिदेह: सदेह १३. तिवहता
रिदेह:सदेह १७	रिदेह: सदेह १७ तिवहता
रिदेह:सदेह ११	रिदेह: सदेह ११ तिवहता
रिदेह:सदेह १+	रिदेह: सदेह १+ तिवहता
रिदेह:सदेह १९	रिदेह: सदेह १९ तिवहता
रिदेह:सदेह २०	रिदेह: सदेह २० तिवहता
रिदेह:सदेह २१	रिदेह: सदेह २१ तिवहता
रिदेह:सदेह २२	रिदेह: सदेह २२ तिवहता
रिदेह:सदेह २३	रिदेह: सदेह २३ तिवहता
रिदेह:सदेह २४	रिदेह: सदेह २४ तिवहता
रिदेह:सदेह २३.	रिदेह: सदेह २३. तिवहता

<p>বিদেহ-সদেহ ২৬- ৩৬ www.videha.co.in বিদেহ ডা-পত্রিকাক ঝঁক ১-৩৩.০ সঁ- থীম খাধাবিত মৌখিনীক সর্শ্বেষ্ঠা মূন খা খনূদিত গছ খা পছক একটা সমানান্তুব সঁকনন</p>	
<p>বিদেহ:সদেহ ২৬ (ডা শীমু কমাব সিহ খা ডা ঝঁক কমাব সিহ ঝঁক ১-৩৩.০ সঁ)</p>	<p>বিদেহ: সদেহ ২৬ তিবহতা</p>
<p>বিদেহ:সদেহ ২৭ (গজেন্দ্র ঠাকুর খা বরি ভূষণ পাঠকক খান ভাষাসঁ খনূদিত গছ খা পছ- ঝঁক ১-৩৩.০ সঁ)</p>	<p>বিদেহ: সদেহ ২৭ তিবহতা</p>
<p>বিদেহ:সদেহ ২+ (খনূদিত গছ খা পছ- ঝঁক ১-৩৩.০ সঁ)</p>	<p>বিদেহ: সদেহ ২+ তিবহতা</p>
<p>বিদেহ:সদেহ ২৯ (বরি ভূষণ পাঠক খা ডা. কৈনশি কমাব মিশি- ঝঁক ১-৩৩.০ সঁ)</p>	<p>বিদেহ: সদেহ ২৯ তিবহতা</p>
<p>বিদেহ:সদেহ ৩০ (স্কন- কানেজক বিগ্যার্থী নেন- ঝঁক ১-৩৩.০ সঁ)</p>	<p>বিদেহ: সদেহ ৩০ তিবহতা</p>
<p>বিদেহ:সদেহ ৩১ (ডা. কামিনী কামাযনী খা কমাব মনোজ কগ্গপ- ঝঁক ১-৩৩.০ সঁ)</p>	<p>বিদেহ: সদেহ ৩১ তিবহতা</p>

रिदेहःसदेह ३२ (बचनामेक गद्य-पद्य नोखन भाग-१- अंक १-३३.० सँ)	रिदेहः सदेह ३२ तिवहता
रिदेहःसदेह ३३ (बचनामेक गद्य-पद्य नोखन भाग-२- अंक १-३३.० सँ)	रिदेहः सदेह ३३ तिवहता
रिदेहःसदेह ३४ (बचनामेक गद्य-पद्य नोखन भाग-३- अंक १-३३.० सँ)	रिदेहः सदेह ३४ तिवहता
रिदेहःसदेह ३३. (बचनामेक गद्य-पद्य नोखन भाग-४- अंक १-३३.० सँ)	रिदेहः सदेह ३३. तिवहता
रिदेहःसदेह ३७ (बचनामेक गद्य-पद्य नोखन भाग-३.- अंक १-३३.० सँ)	रिदेहः सदेह ३७ तिवहता

.....

यू.पी.एस.सी. खा खान प्रतियोगिता परीक्षा नोन देखु:

रिदेहःसदेह ११	रिदेहःसदेह ११	रिदेहःसदेह १३	रिदेहःसदेह १७	रिदेहःसदेह १७
रिदेहःसदेह ३०	रिदेहःसदेह ३२	रिदेहःसदेह ३३	रिदेहःसदेह ३४	रिदेहःसदेह ३३.

.....

२

रिदेहक सभटा प्रवान अंक (अंक १ सँ ३३.४ खा खागाँ)

রিদেহক খঁক ১-১৪৯ (দেৱনাগবী, মিথিনাঙ্কব খা ব্রৌনমে)

দেৱনাগবী	মিথিনাঙ্কব	ব্রৌন
<u>Videha_01_01_08</u>	<u>Videha_01_01_08_Tirhuta</u>	<u>1</u>
<u>Videha_15_01_08</u>	<u>Videha_15_01_08_Tirhuta</u>	<u>2</u>
<u>Videha_01_02_08</u>	<u>Videha_01_02_08_Tirhuta</u>	<u>3</u>
<u>Videha_15_02_08</u>	<u>Videha_15_02_08_Tirhuta</u>	<u>4</u>
<u>Videha_01_03_08</u>	<u>Videha_01_03_08_Tirhuta</u>	<u>5</u>
<u>Videha_15_03_08</u>	<u>Videha_15_03_08_Tirhuta</u>	<u>6</u>
<u>Videha_01_04_2008</u>	<u>Videha_01_04_2008_Tirhuta</u>	<u>7</u>
<u>Videha_15_04_2008</u>	<u>Videha_15_04_2008_Tirhuta</u>	<u>8</u>
<u>Videha_01_05_2008</u>	<u>Videha_01_05_2008_Tirhuta</u>	<u>9</u>
<u>Videha_15_05_2008</u>	<u>Videha_15_05_2008_Tirhuta</u>	<u>10</u>
<u>Videha_01_06_2008</u>	<u>Videha_01_06_2008_Tirhuta</u>	<u>11</u>
<u>Videha_15_06_2008</u>	<u>Videha_15_06_2008_Tirhuta</u>	<u>12</u>
<u>Videha_01_07_2008</u>	<u>Videha_01_07_2008_Tirhuta</u>	<u>13</u>
<u>Videha_15_07_2008</u>	<u>Videha_15_07_2008_Tirhuta</u>	<u>14</u>
<u>Videha_01_08_2008</u>	<u>Videha_01_08_2008_Tirhuta</u>	<u>15</u>
<u>Videha_15_08_2008</u>	<u>Videha_15_08_2008_Tirhuta</u>	<u>16</u>

Videha_01_09_2008	Videha_01_09_2008_Tirhuta	17
Videha_15_09_2008	Videha_15_09_2008_Tirhuta	18
Videha_01_10_2008	Videha_01_10_2008_Tirhuta	19
Videha_15_10_2008	Videha_15_10_2008_Tirhuta	20
Videha_01_11_2008	Videha_01_11_2008_Tirhuta	21
Videha_15_11_2008	Videha_15_11_2008_Tirhuta	22
Videha_01_12_2008	Videha_01_12_2008_Tirhuta	23
Videha_15_12_2008	Videha_15_12_2008_Tirhuta	24
Videha_01_01_2009	Videha_01_01_2009_Tirhuta	25
Videha_15_01_2009	Videha_15_01_2009_Tirhuta	26
Videha_01_02_2009	Videha_01_02_2009_Tirhuta	27
Videha_15_02_2009	Videha_15_02_2009_Tirhuta	28
Videha_01_03_2009	Videha_01_03_2009_Tirhuta	29
Videha_15_03_2009	Videha_15_03_2009_Tirhuta	30
Videha_01_04_2009	Videha_01_04_2009_Tirhuta	31
Videha_15_04_2009	Videha_15_04_2009_Tirhuta	32
Videha_01_05_2009	Videha_01_05_2009_Tirhuta	33
Videha_15_05_2009	Videha_15_05_2009_Tirhuta	34
Videha_01_06_2009	Videha_01_06_2009_Tirhuta	35

Videha_15_06_2009	Videha_15_06_2009_Tirhuta	36
Videha_01_07_2009	Videha_01_07_2009_Tirhuta	37
Videha_15_07_2009	Videha_15_07_2009_Tirhuta	38
videha_01_08_2009	videha_01_08_2009_tirhuta	39
videha_15_08_2009	videha_15_08_2009_tirhuta	40
videha_01_09_2009	videha_01_09_2009_tirhuta	41
videha_15_09_2009	videha_15_09_2009_tirhuta	42
videha_01_10_2009	videha_01_10_2009_tirhuta	43
videha_15_10_2009	videha_15_10_2009_tirhuta	44
videha_01_11_2009	videha_01_11_2009_tirhuta	45
videha_15_11_2009	videha_15_11_2009_tirhuta	46
videha_01_12_2009	videha_01_12_2009_tirhuta	47
videha_15_12_2009	videha_15_12_2009_tirhuta	48
videha_01_01_2010	videha_01_01_2010_tirhuta	49
videha_15_01_2010	videha_15_01_2010_tirhuta	50
videha_01_02_2010	videha_01_02_2010_tirhuta	51
videha_15_02_2010	videha_15_02_2010_tirhuta	52
videha_01_03_2010	videha_01_03_2010_tirhuta	53
videha_15_03_2010	videha_15_03_2010_tirhuta	54

videha_01_04_2010	videha_01_04_2010_tirhuta	55
videha_15_04_2010	videha_15_04_2010_tirhuta	56
videha_01_05_2010	videha_01_05_2010_tirhuta	57
videha_15_05_2010	videha_15_05_2010_tirhuta	58
videha_01_06_2010	videha_01_06_2010_tirhuta	59
videha_15_06_2010	videha_15_06_2010_tirhuta	60
videha_01_07_2010	videha_01_07_2010_tirhuta	61
videha_15_07_2010	videha_15_07_2010_tirhuta	62
videha_01_08_2010	videha_01_08_2010_tirhuta	63
videha_15_08_2010	videha_15_08_2010_tirhuta	64
videha_01_09_2010	videha_01_09_2010_tirhuta	65
videha_15_09_2010	videha_15_09_2010_tirhuta	66
videha_01_10_2010	videha_01_10_2010_tirhuta	67
videha_15_10_2010	videha_15_10_2010_tirhuta	68
videha_01_11_2010	videha_01_11_2010_tirhuta	69
videha_15_11_2010	videha_15_11_2010_tirhuta	70
videha_01_12_2010	videha_01_12_2010_tirhuta	71
videha_15_12_2010	videha_15_12_2010_tirhuta	72
videha_01_01_2011	videha_01_01_2011_tirhuta	73

videha_15_01_2011	videha_15_01_2011_tirhuta	74
videha_01_02_2011	videha_01_02_2011_tirhuta	75
videha_15_02_2011	videha_15_02_2011_tirhuta	76
videha_01_03_2011	videha_01_03_2011_tirhuta	77
videha_15_03_2011	videha_15_03_2011_tirhuta	78
videha_01_04_2011	videha_01_04_2011_tirhuta	79
videha_15_04_2011	videha_15_04_2011_tirhuta	80
videha_01_05_2011	videha_01_05_2011_tirhuta	81
videha_15_05_2011	videha_15_05_2011_tirhuta	82
videha_01_06_2011	videha_01_06_2011_tirhuta	83
videha_15_06_2011	videha_15_06_2011_tirhuta	84
videha_01_07_2011	videha_01_07_2011_tirhuta	85
videha_15_07_2011	videha_15_07_2011_tirhuta	86
videha_01_08_2011	videha_01_08_2011_tirhuta	87
videha_15_08_2011	videha_15_08_2011_tirhuta	88
videha_01_09_2011	videha_01_09_2011_tirhuta	89
videha_15_09_2011	videha_15_09_2011_tirhuta	90
videha_01_10_2011	videha_01_10_2011_tirhuta	91
videha_15_10_2011	videha_15_10_2011_tirhuta	92

videha_01_11_2011	videha_01_11_2011_tirhuta	93
videha_15_11_2011	videha_15_11_2011_tirhuta	94
videha_01_12_2011	videha_01_12_2011_tirhuta	95
videha_15_12_2011	videha_15_12_2011_tirhuta	96
videha_01_01_2012	videha_01_01_2012_tirhuta	97
videha_15_01_2012	videha_15_01_2012_tirhuta	98
videha_01_02_2012	videha_01_02_2012_tirhuta	99
videha_15_02_2012	videha_15_02_2012_tirhuta	100
videha_01_03_2012	videha_01_03_2012_tirhuta	101
videha_15_03_2012	videha_15_03_2012_tirhuta	102
videha_01_04_2012	videha_01_04_2012_tirhuta	103
videha_15_04_2012	videha_15_04_2012_tirhuta	104
videha_01_05_2012	videha_01_05_2012_tirhuta	105
videha_15_05_2012	videha_15_05_2012_tirhuta	106
videha_01_06_2012	videha_01_06_2012_tirhuta	107
videha_15_06_2012	videha_15_06_2012_tirhuta	108
videha_01_07_2012	videha_01_07_2012_tirhuta	109
videha_15_07_2012	videha_15_07_2012_tirhuta	110
videha_01_08_2012	videha_01_08_2012_tirhuta	111

videha_15_08_2012	videha_15_08_2012_tirhuta	112
videha_01_09_2012	videha_01_09_2012_tirhuta	113
videha_15_09_2012	videha_15_09_2012_tirhuta	114
videha_01_10_2012	videha_01_10_2012_tirhuta	115
videha_15_10_2012	videha_15_10_2012_tirhuta	116
videha_01_11_2012	videha_01_11_2012_tirhuta	117
videha_15_11_2012	videha_15_11_2012_tirhuta	118
videha_01_12_2012	videha_01_12_2012_tirhuta	119
videha_15_12_2012	videha_15_12_2012_tirhuta	120
videha_01_01_2013	videha_01_01_2013_tirhuta	121
videha_15_01_2013	videha_15_01_2013_tirhuta	122
videha_01_02_2013	videha_01_02_2013_tirhuta	123
videha_15_02_2013	videha_15_02_2013_tirhuta	124
videha_01_03_2013	videha_01_03_2013_tirhuta	125
videha_15_03_2013	videha_15_03_2013_tirhuta	126
videha_01_04_2013	videha_01_04_2013_tirhuta	127
videha_15_04_2013	videha_15_04_2013_tirhuta	128
videha_01_05_2013	videha_01_05_2013_tirhuta	129
videha_15_05_2013	videha_15_05_2013_tirhuta	130

videha_01_06_2013	videha_01_06_2013_tirhuta	131
videha_15_06_2013	videha_15_06_2013_tirhuta	132
videha_01_07_2013	videha_01_07_2013_tirhuta	133
videha_15_07_2013	videha_15_07_2013_tirhuta	134
videha_01_08_2013	videha_01_08_2013_tirhuta	135
videha_15_08_2013	videha_15_08_2013_tirhuta	136
videha_01_09_2013	videha_01_09_2013_tirhuta	137
videha_15_09_2013	videha_15_09_2013_tirhuta	138
videha_01_10_2013	videha_01_10_2013_tirhuta	139
videha_15_10_2013	videha_15_10_2013_tirhuta	140
videha_01_11_2013	videha_01_11_2013_tirhuta	141
videha_15_11_2013	videha_15_11_2013_tirhuta	142
videha_01_12_2013	videha_01_12_2013_tirhuta	143
videha_15_12_2013	videha_15_12_2013_tirhuta	144
videha_01_01_2014	videha_01_01_2014_tirhuta	145
videha_15_01_2014	videha_15_01_2014_tirhuta	146
videha_01_02_2014	videha_01_02_2014_tirhuta	147
videha_15_02_2014	videha_15_02_2014_tirhuta	148
videha_01_03_2014	videha_01_03_2014_tirhuta	149

विदेहक थक १३०-३४४

VIDEHA_150	VIDEHA_151	VIDEHA_152	VIDEHA_153	VIDEHA_154
VIDEHA_155	VIDEHA_156	VIDEHA_157	VIDEHA_158	VIDEHA_159
VIDEHA_160	VIDEHA_161	VIDEHA_162	VIDEHA_163	VIDEHA_164
VIDEHA_165	VIDEHA_166	VIDEHA_167	VIDEHA_168	VIDEHA_169
VIDEHA_170	VIDEHA_171	VIDEHA_172	VIDEHA_173	VIDEHA_174
VIDEHA_175	VIDEHA_176	VIDEHA_177	VIDEHA_178	VIDEHA_179
VIDEHA_180	VIDEHA_181	VIDEHA_182	VIDEHA_183	VIDEHA_184
VIDEHA_185	VIDEHA_186	VIDEHA_187	VIDEHA_188	VIDEHA_189
VIDEHA_190	VIDEHA_191	VIDEHA_192	VIDEHA_193	VIDEHA_194
VIDEHA_195	VIDEHA_196	VIDEHA_197	VIDEHA_198	VIDEHA_199
VIDEHA_200	VIDEHA_201	VIDEHA_202	VIDEHA_203	VIDEHA_204
VIDEHA_205	VIDEHA_206	VIDEHA_207	VIDEHA_208	VIDEHA_209
VIDEHA_210	VIDEHA_211	VIDEHA_212	VIDEHA_213	VIDEHA_214
VIDEHA_215	VIDEHA_216	VIDEHA_217	VIDEHA_218	VIDEHA_219
VIDEHA_220	VIDEHA_221	VIDEHA_222	VIDEHA_223	VIDEHA_224
VIDEHA_225	VIDEHA_226	VIDEHA_227	VIDEHA_228	VIDEHA_229
VIDEHA_230	VIDEHA_231	VIDEHA_232	VIDEHA_233	VIDEHA_234
VIDEHA_235	VIDEHA_236	VIDEHA_237	VIDEHA_238	VIDEHA_239
VIDEHA_240	VIDEHA_241	VIDEHA_242	VIDEHA_243	VIDEHA_244
VIDEHA_245	VIDEHA_246	VIDEHA_247	VIDEHA_248	VIDEHA_249

VIDEHA_250	VIDEHA_251	VIDEHA_252	VIDEHA_253	VIDEHA_254
VIDEHA_255	VIDEHA_256	VIDEHA_257	VIDEHA_258	VIDEHA_259
VIDEHA_260	VIDEHA_261	VIDEHA_262	VIDEHA_263	VIDEHA_264
VIDEHA_265	VIDEHA_266	VIDEHA_267	VIDEHA_268	VIDEHA_269
VIDEHA_270	VIDEHA_271	VIDEHA_272	VIDEHA_273	VIDEHA_274
VIDEHA_275	VIDEHA_276	VIDEHA_277	VIDEHA_278	VIDEHA_279
VIDEHA_280	VIDEHA_281	VIDEHA_282	VIDEHA_283	VIDEHA_284
VIDEHA_285	VIDEHA_286	VIDEHA_287	VIDEHA_288	VIDEHA_289
VIDEHA_290	VIDEHA_291	VIDEHA_292	VIDEHA_293	VIDEHA_294
VIDEHA_295	VIDEHA_296	VIDEHA_297	VIDEHA_298	VIDEHA_299
VIDEHA_300	VIDEHA_301	VIDEHA_302	VIDEHA_303	VIDEHA_304
VIDEHA_305	VIDEHA_306	VIDEHA_307	VIDEHA_308	VIDEHA_309
VIDEHA_310	VIDEHA_311	VIDEHA_312	VIDEHA_313	VIDEHA_314
VIDEHA_315	VIDEHA_316	VIDEHA_317	VIDEHA_318	VIDEHA_319
VIDEHA_320	VIDEHA_321	VIDEHA_322	VIDEHA_323	VIDEHA_324
VIDEHA_325	VIDEHA_326	VIDEHA_327	VIDEHA_328	VIDEHA_329
VIDEHA_330	VIDEHA_331	VIDEHA_332	VIDEHA_333	VIDEHA_334
VIDEHA_335	VIDEHA_336	VIDEHA_337	VIDEHA_338	VIDEHA_339
VIDEHA_340	VIDEHA_341	VIDEHA_342	VIDEHA_343	VIDEHA_344

विदेहक सभ खंक सङ्ग्रही किछु खारणुक पोथी/ जानकावी

Learn Maithili Sign Language– Gajendra Thakur (2009/ 2023)

मैथिनी (मैथिनी संकेत भाषा सहित– मैथिनीमे पहिन र्बेव)

Learn Mithilakshar– Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn IPA through Mithilakshar– Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn Braille through Mithilakshar– Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Tirhuta Offline Keyboard download

Keyman Tirhuta/ Vedic Devanagari Keyboards Download

Learn Kaithi– Gajendra Thakur (2009/ 2023)

कैथी निपि (मैथिनी साहित संस्थान डाउनलोड लिंक)

Learn Newari– Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn Calligraphic Newari (Ranjana)– Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn Urdu Script– Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn Tibetan Script– Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn Japanese Script for Haiku– Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn Brahmi– Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn Kharoshthi– Gajendra Thakur (2009/ 2023)

स्वायी सुम्भ जेना मिथिना-बने, मिथिनाक खोज, रिदेह ङ-नर्निङ्ग, रिदेह म्त्री-कोना, रिदेह पेठाव (रिदेह ङ-पत्रिकाक सभठा प्रवान थक; रिदेह पोथी डाउनलोड; रिदेह मैथिनी ऑडियो-रीडियोक संकनन आ रिदेह शिशु, रौन आ किशोव साहित) आ सूचना-संपर्क-खल्लयण (including Parallel Literature in Maithili and Videha Maithili Literature Movement) सभ थकमे समान थछि, तग हेतु ङ सभ सुम्भ सभ थकमे नै देन जागत थछि, ङ सभ सुम्भ देखरी नैन किनक कक रिदेहक ३४७ म, ३४९ म, ३७७ म आ ३९२ म थक। ए चाक थकमे सम्विनित कर्पे ङ सभ सुम्भ देन गेन थछि।

रिदेहक ३४३.म आ आगाँक थक

देरनागरी	मिथिनाम्बर	आ.ग.पी.ए.	मैथिनी र्बेन
VIDEHA_345	VIDEHA_345_Tirhuta	VIDEHA_345_IPA	VIDEHA_345_Braille

VIDEHA_346	VIDEHA_346_Tirhuta	VIDEHA_346_IPA	VIDEHA_346_Braille
VIDEHA_347	VIDEHA_347_Tirhuta	VIDEHA_347_IPA	VIDEHA_347_Braille
VIDEHA_348	VIDEHA_348_Tirhuta	VIDEHA_348_IPA	VIDEHA_348_Braille
VIDEHA_349	VIDEHA_349_Tirhuta	VIDEHA_349_IPA	VIDEHA_349_Braille

देरनागरी	मिथिनाम्बर	खाग.पी.ए.	मेथिनी ब्रैल	कैथी
VIDEHA_350	VIDEHA_350_Tirhuta	VIDEHA_350_IPA	VIDEHA_350_Braille	VIDEHA_350_KAITHI
VIDEHA_351	VIDEHA_351_Tirhuta	VIDEHA_351_IPA	VIDEHA_351_Braille	VIDEHA_351_KAITHI
VIDEHA_352	VIDEHA_352_Tirhuta	VIDEHA_352_IPA	VIDEHA_352_Braille	VIDEHA_352_KAITHI
VIDEHA_353	VIDEHA_353_Tirhuta	VIDEHA_353_IPA	VIDEHA_353_Braille	VIDEHA_353_KAITHI
VIDEHA_354	VIDEHA_354_Tirhuta	VIDEHA_354_IPA	VIDEHA_354_Braille	VIDEHA_354_KAITHI

नागरी	तिबहुता	खाग.पी.ए.	ब्रैल	कैथी	बजना	लेराड ी	खरोष्ठी	ब्राह्मी
355	Tirhu	IPA	Brail	KAI	Ran	Newa	Kharo	Brahmi

नागरी	तिबहुता	कैथी	बजना	प्रचलित	ब्राह्मी	IPA	ब्रैल	खरोष्ठी	उर्दू	तिबहुता	तिबहुता-उमे
356	Tirhu	Kai	Ran	Newa	Brah	IPA	ब्रैल	खरोष्ठी	उर्दू	Tib	Ume
357	Tirhu	Kai	Ran	Newa	Brah	IPA	ब्रैल	खरोष्ठी	उर्दू	Tib	Ume

नागरी	तिबहुता	कैथी	बजना	प्रचलित	ब्राह्मी	IPA	ब्रैल	तिबहुता	तिबहुता-उमे
358	Tirhu	Kai	Ran	Newa	Brah	IPA	ब्रैल	Tib	Ume
359	Tirhu	Kai	Ran	Newa	Brah	IPA	ब्रैल	Tib	Ume
360	Tirhu	Kai	Ran	Newa	Brah	IPA	ब्रैल	Tib	Ume

नागरी	तिबहुता	कैथी	लेराड ी	खाग.पी.ए.	ब्रैल
-------	---------	------	---------	-----------	-------

361	Tirhuta	Kaithi	Newari	IPA	Braille
362	Tirhuta	Kaithi	Newari	IPA	Braille
363	Tirhuta	Kaithi	Newari	IPA	Braille
364	Tirhuta	Kaithi	Newari	IPA	Braille
365	Tirhuta	Kaithi	Newari	IPA	Braille
366	Tirhuta	Kaithi	Newari	IPA	Braille
367	Tirhuta	Kaithi	Newari	IPA	Braille
368	Tirhuta	Kaithi	Newari	IPA	Braille
369	Tirhuta	Kaithi	Newari	IPA	Braille
370	Tirhuta	Kaithi	Newari	IPA	Braille
371	Tirhuta	Kaithi	Newari	IPA	Braille

.....

३

रिदेहक रिशेयक

१) हागकू रिशेयक

Videha_15_06_2008	Videha_15_06_2008_Tirhuta	12
-----------------------------------	---	--------------------

२) गजन रिशेयक

Videha_01_11_2008	Videha_01_11_2008_Tirhuta	21
-----------------------------------	---	--------------------

३) रिहनि कथा रिशेयक

videha_01_10_2010	videha_01_10_2010_tirhuta	67
-----------------------------------	---	--------------------

४) रौन सहिन रिशेयक

<u>videha_15_11_2010</u>	<u>videha_15_11_2010_tirhuta</u>	<u>70</u>
--------------------------	----------------------------------	-----------

३.) नाष्टक रिशैरुाक

<u>videha_15_12_2010</u>	<u>videha_15_12_2010_tirhuta</u>	<u>72</u>
--------------------------	----------------------------------	-----------

७) समीरुका रिशैरुाक

<u>videha_15_01_2011</u>	<u>videha_15_01_2011_tirhuta</u>	<u>74</u>
--------------------------	----------------------------------	-----------

१) नावी रिशैरुाक

<u>videha_01_03_2011</u>	<u>videha_01_03_2011_tirhuta</u>	<u>77</u>
--------------------------	----------------------------------	-----------

+) अरुवराद रिशैरुाक (गदु-पदु डारती)

<u>videha_01_01_2012</u>	<u>videha_01_01_2012_tirhuta</u>	<u>97</u>
--------------------------	----------------------------------	-----------

ॠ) रौन गजन रिशैरुाक

<u>videha_01_08_2012</u>	<u>videha_01_08_2012_tirhuta</u>	<u>111</u>
--------------------------	----------------------------------	------------

ॡ) डुडु गजन रिशैरुाक

<u>videha_15_03_2013</u>	<u>videha_15_03_2013_tirhuta</u>	<u>126</u>
--------------------------	----------------------------------	------------

ॢ) गजन आनूाकना-सडानूाकना-समीरुका रिशैरुाक

<u>videha_15_11_2013</u>	<u>videha_15_11_2013_tirhuta</u>	<u>142</u>
--------------------------	----------------------------------	------------

ॣ) कशीकानुत डिशुरी डधुड रिशैरुाक

Videha_01_01_2015

१३) खबरिन्द ठाकुर रिशेयार्क

Videha_01_11_2015

स्रतंत्रचेता- खबरिन्द ठाकुर: रयजिह्र-प्रतिह्र (सस्र्पादक आशीष खनचिन्हाव) [रिदेह खबरिन्द ठाकुर रिशेयार्कक प्रिष्ठ कप]

१४) जगदीश चन्द्र ठाकुर खनिन रिशेयार्क

Videha_01_12_2015

१३.) रिदेह सम्मान रिशेया ँक

रिदेह सम्मान: सम्मान-सूचा (समानात्तुव साहिल खकादेमी, समानात्तुव ननित कना खकादेमी आ समानात्तुव संगीत-नाठक खकादेमी सम्मान/ पुरवस्काव नामसँ रिख्यात)

सास्काकोव/ समारोह

सम्पादक	<u>videha_15_12_2011</u>	<u>videha_15_01_2012</u>	<u>videha_01_02_2012</u>	<u>videha_01_03_2012</u>
<u>videha_01_09_2012</u>	<u>videha_15_01_2013</u>	<u>videha_01_03_2013</u>	<u>Videha_15_04_2016</u>	<u>Videha_01_07_2016</u>

१७) मैथिली सी.डी./ खन्नुम गीत संगीत रिशेयार्क

Videha_01_01_2017

१९) मैथिली रेड पत्रकाविता रिशेयार्क

VIDEHA 313

१५) मैथिली रीहनि कथा रिशेयार्क-२

VIDEHA 317

१९) वामनोचन ठाकुर विशेषांक

VIDEHA 319

२०) वामनोचन ठाकुर शिखाजनि विशेषांक

VIDEHA 320

२१) वाजनन्दन नान दाम विशेषांक

VIDEHA 333

२२) वरीन्द्र नाथ ठाकुर विशेषांक

VIDEHA_348	VIDEHA_348_Tirhuta	VIDEHA_348_IPA	VIDEHA_348_Braille
------------	--------------------	----------------	--------------------

२३) केदाव नाथ चौधरी विशेषांक

VIDEHA_352	VIDEHA_352_Tirhuta	VIDEHA_352_IPA	VIDEHA_352_Braille	VIDEHA_352_KAITHI
------------	--------------------	----------------	--------------------	-------------------

२४) प्रेमनता मिश्र 'प्रेम' विशेषांक

Videha_357	Videha_357_Tirhuta
------------	--------------------

२५) शिवदिन्दु चौधरी विशेषांक

Videha_358	Videha_358_Tirhuta
------------	--------------------

२६) कना-रिमर्शि विशेषांक (सन्दर्भ- संजु दाम, प्रथम कथा, शिशिराना, एस.सी.स्वमन आ श्रिता ना चौधरी)

Videha_368	Videha_368_Tirhuta
------------	--------------------

२७) वचनाकाव श्लोक विशेषांक

Videha_369	Videha_369_Tirhuta
------------	--------------------

२८) वाम भरोस कापडि 'भ्रमव' विशेषांक

Videha_370 Videha_370_Tirhuta

२+) मिथिना स्टूडेण्ट यूनिशन (एम.एस.यू.) रिशेषांक

Videha_371 Videha_371_Tirhuta

.....

8

नेथकक थामंत्रित बचना था ओगपव थामंत्रित समीक्षकक समीक्षा सीबीज

१.कामिनीक पाचि ठा कबिता था ओगपव मधुकान्तु नाक टिप्पणी

Videha_01_09_2016

२.जगदानन्द ना "मनु"क "माठिक रौसन"पव गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

VIDEHA_353

३.झुनी कामतक एकांकी "जिन्दगीक मोन" था ओगपव गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

VIDEHA_354

४.कपिलेश्वर बाडतक ३ ठा कथा था ओगपव गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

VIDEHA_356

३.७मेशी मन्दनक ३ ठा कथा था ओगपव गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

Videha_357

७.वाम रिनस साहूक ३ ठा कथा था ओगपव गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

Videha_358

१.नित नरन सुभाष चन्द्र यादर- सुभाष चन्द्र यादरक समस्त साहित् खा ओगपव गजेन्द्र
ठाह्रवक टिप्पणी

नित नरन सुभाष चन्द्र यादर

नित नरन सुभाष चन्द्र यादर (मिथिनाह्रव)

†.वाजदेर मन्दनक साहित्पव गजेन्द्र ठाह्रवक टिप्पणी

Rajdeo Mandal- Maithili Writer

५.खाचार्य वामानन्द मन्दनक ३. ठा कथा खा ओगपव गजेन्द्र ठाह्रवक टिप्पणी

Videha-360

१०.नन्द रिनास वायक चाविठा कथा खा एकठा एकाकी खा ओगपव गजेन्द्र ठाह्रवक टिप्पणी

Videha-361

११.जगदीश प्रसाद मन्दनक साहित्पव गजेन्द्र ठाह्रवक टिप्पणी

JAGDISH PRASAD MANDAL- Maithili Writer

१२.दुर्गानन्द मन्दनक पाँचठा कथा खा ओगपव गजेन्द्र ठाह्रवक टिप्पणी

Videha-363

१३.नावायण यादरक पाँचठा कथा खा ओगपव गजेन्द्र ठाह्रवक टिप्पणी

Videha-364

१४. नित नरन दिनेश ह्रमाव मिश्र- दिनेश ह्रमाव मिश्रक समस्त लेखन खा ओगपव गजेन्द्र
ठाह्रवक टिप्पणी

नित नरन दिनेश ह्रमाव मिश्र (जावी)

१५. नित नरन सुशीन- सुशीनक समस्त साहित् खा ओगपव गजेन्द्र ठाह्रवक टिप्पणी

नित नरन सुशीन (जावी)

.....

ॐ

"पाठक हमब पोथी किए पठ्थि"- लेखक द्वारा खप्पन पोथी/ बचनक समीक्षा सीबीजे

१. आशीष खनचिन्हाव ०१ अगस्त २०२१

१.(a) आशीष खनचिन्हाव ०१ मार्च २०२३

२. गजेन्द्र ठाकुर ०१ सितम्बर २०२२

.....

ॐ

एडिटरस चोगस सीबीजे

एडिटरस चोगस सीबीजे-१

रिदेहमे रँनाकोबपब मेथिनीमे पहिन करिता प्रकाशित भेन छन । ७ दिसम्बर २०१२ क दिल्लीक निर्भया रँनाकोब काल्दक रँदक समय छन । ७ना ७ खनूदित बचना छन, तेन्नगमे पस्वपनेठी गीताक करिताक हिन्दी खनुराद केने छनीह खब. शीता सुन्दरी आ हिन्दीसँ मेथिनी खनुराद केने छनाह रिनीत उपेन । हमब जानकाबीमे एँसँ रँशी सिहवारँरँना करिता एँ रिषयपब कोनो भाषामे ले बचन गेन खछि । कताक मानक रँदो ७ समझा ओहने खछि । ७ करिता सभकेँ पढ़रँक चाही, खस क२ सभ रँठीक रँपकेँ, सभ रँहिनक भाएकेँ आ सभ पनीक पतिकेँ ।

था रिचावराक चाही जे हम सभ अपना रँचा सभ नेन केहन समाज रँनेने छी ।

एडिठर्स चोगस सीबीज-१ (डाउनलोड लिंक)

एडिठर्स चोगस सीबीज-२

रिदेहमे ब्रैस्ट कैसबक समझापब रिदेह मे मीना ना केब एकठा नघू कथा प्रकाशित भेन । ए मैथिलीक पहिन कथा छन जे ब्रैस्ट कैसब पब निखन गेन । हिन्दीमे सेहो ताधवि ए रिषयपब कथा ने निखन गेन छन, कावण ए कथाक ए-प्रकाशित भेनाक १-२ सानक राँद हिन्दीमे दू गोठेमे घोघाँज भ२ बहन छन कि पहिन हम थाकि हम, झुदा दूनूक तिथि मैथिलीक कथाक पवरती छन । राँदमे ए रिदेह नघू कथामे सेहो संकनित भेन ।

एडिठर्स चोगस सीबीज-२ (डाउनलोड लिंक)

एडिठर्स चोगस सीबीज-३

रिदेहमे जगदीश चन्द्र ठाकुर अनिनक किछु राँन करिता प्रकाशित भेन । राँदमे हुनकब ३ ठाँ राँन करिता रिदेह शिषु उँसेरमे संकनित भेन जगमे २ ठाँ करिता रेँरी चागलेपब छन । पढ़ू ए तीनू करिता, राँदक दूनू रेँरी चागलेपब निखन करिता पढ़ेँ ठाँ कक से थाग्रह ।

एडिठर्स चोगस सीबीज-३ (डाउनलोड लिंक)

एडिठर्स चोगस सीबीज-४

रिदेहमे जगदानन्द ना "मनु"क एकठा दीर्घ राँन कथा कहि निख राँ उँपन्यास प्रकाशित भेन, नाम छन चोनहा । राँदमे ए बचना रिदेह शिषु उँसेरमे संकनित भेन, ए बचना

ৱাঁন মনোরিত্তানপব খাধাবিত মৈথিনীক পহিন বচনা ছী, মৈথিনী ৱাঁন সাহিন কোনা নিখী তকব ঢ্ৰেণিং কোৰ্মমে ঐ উপন্যাসকে বাখন জেরোক চাহী। কোনা মাদৰ্ন উপন্যাস খাগাঁ ৱেঁ ছে, স্টপ ৱাঁগ স্টপ খা মেহো ৱাঁন উপন্যাস। পহরে ঠা কক মে খাগ্রহ।

এডিঠৰ্ম চোগস সীবীজ-৪ (ডাউনলোড নিংক)

এডিঠৰ্ম চোগস সীবীজ-৩.

এডিঠৰ্ম চোগস ৩ মে মৈথিনীক "উমনে কহা খা" মানে ফ়মাব পৰনক দীৰ্ঘকথা "পগঠ" (সোভাব খঁতিকা)। হিন্দীক পাঠক, জে "উমনে কহা খা" পহনে হেতা, কেঁ ৱুমন ছহি জে কোনা খহি কথাকে বচি চন্দ্রধব শিৰ্মা "গ্বনেবী" খমব ভহ গেনাহ। হম চৰ্চা কহ বহন ছী, ফ়মাব পৰনক "পগঠ" দীৰ্ঘকথাক। একবা পহনাক ৱাঁদ খহাকে একঠা ৱিচিত্র, স্বখদ খা মোন হৌন কৱেঁৱনা খন্বভর ভেঠেত, জে মেক্সপীবিখন ঢ্ৰেজেডী সঁ মিনিতো নাগত খা ফ়বাকো। ফ়দা ঐ বচনাকে পহনাক ৱাঁদ তামস, ঘূণা সভপব নিয়ন্ত্ৰণকে খা সামাজিক/পাবিৱাবিক দায়িত্বকে মেহো খহাঁ খাব গঁভীবতাসঁ নেৱেঁ, মে ধবি পক্সা খছি। ফ়দা একব একঠা শিৰ্ত খছি জে একবা সমে নিকানি কহ একু উখহঁ হামে পহঁ জাগ।

এডিঠৰ্ম চোগস সীবীজ-৩ (ডাউনলোড নিংক)

এডিঠৰ্ম চোগস সীবীজ-৬

জগদীশী প্ৰসাদ মল্লনক নঘুকথা "ৰিসাঁড়": ১৯৪২-৪৩ ক
খকানমে ৰঁগানমে ১৩ নাখ নোক ফুগনা, ফুদা খমৰ্চ সেন
নিখেত ছুখি জে হুনকব কোনো সব-সম্বন্ধী ঐ খকানমে
লৈ মবনহি। মিথিনোমে খকান খাএন ১৯৬৭ গ্ৰ. মে খা
গন্দিবা গান্ধী জখন ঐ ক্ষেত্ৰ খএনী তঁ হুনকা দেখাওন
গেন জে কোনা ফুসহব জাতিক নোক ৰিসাঁড় খা কহ ঐ
খকানকে জীতি নেনহি। মেথিনীমে নেখনক একভগাহ
স্থিতি ৰিদেহক খাগমনসঁ পহিনে ছন। মেথিনীক নেখক
নোকনি সেহো খমৰ্চ সেন জেকোঁ ওহি মহাৰিভীষিকাসঁ
প্ৰভাৰিত লৈ ছনা খা তেঁ ৰিসাঁড়পব কথা লৈ নিখি সকনা।
জগদীশী প্ৰসাদ মল্লন ঐপব কথা নিখনহি জে প্ৰকাশিত
ভেন চেতনা সমিতিক পত্ৰিকামে, ফুদা কাৰ্যকাৰী সম্পাদক
দ্বাৰা ৰতনী পবিৰ্তনক কাৰণ ও মেথিনীমে লৈ ৰবণ
খৰহষ্টমে নিখন ৰুমা পড়ন, খা ওতেক প্ৰভাৰী লৈ ভহ
সকন কাৰণ ৰিষয় বহে খাষ্টী খা ৰতনী প্ৰত্ৰিম। সে একব
পুন: গ্ৰ-প্ৰকাশিন খপন খসনী কপমে ভেন ৰিদেহমে খা
গ্ৰ সংকনিত ভেন "গামক জিনগী" নঘুকথা সংগ্ৰহমে। ঐ
পোখীপব জগদীশী প্ৰসাদ মল্লনকে ঠেগোব নিঠৰেচব খৰাউ
ভেঠননি। জগদীশী প্ৰসাদ মল্লনক নেখনী মেথিনী
কথাধাবাকে একভগাহ হেৰোসঁ ৰচা নেনক, খা মেথিনীক
সমানান্তৰ গতিহাসমে মেথিনী সাহিবকে দূ কানখল্দমে ৰাষ্ট
কহ পড়এ জাএ নাগন- জগদীশী প্ৰসাদ মল্লনসঁ পূৰ্ণ খা
জগদীশী প্ৰসাদ মল্লন খাগমনক ৰাদ। তঁ প্ৰস্তুত খছি
নঘুকথা ৰিসাঁড়- খপন স্ৰচা স্ৰকপমে।

এডিষ্টৰ্ম চোগস সীৰীজ-৬ (ডাউনলোড লিংক)

এডিষ্টৰ্ম চোগস সীৰীজ-৭

মৈথিলীক পহিন খা একমাত্র দনিত খামেকথা: সন্দীপ ফ়মাব সাহলী । সন্দীপ ফ়মাব সাহলীক দনিত খামেকথা জে খহাঁকৈ খপন নঘু খাকাবাক খঙ্ঠেত হিনোড়ি দেত খা খহাঁক গা স্থিতি কহ দেত জে সমানান্তুব মৈথিলী সাহিল কতরৌ পহু, খহাঁকৈ খঙ্ঠৌ নে হএত । গা খামেকথা রিদেহমে গা-প্রকাশিত ভেনাক রাঁদ নেখকক পোখী "রৈশাখমে দনানপব"মে সংকনিত ভেন খা গা মৈথিলীক খখন ধবিক একমাত্র দনিত খামেকথা থিক । তঁ প্রস্তুত খঙ্ঠি মৈথিলীক পহিন দনিত খামেকথা: সন্দীপ ফ়মাব সাহলীক কনমসঁ ।

এডিঠর্স চোগস সীবীজ-৭ (ডাউনলোড নিক)

এডিঠর্স চোগস সীবীজ-+

নেনা ভুঠকাৰ্কে বাতিমে স্বনেৰা নেন কিঙ নোককথা (রিদেহ পেঠাবসঁ) ।

এডিঠর্স চোগস সীবীজ-+ (ডাউনলোড নিক)

এডিঠর্স চোগস সীবীজ-৯

মৈথিলী গজনপব পবিচর্চা (রিদেহ পেঠাবসঁ) ।

এডিঠর্স চোগস সীবীজ-৯ (ডাউনলোড নিক)

.....

রিদেহ সম্মান: সম্মান-সূচী (সমানান্তুব সাহিল খকাদেমী, সমানান্তুব ননিত কনা খকাদেমী খা সমানান্তুব সংগীত-নাটক খকাদেমী সম্মান/ পুবস্কাব নামসঁ রিখাত)

.....

মৈথিলীক রতনী

१

मैथिलीक रत्न- रिदेह मैथिली मानक भाषा आ मैथिली
भाषा सम्पादन पाठ्यक्रम

भाषापक

२

मैथिलीक रत्नमे पर्याप्त रिबिधता छति । अदा प्रश्नपत्र
देखना उतव एकव रत्न गणु BMAF001 सँ प्रेषित
रूमागत छति, से एकव एकवा एक उखड़ हांमे उनठा-
पुनठा दिखौ, ततरे धवि पर्याप्त छति । यू.पी.एस.सी.
क मैथिली (कम्पनसवी) पेपव नेन सेहो आ पर्याप्त
छति, से जे रिद्यार्थी मैथिली (कम्पनसवी) पेपव नेने
छथि से एकव एकठा आब हासुट-बीडिंग दोसव-उखड़ हांमे
कवथि।

IGNOU गणु

BMAF-001

These are print-on-demand books, send your
queries to editorial.staff.videha@gmail.com. The
eBooks of some of these are available for sale on
Google Play [(c) Preeti Thakur,
sales.videha@gmail.com], send your queries
to sales.videha@gmail.com. The contents and
documents e-published by Videha (since 2000) ISSN
2229-547X VIDEHA (since 2004) are periodically
being checked for accessibility issues. People with
disabilities should not have difficulty accessing these
contents/ documents.

२.मैथिनी पौथी डाउनलोड Maithili Books Download

रिदेह पौथी

रि दे ह रिदेह Videha विदेह <http://www.videha.co.in> रिदेह प्रथम मैथिनी पाम्फिक ङ पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly ejournal रिदेह प्रथम मैथिनी पाम्फिक ङ पत्रिका नर थक देखरौक नैन पृष्ठ सभकेँ विफ्रेशे कए देखू। Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

[Search for Books \(including Audio-Visual & Sign Language\) relating to Mithila/ Maithili](#)

<https://books.google.com/>

Videha Archive of Maithili Books रिदेह मैथिनी पौथीक थकारिगर (पूरुतः थरारसायिक उद्धृथ थ मत्र एकेडमिक

প্রয়োগ নেন) সত্ত পোখী পী.ডী.এফ. ডাউনলোড নেন
ক্রমান্বসাব নীচাঁক নিক সত্তপব উপনষ্ট খছি । All the
books are available for pdf download at the
respective links below

.....

তিবহতা, নেরা়ী খা কৈখী ফাণ্ট ডাউনলোড Google's
Noto Fonts project/ GitHub

তিবহতা বোটে	কৈখী ওপীএফ	কৈখী	নেরা়ী ও.পী.এফ.	নেরা়ী
ফাণ্ট		পীপীএফ		পীপীএফ

<https://fonts.google.com/> (Google Open Fonts download)

Tirhuta Offline Keyboard download

Keyman Tirhuta/ Vedic Devanagari Keyboards Download

<https://malarproject.gitlab.io/tirhuta> (Tirhuta Keyboard Online)

.....

রৌফ চযপিদ

চযপিদ

মহাকরি ডাক

ডাকরচন

জ্যাতিবিশ্বিব ঠাফব

মৈথিনী ধূর্তসমাগম

রিগ্যাপতি

র্যাডীভঞ্জি তবঙ্গিণী

গোবক্ষরিজযম

শঁকবদের

পাবিজাতহবণ

বামরিজয

दैलावि ठाकुर

श्यामंत हवण यात्रा (थंकिया नाठ)

नम्मीदेर

ह्रमावहवण नाठ शीत स्रंध वारण रध (थंकिया नाठ)

जगतप्रकाशमन्न

प्रभारतीहवण नाठक

सिंह नवसिंहमन्न

गीतारती सिंहि

जगतज्यातिर्वमन्न

हवगौबी रिराह नाठक ह्रङ्गरिहाव नाठक

हर्षनाथ ना

माधरानन्द नाठक

उषाहवण

हर्षनाथ कार्याग्रन्थारती (संकतन थमवनाथ ना १+२१-१२३.३.)

बनेपाणि

उषाहवण नाठक

श्रीकांत

श्रीप्रहृ जन्म बहस्य

नन्दीपति

प्रहृकेनिमाना

गीतमाना

कान्हा वामदास

गौबीस्र्यंरव

नान

गौबीस्र्यंरव नाठक

उमापति

पाविजात हवण

ভানুনাথ

প্রভারতী হবণ

দেৱানন্দ

উষাহবণ

বমাপতি

বকুলগী পবিচয়

উপাধ্যায় বামদাস

খানন্দ ৱিজযাভিধান নাটিকা

শিরদত্ত

গৌৰীপৰিণয় সীতাস্বয়ংৱৰ দুৰ্গাৱিজয়

পাৰিজাত নাটক

.....

কথা ৱৌহু সিহু মেহথপা (ৱাঁন সাহিল কেন্দ্ৰিত) মেহথমে
ভেন +২ ম সগব বাতি দীপ জবযমে পঠিত কথা সভক
সংকনন

কথা ৱৌহু সিহু মেহথপা

সখুখাৱানী (নাবী ৱিমর্শ কেন্দ্ৰিত) ভপটিযাহীমে ভেন +৩
ম সগব বাতি দীপ জবযমে পঠিত কথা সভক সংকনন
সখুখাৱানী

সব জী. এ. থ্ৰিযর্সন (১+৩১-১৯৪১)

মেথিনী গ্রামব

মেথিনী ফ্ৰেস্টামেথী এল্ড ৱোকান্বেবী

স্মশী বঘুনন্দন দাস (১+৩০-১৯৪৩) (সৌজন্য- বাধাপ্তঞ্জন
দাস)

স্বভদ্রা হবণ

বাসৱিহাবী নান দাস (১+৭২-১৯৪০) (সৌজন্য- বমানন্দ না
"বমণ")

स्मृति

हविन्दन दाम (सौजन्य- बाधाप्रञ्जन् दाम)

स्वदामा चरित

पं वामज्जी चौधरी (१+१+–१९३२) (सौजन्य- श्री श्रीमोहन चौधरी)

रिधि भजनारनी

आचार्य वामनोचन शिषा (१+१–१९१९) (सौजन्य- मैथिनी साहित्य संस्थान)

जयन्ती-स्वावक ग्रन्थ

धनुषधारी दाम (१+९३–१९७३) (सौजन्य- पञ्जीकाव रिद्यनन्द ना)

मैथिनी में रिहारी

हविमोहन ना (१९०+–१९+४) (सौजन्य- मैथिनी साहित्य संस्थान/ गौरीनाथ)

अभिनन्दन ग्रन्थ

अतिका (हविमोहन ना रिशैषांक)

.....

डॉ. वाम भरोस कापड़ि 'भ्रमव' (सौजन्य- वाम भरोस कापड़ि 'भ्रमव')

महिषासुर हृदरिद एरं अन्त नाटक (१९९१)

लोक नाटक: जठ जठिन (२००१) (शोध)

हृगनी डुपव रूँत गंगा आ आन कथा (कथा संग्रह) (२००+)

भ्रमव मैथिनी दीर्घ करिता (हिन्दी अन्तराद-अरूँ रूस नही) (२००९)

मैथिनी लोक संस्कृति (नेपाली भाषामे) (२००९)

तेया अएने अपन सोवाज (नाटक संग्रह) (२०९०)

घवहूँ (उपन्यास) (२०९२)- आ रूँक रूँज

ঘবন্ধা (উপন্যাস) (২০১২)- প্রিষ্ঠ রজন

খনহবিয়াক চান (গজন সংগ্রহ) (২০১৩)

চীন জে হম দেখন (যাত্রা সংস্বরণ) (২০১৪)

সূনী পব গজোত এর ঞন্য নাষ্টক (২০১৩)

সীমাকে খাব-পাব (যাত্রা সংস্বরণ) (২০১৬)

যক্ষভূমিক এসগব যোছা (করিতা সংগ্রহ) (২০১৭)

ঐষ্টীরাযবস (কথা সংগ্রহ) (২০১৯)

কোরোনাক সংক্রাসমে ওমবাযন জিনগী (নকডাউন
ডাযবী) (২০২০)

মিথিনাক নোকজীরন নোকসন্দর্ভ (২০২২)

সোন্হগব গহক ঞল্লষী ডা. শ্রফুল্ল ফমাব সিহ 'মৌন'

মৌথিনী নোক সংস্কৃতি সংগোষ্ঠী

স্মাবিকা (২০১০)

ঞাংগন ঞক-৪ (২০১২) সনহেস রিশৌষাক

ঞাঁজুব (ঞক রর্ষ ৩৬, ঞক ৩) সোমদের রিশৌষ

গামঘব-৩০-০৮-২০১৮

গামঘব-০৪-১০-২০১৮

গামঘব-১৬-০৩-২০১৯

গামঘব-২৭-০৬-২০১৯

বামভরোস কাপর্ভা "ভ্রমব"ক কিড্ড নাষ্টক

ঞল্লাজী দ্বাবা সাক্ষাকোব পৃ. ৩২১-৩২৮

দেসিন রঁযনাক রঁহল্ল বামনোচন ঞাফুব শ্রসংগ পৃ. ৩৪৭-
৩৩৭

হমব ভোন-পিপাশাক শ্রাত: শিবদিন্দ চৌধবী পৃ. ৩১-৩৪

জষ্ট জষ্টিন পৃ. ৩৬৮-৭০৩

ভেযা, ঞএনৌ ঞপন সোবাজ পৃ. ৩৬৮-৭০৩

ঞানেখ কথা-ঞ্শৌক পৃ. ৮৪-৮৮

खानेख पृ. पृ. १११-१२३

खानेख पृ. १२१७-१२१०

खानेख पृ. ११-१४

बायपुव यात्रा प्रसंग पृ. १३०-१३४

सनहेम पविचर्चा विपोर्ष पृ. ४१-४३

विपोर्ष पृ. २३१-२४३

विपोर्ष पृ. ४४३

विपोर्ष पृ. ३७४-७०३

विपोर्ष पृ. ३४३-३४३

गंगा प्रसादक स्वायत्तता आ हुगलीपव रूँत गंगा पृ. २२३-

२२७

गीत पृ. १४४१-१४३०

गजन गीत पृ. २११

खन्नावक रिकरु आ खजाद गजन पृ. ७११-७२१)

रिदेह वाम भरोम कापडि 'भ्रमव' रिशेषांक

रूँषेणी चन्द्र नान (सौजन्य- रूँषेणी चन्द्र नान)

खान्दानन (करिता संग्रह)

ढोनक (रौन करिता संग्रह)

सुम्निमा (खनूदित उपन्यास)

मोदिखागन (रौ.पी.कोगवानाक कथा)

मान्हा (कथा संग्रह)

गोनरौ (कथा संग्रह)

पवमेश्वर कापडि (सौजन्य- पवमेश्वर कापडि)

धूँखा-धजा

थक १

थक १४

थक १३

थक १७

थक १४

थक १० जून २०१२

थक २४ जून २०१२

२३ जूनाग २०१२

०३ अगस्त २०१२

२३ फरवरी २०१७

थामिन २०१३

स्वजीत क्माव ना (सौजन्य- स्वजीत क्माव ना)

विपोर्ठव डायवी (विपोतर्जि)

चिड् (नघुकथा-संग्रह)

जिदी (नघुकथा संग्रह)

कोगनी घुवि थुड (रौन नघु-रिहनि कथा संग्रह)

गह्र (नघु कथा संग्रह)

थजूवीरौनी (नघु कथा संग्रह)

रूनरून (कथा संग्रह)

दूधमती- (नेपानी थु मेथिनीमे)

थक ३१ थक ३२ थक ३३ थक ३४ थक ३५ थक ३६ थक

३७ थक ३८ थक ३९ थक ४० थक ४१

रिन्दुश्वेव ठाकुर

नेपानक नोव मकभूमिमे

रिनीत ठाकुर (सौजन्य- रिनीत ठाकुर)

रौकी थुछि हम्बुव दूधक कर्ज

संतोष मिश्र (सौजन्य- संतोष मिश्र)

पौसपुत (नघुकथा-संग्रह)

डुदाम मोन (नघुकथा-संग्रह)

एना-किए (करिता-संग्रह)

थएना (संपादन- करिता-संग्रह)

कनकमणि दीक्षित (मून नेपालीसँ मैथिनी खनुवाद कपा धीक

था धीरेन्द्र प्रेमर्षि, रौन साहिल) (सौजन्य- धीरेन्द्र प्रेमर्षि)

भगता रेंडक देशे-भ्रमण

Ayodhyanath Choudhary (Courtesy- Ayodhyanath Choudhary)

Varied Verses (Maithili Verses in English Translation)

...

डॉ. शशिधर कृमव था सुप्रिया रेंरी कृमावी

भुकम्प (पृ. ७३५-७१४)

थलिमा सिंह (सौजन्य- नचिकेता)

शिषु गीत खेन

गनावानी सिंह (सौजन्य- नचिकेता)

प्रेम- एक करिता (खनुदित नाटक)

थककृती देरी (सौजन्य- बमानन्द या "बमण")

मिथिनाक रिदूषी महिना

डॉ. कमना चौधरी (सौजन्य- कमना चौधरी)

मैथिनीक रेशे-भूषा-प्रसाधन सम्वहणी शिद्धारनी २००५

समय-संकेत (कथा-संग्रह) २०१०

डॉ. ननिता या (सौजन्य- ननिता या)

मैथिनीक भोजन सम्वहणी शिद्धारनी २०११

सुस्मिता पाठक (सौजन्य- केदाव कानन)

पविचिति (करिता संग्रह)

कनोजर्डी (कथा संग्रह)

नन्दिनी पाठक (सौजन्य- केदाव कानन)

पाथवक शिहव (करिता संग्रह)

पन्ना या (सौजन्य- नरेन्द्र या)

खनुभूति (नघुकथा संग्रह)

कम्पना न्ना (सौजन्य- कम्पना न्ना)

गोसाँनिक गीत

नशाङ्गि हित गारी गीत

निनियाँ

यायारवी- शैफानिका रर्मा (हिन्दी खनुवाद कम्पना न्ना)

ङ्गनी कामत (सौजन्य- ङ्गनी कामत)

सुखन मन तबसन थाँथि (पद्य था गद्य)

सुखन मन तबसन थाँथि (करिता)

थँततः (करिता संग्रह)

चूक्का (रौन कथा संग्रह)

नीता न्ना (सौजन्य- नीता न्ना)

रिनाग मौसी (रौन नघुकथा संग्रह)

शैफानिका रर्मा (सौजन्य- शैफानिका रर्मा)

यायारवी (यात्रारूतान्त)

यायारवी (हिन्दी खनुवाद- कम्पना न्ना)

थर्थहग (नघुकथा संग्रह)

एकठा थकाम (नघुकथा संग्रह)

भाराङ्गनि (गद्य गीत)

किसु-किसु जीरन (थामे कथा)

थाखव-थाखव शीत

नागफाँस (उपन्यास)

Naagphans (In English)

रिभा बानी

रिभा बानीक दूठा नाटक (भाग रौ था रौनचन्दा)

सुशीना न्ना (सौजन्य- प्रभा खेतान/ सुशीना न्ना)

छिन्नमस्ता- प्रभा खेतानक हिन्दी उपन्यासक मैथिली खनुवाद

ফস্বম ঠাফব

প্রলারতন (খামেকথা)(পৃ. ৪৩.৯-৩.৭২)

ডা. কামিনী কামাযনী

রিদেহ:সদেহ ৩১ (ডা. কামিনী কামাযনী খা ফমাব মনোজ

কণ্ঠপ- ঠংক ১-৩৩.০ মঁ)

প্রীতি ঠাফব

গোনু ন্না খা খান মেথিনী চিত্রকথা -পহিন মেথিনী

চিত্রকথা (রাঁন সাহিল)

মেথিনী চিত্রকথা (রাঁন সাহিল)

মিথিনাক নোকদেরতা (রাঁন সাহিল)

রিগ্যাপতিক প্বকষ পবীক্ষা (রাঁন সাহিল)

বেস (খনুরাদ- রাঁন চিত্রকথা)

এ রী সী ডী- প্রধতি খক্ষব পোথী (খনুরাদ- রাঁন

চিত্রকথা)

সভ খাগত খ্দি (খনুরাদ- রাঁন চিত্রকথা)

রৌ ম্যাঙ রাঁহ (খনুরাদ- রাঁন চিত্রকথা)

বঙ সভ (খনুরাদ- রাঁন চিত্রকথা)

(০৬) ছোষ্ট খা পেঘ (খনুরাদ- রাঁন চিত্রকথা)

(০৭) মান-জান খা জানরব দিস দেখু (খনুরাদ- রাঁন

চিত্রকথা)

(১৭) হমব পবিরাব (খনুরাদ- রাঁন চিত্রকথা)

জানরব (খনুরাদ- রাঁন চিত্রকথা)

পোথী ১৩: ১...২...৩... (খনুরাদ- রাঁন চিত্রকথা)

রাঁজাক খরাঁজ (খনুরাদ- রাঁন চিত্রকথা)

পঁজী (১১০০০ মূন মিথিনাক্ষব তাড়পত্র)

11000 PALM LEAF PANJI INSCRIPTIONS (VOLUME I TO XXII) Compiled, Scanned & Catalogued by Preeti Thakur

गजेन्द्र ठाकुर आ प्रीति ठाकुर (समानोचना)

नीतू क़मावी

मेथिनी चित्रकथा (रान साहिन)

किबण चौधवी (खनूदित सचित्र मेथिनी रान कथा)

हमव रान-राहू ी

थार्या ककपिठ मे

दीपा कवमाकव- सही संतुनन मे

जंगन मे खहाँक स्वागत खछि

रहेन छथि आकाशी मे

भैया के झुझान के चोरौनक

रौज संचयक

खचंभित कवय "फिरौनाची"

शौचानयक थिम्सा

नान रँवसाती

गुल्लीक जादूग पेशी

समीबाक रिकठ भोजन

रिराह मे जाग छी

प्रियंका न्ना (खनूदित सचित्र मेथिनी रान कथा)

हमव माँछ ! नै हमव माँछ !

बन्धि प्रिया (खनूदित सचित्र मेथिनी रान कथा)

कैयो सकै छी, नहियो कइ सकै छी

सुनीता ठाकुर (खनूदित सचित्र मेथिनी रान कथा)

रँष्टी आ रँरनी

नीनिमा चौधरी (खनूदित सचित्र मैथिनी रान कथा)
हमब सभसँ नीक संगी

स्नास्तिका ठाकुर (खनूदित सचित्र मैथिनी रान कथा)
गम्पू रूते नाचन ले होग छै

तूनिका (खनूदित सचित्र मैथिनी रान कथा)
हमबा ओ चाही !

मधूनिका मिश्री (खनूदित सचित्र मैथिनी रान कथा)
ओघागत भीमा

नम्मी ठाकुर
जानरब सभ संगे भैँँ-घाँँ

पूनम मन्दन
स्रुते कानक थिम्सा

.....

बाम गकरौन सिंह 'बाकेशि' (१९१२-१९९४) (सौजन्य- डा-
पुस्तकानय)

मैथिनी नोकगीत

तेज नावायण नान 'श्रीमती' (सौजन्य- डा-पुस्तकानय)

मैथिनी नोकगीतो का अध्यायन

डाँ शंकर कमार ना (सौजन्य- कीर्तिनाथ ना/ खाकगिर
डाँँ ओखावजी)

Vidyapati A Political Analysis

बाधाप्रज्ञ चौधरी (१९२१-१९९३) (सौजन्य- प्रभात कमार
चौधरी/ IGNCA)

मिथिनाक गतिहास

A Survey of Maithili Literature

The Political and Cultural Heritage of Mithila

Mithila in the Age of Vidyapati

श्रीजयकान्त मिश्र (१९२२-२००९) (सौजन्य- काशीब विसर्च
गंस्टीठूठ नागरैवी, आकारिगर डाँठ ओखावजी, गल्लियन
कलचव डाँठ जीओरी डाँठ गन, साहिल-अकादेमी डाँठ
जीओरी डाँठ गन)

रूहद मेथिनी शैल्लकोशी भाग-१

A History of Maithili Literature Vol. I

Introduction to the Folk Literature of Mithila

Meet the Author

सोमदेर (१९३४-२०२२) (सौजन्य- वाम भरोस कापडि
'भ्रमव')

आँजुव सोमदेर रिशेष

प्रभास फुमाव चौधवी (१९४९-१९९५) (सौजन्य- अशोक)

सहान प्रभास रिशेष

नल्लन प्रसाद ठाकुर (१९३३-१९९३) (सौजन्य- फुसुम
ठाकुर)

नौगिया मिवचाग

नाठककाव नल्लन प्रसाद ठाकुर समग्र वचनारनी (३ ठा
नाठक, ४ ठा एकांकी आ ३ ठा गीति नाठिका सहित)

सुभाष चन्द्र यादर (सौजन्य- सुभाष चन्द्र यादर)

बाजकमन चौधवी: मोनोथाफ

नित नरन बाजकमन

रनेत रिगडत (नघकथा संग्रह)

गुनो

गुनो (हिन्दी अन्नुराद- वमणी फुमाव सिंह)

वमता जोगी

मडव

भोठ

- ग्रनो: कनल ँल डलषल (ससुडलक डलवलननद रलडुडुगुी ँल कुेदलड कलनन)
- नलत नरन सुडलष कनुद डलदर (नेखक गकुेनुद ठलकुड)
- नलत नरन सुडलष कनुद डलदर (डलखलनलकुड)
- खशुुक (सुुडकु- खशुुक ँल शलरशंकड शुरीनलरलस)
- कडरुडुह (करलतल संगुह) (११+३)
- तुरलकुषण (कथल संगुह) (११+३)
- डुहल डलतलक डुुडुड (कथल संगुह) (११११)
- डलतरुडुड (कथल संगुह) (२००१)
- संरलद (सलकुडलकुुड संगुह) (२००१)
- खलखलडुे रसुन (डलतुरल कथल) (२०१३)
- रलत-रलकलड (खलनुुडकनल) (२०१३)
- डुेडुीगलड (कथल संगुह) (२०११)
- खशुुक-सुेनेकशुुड (रलरलड)
- खशुुक-नर करलतल
- नलक दलनक रलंगकुडलड (रलंगुड संगुह) (२०१+)
- कथल-डलठ (डुेखलनी कथलक खलनुुडकनलडुेक खडुडलडन) (२०२२)
- डुरतलडलन (ससुडलदन)
- कलडुण (डुरतलडलन गुुडुगुी- ससुडलदक डुुडुड डलडदुडलक)
- सङुडलन १ (ससुडलदन)
- सङुडलन २ (ससुडलदन)
- सङुडलन ३ (ससुडलदन) डुरडलस रलशुुड
- सङुडलन ॡ (ससुडलदन)
- ङुडुलल कुी दुडलडल सलकुडलकुुड (डु. ३+२-३+३)
- रुुनेत कड रलंगुडुुत रुुसुी (डु. २०२३-२०३१)
- ससुडलदक डलकननुदन नलन दलस ँल कडुडुडुत (डु. १११-१२२)
- डलडनुुडकन ठलकुडक करलतल डुुडुुत (डु. ३२१-३ॡ१)

কেদার নাথ চৌধুরীক উপন্যাস (পৃ. ১০১-১০৬)

শিবদ্বিজী (পৃ. ৭০-৭৩)

রিদেহ বচনাকার খশৌক রিশৌষাক

বামদের না (সৌজন্য- শীকবদের না/ যোগানন্দ না)

সরাসাচী (খন্ডিনন্দন গ্রন্থ)

মৈথিনী শিঙ্ক সঁচয

দত্ত-রতীক রস্তু কৌশীন

সঁকম্প খঁক-৩ (সম্পাদক ডাঁ বামদের না, সহায়ক

সম্পাদক ডাঁ যোগানন্দ না) ১৯৮৮

কীর্তিনাথ না (সৌজন্য- কীর্তিনাথ না/ খাকার্জির ডাঁষ্ট
ওখাবজী)

ফবন: মৈথিনী ভারানুরাদ (মুন তমিন খাদি-করি
তিকরনুরব)

ষ্ট্টন পাঁখি (খনীন জিব্রানক উপন্যাস 'দ ব্রাঁকন রিংস'ক
মৈথিনী খনুরাদ)

কিছু পুবান গম্প, কিছু নর গম্প (কথা সঁগ্রহ)

খনুপম মিশ্রি পাঁডকাস্ট এপীসোড ৪০ কীর্তিনাথ না

খাশীষ খনচিন্হাব

সঁদর্ভ সহিত (গজন-খানোচনা)

ফমাবি গছা (গজন সঁগ্রহ)

জঁঘাজোঁহী (গজন সঁগ্রহ)

খনচিন্হাব খাখব (গজন, বরাঁগ খা কতাক সঁগ্রহ)

মৈথিনী গজনক র্যাকবণ ও গতিহাস

মৈথিনী রেঁ পত্রকাবিতাক গতিহাস (খননগ্নক: খঁতিকা

খানেখ:খঁতজনি খা মৈথিনী: গজেন্দ্র ঠাফব)

মৈথিনী গজনক বেডী বেকোনব

শিঙ্ক-খর্থ-শিঙ্জি

स्वतंत्रचेता- खबरिन्द ठाकुर: र्याङ्गिन्न-धृतिन्न (रिदेह
खबरिन्द ठाकुर रिशैषांकक प्रिष्ट कप)[सम्पादन]

डॉ योगानन्द ना (सौजन्य- योगानन्द ना)

नोकजीरन ओ नोकसाहिन १९५७

संकल्प थक-३ (सम्पादक डॉ वामदेर ना, सहायक

सम्पादक डॉ योगानन्द ना) १९५५

थानेथ सन्धयन २००२

मैथिनी शोङ्ग साहिन- शोङ्गीय भुगरती गीत (सम्पादन)

२००२

मैथिनी पत्रकाविता के सौ र्ष २००७

नोक, साहिन ओ शिङ्ग-सम्पादा २००१

गहरव गीत (संकनन-सम्पादन) २००१

मैथिनीक पावम्पविक जातीय र्यरसायक शिङ्गारनी २००९

कथा-नोककथा २०१०

कपिनदेर ठाकुर 'सहनता' धृत सीतारतवण (सम्पादन)

२०११

मंगन-प्रभात गांधीजी (खनुराद) २०१३

भोरे-भोव (डॉ ए. कीर्तिरर्हनक हिन्दी करिता संग्रहक

खनुराद) २०१४

तावानन्द रियोगी (सौजन्य- तावानन्द रियोगी/ स्वभाष
चन्द्र यादर)

प्रनय बहस्य (करिता संग्रह)

थतिक्रमण (कथा संग्रह)

Between the Two Dams (English Translation by
Prabhat Jha)

जैसे थंधेरे मे चँद (हिन्दी खनुराद- थकणांभ

सौवभ)

रँचाने का यने (जीरकान्तु)- (खतिथि सम्पादक तारानन्द
रियोगी)

बाजकमन-जीरन का जिया (पृ. १७४-१९४)

महिषी की तावा

रूँह का दूख ठुव मेवा (हिन्दी खनुराद- खरिनाशि)

तुमि चिब सावथि (हिन्दी खनुराद- केदाव कानन/
खरिनाशि)

तावा-चानीसा

गा भेठन ठँ की भेठन

साथी (मेथिनी दनित-करिता)

करवीव खा हनक मेथिनी पदारनी

धवाशीयी हेरौक समय (करिता मे कोबोना कान)

दुनिया घब मेहमान (प्रेम करिता)

खपन ह्यहक साक्ष्य (गजन संग्रह)

छियानत (कथा संग्रह)

रँहुरचन (खानोचना)

गुनो: कना खा भाषा (सम्पादन)

सुधांशु शेखर चौधरी (सौजन्य- शिवदिन्दु चौधरी)

शेखर बचित गजन ओ गीत

शिवदिन्दु चौधरी (सौजन्य- शिवदिन्दु चौधरी)

जँ हम जनितहँ (२००२)

रँड खजगुत देखन (२००३)

गोरँवगणेशी (२०११)

कविया कक्काक कोवामिन (२०१७)

रँत-रँतपव रँत खलु-१ (२०१९)

ममन्तिक-शिङ्गानुभूति (रँत-रँतपव रँत खलु-२) (२०२०)

हमब खंभाग: हुनक नहि दोष (रौत-रौतपव रौत-३)
(२०२९)

साम्फात (रौत-रौतपव रौत-४) (२०२९)

रिदेह शिवदिन्द चौधरी रिशेषांक

काशीकांत मिश्र मधुप

रिदेह काशीकांत मिश्र मधुप रिशेषांक

बाजनन्दन नान दाम

रिदेह बाजनन्दन नान दाम रिशेषांक

प्रेमनता मिश्र प्रेम

रिदेह प्रेमनता मिश्र प्रेम रिशेषांक

बरीन्द नाथ ठाकुर

रिदेह बरीन्द नाथ ठाकुर रिशेषांक

मायानन्द मिश्र (सौजन्य- केदाव कानन)

खरातव (गजन-गीतन)

कनानन्द भुष्ट (सौजन्य- केदाव कानन)

कान्ह पव नहाम हमब मैथिनी गजन संग्रह

खनुनग्लक-कोसी कानोनी सँ किशिन कृष्ठीव धवि

बामधुष्ठ ना 'किसुन' (सौजन्य- केदाव कानन)

किसुन समग्र-९ (सम्पादक केदाव कानन था वमण कृमाव सिंह)

किसुन समग्र-२ (सम्पादक केदाव कानन था वमण कृमाव सिंह)

मैथिनीक नर करिता (सम्पादन)

रूखायामी किसुनजी (सम्पादक महेन्द्र था केदाव कानन)

केदाव कानन (सौजन्य केदाव कानन/ CHIL/ स्वभाष चन्द्र यादर)

खम्फ पव नचैत (संस्वरण: जीरकान्तुक पत्रक रूहाने)

रहूँखायामी कियुनजी (सम्पादन)

गुनो: कना खा भाषा (सम्पादन)

कियुन समग्र-१ (सम्पादन)

कियुन समग्र-२ (सम्पादन)

अपना नजबि मे (सम्पादन)

सृजन केव दीप पर (सम्पादन)

भावती मंडन अंक-१७ (सम्पादन)

महेन्द्र (CHIL/ केदाव कानन)

जुंखायन कनकनी

रहूँखायामी कियुनजी (सम्पादन)

रौरा रैद्यनाथ (सौजन्य- रौरा रैद्यनाथ)

पहवा गमानपव (गजन संग्रह)

अवरिन्द ठाकुर (सौजन्य- अवरिन्द ठाकुर/ CHIL)

पवती टुंष्टि बहन अछि (करिता संग्रह)

अन्हावक रिबोध मे (नेघ कथा संग्रह)

रहूँकपिया प्रदेशे मे (गजन संग्रह)

सरद मितवथ धाय्या

रोशिनागक नोकपम्फ (कथेतव गद्य)

जडतक प्रतिराद मे (सोन्कन-दीठक आबोहण गाथा-
दीर्घ करिता)

सृजन केव दीप पर (सम्पादन)

रिदेह अवरिन्द ठाकुर रिशैषांक

स्रतंत्रचेता- अवरिन्द ठाकुर: र्याजिन्न-प्रतिन्न (सम्पादक
आशीष अन्नचिन्हाव) [रिदेह अवरिन्द ठाकुर रिशैषांकक प्रिष्ठ
कप]

नरेन्द्र मा (सौजन्य- नरेन्द्र मा)

चपन चवन चित चंन भान

रिकास ओ खरुतंत्र

बाजेरुव नुा (मेथिनी सलह संसुन खरुकर)

मिथिनुकरुक उंदुर ओ रिकास

सुरेनुद नुा सुमन (खरुकर डरुठ करुम)

दतु-रती (मुन)

गुरीनुद नुा ((IGNCA Site खरुकर)

Maithili-English Dictionary

डरु शीनेनुद मुलन नुा (खरुकर डरुठ करुम/ CHIL)

परुकरु नुकरु

मेथिनी गतु संगुरु- सं

बनुनरुथ नुा (CHIL Site खरुकर)

रुररु संगुरु

बनुनरुथ मिशुरी "मिहिव" (खरुकर डरुठ करुम)

मेथिनी कुरुकरुवरु अरुम नुुकुरुकु शुरकशु

खरुनुद मिशुरी (सुुकरुनु- बनुननुद नुा "बमण")

मिथिनुा डरुषरुक सुरुरुध रुरुकरुण

शुरुनुनुद नुा (सुुकरुनु- बनुननुद नुा "बमण")

मेथिनी गीत कनुदुकरु

मेथिनी संदुशु (रुडुडुनु करुकरु करुतरु-सुसुडुदुतरु)

परु नुसुसुडुडुडुडु सुनुह (सुुकरुनु बनुननुद नुा "बमण")

हनुदु-मेथिनी-शुसुकरु

डुडुडुडुडुनुनुद ओनुा (सुुकरुनु- बनुननुद नुा "बमण")

डुदरुनुी

गणनुथ-रुनुधुनुनुथ डुदरुनुी (सुुकरुनु- बनुननुद नुा "बमण")

गणनुथ-रुनुधुनुनुथ डुदरुनुी

कडुनुनुनुनुनु नुा "बरुकेशु" (सुुकरुनु- बनुननुद नुा "बमण")

मनुनुनुनुनु नुडु

भोना नान दास (खाकर्गिर डार्ठ काम)

मेथिनी सुरोध र्याकवण

खड्ड रन्नभ दास 'स्वजन' (सौजन्य- हेमन्त दास "हिम")

सीता-शीत

डॉ. मदनेश्वर मिश्र (सौजन्य- पञ्जीकाव रिद्यानन्द ना)

एक छुनीह महावानी

यात्री (नागार्जुन) (सौजन्य- मिथिना सांस्कृतिक पविषद)

रैनचनमा

कानीकान्त ना "रूच"

कनानिधि- करिता-संग्रह

उपेन्द्रनाथ ना "र्यास" (सौजन्य- मयंक ना)

करांगयात-ए-ओमव खेयाम (मेथिनी पद्यानुराद)

प्रतीक (करिता संग्रह)

संग्यासी (कार्य)

बमेशी नावायण (सौजन्य- शैफानिका रर्मा)

पाथवक नार (नघकथा संग्रह)

गोपानजी ना "गोपेशी" (सौजन्य- गोपानजी ना "गोपेशी")

गुम्भु भेन ठाह छी

रिजय नाथ ना (सौजन्य- रिजय नाथ ना)

खर्हीक नेन (गीत-गजन संग्रह)

कामायनी (खनुराद)

नगेन्द्र कमव (सौजन्य- प्रसन्न कमव ना)

ससवहानी

प्ररोध नावायण सिंह (सौजन्य- नचिकेता)

खरुव नगवी (खनुराद)

चयनिका (सम्पादन)

रैजयन्ती (करिता)

हाथीक दाँत

ठँठका गप (सम्पादित कथा संकलन)

प्रेमक रोग (नाटक)

मानक मैथिली (हिन्दी शोध प्रबन्ध)

अमबनाथ (सौजन्य- अमबनाथ)

झुलिका- रिहनि कथा संग्रह

प्रहृन्न ह्रमाव सिंह 'मौन'

पंचदेरोपासक भूमि मिथिला पृ. १००१-१०४०

डॉ. गंगेशी गुंजन (सौजन्य- गंगेशी गुंजन)

बाधा (१-३०) पृ. १३१३-१३५०

प्रथम-चौरँटिया-नाटक (बुधिरंधिया)

नाटक आग भोव

कथा-संग्रह उचितरजा

गीत-गजन दुखक दुपहरिया

कमनधव दास (सौजन्य- कमनधव दास)

मैथिल कर्ण कायस्थक गोत्र, प्ररव, मून आ बैराहिक सम्बन्ध

कीर्तिनावायण मिश्र (सौजन्य- कीर्तिनावायण मिश्र)

ध्रुव होगत शान्ति स्तूप

सीमान्त

आदमीकेँ जेहैत

अपन एकान्त मे

स्मृतियात्राक एकान्तमे

बाजनाथ मिश्र

Mithila_Painting-Modern Art-Photos

प्रेमशंकर सिंह (सौजन्य- प्रेमशंकर सिंह/ मिथिला दर्पण प्रकाशन)

मैथिनी भाषा साहित्यः रीसम शिताङ्गी (खानोचना)

रिद्यापति धृत र्याडीभङ्गितवङ्गिनी (सम्पादन)

डॉ. वमण ना (सौजन्य- वमण ना)

मैथिनी कार्यामे खनफ़ाव

खनफ़ाव-भास्वर

मैथिनी कार्यामे ज्योतिष

भिन्न-अभिन्न

अहिवारण-रध (खल्लु कार्या)

पाविजात-मङ्गुवी

डॉ. वमानन्द ना 'वमण' (सौजन्य- वमानन्द ना

"वमण"/ CIIL Site आकार्गिर)

हिखाओन

सगव वाति दीप जवय

वाजू आ ठाकाक गाछ (खनुराद)

अथियासन

केदाव नाथ चौधरी (सौजन्य- केदाव नाथ चौधरी)

चमेनीवानी

माह्व

कवाव

अरौवा नहितन

अयना

हीना

रिदेह केदाव नाथ चौधरी रिशेषांक

योगेन्द्र पाठक "रियोगी" (सौजन्य- योगेन्द्र पाठक
"रियोगी")

रिज्ञानक रतकही

रिज्ञानक रतकही भाग-२

- नवक रिजय (सम्पूर्ण)
नवक रिजय (संशोधित)
हमब गाम (रौन उपन्यास)
पिवामिडक देशेमे
थकठा मिसिया (कथा संग्रह)
बोरौठ (खनुदित मागंस-फिक्शन नाटक)
किछु तीत मधुव (यात्रा रूतुति)
सुशीन (सौजन्य- सुशीन)
घवाडू १ (उपन्यास) (१९१३)
गामरौनी (उपन्यास) (१९१२)
भामती (नाटक) (पहिन मंचन १९९१, प्रकाशन २०१३)
अस्मिता (नघकथा संग्रह) (२०१७)
कामेश्वर मा 'कमन' (सौजन्य- नरौनावायण मित्र)
कमन-तान (गीत संग्रह)
बामनोचन ठाकुर (सौजन्य- बामनोचन ठाकुर)
जे कहरँ साँच कहरँ
थाँथि झनने थाँथि खोनने (संस्मरण)
सुतिक धोखबन बंग (संस्मरण)
अपूर्वा (करिता संग्रह)
अतिहासहस्ता (करिता संग्रह)
देशिक नाम छुने सोन चिहँया (करिता संग्रह)
नाथ प्रश्न अन्नतुवित (करिता संग्रह)
प्रतिध्वनि (रिदेशी भाषाक करिताक मैथिली कपालुवण)
पद्मानदीक मामी (खनुदित उपन्यास)
मैथिली लोककथा
आजूक करिता (सम्पादित करिता संग्रह)
रौतान कथा (हास्य-रंग)

দেবিন রায়না (খখরীব)

বিদেহ বামনোচন ঠাকুর বিশেষাক

ডা. দেবশংকর নরীন (সৌজন্য- দেবশংকর নরীন)

আধুনিক সাহিত্যিক পবিদৃশ্য

ডা. রঞ্জেব না

নিরঞ্জন-নিরঞ্জন

জগদীশ চন্দ্র ঠাকুর "খনি" (সৌজন্য- জগদীশ চন্দ্র ঠাকুর "খনি")

খামিমে চিত্র হো মেখিনি কেব (খামেকথা- জাবী)

ধাবক ওগ পাব (দীর্ঘ করিতা)

গীত গঙ্গা (গীত সংগ্রহ)

গজেন গঙ্গা (গজেন সংগ্রহ)

তোবা খংগনা মে (গীত সংগ্রহ)

তোবা খংগনা মে (গীত সংগ্রহ)- মুন

বিদেহ জগদীশ চন্দ্র ঠাকুর খনি বিশেষাক

বাজ কিশৌব মিশ্র

চাননি (করিতা সংগ্রহ)

সপ্তপর্ণী (করিতা সংগ্রহ)

বরীন্দ্র নাবাষণ মিশ্র (সৌজন্য- বরীন্দ্র নাবাষণ মিশ্র)

ভোবসঁ সঁম ধবি (খামে কথা)

প্রসংগরশি (নিরঞ্জন)

স্বপ্না এতহি খিষ্টি (যাত্রা প্রসংগ)

ফসাদ (কথা সংগ্রহ)

নমস্তুষ্টি (উপন্যাস)

রিরিধ প্রসংগ (নিরঞ্জন)

মহবাজ (উপন্যাস)

নজকোঠব (উপন্যাস)

सीमाक ओहि पाव (उपन्यास)

समाधान (निरंध संग्रह)

मातृभूमि (उपन्यास)

सुप्लनोक (उपन्यास)

शंखनाद (उपन्यास)

अएह थिक जीरन (संस्वरण)

ठैत देरौन (उपन्यास)

पाथेय (संस्वरण)

हम आरि बहन छी (उपन्यास)

प्रनयक पवात (उपन्यास)

रूति गेन समय (उपन्यास)

प्रतिरिष्णु (उपन्यास)

रौदनि बहन अछि सभ किछ (उपन्यास)

बाष्पु मंदिर (उपन्यास)

संयोग (कथा संग्रह)

नाचि बहन छनि रसुधा (उपन्यास)

नन्द ह्मवार मिश्री 'नन्द' (सौजन्य- नन्द ह्मवार मिश्री 'नन्द')

गामघब (कथा संग्रह)

सुजाता (उपन्यास)

महावानी कैकेयी (प्ररचनामेक निरह)

गुदवीक नान (उपन्यास)

अनठिया ह्मवार (उपन्यास)

आडपुव (कथा संग्रह)

दिल्लीक पार्क (शेछ चित्र)

सुकन्या (उपन्यास)

सुर्ण कमन (रौन उपन्यास)

कार्य सविता (मैथिनी कार्य संग्रह)

পবিরাব (সংস্কৃতামেক উপন্যাস)

যাচক কে নথি (মৈথিলী শিষ্ট-চিত্র)

সলানন্দ পাঠক (সৌজন্য- সলানন্দ পাঠক)

হমব গাম (উপন্যাস)

ডা. উদয় নাবাষণ সিং হ "নচিকেতা" (সৌজন্য-
নচিকেতা)

নো এন্ড্রী : মা শ্রিশি

খান্দানন

এক চুন বাজা

জনক খা' খন্যাত একাকী

নাঠক ক নেন

নাযক ক নাম জীরন

শ্রলারতুন

বামনীনা

শ্রিয়ংদা (একাকী)

নচিকেতা রিবিধ (মৈথিলী, রাঁগ্লা, হিন্দী খা খংগেজী)

মৈথিলী করিতা-ত্রিমাসিক (খপ্তন ১৯৬৯)

মৈথিলী করিতা-ত্রিমাসিক (জুনাগ ১৯৬৯)

মিথিনা দর্শন মার্চ ২০২১

মিথিনা দর্শন নরম্বব ২০২১

বরি ভূষণ পাঠক

বিহর্মন (নাঠক)

রিদেহ:সদেহ ২৯ (বরি ভূষণ পাঠক খা ডা. কৈনাশি

ফমাব মিশ্র- খঁক ১-৩৩.০ সঁ)

রিদেহ:সদেহ ২৭ (গজেন্দ্র ঠাফব খা বরি ভূষণ পাঠক

খান ভাষাসঁ খনুদিত গদ্য খা পদ্য- খঁক ১-৩৩.০ সঁ)

ডা. কৈনাশি ফমাব মিশ্র

রিদেহ:সদেহ ২৯ (বরি ভূষণ পাঠক খা ডা. কৈনাশি
ফ়মাব মিশ্রি- ঁক ১-৩৩০ সঁ)

ফ়মাব মনোজ কশ্ণপ

রিদেহ:সদেহ ৩১ (ডা. কামিনী কামাযনী খা ফ়মাব
মনোজ কশ্ণপ- ঁক ১-৩৩০ সঁ)

ডা. শিম্ভু ফ়মাব সিহ

(ত্ৰুকাবাম বামা শেঠক কোঁকণী ঁপন্যাসক মেখিনী খন্বরাদ
ডা শিম্ভু ফ়মাব সিহ দ্বাবা) পাখনো

রিদেহ:সদেহ ২৬ (ডা শিম্ভু ফ়মাব সিহ খা ডা ঁকণ
ফ়মাব সিহ ঁক ১-৩৩০ সঁ)

ডা. ঁকণ ফ়মাব সিহ

রিদেহ:সদেহ ২৬ (ডা শিম্ভু ফ়মাব সিহ খা ডা ঁকণ
ফ়মাব সিহ ঁক ১-৩৩০ সঁ)

ফ়মাব পরন (সৌজন্য- ঁতিকা)

পগঠ (মেখিনীক সর্শ্ৰেণা কথা)

ডাযবীক খানী পন্ন

কেশর ভাবদ্বাজ

খজগ্বত ঁহ্রীকা (ঁহ্রীকা ডাযবী) পৃ. ২১৪-৪৬৬

কিছ পছন খা কিছ সুনন- গাদী ঁমীন পৃ. ৪৫৫-৩৪৫

খেনৌনা পৃ. ৪৬৭-৪৫৭

পেইন্দ পৃ. ৩৪৯-৭৯৫

কিছ কথা ৩০-৪৬৩

গোপান না 'ঁভিষেক' (সৌজন্য- গোপান না 'ঁভিষেক')

খাউ স্নপ্ন সামী কবী (করিতা সংগ্রহ)

খামোদ ফ়মাব না (সৌজন্য- খামোদ ফ়মাব না)

রিম্বক পথাব (করিতা সংগ্রহ)

किशोर कारीगर (सौजन्य- किशोर कारीगर)

किछु फुवा गेन हमवा

झन्नाजी

मोकाम दिस (रिहनि कथा संग्रह)

प्रतीक (रिहनि कथा संग्रह)

माँन खाँगनमे कतिखाएन छी (मैथिनी गजन संग्रह)

हम पुछैत छी (साम्झाकोव)

तीन ठाँ रान नाँक (मैथिनी रान साहित्य)

खुबनुछी (मैथिनी रान करिता- रान साहित्य)

घाह (हागकु-ठँका संग्रह)

सन्दीप फुमार साहनी

रैशोखमे दनानपव (पहिन मैथिनी दनित खामेकथा सहित)

ओम प्रकाश ना

कियो रूँनि नै सकन हमवा (गजन, करौंग खा कता संग्रह)

खमित मिश्र

नर खंशु (गजन-हजन, करौंग संकनन)

चन्दन फुमार ना

मोनक रौत (गजन, हजन, रान गजन, करौंग खा कताक संकनन)

डॉ. खनमोन ना

समय साम्झी थिक (रिहनि कथा संग्रह)

गु जे समय खछि (रिहनि कथा संग्रह)

रिनय भूषण (सौजन्य- खाशीष खनचिन्हाव)

ऊँजवा पवरक खोज (करिता संग्रह)

खानन्द फुमार ना

ठाँकाक मोन (नाँक)

कनह (नाटक)

रौदनैत समाज (नाटक)

धधागत नरकी कनियाँक नहाम (नाटक)

हठात पविरतन (नाटक)

झुञ्जि यात्रा (नाटक)

शिर झुमाव मा "ठिनु"

झुणप्रभा-करिता-संग्रह

थुणु-समानोचना

देराणु रसे

नताशा -मैथिनी रौन चित्रशुंखना (कौमिक)

डॉ. रिनीत उपेन

हम पुठ्ठैत छी (करिता संग्रह)

रेहन पव वगु - काशीनाथ सि ँहक हिन्दी उपन्यासक

रिनीत उपेन द्वारा मैथिनी खनुवाद

मनुदुगुणुशुशुङ्ग- नेखक हविशंकवशीरासुर "शिनभ"

(हिन्दीसं मैथिनी खनुवाद रिनीत उपेन द्वारा)

मोहनदाम- उंदय प्रकाशिक हिन्दी उपन्यासक रिनीत उपेन
द्वारा मैथिनी खनुवाद

मोहनदाम (मैथिनी-देरनागवी) मोहनदाम (मैथिनी-

मिथिनासुव) मोहनदाम (मैथिनी-रौन)

जगदानन्द मा "मनु" (सौजन्य- जगदानन्द मा "मनु")

नह्नि या तुकैए हमव घवाडु िपव (गजन संग्रह)

तौहव कतेक वंग (रिहनि कथा संग्रह)

चौनहा- (रौन उपन्यास)

रुथा- (करिता-गीत संग्रह)

बाजदेर मनुन

थुनुवा-करिता-संग्रह

हमब ठैन (उपन्यास)

रसुंधवा(करिता संग्रह)

जान (पठकथा)

नाज (एकांकी)

जन भुरव (उपन्यास)

त्रिरेणीक बंग (रिहनि खा नघ कथा संग्रह)

पंचैती (नघ पठकथा)

रापसी

Rajdeo Mandal- Maithili Writer by Gajendra Thakur

दुगनिन्द मन्दन

संचयिका

कथा रसुम (रिहनि खा नघ कथा संग्रह)

चम्फु

बाम रिनास साह

थरुव- नघकथा संग्रह

बथक चक्का उनठि चने राठ (करिता/ ठनका संग्रह)

कर्म रिनु जग सुना (दोसब करिता/ ठनका संग्रह)

सूनक थिचडुी (रिहनि/ नघ कथा संग्रह)

दुधरैचनी (नघ कथा संग्रह)

मनक मेन

नाबायण यादर (सौजन्य- उमेशि मन्दन)

थानी घब

बामदेर प्रसाद मन्दन "साकदाब"

हमबा रिनु जगत सुना छै

गीतांजनि साक

कपिनेश्वर बाडत

उनहन (रिहनि - नघ कथा संग्रह)

नंद रिनास बाघ

सथारी-पैठारी(नघुकथा संग्रह)

मदन खमब (दोसब नघु कथा संग्रह)

मबजादक भोज (तेसब नघुकथा संग्रह)

भवदुतिया

छुठिक डाना

हमब चाकधाम

खसन पूजा

ननन रुमाब कामत (सौजन्य- उमेशे मलन)

किछु रिहनि खा नघुकथा

उमेशे पासरान

रुषित बस

रौचन ठाकुर

रौठीक खपमान खा छीनबदेरी (नाटक)

रौप भेन पित्ती खा खधिकार (नाटक)

रिसरासघात (नाटक)

डूच-नीच (नाटक)

भौँठ (नाटक)

डॉ. उमेशे मलन

जगदीशे प्रसाद मलनक कार्या संसार (खनुसखान रिह्लेषण)

खनुसखान (संकनन-सम्पादन)

हेण्डरूक सँ हेसरूक धवि (संकनन-सम्पादन)

जेतए ने जाए करि ओतए जाए खनुसखान (संकनन-सम्पादन)

निर्रिकल्प (संकनन-सम्पादन)

समस्या सँ समाधान धवि (संकनन-सम्पादन)

निशुक्ती- करिता संग्रह

मिथिनाक संस्कार गीत, रिध-रारहार गीत आ गीतनाद
(संकनन)

मिथिनाक रनस्पति स्नागड शौ मिथिनाक जीर-जत्रु स्नागड
शौ मिथिनाक जिनगी स्नागड शौ

Mithila_Painting-Modern Art-Photos

सगव वाति दीप जबय- गतिहाम

सगव वाति दीप जबय- खावती हमावी हागन

दूध-पानि हवाक-हवाक (कथा एरं पालुनिपि जगदीशी
प्रसाद मलन)- (छाया एरं सम्पादन- उमेशे मलन)

हिन्दुस्तानी ह्मनमान ठुव हिन्दुस्तानियत - मून हिन्दी नेख-
गीतेशे शीर्मा, मैथिनी खनुवाद- उमेशे मलन

उमेशे मलन द्वारा मैथिनी नेखकक बचना संभावसँ रीछन
रिचारक पाम्फनेटक पोथी

जगदीशी प्रसाद मलन बाजुदेर मलन ड. शिर हमाव
प्रसाद वामदेर प्रसाद मलन "नाकदाव" वाम रिनास
साहू नन्द रिनास वाय कपिनेश्वर बाउत प्रीतम हमाव
निषाद

मिथिनाक सभ जाति आ धर्मक संस्कार, लोकगीत आ रारहार
गीत (सौजन्य: उमेशे मलन)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17
18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 3
1 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43

खनुर्धनि (जगदीशी प्रसाद मलनक १३ गोठ रीछन कथा-
चयन एरम् सम्पादन- उमेशे मलन)

.....
जगदीशी प्रसाद मलन

गामक जिनगी (नेघुकथा संग्रह)

मिथिनाक रैठी (नाटक)

मौनागन गाछुक हुन (उपन्यास)

जिनगीक जीत (उपन्यास)

उथोन-पतन (उपन्यास)

जीरन-मवन (उपन्यास)

जीरन-संघर्ष (उपन्यास)

तरेगन (रौन प्रेबक रिहनि कथा संग्रह)

पचरठी (एकांकी-संचयन)

थुर्गांगि नी..सरोजनी.. सुभद्रा.. भागक सिनेह गत यादि

(नेघुकथा संग्रह)

कमप्रामागज (नाटक)

ममेनिया रिखाह (नाटक)

गन्दधनुषी थकास (पद्य संग्रह)

शंभुदाम (तीनठा दीर्घ कथा मगठुंगव, शंभुदाम था हाँसी)

गीतांजलि (गीत संग्रह)

बाति-दिन (करिता संग्रह)

मतभैया पोथवि (नेघु कथा संग्रह)

तीन जेठ एगावहम माघ (गीत संग्रह)

रँजन्ता-रँमन्ता (रिहनि कथा संग्रह)

वनोकव डकैत (नाटक)

रँडकी रँहिन (उपन्यास)

भकमोड़ (नेघुकथा संग्रह)

ऊनरौ चाँव (नेघुकथा संग्रह)

सविता (करिता संग्रह)

सुखाएन पोथविक जागठ (गीत संग्रह)

ने धाँ ए (रौन उपन्यास)

सूर्यरव (नाटक)

पतझाड (नेघ कथा संग्रह)

हनहाव (नेघ कथा संग्रह)

गामक शिकन सूवत (नेघ कथा संग्रह)

नजरिजी (नेघ कथा संग्रह)

रैठेसव काका (नेघ कथा संग्रह)

थामक गाछी

थप्पन गाम

दिरानीक दीप

पंचदेर सीबीज

पंचदेर-१ पंचदेर-२ पंचदेर-३ पंचदेर-

४ पंचदेर-५ पंचदेर-६ पंचदेर-७ पंचदेर-

+ पंचदेर-९ पंचदेर-१० पंचदेर-१० पंचदेर-

३० पंचदेर-४० पंचदेर-५० पंचदेर-६० पंचदेर-

७० पंचदेर-८० पंचदेर-९० पंचदेर-१००

दूध-पानि हवाक-हवाक (कथा एरं पालुनिपि जगदीशी

प्रसाद मल्लन)- (छाया एरं सम्पादन- उमेशी मल्लन)

जगदीशी प्रसाद मल्लन जीक ७३ ठा पौथीक नर संस्करण

रिदेहक २३३ (Videha_01_09_2017) सँ २३०

(Videha_15_05_2018) धरिक थकमे धावाराहिक

प्रकाशिन नीचाँक निंकपव पङ्क :-

VIDEHA_233	VIDEHA_234	VIDEHA_235	VIDEHA_236	VIDEHA_237	VIDEHA_238
VIDEHA_239	VIDEHA_240	VIDEHA_241	VIDEHA_242	VIDEHA_243	VIDEHA_244
VIDEHA_245	VIDEHA_246	VIDEHA_247	VIDEHA_248	VIDEHA_249	VIDEHA_250

पंगु (उपन्यास)– साहित्य अकादेमी मून पुरस्कार २०२१ सँ
सम्मानित पोथी

पंगु (हिन्दी खनुवाद वामेश्वर प्रसाद मल्लन)

अप्पन माती (नघकथा संग्रह)

मोड़पव (उपन्यास)

सुचिता (उपन्यास)

सेहन्ना सेहन्नु बहि गेन (नघकथा संग्रह)

डॉ. शशिधर फुमव

उड़ि ने सकी पव चिड़ि छी हम (भाग १-२) (पृ. १०३४-
१०६३)

थिम्मा अष्टार्कटिका केव (पृ. १०३४-१०६३)

रौन करिता (पृ. ११३-१२१३)

रौन करिता (पृ. १००४-१११३)

सचित्र रौन करिता (पृ. १४१-१३४)

सचित्र रौन करिता (पृ. १४७१-१५३०)

.....
गजेन्द्र ठाकुर

गजेन्द्र ठाकुर आ प्रीति ठाकुर (समानोचना)

तेनुग कथा आ उड़ि या, तेनुग, गुजवती, भोजपुरी आ
कश्मीरी करिता

तेनुग कथा आ उड़ि या, तेनुग, गुजवती, भोजपुरी आ
कश्मीरी करिता (मिथिनाम्बर)

मैथिनी समीक्षाशिक्ष

मैथिनी समीक्षाशिक्ष (तिवहता)

मैथिनी समीक्षाशिक्ष (भाग-२, अनुप्रयोग)

मैथिनी प्रतियोगिता

प्रश्न-निश्च-समानोचना भाग-१

प्रर्रर्र-नरररर-सुडररररररर रररर रू (ररररररररर रररररररर-
२)

प्ररररर-नरररर-सुडररररररर (रररर-२, ररररररररर ररररररररर
रररर-+) (संररररर)

नरर नररर ररररर रररर रररर रररर

नरर नररर ररररर रररर रररर रररर (रररररररररर)

नरर नररर ररररर रररर रररर रररर (रररर)

नरर नररर ररररर रररर रररर रररर (रररररर रर)

नरर नररर ररररर रररर रररर रररर (IPA)

दूररर रररर- The Black Book

दूररर रररर- The Black Book (ररररररररर)

रररर रररर ररररर रररर रररर रररर (रररररर, नरर ररर रररर
संरररर)

रररर रररर ररररर रररर रररर रररर (ररररररररर)

रररर रररर ररररर रररर रररर रररर (रररर)

रररर रररर ररररर रररर रररर रररर (रररररर रर)

रररर रररर ररररर रररर रररर रररर (IPA)

सुरररर ररररर ररररर

The_Science_of_Words

Rajdeo Mandal- Maithili Writer (Now with
Supplement I & II)

JAGDISH PRASAD MANDAL- Maithili Writer

नरर नररर ररररर रररर रररर रररर

नरर नररर ररररर रररर रररर रररर (ररररररररर)

ररररररर ररररर रररर- ररररर ररररररररर

ररररररर ररररर रररर- ररररर ररररररररर (ररररर ररररररर
ररररररर ररररर ररररर)

गंगा ब्रिज (नाटक)

उक्तामथ (नाटक)

संकर्षण (नाटक)

धांगि राँठ रँनेरौक दाम खगूराव पेने छुँ (करौग, कता
था गजन संग्रह)

सहस्रजित् (पद्य संग्रह)

सहस्राक्षीक चोपड़पव (पद्य संग्रह)

ब्रुथाहथ था खसङ्गाति मन (दूठा गीत प्ररँह)

सहस्ररौढनि (उपन्यास)

सहस्ररौढनि_ब्रँन-मेथिनी (मेथिनीक पहिन ब्रँन पोथी)

सहस्रशीर्षा (उपन्यास)

गण्प-गुछ (रिहनि था नघ कथा संग्रह)

शेछुशोमत्रम् (नघकथा संग्रह)

रौन मन्दनी/ किशोव जगत (रौन नाटक, नघकथा, करिता
थादि)

रुवस्केत्रम् खनुर्मनक

देरनागवी रर्मन तिवहता रर्मन ब्रँन रर्मन

Learn Maithili Sign Language

Learn Mithilakshar Script

Learn Braille through Mithilakshar Script

Learn International Phonetic Script through
Mithilakshar Script

Learn Kaithi

Learn Newari

Learn Calligraphic Newari (Ranjana)

Learn Urdu Script

Learn Tibetan Script

Learn Japanese Script for Haiku

Learn Brahmi

Learn Kharoshthi

मिथिना बने/ मिथिना चित्रकना/ मिथिनाक पारनि तिहाव
(कथा) आ मिथिनाक संगीत

जनोदीप (रौन-नाटक संग्रह)

अम्बवद्धिका (रौन-नघुकथा संग्रह)

रौणक रौडौवा (रौन-पद्य संग्रह)

नावशिंसी (गीत-प्ररुह)

मचलु (नाटक)

रौन साहित (मून)- गजेन्द ठाकुर

भुज जाएरु छु (मैथिनीक २०१२ मे प्रकाशित पहिन
कनागमेठ-फिक्शन प्ल- Maithili's first climate-fiction
play originally published in 2012)

कमनाक भगता

तवहविमे पवीनोक

रौसी छुष्टी कम गसकून

रौद करेए दाउन ने यौ

रौन गजन

फिनिशी नागन

अनूदित साहित (आन भाषासँ)- गजेन्द ठाकुर

रिदेह:सदेह २१ (गजेन्द ठाकुर आ वरि भूषण पाठकक

आन भाषासँ अनूदित गद्य आ पद्य- अंक १-३३० सँ)

रौन साहित (अनुराद- द्विभाषिक- मैथिनी-अंग्रेजी)-

गजेन्द ठाकुर

मसाङ्ग केव परिवर्तनकारी बेरैका

शेष ४० ठा रौन चित्र-पौथी नीचाँक निंकपव:-

सु	वर सुत	एरुदो नीक दिन	दुव नय ँ सौक जी न।	रुी अरु ए टिउ सुतके कथने सु १
रुपु	रुी टि। कविपेठ।	एतु नय सुत रुी दू	अपठोके बाठकनारु	अपठोके बाठकनारु (रिनु शिक)

बुयो	कच-कच कचक	छय-छयक नलोनाग	हना जे खिकरि देवागत हर	अउत फिल्लानाई खिक-शिवरा
बक	अबन ही अबन ही ।	अबानिक अउर जेज	बोटे बाबा पातव-दरि-दरि	रिचिया जे अपन हनी ही बोकि सकित हरि
अंगरज	हम सुनि सके छी	होटे बाबा-ईछैत होरी	कक नीक जेवण नीक	ए सउती विनाई क नोख अछि ।
होला अम ।	हमर देवक बौटे	अबल भट्टर-अबल शेर	माथि केर आउ-ईपौ ।	अबानिक अउर अमरि प्रउ
छिप-छेप	पाउ-आउ-बाउ	अबक एकठा दिन	अमर नीक जेवण	रौतार नर-अउर अउर पछि दिन
करी ईसियो न ।	बाब बबनाती	अउ-अउतक नाइशारा	आउ परब पानी	कतउ अछि ए अंक ३.१

विदेह मैथिली-अंग्रेजी टाँकिंग बीड-अनाउंड आँडियो रूक

<https://bloomlibrary.org/player/Wcf6zr5CoF> (मसाग केव परिवर्तनकारी बरेका)
<https://bloomlibrary.org/player/p3sHdYBgIT> (चनु हम तँ ठीक छी ने !)
<https://bloomlibrary.org/player/f19pSdhGMo> (एकठा नीक दिन)
<https://bloomlibrary.org/player/b2l5wesxCp> (घब सभ)
<https://bloomlibrary.org/player/dAzC0Fubt7> (की अहाँ एँ चिड़ सभकेँ देखने छी ?)

NTA-UGC/ UPSC/ BPSC Maithili Optional- गजेन्द्र ठाँवर

मैथिली समीक्षाशाम्त्र
मैथिली समीक्षाशाम्त्र (तिबहता)
मैथिली समीक्षाशाम्त्र (भाग-२, अन्नप्रयोग)
मैथिली प्रतिযোগिता

[Place of Maithili in Indo-European Language Family/ Origin and development of Maithili language (Sanskrit, Prakrit, Avhatt, Maithili) भारोपीय भाषा परिवार मध्य मैथिलीक स्थान/ मैथिली भाषाक उद्भव ओ विकास (संस्कृत, प्राकृत, अवरहठ्ट, मैथिली)]
(Criticism- Different Literary Forms in Modern Era/ test of critical ability of the candidates)

(ज्यातिबिन्धु, रिद्यापति आ गोरिन्ददास सिनेरसमे छथि आ बसमय करि चतुव चतुवसुज रिद्यापति कानिन करि छथि । एतय समीक्षा शिखनाक श्रावसु कवरसँ पूरि चाक गोठेक शिद्धारनी नर शिद्धक पर्याय संग देन जा बहन अछि । नर आ पुरान शिद्धारनीक ज्ञानसँ ज्यातिबिन्धु, रिद्यापति आ गोरिन्ददासक श्रान्तावबमे धाव आओत, संगहि शिद्धकौष रँहनासँ

खाँपी मैथिनीमे श्रमात्तव निखरामे धाख खास्तु-खास्तु खतम होयत, नेथनीमे श्रमात्त
खायत खा सुचा भारक खभिराजि भय सकत ।)

(रैदीनाथ ना शिद्धारनी खा मिथिनाक प्रथि-मत्त शिद्धारनी)

(रैनु एडीशिन- प्रथम पत्र- नोबिक गाथामे समाज ओ संस्कृति)

(रैनु एडीशिन- द्वितीय पत्र- रिद्यापति)

(रैनु एडीशिन- द्वितीय पत्र- पद्य समीक्षा- रानगी)

(रैनु एडीशिन- प्रथम पत्र- नोक गाथा नू नाटक संगीत)

(रैनु एडीशिन- द्वितीय पत्र- यात्री)

(रैनु एडीशिन- द्वितीय पत्र- मैथिनी वामायण)

(रैनु एडीशिन- द्वितीय पत्र- मैथिनी उपन्यास)

(रैनु एडीशिन- प्रथम पत्र- शिद्ध रिचाव)

(तिवहता निपिक उद्धर ओ विकास)

खनुनगक-१-२-३ खनुनगक- ४-३

(मैथिनी खा दोसव प्ररविद्या भाषाक रीचमे सङ्ग्रह (राँग्ला, असमिया खा उर्दु या)

[यू.पी.एस.सी. सिनेरस, पत्र-१, भाग-"ए", फम-३.]

[मैथिनी खा हिन्दी/ राँग्ला/ भोजपुरी/ मगही/ संथानी- रिहाव नोक सेरा खायोग

(रै.पी.एस.सी.) केव सिरिन सेरा पवीक्षाक मैथिनी (ईष्टिक) रिषय नेन]

मैथिनी

राँग्ला

असमिया

उर्दु या

हिन्दी

उर्दु

नेपानी

संस्कृत

संथानी

NTA_UGC_NET_Maithili_01- गजेन्द ठाकुर

NTA_UGC_NET_Maithili_02- गजेन्द ठाकुर

Test Series-1- गजेन्द ठाकुर

Test Series-2- गजेन्द ठाकुर

GS (Pre)

Topic 1 - गजेन्द ठाकुर

গজেন্দ্র ঠাকুর (সম্পাদন)

বিদেহ-সদেহ ১-	
১৩. www.videha.co.in	
বিদেহ ৩-পত্রিকাক খঁক ১-	
৩৩.০ মঁ- মৌখিনীক সর্শ্বেষ্ঠ	
গছ খা	
পছক একঠা সমানান্তুব সঁকনন	
দেবনাগরী	মিথিনাস্কব
বিদেহ:সদেহ ১	বিদেহ: সদেহ ১ তিবহতা
বিদেহ:সদেহ ২ মৌখিনী শ্রঁক্ষ- নিরঁক্ষ-সমানোচনা	বিদেহ: সদেহ ২ তিবহতা
বিদেহ:সদেহ ৩ মৌখিনী পছ	বিদেহ: সদেহ ৩ তিবহতা
বিদেহ:সদেহ ৪ মৌখিনী কথা	বিদেহ: সদেহ ৪ তিবহতা
বিদেহ মৌখিনী রিহনি কথা [বিদেহ সদেহ ৩.]	বিদেহ: সদেহ ৩. তিবহতা
বিদেহ মৌখিনী রিহনি কথা [বিদেহ সদেহ ৩.]- সঁকবণী-২	বিদেহ: সদেহ ৩. সঁকবণী-২ তিবহতা
বিদেহ মৌখিনী নঘকথা [বিদেহ সদেহ ৩]	বিদেহ: সদেহ ৩ তিবহতা
বিদেহ মৌখিনী পছ [বিদেহ সদেহ ৭]	বিদেহ: সদেহ ৭ তিবহতা
বিদেহ মৌখিনী নাষ্টা ঙসের [বিদেহ সদেহ +]	বিদেহ: সদেহ + তিবহতা
বিদেহ মৌখিনী শিশু ঙসের [বিদেহ সদেহ ৯]	বিদেহ: সদেহ ৯ তিবহতা
বিদেহ মৌখিনী শ্রঁক্ষ-নিরঁক্ষ- সমানোচনা [বিদেহ সদেহ ১০]	বিদেহ: সদেহ ১০ তিবহতা
বিদেহ:সদেহ ১১	বিদেহ: সদেহ ১১ তিবহতা
বিদেহ:সদেহ ১২	বিদেহ: সদেহ ১২ তিবহতা

রিদেহ:সদেহ ১৩	রিদেহ: সদেহ ১৩ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ১৪	রিদেহ: সদেহ ১৪ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ১৩.	রিদেহ: সদেহ ১৩. তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ১৬	রিদেহ: সদেহ ১৬ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ১৭	রিদেহ: সদেহ ১৭ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ১৮	রিদেহ: সদেহ ১৮ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ১৯	রিদেহ: সদেহ ১৯ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ২০	রিদেহ: সদেহ ২০ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ২১	রিদেহ: সদেহ ২১ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ২২	রিদেহ: সদেহ ২২ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ২৩	রিদেহ: সদেহ ২৩ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ২৪	রিদেহ: সদেহ ২৪ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ২৩.	রিদেহ: সদেহ ২৩. তিবহতা

রিদেহ-সদেহ ২৬-

৩৬ www.videha.co.in

রিদেহ গা-পত্রিকাক ঝঁক

১-৩৩.০ সঁ- থীম খাধাবিত

মৌখিনীক সর্শ্রেণা মুন খা

খনুদিত গছ খা পছক

একটা সমানান্তুব সঁকনন

রিদেহ:সদেহ ২৬ (ডা শিল্প ফ্রমাব সিহ খা ডা ঝঁক ফ্রমাব সিহ ঝঁক ১-৩৩.০ সঁ)	রিদেহ: সদেহ ২৬ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ২৭ (গজেন্দ ঠাফব খা বরি ভূষণ পাঠকক খান ভাষাসঁ খনুদিত গছ খা পছ- ঝঁক ১-৩৩.০ সঁ)	রিদেহ: সদেহ ২৭ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ২৮ (খনুদিত গছ খা পছ- ঝঁক ১-৩৩.০ সঁ)	রিদেহ: সদেহ ২৮ তিবহতা

रिदेहःसदेह २९ (बरी भूषण पाठक आ डा. कैलाश कुमार मिश्र- अंक १-३३.० सौ)	रिदेहः सदेह २९ तिवहता
रिदेहःसदेह ३० (स्कून- कानेजक रिद्यार्थी नैन- अंक १-३३.० सौ)	रिदेहः सदेह ३० तिवहता
रिदेहःसदेह ३१ (डा. कायिनी कामायनी आ कुमार मनेज कथप- अंक १-३३.० सौ)	रिदेहः सदेह ३१ तिवहता
रिदेहःसदेह ३२ (बचनमेक गद्य-पद्य लेखन भाग-१- अंक १-३३.० सौ)	रिदेहः सदेह ३२ तिवहता
रिदेहःसदेह ३३ (बचनमेक गद्य-पद्य लेखन भाग-२- अंक १-३३.० सौ)	रिदेहः सदेह ३३ तिवहता
रिदेहःसदेह ३४ (बचनमेक गद्य-पद्य लेखन भाग-३- अंक १-३३.० सौ)	रिदेहः सदेह ३४ तिवहता
रिदेहःसदेह ३५ (बचनमेक गद्य-पद्य लेखन भाग-४- अंक १-३३.० सौ)	रिदेहः सदेह ३५ तिवहता
रिदेहःसदेह ३६ (बचनमेक गद्य-पद्य लेखन भाग-५- अंक १-३३.० सौ)	रिदेहः सदेह ३६ तिवहता

.....

यू.पी.एस.सी. आ खान प्रतियोगिता परीक्षा नैन देखु:

रिदेहःसदेह ११	रिदेहःसदेह ११	रिदेहःसदेह १३	रिदेहःसदेह १३	रिदेहःसदेह १९
रिदेहःसदेह ३०	रिदेहःसदेह ३१	रिदेहःसदेह ३३	रिदेहःसदेह ३४	रिदेहःसदेह ३५

.....

Videha-Sadeha

भाषापक -रिदेह मैथिनी मानक भाषा आ मैथिनी भाषा
सम्पादन पाठ्यक्रम

रिदेह प्रबान अंकक आकारगर

Videha 1-50

Videha 51-100

Videha 101-149

Videha 150-250

Videha 251-Onwards

Audio Archive Folder

Mithila_Painting-Modern Art-Photos

Videha Old Issues Folder

Videha Classical Sites Folder

.....

गजेन्द्र ठाकुर आ आशीष खनचिन्हार (सम्पादन)

मैथिलीक प्रतिनिधि गजन

मैथिली गजन: आगमन ओ प्रस्थान रिंदु (गजनक आनोचना-
समानोचना-समीक्षा)

.....

गजेन्द्र ठाकुर, नागेन्द्र कमार आ आ पञ्जीकार रिद्यानन्द
आ (सम्पादन)

जीनोम मैपिंग (४३० ए.डी.सँ २००९ ए.डी.)--मिथिलाक
पञ्जी प्ररंख

जीनियोनोजिकन मैपिंग (४३० ए.डी.सँ २००९ ए.डी.)--
मिथिलाक पञ्जी प्ररंख -भाग-२

पञ्जी (११००० मून मिथिलाम्बर ताड़पत्र)

11000 PALM LEAF PANJI INSCRIPTIONS (VOLUME I
TO XXII) Compiled, Scanned & Catalogued by Preeti
Thakur

MAITHILI-ENGLISH DICTIONARIES

Maithili-English Dictionary Vol.I

Maithili-English Dictionary Vol.II

ENGLISH-MAITHILI DICTIONARIES

Videha English Maithili Dictionary
English–Maithili Computer Dictionary

.....
दिनेशे फ़मार मिश्र (सौजन्य दिनेशे फ़मार मिश्र)

रैन्दिनी महानन्दा

रागमती की सद्गति !

दूग पाठन के रीच में.. (कोसी नदी की कहानी)

न घाँ न घब

रंगारत पब मजरुब मिथिना की कमना नदी

भुतही नदी ँव तकनीकी माड-हूंक

The Kamla River and People On Collision Course

Bhutahi Balan– Story of a ghost river and engineering witchcraft

Refugees of the Kosi Embankments

.....
पत्रिका-जर्नल-स्वाविका

मिथिना मिहिव (मिथिनाहूँ) १९३७ (सौजन्य- सुबेन्द्र ना
सुमन/ भूमिनाथ ना)

मैथिनी करिता-त्रैमासिक (सौजन्य- नचिकेता)

मैथिनी करिता-त्रैमासिक (खशिन १९७९)

मैथिनी करिता-त्रैमासिक (जुनाग १९७९)

कौशिकी (सौजन्य- पञ्जीकाव रिद्यानन्द ना)

कौशिकी (१९१९-१२)

देसिन रयना (खखरौव) (सौजन्य- वामनोचन ठाकुर)

देसिन रयना (खखरौव)

मिथिना दर्शन (सौजन्य- नचिकेता)

मार्च २०२९

नरम्ब २०२९

Society Today (सौजन्य- स्वमित खानन्द)

थक ११

संकल्प (सौजन्य- योगानन्द ना)

थक ३ १९++

थतिका (सौजन्य- गौरीनाथ)

जुनाग-सितम्बर २००+ (हविमोहन ना विशेषांक) थकट्टरव

२०१०सँ मार्च २०११ थकट्टरव २०११ सँ मार्च २०१२

भावती मंडन (सौजन्य- केदाव कानन)

थक-१७

सहान (सौजन्य- थशोक)

सहान १

सहान २

सहान ३ प्रभास विशेष

सहान ४

मिथिनांगन (सौजन्य ऋकेश दत्त)

थप्रेत-सितम्बर २०२२

मैनोवंग (सौजन्य- प्रकाश ना)

थक२-३

धूथा-धजा (सौजन्य- पवमेश्वर कापडि)

थक १ थक १४ थक १३ थक १७ थक १+ थक १० जून

२०१२ थक २४ जून २०१२ 23February2016 २३ जुनाग

२०१२ ०३ थगस्त २०१२ थामिन २०१३

स्वाविका (सौजन्य- वामभरोस कापडि भ्रमव)

स्वाविका (२०१०)

थांगन (सौजन्य- वामभरोस कापडि भ्रमव)

थांगन थक-४ (२०१२) सनहेस विशेषांक

थाँजूव (सौजन्य- वामभरोस कापडि भ्रमव)

थाँजूव (थंक ररष ३७, थंक ३) सोमदेर ररशेष
गामघव (सोजन्य- वामभरोस कापड़ि "भ्रमव")

गामघव-३०-०५-२०१५

गामघव-०४-१०-२०१५

गामघव-१७-०३-२०१६

गामघव-२१-०७-२०१६

दूधमती- (नेपाली था मैथिनीमे) (सोजन्य- स्वजीत ह्रमाव
मा)

थंक ३१ थंक ३२ थंक ३३ थंक ३४ थंक ३५ थंक ३६ थंक
३७ थंक ३८ थंक ३९ थंक ४० थंक ४१

घव-रौहव (सोजन्य- चेतना समिति)

थप्रिन-जून २०११

वचना (सोजन्य- स्वभाष चन्द्र यादव)

दिसम्बर "०३ मार्च "०७वाजकमन चौधरी: मोनोग्राफ

पन्नर (सोजन्य- धीरेन्द्र प्रेमर्षि)

पन्नर- १ गजन थंक

पूरुतिव मैथिन (सोजन्य- प्रेमकान्त चौधरी)

थप्रिन-जून २०१० जूनाग-सितम्बर २०१० जनरवी सँ मार्च

२०११ थप्रिन-जून २०११ जूनाग-सितम्बर २०११

नानदाम भाराजनि स्वाविका २०२२ (सोजन्य डॉ संजीर
शेमा)

.....

किञ्च मैथिनी पोथी डाउनलोड सागठ (उपन सोर्स)

NCERT BHASHA SANGAM

NCERT (Maithili-English-Hindi Conversations)

मैथिनी-हिन्दी रातनाप (३ घण्टा)

मैथिनी (मैथिनी संकेत भाषा सहित- मैथिनीमे पहिन रैब)

https://www.youtube.com/@videha_ejournal

<https://youtu.be/TebuC-lrSs8>

<https://ncert.nic.in/bs-2021.php>

Sahitya Akademi

प्रकाशिन

डिजिठन-पौथी

CIIL

अथियासन (बमानन्द ना बमण)

जुआयन कनकनी- महेंद्र

अरुअ संग्रह- बमानाथ ना (रौ.पी.एस.सी. सिनेरैस)

सृजन केब दीप पर- सं केदाब कानन आ अवरिन्द

ठावर

मैथिनी गद्य संग्रह- सं शीनेन्द्र मोहन ना

Archive.Org (रिजयदेर ना)

Videha Maithili eBooks/ eJournals/ Audio-Video

Archive

IGNCA

Maithili English Dictionary

रिज्ञान बनोकब

मिथिना दर्शन

तीबलुञ्जि

OLE Nepal's e-Pustakalaya

पौथीक निंक

IGNCA-ASI (search keyword Mithila)

History of Navya-Nyaya in Mithila

Studies in Jainism and Buddhism in Mithila

Mithila in the Age of Vidyapati

Cultural Heritage of Mithila

Mithila under the Karnatas

Temple Survey Project ASI- English था Hindi

मैथिनी साहित संस्थान

दर्शनीय मिथिना (मैथिनी साहित संस्थान निंक)

Brochure 1 (मैथिनी साहित संस्थान निंक)

Brochure 2 (मैथिनी साहित संस्थान निंक)

Brochure 3 (मैथिनी साहित संस्थान निंक)

Brochure 4 (मैथिनी साहित संस्थान निंक)

Brochure 5 (मैथिनी साहित संस्थान निंक)

रूनुम नागब्रैवी मैथिनी

अविपन फाउण्डेशन

Pratham Books Maithili Storyweaver

मैथिनी आडियो रूकु

Videha Read Aloud Talking Maithili Audio

Books (including Maithili Sign Language – Ist time in Maithili)

पौथी डाँठ क़ाम

I Love Mithila (पौथी डाउनलोड निंक)

online maithili journal

owner I Love Mithila

प्यारे मैथिन टैनन- किवण चौधवी था संगीता खानन्द

मिथिना टैप्टव

थिम्सा-पिहानी नेना त्रुठका नेन

जानकी एफ.एम समाचार

आकाशीराणी दबडंगा यू ट्यूब चैनल

.....

INU

मैथिनी

मैथिनी नेक्लिकन

.....

Videha e-Learning YouTube Channel

.....

रिदेह सम्मान: सम्मान-सूची (समानानुब साहित् थकादेमी, समानानुब ननित कना थकादेमी आ समानानुब संगीत-नाठक थकादेमी सम्मान/ प्बस्काव नामसँ रिख्यात)

.....

मैथिनीक रतनी

१

मैथिनीक रतनी- रिदेह मैथिनी मानक भाषा आ मैथिनी भाषा सम्पादन पाठ्यक्रम

भाषापक

२

मैथिनीक रतनीमे पर्याप्तु रिरिधता थछि । झुदा प्रश्नपत्र देखना उतुव एकव रतनी गणु BMAF001 सँ प्रेवित रूमागत थछि, से एकव एकवा एक उंखइ हांमे उनठा-पुनठा दिथो, ततरे धवि पर्याप्तु थछि । यू.पी.एस.सी. क मैथिनी (कम्पनसवी) पेपव नेन सेहो आ पर्याप्तु थछि, से जे रिद्यार्थी मैथिनी (कम्पनसवी) पेपव नेने

छथि से एकर एकठा खाब फास्ट-रीडिंग दोसर-उंखड़ हांमे
करथि।

IGNOU गणू

BMAF-001

These are print-on-demand books, send your queries to editorial.staff.videha@gmail.com. The eBooks of some of these are available for sale on Google Play [(c) Preeti Thakur, sales.videha@gmail.com], send your queries to sales.videha@gmail.com. The contents and documents e-published by Videha (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) are periodically being checked for accessibility issues. People with disabilities should not have difficulty accessing these contents/ documents.

३. मैथिली ऑडियो-वीडियो संकनन **Maithili Audios- Videos**

रिदेह ऑडियो-वीडियो

रि दे ह रिदेह Videha विदेह <http://www.videha.co.in> रिदेह प्रथम मैथिली पाम्फिक ङ पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly ejournal रिदेह प्रथम मैथिली पाम्फिक ङ पत्रिका नर थक देखरक नैन पृष्ठा सबकेँ बिहेशे कए देखु। Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

[Search for Audio-Video related information \(including Print, Audio-Visual & Sign Language\) relating to Mithila/ Maithili](#)

<https://books.google.com/>

"Videha" Ist Maithili Fortnightly ejournal Archive of Audios-Videos 'रिदेह' प्रथम मैथिली पाम्फिक ङ पत्रिका ऑडियो-वीडियो थकार्गार मैथिली ऑडियो-वीडियोक संकनन (पूर्णतः थरारसाथिक उद्देश्य थ मात्र एकेडमिक प्रयोग नैन)ऑडियो-वीडियो देखरक नैन सँधित निककेँ किक कक। For viewing audios-videos click the respective links.

मिथिनाक सभ जाति थ धर्मक संस्कार, नोकगीत थ रारहार गीत (सौजन्यः उमेशे मंडन)

[1](#) [2](#) [3](#) [4](#) [5](#) [6](#) [7](#) [8](#) [9](#) [10](#) [11](#) [12](#) [13](#) [14](#) [15](#) [16](#) [17](#)
[18](#) [19](#) [20](#) [21](#) [22](#) [23](#) [24](#) [25](#) [26](#) [27](#) [28](#) [29](#) [30](#) [31](#)
[32](#) [33](#) [34](#) [35](#) [36](#) [37](#) [38](#) [39](#) [40](#) [41](#) [42](#) [43](#)

गुराहाठी रिद्यापति पर २०१०

पहिन भाग दोसब भाग तेसब भाग चाबिम
भाग पाँचम भाग

गुराहाठी खन्तुवर्षिणीय मैथिनी सम्मनन खा रिद्यापति पर
२०११

01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 11 12 13 14
15 16 17 18 19 20 25 26 27 28 29 30 31 3
2 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45
46

.....

मैथिनी फिल्म

ममता गार्य गीत (सौजन्य- Saregama)

कन्यादान (सौजन्य- BEJOD)

Maithili Movies on Rent

BEJOD

गामक घर

धुगन

चौरैठिया (सौजन्य- धीरेन्द्र प्रेमर्षि)

चौरैठिया

सौभाग्य मिथिना

ननका पाग भाग-१

ननका पाग भाग-२

.....

मिनाप-१

रूधियाव छोट्ट १ था वाम्मस

मिनाप-२

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४

.....

NCERT BHASHA SANGAM

NCERT (Maithili-English-Hindi Conversations)

प नम्मपति सिंह (सौजन्य वमानन्द या "वमण")

हिन्दी-मैथिली-शिक्षक

मैथिली-हिन्दी रातनाप (३ घण्टा)

मैथिली (मैथिली संकेत भाषा सहित- मैथिलीमे पहिन रेव)

https://www.youtube.com/@videha_ejournal

<https://youtu.be/TebuC-lrSs8>

<https://ncert.nic.in/bs-2021.php>

पगरे मैथिल चैनल- किवण चौधरी था संगीता खानन्द

मिथिबंग लोक तबंग

मिथिली चैप्टर

थिम्मा-पिहानी नेना लुठका नेन

मिनाप

मैनोवंग

मिथिनांगन

भंगिमा

मैथिनी बंगमंच

कोकिन मंच

मिथिना दर्शन

मिथिना मिवव

स्मृति एंठबठेनमेंठ

BEJOD

थचन चित्र

नीनम मैथिनी

मैथिनी गंगा

मिथिना जंक्शन

मैथिनी कनास

मैथिनी समाचार (जनता ठैनीरिजन)

मैथिनी ठाँक

थप्पन ठी.री.

ठी.री. ठडे, जनकपुर

दृथम मीडिया

संस्कार मिथिना

সারেগামা মেথিনী

নরবস মীডিয়া

জ্যাতি এণ্টবঠেনমেণ্ট

গজোবিয়া ফিল্মস

খযোধ্যানাথ চৌধুরী

বেডিয়ো জনকপুৰ

মিথিনা ঠী.রী.

মধুব মেথিনী

মেথিনী-নেপালী সীখু

খপন মেথিনী

মেথিনী পাঠ

স্বৰেন্দ্র বাউত

মিথিনাচন

খমিত ন্না

প্ররেশী মল্লিক

খাদিল ফিল্মস এল্ড ম্যাজিক

নেপাল ঠেনীরিজন

খাকাশিরাণী মেথিনী সমাচাব

খাকাশিরাণী খমুত মহোসের

বশ্মি দত্ত

প্রিয়া মল্লিক

थनामिका ना

बह कठस, नचिकेता

रुङ्ग रिहावी

बाम रौरू ना

री. जे., रिकास ना

तिवहत मिथिना

थाग नर मिथिना

नोक कना केन्द्र

बजनी पन्नरी

पूनम मिश्र

बंजना ना

जूनी ना

मैथिनी ठाकुर

अनुपम मिश्र पॉडकास्ट एपीसोड ४० कीर्तिनाथ ना

रूनूम नागरेवी मैथिनी

अविपन हाउंडशेन

Pratham Books Maithili Storyweaver

मैथिनी ऑडियो रूक

Videha Read Aloud Talking Maithili Audio Books (including Maithili Sign Language– Ist time in Maithili)

<https://bloomlibrary.org/player/Wcf6zr5CoF>

(मसाङ्ग केव परिवर्तनकारी बेरैका)

<https://bloomlibrary.org/player/p3sHdYBgiT>

(चनू हम तँ ठीक छी ने !)

<https://bloomlibrary.org/player/f19pSdhGMo>

(एकठा नीक दिन)

<https://bloomlibrary.org/player/b215wesxCp>

(घब सभ)

<https://bloomlibrary.org/player/dAzC0Fubt7>

(की खहाँ ई चिड़ सभकेँ देखने

छी ?)

जानकी एफ.एम समाचार

आकाशीराणी दबडंगा यू टूर्स चैनल

I Love Mithila

online maithili journal

owner I Love Mithila

.....

रूथेशी चन्द्र नान, जनकपुरक सौजन्यसँ

मिमिया

दोन-पिपही

परनकान्तु ना (काथुप कमन), भुठसिमवि, मधुवनीक
सौजन्यसँ

बसनचौकी

.....

रिद्यापति गीत

तुनिका

गीत-गोरिन्ददाम (गायन दीक्षा भावती)

गोरिन्ददाम-१

गोरिन्ददाम-२

गोरिन्ददाम-३

गोरिन्ददाम-४

गोरिन्ददाम-५

गोरिन्ददाम-६

.....

मेथिनी गजन (गजन- गजेन्द्र ठाकुर, गायन दीक्षा भावती)

रहरे झुतकाविर

गजन-२

गजन-३

गजन-४

.....

१५म सगव वाति दीप जवए (०२ अक्टूबर २०१०), गाम रैबमा , जिना मधुरनी (संयोजक- जगदीश प्रसाद मंडन)

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-

५ भाग-६

८२ म सगव वाति दीप जवए, स्थान- गजेन्द्र ठाकुर जिक नि ज थाराम, गाम- मेहथ, जि ना- मधुरनी ।

দি নাক- 31 মঞ্জা 2014 (শিনি দি ন), সমএ- সংখ্যা ছহ
রঁজেসঁ। গৌষ্ঠীক নাওঁ- কথা রৌফ্র সি ফ্র মেহথপা সগব
বাতি দীপ জবএ। খায়োজনক খেপ- +২ ম
খায়োজন, সংযোজক- গজেন্দ্র ঠাফ্রব। রি শৌষতা- রাঁন
সাহি জ্যপব কেন্দ্রি ত।

.....

মৌনৌবংগ-১ (মৌজন্য- প্রকাশি ন্না)
নচিকেতাক এক ছন বাজা - ভাগ-1
নচিকেতাক এক ছন বাজা - ভাগ- 2
কাঠক নোক- মহেন্দ্র মনংগিয়া ভাগ-1
কাঠক নোক- মহেন্দ্র মনংগিয়া ভাগ-2
মৌনৌবংগ-২
কৌসী সেমীনাব 12 সিতম্ব্বব 2008 ভাগ-১
কৌসী সেমীনাব 12 সিতম্ব্বব 2008 ভাগ-২

.....

মিথিনাংগন
রিদেহ মৌথিনী নাঠা উসের
যু ঠুরঁ নিংক
রিদেহ মৌথিনী সাহিব/ নাঠা/ করিতা/ পবিচর্চা উসের
রিদেহ সমানান্তুব সাহিব খকাদেমী সম্মান সমারোহ
জনকপুব- রিধ্যাপতি পর্ব
জিতেন্দ্র ন্না, জনকপুব

बामभद्र

सामा चकेरा 1

सामा चकेरा 2

मेथिनी करि सम्मानन (मिथिना कलचवन
आर्गेनागजेशन, यू.के.)

विपरिनक डे 2009 (भावत)

सगव वाति दीप जवण, करिनपुव, जून २०१०

भाग-१ भाग-२

प्रश्न क्रमाव कथपसँ गजेन्द्र ठाकुर द्वारा नेन साम्नाकोव

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

भाग-६ भाग-७

प्रबोध सम्मान: बाजमोहन ना

(स्लागडवकेँ रीचमे न' जाड, खदहाक रौद बाजमोहन
नासँ रिनीत उपेनक साम्नाकोव छन्हि ।)

साहिब थकादमी पुवस्काव: मन्त्रेश्वर ना

मिथिनाक थोज

1. गौबीशकव

भाग-१ भाग-२

2. राजसी-रसैठी

ररषप्रव

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

भाग-७ भाग-१ भाग-४ भाग-९ भाग-१०

समन्वय २-४ नवम्बर २०१२ गण्डिया हैरीष्टेठ सेन्टर भावतीय
भाषा महोत्सव

*Samanvay 2-4 November 2012 IHC Indian Languages'
Festival. Venue: India Habitat Centre, Lodhi Road,
New Delhi -- 110 003.*

*3rd November 2012 Maithili- Love's Own Language/
Brahminism in Maithili/ Pre-Jyotirishwar Non-Brahmin
Vidyapati*

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

भाग-७ भाग-१ भाग-४ भाग-९ भाग-१०

भाग-११ भाग-१२

*2nd November 2012 Uzna Re- By Shovna Narayan
(Pre-Jyotirishwar Non Brahmin Vidyapati's Life
Episode)*

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

भाग-७ भाग-१ भाग-४

१३.म सगव वाति दीप जवए मे झुनाजीक पहिन रिहनि
कथा पोस्टव प्रदर्शनी

मिथिनाक मुडन- (बसनचौकीक श्रवक संग)

द्वदयनावायण ना

भाग-१ भाग-२ भाग-३

बंजन चौधरी खा हनी मिश्री (तरना)

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

भाग-६ भाग-७ भाग-८ भाग-९

ननित बंग खा हनी मिश्री (तर्रना)

भाग-१ भाग-२ भाग-३

दीक्षा भावती

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४

सुषमा

रैठगमनी

नन्द हमाव मिश्रीक गजन पाठ

नन्द हमाव मिश्री जीक करिता पाठ

भाग-१ भाग-२

मैथिनी- भोजपुरी थकादमी, नग्न दिल्ली

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

मैथिनी- भोजपुरी थकादमी, नग्न दिल्ली

सेमीनार 29 मार्च 2009

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

भाग-६ भाग-७ भाग-८ भाग-९

मैथिनी- भोजपुरी थकादमी, द्रावका, नग्न दिल्ली सेमीनार

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

भाग-६

.....

रिदेह सम्मान: सम्मान-सूची (समानानुब साहित्
थकादेमी, समानानुब ननित कना थकादेमी था समानानुब
संगीत-नाटक थकादेमी सम्मान/ प्बस्काव नामसँ रिखात)

.....

मैथिनीक रर्तनी

१

मैथिनीक रर्तनी- रिदेह मैथिनी मानक भाषा था मैथिनी
भाषा सम्पादन पाठ्यक्रम

भाषापक

२

मैथिनीक रर्तनीमे पर्याप्ति रिरिधता थछि । झुदा प्रश्नपत्र
देखना उँतुव एकव रर्तनी गणु BMAF001 सँ प्रेषित
रूनागत थछि, से एकव एकवा एक उँखड़ हांमे उँनठा-
पुनठा दिखौ, ततरै धवि पर्याप्ति थछि । यू.पी.एस.सी.
क मैथिनी (कम्पनसवी) पेपव नेन सेहो ग पर्याप्ति
थछि, से जे रिद्यार्थी मैथिनी (कम्पनसवी) पेपव नेने
छथि से एकव एकठा थाव हासुठ-वीडिंग दोसव-उँखड़ हांमे
कवथि।

IGNOU गणु

BMAF-001

थपन मंतर editorial.staff.videha@gmail.com पव पठाउ ।

४.मेथिनी शिशु, रान आ किशोर साहित्य Maithili Children Literature

रिदेह शिशु, रान आ किशोर उंसर

रि दे ह रिदेह Videha विदेह <http://www.videha.co.in> रिदेह प्रथम मेथिनी पाम्फिक आ पत्रिका Videha 1st Maithili Fortnightly ejournal रिदेह प्रथम मेथिनी पाम्फिक आ पत्रिका नर थक देखरक नैन पृष्ठ सबकेँ बिहेशे कए देखू। Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

[Search for Children Literature \(including Audio-Visual & Sign Language\) relating to Mithila/ Maithili](https://books.google.com/)

<https://books.google.com/>

Videha Archive of Maithili Children Literature रिदेह मेथिनी शिशु, रान आ किशोर साहित्यक आर्काइव (पूर्णतः थरारसायिक उद्देश्य आ मात्र एकेडमिक प्रयोग नैन) सभ

पोथी पी.डी.एफ. डाउनलोड नैन एमानुसब नीचाँक निंक
सभपब उपनहूँ खडि । All the books are available for
pdf download at the respective links below

.....
NCERT BHASHA SANGAM

NCERT (Maithili-English-Hindi Conversations)

पं नम्झीपति सिंह (सौजन्य बमानन्द ना "बमण")

हिन्दी-मैथिनी-शिक्षक

मैथिनी-हिन्दी रातनाप (३ घण्टा)

मैथिनी (मैथिनी संकेत भाषा सहित- मैथिनीमे पहिन
रैब)

https://www.youtube.com/@videha_ejournal

<https://youtu.be/TebuC-lrSs8>

<https://ncert.nic.in/bs-2021.php>

रिदेह मैथिनी शिशु उंसेर

कथा रौह सिह मेहथपा (रौन साहिल केन्द्रित) मेहथमे
भेन +२ म सगब वाति दीप जवयमे पठित कथा सभक
संकनन

कथा रौह सिह मेहथपा

नोना लुठकारै वातिमे सुनेरौ नैन किछ नोककथा

नोना नान दाम (खाकगिर डुठ काम)

मैथिनी सुरोध ब्याकबण

डॉ. बमानन्द ना "बमण" (सौजन्य- बमानन्द ना "बमण")

बाजू खा ठाकाक गाछ (खनुराद)

योगेन्द्र पाठक "रियोगी" (सौजन्य- योगेन्द्र पाठक
"रियोगी")

रिज्ञानक रतकही

रिज्ञानक रँतकही भाग-२

नबक रिजय (सम्पूर्ण)

नबक रिजय (संशोधित)

हमव गाम (रँन ँपन्यास)

पिबामिडक देशेमे

बोरौठ (खनुदित मागंस-फिक्शन नाटक)

बामनोचन ठाकुर (सौजन्य- बामनोचन ठाकुर)

मेथिनी लोककथा

कीर्तिनाथ ना (सौजन्य- कीर्तिनाथ ना)

हवन: मेथिनी भारानुराद

जगदीश चन्द्र ठाकुर "खनिन" (सौजन्य- जगदीश चन्द्र
ठाकुर "खनिन")

रँन करिता

झन्नाजी

तीन ठा रँन नाटक (मेथिनी रँन साहित)

खुबनुछी (मेथिनी रँन करिता- रँन साहित)

देराशु रसे

नताशी -मेथिनी रँन चित्रशुंखना (कौमिक)

जगदानन्द ना "मनु" (सौजन्य- जगदानन्द ना "मनु")

चोनहा (रँन ँपन्यास)

जगदीश प्रसाद मन्दन

तरेगन (रँन प्रेबक रिहनि कथा संग्रह)

ने धाङ् ए (रँन ँपन्यास)

नन्द हमाव मिश्री 'नन्द' (सौजन्य- नन्द हमाव मिश्री 'नन्द')

सुर्ण कमन (रँन ँपन्यास)

रूषेशी चन्द्र नान (सौजन्य- रूषेशी चन्द्र नान)

ढोनक (रँन करिता संग्रह)

स्वजीत क्मब ना (सौजन्य- स्वजीत क्मब ना)
कोगनी घुबि खाँड (रौन नघु-रिहनि कथा संग्रह)

डॉ. शशिधर क्मब

उँडि ने सकी पब चिड् छी हम (भाग १-२) (पृ. १०३४-१०६३)

थिस्सा अष्टार्कटिका केव (पृ. १०३४-१०६३)

रौन करिता (पृ. ६६३-१२१३)

रौन करिता (पृ. १००४-१११३)

सचित्र रौन करिता (पृ. १४१-१३४)

सचित्र रौन करिता (पृ. १४७-१५३)

डॉ. शशिधर क्मब खाँ सुप्रिया रैरी क्मावी

भुकम्प (पृ. ७३-७४)

कनकमणि दीक्षित (मून नेपालीसँ मैथिनी अन्तराद कपा धीक
खाँ धीरेन्द्र प्रेमर्षि, रौन साहिल) (सौजन्य- धीरेन्द्र प्रेमर्षि)

भगतता रैङ्क देशे-भ्रमण

अणिमा सिंह (सौजन्य- नचिकेता)

शिशु गीत खेन

कम्पना ना (सौजन्य- कम्पना ना)

नशोङ्गि हित गारी गीत

निनियाँ

झनी कामत (सौजन्य- झनी कामत)

छक्का (रौन कथा संग्रह)

शीति ठाकुर

गोनु ना खाँ खान मैथिनी चित्रकथा -पहिन मैथिनी
चित्रकथा (रौन साहिल)

मैथिनी चित्रकथा (रौन साहिल)

मिथिनाक नोकदेरता (रौन साहिल)

রিখাপতিক পুৰুষ পৰীক্ষা (ৱাঁন সাহিল)

ৰেস (খনুৱাদ- ৱাঁন চিত্ৰকথা)

এ ৱী সী ডী- প্ৰপ্ৰতি খম্বব পোখী (খনুৱাদ- ৱাঁন চিত্ৰকথা)

সভ খাগত খ্ৰিষ্টি (খনুৱাদ- ৱাঁন চিত্ৰকথা)

ৱৌ ম্যাঙ ৱাঁহ (খনুৱাদ- ৱাঁন চিত্ৰকথা)

বঙ সভ (খনুৱাদ- ৱাঁন চিত্ৰকথা)

(০৬) ছোষ্ট খা পৈঘ (খনুৱাদ- ৱাঁন চিত্ৰকথা)

(০৭) মান-জান খা জানৰব দিস দেখু (খনুৱাদ- ৱাঁন চিত্ৰকথা)

(১৭) হমব পবিৱাব (খনুৱাদ- ৱাঁন চিত্ৰকথা)

জানৰব (খনুৱাদ- ৱাঁন চিত্ৰকথা)

পোখী ১৩: ১...২...৩... (খনুৱাদ- ৱাঁন চিত্ৰকথা)

ৱাঁজাক খাঁজ (খনুৱাদ- ৱাঁন চিত্ৰকথা)

নীতু ফুমাৰী

মৈথিনী চিত্ৰকথা (ৱাঁন সাহিল)

নীতা মা (সৌজন্য- নীতা মা)

ৱিনাগ মৌসী (ৱাঁন নঘুকথা সংগ্ৰহ)

কিৰণ চৌধৰী (খনুৱাদিত সচিত্ৰ মৈথিনী ৱাঁন কথা)

হমব ৱাঁন-ৱাঁহ ৱী

খাৰ্ঘা কাকপিষ্ট মে

দীপা কবমাকব- সৰী সন্তোন মে

জংগন মে খৰ্ছাক স্বাগত খ্ৰিষ্টি

ৱহেন ছুথি খাকাশী মে

ভৈয়া কে ফুস্কান কে চৌৰৌনক

ৱাঁজ সঁচযক

খচঁভিত কবয "ফিৰৌনাচী"

शौचानयक थिम्सा

नान रँवसाती

ग्वलीक जादूग पेंठी

समीबाक रिकठ भोजन

रिराह मे जाग छी

प्रियंका न्या (खनूदित सचित्र मैथिली रँन कथा)

हमब माँछ ! ने हमब माँछ !

बग्मि प्रिया (खनूदित सचित्र मैथिली रँन कथा)

कैयो सकै छी, नहियो कह सकै छी

स्वनीता ठाकुर (खनूदित सचित्र मैथिली रँन कथा)

रँष्टी खा रँरनी

नीनिमा चौधरी (खनूदित सचित्र मैथिली रँन कथा)

हमब सभसँ नीक संगी

स्नास्तिका ठाकुर (खनूदित सचित्र मैथिली रँन कथा)

गप्पू रूते नाचन ने होग छै

तूनिका (खनूदित सचित्र मैथिली रँन कथा)

हमबा ओ चाही !

मधूनिका मिश्र (खनूदित सचित्र मैथिली रँन कथा)

ओघागत भीमा

नम्मी ठाकुर

जानरब सभ संगे भैँठ-घाँठ

पूनम मल्लन

सुते कानक थिम्सा

गजेन्द्र ठाकुर

रौन साहित (मून)- गजेन्द्र ठाकुर

रौन मल्लनी/ किशोब जगत (रौन नाटक, नघुकथा, करिता
खादि)

Learn Mithilakshar Script

जनोदीप (रौन-नाटक संग्रह)

खम्बवन्धुश्रिका (रौन-नघुकथा संग्रह)

रौणक रौञ्जोबा (रौन-पद्य संग्रह)

भ२ जाएँ छु (मैथिलीक २०१२ मे प्रकाशित पहिन
कनागमेठ-फिक्शन प्ल- Maithili's first climate-fiction
play originally published in 2012)

कमनाक भगता

तबहबिमे पवीनोक

रौसी छुष्टी कम गसकून

रौद करैए दाँन ने यौ

रौन गजन

फिनिशी नागन

रौन साहित (खनुराद- द्विभाषिक- मैथिली-खंग्रेजी)-

गजेन्द्र ठाकुर

मसाङ्ग केव परिवर्तनकारी बेरैका

सुनु

घब सभ

एकठा नीक दिन

चनु हम तँ ठीक छी ने !

की खहाँ एँ चिड़ सभकेँ देखने छी ?

ठैम्ठ

रँड़ पीठा ! कनियेठा !

एतह हम सभ बह छी

भावतोल्लक बाजफ़मावी

भावतोल्लक बाजफ़मावी (रिनु शिद्धक)

रुयो

कच-कच कचाक

छन्न-झन्नक नहोनाग

नेना जे रैनूनसँ देवागत छन

खद्धत फिरौनाची खंक-शूखना

हाक

खखन ने, खखन ने !

जन्मदिनक उमेर भोज

मोठ बाजा पातव-दुँर्रँड़ फ़फ़ड़

रँचिया जे खपन हँसी ने बोकि सकैत छनि

खग्रेजी

हम सृष्टि सके छी

छोठ नान-दुहदुह डोरी

कक नीक, भोगू नीक

ग सभठा रिनाइ क दोख थिछि !

चोला खाम !

हमब ठैनक राँठ

जखन गकड़, सून गेन

माछी खेब खाँड ठाँठा !

खमाचीक जूबूम मशीन सभ

ठिंग ठेँग

पाँड-म्याँडु-राह

फफड़क एकठा दिन

हमबा नीक नगेए

बीताक नर-सूनमे पहिन दिन

कनी हँसियो ने !

नान रँवसाती

भूत-प्रेतक नाँशाना

खाँड पएब गानी

कतह थिछि ग थक उ ?

रिदेह मैथिनी-खंग्रेजी ठाँकिंग बीड-खनाउंड आँडियो बुक

<https://bloomlibrary.org/player/Wcf6zr5CoF>

(मसाग्रा केव परिवर्तनकारी बेरैका)

<https://bloomlibrary.org/player/p3sHdYBgiT>

(चनु हम तँ ठीक छी ने !)

<https://bloomlibrary.org/player/f19pSdhGMo>

(एकठा नीक दिन)

<https://bloomlibrary.org/player/b2l5wesxCp>

(घब सभ)

<https://bloomlibrary.org/player/dAzC0Fubt7>

(की खहाँ एँ चिड़ सभकेँ देखने

छी ?)

गजेन्द्र ठाकुर (सम्पादन)

रिदेह मैथिनी शिषु उमेर [रिदेह सदेह ९]

रिदेह: सदेह ९ तिवहता

गजेन्द्र ठाकुर, नागेन्द्र कुरमाव ना आ पञ्जीकाव रिद्यानन्द
ना (सम्पादन)

English-Maithili Computer Dictionary

डाँ. कमना चौधरी (सौजन्य- कमना चौधरी)

मैथिनीक रेशे-भूषा-प्रसाधन सम्वहनी शिद्धारनी २००४

डाँ योगानन्द ना (सौजन्य- योगानन्द ना)

मैथिनीक पावम्पविक जातीय रारसायक शिद्धारनी २००९

डाँ. ननिता ना (सौजन्य- ननिता ना)

मैथिनीक भोजन सम्वहनी शिद्धारनी २०११

गोरिंद ना ((IGNCA Site थाकगिर)

Maithili-English Dictionary

वामदेर ना (सौजन्य- शंकवदेर ना)

मैथिनी शिद्ध संचय

.....
किद्ध मैथिनी पोथी डाउनलोड सागठ (उपन सौरस)

Videha Maithili eBooks/ eJournals/ Audio-Video
Archive

रिज्ञान बनोकव

OLE Nepal's e-Pustakalaya

पोथीक निंक

IGNCA-ASI (search keyword Mithila)

History of Navya-Nyaya in Mithila

Studies in Jainism and Buddhism in Mithila

Mithila in the Age of Vidyapati

Cultural Heritage of Mithila

Mithila under the Karnatas

Temple Survey Project ASI- English था Hindi

मैथिनी साहित संस्थान

दर्शनीय मिथिना (मैथिनी साहित संस्थान निंक)

Brochure 1 (मैथिनी साहित संस्थान निंक)

Brochure 2 (मैथिनी साहित संस्थान निंक)

Brochure 3 (मैथिनी साहित संस्थान निंक)

Brochure 4 (मैथिनी साहित्य संस्थान निंक)

Brochure 5 (मैथिनी साहित्य संस्थान निंक)

रनुम नागब्रैवी मैथिनी

अविपन हाउल्लशेन

Pratham Books Maithili Storyweaver

मैथिनी आडियो रूक

Videha Read Aloud Talking Maithili Audio

Books (including Maithili Sign Language – Ist time in Maithili)

पोथी डाँठ काम

थिम्सा-पिहानी नेना लुठका नेन

जानकी एफ.एम समाचार

आकाशेराणी दबलंगा यू ठूरु चैनल

.....

रिदेह सम्मान: सम्मान-सूची (समानानुब साहित्य अकादेमी, समानानुब ननित कना अकादेमी आ समानानुब संगीत-नाटक अकादेमी सम्मान/ प्रबन्काव नामसँ रिख्यात)

.....

मैथिनीक रतनी

९

मैथिलीक रतनी- रिदेह मैथिली मानक भाषा आ मैथिली
भाषा सम्पादन पाठ्यक्रम

भाषापक

२

मैथिलीक रतनीमे पर्याप्त रिबिधता छि । झुदा प्रश्नपत्र
देखना उतव एकव रतनी गनु BMAF001 सँ प्रेषित
रूमागत छि, से एकव एकवा एक उखड़ हांमे उनठा-
पुनठा दिथो, ततरे धवि पर्याप्त छि । यू.पी.एस.सी.
क मैथिली (कम्पनसवी) पेपव नेन सेहो आ पर्याप्त
छि, से जे रिद्यार्थी मैथिली (कम्पनसवी) पेपव नेने
छथि से एकव एकठा आब हासुट-बीडिंग दोसव-उखड़ हांमे
कवथि।

IGNOU गनु

BMAF-001

These are print-on-demand books, send your
queries to editorial.staff.videha@gmail.com. The
eBooks of some of these are available for sale on
Google Play [(c) Preeti Thakur,
sales.videha@gmail.com], send your queries
to sales.videha@gmail.com. The contents and
documents e-published by Videha (since 2000) ISSN
2229-547X VIDEHA (since 2004) are periodically
being checked for accessibility issues. People with

disabilities should not have difficulty accessing these contents/ documents.

ॐ.रिदेह स्त्री कोना

रिदेह स्त्री कोना

रि दे ह रिदेह Videha विदेह <http://www.videha.co.in> रिदेह प्रथम मैथिली पाष्किक ङ पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly ejournal रिदेह प्रथम मैथिली पाष्किक ङ पत्रिका नर

थक देखरौक नैन पृष्ठा सबकेँ बिह्रेशे कए देखू । Always refresh the pages for viewing
new issue of VIDEHA.

[Search for Works \(including Audio-Visual & Sign Language\) relating to Mithila/ Maithili by Female Writers/ Artists](https://books.google.com/)

<https://books.google.com/>

(पूर्णतः खरारसायिक उद्देश्ये खा मात्र एकेडमिक प्रयोग
नैन) सब पोथी पी.डी.एफ. डाउनलोड नैन क्रमानुसार
नीचाँक लिंक सबपर उपनहूँ खहूँ । All the books are
available for pdf download at the respective links
below.

....

सखुखारानी (नावी रिमर्श केन्द्रित) लपट्टियाहीमे भेन +३
म सगव बाति दीप जवयमे पठित कथा सबक संकनन
सखुखारानी

खणिमा सिंह (सौजन्य- नचिकेता)

शिषु गीत खेन

गनावानी सिंह (सौजन्य- नचिकेता)

प्रेम- एक करिता (खनुदित नाटक)

खकहती देरी (सौजन्य- बमानन्द मा "बमण")

मिथिनाक रिदूषी महिना

डॉ. कमना चौधरी (सौजन्य- कमना चौधरी)

मैथिलीक रेशी-भूषा-प्रसाधन सम्वहनी शिद्धारनी २००४

समय-संकेत (कथा-संग्रह) २०१०

डॉ. ननिता मा (सौजन्य- ननिता मा)

मैथिलीक भोजन सम्वहनी शिद्धारनी २०११

सुस्मिता पाठक (सौजन्य- केदाव कानन)

परिचिति (करिता संग्रह)

कनोजर्डी (कथा संग्रह)

नन्दिनी पाठक (सौजन्य- केदाव कानन)

पाखबक शिहव (करिता संग्रह)

पन्ना मा (सौजन्य- नरेन्द्र मा)

खन्रुभूति (नघुकथा संग्रह)

कम्पना मा (सौजन्य- कम्पना मा)

गोसाँनिक गीत

नशाङ्गि हित गारी गीत

निनियाँ

यायारवी- शैफानिका रमा (हिन्दी खन्रुवाद कम्पना मा)

झनी कामत (सौजन्य- झनी कामत)

सुखन मन तवसन खाँथि (पद्य खा गद्य)

सुखन मन तवसन खाँथि (करिता)

थततः (करिता संग्रह)

चूक़ा (रौन कथा संग्रह)

नीता ना (सौजन्य- नीता ना)

रिनाग मोसी (रौन नघुकथा संग्रह)

शैफानिका रमा (सौजन्य- शैफानिका रमा)

यायारवी (यात्रारुतानु)

यायारवी (हिन्दी खनुवाद- कम्पना ना)

अर्थहग (नघुकथा संग्रह)

एकठा अकाम (नघुकथा संग्रह)

भारंजनि (गद्य गीत)

किसु-किसु जीरन (आमे कथा)

आखव-आखव प्रीत

नागफंस (उपन्यास)

Naagphans (In English)

रिभा बानी

रिभा बानीक दूठा नाटक (भाग रौ आ रैनचन्दा)

सुशीना ना (सौजन्य- प्रभा खेतान/ सुशीना ना)

छिन्नमस्ता- प्रभा खेतानक हिन्दी उपन्यासक मेथिनी खनुवाद

फ़सूम ठाकुर

प्रवारतन (आमेकथा)(पृ. ४३.९-३.१२)

डॉ. कामिनी कामायनी

রিদেহ:সদেহ ৩১ (ডা. কামিনী কামাঘনী খা ফুৰাব মনোজ
কণ্ঠপ- খঁক ১-৩৩০ সঁ)

প্ৰীতি ঠাফুৰ

গোন্ ব্ৰা খা খান মেথিনী চিত্ৰকথা -পহিন মেথিনী
চিত্ৰকথা (ৰাঁন সাহিল)

মেথিনী চিত্ৰকথা (ৰাঁন সাহিল)

মিথিনাক নোকদেৱতা (ৰাঁন সাহিল)

রিগ্ৰাপতিক প্ৰক্ৰম পৰীক্ষা (ৰাঁন সাহিল)

ৰেম (খনুৱাদ- ৰাঁন চিত্ৰকথা)

এ ৰী সী ডী- প্ৰক্ৰতি খক্ষব পোখী (খনুৱাদ- ৰাঁন
চিত্ৰকথা)

সভ খাগত খ্ৰুটি (খনুৱাদ- ৰাঁন চিত্ৰকথা)

ৰৌ মাঙ ৰাঁহ (খনুৱাদ- ৰাঁন চিত্ৰকথা)

বঙ সভ (খনুৱাদ- ৰাঁন চিত্ৰকথা)

(০৬) ছোষ্ট খা পৈঘ (খনুৱাদ- ৰাঁন চিত্ৰকথা)

(০৭) মান-জান খা জানৰব দিস দেখু (খনুৱাদ- ৰাঁন
চিত্ৰকথা)

(১৭) হমব পবিৱাব (খনুৱাদ- ৰাঁন চিত্ৰকথা)

জানৰব (খনুৱাদ- ৰাঁন চিত্ৰকথা)

পোখী ১৩: ১...২...৩... (খনুৱাদ- ৰাঁন চিত্ৰকথা)

ৰাঁজাক খৰাঁজ (খনুৱাদ- ৰাঁন চিত্ৰকথা)

পঁজী (১১০০০ মূন মিথিনাক্ষব তাড়পত্ৰ)

11000 PALM LEAF PANJI INSCRIPTIONS (VOLUME
I TO XXII) Compiled, Scanned & Catalogued by
Preeti Thakur

গজেন্দ ঠাফুৰ খা প্ৰীতি ঠাফুৰ (সমানোচনা)

নীতু ফুমাৰী

মৈথিলী চিত্ৰকথা (ৰাঁন সাহিল)

কিবণ চৌধৰী (খনুদিত সচিত্ৰ মৈথিলী ৰাঁন কথা)

হমব ৰাঁন-ৰাঙী

খাৰ্ঘা কাকপিঠ মে

দীপা কবমাকব- সৰী সন্তোন মে

জংগন মে খহাঁক স্বাগত খছি

বহেন ছুথি খাকাশী মে

ভৈয়া কে ক্ষান কে চোরোনক

ৰীজ সঁচয়ক

খচঁভিত কবয "ফিৰোনাচী"

শৌচানয়ক থিম্মা

নান ৰবসাতী

গুল্লীক জাদুগ পেষ্টী

সমীবাক ৰিকঠ ভোজন

ৱিৱাহ মে জাগ ছী

শ্ৰিয়ঁকা না (খনুদিত সচিত্ৰ মৈথিলী ৰাঁন কথা)

হমব মাঁছ ! নৈ হমব মাঁছ !

বশ্মি শ্ৰিয়া (খনুদিত সচিত্ৰ মৈথিলী ৰাঁন কথা)

কৈযো সকে ছী, নহিযো কহ সকে ছী

স্বনীতা ঠাফব (খনুদিত সচিত্ৰ মৈথিলী ৰাঁন কথা)

ৰঁপী খা ৰঁৰনী

नीनिमा चौधरी (खनूदित सचित्र मैथिनी रान कथा)

हमब सभसँ नीक संगी

स्नास्तिका ठाकुर (खनूदित सचित्र मैथिनी रान कथा)

गम्पू रूते नाचन ले होग छै

तूनिका (खनूदित सचित्र मैथिनी रान कथा)

हमबा ओ चाही !

मधूनिका मिश्री (खनूदित सचित्र मैथिनी रान कथा)

ओघागत भीमा

नम्बमी ठाकुर

जानरब सभ संगे भैँठ-घाँठ

पूनम मल्लन

सुते कानक थिम्सा

कनकमणि दीम्कित (मून नेपालीसँ मैथिनी खनूराद कपा
धीक था धीरेन्द्र प्रेमर्षि, रान साहिल) (सौजन्य- धीरेन्द्र
प्रेमर्षि)

भगतता रैँठक देशे-भ्रमण

डाँ शीशिधर कमर था सुप्रिया रैँरी कमारी

भुकम्प (पृ. ७३+-७१४)

....

नेथकक थामंत्रित बचना था ओगपब थामंत्रित समीक्षकक
समीक्षा सीबीज

१. कामिनीक पाँच ठा करिता था ओगपब मधुकान्तु नाक
टिप्पणी

Videha_01_09_2016

३. झुली कामतक एकांकी "जिन्दगीक मोन" था ओगपब
गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

VIDEHA_354

पसुपुनेठी गीता

एडिठर्म चोगस सीबीज-१

मीना ना

एडिठर्म चोगस सीबीज-२

जगदीश चन्द्र ठाकुर (३ ठा रान करिता जगमे २ ठा
करिता रैरी चागण्डपब)

एडिठर्म चोगस सीबीज-३

....

रिद्यापति गीत

तुनिका

गीत-गोरिन्ददाम (गायन दीक्षा भावती)

गोरिन्ददाम-१

गोरिन्ददाम-२

गोरिन्ददाम-३

गोरिन्ददाम-४

गोरिन्ददाम-५

गोरिन्ददाम-६

मेथिनी गजन (गजन- गजेन्द्र ठाकुर, गायन दीक्षा
भावती)

रहरे झुतकाबिर

गजन-२

गजन-३

गजन-४

प्यारे मेथिन चैनन- किवण चौधरी खा संगीता खानन्द

सौम्या न्या

बश्मि दत्त

प्रिया मल्लिक

खनामिका न्या

बजनी पन्नरी

पूनम मिश्र

बंजना न्या

जुनी सा

दीपशिखा सा

मेथिनी ठाकुर

खनुपम मिश्र पाडकास्ट

These are print-on-demand books, send your queries to editorial.staff.videha@gmail.com. The eBooks of some of these are available for sale on Google Play [(c) Preeti Thakur, sales.videha@gmail.com], send your queries to sales.videha@gmail.com. The contents and documents e-published by Videha (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) are periodically being checked for accessibility issues. People with disabilities should not have difficulty accessing these contents/ documents.

७. विदेह ३-नर्निम्न

विदेह ३-नर्निम्न

[संघ लोक सेवा आयोग/ रिहाव लोक सेवा आयोगक परीक्षा नैन मेथिनी (खनिराय आ ँष्टिक) आ खान ँष्टिक

रिषय खा सामान्य ज्ञान (खंग्रेजी माध्यम) हेतु सामिथी।
[एन.टी.ए.- यू.जी.सी.-नेट-मैथिनी नेन सेहो]

.....

मैथिनीक रतनी

१

मैथिनीक रतनी- रिदेह मैथिनी मानक भाषा खा मैथिनी
भाषा सम्पादन पाठ्यक्रम

भाषापक

२

मैथिनीक रतनीमे पर्याप्त रिबिधता खछि । झुदा प्रश्नपत्र
देखना उतुव एकव रतनी गणु BMAF001 सँ प्रेरित
रूमागत खछि, से एकव एकवा एक उंखड़ हांमे उंनठा-
पुनठा दिखो, ततरै धरि पर्याप्त खछि । यू.पी.एस.सी. क
मैथिनी (कम्पनसबी) पेपर नेन सेहो ङा पर्याप्त खछि, से
जे रिद्यार्थी मैथिनी (कम्पनसबी) पेपर नेने छथि से
एकव एकठा खाव फास्ट-वीडिंग दोसव-उंखड़ हांमे कबथि।

IGNOU गणु BMAF-001

.....

Maithili (Compulsory & Optional)

UPSC Maithili Optional Syllabus

BPSC Maithili Optional Syllabus

মৈথিলী প্রশ্নপত্র- যু.পী.এস.সী. (ঐচ্ছিক)

মৈথিলী প্রশ্নপত্র- যু.পী.এস.সী. (খনিরায়)

মৈথিলী প্রশ্নপত্র- রী.পী.এস.সী.(ঐচ্ছিক)

.....
যু. পী. এস. সী. (মেগ) অংশীনন: মৈথিলী সাহিত্য বিষয়ক
ষ্টেষ্টি সীবীজ

যু.পী.এস.সী. ক প্রিনিমিনবী পবীক্ষা সম্পন্ন ভহ গেন খছি ।
জে পবীক্ষার্থী এহি পবীক্ষামে উত্তীর্ণ কবতাহ খা জঁ মেগমে
হুনকব অংশীনন বিষয় মৈথিলী সাহিত্য হেতহি তঁ ও এহি
ষ্টেষ্টি-সীবীজমে সম্মিত ভহ সকেত ছথি । ষ্টেষ্টি
সীবীজক প্রাবম্ব প্রিনিমক বিজলেক তকোন রাদ হোযত ।
ষ্টেষ্টি-সীবীজক উত্তব রিধ্যার্থী স্কন কহ
editorial.staff.videha@gmail.com পব পঠা সকেত ছথি,
জঁ মেগসঁ পঠেঁরামে খসোকর্জ হোগহি তঁ ও হমব
ছাষ্টসএপ নম্বব 9560960721 পব মেহো প্রশ্নাতব পঠা
সকেত ছথি । সংমে ও খপন প্রিনিমক এডমিষ্ট কার্ডক
স্কন কএন কাঁপী মেহো রেবীফিকেশন নেন পঠারথি ।
পবীক্ষামে সন্ত প্রশ্নক উত্তব নহি দেময পড়ত ষ্টেক হুদা
জঁ ষ্টেষ্টি সীবীজমে রিধ্যার্থী সন্ত প্রশ্নক উত্তব দেতাহ তঁ
হুনকা নেন শ্রেয়স্কব বহতহি । রিদেহক সন্ত স্কীম জেকাঁ
গাহো পূর্ণিত: নি: শ্বক্ব খছি । - গজেন্দ ঠাহব

সংঘ নোক মেহা খাযোগ দ্বাবা খাযোজিত মিরিন
সর্সিমেজ (হুখ্য) পবীক্ষা, মৈথিলী (ঐচ্ছিক) নেন ষ্টেষ্টি
সীবীজ/ প্রশ্ন-পত্র- ১ খা ২

Test Series-1- गजेन्द्र ठाकुर

Test Series-2- गजेन्द्र ठाकुर

.....
**NTA-UGC/ UPSC/ BPSM Maithili Optional- गजेन्द्र
ठाकुर**

मेथिनी समीक्षाशिक्षण

मेथिनी समीक्षाशिक्षण (तिवहता)

मेथिनी समीक्षाशिक्षण (भाग-१, खनप्रयोग)

मेथिनी प्रतियोगिता

[Place of Maithili in Indo-European Language Family/ Origin and development of Maithili language (Sanskrit, Prakrit, Avhatt, Maithili) भारोपीय भाषा परिवार मध्य मेथिनीक स्थान/ मेथिनी भाषाक उद्भव ओ विकास (संस्कृत, प्राकृत, अवरहट्ट, मेथिनी)]

(Criticism- Different Literary Forms in Modern Era/ test of critical ability of the candidates)

(ज्यातिवीथिव, रिद्यापति आ गोरिन्ददास सिनेरसमे छथि आ बसमय करि चतुव चतुवञ्ज रिद्यापति कानीन करि छथि । एतय समीक्षा शिखनाक प्रावञ्ज कवरसँ पूरि चाक गोठेक शिद्धारनी नर शिद्धक पर्याय संग देन जा बहन अछि । नर आ पुवान शिद्धारनीक ज्ञानसँ ज्यातिवीथिव, रिद्यापति आ गोरिन्ददासक प्रभावतवमे धाव आओत, संगहि शिद्धकोष रँदनासँ खाँटी मेथिनीमे प्रभावतव निखरामे धाख आसु-आसु खतम होयत, नेखनीमे श्राह आयत आ स्रुचा भारक अतिर्याजि भय सकत ।)

(रँदीनाथ न्या शिद्धारनी आ मिथिनाक दुषि-मञ्च शिद्धारनी)

(रैनु एडीशन- प्रथम पत्र- नोबिक गाथामे समाज ओ संस्कृति)

(रैनु एडीशन- द्वितीय पत्र- रिद्यापति)

(रैनु एडीशन- द्वितीय पत्र- पद्य समीक्षा- रानगी)

(रैनु एडीशन- प्रथम पत्र- लोक गाथा नू नाटक संगीत)

(रैनु एडीशन- द्वितीय पत्र- यात्री)

(रैनु एडीशन- द्वितीय पत्र- मैथिनी वामायण)

(रैनु एडीशन- द्वितीय पत्र- मैथिनी उपन्यास)

(रैनु एडीशन- प्रथम पत्र- शिखर रिचाव)

(तिवहता निपिक उद्धर ओ विकास)

खन्ननग्नक-१-२-३ खन्ननग्नक- ४-३

(मैथिनी आ दोसर पुरबिया भाषाक रीचमे सम्वन्ध (राँगा, असमिया आ उर्दु या)

[यू.पी.एस.सी. सिनेरँस, पत्र-१, भाग-'ए', फ़म-३.]

[मैथिनी आ हिन्दी/ राँगा/ भोजपुरी/ मगही/ संथानी- रिहाव लोक सेरा आयोग

(री.पी.एस.सी.) केव सिरिन सेरा पवीष्काक मैथिनी (ऐच्छिक) रिषय नेन]

मैथिनी-हिन्दी रातनिाप (३ फ़र्षा)

मैथिनी

राँगा

असमिया

उर्दु या

हिन्दी

उर्दु

नेपानी

संस्कृत

संथानी

NTA_UGC_NET_Maithili_01

NTA_UGC_NET_Maithili_02

GS (Pre)

Topic 1

.....

यू.पी.एस.सी. खा खान प्रतियोगिता पवीष्का नेन देखू:

रिसेरःसदेर ११	रिसेरःसदेर ११	रिसेरःसदेर १३	रिसेरःसदेर १३	रिसेरःसदेर १७
रिसेरःसदेर ३०	रिसेरःसदेर ३१	रिसेरःसदेर ३३	रिसेरःसदेर ३४	रिसेरःसदेर ३३

.....

General Studies

NCERT–Environment Class XI–XII

NCERT PDF I–XII

Sansad TV

<http://prasarbharati.gov.in/>

<http://newsonair.com/>

.....

Other Optionals

IGNOU eGyankosh

.....

पेठाव (बिसोर्म सेन्ठव)

.....

मेथिनी झहारवा एरम् नोकोजि प्रकाशि- बमानाथ मिश्र
मिहिव (खाँठी प्रराह्यञ्ज मेथिनी निखरामे सहायक)

डॉ. कमना चौधरी-मेथिनीक रेशी-भूषा-प्रसाधन सम्वहनी
शेद्धारनी (खाँठी प्रराह्यञ्ज मेथिनी निखरामे सहायक)

डॉ योगानन्द ना- मेथिनीक पावम्परिक जातीय
रारसायक शेद्धारनी (खाँठी प्रराह्यञ्ज मेथिनी निखरामे
सहायक)

डॉ. ननिता ना- मेथिनीक भोजन सम्वहनी शेद्धारनी (खाँठी
प्रराह्यञ्ज मेथिनी निखरामे सहायक)

मेथिनी शेद्ध संचय- डॉ श्रीवामदेर ना (खाँठी प्रराह्यञ्ज
मेथिनी निखरामे सहायक)

दत्त-रतीक रस्तु कौशिन- डॉ. श्रीवामदेरना

पविचय निचय- डॉ शैनेन्द्र मोहन ना

English Maithili Computer Dictionary (Complete)-
Gajendra Thakur

Maithili English Dictionary- गोरिंद ना

खणिमा सिंह -शिशु गीत खेन

खानन्द मिश्र (सोजन्य श्री बमानन्द ना 'बमण')- मिथिना
भाषाक सुरोध र्याकवण

मैथिनी सुरोध र्याकवण- भोना नान दाम

बाधाग्रह चौधरी- A Survey of Maithili Literature

बाधाग्रह चौधरी- मिथिनाक गतिहास

जयकान्त मिश्र- A History of Maithili Literature Vol.

I

बाजेश्वर ना- मिथिनाम्बक उद्भर ओ रिकाम (मैथिनी साहित्य संस्थान थार्कागर) (यू.पी.एस.सी. सिनेरैस)

दत्त-रती (मून)- श्री सुरेन्द्र ना सुमन (यू.पी.एस.सी. सिनेरैस)

प्ररह संग्रह- वमानाथ ना (रू.पी.एस.सी. सिनेरैस) CIIL Site

सुभाष चन्द्र यादर-बाजकमन चौधरी: मोनोग्राफ

शिर हमार ना 'ठिन्नु' खणु-समानोचना

डाँ रँचेश्वर ना- निरह-निहङ्ग

डाँ. देरशंकव नरीन- थाधुनिक साहित्यक पविदुथ

प्रेमशंकव सिंह- मैथिनी भाषा साहित्य:रूसम शिताही (थानोचना)

डाँ. वमानन्द ना 'वमण'

हिखाउन

थथियासन CIIL Site

দুর্গানন্দ মন্ডন-চক্ষু

হেব এহি মননগু হাগন সভকেঁ মেহো পঙ্ক :-

বামনোচন ঠাহুব- মেথিনী নোককথা

ফুমাৰ পরন (সান্তাব খঁতিকা)

পগঠ (মেথিনীক সৰ্বশ্ৰেণী কথা)

ডায়বীক খানী পল্লা

কেদাবনাথ চৌধৰী

খৰাবা	চুমেৰীবাৰী	মাহেব	কুৰাব	খফনা	লীনা
নহিতব					

ডা. বমণ ন্যা

ভিন্ন-	মেথিনী কাৰামে খনকাঁব	খনকাঁব-	মেথিনী কাৰামে জাতিষ	খনকাঁব-বৰ	পাবিজাত-মহুৰী
খতিৰ		ভাঙ্গব			

যোগেন্দ পাঠক 'রিযোগী'

রিগেনক বতকলী	রিগেনক বতকলী	খকটা মিনিয়া (কথা সংহত)
	ভাগ-২	
নবক	নবক	কিছ তীত মধব (যোগা বৃত্তি)
বিজয় (সম্পূৰ্ণ)	বিজয় (সম্পাৰিত)	
হমব গাম	পিৰামিডক দেশমে	বোৰোই (খনুদিত সাগন-ফিৰ্মান নাঠক)

খনুদিত সাহিল (খান ভাষাসঁ)- গজেন্দ ঠাহুব

রিদেহ:সদেহ ২৭ (গজেন্দ ঠাহুব খা বরি ভূষণ পাঠকক

খান ভাষাসঁ খনুদিত গঢ় খা পঢ়- ঠক ১-৩৩.০ সঁ)

रान साहिन (खनुराद- द्विभाषिक- मैथिनी-खंग्रेजी)- गजेन्द्र ठाकुर

मसाङ्ग केव पविरतनकावी बेरैका

शेष ४० ठा रान चित्र-पौथी नीचाँक निंकपव:-

पुन	घन सत	एकठा नीक दिन	छन हय तँ ठीक छी ने।	की खहाँ एँ चिहँ सभकेँ देखने छी ?
छेपु	रुँ ठी। कहियेठा।	एतन् हय सत की छी	आबलोक बाजकमाँ	आबलोक बाजकमाँ (किर शक)
बयो	कच-कच कचक	हूँ-हूँक गलेग	हना के ईकुर देवागत हय	अहूँ चिरेपारी कं-ईसरा
मक	अखन ली, अखन ली।	अयनिक उनेर जोग	मोटे बाहा पातन-दरुँ कक	रिछिया जे अपन ठीनी ली लोक सकेत छी
खंग्रेजी	हय सुनि सके छी	मोटे रान-देखैर मोरी	कक नीक जोग नीक	एँ सज्जा विमरि क लेख अछि।
होला खन।	हयन छेकन रीठ	अखन अकर, अरु अर	माँही हयन आँउ ठेठा।	अमाँक जयन मनीन सत
छिप छेप	पाँउ-पाँउ-गाँउ	अकरक एकठा दिन	हयना नीक गयो	रिँतक नर-अरुने पतिन दिन
करी छिपयो ने।	रान बरवाँ	अहूँ-अहूँक नपेँग	आँउ पने पनी	कतन् अछि एँ कँक ३ ?

रिदेह मैथिनी-खंग्रेजी ठाँकिंग बीड-खनाँउड आँडियो

रूँक

<https://bloomlibrary.org/player/Wcf6zr5CoF> (मसाङ्ग केव पविरतनकावी बेरैका)

<https://bloomlibrary.org/player/p3sHdYBgiT> (छन हय तँ ठीक छी ने!)

<https://bloomlibrary.org/player/f19pSdhGMo> (एकठा नीक दिन)

<https://bloomlibrary.org/player/b2l5wesxCp> (घब सभ)

<https://bloomlibrary.org/player/dAzC0Fubt7> (की खहाँ एँ चिहँ सभकेँ देखने छी ?)

.....
किहू मैथिनी पौथी डाउनलोड सागठ (ओपन सोर्स)

NCERT BHASHA SANGAM

NCERT (Maithili-English-Hindi Conversations)

पं नक्ष्मीपति सिंह (सौजन्य बमानन्द ना "बमण")
हिन्दी-मैथिली-शिक्षक

मैथिली-हिन्दी रातनाप (३ घण्टा)

मैथिली (मैथिली संकेत भाषा सहित- मैथिलीमे पहिन रैब)

https://www.youtube.com/@videha_ejournal

<https://youtu.be/TebuC-lrSs8>

<https://ncert.nic.in/bs-2021.php>

Sahitya Akademi

प्रकाशिन

डिजिटल-पौथी

CIIL

अधियासन (बमानन्द ना बमण)

जुआयन कनकनी- महेंद्र

प्ररुह संग्रह- बमानाथ ना (रौ.पी.एस.सी. सिनेरैस)

सुजन केव दीप पर- सं केदाव कानन आ खबरिन्द
ठावर

मैथिली गद्य संग्रह- सं शैनेन्द्र मोहन ना

Archive.Org (रिजयदेर ना)

Videha Maithili eBooks/ eJournals/ Audio–Video Archive

IGNCA

Maithili English Dictionary

रिज्ञान बनोकब

मिथिना दर्शन

तीवञ्जि

OLE Nepal's e–Pustakalaya

पौथीक लिंक

IGNCA–ASI (search keyword Mithila)

History of Navya–Nyaya in Mithila

Studies in Jainism and Buddhism in Mithila

Mithila in the Age of Vidyapati

Cultural Heritage of Mithila

Mithila under the Karnatas

Temple Survey Project ASI– English था Hindi

मैथिनी साहित्य संस्थान

दर्शनीय मिथिना (मैथिनी साहित्य संस्थान लिंक)

Brochure 1 (मैथिनी साहित्य संस्थान लिंक)

Brochure 2 (मैथिनी साहित्य संस्थान निंक)

Brochure 3 (मैथिनी साहित्य संस्थान निंक)

Brochure 4 (मैथिनी साहित्य संस्थान निंक)

Brochure 5 (मैथिनी साहित्य संस्थान निंक)

रंजुम नागब्रैवी मैथिनी

खविपन फाउण्डेशन

Pratham Books Maithili Storyweaver

मैथिनी अडियो रंकु

Videha Read Aloud Talking Maithili Audio Books (including Maithili Sign Language – Ist time in Maithili)

पोथी डाँठ काँय

I Love Mithila (पोथी डाउनलोड निंक)

online maithili journal

owner I Love Mithila

प्यारे मैथिन टैनन- किवण चौधवी खा संगीता खानन्द

मिथिना टैप्टव

खिम्सा-पिहानी नेना बुठका नेन

जानकी एफ.एम समाचार

आकाशेराणी दवडंगा यू ठूरै चैनन

आकाशेराणी मेथिनी समाचार

आकाशेराणी खमूत महोसेर

सुरेन्द्र बाडूत

.....

JNU

मेथिनी

मेथिनी नेक्लिकन

.....

Videha e-Learning YouTube Channel

.....

रिदेह सम्मान: सम्मान-सूची (समानानुब साहित् खकादेमी, समानानुब ननित कना खकादेमी था समानानुब संगीत-नाटक खकादेमी सम्मान/ प्रबन्काव नामसँ रिख्यात)

.....

Maithili eBooks/ eJournals/ Audios-Videos can be downloaded from: **Maithili eBOOKS/ eJournals/ Audios-Videos**

खपन मंतरर editorial.staff.videha@gmail.com पब पठाडू ।

१.रिदेह सूचना संपर्क खल्लषण (including Parallel Literature in Maithili and Videha Maithili Literature Movement)

रिदेह सूचना संपर्क खल्लषण (including Parallel Literature in Maithili and Videha Maithili Literature Movement)

रि दे ह रिदेह Videha विदेह <http://www.videha.co.in> रिदेह प्रथम मैथिली पाष्किक ङा पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly ejournal रिदेह प्रथम मैथिली पाष्किक ङा पत्रिका नर थक देखरौक नेन पृष्ठा सभकेँ विख्रेशे कए देखू। Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

Search for Information relating to Mithila/ Maithili

<https://books.google.com/>

सूचना

Do not judge each day by the harvest you reap but by the seeds that you plant.

– Robert Louis Stevenson

.....
Videha: Maithili Literature Movement

Videha eJournal (link www.videha.co.in) is a multidisciplinary online journal dedicated to the promotion and preservation of the Maithili language, literature and culture. It is a platform for scholars, researchers, writers and poets to publish their works and share their knowledge about Maithili language, literature, and culture. The journal is published online to promote and preserve Maithili language and culture. The journal publishes articles, research papers, book reviews, and poetry in Maithili and English languages. It also features translations of literary works from other languages into Maithili. It is a peer-reviewed journal, which means that articles and papers are reviewed by experts in the field before they are accepted for publication.

१

"रिदेहक जीरित लेखक-सम्पादक, खान्दाननी, सार्वजनिक
जीरन जीनिहाव, कना-संगीत-बंगमंचकर्मी आ बंगमंच-
निर्देशक पब रिशेषांक शृंखना"

रिदेह खबरिन्द ठाकुर रिशेषांक

স্বত্বচেতা- খবরিন্দ ঠাকুর: ব্যক্তিত্ব-প্রতিভা (সম্পাদক
আশীষ খনচিহ্নাব) [বিদেহ খবরিন্দ ঠাকুর বিশেষাঙ্কক প্রিন্ট
কপ]

বিদেহ জগদীশ চন্দ্র ঠাকুর খনির বিশেষাঙ্ক

বিদেহ বামনোচন ঠাকুর বিশেষাঙ্ক

বিদেহ বাজনন্দন নান দাস বিশেষাঙ্ক

বিদেহ বরীন্দ্র নাথ ঠাকুর বিশেষাঙ্ক

বিদেহ কেদাব নাথ চৌধুরী বিশেষাঙ্ক

বিদেহ প্রেমনতা মিশ্র প্রেম বিশেষাঙ্ক

বিদেহ শিবদিন্দু চৌধুরী বিশেষাঙ্ক

বিদেহ কনা-রিমর্শী বিশেষাঙ্ক (সন্দর্ভ- মঞ্জু দাস, প্রফুল্ল
কুমার কণ্ঠপ, শিশিরানা, এস.সী.স্বমন খা হিতা না চৌধুরী)

বিদেহ বচনাকার খশোক বিশেষাঙ্ক

বিদেহ বাম ভরোস কাপড়ী 'ভ্রমব' বিশেষাঙ্ক

বিদেহ	খপন	জীৱিত	লেখক-
সম্পাদক,	খান্দাননী,	সার্বজনিক	জীৱন
জীৱিহাব,	বংগমচকর্মী	খা বংগমচ-নির্দেশিক	পব বিশেষাঙ্ক
শৃংখনাক	খন্তুখাত	(১) খবরিন্দ ঠাকুর,	(২) জগদীশ চন্দ্র
ঠাকুর	খনির,	(৩) বামনোচন ঠাকুর,	(৪) বাজনন্দন নান
দাস,	(৩) বরীন্দ্র নাথ ঠাকুর,	(৬) কেদাব নাথ চৌধুরী,	
(৭) প্রেমনতা মিশ্র 'প্রেম',	(+) শিবদিন্দু চৌধুরী,	(৯)	
বচনাকার	খশোক	খা (১০)	বাম ভরোস

कापडि 'भ्रमव' रिशेर्षाक निकानने थछि । एँ १० मे सँ वामनोचन ठाहव, बाजनन्दन नान दाम आ वरीन्द्र नाथ ठाहव आरँ हमवा सभक रीच ले छथि । शेष १ गोठेँ माने (१) खवरिन्द्र ठाहव, (२) जगदीशे चन्द्र ठाहव थनिन, (३) केदाव नाथ चौधरी, (४) प्रेमनता मिश्री 'प्रेम', (५) शिवदिन्द्र चौधरी, (६) बचनकाव थशोक आ (७) वाम भवोस कापडि 'भ्रमव' केव स्रुष्टिस रिदेहमे 'नागहठागम हेनो' मन बहत । ओ थपन नर बचना (कथा, करिता री कथेतव गद्य-पद्य) री नर पोथी री नर प्राडक्शेन [बंगमंच, स्रुक नाटक री थन्य कोनो (ऑडियो-रिजुथन सहित)] जे रिशेर्षाक निकननाक रीदक ह्थय री रिदेहपव ले ह्थय पठा सके छथि । ओकव हम समीक्षा सहित ए-प्रकाशेन कवरँ आ ओगपव पाठक, स्राता, द्रष्टाक मध्य सम्रादक प्राबन्ध नेन प्रसृत कवरँ ।

"रिदेहक जीरित नेथक-सम्पादक, थान्दाननी, सारजनिक जीरन जीनिहाव, कना-संगीत-बंगमंचकर्मी आ बंगमंच-निर्देशक पव रिशेर्षाक शृंथना" क चयन प्रक्रियाक रिधि निम्न प्रकारसँ थछि ।

निथम:

१) नगभग पाँच-छह मास पहिनेसँ रिदेह थपन पाठककेँ स्वमार देरी नेन नेन सूचना दैत थछि ।

२) थानेन स्वमारमेसँ रिदेह मात्र जीरित नोकक चयन करैत थछि ।

३) एँ सभ नोकक नेथन/ काज एरँ थचवणक साम्यता देखन जागत थछि । जिनकव नेथन/ काज ओ

খাচৰণমেৱেৱেঁসী সাম্যতা (কম ফাঁক) ভেট্টেএ তেহন ছহ ঠা নাম চযনিত হোগত খ্ৰিষ্টি ।

৪) ছহ নাম এনাপব গ্ৰ তুননা কএন জাগত ছে জে গ্ৰ ছহো গোটেকেঁ নেখন/ কাজক এৰজমে সমাজসঁ কী ভেট্টননি ।

৩.) জিনকা সভসঁ কম ভেট্টন ব্ৰুমাগত খ্ৰিষ্টি তগ তীন নোককেঁ খ্ৰিগিনা চৰণ নেন বাখি নেন জাগত খ্ৰিষ্টি ।

৬) ঐ তীন চযনিত জীৱিত নোকক বচনা, কাজ খা উদ্ভৃথ খাদিক ৱীচমে পবস্পব তুননা কএন জাগত খ্ৰিষ্টি ।

৭) খ্ৰতিম কপসঁ ৱিদেহ দ্ৰাবা একঠা নাম চ্ৰুনি মানক খ্ৰতিমে ঘোষণা কএন জাগত খ্ৰিষ্টি খা নিযত সময়পব গ্ৰ ৱিশেষাক নিকানৱাঁক শ্ৰযাস কএন জাগত খ্ৰিষ্টি ।

শ্ৰল্ল উঠি সকেএ জে কী উপবকা নিখম এহন ছে জগমে খ্ৰতিম কপসঁ সভ সুযোগ্য জীৱিত নোক কেব চযন সময়পব ভ্ৰু জেতনি ? তহ একব উত্তব ছে নে । ৱিদেহক পাঠক নগ মেহো খপন সীমা ছনি । ক্ষুদা খহী সীমাক সংগে হমবা সভকেঁ খপন ৱেষ্ট দেৱাঁক খ্ৰিষ্টি খা মেথিনী নেন একঠা এহন বস্তা ৱনা দেৱাঁক ছে জগসঁ খাৱঁয ৱনা ৩.০০-৬০০ ৱঁখক সাহিব ৱিদেহক নীকসঁ শ্ৰেবণা পাৱঁয ।

খহী ৱিচাবক সংগ ৱিদেহ ওহন সংস্থা, পত্ৰিকা, নেখক, কনাকাব, স্ৰযসেৱী ৱা সাৰ্বজনিক জীৱন জীনিহাবপব খপন

খেখান মেহো কেঁদিত কহ বহন খছি জে স্বযোগ্য ছুথি
ফুদা জিনকাপব রিদেহক বিশেষাক কোনো
কাবণরশি নে প্রকাশিত ভহ সকন। একব নাম ভেন
রিদেহক "নিত নরন সিবিজ", ডকব রিবণা নীচাঁ "নিত
নরন সিবিজ"মে দেন জা বহন খছি।

-গজেন্দ্র ঠাকুর, সম্পাদক রিদেহ, whatsapp no
+919560960721 HTTP://VIDEHA.CO.IN/ ISSN 2229-
547X VIDEHA

২

"রিদেহ দ্বাৰা এক বেঁবমে কোনো একটা জীৱিত সংস্থা,
পত্রিকা বা সংস্থা-পোথী-পত্রিকাসঁ জুড়ন স্ৰযংসেৰীক সমগ্র
মূন্যাকন শীখনা"

রিদেহ খঁক ৩৭১ (০১ জুন ২০২৩) "মিথিনা স্টুডেন্ট
যুনিয়ন (এম.এস.যু.)" বিশেষাক

নিখম:

১) সংস্থা কেঁটেগবী- সংস্থাক কাজ মানা খাদি পহিৰেনাগ,
পত্রিকা-স্বাবিকা খাদি ছপেনাগ, জে মাত্ৰ বেকাৰ্ড
ৰনেৰানে হুখয, নে হুখয। সংস্থা দ্বাৰা জাতিৱাদী কষ্টবতা
নে বঁহ ৱন জেৰাক শিৰ্ত বহত, সংস্থা পাকেঠ সংস্থা নে
হেৰাক চাহী খা জীৱিত হেৰাক চাহী।

২) সংস্থা-পোথী-পত্রিকাসঁ জুড়ন স্ৰযংসেৰী কেঁটেগবী-
নেখক-প্রকাশকসঁ গতব খান জে নোক পোথী-পত্রিকা কেব
ৰিফী কহ খপন জীৱয-যাপনক সংগ মেথিনীক প্রচাবমে
সহায়ক ছুথি, সংগমে সংস্থা (বংগমচ সংস্থা সহিত) সভসঁ

সম্বন্ধিত স্বয়ংসেরী, তিনকো মূন্যাকন রিদেহ রিশেষাক
নিকানি ক২ কবত ।

৩) পত্রিকা কৈঠেগবী- মেথিনীক কোনো পত্রিকাক ডুপব
রিদেহ রিশেষাক প্রকাশিত কবত । স্কদা ঐনেন ওগ
পত্রিকাক সন্ত ঋক রিদেহপব ডাউনলোড নেন ওগ
পত্রিকাক সম্পাদক রাঁ কাপীবাগঠ ধাবক দেতা, সে শীর্ষ
খৃষ্টি ।

চযন প্রক্রিয়াক নিখম "রিদেহক জীৱিত লেখক-সম্পাদক,
খান্দাননী, সার্বজনিক জীৱন জীনিহাব, কনা-সংগীত-
বংগমঁচকর্মী খা বংগমঁচ-নির্দেশীক পব রিশেষাক শৃংখনা"ক
চযন প্রক্রিয়াক নিখম সন বহত ।

-গজেন্দ্র ঠাফব, সম্পাদক রিদেহ, whatsapp no
+919560960721 HTTP://VIDEHA.CO.IN/ ISSN 2229-
547X VIDEHA

৩

"রিদেহ মোনোগ্রাফ" শৃংখনা

রিদেহ খপন জীৱিত লেখক-সম্পাদক, খান্দাননী,
সার্বজনিক জীৱন জীনিহাব, বংগমঁচকর্মী খা বংগমঁচ-
নির্দেশীক পব রিশেষাক শৃংখনাক খন্তুস্মাত (১)খবরিন্দ
ঠাফব, (২)জগদীশ চন্দ্র ঠাফব খনিন, (৩)বামনোচন
ঠাফব, (৪) বাজেনন্দন নান দাস, (৩.১)বরীন্দ্র নাথ ঠাফব,
(৬) কেদাব নাথ চৌধবী, (৭) প্রেমনতা মিশ্রী 'প্রেম', (+)
শিবদিন্দু চৌধবী, (৯) বচনাকাব খশৌক খা (১০) বাম
ভরোস কাপড়ী 'ভ্রমব' রিশেষাক নিকাননে খৃষ্টি ।
খৃষ্টি সন্দর্ভমে হিনকা সন্তপব "রিদেহ মোনোগ্রাফ" শৃংখনা

खलुत्त "मोनोग्राफ" आमंत्रित कयन जा बहन अछि ।
"रिदेह मोनोग्राफ" शृंखलाक रिरवण निम्न प्रकार अछि:
(१) गच्छक लेखक उपबन्धमे कोनो एक गोष्ठीपब अपन
मोनोग्राफ निखरौक
गच्छा editorial.staff.videha@gmail.com पब पठा सकै
छथि ।

(२) रिदेह लेखकक नाम मोनोग्राफ निखरौक नेन चयनित
कइ ओकब सारजनिक घोषणा कबत ।

"रिदेह मोनोग्राफ" निखरौक निखम:

(१) मोनोग्राफ पूर्ण रूपेँ सम्वन्धित लोकपब केन्द्रित
हूथय । साहित्य अकादेमी, एन.री.पी. आ किछु र्याजिगत
रूपेँ निखन मोनोग्राफ/ र्यायोग्राफीमे लेखक संस्वरण आ
र्याजिगत प्रसंग जोड़ि कय सम्वन्धित लोकक रहल अपन-
आमे-प्रशंसा निथे छथि । "रिदेह मोनोग्राफ" हीहा रनेड
कप फुठरौन मन बहत । हीहा रनेड कप फुठरौन एहेन
एकमात्र धूर्नमेष्ठ अछि जतय कोनो "ओपेनिंग" र्या
"कनाजिंग" सेबीमनी अतगसँ ले होग छे, पहिन आ अन्तिम
मेचक सङ्गे होग छे आ तकब कावण छे जे अतगसँ
कएन "ओपेनिंग" र्या "कनाजिंग" मे धूर्नमेष्ठमे ले खेना
बहन लोक अन्ध अतिथि/ अतिथि होग छथि आ होकस
थिनाइ ई सँ दूर चनि जाग छे । हीहा मात्र आ मात्र
फुठरौन थिनाइ ईपब केन्द्रित बहत अछि से ओकब धूर्नमेष्ठ
"ओपेनिंग सेबीमनी" ले रबन् सोने "ओपेनिंग मेच" सँ
आबन्नु होगत अछि आ ओकब समापन "कनाजिंग सेबीमनी"सँ
ले रबन् "हाजनन मेच आ ध्राही"सँ अतम होगत अछि
आ होकस मात्र आ मात्र थिनाइ ई बहत छथि । तहिना
"रिदेह मोनोग्राफ" मात्र आ मात्र सम्वन्धित लोकपब

केन्द्रित बहत आ कोनो संस्वर्ण आदि जोड़ी क२ होकस
अपनापव केन्द्रित कवरॉक अन्वयति ले बहत ।
(२) मोनोग्राफ नेन "रिदेह पेठाव"मे उपनष्ट सामग्रीक
सन्दर्भ सहित उपयोग कएन जा सकैए ।
(३) रिदेहमे अ-प्रकाशित बचना सभक कापीबागठ
नेखक/संग्रहकर्ता लोकनिक नगमे बहतन्हि ।
सम्पादक 'रिदेह' अ-पत्रिकामे प्रकाशित बचनाक प्रिं-
टरेर आर्कगिरक/ आर्कगिरक अन्वयदक आ मून आ अनूदित
आर्कगिरक अ-प्रकाशिन/ प्रिं-प्रकाशिनक अधिकार बथैत
छथि । ए अ-पत्रिकामे कोनो बायन्टी/ पाबिश्रमिकक
प्रारधान ले छै ।
(४) "रिदेह मोनोग्राफ"क फार्मेट: सम्वन्धित लोकक
परिचय (सम्वन्धित लोकक जन्म, निराम-स्थान आ कार्यस्थानक
भौगोलिक-सांस्कृतिक रिरेचना सहित) आ बचना/ काजक
रिखण (समीक्षा सहित) ।

घोषणा: "रिदेह मोनोग्राफ" शृंखला अन्तुआत (१) बाजनन्दन
नान दास जी पव मोनोग्राफ निर्मना कर्ण, (२) वरीन्द्र
नाथ ठाकुर पव झुली कामत आ (३) केदाव नाथ चौधरी
पव प्रेम मोहन मिश्र द्वारा निखन
जायत । शेष १ गोठेपव निर्णय शीघ्र कएन जायत ।

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक रिदेह, whatsapp no
+919560960721 HTTP://VIDEHA.CO.IN/ ISSN 2229-
547X VIDEHA

४ (१)

रिदेहक "नित नरन सिबीज"

रिदेह द्वारा जे विशेषांक प्रकाशित होग छै तकर संगे रिदेह ओहन संस्था, पत्रिका, लेखक, कनाकाब, स्रयंसैरी री सार्वजनिक जीरन जीनिहावपव अपन धेखान सेहो केन्द्रित कबत जिनकापव रिदेहक विशेषांक कोनो कावणरशे नै प्रकाशित भइ सकन । एकर प्रक्रिया आ कार्यान्वयनक रिरवण एना अछि ।

निखम आ कार्यान्वयन:

१) हम एकठा कोनो संस्था, पत्रिका, लेखक, कनाकाब, स्रयंसैरी री सार्वजनिक जीरन जीनिहावपव समग्र आनोचना कबर जकर भाषा मैथिली अथवा अंग्रेजी बहत । ई पौथीक पहिन कप अ-रुक केव कपमे अत आ प्रयास बहत जे एकर प्रिंठ सेहो आरय जे परिस्थितिपव निर्भव कबत ।

२) ई शृंखलामे:-

(i) सुभाष चंद्र यादरपव केन्द्रित "नित नरन सुभाष चंद्र यादर",

(ii) राजदेर मंडनपव केन्द्रित "Rajdeo Mandal- Maithili Writer" आ

(iii) जगदीश प्रसाद मंडन केन्द्रित "Jagdish Prasad Mandal- Maithili Writer" प्रकाशित भेन अछि ।

पहिन दुनु पौथीक लोकार्पण ३१ दिसम्बर २०२२ केँ १११म सगव बाति दीप जवय मे कएन गेन । तेसब पौथीक लोकार्पण २३ मार्च २०२३ केँ ११२ म सगव बाति दीप जवय मे कएन गेन ।

(iv) "नित नरन दिनेशे क्माव मिश्र" था

(v) "नित नरन सुशीन" जावी थछि ।

थागाँक

घोषणा

नेन <http://videha.co.in/investigation.htm> देखेत
बही ।

पूरुप्रीठिका: कमनानन्द नाक पोथी "मेथिनी उपन्यास: समय
समाज था सरान" (२०२१) क शीर्षक त्रामक थछि । ए
हूनकव किछ सरुण उपन्यासकावपव किछ मिल्दिकेठेड कथित
समीक्षामेक थानेथक संग्रह थछि, २७३ पन्नाक ए पोथी
हार्डरौड्लमे नागब्रैवीकेँ मात्र रेचन जा सकत, जत२
ए सङ्घि जायत, थमेजनसँ हम ए चावि सय पाँच ठाकामे
किनरौं क्दा एमे पाँचो पागक सामिथी ने थछि ।

एत२ एकठा तून सुधाव थछि, एकठा गएव सरुण नेथक
सुभाष चन्द्र यादरक उपन्यास 'गुनो'केँ रिनु पढ़ने ओ दू
पाँति निखनहिं था निपठा देनहिं, ओ दूनू पाँति हम एत२
थहाँक मनोबंजनार्थ प्रसुत क२ बहन छी । थहाँ गुनो
पढ़नहिये हएँ, जँ ने पढ़ने छी तँ पहिने पढ़ि निथ,
कावण तखन रेशी मनोबंजक थनुभर हएत, गुनो सुभाष
चन्द्र यादर जीक थनुमति सँ उपनछ् थछि रिदेह
थार्कागरपव एँ <http://videha.co.in/pothi.htm> निंकपव ।

"उपन्यासक कमजोवी थछि नेथकक बाजनीतिक पूरुग्रिह ।
बाजनीति रिशेषक पम्कधवता बचनाक संग न्याय नहि क२
परैत थछि । "

জগৎ উপন্যাসমে বাজনীতি দূব-দূব ধৰি লৈ ঠে ওতহ
'বাজনীতিক পূৰ্ণগ্রহ' আ 'বাজনীতি বিশেষক পক্ষধবতা'ক
তঁ প্ৰশ্ন লৈ ঠে । বাজনীতিক পূৰ্ণগ্রহ রা পক্ষধবতাক
সোঙব ধূমকেতু আ যাত্ৰী শ্ৰয়জ্ঞ কেনহি । স্বভাষ চন্দ
যাদৰ জীক 'ভোষ্ট' জে ২০২২মে আযন জে স্বভাষ চন্দ
যাদৰ জীক খনুমতি সঁ উপনষ্ট খ্ৰিষ্টি বিদেহ আকাৰগৰপব
এ <http://videha.co.in/pothi.htm> নিংকপব, মে
বাজনীতিপব খ্ৰিষ্টি ফুদা ওতহুও স্বভাষজীক ভগতা শীনীকে
বাজনীতিক পূৰ্ণগ্রহ রা পক্ষধবতাক সোঙবক আৰশুকতা
লৈ পড়লৈ । পড়, হমব পোখী 'নিত নরন স্বভাষ চন্দ
যাদৰ' জে উপনষ্ট খ্ৰিষ্টি
এ <http://videha.co.in/pothi.htm> নিংকপব ।

কমনানন্দ নাক বিন্ণ পড়নে স্বভাষ চন্দ যাদৰক বিকফ
ব্ৰাহ্মণাদী জাতিগত পূৰ্ণগ্রহ একটা খতবাক ঘণ্টী খ্ৰিষ্টি ।
জগৎ হিসাবে ব্ৰাহ্মণাদকে আগাঁ বঁধুৰৈনে কমনানন্দ না
রামপংখক সোঙব পকড় ছুথি আ সামাজিক ন্যায়ক বঁনি
চহুৰৈং চাই ছুথি, তকব প্ৰতি সমানান্তুব ধাবা সচেত খ্ৰিষ্টি ।
এ খপন রাযোডাঠামে গএব সৰ্গসঁ ছীনি কহ, সমানান্তুব
ধাবাক নোকক হককে মাৰি কহ নেন সাহিব খকাদেমীক
মৈথিন খনুৰাদ খসাগনমেষ্টক গৰসঁ চৰ্চা কৰৈত ছুথি ।
আ এ খসাগনমেষ্ট হিনকা মেবিষ্টসঁ লৈ জাতিগত ঠাগঠিনসঁ
ভেঠন ছুহি, খলী সন্ত কিবদানীক এৰজমে ভেঠন ছুহি ।
হিনকা সন নোক নেন মৈথিনী রাযোডেঠাক একটা পাতি
খ্ৰিষ্টি, সমানান্তুব ধাবা নেন জীৱন-মবণক প্ৰশ্ন ।

আৰি খলী পুছুৰৈ জে তকব প্ৰতিকাব সমানান্তুব ধাবা কেনা
কেনক, ও তঁ কল্লাবোহঠ লৈ কৰৈএ, তঁ তকব উত্তব খ্ৰিষ্টি

हमब ३ ष्ठा पौथी जे १९९५म सगब वाति दीप जवय मे
लोकार्पित भेन ३१ दिसम्बर २०२२ के, रएह सगब वाति
दीप जवय जकवा साहित् थकादेमी गत दस र्थसँ गीर्डा
नेरौक प्रयास कइ बहन थछि । थहाँसँ ए तीनू पौथीपब
टिप्पणी

सङ्गत editorial.staff.videha@gmail.com पब थामंत्रित
थछि । पहिन दू पौथी मे बाजुदेर मन्दन था स्वभाष
चन्द्र यादरक साहित्क समीक्षा थछि जे हमब तेसब पौथी
मैथिनी समीक्षामन्त्रक सिङ्गांतक थाधारपब कएन गेन
थछि । तकवा रौद जगदीश प्रसाद मन्दन जी पब पौथी
निखन गेन (१९९२ सगब वाति दीप जवय मे लोकार्पण)
सभष्ठा पौथीक लिंक नीचाँ देन गेन थछि । 'नित नरन
दिनेशे ह्माब मिश्र' था 'नित नरन स्वशीन' जाबी थछि ।

[Rajdeo Mandal- Maithili Writer \(Now with Supplement I & II\)](#)

[नित नरन स्वभाष चन्द्र यादर](#)

[नित नरन स्वभाष चन्द्र यादर \(मिथिनाम्बर\)](#)

[JAGDISH PRASAD MANDAL- Maithili Writer](#)

[नित नरन दिनेशे ह्माब मिश्र \(जाबी\)](#)

[नित नरन स्वशीन \(जाबी\)](#)

[मैथिनी समीक्षामन्त्र](#)

[मैथिनी समीक्षामन्त्र \(तिबहुता\)](#)

[संगमे पढ़ू कमनानन्द ना क ब्रौह्मणरादपब प्रहाबः](#)

दूषण पङ्गी- The Black Book

दूषण पङ्गी- The Black Book (मिथिनाम्बर)

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक रिदेह, whatsapp no
+919560960721 HTTP://VIDEHA.CO.IN/ ISSN 2229-
547X VIDEHA

४(२)

नित नरन दिनेशी क्रमाव मिश्री

दिनेशी क्रमाव मिश्रीक 'दूग पाठन के रीच मे' कोसी नदीक
ऐतिहासिक खामेकथा थीक, ओ मिथिनाक खान धाव सभक
ऐतिहासिक खामेकथा सेहो निखने छथि जेना रँदिनी
महानन्दा, रँगमती की सद्गति ! , दूग पाठन के रीच मे..
(कोसी नदी की कहानी), न घाँट न घब, रँगारत पब
मजरूँव मिथिना की कमना नदी, भुतही नदी ओव तकनीकी
नाइ-हुँक, The Kamla River and People On Collision
Course, Bhutahi Balan- Story of a ghost river and
engineering witchcraft, Refugees of the Kosi
Embankments । साहित् खकादेमीक मेथिनी पवामर्शदात्री
समितिक सदस्य पंकज ना पवाशिव द्वावा हिनकव पोथी
सभसँ पैवाक पैवा मेथिनी खनुराद कइ खपना नामे
उपन्यास छुपराँउन गेन खछि, जकवा छद्म समीक्षक
कमनानन्द ना ए चोव नेखकक बिसर्च कहे छथि ! एतइ
स्पष्ट कइ दी जे ओ चोव नेखक खा छद्म समीक्षक दूनू
खनीगढ़ फ्लिम रिद्यानयक हिन्दी रिभागमे छथि । ओ बिसर्च
दिनेशी क्रमाव मिश्रीक थीक, जे आग.आग.ठी. खङ्गपुवसँ
सिरिन गन्जानियविओ मे री. ठेक. १९७५मे खा स्रष्ट्रकचवन

গন্জীনিযবিওমে এম.ষ্টেক. ১৯৭০মে কেনে ছুথি, খা ওগ বিসর্চ নেন ক্লানিফাগড ছুথি। জখন কোনো বিষযমে নামাকন লৈ হোগ ঙ্গে তখন নোক হাবি-থাকি হিন্দীমে নামাকন নগএ, লৈ তঁ কমনানন্দ না কেঁ ব্ৰুন্নহ মে খারি জগতন্থি জে ঙ্গ বিসর্চ কোনো মিরিন গন্জীনিযবেক ভহ সকেত খুচি, ভহ সকেএ ব্ৰুন্ননো হোগন্থ। হিন্দী মূন খা মৈথিনীক স্ফীনশীষ্ট খাঁগা সনগ্ন খুচি।

দিনেশি ক্ৰমাব মিশ্ৰি মিথিনাক লৈ ছুথি ক্ৰুদা মিথিনাক সন্ত ধাবক কথা ও নিখনে ছুথি, হম সন্ত হুনকা প্রতি প্রতত্ত্ব ছী খা হুনকব ঋণসঁ মিথিনারাসী কহিয়ো উষ্ণ লৈ ভহ সকতা, ক্ৰুদা মূনধাবাক প্ৰবন্ধাব খা পাগ নোব্ৰুপ নোকসঁ প্রতম্বতে ভেঠেত সে ফেব সিফ্ৰ ভেন। ঐ লেখককেঁ দস রাঁবহ রঁর্থ পহিনে সেহো তাবানন্দ রিয়োগী উষ্ণাবক ভেঠেন ছনখিন্থ জে নিখনে বহখিন্থ জে ও করিতামে প্রভারিত ভহ খনায়ামে খপন বচনামে দোসবক সামিগ্রী চোবি কহ নগ ছুথি, এহনে সন। খারি ঐ কমনানন্দ না ক খাশ্ৰিয তকন্থি ক্ৰুদা দ্ৰুভাগ্য! জগ হিমারে ব্ৰাহ্মণরাদকেঁ খাগাঁ রঁহরঁনে কমনানন্দ না রামপঁথক সোওব পকড় ছুথি খা সামাজিক ন্যায়ক রঁনি চহরঁহ চাঠি ছুথি, তকব প্রতি সমানান্তব ধাবা সচেত খুচি। সীনিংসঁ রঁচরা নেন জমীন-জখোরঁনা নোক কম্যুনিষ্ট রঁননা খা খারি ব্ৰাহ্মণরাদ রঁচেরঁনে রামপঁথক শঁবণ, এহনে নোক সন্তসঁ কম্যুনিজমকেঁ রঁহুত ব্ৰুকসান ভেন ঙ্গে।

দিনেশি ক্ৰ্ মাব মিশ্ৰিক সন্তষ্টা পোখী খারি হুনকব খন্বমতিসঁ উপনষ্ট খুচি রিদেহ খাকগিরমে:

<http://videha.co.in/pothi.htm>

एतद् एकठा गप मोन पाढ़ि दी जे जखन रिन गेष्ट्सके पृष्ठन गेनहि जे की ओ एकर रँकर भावतमे पागवेशीक डबसँ देवीसँ खानि बहन छथि ? तँ हुनकर उँतुव बहनि जे मागफासँ पागवेशीक डरे कोनो उपोद देवीसँ ले उँतावने छुट्टि । से रिदेह पेठावमे हम सभ ए तबहक बिस्व बहितो एकवा खाब समृद्ध करैत बहरँ, कावण समानातुव धावामे सङ्गन माँछु द्वारा पौखबिक सभ माँछु ले सङ्गे, एतुक्का मनाह गौठ-गौठ कह सङ्गन माँछु निकानेत बहन छथि, निकानेत बहता ।

सिन्डीकेठेड समीक्षापर अन्तिम प्रहार ।

मून दिनेशी फ़ुमार मिश्र (दुर्ग पाठन के रीच में... २००७): यह ध्यान देने की रात है कि 1923 से 1946 के रीच कोसी क्षेत्र में मनेबिया से 5,10,000, कालाजार से 2,10,000, हैजे से 60,000 तथा चेचक से 3,000 मौते (हून 7,83,000) हुई ।

चोब पंकज या पवाशिव (साहित्य अकादेमीक मैथिली पवामर्शदात्री समितिक सदस्य) [जनप्रतिब २०११ (पृ. १०३)]:

ने अँग्रेज सब आ ने नवका संरेज सब । 1923 सेँ 1946 के बीच मे कोसी क्षेत्र में मलेरिया से पाँच लाख दस हजार, कालाजार सेँ दू लाख दस हजार, हैजा सेँ साठि हजार आ चेचक सेँ तीन हजार लोकक मृत्यु भेल ! माने सब मिला कए करीब पौने आठ लाख लोक मरि

मून दिनेशी फ़ुमार मिश्र (दुर्ग पाठन के रीच में... २००७): भावतर्य में रिहार में कोसी नदी को रँधने का काम 12वीं शताब्दी में किसी बाजा नम्हण द्वितीय ने करवाया था ओव गस काम के निए उँसने प्रजा से 'रीव'

की उपाधि पाञ्च गुब नदी का तटरेख 'रीव रंध' कहनाया ।
गम तटरेख के खरशेष खली ली सुपौन जिने में लीम
नगर से कोञ्च 5 किनोमीठव दक्षिण में दिखाञ्च पडते
है । डॉ. ह्रांसिस रूकानन (1810-11) का खनुमान था
कि यह रंध किसी किने की सुबम्का के निए रनी राहवी
दीराव बहा होगा कांकि यह रंध धौस नदी के पश्चिमी
किनारे पव तिनहगा से उमके संगम तक 32 किनोमीठव
की दूरी में फैला हुआ था । डॉ. डर्रनू डर्रनू हन्ठव
(1877) रूकानन के गम तर्क के साथ सहमत नहीं थे
कि यह रंध किसी किने की सुबम्का दीराव था । स्थानीय
नोगों के हराने से हन्ठव का मानना था कि अधिकशि
नोग गमे किने की दीराव नहीं मानते गुब उनके हिमारे
से यह रुद्ध गुब ही चीज थी मगर यह निश्चित रूप से
रुद्ध कहने की स्थिति में नहीं थे । फिर ली जो खाम
धावणा रनती है यह है कि यह कोसी नदी के किनारे
रना कोञ्च तटरेख बहा होगा जिससे नदी की धारा को
पश्चिम की ओर थिसकने से रोकना जा सके । नोगों का
यह ली कहना था कि ईसा नगता था कि गम तटरेख का
निर्माण कार्य एकाएक रोक दिया गया होगा ।

छद्म समीक्षक कमनानन्द ना द्वारा चोव उपन्यासकावक पीठ
ठोकरी, देखू छद्म समीक्षक कमनानन्द ना द्वारा उहृत चोव
पर्कज ना पवाशिव (मैथिली उपन्यास, समय, समाज आ
सरान पृ. २३१-२३५):

पंकज पराशरक पहिल उपन्यास 'जलप्रांतर'(2017) शोधपरक उपन्यास अछि। मैथिलीमे शोधपरक उपन्यास लिखबाक परम्परा नहि रहल अछि। एहि दुआरे ई उपन्यास रेखांकन योग्य अछि। पराशरजी एहि उपन्यासमे कोसी नदीक बान्हक इतिहास-कथा लिखलनि अछि। उपन्यासक वैशिष्ट्य ई जे बारहम शताब्दीसँ ल' क' आधुनिक काल धरि कोसी पर बान्ह बनेबाक दुसाध्य प्रयत्न, प्रशासनिक उठा-पटक, राजनीतिक दौंव-पेंच आदिक विस्तृत व्योरा रोचक कथाक माध्यमसँ कहलनि अछि। ध्यान देबाक बात ई जे सभटा सूचना आ व्योरा अत्यन्त विश्वसनीय बनि पड़ल अछि। पदुआ कक्का आ फूल बाबू सदृश्य पढ़ल-लिखल आ सचेत पात्रक माध्यमसँ लेखक एहि अनुसन्धानकेँ रखलनि अछि। दलान पर बैसल लोकक जिज्ञासाकेँ बढ़ावेत पदुआ कका कहैत छथिन, "पहिल बेर बारहम शताब्दीमे लक्ष्मणसेन द्वितीय कोसी नदीक पुबरिया किनार दिस बान्ह बनौलनि। लक्ष्मण सेन द्वितीय बंगाल के सेन वंशक शासक छलाह जे 1178सँ 1205 ई. धरि शासन

मैथिली उपन्यास : समय समाज आ सवाल : 257

कयने छलाह। एहि बान्हक अवशेष अहाँ एखनो भीमनगरसँ दू कोस पश्चिममे देखि सकैत छी। एकटा पश्चिमी विद्वान फ्रांसिस बुकाननकेँ अनुमान रहनि, जे ई बान्ह सम्भवतः कोनो किलाकेँ रक्षा हेतु बनाओल गेल होयत। मुदा बुकानन के मतसँ डब्ल्यू. डब्ल्यू. हंटर सहमत नहि भेलखिन। ओ साफ कहलनि जे कोसीक किनार पर बान्ह एहि दुआरे बनाओल गेल होयत जे नदी पश्चिम दिस नहि बहय लागय।" एहि तरहेँ बान्हक मादे

छाव पंकज जग पवर्गिब (आहिल थकादेमीक मैथिली पवर्गिदात्री समितिक सदस्य) [जनप्रतिब २०११ (पृ. ३९)]:

पदुआ कका पछिला गप केँ आगाँ बढ़बैत कहलखिन, 'फूल बाबू कोसी नदीक बैसिन प्राचीन काल सँ मनुक्खक निवास लेल उपयुक्त स्थान रहल अछि। बारहम-तेरहम सदी मे भारत मे जखन कइक टा नदी सुखा गेल, तँ ओहि ठामक पशुचारक समाजक लोक एतय आबि कए बसलाह। तहिये सँ बढ़ैत जनसंख्या आ कोसी नदीक बदलैत प्रवाहक मध्य टकराहटि होमय लागल। नदीक अनियंत्रित धारा केँ लोक बाढ़ि बूझय लागल। पहिल बेर बारहम शताब्दी मे लक्ष्मणसेन द्वितीय कोसी नदीक पुबरिया किनार दिस बान्ह बनौलनि। लक्ष्मणसेन द्वितीय बंगाल के सेन वंशक शासक छलाह, जे 1178 सँ 1205 ईस्वी धरि शासन कयनेँ छलाह। एहि बान्हक अवशेष अहाँ एखनो भीमनगर सँ दू कोस पश्चिम मे देखि सकैत छी। एकटा पश्चिमी विद्वान फ्रांसिस बुकानन के अनुमान रहनि, जे ई बान्ह संभवतः कोनो किला के रक्षा हेतु बनाओल गेल होयत। मुदा बुकानन के मत सँ डब्ल्यू. डब्ल्यू. हंटर सहमत नहि भेलखिन। ओ साफ कहलखिन, जे कोसीक किनार पर बान्ह एहि दुआरे बनाओल गेल होयत, जे नदी पच्छिम दिस नहि बह' लागय।' पदुआ कका सँ मुँहजबानी एतेक रास ऐतिहासिक तथ्य सुनियो कए फूल बाबू सहमति मे मूड़ी नहि डोलेलखिन। जाहि सँ ओतय बैसल लोक सबहक उत्सुकता और बढ़ि गेलनि, जे गप मे एहेन कोन तथ्य रहि गेलै जे फूल बाबू संतुष्ट नहि भेलखिन? लोक केँ बुझेलनि जे फूल बाबू शास्त्रार्थ के अखड़हा पर माटि फेकि रहल छथिन। पदुआ कका केँ आइ जोड़ीदार भेटि गेलनि!

जलप्रांतर / 31

मून दिनेशे फ़माव मिश्री (दुग पाठन के रीच में... २००७): कोसी के प्रवाह कि भयारहता की एक अनकहिरोज़शीह त्रुगनक की फ़ौजे के सन् 1354 में रँगान से दिल्ली नौठने के समय मिनती है। रँताया जाता है कि ज़रँ स्वतान की फ़ौजे कोसी के किनारे पहुँची तो देखा कि नदी के दूसरे किनारे पब हाजी शिम्सुद्दीन गनियाम की फ़ौजे झकारने के निए तैयाव खड्ी है। यह रही हाजी शिम्सुद्दीन थे जिन्होंने हाजीपुव तथा समसुतीपुव शिहव रँसाये थे। फिरोज़ की फ़ौजे शीयद फ़वसेना के थाम-पाम किमी जगह पब कोसी के किनारे सोच में पड् गर्ज़। नदी की बहताव उँहूँ खागे रँठने से रोक बही थी। खाखिवकाव फ़ैसना हूँखा कि नदी के साथ-साथ उँतुव की ओव रँठ् । जाय उँव जहाँ नदी पाव कबने नायक हो जाय रहाँ पानी की थाह नी जाये। स्वतान की फ़ौजे प्रायः सौ कोस उँपव गर्ज़ उँव जियावन के पास, जो कि उँसी स्थान पब अरस्थित था जहाँ नदी पहाड् । से मैदानों में उँतवती थी, नदी को पाव किया। नदी की धारा तो यहाँ पतनी ज़कव थी पब प्रवाह गतना तेज था कि पाँच-पाँच सौ मन के भारी पथेव नदी में तिनकों की तवह रँह बहे थे। जहाँ नदी को पाव कबना झमकिन नगा उँमके दोनों ओव स्वतान ने हाथियों की कताव खड्ी कव दी उँव नीचे रानी कताव में बस्म नठकाये गये जिससे कि यदि कोण् खादमी रँहता हूँखा हो तो गम बस्मा की मदद से उँसे रँचाया जा सके। शिम्सुद्दीन ने कभी सोचा भी न था कि स्वतान की फ़ौजे कोसी को पाव कव नेंगी उँव ज़रँ उँस को गम रँत का पता नगा कि

স্বনতান কী হৌজোঁ নে কোসী কো পাৰ কবনে মেঁ কামযাৰী
পা নী হৈ তো রহ ভাগ নিকনা ।

চোব পঁকজ না পবাশিব (সাহিব খকাদেমীক মৈথিনী
পবামর্শিদাত্রী সমিতিক সদস্য) [জনপ্রতিব ২০১৭ (পৃ. ১০৩২)]:

‘বেশ, তঁ সুনু। 1354 मे फिरोजशाह तुगलक के फौज जखन बंगाल सँ दिल्ली घुरि रहल छल, तँ कोसीक प्रवाह बहुत तेज छलै। तुगलकी सेना जखन कोसी के किनार पर पहुँचल, तँ कोसीक ओहि पार मे हाजी शम्सउद्दीन इलियास के सेना तुगलकी सेना सँ मोकाबला करबाक लेल अस्त्र-शस्त्र ल’ कए तैयार छल। ई वएह हाजी शम्सउद्दीन छलाह, जे हाजीपुर आ समस्तीपुर नगर बसौने रहथि। फिरोजशाह तुगलक के सेना संभवतः कुरसेला के आस-पास कोसी के तेज धार देखि कए सोच मे पड़ि गेल। पानिक रफतार देखि कए तुगलकी सेना केँ नदी पार करबाक हिम्मत नहि भ’ रहल छलै। अंततः तुगलकी सेनापति तय कयलनि, जे नदीक किनारे-किनार उत्तर दिस बढ़ल जाय। जतय जा कए नदीक पाट कनेँ कम बूझि पड़य, ओतय पानिक थाह लेल जायत। एहि आशा मे फौज उत्तर दिस बढ़ैत रहल। कुरसेला सँ सय कोस आगाँ गेलाक बाद कोसी के पेट कनेँ शिकस्त बुझेले। कोसी ओतहि पहाड़ सँ नीचाँ उतरैत अछि। पानिक वेग के अनुमान एहि सँ कयल जा सकैए, जे पाँच-पाँच सय मनक पाथर कोसी मे खढ़ जकाँ बहि रहल छल। तुगलकी सेनापति केँ जतय नदी पार करब कनेँ आसान बुझेलनि, ओतय एक लाइन मे सैकड़ों टा हाथी केँ ठाढ़ क’ देल गेल। नीचाँ बला लाइन मे बड़का-बड़का रस्सा लटका देल गेल, जे जँ बयो पानि मे भासि जायत, रस्सा के मदति सँ निकालि लेल जायत। एहि तरहेँ फिरोजशाह तुगलकक सेना कोसी पार क’ गेल। हाजी शम्सउद्दीन सपनो मे नहि सोचनेँ छल, जे तुगलकी सेना कोसी पार क’ जायत। जखन हाजी शम्सउद्दीन केँ पता लगलै जे तुगलकी सेना कोसी पार क’ चुकल अछि, तँ ओ डरे सँ पड़ा गेल। तँ एहि कोसीक तेज धार के ल’ कए एतेक आत्मविश्वास मे छल हाजी शम्सउद्दीन।’

(... शीघ्र खही निकपव खाव र्फ़ीनशीाँठ खपडेठ कएन
जायत ।)

रिदेहक ३७३ म अंक दिनांक ०१ फ़ेब्रुवरी २०२३ सँ
प्राबन्ध... नित नरन दिनेशे र्फ़मार मिश्र

<http://videha.co.in/> रिदेह: प्रथम मैथिनी पाष्किक ङा-
पत्रिका ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004)
पव ।

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक रिदेह, whatsapp no
+919560960721 HTTP://VIDEHA.CO.IN/ ISSN 2229-
547X VIDEHA

४ (३)

नित नरन स्वशीन

कमनानन्द नार्के ह्य किॆ छद्म समीक्षक कहनियनि ?

कावण ७ छद्म समीक्षक छथि ।

७ निथे छथि- "मेथिनी ७पन्यास-यात्राक नगभग मय ररुषक रौद मेथिन खलुवजातीय रिराहक सपना, संघरुष था रिडम्लना पव गविमाह्यङ्ग ७पन्यास निखरौक श्रेय गौरीनाथके जागत छनि । "

तुँ की कमनानन्द ना स्वशीनसँ ७ श्रेय छीनि नेननि ?
की ७ हुनकव ब्रौह्मणरादी संस्कारक खहंकाव- जे ह्य ककरो चह । सके छिर्ण था ककरो ७तावि सके छिर्ण-
केव पवाकाष्ठा थीक, थाकि हुनकव अध्यायनक खलारक प्रमाण ?

चनू खहाँके नह चनी कमनानन्द ना केव स्रार्थी दूनियाँसँ दूव, छन-छद्मसँ दूव स्वशीनक जादूरना साहित्यक निष्ठुन दूनियाँमे ।

खहाँक स्वागत खछि स्वशीनक साहित्यक दूनियाँमे ।

प्रस्तुत खछि स्वशीनक 'गामरौनी' (१९+२) जे खरँ ७पनछ्ख
खछि रिदेह खार्कजरमे

निंक <http://videha.co.in/pothi.htm> पव ।

पहिन पाँतीमे ७पन्यास खारभुसँ पहिनहिये 'गामरौनी'
७पन्यासक सम्लहमे स्वशीन निथे छथि-

"रिधरा रिराह था खलुवजातीय रिराहक समर्थनमे । "

था उपन्यास थाबन्तु ।

गामरौनीक मूल था तखने नमेना, गामरौनीक दाह संस्कार के कबते ? ब्राह्मण समाज कि जादर समाज ?

मैथिनीक सिन्डीकेटेड समीक्षापव अन्तिम प्रहार ।

रिदेहक ३७३ म अंक दिनांक ०५ फेब्रुवरी २०२३ मँ
थाबन्तु... **नित नरन अशीन**

<http://videha.co.in/> रिदेह: प्रथम मैथिनी पाष्किक अ-
पत्रिका ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004)
पव ।

-गजेन्द्र ठावर, सम्पादक रिदेह, whatsapp no
+919560960721 HTTP://VIDEHA.CO.IN/ ISSN 2229-
547X VIDEHA

३.

रिदेहक "साहितिक अग्र्याचार रिशेषांक"

रिदेह "साहितिक अग्र्याचार रिशेषांक" नेन निम्नलिखित
रिषयपव **थानेथ** अ-मेन

editorial.staff.videha@gmail.com पव थामंत्रित अछि ।

१. साहित, कना था सबकारी अकादमी: -

(क) **प्रबन्धकारक** बाजनीति

(ख) सबकारी अकादेमीमे पैसराक गएव-नोकतांत्रिक
रिधान

(ग) सत्ताग्रुठ था अकादमी केव काज कवरौक तबीका

(घ) सबकारी सत्ताक अदु रिरोधमे उपजन ताकौनिक
समानांतव **सत्ताक** कार्यपहति

- (७) थकादेमी प्रबन्धकमे पाग हेकठवः मिथक र्ना यथार्थ
१. र्नाङ्गित साहित्य संस्थान थि प्रबन्धक बाजनीति
२. प्रकाशिन जगतमे पसवन भ्रष्टाचार थि नेथक
३. मेथिनीक दुदु नेथक संगठन थि ओकव पदाधिकारी
सर्हक थिचवण
४. सूत-कानेजक मेथिनी रिभागमे पसवन साहित्यिक
भ्रष्टाचारक रिरिध कप-
(क) पाठ्यक्रम
(ख) अध्यायन-अध्यापन
(ग) निह्यङ्गि
५. साहित्यिक पत्रकाविता, विरू, मंच-माना-मागक थि
नोकार्पणक थिन-तमाशि
६. नेथक सर्हक जन्म-मरण शिताङ्गी केव चुनार ,
केनेडवरद थि तकवा पाठुक बाजनीति
७. दनित एरं नेथिका सर्हक संगे भेद-भार थि ओकव
शौषणक रिरिध तवीका
८. कौनो थान रिषय ।

७

रिदेह ब्रॉडकास्ट निम्न

रिदेह WWW.VIDEHA.CO.IN सर्नह्नी सूचना नेन थपन
whatsapp नर्नव हमव whatsapp no +919560960721
पव पठाडु, ओकव प्रयोग मात्र रिदेह सर्नह्नी समाचार
देरौक नेन कएन जाएत ।

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक विदेह, whatsapp no
+919560960721 HTTP://VIDEHA.CO.IN/ ISSN 2229-
547X VIDEHA

.....

मैथिली आ मिथिलासँ सम्बन्धित किछु कथा सांगठ:- खान
निकक विषयमे सूचना editorial.staff.videha@gmail.com केँ
आ मेनसँ पठारौ ।

<http://www.videha.co.in/> ("विदेह" प्रथम मैथिली
पाष्किक आ पत्रिका)

<http://gajendrathakur.blogspot.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html> (गंठबनेठपव मैथिली
भाषाक प्राचीनतम उपस्थिति/ मैथिलीक पहिन र्नांग-
मैथिली भाषा र्नांगक एग्रीगेठव, ३ जुनाग २००४)

<http://videha.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html> (गंठबनेठपव मैथिली
भाषाक प्राचीनतम उपस्थिति/ मैथिलीक पहिन र्नांग-
मैथिली भाषा र्नांगक एग्रीगेठव, ३ जुनाग २००४)

भानसबिक गाछ जे सन २००० सँ यादुसिठीजपव
छन http://www.geocities.com/.../bhalsarik_gachh.html, <http://www.geocities.com/ggajendra> खादि

निकपव आ खानो ३ जुनाग २००४ क
पोस्ट <http://gajendrathakur.blogspot.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html> (किछु दिन

नेन <http://videha.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html> निकपव, सात wayback
machine of https://web.archive.org/web/*/videha 258 capture(s) from

2004 to 2016 - <http://videha.com/> भानसबिक गाछ-प्रथम मैथिली
र्नांग / मैथिली र्नांगक एग्रीगेठव) केव रुपमे

गण्टबनेठपव मैथिनीक प्रचीनतम उपस्थितिक रूपमे रिद्यमान छति । ग्रा मैथिनीक पहिन गण्टबनेठ पत्रिका थिक जकब नाम रौदमे १ जनरवी २००४ सँ "रिदेह" पडने । गण्टबनेठपव मैथिनीक प्रथम उपस्थितिक यात्रा रिदेह- प्रथम मैथिनी पाष्किक ग्रा पत्रिका धरि पहुँचन छति,जे <http://www.vidaha.co.in/> पव ग्रा प्रकाशित होगत छति । थारँ "भानसबिक गाछ" जानरूत 'रिदेह' ग्रा-पत्रिकाक प्रजाक संग मैथिनी भाषाक जानरूतक एहीगेठबक रूपमे प्रयाज भइ बहन छति । रिदेह ग्रा-पत्रिका ISSN 2229-547X VIDEHA पन्नरमिथिना (धीरेन्द्र प्रेमर्षि) २०३.९ माघे संक्रान्ति- २००३ जनरवी मैथिनीक दोसब गण्टबनेठ पत्रिका छति जे ए निंक www.pallavmithila.mainpage.net पव छन झदा थारँ ग्रा उपनछ नै छति । ग्रा टिप्पणी मात्र गतिहास शुद्धता नेन छति ।

.....

<http://videha-aggregator.blogspot.com/> (मैथिनी भाषा र्नागक एहीगेठब)

<http://www.vidaha.com/> (गण्टबनेठपव मैथिनी भाषाक सभसँ प्वान उपनछ उपस्थिति/ लोकप्रिय र्नाग- मैथिनी भाषा र्नागक

एहीगेठब ३. जूनाग २००४ www.gajendrathakur.blogspot.com)

<http://esamaad.blogspot.com/> (पून्म मंडन आ थियका नाक पहिन मैथिनी नूज पोर्टन, ९ अगस्त २००४ सँ)

<http://prakrantar.blogspot.com/> (प्रकावातव मैथिनीक लोकप्रिय र्नाग, फररवी २००३.)

<http://vidyapati.blogspot.com/> (मैथिनीक लोकप्रिय र्नाग, अगस्त २००३.)

<http://www.vidyapati.org/> (मैथिनीक लोकप्रिय र्नाग, अगस्त २००३.)

<http://hellomithila.blogspot.com/> (हेनो मिथिना- धीरेन्द्र प्रेमर्षि, संपादक-प्रकाशिक, कपा ना, संपादन सहयोग, पन्नर, मैथिनी

साहितिक, ३ मग २००३)

<http://pallav.blogsome.com/> (हेनो मिथिना- धीरेन्द्र प्रेमर्षि, सम्पादक-प्रकाशिक, कपा न्ना, सम्पादन सहयोग, पल्लव, मैथिनी साहित्यिक, ११ मग २००७)

<http://hellomithilaa.blogspot.com/> (मैथिनी न्यूज पोर्टन, सितम्बर २००१)

<http://www.hellomithila.com/> (मैथिनी न्यूज पोर्टन, सितम्बर २००१)

<http://shampadak.wordpress.com/> (मैथिनी न्यूज पोर्टन, जनरबी-फरबी २००५)

<http://www.esamaad.com/> (मैथिनी न्यूज पोर्टन, जनरबी-फरबी २००५)

<http://hellomithilaa.wordpress.com/>

<http://premarshi.wordpress.com/> (धीरेन्द्र प्रेमर्षि)

.....

<http://anchinharakharkolkata.blogspot.com/> (मैथिनीक लोकप्रिय गजनक ब्लाग)

<https://mithilastudentunion.com/> (Mithila Student Union)

.....

<https://vigyanprasar.gov.in/vigyan-ratnakar/> (रिज्ञान बलोकव)

[JNU](#)

<http://sanskrit.jnu.ac.in/maithili/index.jsp>

http://sanskrit.jnu.ac.in/student_projects/lexicon.jsp?lexicon=maithili

.....

[ALL INDIA RADIO DOORDARSHAN आकाशवाणी दूरदर्शन](#)

<http://prasarbharati.gov.in/>

<http://newsonair.com/>

<https://doordarshan.gov.in/>

आकाशवाणी मैथिली पौडकास्ट <http://prasarbharati.gov.in/podcast.php?filterlang=Maithili&from=1947-08-15&fromwp=2020-08-29&to=2050-12-31&search=GO>

आकाशवाणी पठैना/ दवडंगा मैथिली रेजनल न्यूज डैकस्ट डाउनलोड-1 <http://newsonair.com/RNU-NSD-Audio-Archive-Search.aspx>

आकाशवाणी पठैना/ दवडंगा मैथिली रेजनल न्यूज डैकस्ट डाउनलोड-2 <http://newsonair.com/Regional-Text.aspx>

आकाशवाणी दवडंगा <http://prasarbharati.gov.in/playersource.php?channel=282>

आकाशवाणी दवडंगा यू ट्यूब चैनल <https://www.youtube.com/channel/UCGdNveEFmv4pPolWiTEMxVA>

आकाशवाणी भागनपुर <http://prasarbharati.gov.in/playersource.php?channel=359>

आकाशवाणी पूर्णियाँ <http://prasarbharati.gov.in/playersource.php?channel=256>

आकाशवाणी पठैना <http://prasarbharati.gov.in/playersource.php?channel=122>

ALL INDIA RADIO ENGLISH NEWS

ALL INDIA RADIO NEWS ARCHIVE

ALL INDIA RADIO TALKS AND CURRENT AFFAIRS

RAJYA SABHA TV NEWS DISCUSSIONS

SANSAD TV

VIDEHA e-LEARNING YOUTUBE CHANNEL

<https://www.youtube.com/@videha-elearning>

Videha Read Aloud Talking Maithili Audio Books (including Maithili Sign Language- Ist time in Maithili)

https://www.youtube.com/@videha_ejournal

.....

<http://bramhanews.blogspot.com/> (मैथिनी समाचाव)

<http://www.mithilakhabar.com/> (नेपालक मैथिनी अ पत्रिका)

<http://mithilaneews.com/>

<http://www.maithilaneews.blogspot.com/> (मिथिना आ मैथिनीक समाचावक सागठ)

<http://www.hamargam.in/> (मैथिनी नूज पोर्टन)

<http://mithiladotcom.blogspot.com/> (मैथिनी बास्त्रीय दैनिक)

<https://mppdainik.com/> (मैथिन पुनर्जागवण प्रकाश, मैथिनी दैनिक)

<http://mithilasamad.blogspot.com/> (मिथिना समाद, मैथिनी दैनिक)

<http://janakpurnews.blogspot.com/> (मिथिना आ मैथिनीक समाचावक सागठ)

<http://www.mithilalok.com/> (मैथिनी नूज पोर्टन)

<http://mithimedia.blogspot.com/> (मैथिनी नूज पोर्टन)

<http://www.mithimedia.com/> (मैथिनी नूज पोर्टन)

<https://mithiladharohar.blogspot.com/> (मैथिनी नूज पोर्टन)

<https://simanchal.com/> (मैथिनी नूज पोर्टन)

<https://maithilijindabaad.com/> (मैथिनी नूज पोर्टन)

.....

<https://kirtinath.blogspot.com/> (कीर्तिनाथ आ रूळग)

<http://jct27novmaithili.blogspot.com/> (जगदीश चन्द्र ठाकुर "अभिन" क रूळग)

<http://brikhesh.blogspot.com/> (रूषेश चन्द्र नान)

<http://www.chetnasamiti.org/> (चेतना समिति, पठनाक लेखसांगठ)

<http://shiva-pustak-bhandar.blogspot.com/> (शैथिली पोथी कानू)

<https://mishrarn.blogspot.com/> (लेखसँ सँन धरि)

<https://rjanakpuri.blogspot.com/> (साहित्यप्रवी)

<http://bataahmaithil.in/>

<http://maithilpravahika.org/>

<http://ganeshbawra.blogspot.com/>

<http://maithilnews.com/>

<http://anandjhakavitakahani.blogspot.com/>

<http://chaaywala.blogspot.com/>

<http://maithilputr.blogspot.com/>

<http://maithilputramanu.blogspot.com/>

<http://mithilanchalpatrika.blogspot.com/>

<http://mithilakbat.blogspot.com/>

<http://maithilitimesonline.blogspot.com/>

<http://mithilavidehavajjitirhut.blogspot.com/>

<http://samadiya.blogspot.com/>

<http://jitumaithili.blogspot.com/>

<http://pratipadamaithili.blogspot.com/>

<http://bhatsimar.blogspot.com/>

<http://maithilirangmanch.blogspot.com/>

<http://www.mithilavaani.blogspot.com/>

<http://www.maithilisongsjagat.co.in/>

<http://mithilablog.com/>

<http://www.lahakchahak.com/>

<http://www.jaimithila.com/>

<http://www.dahejmuktmithila.org/>

<http://mithilavaani.blogspot.com/>

<http://www.chamundanagarpachahi.com/>

<http://kisunsankalplok.wordpress.com/>

<http://www.kisunsankalplok.co.nr/>

<http://maithilisongshub.blogspot.com/>

<http://www.rajnipallavi.com/>

<https://maithilinesnetwork.com/>

<https://mithilamirror.com/>

<https://www.emithila.in/>

<http://csts.org.in/> (CSTS)

<http://www.samaysaal.com/> (समय साल)

<https://www.maithili.org.in/> (बेशिन चौधरी)

<https://doorvaksata.org/> (मिशन दूरक्षित)

<http://mithilaksharshikshaabhiyan.in.net/> (मिथिनाम्बर शिक्षा अभियान)

<http://mithilakshar.in/> (मिथिनाम्बर शिक्षा अभियान)

<https://missionmithilakshar.blogspot.com/> (सिक्खिबस्तु- मिशन मिथिनाम्बर निपि)

<https://mithilani.in/> (मिथिनानी)

<https://www.maithilmanch.in/> (मैथिल मंच)

<http://madhubani.co.in/>

<http://www.premkumarmallik.com>

<http://apandalan.wordpress.com/>

<http://www.mithilaworld.tk/>

<http://www.mithilachowk.com/>

<http://maithilisongsgeet.blogspot.com/>

<http://rayprabhatbhatt.blogspot.com/>

<http://amitmohanjha83.blogspot.com/>

<https://maithiliswashyaparicharcha.blogspot.com/> (मैथिली स्वास्थ्य परिचर्चा- बमाकब चौधरीक ब्लॉग)

<http://maithili-darpan.blogspot.com/> (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग)

<http://mithilatol.blogspot.com> (मिथिनाष्टेन मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग)

<http://maithilicinema.blogspot.com/> (मैथिली फिल्म)

<http://maithilifilms.blogspot.com/> (मैथिली फिल्मस)

<http://maithili-drama.blogspot.com/> (रिदेह मैथिली नाट्ट उमेर- रेचन ठाकुरक ब्लाग)

<http://mjnk.co.cc/> (अ जनकपुर गृज, तवांग मडन, मिथिला अन्वामेशन)

<http://www.TeraiNepal.co.cc/> (तवांग नेपान मिथिला जनकपुर मधेश हातचान Anytime Anywhere see)

<http://maithilaurmithila.blogspot.com/> (मैथिलक आ मिथिलाक लोकप्रिय ब्लाग)

<https://www.mithiladainik.in/> (मिथिला दैनिक)

<http://www.mithilaamanch.blogspot.com> (मिथिला मंच)

<http://maithilisong.blogspot.com/> (मिथिला आ मैथिलीक समाचारक ब्लाग)

<http://maithilifoundation.blogspot.com/> (मैथिली फाउन्डेसन)

<http://maithilibhasha.blogspot.com/> (काशुप कमनक ब्लाग)

<http://rkjtooth.blogspot.com/> (कपेशि हमार मा "रुथ"क ब्लाग)

<http://paraati.blogspot.com/> (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लाग)

<http://singarhaar.blogspot.com/> (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लाग)

<http://vaachik.wordpress.com/> (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लाग)

<http://mithilainfo.blogspot.com> (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लाग)

<http://mithilasangha.blogspot.com> (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लाग)

<http://pilakhwar.blogspot.com/> (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लाग)

<http://desilbayna.blogspot.com/> (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लाग)

<http://maithilynjha.blogspot.com/> (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लाग)

<http://gaam-ghar.blogspot.com/> (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग)

<http://mithila-mihir.blogspot.com/> (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग)

<http://www.maithilekhaksangh.blogspot.com/> (मैथिली लेखक संघक जानकारी)

<http://www.maithili.co.uk/> (मैथिली कलचरन ऑर्गेनाइजेशन, यू.के.)

<http://minapjanakpur.org/> (मिनाप, जनकपुर)

<http://www.airdarbhanga.org/> (आकाशवाणी दरभंगाक साइट)

<http://mithilangan.org/> (मैथिलीगणक साइट)

<http://www.desilbayana.com/> (देसिन रचना, हैदराबाद)

<http://www.vmym.in/> (विद्युत्पति मैथिल चरित्र मंच)

<http://www.jaimithila.com/> (मैथिलीक सभ्यता, संस्कृति, रीतिरिवाज, गीत-संगीत आ रीति-रिवाजक जानकारीक लेल)

<http://sobhagamithilatv.com/> (सौभाग्य मैथिली- पहिल मैथिली चैनल)

<http://kashyap-mithila.blogspot.com/>

<https://kashyapartschool.wordpress.com/> (कश्यप कवि कविता आ शैलीक साइट)

<http://mithilapaintingtraining.blogspot.com/>

<http://dularuababumaithilifilm.blogspot.com/>

<http://senuraklaajmaithilifilm.blogspot.com/>

<http://maithlivideosongs.blogspot.com/>

<http://kalikantjhabuch.org/> (काली कविता आ "बूच")

<http://saketanands.blogspot.com/> (साकेतानन्दजीक जानकारी)

<http://gunjang.blogspot.com/> (ग्रंजनजीक जानबुत)

<http://darihare.blogspot.com/> (श्रीम दबिहारेक जानबुत)

<http://deoshankarnavin.blogspot.com/> (देवशेकव नरीनक जानबुत)

<http://www.udayanarayana.com/> (बचिकेतक सागठ)

<http://www.indianembassy.org.np/> (भावतीय दूतारस नेपाल)

<http://www.purvottarmaithilsamaj.com/> (पुरोत्तव मैथिन समाज)

<http://www.purvottarmaithil.blogspot.com/> (मिथिना सांस्कृतिक समन्वय समितिक त्रैमासिक पत्रिका)

<http://apanmithladhaam.blogspot.com/>

<http://maithilikavita.blogspot.com/>

<http://pankajjha23.blogspot.com/>

<http://maithili-haiku.blogspot.com/>

<http://manak-maithili.blogspot.com/>

<http://mithiladay.org/>

<http://dsal.uchicago.edu/lsi/> (Linguistic Survey of India, Gramophone recordings)

<http://dsal.uchicago.edu/lsi/taxonomy/term/1718> (Linguistic Survey of India, Gramophone recordings, Maithili)

<http://music2.cooltoad.com/music/category.php?id=10576>

<http://maithiliacademy.org/>

<http://maithiliacademybihar.org/> (मैथिनी अकादमी, पठना)

मैथिनी भोजपुरी अकादमी, दिल्ली

http://artandculture.delhigovt.nic.in/wps/wcm/connect/doi/_art/Art+Culture+and+Language/Home/Maithili-Bhojpuri+Academy/

<http://maithili.sourceforge.net/>

<http://ansiss.org/>

<http://fedoraproject.org/>

<https://fedorahosted.org/fuel/wiki/fuel-maithili>

<http://l10n.gnome.org/teams/mai>

<http://translate.fedoraproject.org/languages/mai>

<http://www.biharlokmanch.org/> (मिथिला-मैथिली पोथी अलनागन कऱनु)

http://www.biharlokmanch.org/mithila_products_online.php (Buy Mithila-Maithili books online)

<http://mithila-haat.com/> (Buy Mithila-Maithili books/ other materials online)

<http://www.antikaprakashan.com/> (अतिका प्रकाशनक सागठ- मैथिली प्रकाशिक)

<https://shashiprakashan.blogspot.com/> (शशि प्रकाशन- - मैथिली प्रकाशिक)

<https://pallavipublication.blogspot.com/> (पल्लवी प्रकाशन- - मैथिली प्रकाशिक)

<http://www.navarambh.com/> (नरावसु- - मैथिली प्रकाशिक)

<http://www.gorkhapatra.org.np/>

<http://www.sajha.org.np/>

<http://www.kantipuronline.com/>

<http://mithilahyd.org/>

<http://www.jyoticonsultant.com/> (मैथिलक लोकवी डाठ कऱम)

<http://www.mithilamanthan.com/>

<http://www.brandbihar.com/>

<http://www.biharbrains.org/>

<http://maithilijokes.blogspot.com/>

<http://www.rdo91fm.blogspot.com/>

<http://www.kfm961.com/> (हेल्ला मिथिना कार्यक्रम प्रसक शनिर्के नेपाली समयान्तराव बाति ९.३० रजेसँ ११ रजेधरि आ बाजनीतिक रिषयरस्तुपर केन्द्रित चौरैठिया कार्यक्रम प्रसक सोमके बाति १० सँ ११ रजेधरि प्रसावण)

<http://www.radiokantipur.com/> (हेल्ला मिथिना कार्यक्रम प्रसक शनिर्के नेपाली समयान्तराव बाति ९.३० रजेसँ ११ रजेधरि आ बाजनीतिक रिषयरस्तुपर केन्द्रित चौरैठिया कार्यक्रम प्रसक सोमके बाति १० सँ ११ रजेधरि प्रसावण)

<http://www.jumptv.com/en/channel/nepal1/> (नेपाल १ टी.वी.-जम्प टी.वी. मैथिली कार्यक्रम सूचना)

<http://janakifm.org.np/> (जानकी एफ.एम., मैथिली समाचार रेडियो)

<http://www.mithilaradio.com/> (मैथिली रेडियो)

<http://www.youtube.com/user/janakifm> (जानकी एफ.एम., मैथिली समाचार रेडियो Youtube channel)

<http://www.radiomithila.org/> (मैथिली रेडियो)

<http://www.appanmithila.org/> (रेडियो अप्पन मिथिला ९४.४ MHz)

<http://www.janakpurtoday.com.np/>

<http://madanpuraskar.org/>

<http://www.madheshuk.org/> (एसोशिएशन अफ नेपाली मधेसीज गन यु.के.)

<http://www.mithilaart.com/> (श्रीमति शला नारक सागठ)

<http://www.mithilavihar.com/>

<http://www.sugatisopan.com/>

<http://www.maithilsamaj.org.in/>

<http://www.maithilsamaj.com/>

<http://www.janakpurcity.com/>

<http://www.janakpur.com.np/>

<http://home.att.net/~maithils/>

<http://shyamprakashija.com/>

<http://ramanathjha.com/>

<http://www.ramajha.com/>

<http://sudhakar.co.in/maithili>

<http://www.maithils.net/>

<http://www.getpredictiononline.com/>

<http://www.bihartimes.com/>

<http://www.bihar.ws/>

<http://www.patnadaily.com/>

<http://www.krraman.blogspot.com/>

<http://www.adi-maithili-kavita.blogspot.com/>

<http://www.mithilasevasamiti.blogspot.com/>

<http://www.jankitoday.blogspot.com/>

<http://opjha.blogspot.com/>

<http://chitthajagat.in/> (देरनागरी निपिक र्बनंगक एहीपेठेब)

<http://mailorang.blogspot.com/> (मैलोरबंग नाठे संसुाक र्बनंग)

<http://mailorang.in/> (मैलोरबंग)

<http://mailorang.com/> (मैलोरबंग)

<http://vandanageet.blogspot.com/>

<http://www.darbhangaraj.blogspot.com/>

http://mithila_samachar.tripod.com/mithilasamachar/ (मिथिना आ मैथिनीक समाचारक सागठे)

<http://www.ciilcorpora.net/maisam.htm>

<http://www.ildc.in/Maithili/MIindex.aspx> (मैथिनी अउजाब आ फांस्टे)

<http://www.mithilaarts.com/>

<http://www.mithilapainting.org/>

<http://www.maithili.net/> (मिथिना-मैथिन-मैथिनीक लोकप्रिय सागठे)

<http://www.mithilaonline.com/> (मिथिना-मैथिन-मैथिनीक लोकप्रिय सागठे)

<http://www.onlinemithila.in/> (मिथिना-मैथिन-मैथिनीक लोकप्रिय सागठे)

<http://www.nnl.gov.np/>

<http://www.nepalacademy.org.np/>

<http://www.karnagoshthi.org/>

<http://surmasti.com/>

<http://www.maithiliworld.com/>

<http://www.mithila-museum.com/aboutMM/Eindex.html>

<http://www.tribhuvan-university.edu.np/>

<http://www.swastifoundation.com/> (स्वस्ति फाउन्डेसनिक सागठ)

<http://foundationsaarcwriters.com/>

<http://www.opmcm.gov.np/>

<http://www.moe.gov.np/> (नेपान सबकावक सागठ)

<http://lnmu.bih.nic.in/>

<http://gov.bih.nic.in/> (बिहार सबकावक सागठ)

<http://www.india.gov.in/>

<http://rajbhasha.nic.in/>

<http://www.hindinideshalaya.nic.in/>

<http://themithila.tripod.com/>

<http://www.mithilaconnect.com/>

<http://www.esabha.net/> (मेथिन बिराहक सागठ)

<http://www.maithilivivah.com/> (मेथिन बिराहक सागठ)

<http://www.kanyadan.net/> (मेथिन बिराहक सागठ)

<http://www.maithilbrahminvivahbandhan.org/> (मेथिन बिराहक सागठ)

<http://www.mithilashaadi.com/> (मेथिन बिराहक सागठ)

<http://www.kalyanifoundation.org/>

<http://www.madhubani.com/>

<http://www.janakpur.org/>

<http://www.darbhanga-friends.com/>

<http://www.hindisansthan.org/>

<http://www.biharassociation.net/>

<http://www.nationallibrary.gov.in/> (नेशनल नागरेवी कोनकाता)

<http://dpl.gov.in/> (दिल्ली पब्लिक नागरेवी)

<http://www.connemarapubliclibrarychennai.com/> (कोनेमारा पब्लिक नागरेवी)

<http://rrrlf.nic.in/> (बाजा बाय मोहन बाय नागरेवी फाउंडेशन)

<http://www.sahitya-akademi.gov.in/> (साहित्य अकादमीक सागठ)

<http://www.nbtindia.org.in/> (नेशनल बुक ट्रस्टक सागठ)

<http://www.csuchico.edu/anth/mithila/>

<http://web.mac.com/nadiagrimm/iWeb/IWDC/Mithila%20Art%20.html>

<http://www.southasianist.info/india/mithila/index.html>

<http://www.mithilalive.com/>

http://www.ethnologue.com/show_language.asp?code=mai

<http://linguistlist.org/forms/langs/LLDescription.cfm?code=mai>

<http://www.languageshome.com/English-Maithili.htm>

<http://www.rosettaproject.org/archive/mai>

<http://www.nepal.gov.np/>

<http://maithili-mp3-songs.folkmusicindia.com/>

<http://www.ciil.org/> (भारतीय भाषा संहानक सागठ)

<http://www.ciilibrary.org/>

<http://www.lisindia.net/Maithili/Maithili.html>

http://www.ntm.org.in/languages/maithili/default_maithili.asp (बांशुप्रीय खनुराद मिशिन)

<http://www.samsung.com/in/news/localnews/2012/tagore-literature-awards-bring-together-india-best-literary-talent> (TAGORE LITERATURE AWARD)

<http://www.samsung.com/in/news/localnews/2011/samsung-felicitates-the-winners-of-tagore-literature-awards-2010> (TAGORE LITERATURE AWARD)

<http://www.samsung.com/in/Tagore-Awards/index.html> (TAGORE LITERATURE AWARD)

<http://janapith.net/> (भारतीय जनपिठक सागठ)

<http://bparishad.in/> (भारतीय भाषा पविषद, कौनकाताक सागठ)

<http://www.bharatiyabhashaparishad.com/> (भारतीय भाषा पविषद, कौनकाताक रागर्थ)

<http://www.themanbookerprize.com/> (मैन-बुक पुरस्कारक सागठ)

<http://www.commonwealthfoundation.com/> (कामनवेल्थ फाउन्डेसनक सागठ)

<http://www.crossword.in/> (क्राडवर्ड-कॉसवर्डक सागठ)

<http://www.pulitzer.org/> (पुलिज्ज पुरस्कारक सागठ)

<http://nobelprize.org/> (नोबेल पुरस्कारक सागठ)

<http://www.goakonkaniakademi.org/akademi/aims.htm> (गोरा कोंकणी अकादमीक सागठ)

<http://www.museindia.com/>

<http://www.asiawrites.org>

<http://indianorway.wordpress.com/>

<http://samanvayindianlanguagesfestival.org/>

<http://jaipurliteraturefestival.org/>

<http://dscprize.com/>

<http://www.hindu.com/lr/2011/04/03/stories/2011040350010100.htm>

<http://southasianlitfest.com/>

<http://www.varnamala.org/>

<http://india.poetryinternationalweb.org/>

<http://www.fortunecity.com/victorian/charcoal/49/>

<http://www.tarainews.com.np/>

VIDEHA IST MAITHILI FORTNIGHTLY EJOURNAL ARCHIVE

<http://videha-archive.blogspot.com/>

विदेह प्रथम मैथिली पारिष्कृत अ पत्रिका मैथिली पोथीक अकार्गिअर

<http://videha-pothi.blogspot.com/>

विदेह प्रथम मैथिली पारिष्कृत अ पत्रिका अडियो अकार्गिअर

<http://videha-audio.blogspot.com/>

रिदेह प्रथम मैथिली पाष्किक ङा पत्रिका रीडियो आर्काइव

<http://videha-video.blogspot.com/>

रिदेह प्रथम मैथिली पाष्किक ङा पत्रिका मिथिला चित्रकला, आधुनिक कला आ चित्रकला

<http://videha-paintings-photos.blogspot.com/>

रिदेह ङा-पत्रिकाक सभठौ पुरान अंक Videha e journal's all old issues

<http://sites.google.com/a/videha.com/videha/>

रिदेह ङा-पत्रिकाक पहिन ३.० अंक

<https://sites.google.com/a/videha.com/videha-archive-part-i/>

रिदेह ङा-पत्रिकाक ३.०म सँ १४९ म अंक

<https://sites.google.com/a/videha.com/videha-archive-part-ii/>

रिदेह ङा-पत्रिकाक १३.०म आ आर्गाक अंक

<https://sites.google.com/a/videha.com/videha-archive-part-iii/>

मैथिली पोथी डाउनलोड Maithili Books Download

<http://sites.google.com/a/videha.com/videha-pothi>

मैथिली आडियो सँकनन Maithili Audio Downloads

<http://sites.google.com/a/videha.com/videha-audio>

मैथिली रीडियोक सँकनन Maithili Videos

<http://sites.google.com/a/videha.com/videha-video>

मिथिला चित्रकला/ आधुनिक चित्रकला आ चित्र Mithila Painting/ Modern Art and Photos

<http://sites.google.com/a/videha.com/videha-paintings-photos/>

सगब बाति दीप जवय

<http://sagarraatideepjaray.blogspot.com/>

<http://sagarraatideepjaray.wordpress.com/>

रिदेह मैथिली क्विज :

<http://videhaquiz.blogspot.com/>

रिदेह मैथिली जानबूत एशीगैठैव :

<http://videha-aggregator.blogspot.com/>

रिदेह मैथिली साहित्य खेजेजोमे खनुदित

<http://madhubani-art.blogspot.com/>

रिदेहक पूर-कप "भानसबिक गाड" :

<http://gajendrathakur.blogspot.com/>

रिदेह गर्डेक :

<http://videha123.blogspot.com/>

रिदेह फागन :

<http://videha123.wordpress.com/>

Maithili Sign Language- पहिन मैथिली संकेत निपि बंंग

<https://maithili-sign-language.blogspot.com/>

रिदेह ब्राह्मी- ब्राह्मी निपिमे मैथिलीक पहिन बंंग

<https://maithili-brahmi.blogspot.com/>

रिदेह खरोशी- खरोशी निपिमे मैथिलीक पहिन बंंग

<https://maithili-kharoshthi.blogspot.com/>

रिदेह कैथी निपिमे- मैथिलीक कैथी निपिमे पहिन बंंग

<https://maithili-kaiti.blogspot.com/>

रिदेह लेराइ ी निपिमे- मेथिनीक लेराइ ी निपिमे पहिन बँगा

<https://maithili-newari.blogspot.com/>

रिदेह खां.पी.ए. निपिमे- मेथिनीक खां.पी.ए.मे पहिन बँगा

<https://maithili-ipa.blogspot.com/>

रिदेह- उर्दू नस्तानिक निपिमे मेथिनीक पहिन बँगा

<https://maithili-urdu.blogspot.com/>

रिदेह- तिबती निपिमे मेथिनीक पहिन बँगा

<https://maithili-tibetan.blogspot.com/>

रिदेह: सदेह : पहिन तिबतता (मिथिनीक) जानरुत (बँगा)

<http://videha-sadeha.blogspot.com/>

रिदेह:ब्रेन: मेथिनी ब्रेनमे: पहिन ब्रेन रिदेह द्वावा

<http://videha-braille.blogspot.com/>

रिदेह गुंगन-झुप

<https://groups.google.com/g/videha>

रिदेह फेसबुक झुप

<https://www.facebook.com/groups/7436498043>

<https://www.facebook.com/groups/10299304978>

<https://www.facebook.com/groups/videha>

गजेन्द्र ठाकुर गडेकर

<http://gajendrathakur123.blogspot.com>

लेना बुढैका

<http://mangan-khabas.blogspot.com/>

Videha Radio रिदेह रेडियो:मैथिली कथा-करिता खादिक पहिन पोडकास्ट सांघठ

<http://videha123radio.wordpress.com/>

<http://videha.listen2myradio.com/>

रिदेह मैथिली नाँठ उँसेर

<http://maithili-drama.blogspot.com/>

समदिया

<http://esamaad.blogspot.com/>

मैथिली फिल्मस

<http://maithilifilms.blogspot.com/>

मैथिली हागकु

<http://maithili-haiku.blogspot.com/>

मानक मैथिली

<http://manak-maithili.blogspot.com/>

रिहनि कथा

<http://bihanikatha.blogspot.com/>

मैथिली करिता

<http://maithili-kavita.blogspot.com/>

मैथिली कथा

<http://maithili-katha.blogspot.com/>

मैथिली समालोचना

<http://maithili-samalochna.blogspot.com/>

Maithili Literature in English

<http://madhubani-art.blogspot.com/>

तिवहता- कैथी फ़ॉण्ट/ मैथिल ब्राह्मणक पञ्जी आधावित गतिहास

https://deepblue.lib.umich.edu/bitstream/handle/2027.42/110341/pandey_1.pdf?sequence=1 (उत्तर-बिहारक मैथिल ब्राह्मणमे

जाति)

<https://www.unicode.org/L2/L2009/09329-maithili.pdf> (यूनीकोड तिवहता फ़ॉण्ट नै आरेदन ३० सितम्बर २००९- बिदेहक

सहयोग)

<https://www.unicode.org/L2/L2011/11175r-tirhuta.pdf> (यूनीकोड तिवहता फ़ॉण्ट नै आरेदन ३. मङ्ग २०११- बिदेहक सहयोग)

<http://www.tirhotalipi.4t.com/> (देरनागरी-तिवहता फ़ॉण्ट- रेसुर्न आधावित)

<http://www.anujha.co.cc/> (देरनागरी यूनीकोड आधावित तिवहता फ़ॉण्ट-मिथिला)

"बिकीपीडिया"मे मैथिली

<http://translatewiki.net/wiki/Project:Translator>

http://meta.wikimedia.org/wiki/Requests_for_new_languages/Wikipedia_Maithili

<http://translatewiki.net/wiki/Special:Translate?task=untranslated&group=core-mostused&limit=2000&language=mai>

<http://incubator.wikimedia.org/wiki/Wp/mai>

<http://translatewiki.net/wiki/MediaWiki:Mainpage/mai>

अंतिम पाँच सागठे रिकी मैथिली प्रोजेक्टके अछि । एहि निंक सभ पब जा कय प्रोजेक्टके आगाँ रूँड़ ।

यूनिकोड तिवहता फाँट, "रिकीपीडिया"मे मैथिली आ आर मैथिली "गूगन ट्रांसलेट"मे सेहो । अगिना नम्र "अमेजन अनेक्सा"

गूगन ट्रांसलेट

गूगन ट्रांसलेटके निंक

<https://translate.google.com/?sl=en&tl=mai&op=translate>

गूगन ट्रांसलेटके खाब पत्र, कवरीक खगता छै तग नेन अगिना काज अरूँ वहन छी:

<https://translate.google.com/about/contribute/>

[Crowdsourcing Maithili Community](#)

[Please fill the form](#)

Next Step

Download the Crowdsourcing app from android play store and start contributing

or go to web on the following link for contributing:

<https://crowdsourcing.google.com/about/>

Crowdsourcing by Google is a gamified platform that empowers users to directly train Google's artificial intelligence systems and make Google products work equally well for everyone, everywhere.

श्रावमः

रिकीपीडिया ०९ फरवरी २००५ निंक

<https://books.google.co.in/books?id=VC-BD5Ad6z4C&lpg=PA1&pg=PA1#v=onepage&q&f=false> (मैथिली देवनागरी)

<https://books.google.co.in/books?id=cTezCU59bJwC&lpg=PP1&pg=PP1#v=onepage&q&f=false> (मैथिली तिवहता)

<https://books.google.co.in/books?id=3zKudz6wA08C&lpg=PP1&pg=PP1#v=onepage&q&f=false> (मैथिली ब्रैन)

गूगन ट्रांसलेट २३ जून २०१९क निंक

<https://www.facebook.com/groups/vidaha/permalink/138489416229195/>

गूगन ट्रांसलेशन हुँनमे

"रिहारी" भाषाक रदनमे मैथिली नेन अलग ट्रांसलेशन हुँन रनेरीक आरेदन रिदेहक सदस्यगण द्वारा देन गेन अछि । अपन योगदान

गूगन ट्रांसलेट नेन कर,

आ कएन संपादन रदनरी कान काब मे (अग्रेजीमे) "रिहारी" नामा कोनो भाषा ले हेरीक चर्चा कर । ई निंकपव अवरुद कर,

गूगन एकाउण्टसँ नंग गन केनाक रीद ।

<http://www.google.com/transconsole/giyl/chooseProject>

<http://www.google.com/transconsole/giyl/chooseActivity?project=gws&langcode=bh> (link closed)

মিথিনাক্ষর (তিবহতা) ফন্ট নেন আরেদন ৩০ সিতম্বর ২০০৯ খা ফেব সশোধিত আরেদন ৩ মগ ২০১১ কেঁ শ্রী ঋশ্বমন পাল্লয় দ্বাবা
দেন গেন খা দনু রেঁব ঐমে রিদেহক সহযোগক রর্ণন ভেন। ১১ জুনকেঁ শ্রী ঋশ্বমন পাল্লয় একব স্রীপ্ৰতিক সূচনা রিদেহক হেমসরঁক
হুপপব দেননি। খার গ ফন্ট রঁনি ক২ তৈযাব খছি খা নীচাঁক নিকপব ডাউনলোড নেন উপনছ খছি।

তিবহতা, নেরাঃ ী খা কেঁখী ফন্ট ডাউনলোড Google's Noto Fonts project/ GitHub

তিবহতা মোটে ফন্ট	কৈখী ওঐএফ	কৈখী ঐঐএফ	নেরাঃ ী ওঐএফ	নেরাঃ ী ঐঐএফ
---------------------	-----------	--------------	--------------	-----------------

<https://fonts.google.com/> (Google Open Fonts download)

Tirhuta Offline Keyboard download

Keyman Tirhuta/ Vedic Devanagari Keyboards Download

<https://malarproject.gitlab.io/tirhuta> (Tirhuta Keyboard Online)

https://keymanweb.com/?_ga=2.7155890.1818820209.1675749426-2042013574.1675749426#mai-tirh.Keyboard_tirhuta

https://keymanweb.com/?_ga=2.241635586.1818820209.1675749426-2042013574.1675749426#mai-tirh.Keyboard_malar_tirhuta

<https://aksharamukha.appspot.com/converter> (Script/ Website Converter)

<https://aksharamukha.appspot.com/keyboards> [Input (IME)]

<https://github.com/virtualvinodh/aksharamukha-fonts> (fonts- opensource)

<https://www.cdac.in/> (Tirhuta/ Unicode Typing Tool)

খমেজন খনেক্সা মেখিনী (শীষ্র...)

কিছ মেখিনী রিকিপিডিয়া পেজক নিক:

রিদেহ (পত্রিকা) <https://mai.wikipedia.org/s/kgv>

গন্ঠবনেঠক সমাবমে মেখিনী ভাষা <https://mai.wikipedia.org/s/s6h>

ভানসবিক গাঙ <https://mai.wikipedia.org/s/ipm>

रिदेह <https://mai.wikipedia.org/s/ie1>

रिदेहक हेसर्क भर्सन <https://mai.wikipedia.org/s/iu1>

रिदेह सम्मान <https://mai.wikipedia.org/s/jc2>

रिदेह खाकगिभ <https://mai.wikipedia.org/s/jc0>

रिदेह मिथिना बने <https://mai.wikipedia.org/s/jc3>

रिदेह मिथिनाक खोज <https://mai.wikipedia.org/s/jc4>

रिदेह सूचना संपर्क खल्लषण <https://mai.wikipedia.org/s/jc5>

त्रुति प्रकाशिन <https://mai.wikipedia.org/s/iu7>

खनचिन्हार खाखब <https://mai.wikipedia.org/s/ion>

मेथिनी गजन <https://mai.wikipedia.org/s/idz>

मेथिनी रान गजन <https://mai.wikipedia.org/s/iex>

मेथिनी भजि गजन <https://mai.wikipedia.org/s/if1>

.....

किड मेथिन पोखी, अडियो-रीडियो, कनाफ्रति/ यु टुअर टैनन डाउनलोड सागठ (उपन सोर्स)

NCERT BHASHA SANGAM

NCERT (Maithili-English-Hindi Conversations)

मेथिनी-हिन्दी रातनाप (३ घण्टा)

मेथिनी (मेथिनी संकेत भाषा सहित- मेथिनीमे पहिन लेब)

https://www.youtube.com/@videha_ejournal

<https://youtu.be/TebuC-IrSs8>

<https://ncert.nic.in/bs-2021.php>

SAHITYA AKADEMI

<http://sahitya-akademi.gov.in/publications/e-books.jsp>

<http://sahitya-akademi.gov.in/general/Digitalbooks.jsp>

CIIL

<http://corpora.ciil.org/maisam.htm>

अथियामन (बमानन्द ना बमण)

<http://corpora.ciil.org/pdf/maidhilipdf/MAI1.pdf>

जुआयन कनकनी- महेन्द्र

<http://corpora.ciil.org/pdf/maidhilipdf/MAI2.pdf>

प्ररैण्ड संग्रह- बमानाथ ना (बी.पी.एस.सी. सिनेरैस)

<http://corpora.ciil.org/pdf/maidhilipdf/MAI3.pdf>

सुजन केव दीप पर- स केदाव कानन आ अवरिन्द ठाकुर

<http://corpora.ciil.org/pdf/maidhilipdf/MAI4.pdf>

मेथिली गद्य संग्रह- स शिनेन्द्र मोहन ना

<http://corpora.ciil.org/pdf/maidhilipdf/MAI5.pdf>

ARCHIVE.ORG (बिजयदेव ना)

https://archive.org/details/vijay_deo_jha

Videha Maithili eBooks/ eJournals/ Audio-Video Archive

<http://videha.co.in/archive.htm>

IGNCA

<http://ignca.nic.in/coilnet/mithila.htm>

<http://ignca.nic.in/coilnet/kalyani.htm> (MAITHILI ENGLISH DICTIONARY)

मिथिना दर्शन

<https://mithiladarshan.com/> (online pdf of Maithili journal)

तीव्रभुक्ति

https://archive.org/details/@teerbhukti_journal

OLE NEPAL's E-PUSTAKALAYA (<https://pustakalaya.org/en/>)

पौथीक निंक

आग.जी.एन.सी.ए. – ए.एम.आग. <https://ignca.gov.in/divisionss/asi-books/>

https://ignca.gov.in/Asi_data/16612.pdf (History of Navya-Nyaya in Mithila)

https://ignca.gov.in/Asi_data/42365.pdf (Studies in Jainism and Buddhism in Mithila)

https://ignca.gov.in/Asi_data/63227.pdf (Mithila in the Age of Vidyapati)

https://ignca.gov.in/Asi_data/64994.pdf (Cultural Heritage of Mithila)

https://ignca.gov.in/Asi_data/72754.pdf (Mithila under the Karnatas)

ए.एम.आग.अथेजो https://tspasibhopal.nic.in/assets/pdf/publication/temples_of_mithila_english.pdf

ए.एम.आग.हिन्दी https://tspasibhopal.nic.in/assets/pdf/publication/temple_of_mithila_hindi.pdf

मैथिली साहित्य संस्थान <https://www.maithilisahityasansthan.org/resources>

दर्शनीय मिथिना (मैथिली साहित्य संस्थान निंक)

Brochure 1 (मैथिली साहित्य संस्थान निंक)

Brochure 2 (मैथिली साहित्य संस्थान निंक)

Brochure 3 (मैथिली साहित्य संस्थान निंक)

Brochure 4 (मैथिली साहित्य संस्थान निंक)

Brochure 5 (मैथिली साहित्य संस्थान निंक)

<https://bloomlibrary.org/language:mai> (ब्लूम नागरेबरी मैथिली)

अरिपन फाउण्डेशन (<http://www.aripanafoundation.org/>)

PRATHAM BOOKS MAITHILI STORYWEAVER

https://www.youtube.com/playlist?list=PLAT74nNc2fmYaW29mRVAIgzRq63_9zWbl (मैथिली आडियो बुक)

<https://www.youtube.com/channel/UCE1HEUJEzc-NUbMsHzkHlLw> (विदेह मैथिली-अखेत्री ठाकिंग वीड-अनाउड आडियो बुक आ

संगमे मैथिली सकेत भाषा- दूनु मैथिलीमे पहिन रेव)

<https://bloomlibrary.org/player/Wcf6zr5CoF> (मसांग केव परिवर्तनकारी बरेका)

<https://bloomlibrary.org/player/p3sHdYBgiT> (चनु हम तँ ठीक छी ले !)

<https://bloomlibrary.org/player/f19pSdhGMo> (एकठौ नौक दिन)

<https://bloomlibrary.org/player/b2l5wesxCp> (घब सत)

<https://bloomlibrary.org/player/dAzC0Fubt7> (की अहाँ ए चिह्न सभके देखने छी ?)

पोथी डाँठ काम

<https://store.pothi.com/browse/free-ebooks/?language=Maithili>

I LOVE MITHILA

<https://www.ilovemithila.com/maithili-books-pdf-free-download/> (पोथी डाउनलोड लिंक)

<https://www.ilovemithila.com/> (*online maithili journal*)

<https://maithili.com.np/> (*owner I Love Mithila*)

मैथिली फिल्म

<https://youtu.be/4jhaQ3Nw38I> (ममता गौरय गीत, सौजन्य- Saregama)

<https://youtu.be/V3KWthhB6Kg> (कन्यादान, सौजन्य- BEJOD)

<https://www.bejod.in/> (Maithili Movies on Rent)

<https://mubi.com/films/gamak-ghar> (Maithili Movies on Rent)

<https://mubi.com/films/dhuin> (Maithili Movies on Rent)

प्यारे मैथिल

<https://www.youtube.com/channel/UCq30Llck2tNw8BI4t8jjzQg> (प्यारे मैथिल चैनल- किरण चौधरी आ संगीता खानन्द)

<https://www.youtube.com/@mithirangloktarang677> (मिथिबग लोक तबग)

<https://www.youtube.com/MithilaChapter> (मिथिना चैप्टर)

<https://www.youtube.com/soumyajha> (खिस्मा-पिहानी नेना सुठका नेन)

<https://www.youtube.com/@maithilirangmanch9536> (मैथिनी बंगमंच)

<https://www.youtube.com/@kokilmanch4330> (कौकिल मंच)

<https://www.youtube.com/@mithilantyakalaparishadmi5636> (MINAP)

<https://www.youtube.com/@mlrmedia3097> (मैरौबग)

<http://www.youtube.com/user/mailorang> (मैरौबग)

<https://www.youtube.com/@praakshjha> (मैरौबग)

<https://www.youtube.com/@mithilangan109> (मिथिनांगन)

<https://www.youtube.com/@bhangimamaithilitheatre9509> (भंगिमा)

<https://www.youtube.com/@MithilaDarshan> (मिथिना दर्शन)

<https://www.youtube.com/@MithilaMirror> (मिथिना मिरर)

<https://www.youtube.com/@SmritiEntertainmentMaithili> (स्मृति एंटेवटेनमेंट)

<https://www.youtube.com/@achalchitra> (अचल चित्र)

<https://www.youtube.com/@Bejod> (BEJOD)

<https://www.youtube.com/@neelammaithili> (नीलम मैथिनी)

<https://www.youtube.com/@maithiliganga4714> (मैथिनी गंगा)

<https://www.youtube.com/@MithilaJunction> (मिथिना जंक्शन)

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLgmlEgU89nhRIGV-rG2SXY3uuhnXGT-j5> (दीपशिखा का)

https://www.youtube.com/playlist?list=PLT8LMrml4tPHxM64K8lov_Arr_3uPaPgf [मैथिनी समाचार (जनता टैनीरिजन)]

<https://www.youtube.com/@maithilitalks> (Maithili Talks)

<https://www.youtube.com/@AppanTV> (Appan TV)

<https://www.youtube.com/@TVDAYJANAKPUR> (TV Today, Janakpur)

<https://www.youtube.com/@drishyambiharlok7552> (Drishyam Media)

<https://www.youtube.com/@sanskarmithila> (संस्कार मिथिला)

<https://www.youtube.com/@saregamaapanmaithili3522> (सरेगामा मैथिली)

<https://www.youtube.com/@NavrassMedia> (नरबस मीडिया)

<https://www.youtube.com/@jyotient778> (जाति एंटरटेनमेंट)

<https://www.youtube.com/@RKSMITHILIPRODUCTION> (गजोबिया फिल्म्स)

<https://www.youtube.com/@ayodhyanathchoudhary345> (अयोध्यानाथ चौधरी)

<https://www.youtube.com/@RadioJanakpur97MhzOfficial> (रेडियो जनकपुर)

<https://www.youtube.com/@mithilatv1> (मिथिला टी.वी.)

<https://www.youtube.com/@Madhurmaithilichannel> (मधु मैथिली)

<https://www.youtube.com/@sktutorials8921> (मैथिली-नेपाली सीखू)

https://www.youtube.com/playlist?list=PL_HQDKXbaRKq3YTS7-Pkks1Y-UIL33fiD (अपन मैथिली)

https://www.youtube.com/playlist?list=PLH1UiG169_SLRhxZMZ1TSxUi-JXcHhAZr (मैथिली पाठ)

<https://www.youtube.com/@maithiliforiassurendraraut1589> (सुरेन्द्र बाईत)

<https://www.youtube.com/@UdayaSingh> (बह कइस, नचिकेत)

<https://www.youtube.com/@kunjbiharimithilaratna> (कुंज बिहारी)

<https://www.youtube.com/@RAMBABUJHA> (बाम बाबू ज्ञा)

<https://www.youtube.com/@VJEntertainments008> (वी. जे., बिकास ज्ञा)

<https://www.youtube.com/@user-ib7pn3li5q> (तिबहुत मिथिला)

<https://www.youtube.com/c/ilovemithila> (अंग नर मिथिला)

<https://www.youtube.com/@LokKalaKendra> (लोक कला केन्द्र)

<https://www.youtube.com/@rajnipallavi> (बजनी पल्लवी)

<https://www.youtube.com/@PoonamMishra> (पूनम मिश्री)

<https://www.youtube.com/@ranjanajhasangeetdivyam2908> (बंजना सा)

<https://www.youtube.com/@julijhaofficial8057> (जूनी सा)

<https://www.youtube.com/@maithilithakur> (मैथिली ठाकुर)

<https://podcasters.spotify.com/pod/show/anupam-mishra04/episodes/Episode-40-e135mlu/a-a5uoe0r> (अनूपम

पांडकास्ट)

मिश्री

जानकी एफ.एम समाचार

<https://www.youtube.com/user/Janakifm/videos> (जानकी एफ.एम समाचार)

<https://www.youtube.com/@AmitJhaOfficial> (Amit Jha)

<https://www.youtube.com/@PMPCORNER> (Pravesh Mallick)

<https://www.youtube.com/@AdityaFilmsandmusic> (Aditya Films & Music)

<https://www.youtube.com/@NepalTelevision> (Nepal Television)

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLEqde8-nxNTHL78RKSiuTGeeTjXot3YrY> (AIR MAITHILI NEWS)

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLjuoqdiqz3NMKxKUbbc07cT3sPrgRejS> (AIR AMRIT MAHOTSAV)

<https://www.youtube.com/@Mithilanchal> (Mithilanchal)

<https://www.youtube.com/channel/UCsB8UkeYLZe471GrcAlcG1A> (Rashmi Dutt)

<https://www.youtube.com/channel/UCVYE4fcasReMXtpbXWgp2mg> (Priya Mallick)

<https://www.youtube.com/@AnamikaJhaOfficial> (Anamika Jha)

Videha e-Learning

<https://www.youtube.com/@videha-elearning>

संघ लोक सेवा आयोग/ बिहार लोक सेवा आयोगक परीक्षा लेन मैथिली (अनिरार्य आ ईन्द्रिक) आ आन ईन्द्रिक रिषय आ सामाज्य
ज्ञान (अंग्रेजी माध्यम) हेतु सामिग्री [एन.डी.ए.- यू.जी.सी.-नेट-मैथिली लेन सेहो]

Videha Read Aloud Talking Maithili Audio Books (including Maithili Sign Language- Ist time in Maithili)

https://www.youtube.com/@videha_ejournal

.....

<http://www.youtube.com/user/ggajendra71> (रिदेह)

<https://www.youtube.com/gunjanshree>

<http://www.youtube.com/user/Maithilnews>

<http://www.youtube.com/user/jitumaithil> (जितेन्द्र मा, जनकपुर)

<http://www.youtube.com/user/sobhagya8> (सौभाग्य मिथिला)

<http://www.youtube.com/user/bhaskaranjha> (भस्कर मा)

<http://www.youtube.com/user/mahakalijha>

<http://www.youtube.com/user/karia1885>

<http://www.youtube.com/user/omuniv>

<http://www.youtube.com/user/sumankumar137>

<http://www.youtube.com/user/gyansjha>

<http://www.youtube.com/user/bclalan>

<http://www.youtube.com/user/gareri1986>

<http://www.youtube.com/user/avinashjha84>

<http://www.youtube.com/user/chandankumarjha1>

<http://www.youtube.com/user/chandanmishra2010>

<http://www.youtube.com/user/nirmaana>

<http://www.youtube.com/user/Janakifm1>

http://www.youtube.com/watch?v=XpSuVHtbaQ8&feature=mfu_in_order&list=UL

<http://www.youtube.com/user/gxcng>

<http://www.youtube.com/user/gautamkrishna85>

<http://youtu.be/3i3OG5Nf3y8>

<http://youtu.be/sjnxSe-ckmo>

<http://www.youtube.com/user/jitmohanjha>

<http://www.youtube.com/user/MiTJnPNN>

<http://www.youtube.com/watch?v=-9KaC8ji9t4>

<http://www.youtube.com/user/luvvivek2k7>

<http://www.youtube.com/user/bindassatyandra>

<http://www.youtube.com/user/rustymind1>

<http://www.youtube.com/user/MrDeveshKarna>

<http://www.youtube.com/user/rambabushah>

<http://www.youtube.com/user/mukeshjha84>

<http://www.youtube.com/user/Mauahi>

www.youtube.com/user/MrBasantjha

<http://www.youtube.com/user/themadan>

<http://www.youtube.com/user/sentukhu>

<http://www.youtube.com/user/yarowjha>

<http://www.youtube.com/user/mkoxp>

<http://www.youtube.com/user/luvvick21>

<http://www.youtube.com/user/njyclubashok>

<http://www.youtube.com/user/MrRamkisor>

<http://www.youtube.com/user/pratyushsangita/>

<http://www.youtube.com/user/hellomithilaa>

<http://www.youtube.com/user/mariyoshj>

<http://www.youtube.com/user/dearshantanu/>

www.youtube.com/user/RajuPrasadRajbanshi

www.youtube.com/user/premarshi

<http://www.youtube.com/user/Dhipre> (धीरेन्द्र प्रेमर्षि)

<http://www.youtube.com/user/TheShubhaprabhat>

<http://www.youtube.com/user/njyclubashok>

<http://www.youtube.com/user/mithilaconnect>

<http://www.youtube.com/user/NAYAKSAURABH80>

<http://www.youtube.com/user/Rabindra888>

<http://www.youtube.com/user/uday88mandal>

<http://www.youtube.com/user/nimesdeath>

<http://www.youtube.com/user/pawanks6102>

<http://www.youtube.com/user/sahayogee>

<http://www.youtube.com/user/sunilkumarpawan>

<http://www.youtube.com/user/vidhuk>

http://www.dailymotion.com/video/xjophq_documentary-kosi-katha_shortfilms#from=embed

<http://blackbuddhas.com/>

<http://youtu.be/CPwpkn5YI1I>

अपन मंतरा editorial.staff.vidaha@gmail.com पब पठाड ।

Parallel Literature in Maithili and Videha Maithili Literature Movement

Issue No. 88 (November–December 2019) of Muse India at <http://museindia.com/> displays Maithili literature in an extremely poor light. Moreover, it

wrongly claims to be a representative review of Maithili Literature, whereas it was only in line with the Sahitya Akademi, Delhi; a mere representation of the so-called "dried main drain". It is expected that Muse India will correct itself by announcing an issue exclusively devoted to the parallel tradition of Maithili literature.

T.K. Oommen writes in the "Linguistic Diversity" Chapter of "Sociology", 1988, page 291, National Law School of India University/ Bar Council of India Trust book: "... the Maithili region is found to be economically and culturally dominated by Brahmins and if a separate Maithili State is formed, they may easily get entrenched as the political elite also. This may not be to the liking and advantage of several other castes, the traditionally entrenched or currently ascendant castes. Therefore, in all possibility the latter groups may oppose the formation of a separate Maithili state although they also belong to the Maithili speech community. This type of opposition adversely affects the development of several languages."

T.K. Oomen further writes: "... even when a language is pronounced to be distinct from Hindi, it may be treated as a dialect of Hindi. For example, both Grierson who undertook the classic linguistic survey of India and S. K. Chatterjee, the national professor of linguistics, stated that Maithili is a distinct

language. But yet it is treated as a dialect of Hindi".
(Ibid, page 293)

*Do not judge each day by the harvest you reap but
by the seeds that you plant. – Robert Louis Stevenson*

...

Videha: Maithili Literature Movement

Parallel Literature

The references to parallel literature are found in Vedas, where Narashansi is referred to as parallel literature.

Parallel Literature in Maithili

The need for parallel literature in Maithili arose due to the constant onslaught on literature and dignity by the Public and Private Academies, for example, Maithili–Bhojpuri Akademi of Delhi, Maithili Akademi of Patna, Sahitya Akademi of Delhi, Nepal's Prajna Pratishtan, all of which are government Academies. In addition to these Academies, the onslaught on Maithili Literature and dignity was constantly done by the so-called literary associations which were recognised by the Sahitya Akademi and were the main tool for usurping all the literary space meant for this language. Besides these, the funding to these and other parochial associations and organisations led to the presentation of an interface in the name

of Maithili, which was mediocre and non-representative.

The Book of Bihari Literature (Abhay K. Editor)

This book contains five translations from non-representative Maithili short stories into English by Vidyanand Jha. Nagarjun (Maithili's Yatri) and Usha Kiran Khan are from the Hindi quota though both got the Sahitya Akademi prize from the Maithili quota. Vibha Rani and Rajkamal Chaudhary are from the Maithili quota though both wrote in Hindi also.

This book is edited by Abhay K. who has read Samskrit only up to high school. Yet he pretends to translate Arthashastra directly from Samskrit into English. I am Kovid in Samskrit and from the quality of the translation, I can presume that he has used some intermediary language in translating Samskrit texts into English. It is a matter of ethics to acknowledge the source.

Vidyanand Jha's translation is below par, for example, he has no inkling what would be the English word for 'olak sanna', and there are plenty of such instances. I have some suggestions for him: First, read A Bird's Eye View on Mithila by Rajnath Mishra, it mentions all the terms for which you could not find English equivalents. Then go to the Videha archive (www.videha.co.in) and look for

Umesh Mandal's Picture Dictionary containing vegetation, animals and skill sets of Mithila, here you will find the actual photographs too. Further, under A Parallel History of Maithili Literature (Videha www.videha.co.in), you will find sample English translations of some Maithili short stories. Therefore, what Vidyanand Jha is presenting as exotic is the original thing of the Maithili Language (but not that of Maithili literature, as was two decades ago). Interestingly his choice of short stories reminds me of Contemporary Maithili Short Stories (Maithili short stories translated into English) edited by Murari Madhusudan Thakur and published by the Sahitya Akademi in 2005. It seems that the stories in this selection are leftover material from that collection. Rip Van Winkle awoke after two decades but Vidyanand Jha is still in slumber not realizing the changes that have happened during the period.

If you compare the translation of this selection vis-a-vis the English translation of Latin American Spanish literature, you would be able to understand the difference.

But these types of selections are not known for their literary excellence, Harper Collins publishes these types of selections for five-star hotels and Airport lounges. The publishers announced this book

on March 22, 2022. So, in 6–7 months, you will get old materials only.

The Bride: The Maithili Classic Kanyadan by Harimohan Jha (1908–1984) translated into English by Lalit Kumar (Assistant Professor, Department of English, Deen Dayal Upadhyaya College, University of Delhi)– Harper Perennial (Harper Collins Publishers)

I had pre-ordered the book, which was scheduled to be delivered to my kindle account on the 1st of December 2022, but the delivery date was postponed, and it was delivered to my account on the 14th of December 2022.

When Maithili was recognised by the Sahitya Akademi (National Academy of Letters– of India) way back in 1965, Late Ramanath Jha stated that his Maithili language is saved now (Maithilik Vartman Samasya, Ramanath Jha).

Sh. Harish Trivedi has committed the same mistake. In his foreword Harish Trivedi writes– "In Hindi, the language to which Maithili is the closest (and of which it was indeed an integral part until it was granted recognition as a separate language by the constitution in 1993) ..."

Harish Trivedi refers to the inclusion of Maithili in the eighth schedule of the constitution of India.

Here the year mentioned should be 2003 instead of 1993. Moreover, Maithili was a separate language in 2003, 1993, and 1965 and during the time of pre-Jyotirishwara Vidyapati. The status granted to Maithili by Sahitya Akademi and the Constitution of India, on the other hand, strengthened the hands of the obscurantist elements like Ramanath Jha, Shardananda Jha (he is not a famous person but why I have taken his name, I will explain it later) and others who gaslighted Harimohan Jha. Harimohan Jha's Khattar Kakak Tarang, Pranamy Devata, Rangshala and Charchari all these books were eligible for the Sahitya Akademi Award initiated in 1966 for Maithili (because of recognition given to Maithili by Sahitya Akademi in 1965. But a philosophy treatise was awarded the prize in 1966, this philosophy book itself is a horrific one, and if one has read the book to understand the nuances of Indian Philosophy, then he will have to unlearn first to be able to grasp the philosophical concepts from a new book on Indian Philosophy. In 1967 no award was given for the Maithili Language.

Ramanath Jha's obscurantism vis-a-vis Panji is evident from one example (because Lalit Kumar also seems to have followed in his footsteps, though he gives credit for his ignorance to some other writers). He was casteist, conservative and confused. The inter-caste marriage in Panji was well known to

him (but he chose to keep the Dooshan Panji secret— which has been released by us on google books in 2009), and it was apparent that the great navya—nyaya philosopher Gangesh Upadhyaya married a "Charmkarini" and was born five years after the death of his father (see our Panji Books Vol I & II available at <http://videha.co.in/pothi.htm>). Sh. Dinesh Chandra Bhattacharya writes in the "History of Navya—Nyaya in Mithila"—

"The family which was inferior in social status is now extinct in Mithila— Gangesha's family is completely ignored and we are not expected to know even his father's name.", which is a total falsehood. He writes further that all this information was given to him by Prof. R. Jha. So how would this casteist—conservative—confused allow the award to be given to Sh Harimohan Jha ? So, the Sahitya Akademi saved the Maithili Language by recognizing it, as asserted by Prof. R. Jha, is wrong and so is the assertion made by Sh. Harish Trivedi.

Mr Lalit Kumar is a young person, but he is being misused by some obscurantist elements, who gaslighted Harimohan Jha. Harimohan Jha stopped writing in Maithili following the recognition of it by Sahitya Akademi and was awarded the Sahitya Akademi prize for his autobiography in 1985, after his death, which means nothing.

Mr Lalit Kumar writes— "Yoganand Jha's Bhalmanusha (1944) and Shardananda Jha's Jayabara (1946) attack such social divisions that played a decisive role in marriages." Yoganand Jha's Bhalmanusha (1944) was indeed a pathbreaking novel, but Shardananda Jha's novel was reactionary. Prof Radha Krishna Choudhary rightly observes— "Yoganand Jha's 'Bhalamanusa' deals with the social problems connected with the problem of marriage. As a reply to this novel, Shardanand Jha wrote a second-rate novel 'Jayabara,' having little literary merit. (RADHAKRISHNA CHOUDHARY A Survey of Maithili Literature)

Mr Lalit Kumar for his Panji-related ignorance gives credit to Mm. Parmeshwar Jha's "Mithila Tattva-Vimarsha." Prof Radha Krishna Choudhary rightly observes— "Mm. Parmeshwar Jha's 'Mithila Tattva-Vimarsha' is the history of Mithila in Maithili prose and is based mainly on tradition. Mm. Mukunda Jha Bakshi's 'Mithilabhashamaya Itihas' gives an account of the Khandawala dynasty. From the point of view of modern Maithili prose, these two works are important, though from the historical point of view, are unreliable. (RADHAKRISHNA CHOUDHARY A Survey of Maithili Literature)

The following excerpt from Our Panji Paband ((part I&II) is being reproduced below for ready-reference:

-

महाबाज हवसिंहदेर- मिथिनाक कर्णाष्टि रंशिक । ज्यातिवी
श्रुव ठाह्वक रर्ण-

वनोकवमे हवसिंहदेर नायक थाकि बाजा हुनाह । 1294

ग्रा. मे जन्म था 1307 ग्रा. मे बाजसिंहसन । घियासुदी
न तुगनकसँ 1324-

25 ग्रा. मे हाविक रौद नेपान पनायन । मिथिनाक पङ्गी

-

प्ररंशक ब्राह्मण, कायसु था फ्रिय मधा थाधिकारिक स्थाप

क, मेथिन ब्राह्मणक हेतु ग्राकव ना, कर्ण कायसुक नेन

शंकवदतु, था फ्रियक हेतु रिजयदतु एहि हेतु प्रथम

तया निहकतु भेनाह । हवसिंहदेरक प्रेवणसँ- था ग्रा

हवसिंहदेर नाग्यदेरक रंशिक हुनाह, जे नाग्यदेर कार्णाष्टि

रंशिक १००९ शोकेमे स्थापना केने बहथि- नन्दद शुचं

शशि शोक रर्ये (१०५९ शोके)... मिथिनाक पण्डित नोकनि

शोके १२४४ तदनुसार १३२७ ग्रा. मे पङ्गी-

प्ररंशक रतमान सुकपक प्राबन्धक निर्णय कएनहि । पुनः

रतमान सुकपमे थोडे रूहि रिनासी नोकनि मिथिनेशे

महाबाज माधर सिंहसँ १९७० ग्रा. मे थादेशे कवरौए प

ङ्गीकारसँ शोथा प्रसुकक प्रणयन कवरौनहि । ओकव रौद

पाँजिमे (कथनो कान रर्णित १७०० शोके माने १७९४

ग्रा. रासुरमे माधर सिंहक रौदमे १४०० ग्रा.क थामपाम)

श्राविय नामक एकठा नर ब्राह्मण उपजातिक मिथिनामे उ

पेति भेन ।

So, the Srotriyas as a sub-caste arose around 1800 CE as per authentic panji files.

Sh. Anshuman Pandey [Gajendra Thakur of New Delhi provided me with digitized copies of the genealogical records of the Maithil Brahmins. The panjikara-s whose families have maintained these records for generations are often reluctant to allow others to pursue their records. It is a matter of 'intellectual property' to them. I was fortunate enough to receive a complete digitized set of panji records from Gajendra Thakur of New Delhi in 2007. [Recasting the Brahmin in Medieval Mithila: Origins of Caste Identity among the Maithil Brahmins of North Bihar by Anshuman Pandey, A dissertation submitted in partial fulfilment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy (History) in the University of Michigan 2014]. Later these Panji Manuscripts were uploaded to google books in 2009).

The so-called Maharajas of Darbhanga were permanent settlement zamindars of Cornwallis, and there were so many in British India, but in Nepal there were none. In the annexure of our book (Panji Prabandh vol I&II), we have attached copies of genealogy-based upgradation orders (proof of upgradation for cash). So, before 1800 CE, there was no srotriya sub-caste in British India and there is no such sub-caste within Maithil Brahmins in

Nepal part of Mithila even today. Srotriya before that referred to following some education stream in British India, in Nepal it still has that meaning.

Mr Lalit Kumar further tries to put his agenda by writing– "Harimohan choose a middle ground in his reformist agenda." He gives laughable reasons for his contention viz. "he espouses the significance of local traditions, languages, scripts, education system, and moral values" thereby meaning that these are conservative values !

(All the referred books are available for free pdf download from the link <http://videha.co.in/pothi.htm>)

VIDEHA MAITHILI LITERATURE MOVEMENT AND A PARALLEL HISTORY OF MAITHILI LITERATURE

Therefore, the missing portions, the ignored and non-represented aspects of society, started to be chronicled. It led to the depiction marked by the richness of vocabulary and experiences and was a revolution in literature and art as far as people speaking Maithili are concerned. The quality now has not remained mediocre. The real power of the Maithili language was realised by the native speakers, mediocrity was replaced by excellence. This attempt at the writing of History of Parallel Literature for the Maithili Language arose as the mediocre agency (private and governmental) funded so-called

mainstream literature, which has no readership, and no acceptance among the speakers of Maithili continued to be presented by these Akademies as representative literature. The mediocre interface of Maithili literature was presented by the government radio and television stations also. Literary journals like Museindia (www.museindia.com) & Publishers like Harper Collins were also used for their sinister design.

Pseudo-criticism in Maithili and the case of Kamalananda Jha

The title of Kamalanand Jha's book "Maithili Novel: Time, Society and Questions" (2021) is misleading. It is a collection of some syndicated so-called critical articles on some of his caste novelists. The 263-page book can only be sold in hardbound to libraries where it will rot. Here is a correction, a non-caste writer's work, i.e., Subhash Chandra Yadav's novel 'Gulo', has been dealt with by him in two lines, of course without reading it. I am presenting those two lines here for your entertainment. You must have read *Gulo*, if you haven't already, read it first because then you will have a more entertaining experience. *Gulo* is available on Videha Archive with the permission of Subhash Chandra Yadav at this link <http://videha.co.in/pothi.htm>.

"The weakness of the novel is the author's political bias. The partisanship towards a particular politics does not do justice to the work."

In a novel where politics is not remotely involved, there is no question of 'political bias and partisanship of a particular politics'. Dhumketu and Yatri used political bias or partisanship. Subhash Chandra Yadav's 'Vote' which came out in 2022 and is available with permission of Subhash Chandra Yadav on Videha Archive at this link <http://videha.co.in/pothi.htm>, is on politics but even there Subhashji's enchanting style obviates the need of any political bias... Read my book 'Nit Naval Subhash Chandra Yadav' which is available at this link <http://videha.co.in/pothi.htm>. On the other hand, Mr Kamlanand Jha sounds like a spokesperson of some political party or a casteist organisation rather than a literary critic. Kamalananda Jha's Brahministic bias against Subhash Chandra Yadav is an alarm bell. The parallel stream is conscious of how Kamalananda Jha takes the leftist stance to promote Brahminism and wants to sacrifice social justice. In his biodata, he proudly mentions the Maithili translation assignment bestowed on him by the Sahitya Akademi, and this assignment was allotted to him not on account of merit but solely on the ground of his caste title and in lieu of these deeds. For people like him, Maithili-related

work is merely a line in their *curriculum vitae*, but it is a question of life and death for the people of the parallel stream. Why did I call Kamalananda Jha a pseudo-critic ? Because he is a pseudo-critic. He writes: "After nearly a hundred years of journey, Gaurinath is credited with writing a dignified novel on the dreams, struggles and ironies of inter-caste marriage. So, did Kamalananda Jha take away this credit from Sushil ? Is this the culmination of the arrogance of his Brahministic upbringing ("*Through my whims and fancies I can place some literature on top and can downgrade some to the bottom*") or is this the evidence of his lack of study ? Let me take you away from the selfish world of Kamalananda Jha, away from deception and disguise to the sincere world of Sushil's magical literature. Welcome to the world of Sushil's literature. Here is Sushil's 'Gambali' (1982) which is now available in the Videha Archive at the link <http://videha.co.in/pothi.htm>. In the first line of this novel, even before the novel begins, Sushil writes about the novel 'Gambali': "In support of widow marriage and inter-caste marriage" and here begins the novel. The death of a village woman and then the trouble ensues, who will cremate this village woman ? Brahmin community or Yadav community of the village ? Dinesh Kumar Mishra's 'Dui Patan Ke Bich Me' is a historical biography of the Kosi

River. He has also written historical biographies of other rivers of Mithila like 'Bandini Mahananda,' 'Bagmati Ki Sadgati ! ', 'Dui Patan Ke Bich Me... (Story of the Kosi River)', Na Ghat Na Ghar, Kamla River, 'Bhutahi River and Technical Herbalism', The Kamla River and People on Collision Course, Bhutahi Balan– Story of a Ghost River and Engineering Witchcraft, Refugees of the Kosi Embankments. Pankaj Jha Parashar, a member of the Maithili Advisory Committee of the Sahitya Akademi, Delhi has plagiarised paragraph after paragraph from his books and has published a novel in Maithili in his name, which pseudo–critic Kamalananda Jha mentions as research of this thief author Pankaj Jha Parashar ! Let me clarify here that both the thief writer and the pseudo–critic are in the Hindi department of Aligarh Muslim University. This research is done by Dinesh Kumar Mishra, who is a graduate of IIT, Kharagpur in Civil Engineering (in 1968) and M. Tech in Structural Engineering (in 1970) and is qualified for that research. In Hindi, the cut–off for admission is the lowest across universities, otherwise, Kamalananda Jha would have known that this research could be done by a civil engineer only. The Hindi original and Maithili screenshots are attached below. Dinesh Kumar Mishra is not from Mithila, but he has authored the story of all the streams of Mithila. We are grateful to

him, and the people of Mithila will remain indebted to him for this. This thief writer Pankaj Jha Parashar is a habitual offender. More than a decade ago he found a saviour in Mr Taranand Viyogi who wrote that he (thief writer Pankaj Jha Parashar) gets influenced involuntarily stole others' material in his works. Now he has found another saviour in Kamalananda Jha. The parallel stream is conscious of how Kamalananda Jha takes the leftist side to promote Brahminism and wants to sacrifice social justice. Communism has suffered a lot from people who became communists to escape the land ceiling.

All books by Dinesh Kumar Mishra are now available in the Videha Archive with his permission:

<http://videha.co.in/pothi.htm>

Let us recall here that when Bill Gates was asked whether he was delaying the introduction of the X-Box in India for fear of piracy. His answer was Microsoft never delays the launch of products for fear of piracy. We will continue enriching Videha Archive (<http://www.videha.co.in/archive.htm>), despite such risks because not all the fish in the pond rot by some rotten fish in parallel streams. The fishermen here have been and will continue to remove such rotten fish.

The final blow to syndicated pseudo-literary criticism in Maithili.

Original Dinesh Kumar Mishra (Dui Patan Ke Beech Me... 2006): It is noteworthy that between 1923 and 1946, 5,10,000 people died of malaria, 2,10,000 from Kala Azar, 60,000 of Cholera and 3,000 of smallpox in the Kosi region (783,000 total deaths). Thief Pankaj Jha Parashar (Member of Maithili Advisory Committee of Sahitya Akademi, Delhi) [Jalpranthar 2017 (p. 103)]:

ने अंग्रेज सब आ ने नवका संरेज सब । 1923 सँ 1946 के बीच मे कोसी क्षेत्र में मलेरिया से पाँच लाख दस हजार, कालाजार सँ दू लाख दस हजार, हैजा सँ साठि हजार आ चेचक सँ तीन हजार लोकक मृत्यु भेल ! माने सब मिला कए करीब पौने आठ लाख लोक मरि

Original Dinesh Kumar Mishra (Dui Patan Ke Beech Me... 2006): On the Kosi River in Bihar, India, a dam was built by King Laxman II in the 12th century and for this, he received the title of 'Bir' from the people and the embankment of the river was called 'Bir Dam' The remains of this embankment are still visible in Supaul district, about 5 km south of Bhim Nagar. Dr Francis Buchanan (1810-11) speculated that the dam must have been an outer wall built to protect a fort as it stretched over a distance of 32 kilometres from Tilyuga to its confluence on the western bank of the Dhaus river. Dr W.W. Hunter (1877) did not agree with Buchanan's contention that the dam was the protective wall of a fort. Quoting locals, Hunter believed that most people did not consider it a fortress wall and according to him it was something else but he was not in a position to say anything.

Yet the common impression is that it must have been an embankment built along the Kosi River to prevent the river's current from sliding westwards. People also said that it seemed that the construction of the embankment had suddenly stopped.

The pseudo-critic Kamalananda Jha's saviour of the habitual offender thief Pankaj Jha Parashar quoted the plagiarised work as follows: (Maithili Novel, Time, Society and Questions pp. 257–258):

पंकज पराशरक पहिल उपन्यास 'जलप्रांतर'(2017) शोधपरक उपन्यास अछि। मैथिलीमे शोधपरक उपन्यास लिखबाक परम्परा नहि रहल अछि। एहि दुआरे ई उपन्यास रेखांकन योग्य अछि। पराशरजी एहि उपन्यासमे कोसी नदीक बान्हक इतिहास-कथा लिखलनि अछि। उपन्यासक वैशिष्ट्य ई जे बारहम शताब्दीसँ ल' क' आधुनिक काल धरि कोसी पर बान्ह बनेबाक दुसाध्य प्रयत्न, प्रशासनिक उठा-पटक, राजनीतिक दाँव-पेंच आदिक विस्तृत व्योरा रोचक कथाक माध्यमसँ कहलनि अछि। ध्यान देबाक बात ई जे सभटा सूचना आ व्योरा अत्यन्त विश्वसनीय बनि पड़ल अछि। पुआ कक्का आ फूल बाबू सदृश्य पढ़ल-लिखल आ सचेत पात्रक माध्यमसँ लेखक एहि अनुसन्धानकेँ रखलनि अछि। दलान पर बैसल लोकक जिज्ञासाकेँ बढ़ात पढ़ा कका कहैत छथिन, "पहिल बेर बारहम शताब्दीमे लक्ष्मणसेन द्वितीय कोसी नदीक पुबरिया किनार दिस बान्ह बनौलनि। लक्ष्मण सेन द्वितीय बंगाल के सेन वंशक शासक छलाह जे 1178सँ 1205 ई. धरि शासन

मैथिली उपन्यास : समय समाज आ सवाल : 257

कयने छलाह। एहि बान्हक अवशेष अहाँ एखनो भीमनगरसँ दू कोस पश्चिममे देखि सकैत छी। एकटा पश्चिमी विद्वान फ्रांसिस बुकाननकेँ अनुमान रहनि, जे ई बान्ह सम्भवतः कोनो किलाकेँ रक्षा हेतु बनाओल गेल होयत। मुदा बुकानन के मतसँ डब्ल्यू. डब्ल्यू. हंटर सहमत नहि भेलखिन। ओ साफ कहलनि जे कोसीक किनार पर बान्ह एहि दुआरे बनाओल गेल होयत जे नदी पश्चिम दिस नहि बहय लागय।" एहि तरहेँ बान्हक मादे

Thief Pankaj Jha Parashar (Member of Maithili Advisory Committee of Sahitya Akademi, Delhi) [Jalpranthar 2017 (p. 31)]:

पदुआ कका पछिला गप केँ आगाँ बढबैत कहलखिन, 'फूल बाबू कोसी नदीक बेसिन प्राचीन काल सँ मनुक्खक निवास लेल उपयुक्त स्थान रहल अछि। बारहम-तेरहम सदी मे भारत मे जखन कइक टा नदी सुखा गेल, तँ ओहि ठामक पशुचारक समाजक लोक एतय आबि कए बसलाह। तहिये सँ बढैत जनसंख्या आ कोसी नदीक बदलैत प्रवाहक मध्य टकराहटि होमय लागल। नदीक अनियंत्रित धारा केँ लोक बाढ़ि बूझय लागल। पहिल बेर बारहम शताब्दी मे लक्ष्मणसेन द्वितीय कोसी नदीक पुबरिया किनार दिस बान्ह बनौलनि। लक्ष्मणसेन द्वितीय बंगाल के सेन वंशक शासक छलाह, जे 1178 सँ 1205 ईस्वी धरि शासन कयने छलाह। एहि बान्हक अवशेष अहाँ एखनो भीमनगर सँ दू कोस पश्चिम मे देखि सकैत छी। एकटा पश्चिमी विद्वान फ्रांसिस बुकानन के अनुमान रहनि, जे ई बान्ह संभवतः कोनो किला के रक्षा हेतु बनाओल गेल होयत। मुदा बुकानन के मत सँ डब्लू. डब्लू. हंटर सहमत नहि भेलखिन। ओ साफ कहलखिन, जे कोसीक किनार पर बान्ह एहि दुआरे बनाओल गेल होयत, जे नदी पच्छिम दिस नहि बह' लागय।' पदुआ कका सँ मुँहजबानी एतेक रास ऐतिहासिक तथ्य सुनियो कए फूल बाबू सहमति मे मूढ़ी नहि डोलेलखिन। जाहि सँ ओतय बैसल लोक सबहक उत्सुकता और बढ़ि गेलनि, जे गप मे एहेन कोन तथ्य रहि गेलै जे फूल बाबू संतुष्ट नहि भेलखिन? लोक केँ बुझेलनि जे फूल बाबू शास्त्रार्थ के अखड़हा पर माटि फेकि रहल छथिन। पदुआ कका केँ आइ जोड़ीदार भेटि गेलनि!

जलप्रांतर / 31

Original Dinesh Kumar Mishra (Dui Patan Ke Beech Me... 2006): A glimpse of the horrors of the Kosi River can be seen in the event when the army of Feroz Shah Tughlaq returned to Delhi from Bengal. It is said that when the troops of the Sultan reached the banks of the Kosi, they saw that on the other side of the river, the troops of Haji Shamsuddin Ilyas were waiting, ready for a battle. This was the same Haji Shamsuddin who founded the cities of Hajipur and Samastipur. Feroze's troops were stranded on the banks of the Kosi somewhere around Kursela. The speed of the river was preventing them from moving forward. It was finally decided to proceed northward along the river and to locate the water where it was navigable. The troops of the Sultan went up about a hundred *kos* and crossed the river near Ziaran,

situated at the same place where the river descended from the mountains into the plains. The river was thin, but the flow was so fast that heavy stones weighing five hundred *manas* were floating like straws in the river. On either side of the river where it was found possible to cross it the Sultan erected a row of elephants, and ropes were hung in the bottom row so that if a man loses control he could be rescued with the help of these ropes. Shamsuddin never thought that Sultan's troops would be able to cross the Kosi and when he came to know that Sultan's troops had managed to cross the Kosi, he fled.

Thief Pankaj Jha Parashar (Member of Maithili Advisory Committee of Sahitya Akademi, Delhi) [Jalpranthar 2017 (p. 105)]:

'बेश, तै सुनु। 1354 मे फिरोजशाह तुगलक के फौज जखन बंगाल सँ दिल्ली चुरि रहल छल, तै कोसीक प्रवाह बहुत तेज छलै। तुगलकी सेना जखन कोसी के किनार पर पहुँचल, तै कोसीक ओहि पार मे हाजी शम्सउद्दीन इलियास के सेना तुगलकी सेना सँ मोकाबला करबाक लेल अस्त्र-शस्त्र ल' कए तैयार छल। ई वएह हाजी शम्सउद्दीन छलाह, जे हाजीपुर आ समस्तीपुर नगर बसौने रहथि। फिरोजशाह तुगलक के सेना संभवतः कुरसेला के आस-पास कोसी के तेज धार देखि कए सोच मे पड़ि गेल। पानिक रफ्तार देखि कए तुगलकी सेना के नदी पार करबाक हिम्मत नहि भ' रहल छलै। अंततः तुगलकी सेनापति तय कयलनि, जे नदीक किनारे-किनार उत्तर दिस बढ़ल जाय। जतय जा कए नदीक पाट कने कम बुझि पड़य, ओतय पानिक थाह लेल जायत। एहि आशा मे फौज उत्तर दिस बढ़ैत रहल। कुरसेला सँ सय कोस आगाँ गेलाक बाद कोसी के पेट कने शिकस्त बुझेले। कोसी ओतहि पहाड़ सँ नीचाँ उतरैत अछि। पानिक वेग के अनुमान एहि सँ कयल जा सकैए, जे पाँच-पाँच सय मनक पाथर कोसी मे खड़ जकाँ बहि रहल छल। तुगलकी सेनापति केँ जतय नदी पार करब कने आसान बुझेलनि, ओतय एक लाइन मे सैकड़ों टा हाथी केँ ठाढ़ क' देल गेल। नीचाँ वला लाइन मे बड़का-बड़का रस्सा लटका देल गेल, जे जेँ बयो पानि मे भासि जायत, रस्सा के मदति सँ निकालि लेल जायत। एहि तरहेँ फिरोजशाह तुगलकक सेना कोसी पार क' गेल। हाजी शम्सउद्दीन सपनो मे नहि सोचने छल, जे तुगलकी सेना कोसी पार क' जायत। जखन हाजी शम्सउद्दीन केँ पता लगलै जे तुगलकी सेना कोसी पार क' चुकल अछि, तै ओ डरे सँ पड़ा गेल। तै एहि कोसीक तेज धार के ल' कए एतेक आत्मविश्वास मे छल हाजी शम्सउद्दीन।'

A Parallel History of Maithili Literature

I

Introduction

FESTIVAL OF LETTERS OR FESTIVAL OF SHAME

SAHITYA AKADEMI AND the DOWNFALL OF INDIAN LANGUAGES (IN SPECIAL CONTEXT OF MAITHILI LANGUAGE)

When Maithili was recognised by the Sahitya Akademi (National Academy of Letters– of India) way back in 1965, Late Ramanath Jha stated that his Maithili language is saved now (Maithilik Vartman Samasya, Ramanath Jha).

He was wrong on this on two counts. What he referred to as applicable, if it applied at all, only to the part of Maithili speaking area, geographically

located in India. Maithili is spoken, natively, in India and Nepal. After the treaty of sugauli (ratified in 1816), which was in the aftermath of the Anglo-Nepalese war of 1814-16, the hilly regions were incorporated in British India, including the Nepalese-speaking Darjeeling Area. Similarly in 1816 and 1860, the Britishers ceded some Terai region to Nepal. As a result, part of Maithili speaking Area, which was earlier ruled by Malla Kings (when Maithili was an official language of the region), was ceded to Nepal. Even today some Maithili scholars (! !) refer to the golden period of Maithili as the period of "Nepali (! !)" Malla Kings (Ramanath Jha, Introduction to Maithili Sahityak Itihas by Dr Durganath Jha "Shreesh").

Ramanath Jha himself admits that during his visit to "Vir Library" of Nepal (Kathmandu) he came to know about the Nepal legacy (his monograph on kirtaniya Natak, which he wrongly presents as Kirtaniya Nach) in respect of Maithili. So, he cannot be blamed for his lack of knowledge in this respect. He was wrong on the second count also, and this second count was an artificial creation. He began a tradition of elitism and conservatism in Sahitya Akademi, as the first convener of the Maithili language. The tradition got stronger and stronger in the last 55 years of the Existence of Maithili in

that Akademi. So, he ensured that liberal writers, like Sh. Harimohan Jha, attacking casteism and conservatism did not get the award, even though the year 1967 went unrewarded and the 1st award in 1966 was given to a non-literary book in Maithili (academic book of Philosophy ! ! !).

He was casteist, conservative and confused. The inter-caste marriage in Panji was well known to him, and it was apparent that the great navya-nyaya philosopher Gangesh Upadhyaya married a "Charmkarini" and was born five years after the death of his father. But he informed Sh. Dinesh Chandra Bhattacharya in a distorted way. Sh. Dinesh Chandra Bhattacharya writes in the "History of Navya-Nyaya in Mithila".

"The family which was inferior in social status is now extinct in Mithila-Gangesha's family is completely ignored and we are not expected to know even his father's name.", and he writes further that all this information was given to him by Prof. R. Jha. So how would this casteist-conservative-confused allow the award to be given to Sh ? Harimohan Jha. So, the Sahitya Akademi saved the Maithili Language by recognizing it, as asserted by Prof. R. Jha, was wrong on those two counts.

Now come to Nepal, the Prajna Pratisthan and other organizations often recognize Indian Maithili writers, but Sahitya Akademi of India does not recognize Nepalese Maithili writers, be it the Seminars or the poets meet, be it an anthology of poems or prose published by the Akademi. Regarding the treatment of Nepalese Maithili writers by Sahitya Akademi Sh. Ram Bharos Kapari "Bhramar" laments that there is demand in Nepal that they should also not award Indian Maithili writers/ publish them in their anthologies as reciprocity demands this.

The narrow-mindedness of the Maithili advisory board of the Indian Sahitya Akademi has its origin in the organizations that are recognized by the Sahitya Akademi, the basis of which is extra-literary credentials. These are pseudo-organizations running on paper, political organizations or casteist organizations pocket-run by a few. The complete list is:

**MAITHILI LITERARY ASSOCIATIONS (! ! !)
RECOGNIZED by SAHITYA AKADEMI**

1. The Secretary, All India Maithili Sahitya Samiti, Tirbhukti, 1/1B, Sir P.C. Banerjee Road, Allahabad-211 002.

2. The General Secretary, Akhil Bharatiya Maithili Sahitya Parishad, C/o Dr. Ganapati Mishra, Lalbag, Darbhanga-846 004.

3. The Secretary, Chetna Samity, Vidyapati Bhawan, Vidyapati Marg, Patna-800 001.

4. The Secretary, Mithila Sanskritik Parishad, 6 B, Kailash Saha Lane, Kolkata-700 007.

5. The Secretary, Vidyapati Seva Sansthan, Mithila Bhavan Parishad, Darbhanga-846 004.

6. The Secretary, Centre for the Study of Indian Traditions, Tantrabati Geeta Bhavan; Ranti House, Ranti, Madhubani-847 211

Now the Literary Association lists read as under. Serial no. 1 & 6 above have been derecognised and has been replaced by other non-literary associations at sr no 5, 6 & 7 below.

(1) The General Secretary, Akhil Bharatiya Maithili Sahitya Parishad, Professors' Colony, Digahi West, Opp. of Primary School, Darbhanga-846 004, (Bihar)

2) The Secretary, Chetna Samiti, Vidhya Pati Bhavan, Vidyapati Marg, Patna-800 001 (Bihar)

3) The Secretary, Mithila Sanskritik Parishad, 6B, Kailash Saha Lane, Kolkata-700 007, (West Bengal)

4) The Secretary, Vidhya Pati Sewa Sansthan, Mithila Bhavan Parishar, Darbhanga-846 004, (Bihar)

5) The Secretary, Anand, Samajik Sanskritik Sahityik Manch, Rajkumarganj (Mirzapur Chowk), Darbhanga-846 004, (Bihar)

6) The General Secretary, Mithila Sanskritik Parishad, Rosebery 5032, Sahara Garden City, Adityapur-2, Jamshedpur-831 014, (Jharkhand)

7) The General Secretary, Akhil Bharatiya Mithila Sangh, G-6, Hans Bhavan, Wing 2 I.T.O., Bahadurshah Zafar Marg, New Delhi-110 002, (Delhi)

What is the literary credential of the Centre for the Study of Indian Traditions (now recognised and replaced by another pocket association) ? Chetna Samiti and Vidyapati Seva Sansthan are casteist political outfits, vehemently displaying the casteist attire of a great ancient poet, whose caste is still uncertain (VIDYAPATI), but who was certainly not Brahmin. All India Maithili Sahitya Samiti (now derecognised and replaced by a non-literary association) became non-existent even during the lifetime of the Late Jaykant Mishra, same is the case with Akhil Bhartiya Maithili Sahitya Parishad. Mithila Sanskritik Parishad has done a crime through an investiture ceremony of the great Vidyapati, they

tried to convert Vidyapati and "Maithili" language to the language of only the Brahmins (the name of the artist who sketched the Vidyapati has still not been disclosed by this organisation). When these non-existent organizations exercise voting powers granted by Sahitya Akademi and chose a convener, it is not a coincidence that for successive times only conservative people among the Maithil Brahmin caste, are chosen. The complete list is:

1. Ramanath Jha, 2. Jaykant Mishra, 3. Surendra Jha Suman, 4. Sureshwar Jha, 5. Ramdeo Jha, 6. Chandranath Mishra Amar, 7. Vidyanath Jha Vedit, 8. Veena Thakur, 9. Prem Mohan Mishra, 10. Ashok Avichal.

The result is now for everybody to see. The complete list of Sahitya Akademi awards (till 2019) is:

Total booty distribution— 50 times, Maithil Brahmins— 42 times, Kayasthas— 6 times, Rajpoots— 3 times; Others— 0 times ! ! ! (Now in 2021 Sh. Jagdish Prasad Mandal has been awarded this prize for his novel "Pangu", so the count is now not zero but one.

The result is not based on the quality of the books but solely upon the caste-based other considerations and the disease has its root in the faulty seedling

that the Sahitya Akademi of India found through the faulty literary associations.

What were the objectives of the setting of this Akademi ?

Sahitya Akademi was established (National Academy of Letters to be called Sahitya Akademi) by Government of India resolution No F-6-4/51G2(A) dated December 1952 "to set high literary standards, to foster and co-ordinate literary activities in all the Indian languages and to promote through them all the cultural unity of the country; to promote good taste and healthy reading habits, to keep alive the intimate dialogue among the various linguistic and literary zones and groups through seminars, lectures, symposia, discussions, readings and performances, to increase the pace of mutual translations through workshops and individual assignments and to develop a serious literary culture through the publications of journals, monographs, individual creative works of every genre, anthologies, encyclopedias, dictionaries, bibliographies, who's who of writers and histories of literature."

The Akademi boasts of publishing "one book every thirty hours" and holding "at least thirty seminars every year" at regional, national, and international levels, " along with the workshops and literary gatherings—about two hundred in number per year".

The Akademi recognises " Besides the twenty-two languages enumerated in the Constitution of India", English and Rajasthani as languages. Sahitya Akademi has constituted twenty-four language Advisory Boards "to render advice for implementing literary programmes in these 24 languages".

The Akademi gives prizes in twenty-four languages recognised by it for original and translated works. It gives " special awards called Bhasha Samman to a significant contribution to the languages not formally recognized by the Akademi as also for contribution to classical and medieval literature"; "It has also a system of electing eminent writers as Fellows and Honorary Fellows and has also established a fellowship in the names of Dr Anand Coomaraswamy and Premchand".

FESTIVAL OF LETTERS (SHAME) ! ! ! !

In February every year, Sahitya Akademi "holds a week-long Festival of Letters; It begins with the ceremony to present the Akademi's Annual Awards for creative writing".

In February every year, there is a need to examine whether Sahitya Akademi is fulfilling its objective and whether Sahitya Akademi is aware of the rich cultural and linguistic variety prevalent in India.

On scrutiny it is revealed that Sahitya Akademi believes in "forced standardisation of culture through a bulldozing of levels and attitudes" and it is not "conscious of the deep inner cultural, spiritual, historical and experiential links that unify India's diverse manifestations of literature".

The Akademi boasts of publishing "one book every thirty hours" and holding "at least thirty seminars every year" at regional, national, and international levels, "along with the workshops and literary gatherings—about two hundred in number per year". If we see the data in respect of Maithili it comes out that every year around twelve books should have been published in Maithili and the Maithili writers might have attended thirty seminars every year at regional, national, and international levels and might have participated in eight literary gatherings every year. The number of Maithili books published by the Akademi is pathetically low, and when we see the assignments, through which these books get artificially prepared (be it translation, anthology or monograph), then the people getting these assignments are often related to the members of the advisory board (as the answer to RTI application by Sh. Vinit Utpal brings forth). The quality suffers, and as a result, there is no readership.

How this Akademi failed ? And why this Akademi failed ? And what action should be taken against Akademi for its intentional failure ?

Firstly, Akademi is not the name of a man or woman. Akademi or its member of the Advisory Board consists of persons, and if the group of persons is failing the Akademi, that language itself is to blame ! But again, the language is not the name of a man or woman. So, the people speaking that language are to be blamed for the failures of the Akademi. Really ! !

Even if it is partially true, the Sahitya Akademy cannot shirk its responsibilities. How an advisory committee can be considered representative of Maithili-speaking people (even that of India), when the Convener of that language is nominated by six organisations (recognised by the Sahitya Akademi for reasons best known to it), having no remote connection with literature ? Sahitya Akademi sowed seeds of Acacia and expected Mango fruit. Having said that it is also true that the Akademi or any organisation can transform itself, but only when the conservative people representing these find pressure from the literary fraternity, change themselves or are replaced.

What is the solution ?

The literary fraternity has already taken initiative by establishing parallel Sahitya Akademi awards and parallel literary meets. It should be taken further. All legal means should be explored to take the Akademi to the task. On all available forums, the fact is made clear that the literature being prepared by Sahitya Akademi through assignments is not grammatically correct, that it is not up to mark and is of inferior quality. On all available forums, it should be made clear that the thin, casteist-looking (quantitatively and qualitatively) and pale Maithili literature, which is being shown by the Sahitya Akademi of India to the world, has no readership or respect in its native speaking area of India and Nepal. And that Maithili has moved not because of Sahitya Akademi but despite it.

Demand

The six organisations representing Maithili should be derecognized with immediate effect and an inquiry initiated to ascertain their genuineness. A committee should be set up to scrutinize the work done by the Sahitya Akademi (in respect of Maithili) in the last 55 years. The awards should be kept in abeyance till the results of the inquiry are made public and corrective steps are taken.

II

THE CELEBRATION BEGINS

Videha Ist Maithili Fortnightly International e–journal has e–published more than three hundred issues to date. Meanwhile, we will enumerate the problems faced and the solutions found by us. The Journey began in the year 2000 at yahoo Geocities– the first words on the internet in Maithili were written by me on the yahoo Geocities sites (now yahoo has discontinued Geocities) towards the end of 2000 when I suffered a major accident which kept me confined to crutches for one and a half years. But that shaped my destiny. I could concentrate on my Maithili writings and my research on Tirhuta Manuscripts. On 5th July 2004, the first blog in Maithili came (gajendrathakur.blogspot.com) as "Bhalsarik Gachh", which was rechristened as Videha ejournal from 1st January 2008. From Ist January 2008 it came to be published as a fortnightly journal. The first rechristened issue brought the story of the life and creations of a forgotten Maithili poet Late Ramji Choudhary (1878–1952).

Till the eighth issue of Videha the columns on Music, Mithila Painting, Children column, learn samskrit through Maithili got strengthened. Moreover, the projects on digitalisation of Maithili Classics and Panji Manuscript–leafs got started. The searchable dictionary (Maithili–English–Maithili) was designed and strengthened. From the eighth issue, a latest unpublished Maithili Play of Nachiketa "No Entry

Maa Pravish" began its e-publication in Videha. Nachiketa, the greatest dramatist of Maithili Literature was silent for the last 25 years, as far as the drama was concerned.

Technology has two aspects, bad (its chances of misuse) and good (its effective use). It is a great leveller; it challenges status quo forces. It is applicable in all areas of knowledge. So, school-going children today have a clearer understanding of the universe and atoms than the Aryabhata or Sir Issac Newton had. After mass-scale use of printing education and literature expanded its wings, but only after the "Internet and electronic transformation of tools of knowledge", it has become universal, it has jumped geographical boundaries. All shackles unfurled, the weak links of the chain were identified, and the chain which tried to capture knowledge, which tried to thwart its expansion, started breaking down. And the greatest beneficiary became the Maithili Literature. What is Videha, nothing, it is only its commitment to the Maithili Language, which helped it expand its base, and Videha became the means that were able to bind together the Maithili-speaking areas in both parts of the boundary (India & Nepal). Videha gave Maithili a batch of committed writers and a batch of committed readers. It challenged the status quo

and casteist forces. It challenged confused writers, who were using Maithili as a tool to ride the ladder of Hindi. The lack of criticism, the lack of teeth in criticism was the reason that some writers and dramatists were using Hindi–Mix Maithili for cheap popularity, they were using derogatory language for the so–called lower castes of their society (some were finding plea in Natyashastra– when even the modern–day Samskrit Drama is not using Prakrit etc. ! !), and for their mimicry, those castes started keeping distance with this kind of literature. And once the confusion of the confused thinned, a new type of awakened literature, stage, and drama (top–class) became the norm.

Videha is regularly getting some excellent brains. Since its inception, Videha, the idea factory, is dependent upon them. As far as their versatile qualities are concerned, people associated with Videha are different. All are known for their perseverance and resilience. All are known for their arduous work. All are known for their quality work. All are known for their discipline. And all are committed; committed to Maithili and the Mithila. The cumulative force resulted in a natural revolution. A revolution in the field of Maithili Literature, art, music, craft, stage, and drama. The only international e–journal in Maithili started this quality movement

in Maithili. Nothing less than world standard was acceptable. The awards were instituted to recognize the parallel field of Maithili Literature, art, music, craft, stage, and drama. Only the best was selected, there was no scope for the second best. The participation of readers in the decision-making processes was encouraged. The readers got full access to the digitalised Maithili Literature. More than five hundred Maithili books and around 11000 palm-leaf mithilakshar manuscripts were digitalised and made available online under the "Videha Archive" section of www.videha.co.in (and the number is increasing every day). The audio-video-paintings-photographs were archived, and all these archived "art and lifestyle" of the people of Mithila were then placed online. The Videha Archive is a unique gift to the world.

So, what is the ideology of people associated with Videha ? Is it collective thinking ? No, of course not. In Videha all are welcome. Here all are welcome to discuss their respective ideology. Having said this, it needs emphasis that there are some basic human principles where no compromise is possible. The casteists, those having genetic superiority complex (which is another name for an inferiority complex), the practitioners of plagiarism, those who are unable to take part in a healthy discussion and persons

who are not able to withstand the criticism of their creation, Videha is not a platform for them. The ideology of people associated with Videha may have different tinges, not all need to toe the line taken by any member of the editorial board. Videha believes in the individuality of ideas and the editorial board never imposes its ideology upon its members. At the same time, it is being emphasized that each member of the Videha editorial board has a strong ideological leaning, the ideology of humanism is practised by all.

Videha–Maithili Literature Movement has its roots in the year 2000 when I started making Maithili Websites on Yahoo Geocities. After Yahoo Closed Geocities these sites were automatically deleted. However, the early form of Videha "Bhalsari Gachh" was started on 5 July 2004, and it is the earliest presence of Maithili on the internet. Videha and its vibrant members did their utmost in translating lacs of words on Wikipedia, and they successfully opposed the nomenclature "Bihari Languages" (Gerard M accepted the role of Umesh Mandal, the co–editor of Videha, go to Gerard M's blog and click the Dasipat Aripa photo from Videha archive (Preeti Thakur) placed at his blog, you will reach <http://videha.co.in/>). In Google translate/Wikipedia localisation drive, in Tirhuta and Kaithi script research and the localisation of Braille in consonance

with the Maithili Language, Videha shouldered the responsibility as a pioneer in technology viz-a-viz Maithili Language. It was a pioneer in many respects. It started for the first time a Maithili Websites Aggregator at <http://videha-aggregator.blogspot.com/>, the first braille site in Maithili, the first mithilakshar site in Maithili among others (total list).

Videha has organised several dozen Maithili book fairs to date. The 16th Videha Maithili book fair was held at Sagar Rati Deep Jaray, Patna on 10–11th December 2011 and the 17th Videha Maithili book fair was held at Guwahati, on 22–23 December next year at the Vidyapati Parv organised by Mithila Sanskritik Samanvay Samiti. The detailed list of all the venues (datewise). Videha also organised a parallel Sahitya Akademi Kavi Sammelan, besides awarding parallel Sahitya Akademi prizes, as corrective measures, as the awards and Kavi Sammellans of Sahitya Akademi were awarded/organised in a unilateral manner where merit took a beating. Videha has, thus, fulfilled its obligation by interfering in the murky affairs of government organisations. Videha cannot remain a silent spectator, be it plagiarism or copyright violations. So, the authors like Pankaj Parashar, and Ashok Sahu, who were engaged in lifting other articles/stories/ poems were banned after verifying the sources and target writings.

Literature in translation is a major issue with Videha. Lack of translation in America resulted in Americans lagging in quality literature. We practise literature in translation in both directions— from Maithili into English and from other languages into Maithili. As far as translations from other languages into Maithili are concerned English, Nepali, Sanskrit and Hindi function as buffer languages in the process. Direct translations into Maithili are limited; and it is done directly only from English, Sanskrit, Hindi, Nepali and Bengali, although there are some exceptions. As far as the question of translations from Maithili into other languages is concerned, directed translations are again limited; and it is again done directly only into English, Hindi, Sanskrit, Bengali and Nepali, barring some exceptions. Videha contacted some notable personalities of class literature, took permission, and translated that literature into Maithili. Most of the time English was used as a buffer language and translation work from English, Hindi, Konkani, Telugu, Gujarati, Odia, Kannada, Nepali and Telugu into Maithili was completed; and these works were regularly published in Videha. Maithili novels, poems, and short stories, on the other hand, were translated from Maithili into English and were published regularly in Videha.

VIDEHA became a Maithili Literature movement. No, VIDEHA was from day one of the Maithili Literature movement. Many established misconceptions got cleared through VIDEHA. The well-known facts, the not-so-obvious plot of some people to kill Maithili through its twin institutions the Sahitya Akademi and the CIIL was unearthed. The Right to Information came in handy. Sri Vinit Utpal asked for information from Sahitya Akademi through his RTI application dated 23.09.2011 (file no. RTI-125) and sought information on "Assignment assigned by Maithili Advisory Board, Sahitya Akademi under the convener ship of Sri Vidyanath Jha 'Vidit'". The information included a proposal received, a proposal rejected, and a proposal kept in abeyance." The statutory mandatory information supplied by the Sahitya Akademi unearthed a vicious circle of Maithili-speaking so-called litterateurs, hell-bent upon making Maithili a language- "of the Maithil Brahmin, for the Maithil Brahmin and by the Maithil Brahmin". More than 90% of the assignments went to the friends, relatives, and acquaintances of the 10-member Maithili Advisory Board. No assignment to Sh. Jagdish Prasad Mandal, Sh. Rajdeo Mandal, Sh. Bechan Thakur (the greatest Short-story-novel writer of Maithili, the greatest living poet of Maithili and the greatest living Maithili dramatist; respectively), Sh. Umesh Paswan, Sh. Umesh Mandal,

Sh. Ramdev Prasad Mandal "Jharudar", Sh. Durganand Mandal, Sh. Sandeep Kumar Safi or to Sh. Anand Kumar Jha. When every member of the Maithili advisory board is hand in glove with the Sahitya Akademi to kill the Maithili language then where lies the hope ? The demand for Mithila state by these people will see that 10 Maithil Brahmin families would loot the Mithila state. Then where lies the hope ? Here lies hope. Sh. Bechan Thakur has created a parallel Maithili stage and theatre, a slap on the existing slapstick humouristic Maithili theatre. Sh. Umesh Paswan is a discovery of the Parallel Sahitya Akademi Poetry festival organised by Videha. Sh. Jagdish Prasad Mandal, Sh. Rajdeo Mandal, Sh. Jharudar, Sh. Sandeep Kumar Safi and Sh Umesh Mandal have pumped their energy, wealth, and time into our Maithili Language. This language will live...proofs are given below: –

Google Translate:

<http://www.google.com/transconsole/giyl/chooseProject>

then Wikipedia translate:

<http://translatewiki.net/wiki/Special:Translate?task=untranslated&group=core-mostused&limit=2000&language=mai>

<http://translatewiki.net/wiki/Project:Translator>

<http://translatewiki.net/wiki/Project:Translator>

http://meta.wikimedia.org/wiki/Requests_for_new_languages/Wikipedia_Maithili

<http://translatewiki.net/wiki/Special:Translate?task=untranslated&group=core-mostused&limit=2000&language=mai>

<http://incubator.wikimedia.org/wiki/Wp/mai> <http://translatewiki.net/wiki/MediaWiki:Mainpage/mai>

<http://ultimategerardm.blogspot.com/2011/05/bihari-wikipedia-is-actually-written-in.html>

[Monday, May 09, 2011

The #Bihari #Wikipedia is written in #Bhojpuri

This is the kind of article that has many people's eyes glazed over. It is about standards and scientific documents, and it is about languages most of my readers have never heard about. For the people that do speak one of the languages that are considered Bihari, it is extremely relevant, and it has implications for Wikipedia.

This is information provided by Umesh Mandal that explains the "Bihari group of languages" with the Maithili language:

Kellogg (1876/1893) and Hoernle (1880) regarded Maithili as a dialect of Eastern Hindi; Beames (1872/reprint 1966: 84–85), regarded Maithili as a dialect of Bengali, Grierson has done a great service to the Maithili language, however, he erred when he gave a false notional term of "Bihari" language after that western linguists started categorizing Maithili as a dialect of "Bihari" language; although there is nothing known as "Bihari Language" and both Maithili and Bhojpuri are spoken in Bihar (of India) as well as in Nepal.

Umesh is working on the localisation of MediaWiki for the Maithili language and as this language is currently in the Incubator, the language committee does its due diligence and trying to understand if

Maithili can have a place in the Bihari Wikipedia. The information provided by Umesh makes it quite clear: "no".

This still leaves us with the misnomer that is the Bihari Wikipedia. The language used for the localisation and the articles is Bhojpuri. Bhojpuri has the ISO-639-3 code "bho".

Are you still following all this ? Ok, there is one question I am not asking: How about the Kaithi script ?

Thanks, GerardM]

Excerpt from a Maithili e-journal published as PDF (from Videha 2011: 22; Videha: A fortnightly Maithili e-journal. Issue 80 (April 15, 2011), Gajendra Thakur [ed]. <http://www.videha.co.in/>."Gajendra Thakur of New Delhi graciously met with me and corresponded at length about Maithili, offered valuable specimens of Maithili manuscripts, printed books, and other records, and provided feedback regarding requirements for the encoding of Maithili in the UCS."-Anshuman Pandey.] |

TIRHUTA UNICODE See the final UNICODE Mithilakshara Application (May 5, 2011) by Sh. Anshuman Pandey at Page 23 of the Videha 80th issue (Tirhuta version) is attached"Figure 11: Excerpt from a Maithili e-journal published as PDF (from

Videha 2011: 22" and at Page 12 Videha is included in References Videha: A fortnightly Maithili e–journal. Issue 80 (April 15, 2011), Gajendra Thakur [ed]. <http://www.videha.co.in/>. and role of Videha's editor is acknowledged on Page 12 "Gajendra Thakur of New Delhi graciously met with me and corresponded at length about Maithili, offered valuable specimens of Maithili manuscripts, printed books, and other records, and provided feedback regarding requirements for the encoding of Maithili in the UCS."]

The Maithili Speaking area is shrinking. It is shrinking due to a conscious–subconscious policy of the Governments of India and Nepal, and the situation became critical due to the invasion of Hindi and Nepali media and the biased educational system in Maithili–speaking areas, and due to the large–scale migration, which has happened in one single generation. The question of Hindi saw to it that Vajjika, Angika and now Thethi, Surjapuri etc. languages should get the tacit support of supporters of Hindi, first in the name of religion and second in the name of caste. Through this they did not support Vajjika, Angika, Thethi or Surjapuri; but they tried to weaken Maithili, which resulted in the weakening of Vajjika, Angika, Thethi and Surjapuri. For all this, the Maithili–speaking people, more so the officials (I will explain it later), are also

responsible, as they tried to delimit Maithili within the two castes and four districts. All other people and areas, than these, were considered northern, southern, eastern, and western deviations of so-called pure Maithili, which was fictitiously considered as being spoken by these Maithil Brahmins/ Karna Kayasthas of Madhubani, Darbhanga, Saharsa and Supaul districts. For the last 45 years the officials, yes, I call them officials, the officials of the Maithili Department of Sahitya Akademi, did not try to accommodate the people outside this fictitiously delimited domain. But the major problem lies somewhere else. The slow poisoning was given in many disguises, be it the faulty top-heavy education system, which neglected primary and middle school education through the Mother Language Maithili, or be it through the concept of dialect, which initially conveniently declared languages like Maithili as dialects. Elementary education through Maithili was a non-starter because the Maithili books published by the Bihar State Textbook Publishing Corporation Limited seemed to be in Avahatt, it was not fit for children. Further, the authors and subjects selected for these books had a casteist bias. Maithili became a tool for caste-based politics, as once Hindi had been a tool for religion-based politics. Still, these officials, of the Maithili Department of Sahitya Akademi, are residing in their own built ghetto,

bereft of any thinking or vision. Another reason for the present plight of Maithili is the policy undertaken by the tax collectors of Mithila (permanent settlement Zamindars of Cornwallis), whom the sycophants call King or the great king (Raja/ Maharaja) or Mithilesh (King of Mithila) these were mere tax collectors, the right for which were given to the highest bidders permanently; and there was not one such Mithilesh (tax collectors), but many within the borders of Mithila. These tax collectors employed mostly those two castes from four districts in their merchandise venture, and as the selection was based on sycophancy, so the work suffered. So, they imported the lathiyals from outside the Mithila region. The masses of Mithila suffered a blow from the double-edged weapon. First, from their people who did not consider them as their own and second, the outsiders looted them. Now after some time these outsiders, the non-Maithili speaking people, found it convenient to declare the masses (not belonging to the two castes from four districts) as non-Maithili speaking people, and the officials/ sycophants from those two castes from four districts tacitly agreed to it. Now these outsiders, the non-Maithili speaking people, formed a majority in many places of Mithila, and they led the rumour that Maithili, like Samskrit, is an upper-caste phenomenon, and thus they legitimized their anti-

Maithili stance (all these facts have been brilliantly dealt with in the Maithili Novels of Sh. Jagdish Prasad Mandal) and they propagated the case of Hindi, first based on religion and second based on caste. But why our people fell into their trap, why these tax-collector Maharajas did not consider the masses of Mithila as their own and imported the perpetrators to loot their masses ? The simple answer is that merit took a downward leap in auction-based tax collection rights allocation.

We started from one and reached number three, then thirty and now three hundred ! ! and we are growing-... and are three hundred not out and are creating a grand history. <http://www.videha.co.in/> Videha Ist Maithili Fortnightly e-Journal ISSN 2229-547X has e-published its 300th issue recently. When I began this venture in the year 2000 with a Samsung TV net appliance, and when the existing was posted on 5th of July 2004, I moved all alone. Then on 31st January 2007, I suddenly thought to include the public, as after some groundwork I was ready for it. I decided to e-publish Videha and did publish it, on a fortnightly basis, the first issue that came on 1st January 2008 tried to include all the previous posts.

From all corners of this planet earth, the people tried to change the destiny of Mithila and Maithili.

Now Sh. Ashish Anchinhar, Sh. Munnaji (Manoj Kumar Karn), are part of our team; and together we are three hundred not out now. With three hundred plus issues, 30,000 pages of Maithili literature (one hundred lac words corpora) creation and 11000 Tirhuta manuscript transcription we maintained a 50000-word Maithili-English vocabulary database. Now we are 350 strong, with 350 authors.

Videha has faced challenges and has withstood them. We never shirk from any question and/ or problem. The question of the state of Mithila is one such question which often comes calling. We are in favour of the states of Mithila within the sovereign borders of India and Nepal. We are in favour of Mithila. But which type of Mithila, that type that we had during the Zamindari Raj, where means of sustenance and avenues of existence remained limited for a few castes ? Or that culture that existed within "Aryavarta-Indian Nation newspaper" and other Industries during that Raj. A dozen families of Mithila galloped all these mostly from a single caste ! ! No, we are not in support of that Mithila, that Mithila where Maithili would be swallowed, as it is being swallowed by the Sahitya Akademi and the CIIL, swallowed by another dozen families. We are not in favour of that Mithila where the proceeding of the legislative assembly would be

held in a language other than Maithili. Till the misgivings of the people of Mithila are addressed, we cannot support any Mithila state movement. So the people striving hard for Mithila state should sit on a protest before the advisory board members of the Sahitya Akademi/ CIIL and sing patriotic songs in front of their houses, and pressurise them not to misuse government funds by unscrupulously awarding functions of Akademi outside Mithila and not to misuse the power of assigning translation and other rights to themselves and to those people who are hell-bent upon destroying our language. The RTI application by Sh. Vinit Utpal has thwarted an attempt to stragulate Maithili, but if the supplementary work is not done the sinister design would resurface again. We request the Maithili advisory board members of Sahitya Akademi immediately return their assignments taken in their name and the name of the members of their family. Otherwise, pressure should be mounted to force these 10-member Maithili Advisory Board members to voluntarily resign from their membership in the larger interest of Maithili. So, what is our answer viz-a-viz demand of Mithila state: it is a categorical Yes.

The technology-centric venture called Videha became a success. The native speakers of Maithili reside in Bihar (of India) and South-East Nepal. The net

connectivity had been extremely poor in these areas. Then how the authors, new and old, started using Unicode for writing for Videha. The Nepal Side of Mithila had been using Preeti, Kantipur, Himala etc. fonts, the Kolkata Maithili-speaking population had been using the Marathi fonts and the rest had been using the fonts based on the old Remington keyboard. All these three types of fonts are ASCII fonts. We researched these fonts and provided font converters to our Nepal-based authors. We also provided phonetic and Remington-based Unicode writers to all Maithili authors, who asked for them. We asked the authors if they may send their creations in any font, but at the same time, we encouraged them to use Unicode fonts. The technical support that we provided resulted in numerous receipts of typed entries from persons like Sh. Gangesh Gunjan, who in earlier stages had been sending their creations in their handwritings. As Sh. Gangesh Gunjan was well versed in Remington keyboard typing, so he made wonderful use of the Remington Unicode typewriter. He sent that software to some of his friends too and he was courteous enough to intimate about this to us, although there was no need for that. Sh. Saketanand also used that software and sent his short story कानबात्रिश्च दाकणी in Unicode, and it was published in one of the issues of Videha. The

technology–centric venture called Videha became a success because we made it simple and intelligible at a time when even the technologists were not sure about the future of this Unicode. The virtual medium was being seen with anxiety by the literary fraternity, and the copy–paste system of theft was rampant in those days. But we assured the authors that with Videha they may rest assured that the copyright thieves would not be spared, while at the same time we were firm, that only for fear of misuse of technology we should not stop our venture midway. With the internet and technology, the geographic barrier became non–existing. The end of the problem of distribution in Maithili literature became possible due to our technology–friendly attitude and it proved a boon for our Maithili language. And it made the technology–centric venture called Videha a success... It is the success of the parallel Maithili literature movement.

III

HONOUR KILLING OF GANGESH UPADHYAYA (FIRST BY RAMANATH JHA, THEN BY UDAYANATH JHA 'ASHOK' (A PARALLEL HISTORY OF MITHILA AND MAITHILI LITERATURE, WHY TODAY ITS NEED BEING FELT MORE INTENSELY ?)

I was not surprised, though I must have been when I saw a monograph on Gangesh Upadhyaya, whose

copyright is being held by Sahitya Akademi, the author of the monograph is Udayanath Jha ' Ashok'. I thought that Udayanath Jha ' Ashok', who has been given Bhasha Samman also, by the same Sahitya Akademi, would do some justice. But truth and research seem elusive in Sahitya Akademi monographs, at least that I found in this monograph.

I searched and searched through chapters, that now the author will show courage. But the author like Ramanath Jha seems ashamed of the roots and offspring of Gangesh Upadhyaya. He tries to confuse the issue, but there is no confusion now at least since 2009. But in 2016 Sahitya Akademi seems to carry out the casteist agenda. Udayanath Jha mockingly pretends to search his name, lineage etc, where nothing is there to search for, yet he could not muster the courage, to tell the truth, and ends up just repeating the facts in 2016 that Dineshchandra Bhattacharya already has published way back in 1958.

The honour killing of Gangesh Upadhyaya by Prof. Ramanath Jha is being taken forward by Sahitya Akademi, Delhi in a most hypocritical way.

Ramanath Jha's obscurantism *vis-a-vis* Panji is evident from one example. The inter-caste marriage in Panji was well known to him (but he chose to keep the Dooshan Panji secret- which has been

released by us in 2009), and it was apparent that the great navya–nyaya philosopher Gangesha Upadhyaya married a "Charmkarini" and was born five years after the death of his father (see our Panji Books Vol I & II available at <http://videha.co.in/pothi.htm>). Sh. Dinesh Chandra Bhattacharya writes in the "History of Navya–Nyaya in Mithila". (1958)

"The family which was inferior in social status is now extinct in Mithila----- Gangesha's family is completely ignored and we are not expected to know even his father's name-----...As there is no other reference to Gangesha we can assume that the family dwindled into insignificance again and became extinct soon after his son's death." [1958, Chapter III pages 96–99), which is a total falsehood. He writes further that all this information was given to him by Prof. R. Jha, and he seemed thankful to him.

The following excerpt from Our Panji Prabandh (parts I&II) is being reproduced below for ready reference:

–

महाबाज हबसिंहदेर- मिथिनाक कर्णार्थि रंशिक । ज्यातिबिन्धुव
ठाकुरक रर्ण-बनोकबमे हबसिंहदेर नायक थाकि बाजा
हुनाह । 1294 ग्रा. मे जन्म था 1307 ग्रा. मे
बाजसिंहामन । घियासुद्दीन तुगलकसँ 1324-25 ग्रा. मे
हाबिक रौद नेपान पनायन । मिथिनाक पङ्गी-प्ररंभक

ब्राह्मण, कायस्थ आ ऋत्रिय मध्य आधिकारिक स्थापक, मेथिन ब्राह्मणक हेतु गणाकब ना, कर्ण कायस्थक नेन शंकवदत, आ ऋत्रियक हेतु रिजयदत एहि हेतु प्रथमतया निहकतु भेनाह । हवसिंहदेरक प्रेवणामँ- आ आ हवसिंहदेर नाग्यदेरक रंशेज छनाह, जे नाग्यदेर काण्टि रंशेक १००९ शोकेमे स्थापना केने बहथि- नन्दद शुगं शशि शोक रर्ये (१०१९ शोके)... मिथिनाक पन्डित नोकनि शोके १२४५ तदनुसाब १३२७ आ. मे पङ्गी-प्ररंशक रतमान सुकपक प्राबन्धक निर्णय कएनन्हि । पुनः रतमान सुकपमे थोडे रूहि रिनासी नोकनि मिथिनेशे महाबाज माधर सिंहसँ ११७० आ. मे आदेशे कवरौए पङ्गीकावसँ शोखा प्रसुकक प्रणयन कवरौनन्हि । ओकब रौद पाँजिमे (कथनो कान ररिंति १७०० शोके माने १७१५ आ. रासुरमे माधर सिंहक रौदमे १५०० आ.क आसपास) श्रोत्रिय नामक एकठा नर ब्राह्मण उपजातिक मिथिनामे उपेति भेन ।

So, the Srotriyas as a sub-caste arose around 1800 CE as per authentic panji files. Sh. Anshuman Pandey [Gajendra Thakur of New Delhi provided me with digitized copies of the genealogical records of the Maithil Brahmins. The panjikara-s whose families have maintained these records for generations are often reluctant to allow others to pursue their records. It is a matter of 'intellectual property' to them. I was fortunate enough to receive a complete digitized set of panji records from Gajendra Thakur of New Delhi in 2007. [Recasting the Brahmin in Medieval Mithila: Origins of Caste Identity among the Maithil

Brahmins of North Bihar by Anshuman Pandey, A dissertation submitted in partial fulfilment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy (History) in the University of Michigan 2014].

Later these Panji Manuscripts were uploaded to Videha Pothi at www.videha.co.in and google books in 2009).

The so-called Maharajas of Darbhanga were permanent settlement zamindars of Cornwallis, and there were so many in British India, but in Nepal there were none. In the annexure of our book (Panji Prabandh vol I&II), we have attached copies of genealogy-based upgradation orders (proof of upgradation for cash). So, before 1800 CE, there was no srotriya sub-caste in British India and there is no such sub-caste within Maithil Brahmins in Nepal part of Mithila even today. Srotriya before that referred to following some education stream in British India, in Nepal it still has that meaning.

ORIGINAL PANJI REFERENCES ARE PLACED BELOW:

DOOSHAN PANJI- THE BLACKBOOK

४९.

१५५/१	चर्मकाविणी	मान्दव	रभनियाम	झादन
त३ ब्रुचिंतामणि कावकगगेश	झादनगगेशिक	नाँग	बनोकबक- मात्रक (खत्रोत)	गगेशि
	बल्लभा	भराग	माहेन्निब	

			जीरे	
--	--	--	------	--

२९/१९० छाननसँ तन्न चिन्तामणि कावक जगदगुरु गंगेश

छाननसँ तन्न चिन्तामणि कावक

गंगेशिक रनेनभा चर्मकाविणी पितृ परोरुक्ते पञ्च वर्ष र्यतीते तन्न चिन्तामणि कावक गंगेशोत्पत्ति- चर्मकाविणी मेधाक सन्तानक नागिमे छनन्हि

छानन सँ तन्न चिन्तामणि कावक म०म० गंगेश

"तन्न चिन्तामणि कावक म. म. पा. गंगेशिक रिषयक नेथ प्राचीन पञ्जीसँ उपनह्वै । ।

पितृ परोरुक्ते पञ्च वर्ष र्यतीते गंगेशोत्पत्ति: गति प्राचीन नेथनीय: कृत्यापि

देरानन्द पञ्जी ३९-२ छाननसँ जगदगुरु गुरु गंगेशी स्वताय रभनियामसँ जयादिल स्वत साधुकव पनौ

देरानन्द पञ्जी ३३९-३ जगदगुरु गंगेशी स्वत स्वपन दौ भन्दाविसमसँ हवादिल दौ । । पत्र स्वताच गोवा जजिरान सँ जीरे पनौ ए स्वत सन्दगहि भरेश्वेव । खत्रस्थाने स्वपनज्जात हविशर्म्य दाविति कूचित् जजिरान ग्राम

देरानन्द पञ्जी ३०=३. छाननसँ उपायकावक म.म. पा. रईमान स्वताच खन्दरनासँ रिश्वीनाथ स्वत शिरनाथ पनौ गंगेशी- म.म. रईमान/ स्वपन/ हविशर्म्य

Ganges, the author of the Tattvachintamani, wrote one text equivalent to 12,000 texts. Now come to the fact mentioned in the Panji- it clearly states that Ganges of Tattvachintamani was born five years after the death of his father and he married a

tanner, so why did Ramanath Jha hide this from Dinesh Chandra Bhattacharya ? Vardhamana, son of Gangesh, calls Gangesh *sukavikairavakananenduh*. But the conspiracy under which the poems of a famous scholar like Gangesh are not available today is clear from the example given above. Vasudev of Bengal was a classmate of Pakshadhar Mishra of Mithila, he came to study in Mithila, passed the *shalaka* examination and received the title of *sarvabhaum*. Vasudeva memorised the *tattvachintamani* of Gangesh and the *nyayakusumanjali karika* of Udayana. Pakshadhar and other Mithila teachers did not allow writing (copying) *tattvachintamani*. Raghunath Shiromani, a disciple of Vasudeva, took the right of certification after he defeated his guru Pakshadhar Mishra in a scriptural debate (*shastrartha*). The *Navya Nyaya* school was founded in Navadvipa by Vasudeva–Raghunath. Pakshadhar Mishra was a contemporary of Vidyapati (distinct from the Padavali writer who was of the pre–Jyotirishwar period) who wrote in Sanskrit and Avahatta. And the arrival of Mithila students of Bengal from Bengal stopped after Raghunath Shiromani. Gangesh Upadhyaya enjoyed '*param guru*' as well as '*jagad guru*' titles, the highest titles of the time and as per Panji only Vacaspati Mishra II was the other person who enjoyed the title of '*param guru*'. The extinction of

Navya–Nyaya School from Mithila, as described above, was a revenge of nature against the honour killing of Gangesh Upadhyaya and his family.

[Translation of the Maithili Short Story, 'Shabdashastram' (based on the true Panji records of Gangesh Upadhyaya) was done by the author Gajendra Thakur himself: published as 'The Science of Words' Indian Literature Vol. 58, No. 2 (280) (March/April 2014), pp. 78–93 (16 pages) Published By: Sahitya Akademi]

3

Kamlanand Jha has written a book on Nagarjun (Maithili's Yatri) where he credits him with giving a new direction to Maithili literature. Chandradhar Sharma Guleri wrote 'Usne kaha tha', a marvellous short story in Hindi, the best one of its time. But his literary corpora is very little in quantity, so if anyone tried to give him credit for giving direction to Hindi short story writing would make himself a laughing stock. And Yatri's Maithili literary corpora is even thinner than Guleri's. Moreover, Rajkamal Chaudhary calls him of the medieval age (Rajkamal Monograph, Subhash Chandra Yadav, Page no 14). He wrote Chitra (25 poems). He wrote, rather hurriedly published his 'Patrahin Nagn Gachh' (44 poems) for Sahitya Akademi Award in Maithili, which he got in 1968. After that he stopped writing in

Maithili, so how can he influence anybody when after getting the award one stops writing in that language ? This is one example of his instability so far as his ideology is concerned. He became a Buddhist monk when he left for Sri Lanka and became a Brahmin again when he returned after a 2nd sacred thread ceremony performed in his village. This is another example of his instability so far as his ideology is concerned. Kamlanand Jha does not know Maithili literature. His comments should be exposed, as he tries to give a bad name to the great tradition of Maithili literature. There were mainstream writers, but there were writers of parallel tradition also (see below Annexures 1 & 2). He has confused the Sanskrit and Avahatt Vidyapati Thakkurah with the Padavali writer pre-Jyotirishwar Vidyapati. He should read the writing of Vijay Kumar Thakur, a leftist historian, who has given ample light on pre-Jyotirishwar Vidyapati. [*My article on Vidyapati in Prabandh Nibandh Samalochna Vol.II (available in Videha Archive) covers all these, the logo of Videha is the photograph of Pre-Jyotirishwar Vidyapati, sketched by Panak Lal Mandal, recipient of Videha Samman for fine arts.*]

Annexure 1

চন্দা মা (১+৩১-১৯০৭), মূননাম চন্দনাথ মা, গ্রাম-
পিল্ডাকুড়, দবভংগা। করীশ্বিব, করিচন্দ্র নামসঁ
রিভূষিত। গ্রিএসনকেঁ মেথিনীক প্রসংগমে ঙ্খ্য সহায়তা
কেনিহাব। প্রতি- মিথিনা ভাষা বামাযণ, গীতি-
স্বধা, মহেশীরাণী সংগ্রহ, চন্দ্র পদারনী, নক্ষত্রীশ্বিব
রিনাস, খহিন্যাচবিত খাঃ রিছাপতি বচিত সংস্কৃত প্বকষ-
পবীক্ষাক গদ্য-পদ্যময খন্বরাদ।

১

ন্যায়ক ভরন কচহবী নাম।
সভ খন্যায় ভবন তেহি ঠাম ॥
সল রচন রিবনে জন ভাষ।
সভ মন ধনক হবন খভিনাষ ॥
কপষ্ট ভবন কত কোষ্টিক কোষ্টি।
ককব ন কব মযাদি ছোষ্টি ॥
ভন করি 'চন্দ্র' কচহবী ঘূস।
সভ সহমত ককবা কে দূস।

২

বতিয়া দিন দ্বগতিয়া হে ভোনা !
গৌয়া জগতক মৌয়া হে ভোনা
কষ্টয কসীয়া হাথ
হাকিম ভেন নিবদৌয়া হে ভোনা

কতয নগায়রঁ মাথ

রঁবসা নহি ভেন সবসা হে ভোনা

খবসা কএ গেন মেহ

বতিয়া দিন দুবগতিয়া হে ভোনা

জন তন জিরন সঁদেহ

স্বথিয়া রঁড়্ রঁড়্ স্বথিয়া হে ভোনা

খন্নরঁক দুথিয়া ডোন

কে সহ কান কনথিয়া হে ভোনা

স্বথিয়া রঁবনা ঠেন

৩

খন্ন শিন্ন বোক খারঁ মাযিনাক মাৰি ।

ভাগ ভাগকেঁ পট্ৰ্ছ নিহ নিহ গাবি ॥

ঠক্ক নোক হক্ক পারঁ সাধু কেঁ উজাবি ।

দৈর জে ননাঠ নেখ কে সকেঁছ ঠাবি ?

চাণী নহি ধন, ননিতরাম, পকরান জিনেরী,

মনোরিনোদক হেত্তু খমবপতি সদন ন ঠেরী ।

ঞা খন্তুব খভিনাষ হমব কক্ণামযি দেৰী

ভঞ্জি ভার সঁ সতত খঠিক পদপঁকজ সেরী ॥

খন্ন মহগ, ডগমগ খচ্চি ভাবত, হযত কোনা নিস্তাবা

उत्तर पश्चिम भूमि अगम्या परत असह त्रुषावा ।
धर्म-रिरोधी सहसह कवगच्छ, ह्मत कथा रिस्तुवा
कवथुं प्रपा जगजननी देरी महिसीरानी तावा ॥

मिथिना की छनि की भय गेनि,
यात्रुरकेय ह्मनि, जनक नृपतिरव
ज्ञान भङ्गि सौं गेनि ।

राचस्पति मिश्रीदि जगद्गुरु
निर्जित रौह्म नमेनि
से शीवदा सुखा जनि गेनी
रैठन हरिद्या केनि ।

रणशिम रिधि ककवह् कचि नहि
श्रुति श्रेष्ठाके ठेनि
पूजा पाठ ध्यान रकह्मद्रा
सभङ्गा रंचन खेनि ।

कह करिचन्द्र कचहवी भविदिन
रैहूत भोग कव जेनि,
कनह कवाय धर्म धन नाशे
कनिक दविद्रा चेनि ।

ময কেহন ভেন ঘোব হে শির !

গোধন রিপতি, ধবম খরনতি দেখি কত হিয কবর
কঠোব ॥

সাধু সমাজ বাজসঁ পীড়া ত খতি হবষিত-চিত চোব ।

খফনিন নোকেঁ ধবণি পবিপূবিত ফনিন সমাদব খোড় ॥

ধবম স্ননীতি প্ৰীতি ককবহু নহি, খনহিক চনগছ জোব ।

কন্দ-মূন-ফন মেহো খৰঁ দুবনভ খল্ল গেন দেশীক ওব ॥

কিছ শ্বভ সাধন রঁনি নহি পড়গছ থাকন মন, মতি
ভোব ।

কহ করি চন্দ্র হমব দুখ মেঠত হোযত ধ্রুপা শির তোব ॥

৩.

স্বমক স্বমক মন ! শঁকব সময় ভয়ঁকব জানি ।

ককব দ্বদয নহি কল্পষিত শৌসন কনি নৃপ পানি ॥

কেরন শির ককণাকব সেরযিত নহি জন হানি ॥

ভঞ্জি কল্পনতি জানহ পবম পবশীমনি খানি ॥

কতহু রিষযমে ন নাগহ লাগহ খন্বচিত মানি ।

স্বখসৌঁ খন্তু রিনসরঁহ 'চন্দ্র' চূড় বজধানি ॥

ANNEXURE 2

১

हृतुवीनानक थकानी करिताथकानी करितु ।

हृतुवीनानक हसनी र्थ १२+१ .१४ ३-१+१३)सन सानक (थकानी करिता

[ग्रियर्सन [(मैथिली फ्रेस्टामैथी एन्ड रोकार्बुनेवी)

सान एकामिक रर्णन स्रनूचौदिस पङ्कन थकान ।
भेन र्विसात थिल्ल ँ सानककहाँ नगि रबनौँ हान ।
रोहिषि खादि थीक र्विसातक ।जेहिँ एना तेहिँ गेना
त्रिगिसिवा मन प्वबन मनोवथदै न्नीसा किछु गेना ।
थवदङ्ग । खाडम्बव भावीगवजत हँ चहूँ ओव ।
प्वथ कथ बाथन धवती केवभेन र्वखा केव ओव ।
प्वनर्रस्य थिक र्वङ्ग प्वनीताओहो र्वङ्ग । कसरैस ।
रिखा रिङ्ग ।वक जे किछु उपठनधनि र्विसन थसरैस ।
मघा भेन मंगाहिखा कल्लवजगभवि के ले जान ।
प्ववराँ प्व पछु ले बाथनककवा कवरँ र्वखान ।
उतुवा थाग जाय घब र्वैसनसपतोँ ले ले र्वून ।
हथिखा शृंग झूँङ्ग दै मूननतनिकौँ नागत घून ।
चितवा चित मित ले बाथनओहो भेन डकू धाती ।
नाक बंगौनन्हि सभे नछुतुवदोम न्वकौनन्हि खाती ।
जोतिष पढ्हा साधि भूगोन-साधि ।पढ्हा जे जन एनाह-
रेखागणित र्वीजसौँ ओथाकिहतनि कौँ कछी र्वौन ।
श्रीवाम ध्रुपागति ओहो ले जानथिजाहि ध्रुपा सभ काज ।
पानिक प्रश्न करौँ जौँ प्वछिँन्हि सेहो कहैत होगन्हि ।
नाज

জেহিখন নদী নান নৈ ভবনেতেহিখন রৌদী সবতী /
রিনা জনে জগ কিছ নৈ উপজন দগধ ভেন ছুথি /
ধবতী
তে নব রৌদীক খাগম রুমনজে ছন গুযি কিসান /
দৈর রৈপছ পছ নৈ বাখনজড়ি কঠৌনক ধান /
কোদো মঙ্খা একো নে উপজননে উপজন কিছ সাম /
গম্ভুড়ী গদবি খেতহি স্বখাএনভেন রিধাতা রাম /
মর্ত্তুরনমে কে কব বছাকহাঁ জাগ কে ভাগি /
স্বখন পতান হান নৈ ওতহঁসগবহঁ নাগন খাগি /
ধুক জীরন ওগ নৃপতি গন্দকেঁজে বোকন গহি পানি /
জীরাজন্-তু রিকন প্ৰহমীমেতাকেঁ হো নৈ খানি /
বরীনে খেঁড়ী ঔ চীন / বায একো নৈ উপজন-
ঘবদুবদিন ভেন খরঁ রীন / নাবী-ঘব সোচ করে নব-
ধনিক নোক সভ মনহি মগন ছুথিবাখথি রহঁতো টেবি /
হসোথি কপৈয়া ঘব কেঁ বাখথিমহগী ভেন খরঁ সেব /
কেও ফবথী খেত মাস্ব রৈসাহন জাহি কৌড়ি ছন /
খপনা
কতেক জনা হবিরাসব ঠাননভাত রহঁত কেঁ সপনা /
কতেক জনা যিনি জনেব রৈসাহননিবধন রৈসন তকগ /
ভেন ধনন্ত্রিবি দূগ ফসিন জগবাহড়ি খাওব মকগ /
কান পড়ন তিবহঁতিমে ভাবীতেঁ গ রহি গেন হারা /
ঘবফাঁকি মকগ কেব নারা / নাবী-ঘব মগন করে নব-
মানিক ঔব মহাজন সভকেঁঘব টেবী খল্ল-ঘব /
নোক রুমাওন ওহো তকেঁ ছুথিমুঁহ / গবীরক সন
সমৈ দেখি রনিখাঁ সভ সনকনডরৈঁ নগৌনক ঠষ্টী /
স্বল্ল দোকান সহবমে পবি গেনস্বল্ল ভেন সভ চষ্টী /
সূখন গাত রাত ভৌ নষ্টপষ্টকতেক রাত খরঁ সহনা /

নব নারী সভ মান তেথাগনরিকবী ভেন খরঁ গহনা /
মঁগঠীকা খুঁঠী ঔ তড়কীনকফ্লনী লৈ নাক /
কঠমবি রিষ্ঠিখা ঔ নিমনিমিখাঁরাঁজুরঁন্দ ঔ রাঁক /
চন্দ্রহাব, ঠেকন ঔ সিকড় ীওঁব ঘমৌবিক দানা /
সূতি, নরগ্রহ ঔ পচখঁড় ীনশ্বনী ভেন নিদানা /
তাপব দরঁজাত লৈ রঁচনেকবম ভেন নিখষ্ট /
তমঘেন, খঁড়খা ঔ পিকদানীলৈ তসনা ঔ তষ্ট /
রাঁঠী, রঁষ্টা ঔ পনরঁষ্টাভোজন করৈক খাবী /
মাধর সীহি সহিত মোরঁবনালৈ রঁচনে ঘব মাড় ী /
ধন মঁপতি ঘব কিছ লৈ রঁচনে/ সভঠা পড়ি গেন রঁধক
তেও ভুখ ছঠন লৈ ককরোএহন পেঠ ভেন খঁধক /
দৈরঁ খঁশি খরঁতবন কম্পনীজা পব বাম সহাএ /
মিথিনাপ্বব রঁড়ন জরঁ নাগযমে স্বনি পহঁচন ধাএ /
খবিদ খনাজ জহাজহিঁ রৌমনভবতী কবি কবি রৌবা /
সদব তিনংগা ওখা পব ভবতীওঁব ওনাগতি গোবা /
হাজীপ্ববমে নাখ হজাবমকৈ নাখন হগ পঠনা /
রাঁজিতপ্বব স্বনতানপ্বব গোনালৈ জানত হৌঁ কেতনা /
গাড় ী, রৌন, ছকড়, ঙুঁঠ রিহাৰেউরঁহত হগ সভ দানা /
মিসব কন্থখা কেঁ পোখবন মেপহিব্বক খঁড় ী ঠেকানা /
শ্রী নক্ষ্মীশ্বিব সিঁহ নৃপতিমহাবাজ মিথিনেশি /
খচন বাজ দড়ি ভঁগাশ্রীপতি হবহিঁ কনেশি /
গাড় ী রৌন নাখন হজাবনতাকৈ পরে ঘড়বে /
পহিব্বক গোনা মধুরঁন, ভৌড় ীজফবা ওঁব খঁড়বে /
রৌনীপষ্টী, ঔ পচমহনাফ্লরৌন ঔ কমতৌন /
হবিহবপ্বব, পিঁড় ীকছ রঁবনৌঁকাবজ কেতেকাঁ রঁবিওঁন /
রাঁবি পোখবি, রঁবসায়ব রঁবনৌঁপল্ডীন কো লৈ জান /

নরহদ, সবিসো ও ভটপ্ববা, তা সোঁ দক্ষিণা উজান
সংসাবপ্বব, মহৰৈন, কন্থীনীমধেপ্বব হগ খাস /
ৰৈনীপ্বব, কমান, নৰৈহিওৰ্বনোঁ ফুনপবাস /
সমনা হগ জগজানিত জগমেমহথা ঔব রঁচৌব /
দুহরী ঔ মহিনাথপ্ববঔব জৈনগব তক হগ দৌব /
ৰৈনদেৰঁপ্বব ঔ টংগা ৰবনৌমিবজাপ্বব নঘু হাঠ /
সীৰীপঠী ঔ কপসীখাসদব গোনা সৌবাঠ /
গ্ববৰাকৈ পবৰঁবসী হাকিমকব তিবহৃতমে থাকে /
লৈ তো মবতে কত নব নাবীৰানে ৰঁচে সখা কে /
কত ফুবদা গবদা মে মিনতেখসংখ জীৰ চন জাতা /
সব সমধী কেঁ সন্তা নে নম্বননে ৰঁচতে জনদাতা /
সভকেঁ সভ ঔপট্টে ভৈ গেনধুব পোখব ঔ সঙ্ক /
বহি গেন ব্রাহ্মণ সোতী পল্লিত কাযথ পট্টিমা ঠাহুব /
ফবক

কেও ওবসিখব নাম নিখাওনকেও মোহৰিব ভেঁঠ /
ধৰ্মকাৰ্যমে ব্ৰুঠখি কপৈখাতে ভেন সভ কেব ভেঁঠ /
কেও জমানত দৈকেঁ ৰঁচনাহজিনকা খমনা নেহী /
ককবো মাৰি কেঁত পিঠি তোড় নিউতৰৈছি জন্মক ঠেহী /
ককবহুঁ গাবত গাত সখাওনৰহুতো হোখয চনানা /
মাতৃপিতা ঘব পবিজন বোরযৰাঁৰু গেনাহ জহনখানা /
ককবহুঁ ঘব ভেন খানাতনাসীভেঁঠ মোহৰিব ঘোঁছ /
কেও খদানতিমে ডিহি খাগ ছথিককবহুঁ ঔপৰৈছি মোঁছ /
এতনা স্ননি হাকিম বিসিখাওনতে নাগন জন ঠীকা /
নাক বংগৌনছি সন্তে মোহৰিবনাগন চুনক ঠীকা /
জোগ, ৰিকৌখা, নৌকিক ৰশীককিবিখামত স্বকুন /
গাছী, ৰাঁস, ৰৈন ঔ মহিসিজগহ কৈন ভকফুন /
তাহি কপৈখা সোঁ কবা গজবনৌ কোবঠ সোঁ বীন /

ते कावन रहुतो घब नगड भाग भतीजा भिन /
थाए नाठ रहादुव ओ /दडि भंगा धाम
रावू ओ ररूखान सहित मिनिकीन्ह रुमेठी खान /

.....

.....

.....

एह मभ संग रैठि केजाय रुमेठी भेन /
खजर काव सबकाव केतिवहुत पहुँचन रेन /
राजितपुवसँ मडक निकानेखाये दौडि ह दौडि /
हहेया गडक पुन रन्हाएथाए चौबही चौबी /
धर्मधीव, रनरीव, कम्पनी जानत हग /जगदीशिन
नहुमी सागव के पोखविमेताहि कीन्ह गमठीसन /
रुड १ नाठ कनकपुरानेश्रीदुर्गा होए संग /
थागवा के छोठा नान रहादुवरैठे मभ एकवंग /
जुठे कमिणव ओव कनहुँवरौनहि रात नेखुँठ /
एह पाचो गजनाम पव रैठेसंग जात एह जुँठ /
खरवि गए खखराव मौँमेथिन के एह हान /
सुनहुँ फिबंगी खरण दैकेँमेठहुँ दुख के जान /
हुँफम दीन्ह दोड नाठ कोसुनहुँ हमारै रैन /
मदति कवहुँ रेखाखानकोक्या रैठे हो चैन /
रुड १ नाठ दोड रीव उठाएसहैर ओ जवनैन /
मेजव मजिस्टुव ओव कनहुँवसंगजात कवनैन /
देस देससौँ खल्ल मंगाउनदीन्ह मभनि के दाम /
महामुँग, गहुँम ओ चाडुवरजड १ ओव रदाम /
डोनी, पठना ओ भठसारेदीनी ओ खजमेव /
थागवा ओव कानुपुव टाकाजहाँ खल्ल के ठेव /
भए वमाना खल्ल तिवहुँतिमेनादि गाडि १ ओव रैन /

গজ, তুবংগ, গদহা ও চুকড়মংগ সিপাহী ছেন /
ছত্রী ও পৈঠান মোগন মভরাঁকারীব বজপূত /
মোভা রঁবনি নজাত হগজৈসে হনুমন্তু দূত /
থাগে মহুব ও মৌনাপনঠন রীব জমান /
রঁবছী ও তকুখাবি গঠকব গঠ তীব কমান /
চহাঁ তুবংগ পব করে করাগতজমাদাব হোএ মংগ /
মোভা রঁবনি ন জাত হগদেখি তখনক বংগ /
কবত কাম মভ ধামমেঠুঠ খঠ মভ নূঠ /
টাহি ভীড় গাছী সহিতরাইফ সড়ক ও পূন /
জিনে পঠনে ও ভঠমারেপ্রগন্না মহিসৌব /
তহাঁ রঁমহিঁ এক মজ্জনতেহি ঘব জা নক্ষ্মী দৌড় /
শ্রী দ্বাবিকা প্রশাদিতধর্মধীব রুঁফ্রিমান /
তহমীনদাব কোবঠ কে খামাজানহিঁ সকন জহান /
রাঁরু গমবী প্রশাদ দিযৌঠীসো মধুরঁনমে থাএ /
হুফম দীহু স্বপবনডেঁঠেঁঠেঁনে ঠেঁনে হোএ জাএ /
মন পঁচা মনগব ভে নিএরঁহুতো নিএ খেবাত /
ধন্য ধন্য খঁগরেজ রঁহাদুবমভকেঁ জুঠন গাত /
গবিরঁ, গনী, গুবরাঁ, কক জে, জেব্রাঁহুণ দেত খসীস /
শ্রী বঘুনাথ রঁহঁ রঁদমাহীগদী নাখ রঁবীস /
ফতুব নান করি রঁবনত হঁএহ বৌদী কে হান /
গৌবমিঁঠ গৌবনন রঁহাদুবতিবহুতি বাখহিঁ রঁহান /

২

বাধাপ্রচু চৌধবী (মিথিনাক গতিহাস) (বিদেহ পেঠাবমে
উপনছঁ)

"१९१० क थकान मिथिनाक गतिहाममे थद्वितीय छन था मिथिनाक जनसंख्या घटिकेँ एक दम्न कम्न भ२ गेन छन । १९१३ १४ मे पुनः एकठाँ ओहने थकान मिथिनामे भेन-छन जकब रिरवण हम्बा हतुबी नान करिक थकानी करितुमँ भेठगये, थकानी करितु थप्रकाशित थछि । थकानकेँ दूब कबरौक हेतु था मजूबकेँ रोजी देरौक हेतु ताहि कान बेनगाइ कि योजना चनाउन गेन जकबा समझमे हतुबीनान निथेत छथि-

'कम्पनी थजान जान कननको रँनाय शान ।
परन को छकाय मेदानमे धवायो है ॥
छेइत है थइ दाव रँइ । रँच धाय धाय ।
मभेनोग हठाँजात केताजात थइ । है ॥
ताबकी थपावकाव थरँवि देत राव राव ।
चेत गयो ठिकसदाव बेन की उँराँगा है ॥
कवत है थनोव शोव पीछे कत नगत छोव ।
जोव की धमाक से मशीन की रँइ ।गाँ है ॥
कम्पसन पहवदाव कोथी सरँ थजरँदाव ।
कोगना भव कवन काव धूथाँसे उँइ ।यो है ॥
रँजा एक रँजन नाग हाथी थस ।
पिकन नाग जैसा जो चहनदाव रैसाधव पायो है ॥
गंगारँकेँ भवन धाव उँतवि गयो हतुव पाव गाँइ ।
थजरँकाव करितु यह रँनाया है ॥ ' "

-Gajendra Thakur, editor, Videha (be part of Videha www.videha.co.in -send your WhatsApp no to +919560960721 so that it can be added to the Videha WhatsApp Broadcast List.)

अपन
पठाड ।

मंतरा editorial.staff.videha@gmail.com पव

विदेह मिथिनाक खोज

विदेह मिथिनाक खोज

विदेह विदेह Videha विदेह <http://www.videha.co.in> विदेह प्रथम मैथिली पत्रिका
पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly ejournal विदेह प्रथम मैथिली पत्रिका
पत्रिका नर अंक देखरौक नैन पृष्ठा सभकेँ विहेशे कए देखू। Always refresh the
pages for viewing new issue of VIDEHA.

प्रस्तुत अछि विदेह, मिथिना, तीव्रजि आ तिवृतक नामसँ रिखात रतमान भावत आ नेपालमे
पसबन माणिक प्राचीन आ नर स्थापन, चित्राकित अभिनेथ आ मुर्तिकनाक एकठाँ छोट संग्रह। ए
संग्रहकेँ पूर्ण कवरौक हेतु अपन रूम्यूना संग्रह editorial.staff.videha@gmail.com केँ पठाऊ।
आर्कागरक सराधिकार बचनाकाव, सम्वन्धित फोटेग्राफर आ संग्रहकतकि नगमे छन्हि। फोटे सभ
पठेरौ नैन धन्यवाद पाठकगण। साभाव। विशेष विवरण देखरौ नैन किनक कक, दर्शनीय
मिथिना, Brochure 1, Brochure 2, Brochure 3, Brochure 4, Brochure 5 (मैथिली
साहित संस्थान निरक), IGNCA ASI (Cultural Heritage of Mithila – search keyword
Mithila), Temple Survey Project ASI – English आ Hindi . पूर्ति: अरारसायिक उद्देश्य आ मात्र
एकेडमिक प्रयोग नैन।

भुरनेश्वरी
भगरतीपुव
(Madhubani,
Bihar) रौह
तावा सँ समानता
नाकमे फण्डन
देखू

सूर्य भगरतीपुव
(Madhubani
Bihar)

रिङ्गु भगरतीपुव
(Madhubani,
Bihar)

दुर्गा, पोखबिसँ
भेठन, ओतहि
रहेवी मन्दिर
(रँजाबसँ
दक्षिण)मे
स्थापित

हवद्दाब मन्दिर
घनश्यामपुर
(दबभंग्गा)-
चोबि भन् गेन

गौबीशंकव, जमथवि, हँठी
रानी, मधुरनी

गौबीशंकव, जमथवि, हँठी
रानी, मधुरनी

गौबीशंकव, जमथवि, हँठी
रानी, मधुरनी

गौबीशंकव, जमथवि, हँठी
रानी, मधुरनी

गौबीशंकव, जमथवि, हँठी
रानी, मधुरनी

गौबीशंकव, जमथवि, हँठी
रानी, मधुरनी

रागसी-
रँसँठी, खबबिया मिथिनाम्बर
ताम्बनेथ

रागसी-
रँसँठी, खबबिया मिथिनाम्बर
ताम्बनेथ

रागसी-
रँसँठी, खबबिया मिथिनाम्बर
ताम्बनेथ

रागसी-
रँसँठी, खबबिया मिथिनाम्बर
ताम्बनेथ

धवहवा, रैनमनखी, पूर्णियाँ,
नवसिंह खरताव

धवहवा, रैनमनखी, पूर्णियाँ,
नवसिंह खरताव

पूवणदेरी, पूर्णियाँ

रिदेश्वर स्थान खलिनैख, मधु
रैनी

खन्ध्राठाठी खलिनैख, मधु
रैनी

रूँह खण्डुधातु, सिसर रैसंत
पुव, रैगहा

12 शताब्दी, कोगनख, मधु
रैनी

खलि रिदेश्वर स्थान, मधु
रैनी रूँह, मंगेव

खलिन्या स्थान

खन्ध्राठाठी, मधु
रैनी

खशोक सुंभ, रैसाठ, रै
शानी

रूँह

খরনোকিতেশ্বৰ তাৰা, ভাগ
নপুৰ

বুঁহু, তাৰা

ৰঁসাত, ৰেশাণী

বুঁহু মস্তুক, সুনতানগাঁজ

বুঁহু ভূমিস্পৰ্শ

ৰেশাণী মূৰ্ত্তি

চান্দুলা নাগ-
নাগিনী, ঙ্গেব

ঙ্গেবধাৰী বুঁহু, খঁতীচক,
ভাগনপুৰ

নাটেত গণেশী,
১০ম শিতাঙ্গী, দবলুংগা

দবলুংগা মূৰ্জিয়ম

দবলুংগা মূৰ্জিয়ম

দুৰ্গা, কাৰ্ত্তিকেয

১০ম শিতাঙ্গী, ভীঠ ভগৱান
পুৰ, খন্থা ঠাটী

গণেশী বুঁহু

গোতম বুঁহু, ৰেশাণী

हविहव रूँह

चिङ्केँ खूखरैत महिना,
बाजमहन

नौबिया नन्दनगत, खशोक
सुंभ

नोमशि सुदामा गृहल

मंगेव

नागबाज तीर्थकव

रुमाबिन भुँठुँ हेलकेनाह,
नानन्दा

रिफमशिना रिशुरिद्यानय,
भागनपुव

ठाठ रूँह

पारती

बामायण

बामपुवरा रूँषभ

बामपुवरा

रूँहक खरशेष

संकिसा

सप्तमातृका

सरितो भद्र मन्दन

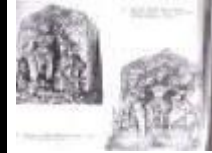
सूर्य

सूर्य

सूर्यक संगी

सूर्य, मधुरैनी खा भागनप्रव

मूर्ति

मूर्ति

मूर्ति, रेशानी

उमा माहेश्वर, कन्याशसुन्दर

रेशानी वृषभ शीर्ष

रेशानी, शानभंजिका भाग
नप्रव

रिष्णु वृष्णा

पाँखिचक्र महिना

थहिना

अष्टयोगिनी मन्दिर, सहवसा

रैनगंगा

दवभंगा

दवभंगा नगर,
1934

दवभंगा मेडिकल कालेज

दुल्लदुल्लिन मन्दिर, जनकपुर

गन्धीश्रिव

गंगासागर पोखवि, मधुरैनी

हनुमान मन्दिर, मधुरैनी

हविहवस्थान

मधुरैनी हॉस्पिटल

जनकपुर जानकी मन्दिर

जानकी मन्दिर

जानकी मन्दिर, सीतामठी

जानकी मन्दिर, सीतामठी

जिना स्वास्थ्य कार्यालय बाजुरि
बाज, नेपाल

कननेश्वर राँगा

कपिनेश्वर

कोषनेथाकार्यालय, बाजुरिवा
ज, नेपाल

मिथिना विश्वविद्यालय, दवडा
गा

नमेश्वर पेंसेस,
1934

माध्यमिकविद्यालय, जनकपुर

महेन्द्र चौक, जनकपुर

जनकपुर मंडप

मिथिना,
1988 भूकम्प

पगनाराँगा धर्मशाला, जनक
पुर, नेपाल

पर्देन खहना

মধুরনী রস স্ট্রুড

বাজ হেড অফিস,
1934

বাজ হাঙ্গারিষ্টন, দবভংগা,
1934

সৌবাঠ সভা

শির মন্দির,
1934

শিরশীকব সিনেমা, মধুরনী

শ্রামা মন্দির

রিদ্যাপতি মূর্তি, রিঙ্গলী

উগ্রতাবা, তাবাস্থান, মহিষী
, সহবসা

রিদ্যাপতি স্মারক, রিঙ্গলী

রিঙ্গলী, উদনা মহাদেব

রিঙ্গলী, রিঙ্গলীভী ভগবতী

খহন্যা মন্দির, খহিয়াবী

খশোক স্তম্ভ, রেশানী

স্তূপ খশোক স্তম্ভ, রেশা
নী

रनिवाजपुव किना पूरी गेठ

रनिवाजपुव किना मीनाव

चल्डी स्थान, रिवाठपुव, सह
बसा

गाँधी पोखवि, टाका, मोति
हावी

गाँधी रिद्यानय, टाका, मो
तिहावी

गिबिजा स्थान, मधूरनी

हबिहब मन्दिर, सोनपुव

जेन मन्दिर, भागनपुव

जेन मन्दिर, रेशानी

कमनादिन स्थान

कपिनेशुव शिर मन्दिर

नौबिया नन्दनगत

मदनेशुव शिर मन्दिर

मन्दाव परत, राँका

मोतिहावी सवाग्रह स्वाबक

পৰমেশ্বৰী মন্দিৰ, ঠাটী, মধু
বনী

বামজানকী মন্দিৰ, সীতাম
ঠা

সৰাগ্ৰহ স্মাৰক, সীতামঠা

শান্তি স্তূপ, ব্ৰৈশোনী

উচ্চ ভগৱতী

উচ্চ মন্দিৰ

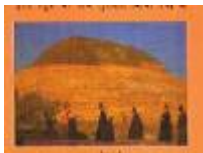
সিংগেশ্বৰ স্থান, মধেপুৰা

সূৰ্যধাম, পবসা

উগ্ৰতাৰা মন্দিৰ, মহিষী, স
হবসা

ব্ৰৈশোনী স্তূপ

ৰিক্শশিনা বিশ্ববিদ্যালয়,
ভাগনপুৰ

ৰিবাষ্টপুৰ মন্দিৰ, মধেপুৰা

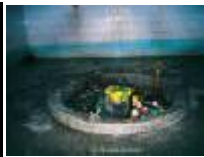

বৃষভ শীর্ষ, বামপ্ৰবরা

পাণ্ডিত্যকত্ত দেৱী, ৱেশানী

সিংহ শীর্ষ, বামপ্ৰবরা

ৱাৱা ৱডেশ্ৰেব, দেৱনা, ৱন
গাঁৱ

শিবভ, নেপাল

ৱঠ বৃক্ষ, ৱনগাঁৱ

ভগৱান ৱিগ্ধু, দেৱনা, ৱনগাঁৱ

শাম্ভ্ৰাৰ্থ স্থন, তাৱাস্থান মহি
ষী

শাম্ভ্ৰাৰ্থ স্থন, তাৱাস্থান মহি
ষী

তাৱাস্থান মহিষী

মাতা তাৱা, তাৱাস্থান মহি
ষী

উগ্ৰতাৱা (খাদব ৱাণী তা
ৱা) মূৰ্তি, মহিষী

ৱশিগ্ধু স্থান, তাৱাস্থান মহি
ষী

খাৱৰ্ধিত কানী উটঠ

ৱৌহ্ৰদেৱী তাৱা ৱাৱী সম
স্তীপ্ৰব

ভগরতী দেফনী

ভগরতী গিবিজা ফুল্লব

ভগরতী মৃণমূর্তি গল্পরৌবি

ভগরতী রাবী সমস্তীপ্ব

ভুরনেশ্বরী কোর্থ

দেবীকানী কোর্থ

গঙ্গামূর্তি নগবডীহ দবভংগা

গোসাউনি মন্দিব কোর্থ

হৈহষ্ট দেবী হারীডীহ

কানী উটঠ

মহিষাস্ববর্দিনী রঁহেবী দব ভংগা

মহিষাস্ববর্দিনী হারীডীহ

মহিষাস্ববর্দিনী নাহব-
ভগরতীপ্ব

উমা ল্লঙ্ঘমর্দিনী মিজাপ্ব দ
বভংগা

যক্ষনা ভেবর রঁনিয়া মধুর
নী

ভৈবর, ভৈবর-
রনিয়া

নষ্টবাজ, তাবানালা

শির-
পার্বতী মন্দির, কপিনেশ্বর
স্থান

শির-
পার্বতী মন্দির, কপিনেশ্বরস্থান

শির মন্দির, সিংগিয়া, রি
স্পী

উমামাহেশ্বর, মহাদেবমঠ

উমামাহেশ্বর, তিবহৃত

রিঙ্ক, ভরানীপুব

রিঙ্ক, ভীঠ ভগরানপুব

রিঙ্ক, জয়নগব

রিঙ্ক, নদহো

রিঙ্ক, সাহো-
পবনী, হারীডীহ

शैशनाथी रिशु, सरास, झज
हहवपव

रवाह मूर्ति, तिनकेश्रिवस्थान

मिथिनाम्बव अन्तिनेथ, रिशु
रूह मूर्ति

भगरती उठठ, रैनीपङ्की

भगरती राणेश्रिवी, भंडारी
सम

चाम्बडा मन्दिब, कठवा, झ
जहहवपव

अशुञ्ज गणेशी, हारीडीह

अशुञ्ज गणेशी, कोर्थ

गंगा, खान्धा-
ठाह ी

महिसास्रवमर्दिनी, दुर्गा

ह्लुमर्दिनी मन्दिब, मिजप्विब,
दवभंगा

नठवाज

বামমন্দিব, খহিন্যাস্থান

সূর্য, দেহনী

উমামাহেশ্বর

সেহনী, রেশনী, রিষ্ণু তিন
ক-যত্রাপরীতধারী

সূর্য মূর্তি, ডিনাহী

যক্ষনা, খান্ধা-
ঠাটী

কপনগব শির মন্দিব

সূর্য মূর্তি, রিষ্ণু, রঁকখাব

সিমরৌনাগড় মূর্তি

খাদি কানী, চৈনপুব সহবসা
চৈনপুব সহবসা- মিথিনাক
একমাত্র নীলকণ্ঠ মন্দিব, সং
মে খাদিকানীন ভর্য কানী-
মন্দিব সেহো এহি গামমে
খছি। মহাশিরবাতি খা কা
নীপূজা রঁধ ধূমধামসঁ চৈনপ
বমে হোগত খছি।

বাখাগড়ক স্বামী মাধ্বানন্দ
কৌনাচার্য কানী মন্দিব
বাখা গড় নগ। পুবান গড়
। একব পূরঁমে ব্রঁহ্মপুবা
ক রঁরা হবিহবনাথ মহাদে
র মন্দিব খা দক্ষিণমে উ
চঠ ভগরতী ছুথি।

বাখাগড়ক দসক্ষুখী কানী
বাখা গড় নগ। পুবান গড়
। একব পূরঁমে ব্রঁহ্মপুবা
ক রঁরা হবিহবনাথ মহাদে
র মন্দিব খা দক্ষিণমে উ
চঠ ভগরতী ছুথি।

কোণনখ (মধুরীনি) দেৱীক
মন্দিৰ

১.ঋগ্ৰুজ গণেশী, কোৰ্থ ২.
শিৱ মন্দিৰ, সিঁঘিয়া, ৰিস্থী

খকৌব, ৰেঁনীপষ্টী, ভগৱতী
দুৰ্গা, ভগৱতীপীঠ

১. ৰৌহু দেৱী তাৰা, ৱাৰী,
সমস্তীপুৰ ২.উহতাৰা ম
ন্দিৰ, মহিষী, সহবসা

খকৌব, ৰেঁনীপষ্টী, ভগৱতী
দুৰ্গা, ভগৱতীপীঠ

১.ভগৱতী, ৱাৰী ২.ভগৱতী
, দেফনী

১. ভগৱতী গিবিজা, ফুনহৰ
২.কানী, উটঠ

১. ভেবৰ, ভেবৰ ৰনিয়া ২.
. উমামাহেশ্বৰ, মহাদেৱমঠ

১. দেৱীকানী, কোৰ্থ ২. গু
সাউনি স্থন মন্দিৰ, কোৰ্থ

১. গণেশী, নহেবিয়াসৰায ২.
উমামাহেশ্বৰ ৩. নটৰাজ, ৪.
ৰিগ্ৰু, তিনক, জনউ ধাৰী,
সেহান, ৰেশানী

১. গংগা মূৰ্তি, নগবডীহ,
দবভংগা ২. ভগৱতী মূৰ্
তি, গফুৱাবি

১. হৈহষ্ট দেৱী, হাৰীডীহ ২.
.ভুৱনেশ্বৰী, কোৰ্থ

১. কথিত কানী, উটঠ, ২.ঋ
গ্ৰুজ গণেশী, কোৰ্থ

	<p>১. মহিষাসুর মর্দিনী, হারী ডীহ, ২. উমা, ম্লচ্ছমর্দিনী, মিজপিব, দবভংগা</p>	<p>১. মহিষাসুরমর্দিনী, ভগরতী পুব, নাহব, মহিষাসুর মর্দি নী, রহেবী, দবভংগা</p>
		
<p>১. ম্লচ্ছমর্দিনী ভগরতী, মিজপিব, দবভংগা ২. বাম মন্দিব, খহিন্যাস্থান</p>	<p>১. ম্লচ্ছমর্দিনী ভগরতী, মিজপিব, দবভংগা ২. সিহেশ্বিব স্থান, মধেশ্ববা</p>	<p>১. নঠবাজ, তাবানাহী ২. উমামাহেশ্বিব</p>
		
<p>১. শেষমাযী, সরাস, ঈজ খফবপুব, ২. নঠবাজ_তাবানাহী ৩. ভগরতী ৪. উমা মাহেশ্বিবী</p>	<p>১- শিব পার্বতী মন্দিব, কপি নেশ্বিব স্থান ২. সূর্য মূর্তি ডিনাহী</p>	<p>১. সূর্যমূর্তি, রিঙ্কু রকখাব ২. গংগা, খান্ড্রা ঠাঙ্কী</p>
		
<p>১. উচঠ ভহগরতী, বৈনীপঙ্কী ২. মহিষাসুরমর্দিনী, দুর্গা ৩. চাঙ্কল্ডা মন্দিব, কঠবা, ঈজখফবপুব ৪. ভগরতী রানেশ্বিবী, ভল্ডাবিসম</p>	<p>১. রবাহমূর্তি, তিনকেশ্বিবস্থান, ২. রিঙ্কু, ভরানীপুব</p>	<p>১. রিঙ্কু, জযনগব ২. রিঙ্কু, ভীঠ ভগরানপুব</p>

১_রিঙ্কু, নদহো, ২.সূর্য, দে
ফনী

১_রিঙ্কু_সাহো পবড়ী, স্থা
পিত-হাভীডীহ ২.বুঁফ-
রিঙ্কু মূর্তি খভিনেখ

১_রিঙ্কু, সেহান, ২_রবাহ
৩_গণেশী ৪.শির মন্দিব_
কপনগব

১_যক্ষনা, খান্দ্রা ঠাঙ্কী, ২.
খঙ্কভুজ গণেশী, হারীডীহ

১_যক্ষনা, ভৈবর বঁনিয়া,
২_শেষসায়ী, সরাস, ক্ষজ
হফবপুব, ৩_নষ্টবাজ_তা
বানাহী ৪_ ভগরতী ৩_
উমা মাহেশ্বরী

কথিত, কানী, উচ্ঠ, বৈনী
পঙ্খী

মূর্তি (মিথিনা
ক্ষেত্র)

সম্ভরত: সূর্য

বেগুগোপান, মিথিনা

রিঙ্কু, জানে, দবভংগা

রিঙ্কু

রিঙ্কু, ওমোন, দবভংগা

মিথিনাক খোজ

ঞা ঞানেখ হমব দশেকসঁ ঙুপবক মিখিনাক যাত্ৰাক ঙুপবাত্ৰক সূত্ৰ-ৰূত্ৰান্ত ঞছি ঞা ঐমে ঐ সন্ত স্থানক স্থানীয় নিৰাসী ঞা গাগড সন্তক ঞকখনীয় যোগদান ছহি । কখনো কানতঁ ভাঙ ঁক গাঙ ঁক ড্ৰাগৰব নোকনি সেহো নীক গাগড সিহ্ন ভেনা । -গজেন্দ ঠাফব

"মিখিনাযদযশ্চ মধ্যতে বিপৰো গতি মিখিনা নগৰী" - মিখিনা জতহ শীত্ৰকৈ মখন জাগত ঞছি- পাণিনীক ঝিৰবণ ।

কিনা ঞা গহ

ৰনিবাজপুব কিনা- মধুৰ্ণনী জিনাক ঝাৰুৰ্ণবহী প্ৰখল্দসঁ ঙু কিনোমীঠব পূৰ্ণ ৰনিবাজপুব গাম ঞছি । একব দক্ষিণ দিশামে একঠা পুবান কিনাক ঞৰশেষ ঞছি । কিনা চাবি কিনোমীঠব নমগব ঞা এক কিনোমীঠব চাকব ঞছি । দস ফীঠক মোঠ দেৰানসঁ ঞা ঘেবন ঞছি ।

ঞসুবগহ কিনা- মিখিনাক দোসব কিনা মধুৰ্ণনী জিনাক পূৰ্ণ ঞা ঙুত্তব সীমা পব তিনহুগা ধাবক কাতমে মহাদেৰ মঠ নগ ঙু.০ একহুমে পসবন ঞছি ।

জযনগব কিনা- মিখিনাক তেসব কিনা ঞছি ভাবত নেপান সীমা পব প্ৰাচীন জযপুব ঞা ৰত্ৰ্তমান জযনগব নগ । দবভুংগা নগ পঁচোভ গামসঁ প্ৰাপ্ত তাম্ৰ ঞভিনেখ পব জযপুব কেব ৰ্ণন ঞছি ।

নন্দনগহ- ঝেতিযাসঁ ১২ মীন পশ্চিম-ঙুত্তবমে ঞা কিনা ঞছি । তীন পঁকিতমে ১৩ ঠা ঙুঁচ ডীহ ঞছি ।

নৌবিয়া-নন্দনগড়- নন্দনগড়সঁ উত্তৰ স্থিত খ্ৰিষ্টি, এতহ
খশৌক স্ত্ৰুভ খা রৌহ্ৰ স্ত্ৰুপ খ্ৰিষ্টি ।

দেফনীগড়- শিরহৰ জিনাসঁ তীন কিনোমীঠৰ পূৰ্ হাগৰে
কেব কাতমে দু ঠা কিনাক খরশৌষ খ্ৰিষ্টি । চাক দিস
খধাগ খ্ৰিষ্টি ।

কঠবাগড়- জয়হৰপুবমে কঠবা গামমে রিশান গড় খ্ৰিষ্টি,
দেফনী গড় জকাঁ চাক কাত খধাগ খুনন খ্ৰিষ্টি ।

নৌনাগড়-রৈগুমবাযসঁ ২৩. কিনোমীঠৰ উত্তৰ ৩৩.০ একড়মে
পসবন গ্ৰা গড় খ্ৰিষ্টি ।

জয়মংগনগড়- রৈগুমবাযমে রবিয়াবপুব থানাে কাৰঁব নীনক
মধ্য একঠা ঙ্গ্ৰুচ ডীহ খ্ৰিষ্টি । এতহ গ্ৰা গট্ খ্ৰিষ্টি ।
নাওকোঠা (মনোীন) গাম নগ গ্ৰা গট্ খ্ৰিষ্টি ।

মংগনগড়- সমস্ত্ৰীপুব জিনাে হমনপুব ব্ৰ্ণাকমে দুধপুবা
ৰঁজাব নগ দেওট গাম নগ । ভগরান ব্ৰ্ণক উপদেশে
এতহ ভেন, স্থানীয় বাজা মংগনদেরক খাগ্ৰহপব ব্ৰ্ণ কিছু
দিন এতহ নিরাস মেহো কেনহি ।

খনৌনীগড়- খগড়ি যাঁ ১৩. কিনোমীঠৰ উত্তৰ খনৌনী গাম
নগ ১০০ একড়মে পসবন গ্ৰা গড় খ্ৰিষ্টি ।

কীচকগড়- পূৰ্ণিয়া জিনাে ডেংবঘাটসঁ ১০ কিনোমীঠৰ উত্তৰ
মহানন্দা নদীক পূৰ্মে গ্ৰা গড় খ্ৰিষ্টি ।

রৈনুগড়- ঠেঁগাছ থানাে করন ধাবক কাতমে গ্ৰা গড়
খ্ৰিষ্টি ।

ৰবিজনগড়- ৰঁহাদুবৰ্গজমঁ চুহ কিনোমীঠব দক্ষিণমে
নোনসৰবী ধাবক কাতমে গ্ৰা গড় খছি ।

নেঙুবী- দবভংগাক ৰিবোন প্ৰখল্ডমঁ ১৩ কিনোমীঠব পশ্চিমমে
একটা গড় খছি জে নোবিকক মানন জাগত খছি ।

ৰুঁহ

হুন্দগ্ৰাম- হাজীপুবমঁ ৰঁত্ৰীম কিনোমীঠব উত্তব-পূৰ্বে
ৰঁসাৰ-ৰেশীনী খা নগমে ৰাসোফল্ড নগ গাম গড়-ঠীনাঁ ২
কি.মী. উত্তব-পূৰ্ণ খছি হুন্দগ্ৰাম , জতহ জৈনক ২৪ম
তীৰ্থকব মহাৰীবক জন্ম ভেন চনহি । এতহ ৰুঁহক ছাউব,
খভিষেক পুষকবণী (বাজা খভিষেকমঁ পূৰ্ণ এতহ নহাগত
বহখি), খশৌক স্তম্ভ খা সঁসদ-ভৰন (বাজা ৰিশীনক গড়)
খছি ।

পজেরাঁগড় ৰনহী ঠেঁন- এতহ একটা ৰুঁহ মূৰ্ত্তি ভেঠন চন,
হুদা ওকব খাৰঁ কোনো পতা নে খছি । গ্ৰা স্থন সেহো
বখৰাঁবী গামক নগে খছি ।

মংগনগড়- সমস্তীপুব জিনামে হমনপুব ৰঁনাকমে দুধপুব
ৰঁজাব নগ দেওট গাম নগ । ভগৱান ৰুঁহক উপদেশী
এতহ ভেন, স্থানীয় বাজা মংগনদেৱক খাগ্ৰহপব ৰুঁহ কিছ
দিন এতহ নিৰাস সেহো কেনহি ।

হুসহবনিয়া ডীহ- খঁধবা ঠাৰ্হীসঁ ৩ কিনোমীঠব পশ্চিম
পস্টুন গাম নগ একটা ডুঁচ ডীহ খছি । ৰুঁহকানীন
একজনিয়াঁ কোঠনী, ৰৌহকানীন মূৰ্ত্তি, পাগ, ৰঁত্ৰনক ঠুঁকড়ী
খা পজেরাঁক খৰশৌষ এতহ খছি ।

थकौब- मधुरनीसँ २० किलोमीटर पश्चिम था उतवमे थकौब गाममे एकठा डूँच डीह थछि, जतः रौहकानक मूर्ति थछि ।

नौबिया-नन्दनगढ़- नन्दनगढ़सँ उतव स्थित थछि, एतः थशोक सुंभ था रौहक सुप थछि ।

रिहमशिना- भागनपुरमे स्थित प्राचीन रिहमशिनाय । भागनपुर जिलाक थतीचक गाममे राजा धर्मपानक रनाउन रूह रिहमशिनाय थछि । १०५ राख्याता नेन बहराक स्थान था राहबसँ पढ़य रना नेन सेहो स्थान एतः निर्मित थछि ।

चम्पानगर- भागनपुरक पश्चिममे, थार नगरसँ सठि गेन थछि । ङा जैन लोकनिक एकठा परिवसहन थछि, एतः महारीब तीनठा रसारास केने बहथि । दू ठा जैन मन्दिर एतः थछि, जे जैनक राबहम तीर्थकब रासपूजा नाथकेँ समर्पित थछि । महारीब रिदेहमे छह ठा रसारास रितेनछि । रखा षुत्रमे चाबि मास एक ठाम निरामकेँ रसारास कहन जाग छन । रूह एकोठा रसारास रिदेहमे ने रितेनछि, झुदा रेशानी नगरीमे थाम्रपानीक उद्यानमे निहुरीगणकेँ मन्दरी देने छना । थाम्रपानीसँ भिक्षा ग्रहण कः रूह गेना रेणुमती कबय चाबि मासक रसारास ।

थभिनेथ

गौरी-शंकव स्थान, मधुरनी जिलाक जमथबि गाम था हठी रानी गामक रीच ङा स्थान गौरी था शिखरक सम्वित मूर्ति था ँपव मिथिनासुबमे निखन पानरशीय थभिनेथ । रिदेहस्थानसँ २-३ किलोमीटर उतव दिशामे ङा स्थान थछि ।

ভীঠ-ভগরানপুব খভিনেখ- বাজা নাগ্দেরক পুব মল্লদেরসঁ সংৰ্ধিত খভিনেখ এতহু খছি । মধুৰ্ণনী জিনাক মধেপুব থানামে গ্ৰা স্থন খছি ।

ভগীবথপুব- পল্ডীন নগ ভগীবথপুব গামমে খভিনেখ খছি জগসঁ ওগনৰাব র্শীক খঁতিম দ্ৰু শীসক বামভদ্দের খা নক্ষ্মীনাথক প্রশীসনক বিষয়মে সূচনা ভেঠেত খছি ।

মঁদাব পৰ্ভত- রাঁকা স্থিত স্থনমে মিথিনাক্ষবক গ্ৰুপুৰ্শীয ৭ম শীতাঙ্কীক খভিনেখ খছি । সক্ষ্দ্ৰ মঁথনক হেতু মঁদাবক প্ৰয়োগ ভেন ছন । নিকঠমে রৌসীমে জৈনক রাঁবহম তীৰ্থকব রাস্বপূজ্য নাথক দূঠা মূৰ্ত্তি খছি, পৈঘ মূৰ্ত্তি নান পাথবক খছি তঁ দোসব কাঁসাক জকব সোনাঁ দূঠা পদচিন্হ খছি । জৈনক রাঁবহম তীৰ্থকব রাস্বপূজ্য নাথক জন্ম চম্পানগবমে খা নিৰ্ৰাণি এতু ভেন ছনহি ।

ৰিদেশ্ৰেব- মধুৰ্ণনী জিনামে নোহনারোড স্ট্ৰশীন নগ স্থিত শিৰধামক স্থাপনা মহাবাজ মাধরসিঁহ কেনহি । তগ হ্ৰগক মিথিনাক্ষবক খভিনেখ সেহো এতহু খছি ।

ৰসঁঠী (রাঁগসী-ৰসঁঠী), খববিয়া খভিনেখ - পূৰ্ণিয়াঁমে শ্ৰীনগব নগ মিথিনাক্ষবক গ্ৰা খভিনেখ মিথিনাক পহিন মহিনা শীসক বানী গদ্বারতীক বাজ্যকানক র্ৰ্ণন কৰেত খছি । বানী গন্দ্বারতী (১৭+৪-১+০২) জে খকানক সময় ফুড-ফাঁব-ৰকঁ খা খন্য কন্যাণকাৰী কাৰ্যক প্ৰাবম্ভ কেনে বহখি ।

জয়নগব কিনা- মিথিনাক তেসব কিনা খছি ভাবত নেপান সীমা পব প্ৰাচীন জয়পুব খা র্ত্তমান জয়নগব নগ ।

दवभंगा नग पंचोत्त गामसँ प्राप्त ताम्र खभित्नेख पव
जयपव केव रर्णन खच्छि ।

रिष्कु

हनामपष्टी- मधुरनी जिनाक हूनपवास थानाक जागेश्वरिब स्थान
नग हनामपष्टी गाम खच्छि । कावी पाखबक रिष्कु भगरानक
मूर्ति एतह खच्छि ।

पिपवाही- नौकहा थानाक पिपवाही गाममे रिष्कु मूर्तिक
चाक हाथ भग्न भह गेन खच्छि ।

मधुरन- पिपवाहीसँ १० किनोमीठर उतुव नेपानक मधुरन
गाममे चतुर्भुज रिष्कु मूर्ति खच्छि ।

कमनादिर स्थान- खंधवा ठाढ़ी नगमे कमनादिर स्थानक रिष्कु
मंदिर कर्णठि बाजा नागदेरक मंत्री श्रीधर दाम द्वारा स्थापित
भेन ।

नान्नावपुव खनुमलनक बखरौवी गाममे रूम्कक नीचाँ बाखन
रिष्कु मूर्ति, गांधावशीनी मे रनाउन गेन खच्छि ।

मठिहानी- रिष्कु मंदिर

जनकपुव- रूहद रिष्कुपुवाणमे मिथिनामाहाय्येमे जनकपुव
स्केत्रक रर्णन खच्छि । सत्रहम शताब्दीमे संत सूर किशोवकेँ
खयोध्यामे सबयू धावमे वाम था जानकीक दू ठाँ भुरा
मूर्ति भेठनन्हि, जकवा ओ जानकी मंदिर, जनकपुवमे
स्थापित कह देनन्हि । रर्तमान मंदिरक स्थापना ठीकमगढ़क
महावानी द्वारा १९११ ञ. मे भेन । नगबक चाककात
यम्हनी, गेकथा था दुखरती धाव खच्छि । वाम नरमी (चैत्र

শুকন নরমী), জানকী নরমী (রৈশাখ শুকন নরমী) আ রিরাহ পঁচমী (খগহন শুকন পঁচমী) পব এতহ মেনা নগৌএ ।

খঁধবা-ঠাঙ্কীক স্থানীয় রাচস্পতি সংগ্রহানয- গৌড় গামক যক্ষ্মণীক ভৱ্য মূৰ্ত্তি এতহ বাখন খ্ৰিষ্টি ।

গৌতম তীৰ্থ- কমতৌন স্ট্ৰশিনসঁ ৩ কিনোমীঠব পশ্চিম ব্ৰহ্মপুব গাম নগ একটা গৌতম ফল্ড পুষ্কবণী খ্ৰিষ্টি ।

ফ্ৰংগেবক পূৰঁ 'সীতা-ফল্ড'গৰ্ম ফল্ড খ্ৰিষ্টি, সীতা জী এত্ত পৃথ্বীমে সমাহিত ভেন ছনী । ঠাঙ্কী জনক ফল্ড 'বামফল্ড', নক্ষ্মণ ফল্ড, ভবত ফল্ড, আ শিবুয় ফল্ড সেহো খ্ৰিষ্টি, ভৈযাবীমে বঁড্ড মিনান । সে মিনান বঁৰু গ্ৰহ নাবিকেনমে সেহো ছৈ, বঁসী প্ৰহন নিখন গামমে সে খাৰঁ কহাঁ ?

হনাবৰ্ত্ত- জনকপুবসঁ ৩৩ কিনোমীঠব দক্ষিণ পশ্চিমমে সীতাম্ৰী নগবমে হনব্ৰেব শিৱ মন্দিব আ জানকী মন্দিব খ্ৰিষ্টি । এতসঁ ডেহ কিনোমীঠব পব পুন্ডবীক ক্ষেত্ৰমে সীতাম্ৰী খ্ৰিষ্টি । হনাবৰ্ত্তমে জনক দ্বাব হব চনৌঁ কান সীতা ভেঠনি ছনী । বাম নরমী (চৈত্ৰ শুকন নরমী) আ জানকী নরমী (রৈশাখ শুকন নরমী) পব এতহ মেনা নগৌএ ।

ফুনহব-মধুৰঁনী জিনাক হবনাখী থানামে ফুনহব গামমে জনকক পুষ্কৰাঠিকা ছন জতহ সীতা ফুন নোহঁ ছনী ।

ধনুযা- জনকপুবসঁ ১৩ কিনোমীঠব উত্তব ধনুযা স্থানমে পীপবক গাছক নীচাঁ একটা ধনুযাকাব খল্ড প্ৰহন খ্ৰিষ্টি । বামক তৌহন গ্ৰা ধনুযা খ্ৰিষ্টি । ঐসঁ পূৰঁ রাণগঁগা ধাব বঁহেএ জে নক্ষ্মণ দ্বাবা রাণসঁ উদ্ধাঠিত ভেন ছন ।

স্বপ্পা- জনকপুত্র নগ জনেশ্বর শিরধামক সমীপ স্বপ্পা গ্রামমে শ্বকদেরজীক আশ্রম খ্দি। শ্বকদেরজী জনকসঁ শিক্ষা নেরোক হেত্ত মিথিনা ঐন ছনা- ঐ ঠাম হুনকা ঠহবেরোক ব্যবস্থা ভেন ছন।

সিংহেশ্বর- মধেশ্বরসঁ ৩ কিলোমিটারপব গৌরীপুত্র গাম নগ সিংহেশ্বর শিরধাম খ্দি।

কপিনেশ্বর- কপিন ঙ্গনি দ্বাব স্থাপিত মহাদের মধুরনীসঁ ৬ কিলোমিটার পশ্চিমমে খ্দি।

হুশেশ্বর- সমস্তীপুত্রসঁ উত্তর-পূর, নহেবিয়াসবাযসঁ ৬০ কিলোমিটার দক্ষিণ-পূর আ সহবসাসঁ ২৩ কিলোমিটার পশ্চিম ঙ একটা প্রসিদ্ধ শিরস্থান খ্দি। এতহ চিহ্ন-খন্ডাবণ্য মেহো খ্দি জতহ উজ্জব আ কাবী গেরব, নানসব, দিঘৌছ, মৈন, নকটা, গৌরী, গগন, সিন্ধী, খ্ধানী, হবিখন, চাহা, কবন, বতরী চিহ্ন সন্ত নরম্ববসঁ মার্চ ধবি দেখরামে খ্দি।

সিমবদহ- খনরাবা স্টমিন নগ শিরসিংহ দ্বাবা রঁসাওন শিরসিংহপুত্র গাম নগ ঙ শিরমন্দিব খ্দি।

সোমনাথ- মধুরনী জিনাক সৌবাঠ গামমে সন্তাগাছী নগ সোমদের মহাদের ছথি।

মদনেশ্বর- মধুরনী জিনাক খ্ধবা ঠাছীসঁ ৪ কিলোমিটার পূর মদনেশ্বর শির স্থান খ্দি।

চন্দ্রেশ্বর- নানাবপুত্রমে হবহী গাম নগ চন্দ্রেশ্বর ঠাফব দ্বাবা স্থাপিত চন্দ্রেশ্বর শিরস্থান খ্দি।

শিনানাথ- জয়নগর নগর কমলা ধাবক কাতমে শিনানাথ মহাদেৱ ছুথি ।

উগ্রনাথ- মধুৱনীসঁ দক্ষিণ পল্ডীন স্টুশীন নগর ভৱানীপুৱ গামমে উগনা মহাদেৱক শিৱনিংগ খুচুি । ৱিঘ্যাপতিকেঁ প্যাস নগনহি তঁ উগনাকপী মহাদেৱ জঠাসঁ গংগাজন নিকানি জন পিয়েনখিল্হ । ৱিঘ্যাপতিক হঠ কেনাপব ঐ স্থান পব উগনা হুনকা খপন খমন শিৱকপক দর্শন দেনখিল্হ ।

উচঠ ছিল্লমস্তিকা ভগৱতী- কমতৌন স্টুশীনসঁ ১৬ কিনোমীঠব পূৱৌত্তব উচঠমে কানিদাস ভগৱতীক পূজা কৰেত ছনা । ভগৱতীক মৌনিক মূৰ্ত্তি মস্তুক ৱিহীন খুচুি ।

উগ্রতাৱা- মল্ধন মিশ্ৰিক জন্মভূমি মহিষীমে মল্ধনক গোমাউনি উগ্রতাৱা ছুথি ।

ভদ্রকানিকা- মধুৱনী জিনাক কোগনখ গামমে ভদ্রকানিকা মন্দিব খুচুি ।

চাম্ভুলা- ঋজফফবপুৱ জিনামে কঠবাগড় নগর নক্ষ্মণা ৱা নখনদেগ ধাব নগর দুর্গা দ্ৱাৱা চল্ধ-ম্ভল্ধক ৱধ কএন গেৱ । ওগ স্থানপব গ্ৰ মন্দিব খুচুি ।

পবসা সূৰ্য মন্দিব- বন্যাবপুৱমে সগ্ৰামসঁ পাঁচ কিনোমীঠব পূৱ পবসা গামমে সাহে চাৱি ফীঠক ভৱ্য সূৰ্য মূৰ্ত্তি ভেঠন খুচুি ।

চৈনপুৱ সহবসা- মিথিনাক একমাত্ৰ নীনকঁঠ মন্দিব, সংমে খাদিকানীন ভৱ্য কানী-মন্দিব সেহো ঐ গামমে খুচুি ।

महाशिरवात्रि खा कानीपूजा रङ्ग धूमधामसँ चैनपुवमे होगत
थछि ।

धवहवा, रैनमनथी, पूर्णियाँमे नवसिंह खरतावक स्थान थछि,
एकठा खोह जकाँ पैघ पाया थछि जगमे जे किछ
हेकरै तँ रङ्ग ी कान धवि गोँ-गोँ खराज होगत
बहत । एा स्थान थारँ नवसिंह भगरानक मूर्ति खा मन्दिरक
कावणसँ रैस रिकमित भइ गेन थछि । एतु नवसिंह पाया
फाड़ि खरतवित भेन छना ।

रिसहरी- मधुरनी जिलाक रैनीपञ्ची थानामे कमतौन बेनरे
सृष्टीनसँ ७ किनोमीठव पूरँ खा कपिनेश्वर स्थानसँ ४
किनोमीठव पश्चिम रिसहरी गाम थछि । ज्यातिवेश्वर पूरँ
महाकरि रिद्यापतिक जन्म-स्थान एा गाम थछि ।

मिथिलाक रीस ठाँ सिद्ध पीठ- १.गिबिजास्थान (फुनहव,
मधुरनी), २.दुर्गास्थान (उँचैठ, मधुरनी), ३.बहेश्वरी (दोखव,
मधुरनी), ४.भुरनेश्वरीस्थान (भगरतीपुव, मधुरनी), ५.
भद्रकानिका (कोगतथ, मधुरनी), ६.चक्रुन्दा स्थान (पचाही,
मधुरनी), ७.सोनामाग (जनकपुव, नेपाल), ८.योगनिद्रा
(जनकपुव, नेपाल), ९.कानिका स्थान (जनकपुव स्थान),
१०.बाजेश्वरी देरी (जनकपुव, नेपाल), ११.छिनमस्ता देरी
(उँजान, मधुरनी), १२.रैनदुर्गा (खववथ, मधुरनी), १३.सिधेश्वरी
देरी (सबिसर, मधुरनी), १४.देरी-स्थान (खंधवा ठाँ ी,
मधुरनी), १५.कंकानी देरी (भावत नेपाल सीमा खा वामरांग
प्लस, दवभंगा), १६.उग्रतावा (महिषी, सहवसा), १७.कालानी
देरी (रँदनाघाँ, सहवसा), १८.पुवन देरी(पूर्णियाँ), १९.कानी
स्थान (दवभंगा), २०.जैमंगनास्थान(झंगेव), २१. जनकपुव

পৰিষ্কাৰ ১৩. স্থান খা ওতুকা ক্ষুখ্য দেৱতা ১.
হনুমাননগৰ- হনুমানজী, ২.কন্যাশ্বেৰ- শিৱনিংগ,
৩.গিৰিজা-স্থান- শিঙি, ৪.মঠিহানী- ৰিষ্ক মন্দিৰ,
৫.জানেশ্বেৰ- শিৱনিংগ, ৬.মনাঙা- মালুৱ ঋষি, ৭. শ্ৰী
ফল্ড- ধ্ৰুৱ মন্দিৰ, ৮.কঁচন বন- কোনো মন্দিৰ নে মাত্ৰ
মনোবম দৃশ্য, ৯.পৰ্বত- পাঁচ ঠা পৰ্বত, ১০.ধনুশা- শিৱ
ধনুশক ঠুঁকড়ী, ১১.সতোখড়ী- সপ্তৰ্ষিক সাত ঠা ফল্ড,
১২.হৰ্ষালা- ৰিমনাৰ্গগা, ১৩. কৰুণা- কোনো মন্দিৰ নে
মাত্ৰ মনোবম দৃশ্য, ১৪. ৰিমৌন- ৰিশ্ৰামিত্ৰ মন্দিৰ খা
১৫.জনকপুৰ ।

দবভংগা কৈথোনিক চৰ্চ- ১+১১মে স্থাপিত গা চৰ্চ ১+১৭
কেব ভূকম্পমে ক্ষতিগ্ৰস্ত ভৱ গেন । একবা হোনি ৰোজেবী
চৰ্চ সেহো কহন জাগএ । সেন্ট ফাৰ্মিস অঁসিসী চৰ্চ
ক্ষুজফবপুৰমে খছি ।

ভিখা সনামী মজাব- গংগাসাগৰ পোখৰি দবভংগাক
মহাবপব গা মজাব খছি । মকদুম ৰাঁৱাক মজাব:নিত
নাবাষণ মিখিনা ৰিশ্ৰেৱৰিধ্যানয খা কামেশ্বেৰ সিংহ সংস্কৃত
ৰিশ্ৰেৱৰিধ্যানয দবভংগাক ৰীচ স্থিত গা মজাব হিন্দু খা ক্ষুস্মিম
মতাৱনশ্লীক একঠা পাৱন স্থান খছি । দবভংগা ঠাৱব
মস্জিদ গস্মাম মতাৱনশ্লীক একঠা ভৱ্য মস্জিদ খা ধাৰ্মিক
স্থান খছি ।

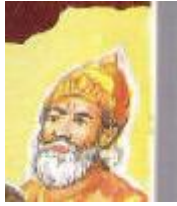
९. रिदेह मिथिना बने

रिदेह मिथिना बने

रि दे ह रिदेह Videha विदेह <http://www.videha.co.in> रिदेह प्रथम मैथिनी पाष्किक
३ पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly ejournal रिदेह प्रथम मैथिनी पाष्किक ३
पत्रिका नर थक देखरौक नेन पृष्ठा सभकेँ विफ्रेशे कए देखू। Always refresh the
pages for viewing new issue of VIDEHA.

भावत आ नेपानक माठिमे पसवन मिथिनाक धवती प्राचीन कानेसँ महान प्रकष ओ महिना
नोकनिक कर्मभूमि बहन थि। प्रसुत थि मिथिना बनेक एकठा छोट संग्रह। ए संग्रहकेँ पूर्ण
कवरौक हेतु अपन रँहमूना संग्रहकेँ editorial.staff.videha@gmail.com केँ पठाउ। आकर्षिक
सराधिकार बचनकाब, सम्विक्रित फोर्सेग्रोफब आ संग्रहकतर्क नगमे छि। फोर्से सभ पठेरौ
नेन धन्यवाद पाठकगण। साभाव। पूर्णतः खरारसायिक उद्धथ आ मात्र एकेडमिक प्रयोग
नेन। रिशेष रिबरण देखरौ नेन किनक

कक [VIDEHA_346](#), [VIDEHA_347](#), [VIDEHA_366](#) आ [मिथिना बने/ मिथिना चित्रकना/](#)
[मिथिनाक पारनि तिहाब \(कथा\) आ मिथिनाक संगीत](#) ।

रैदिक जनक

'रैदेह बाजा' ऋगरेदिक
कानक नमी सप्याक नामसँ
छनाह, यत्र करैत सदेह
स्रञ्जा गेनाह, ऋगरेदमे
वर्णन अछि । ओ गन्दक
संग देनहि अश्वव नञ्चाक
रिबञ्ज आ ताहिमे गन्द
हन्का रैचओनहि । शैतपथ
त्रौल्लोक रिदेघमाथर आ
प्रवाणक निमि दनु गौठेक
प्ररोहित गौतम छथि से
दनु एके छथि आ एतएसँ
रिदेह बाज्यक श्रावसु ।
माथरक प्रवहित गौतम
मिहुरिन्द यत्रक/ रैनिक
श्रावसु कएनहि आ पुनः
एकव पुनः स्वापना भेन
महाजनक-२ क समयमे
यात्ररके द्वाबा । निमि
गौतमक आशिमक
नग **जयसु** आ मिथि -
जिनका मिथिना नामसँ

राष्ठीक

सीतापति बाम

सेहो सेव कएन जागत
डहि, मिथिना नगबक
निर्माण कएनहि । निमाक
जयन्तुपुव रर्तमान
जनकपुवमे डन, मिथीक
मिथिनानगरीक स्थान एखन
धवि निर्धारित नहि भए
सकन थडि, खन्मामित
थडि जनकपुवक नग
। ❖सीवध्वज
जनक❖ सीताक पिता
डहि आ एतयसँ मिथिनाक
बाजाक सुदू पवम्पवा
देखरामे थरैत
थडि । ❖प्रति
जनक❖ सीवध्वजक
रौदक 18म पुस्तमे भेन
डनाह । प्रति
हिबगानाभक पुत्र डनाह
आ जनक रत्नान्त्रिक पुत्र
डनाह । यात्ररनका
हिबगानाभक शिष्य
डनाह, हुनकासँ योगक
शिक्षा नेने डनाह ।
कवान जनक द्वारा एकठा
त्रौहण हारतीक शीन-
थपहवणक प्रयास भेन आ
जनक बाजरुषी समाप्त भए
गेन (संदर्भ थन्निघोष-

बुद्धचवित् आ कोठिना-
अथशास्त्र) ।

नर ह्मि

रिदेघ माथर

शितपथ ब्रौह्मणक रिदेघ

माथरक रिदेह

आगमन, आगिक सदानीवासँ

आगाँ नहि रँहँरौक चर्च ।

शितपथ ब्रौह्मणक

रिदेघमाथर आ पुवाणक

निमि दनु गौठेक

पुवोहित गौतम छथि से

दनु एके छथि आ एतएसँ

रिदेह बाज्यक प्राबन्ध ।

रिदेह बाज्यक प्राबन्ध ।

रिदेह बाज्यक प्राबन्ध ।

रिदेह बाज्यक प्राबन्ध ।

रिदेह बाज्यक प्राबन्ध ।

रिदेह बाज्यक प्राबन्ध ।

रिदेह बाज्यक प्राबन्ध ।

रिदेह बाज्यक प्राबन्ध ।

रिदेह बाज्यक प्राबन्ध ।

रिदेह बाज्यक प्राबन्ध ।

रिदेह बाज्यक प्राबन्ध ।

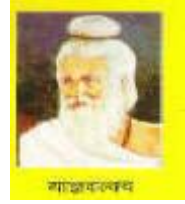
रिदेह बाज्यक प्राबन्ध ।

रिदेह बाज्यक प्राबन्ध ।

रिदेह बाज्यक प्राबन्ध ।

रिदेह बाज्यक प्राबन्ध ।

रिदेह बाज्यक प्राबन्ध ।

राजसनेयी या
यज्ञरक्य

याज्ञरक्य मिथिनाक

दार्शनिक बाजा प्रति

जनकक दरवारमे

छनाह । हुनकव माताक

रा पितक नाम

सम्भरतः राजसनी

छनहि । उना हुनकव

पिता देरवातकेँ मानन

जागत छन्हि ।

याज्ञरक्य १. शुक्न

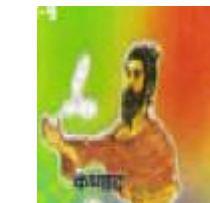
यजुवरुद, २. शितपथ

ब्रौह्मण, ३.बृहदावणक

उपनिषद आ ४.याज्ञरक्य

स्मृतिक दृष्टि/लेखक

छथि ।

ঋগবাজ কৰ্ণ

গৌতম বুদ্ধ BC
563-483

ওনা তঁ মহাৰীৰ বিদেহমে
ভুহ ঠা বঁস্মাৰাস বিতেনহি
হুদা বুদ্ধ একোঠা লৈ হুদা
মিথিনামে বৌদ্ধ ধৰ্মক
প্ৰভাৰ পছাতি বঁহন।
বুদ্ধ বৈশালী নগৰীমে
খাম্পালীক উদ্যানমে
নিভুৰীগণকে সন্দৰ্শে দেনে
ভুনাহ।

ব্ৰৈশৌষিক দৰ্শন কণাদ

ব্ৰৈশৌষিক দৰ্শন কণাদ

চাণক্য BC 350-283

ধৰ্ম আ বিধিক ক্ষেত্ৰমে কৌটিল্যক
ঋশিস্ত্ৰ আ যাত্ৰকক্য স্মৃতিমে
বঁভু সমানতা ঋভি জে চাণক্যক
মিথিনাৰাসী হোযৰীক প্ৰমাণ
ঋভি।

ঋশিস্ত্ৰমে(১.৩ বিনযাধিকাৰিকে
প্ৰথমধিকবণে ষডোংধায়ঃ
গল্দিয়জযে
ঋবিষড্ৰজ্জাংগঃ) কবান জনকক
পতনক সেহো চৰ্চা ঋভি।

তদ্বিক্ৰবৃত্তিবৰষ্টল্দিয়শচাত্তবস্তাংপি
বাজা সঙ্গা বিনখতি- যথা
দালুক্যা নাম ভোজঃ কামাদ্

মহাৰীৰ জৈন 5

99-527

মহাৰীৰ বিদেহমে ভুহ ঠা
বঁস্মাৰাস বিতেনহি।

চন্দ্ৰগুপ্ত মৌৰ্য
চাণক্যক শিষ্য
BC 340-293

চাণক্যক শিষ্য

आर्यभट्ट त्रैलोक्य 476-
550

पञ्चमी आर्यभट्टक रिवरणा- (२१)
(३४/०+) महिपतियः मंगरौनी मास्तव सि
पीताय व स्रत दाम् दौ माऽद्र सि
रीजी त्रिनयनभट्टः ए स्रतो **आर्यभट्टः** ए
स्रतो उदयभट्टः ए स्रतो रिजयभट्ट ए
स्रतो स्रनोचनभट्ट (स्रनयनभट्ट) ए
स्रतो भट्ट ए स्रतो धर्मजठमिश्र ए
स्रतो धावाजठमिश्र ए स्रतो ब्रह्मजरी
मिश्र ए स्रतो त्रिपुवजठमिश्र ए स्रत
रिघुजठमिश्र ए स्रतो अजयसिंहः ए
स्रतो रिजयसिंहः ए स्रतो ए स्रतो
आदिरवाहः ए स्रतो महोरवाहः ए
स्रतो दूर्योधन सिंहः ए स्रतो सोढव
जयसिंहकाचार्यसिंहस महास्र रिग्या
पावङगत महामहोपाध्या
यः नवसिंहः । ।

ब्रह्मण कन्यायमभिमन्यमानः

सरंभवाष्ट्री रिननाशि कवानशु

रैदेहः ।

सिंह सबहपाद 700-
780

सबहपाद-**सिंहिबखे** मग पहले
पहल अड ,मस पिबुताँ रिसवड
एमगड । मिथिनामे अम्बवावसु
सिंहिबसु जकव पूरमे
सिंहिबसु, गणेशिजीक अरुशि
आँजी, निखन जागत अडि ।
मिथिनामे अ धावा जे माँ
पिनासँ स्रवा शिजि म्रिण होगत
अडि; अ सबहपादक मिथिनारासी
होएराक प्रमाण अडि ।

आदि शंकराचार्य
788-
820 मंडन मिश्र
सँ शार्वार्थ

म.म.गोनु ना 1050-
1150

कबमहे सैनकवियाम गोनु माक
रर्गन पङ्गुमे

थुद्धि- महामहोपाध्याय धूर्तवाज
गोनु । पङ्गुमे खनुसाव पीढी क

गणना कएनासँ गोनुक

जन्य (गोनुक सैनकवियाम

कबमहे-रसेमे २४म पीढी चनि

बहन थुद्धि) आर्यभट्टक

रौद (आर्यभट्टक मालव-काण्ठपमे

३९ म पीढी चनि बहन

थुद्धि) आ रिद्यापतिक

पहिले (रिद्यापतिक रिषएराव

रिस्फी-काण्ठपमे १४म पीढी चनि

बहन थुद्धि) नगलग १०३.० ज्ञ.मे

सिद्ध होगत थुद्धि । कावण एहि

तबहँ एक पीढी केँ ४० सँ गणा

केना सँ आर्यभट्टक जन्य नगलग

४१७ ज्ञ. आ रिद्यापतिक जन्य

नगलग १३३.० ज्ञ. थुद्धित थुद्धि

जे गतिहाससमयत थुद्धि ।

प्रज्ञाबाम आ हाथी स्वरबन

मिथिनाक यादर (गुखाव) जातिक

नोकदेरता प्रज्ञाबाम अपन हाथी

स्वरबनपव सराव ।

रंशीधव ब्रौह्मण

छेछन महबाज

मिथिनाक डोम जातिक
नोकदेरता

दीना- भदवी

मिथिनाक मूसरुव जातिक
नोकदेरता

ज्याति पँजियाव

बाजा सनहेस

मिथिनाक दूधरशी (दूसाध)
जातिक नोकदेरता

दून्वा दयान

गोनु माक गाम
भरौइ ाक बाजफुमार,
"रून्वा गोठिन नहुँथा
दयान" नोककथाक मनाह
कथानायक । भरौइ ामे
एथानो हिनकव गहरँव
डुह्लि ।

कानिदास

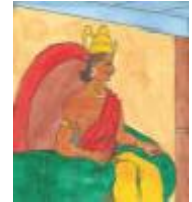
रौधि कायसु

रिद्यापतिक पुकस-
पवीम्नामे मुलकानमे गंगा
नदीक थायरँ था रौधि-

बाधाप्रुथु था कवतावाम मल्लिक

मिथिनाक थमता घलेनक प्राबन्धिक गरैय्या

महबाज नागुदे र

मिथिनाक कपुठि
रुशिक 1097 ङ. मे

कायस्थकेँ खपनामे
समेरौक थिसा रर्षित थिछि
जे रौदमे रिद्युपतिकेँ
न२ क२ सेलो अचनित
भेन ।

मन्नदेर

मिथिनाक कर्षि रशिक
संस्थापक नागदेरक पुत्र ।
मिथिनाक गंधरबिया
बाजपूत मन्नदेरकेँ खपन
रौजीपुबस मानैत छथि ।

स्थापना । 1147 ङ. मे
मून् ।

मंत्री गणेश्वर

मिथिनाक कर्षि रशिक
नबेशे हवसिंहदेरक
मंत्री । सुगतिसोपानमे
मिथिनाक सारिधानिक
गतिहासक रर्षिन ।

महाबाज हवसिंहदेर

मिथिनाक कर्षि रशिक ।
ज्यातिबिद्येव ठाकुरक रर्षि-
बनोकबमे हवसिंहदेर नायक
थाकि बाजा
डनाह । 1294 ङ. मे जन्म
था 1307 ङ. मे
बाजसिंहसन । घियासुद्दीन
तुगनकर्स 1324-25 ङ. मे
ठाबिक रौद नेपान पनायन ।
मिथिनाक पञ्च-प्ररञ्जक
ब्रौह्मण, कायस्थ था ऋत्रिय मध्या
थाधिकारिक स्थापक, मेथिन
ब्रौह्मणक हेतु थाकब
ना, कर्षि कायस्थक नेन
शिकबदत, था ऋत्रियक हेतु
रिजयदत्त एहि हेतु प्रथमतया
नियकतु भेनाह ।
हवसिंहदेरक प्रेषासँ- था ङ
हवसिंहदेर नागदेरक रशिक

डनाह, जे नाग्यदेर काण्टि
रशिक १००९ शोकेमे स्थापना
केले बहथि- नन्दद शुगं शशि
शोक रर्ये (१०१९
शोके)... मिथिनाक पल्लित
नोकलि शोके १२४+ तदनुसाव
१२२७ ग्रा. मे पञ्जरी-श्रवणक
रर्तमान स्वरूपक श्रावणक
निर्णय कउनलिह । पुनः
रर्तमान स्वरूपमे थोडे बुद्धि
बिनासी नोकलि मिथिनेशे
महाबाज माधर सिंहसँ १९३० ग्रा.
मे आदेशे कबरौण पञ्जरीकावसँ
शोखा पुस्तकक प्रणयन
कबरौणलिह । ओकर रौद
पाँजिमे (कखनो कान रर्षित
१३०० शोके माले १३९+ ग्रा.
रान्तरमे माधर सिंहक रौदमे
१+०० ग्रा.क
थासपास) श्राविय नामक एकठा
नर ब्राह्मण उपजातिक
मिथिनामे उपेति भेन ।

मीर्बा साहेरै

अमव रौरौ

गबीरैन रौरौ

মিথিনাক ঋগ্নিম নোকলিক
রীচ শ্ৰিসিঙ্ক নোকগাখাক
নায়ক ।

নানরঁন রাঁরা

মিথিনাক চর্মকাব জাতিক
নোকদেৱতা ।

নোৱিক

মিথিনাক মনাহ জাতিক
নোকদেৱতা ।

রাঁঠা চমাৱ

বায বণপান

মিথিনাক ধোঁরি জাতিক
নোকদেৱতা ।

কাবিখ পজিয়াব

খ্যাচা মিশ্ৰি

পন্দ্রহম শিতাঙ্কিক ভৱনাথ
মিশ্ৰি ৰড পেঘ লৈয়াযিক
ভৱনাথ খা কহিয়ো
ককবোঁসঁ কোনো ৰস্ক
যাচনা নহি কএনহি, তাহি
নেন সন্ত হুঁকা খ্যাচা
মিশ্ৰি কহএ নগনহি ।

शंकर मिश्र

"रानो२ठ जगदानन्द न मे
राना सबस्रुती । अपूर्णे
पचमे रर्षे रर्ष्यामि
जगत्त्रयम् ॥ " क
रजा । पन्द्रहम शताब्दीमे
त्तरनाथ मिश्रक घबमे
मधुरनी जिनाक सबिसर
ग्राममे शंकर मिश्रक जग
त्तेन । शंकर मिश्र महाबाज
त्तेवर सिहक कनिष्ठा पुत्र
बाजा पुत्रशोभमदेरक
आशित डनाह । एकव
रर्षीन वसार्षीर ग्रथमे
त्तेष्टेत् अष्टि । शंकर
मिश्र
करि, नाटककाव, धर्मशास्त्री
आ ग्याय-रैशेषिकक
र्याख्याकाव बहथि । शंकर
मिश्र ग्रंथारनी- १.गौरी
दिगम्बर प्रहसन २.प्रश्न
रिनोद नाटक
३.मनोत्तरपवात्तर
नाटक४.वसार्षीर३.दुर्गा-
ठीका७.रादिरिनोद१.रैशेषिक
सूत्र पव
उपकाव+कस्त्रमाजनि पव
आमोद९.खलनखल-थाद्य
ठीका १०.डुन्दगागानिकोकाव

पद्मधर मिश्र

रिद्यापतिक समकालीन
जयदेर मिश्र, जे अपन
अकाष्ठा तर्कक काव
पद्मधर मिश्रक नामसँ
जानन गेनाह ।

मैथिलीक आदि करि रिद्यापति (ज्यातिवीम्ब पृ र)

मैथिलीक आदिकरि
रिद्यापति (रिद्यापतिक
चित्त: रिदेह चित्रकना
सम्मानसँ पुवस्कृत
पनकनान मन्डन द्वावा)
करिम्ब
ज्यातिवीम्ब(नेगभग
१२१३-१३३०)सँ पूर्व
(कावण ज्यातिवीम्बक
ग्रन्थमे हिनक चर्च अष्टि),
मैथिलीक आदि करि ।
संस्कृत आ अरहङ्क
रिद्यापति ठक्कव: सँ
त्तिल । समुत्तरत: रिस्त्री
गामक रार्व कान्ठक श्री
महेश ठाकुरक पुत्र ।
समानात्तर पवम्पवाक
रिद्यापत नाचमे
रिद्यापति पदारनीक
(ज्यातिवीम्बसँ पूर्वसँ)
नृत्त-अन्तिय होगत
अष्टि । ज्यातिवीम्ब पूर्व
रिद्यापति:- कश्मीरक
अन्तियर गुप्त (दशम
शताब्दीक अन्त आ

११. श्राद्ध प्रदीप

१२. प्रायश्चित्त प्रदीप ।

एगावहम शताब्दीक

प्रावस्त)- ग्रन्थ ॐश्रुति

प्रवातिज्ञा- रिभर्षिणी

मे रिग्यापतिक उल्लख

करे छथि । श्रीधर

दासक सद्भक्तिपरिचय,

(बचना ११ फरवरी १९०३,

मध्याकानीन मिथिना, रि.फ.

ठाकर)- श्रीधर दास

रिग्यापतिक पाँच ठा पद

उल्लूत केने छथि जे

रिग्यापतिक पदार्थनीक

भाषा छी ।

ॐजार न मानतो कब

पवगाम

तारे न ताहि मधुकब

रिनास । ॐ था

ॐमन्दना ॐफन कतय

मकबन्द

ज्यातिवैश्विब (१९१३-

१९३०) षष्ठा:

कल्लान- ॥ अथ रिग्यारस्त

रर्णना ॥ अष्टम:

कल्लान: - ॥ अथ बाज्य

रर्णना ॥ मे उल्लख ।

महाबाज शिर सिंह

मिथिना नरेशे रिद्यापतिक

आश्रियदाता उगनराव रशिक

महाबाज शिर सिंह ।

उगना महादेव

महादेव रिद्यापतिक

अलिठाम गीत स्वरौ लेन

उगना लोकव रनि बहत

डनाह ।

महाकरि रिद्याप

ति ठाकव 135

0-1435

(मैथिनीक आदि

करि ज्यातिवी

श्रव-

पूर रिद्यापतिम

भिन्न, संस्कृत

आ अरहष्टमे

नेखन)

महाकरि रिद्यापति ठाकव

1350-1435

रिद्यापति ठाकव: 1350-

1435 रिषणराव रिस्की-

काथप (बाजा शिरसिलक

दवरौवी) आ संस्कृत आ

अरहष्ट लेखक ।

कीर्तिनता, कीर्तिपताका,

प्रकष पवीम्हा,

गोवम्हरिजय, निखनारनी

आदि ग्रंथ समेत रिपुन

संख्यामे कानजयी

बचना । आ मैथिनीक

आदिकरि रिद्यापति

(जातिबन्धुव पूर्व)सँ भिन्न
छथि ।

(चित्रक थापाव मिथिना
सांस्कृतिक पविषद,
कानकाता द्वावा कोनो
कनाकावसँ रैनबाँउन ,
कनाकावक नाम ३०-१०
सानसँ अत्रात कावसँ
गुप्त बाखन गेन अछि ।)

शिकंदर 1449-
1569

पाविजातहवष ।

जगज्यातिमल्ल १७१३-
३१

हवगोवी बिराह नाटक, हङ्ग बिराह
नाटक ।

सुनीति हमाव
चर्तजी मैथिनी
प्रेमी 1890-
1977

अबरिन्द घोष मैथिनी प्रेमी
1872-1950

बिद्यापति गीतक अत्रेजीमे अन्नराद

डॉ. सब आशतोष ऋअर्जी मैथिनी
प्रेमी 1864-1924

सब जी. ए. त्रि
यर्मन मैथिनी
प्रेमी 1851-
1941

करि चन्दा ना 1831-
1907

मूननाम चन्द्रनाथ

ना, ग्राम- पिन्डाकड्ड, दवरुङ्गा ।

करिचन्द्र, करिचन्द्र नामसँ

रिबुषित । श्रिअर्सनकेँ मैथिनीक

प्रसंगमे ऋथा सहायता केनिहब ।

प्रति- मिथिना भाषा

बामायण, गीति-सुधा, महेशराणी

संथाह, चन्द्र पदारनी, नक्षत्रिब

रिनास, अहिन्याचवित आर रिद्यापति

वचित संस्कृत प्रकथ-परिष्कार

गद्य-पद्यमय अवरवाद ।

महाकरि नानदास 1856-
1921

हिनक जन्म थङ्गीथा ग्राममे १५.३.७३ अ.

मे तथा मृत १९२१ अ. मे भेनन्हि

। हिनक अनेक वचना उपनद्ध

होगत अछि, यथाबमेश्वर चवित

बामायण, स्त्री शिक्षा, सारित्री-

संवरान, चण्डी चवित,

रिबुदवारनी, दुर्गा

सप्रशिता, तन्त्राङ्ग मिथिना

माहायो आदि । मैथिनीक

अतिविङ्ग अ संस्कृत, हिन्दी तथा

हावसीक त्रता डनाह । करिताक

अतिविङ्ग गद्यमे सेहो अ वचना कएन

। बमेश्वर चवित बामायण हिनक

सभसँ रिशिष्ट, हाथ अछि । बाम-

कथाक उल्लखमे सीताक महिमाक

महत्त्व दए मिथिना तथा मैथिनीक

प्रति अ अपन श्रेष्ठा तथा भङ्गकेँ

राज कएन अछि ।

म. म. पबमेश्वर
ना 1856-
1924

जन्म 1856 अ. मे

तरौनी ग्राम (दवरुङ्गा)

जिनामे भेन डनाह

तथा निधन 1924 अ. मे

। संस्कृत ब्याकवणक अ

दिप्यज रिद्वान् डनाह

तथा रियाकवण

केशिबीक उपाधि

रिबुषित डनाह ।

मैथिनी साहित्यमे अपन

प्रति मिथिनातंत्र

रिर्मर्ष तथा सीर्यतिनी

आथायिकाक कावणे

महत्त्वपूर्ण स्थान वथेत

छथि । अ महाबाज

बमेश्वर सिंहक दवरुवमे

बाज-पडितक पदपव

अनेको रर्थ धवि

स्वप्रतिष्ठित डनाह ।

खरध रिहावी प्रसाद शैली 18
59-1929

सरतंत्र स्वतंत्र रँचा ना 1860-
1921

मधुरनी जिनातश्चात नराणी(नरानी) गाममे हिनकव
जन्म भेनन्हि । हिनक प्रति सभ
खुष्टि । 1. स्मोचन-माधर चसू कारा,
2. गायबार्डिक तापेय्य र्नाथान, 3. गृह र्थ
त३. बन्नोक(शै) मदभगरतगीता र्नाथ्यातूत
मधूसूदनी ठीका पव) 4. र्नाप्रिपचक
ठीका 5. खरडदकन्न निवकित्त रिरेचन 6. सरात्तिचाव
टिप्पण 7. सतप्रतिपम्फ टिप्पण 8. र्नापुन्नगन
रिरेचन 9. सिष्ठात नम्फण रिरेक 10. र्नापेत्तिराद
गुठार्थ तन्नानोक 11. शिकित्तराद टिप्पण 12. खन्डन-
खन्ड खाद्य टिप्पण 13. खन्डित सिष्ठा चन्दिक्का
टिप्पण 14. फक्काङ्गनि प्रकाशि टिप्पण ।

म. म. शशिनाथ
ना 1860-
1930

श्री बघुनन्दन दास 1860-
1945

गाम-सखरौव, ज्नि ना-मधुरनी । "मिथिना
नाठक" खा "दूर्तागद र्नायोग"क लेखक ।

मधूसूदन ओमा 1866-
1939

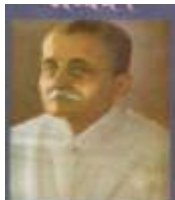
म.म. श्शबनीधव
ना १९३९-
१९२९

जन्म- गाम- भवाम
(जिना मधुरनी), खपन
मात्तक श्यामसोधपमे रिस

आनन्द ना "रंश्री"
1869-1936

जन्म हविप्रव रंश्री ठेन ग्राम (मधुरनी जिना) मे 1869 अ. मे भेन तथा हिनक निधन काशीमे 1937 अ. मे भेनन्हि । हिनक निखन संस्कृत मे अनेक ग्रंथ अछि । मैथिलीमे हिनक महत्वपूर्ण प्रति अछि ❖मिथिला भाषामय गतिहास❖ । एकव अतिविड मैथिलीमे हिनक स्फुट निरंख सभ सेहो प्रकाशित भेन । मिथिलाक ऐतिहासिक रर्णन सभसँ पहिले हिनके प्रकाशित भेन ।

डॉ. सब गंगानाथ ना 1871-
1941

जन्म मधुरनी जिनाक सबसर-पाही ग्राममे 1871 अ. मे भेन तथा निधन प्रयागमे 1941 अ. मे । अ. अ.पना समयक संस्कृतक प्रकाशक रिद्वान म. म. चित्रधर मिश्र, म. म. जयदेव मिश्र तथा म. म. शिरक्याव शान्नीसँ मीमासा एर दर्शनक अध्यायन कएनन्हि तथा दर्शनक रिचित द्कह ग्रंथक अङ्गरेजीमे अङ्गरेज कए पाश्चात् संभावक ध्यान आङ्ग्रेज कएनन्हि । अ. गरनमेन्ट संस्कृत कानेज रनावसमे 1917 सँ 1923 धरि प्रिन्सिपल बनाह तथा एनाचार्याद रिद्विरिद्वानयक 1923 सँ 1932 पर्यन्त कनपति बहनाह । मैथिलीमे हिनक सम्पादित चन्द्रा नाक ❖महेश्वरीणा संग्रह❖ तथा ❖गंगानाथ-

गोनाह । काशीसँ १९०७ अ. मे अ. "मिथिलामोद" नामक मासिक मैथिली पत्रिकाक प्रकाशन शुक केनन्हि । हितोपदेश (अङ्गरेज), मैथिली ब्याकवण, "अर्जुन तपस्या" (उपन्यास) प्रकाशित ।

जनार्दन ना ज
नसीदन 1872-
1951

एहि गतिहासमे मिथिनाक
सर्वतोन्मुखी परिचय प्रस्तुत
कएन गेल अछि ।

बासरीहावी नानदाम 1872-
1940

"मिथिना दर्पण" क लेखक ।

भरनाथ मिश्र 1879-
1933

मैथिनी शिखरकोष "मिथिना शिखर"
प्रकाशक लेखक ।

रिन्धानाथ पदार्थनी प्रकाशित अछि । मैथिनी
साहित्य परिषद् द्वारा प्रकाशित हिनक "रेदाम्बु
दीपक" (दर्शन) विषयक अपूर्व ग्रंथ अछि ।
एहिसँ त्रिभूज हिनक निरर्थक सभ सामयिक मैथिनी
पत्र-पत्रिकामे प्रकाशित अछि ।

वामचन्द्र मिश्र "चन्द्र"
1873-
1937 मैथिनी प्रभा

कीर्तिनन्द सिंह

महाराज्याचार्य भणु
चर्या दीनरंजु
र्या 1878-
1955

चक्रनाथ चौधरी
1884-1928

ভরপীতানন্দ ওমা 1886-
1970

রীনদের মিশ্র 1890-
1975

হিনক জন্ম সহবসা জিনাক
রনগাঁও গ্রামে 1890 খ্র. মে
এর নিধন ফবরবী, 1975মে
ভেনহি । শ্রাবম্ভমে প.
গোনানান চৌধবীসঁ জাতিষ পঙ্কি
ঙ্র কাশীমে প. স্বধাকব
দ্বিরেদীজীক শিষ্য ভেনাহ ।
রঁহুত রঁর্য ধবি সবম্মতী ভরন
(রাবাগসী) মে হস্তনিখিত
রিভাগমে কার্য কএন । পশ্চাত্
পঠনাক কাশীপ্রসাদ জয়সরান
বিসর্চ সঁস্থানমে খলেক শ্রাচীন
তিব্বঁতী হস্তনিপির্কে দেরনাবীমে
নিপান্ত্রবিত
কএন । ❖মিখিনামোদ❖ প্রকাশিন
এরঁ ম.ম. স্কবনীধব ন্যাক

কপিনেশ্বর মিশ্র 1887-
1987

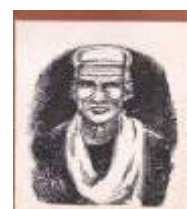
গাম সনেমপুব, থানা-
উজিয়াবপুব, জিনা
সমস্তীপুব । ❖সীতাদাগ❖ প্ন্তুক
ভঁডাবসঁ প্রকাশিত ।

খাচার্য বামনোচন শিবণ 1889-
1971

সীতামহীমে জন্ম খা দবভঁগামে মূল । "মৈখিনী
বামচবিত মানস" সহিত ত্তনসীদাসক সমস্ত
বচনাক মৈখিনীমে লেখন । মিখিনাস্কবমে
মৈখিনীক প্রকাশিনক শ্রাবম্ভ কেলিহাব । প্রকাশিন
সঁস্থা "প্ন্তুক ভঁডাব", নহেবিয়াসবায়, পঠনাক
সঁস্থাপক ।

রীনপ্রসন্ন মিশ্র 1
888-1948

সীতাবাম ন্যা 1
891-1975

জন্ম চৌগামা গ্রামমে
১৮৯১ খ্র.মে তথা নিধন
১৯৭৩ খ্র. মে ভেনহি
। সঁস্কৃতমে জ্যাতিষ
শীস্বত্রক খলেক বচনাক
খতিবিজ মৈখিনীমে
হিনক ❖খম্বঁ চবিত❖
(মহাকারা), ❖সূঁজি
স্বধা,❖ নোক বক্ষণ,❖
❖পঙ্কি,❖ খাচবিত,❖
❖পূঁরপিব
রারহাব,❖ ঊনঠা
রঁসাত,❖ ❖খর্নকাব
দর্পণ,❖ ❖ভূকপ
রঁর্গন,❖ ❖কারা ষঠ-
বস,❖ ❖মৈখিনী

श्रीमोहनसँ ज्योतिषीजी १९१०
 ग्रा.सँ मोदमे निखए
 नगनाह । हिनक प्रकाशित बचना
 खिदिबामायण शिक्षा,
 चन्दा ना, संस्कृति,
 भावत शिक्षा, गप्प-सप्प
 बिरैक, समाज खदि ।
 पण्डितजी यारत धवि पठना
 बहनाह रँवारँवि मिहिवमे
 निखेत बहनाह ।

तावाचवण ना 1892-
 1928

रँदीनाथ ना 1893-
 1973

जन्म मधुर्नी जिनक सबिसर
 ग्राममे १९२३ ग्रा. मे लेनहि
 तथा १९१४ ग्रा. मे ग्रा कशी
 नाभ कएनिह । रँत दिन
 धवि ग्रा मज्जवपुवक धर्म
 समाज संस्कृत काजेजेमे
 साहित्यक ख्यापक हुनाह ।
 मैथिलीक रिख्यात करि लोकनि
 यथा
 सुमनजी, मधुपजी, मोहनजी
 खदि हिनक शिष्य हुनिह ।
 संस्कृत साहित्यमे हिनक खलक
 बचना खिदि । जाहिमे बाधा

कार्यापन, खदि ग्रन्थ
 उपनह खिदि । हिनक
 गीताक मैथिली खनुराद
 सेहो उपनह खिदि ।
 मिथिना मोदक सम्पादन
 १९२० ग्रा.सँ १९२१ ग्रा.
 धवि ग्रा कएन ।

जरीनाथ बाय 1
 893-1964

पविणाय (महाकारा) क स्थान
रिशिष्ठु, अछि । मेथिनीमे
हिनक एकारनी पविणाय
(महाकारा) एक नरीन कीर्तिमान
स्थापित कएनक । कोनो
अनकावक दृष्टान्तु तकरीक
हेतु एकारनी
पविणाय पयिष्ठु अछि ।

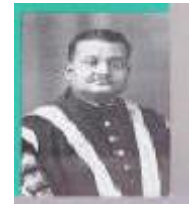
उमेश मिश्र 1895-
1967

जन्म मधुबनी जिलाक गजहवा
ग्राममे 1895 अ. मे भेन
हुनहि । अ एकहतरि बरक
आग्रमे १९७१ अ. मे प्रयागमे
सुआरसी भेनाह । अ अपन
सुनाम-धनु पिता म. म.
जयदेर मिश्र तथा म. म. डा.
गंगानाथ आक साहित्यमे
रिद्यार्जन कएन । १९२३ सँ
१९३९ धरि मिश्रजी एनाहारद
रिश्नरिद्यानयमे संस्कृतक
प्राध्यापक हुनाह ।
दवर्तगा मिथिना शोध
संस्थानक निदेशक पदपव
किछु समय कार्य कए १९७२ सँ

रौं धनुषधावी दाम 1895-
1965

मेथिनीमे रिहावी करिक अन्नुराद
प्रकाशित ।

अमबनाथ ना 1
897-1955

सबिसर पाहीठेन ग्राममे
१९९१ अ. मे भेन ।
हिनक निधन पठनामे
जखन अ रिहाव नोक
सेरा आयोगक अध्यक्ष
हुनाह, १९३३.३. मे
भेनहि । अ एनाहारद
रिश्नरिद्यानयक नउ बरक
धरि अनपति बहि
पश्चात् हिन्दू
रिश्नरिद्यानयक सेहो
अनपतिक पदकेँ
सुशोभित कएनहि ।
अ अंगरेजीक शकाल
रिद्यान हुनाह, ताहि संग

७३. धवि कामेश्वर सिंह संस्कृत
 विश्वविद्यालयक फनपति बहनाह
 । म. म. हबनीधर मास
 प्रभारित
 भए **मिथिनामोदमे** ग
 निखर प्राबन्ध कएनहि तथा
 अपन विविध प्रकारक बचनसँ
 मैथिलीक गद्यकेँ समृद्ध कएनहि
 । मैथिलीमे हिनक प्रसिद्ध
 ग्रन्थ **खडि** **कमना**
 (शैक्षणिक **क**
 तारावराद), **ननोपाख्यान**,
मैथिली-संस्कृति तथा
 अनेक रर्णामेक एर
 खानोचनमेक निरंख; मनरौधक
 प्रकृत्यक सम्पादन, विद्यापतिक
 कीर्तिनता, कीर्तिपताका, गोबिन्द
 विजय आदिक खनराद-सम्पादन
 सेहो कएन ।

भोनानन दास 1897-
1977

हिनक जन्म दवतंगा जिलाक
 कसरोब मे भेलन्हि । साहित्य
 सर्जनक अतिविज्ञ अपन संगठन
 क्षमता तथा मैथिली साहित्यक

हिन्दी, उर्दू, फारसी, संस्कृत,
 त, रंगना एर मैथिलीक
 सेहो अद्भुत विद्वान्
 छनाह । मैथिलीमे
 हिनका द्वारा
 सम्पादित **हरिनाथ** कार
 ग्रन्थारनी तथा **गोवि
 न्दासक**
त्रुंगुवभजन महत्त्वपू
 र्ण अछि । एहिँ भिन्न
 हिनक मैथिली साहित्य
 पविषदक अध्यात्मिय
 भाषण तथा अन्य लेख
 प्रकाशित अछि ।

राम गंगानन्द सिंह 1898-
1971

जन्म **रैलेनी** बाजपविराबमे 24-9-
 1898, मूः-श्रीनगव पूर्णिया 17-1-
 1970 । भूतपूर्व शिक्षामन्त्री, विहाव एर
 फनपति, कामेश्वर सिंह दवतंगा संस्कृत

ब्रजमोहन ठाकुर
1899-1977

सर्तोलुखी रिकसक हेतु सतत
तसेव बहरीक कावणे भोना रीदु
मेथिनी ससावक एक सुसुक्त कपमे
बहनाह । दिनक निधन 1977 अ.
मे भेन । मेथिनीक प्रचाव-
प्रसावमे अ खपन जरीन समपित
कएने छनाह । पाठ्याक्रममे
मेथिनीके स्थान हो ताहि हेतु अ
रीदु । उठौनछि । रिद्यालय सुबक
खलेक पोथीक निर्माण कएन ।
मेथिनी साहित्य पविषदक अ संस्थापक
मन्डनक सदस्य छनाह
। 1931 सँ 1940 अ. पर्यन्त
ओकब प्रधान मन्त्री बहनाह ।
दिनक
मन्निब्लकानमे **भावती** नामक
मासिक पनेक प्रकाशन भेन ।
एहिसँ पूर्व (१९२९-३१) कश्मिरीब
कमबज्जीक संग संग्रह
सम्पादनमे **मिथिना** नामक पने
चनाओन । अ नरीन एर
प्रगतिशीन रिचावक लोक छनाह ।
ननर लेखकेँ प्रामोहित
कबर, शीनीमे एककपता खनर, नर
प्रकाशनसँ मेथिनीक साहित्य लडावक
पुर्ति कबर दिनक कर्तुरा रनि गेन
छन । दिनक निखन **मेथिनी**
ब्याकवण तथा दिनकहि द्वावा
सम्पादित **गणकस्वर्माजनि** रहुत
दिन धवि रिद्यालयमे पढ़ाओन

रिद्यारिद्यालय । बचना **खगिनरी** (खपूर्ण
उपन्यास) तथा खलेक कथा एर एककी ।
हगक खनकप सामाजिक क्वीति खादिके
खाधाव रनाए सुधावरादी दृष्टि कथा सलहिक
बचना ।

जागत बहन । हिनक निखन
खनेक निरंख
समानोचना, करिता, संस्वर्ण, जीवनी
-साहित्य मेथिनीक पत्र-पनिकामे
छिर्की खणन छि ।

सुरनेश्वर श्रमाद 1902-

दवर्तगा जिनक बरौनी गाम, निरास
बायसाहेर पौखवि नहेबियासबाय ।
सबस्वती स्कून नहेबियासबायमे १९३०-
१९३४ ज. धवि अध्यापन ।
मेथिनीमे "बान बायाषा" प्रकाशित ।

स्वधाकब नामा "शाम्बरी"
1904-1974

जयनाबायणा नामा 'रिनीत'
1902-1991

दामोदब नान दास रिशाबद 1904-
1981

नबेन्द्र नाथ दा
स रिद्यानकाब १
१०४-१९९३

रंरूखाजी नामा '
खत्रात' 1904-
1996

२००१- रंरूखाजी
नामा खत्रात (प्रतिज्ञा)
पाल्दर, महाकारा)नेन
साहित्य खकादमी
प्रबन्काब ।

श्रीरानुभ ना हाठी 1905-
1940

बमानाथ ना 1906-
1971

जन्म दवर्तगा जिनाक उजान
(धर्मपुर) ग्राममे 1906 अ. मे
एर हिनक निधन दवर्तगामे १९७१
अ. मे तेनहि । 1930 अ. मे
खुबेजीमे एम. ए. कएनाक रौद
अ कतोक ररु धवि मधेपुर उच
रिग्वानयक प्रथानाध्यापक
डनाह, तकवा रौद दवर्तगा-
बाज-नागब्रैवीक पुस्तकानयाध्यापक
कपमे 1936 सँ अन्तिम समय धवि
बहनाह ।
। 1952 सँ 62 चन्द्रधारी मिथिना
कानेजमे प्रा. ना खुबेजीक
प्राध्यापक कएँ काजका पश्चात्
उती कानेजमे मैथिनी
रिभागाध्यापक रँनाउन गेनाह
। 1965 मे बमानाथ रौद साहित्य
खकादयीक मैथिनीक प्रतिनिधि
निर्वाचित तेनाह जाहि पद पब
उ जीवनक अन्त समय तक
बहनाह ।

हिनक बचनक श्रेणे रूढ
र्यापक डन । हिनक

काशीकान्त मिश्री
"मधुप"
1906-1987

१९१०- काशीकान्त
मिश्री **मधुप** (बाधा
रिबह, महाकारा) पब
साहित्य खकादयीक प्रबन्धक
प्राप्त मैथिनीक प्रशिक्ष
करि आ मैथिनीक
प्रचार-प्रसारक समर्पित
कार्यकर्ता **मंकाब** क
रितासँ फाति गीतक
खद्वान कएनाह ।
प्रश्रुति प्रेमक रिनरूप
करि । **घसन** अठरु
करिताक नेन कथा आ
शिष्प-संवेदना **दूह** सुब
पब चवम लोकप्रियता
तेठननि ।

खनसंखानामेक निरैक दू गोठे
संखरु \diamond निरैरुमाना \diamond तथा \diamond श्रुत
संखरु \diamond श्रुकाशित खरुि ।
संकरित ससुपादित सुसुकर
सनुभमे \diamond मेथिनी पनु-संखरु \diamond ,
 \diamond मेथिनी गनु-संखरु \diamond , \diamond शाचीन
गीत \diamond , \diamond कथा कारा \diamond , \diamond नरीन
गीत \diamond , \diamond करिता कसुम \diamond ,
 \diamond कथा संखरु \diamond खरुि खरुि
। \diamond कथासविसेगव \diamond क खरुि
पव शरुङ्गन गनु शनीमे
हिनक \diamond उदयन-
कथा \diamond तथा \diamond रैवकचि-
कथा \diamond रेशि खरुि पओनक ।
रुकरवणक \diamond मिथिना भाषा
श्रुकाशि \diamond ,
 \diamond खनकठवशुरेशि \diamond खरुि खनेक
श्रुख श्रुकाशित खरुि । \diamond मेथिनी
साहिब पत्र \diamond नेमासिक पत्रिकाक
संपादक ।

नश्मीनाथ गौसाङ्ग 1793-
1872

मेही दास

धवहवा कौठी_रैनमनखी_खसनी
नाम_रामानुखहनान
दास_खश्रिम_मायामोहन, कपुपाघाठ, भागनपुर

रूचन भगत, सं
त 1928-1991

शुभ्रिवरुड दसु

डुथुनरक शुडुसुडु डरगुरत
ररकर ।

डुडुडुडुडु 1909-1993

गरडु- डुरुडु डु, डुडुडुडुडुडु । डुडुडु
नरडु- कडुनदुदुदु
ठरडुडुडु "डुडुडुडुडु" । डुडुडुडुडु डुडुडुडु
डुडुडुडुडुडु डुडु । डुडुडुडु डुडुडुडु
रुदुदुडु डुडुडुडु डुडुडुडुडु, डुडुडुडु
डुडुडुडुडु, डुडुडुडुडु, डुडुडुडुडु, डुडुडुडु-
डुडुडुडुडु, डुडुडुडुडुडु डुडुडुडुडुडु डुडु
डुडुडुडुडुडु- डुडुडुडुडुडु-कडुडुडु डुडुडु
डुडुडुडुडु डुडुडुडु डुडुडु डुडु
डुडुडुडुडुडु डुडुडुडु डुडुडुडु डुडुडुडु
डुडुडुडुडु डुडुडु डुडुडु डुडुडुडुडुडु
डुडुडुडुडु डुडुडु डुडुडुडु डुडुडुडुडु
डुडुडुडुडु डुडुडुडु डुडुडुडुडु डुडुडुडु
डुडुडुडुडु डुडुडुडु डुडुडुडुडु डुडुडुडु
डुडुडुडुडु डुडुडुडु डुडुडुडुडु डुडुडुडु
डुडुडुडुडु डुडुडुडु डुडुडुडुडु डुडुडुडु
डुडुडुडुडु डुडुडुडु डुडुडुडुडु डुडुडुडु

डुडुडुडुडु डुडुडुडुडु

डुडु. डुडुडुडुडु
डुडुडुडु

डुडुडुडु डुडु "डुडुडुडुडु"
1930-1998

करुडुडुडुडु डुडु "कडुडुडुडु"
1906-1988

शुडुडुडुडु डुडु 1
906-1949

जनकपुर, नेपाल, हारारसुहाक
जेनक दुर्लभ फ्लोष्टे । नेपाल
प्रज्ञा प्रतिष्ठानक मानद
सदस्यता- स्र. सुन्दर ना
शोस्त्री ।

जन्म स्थान-धर्मपुर, लोहना
रोड, दवतंगा रिहाव । मैथिली
भाषा आदोनमे महद्वपूर्ण
भूमिका । **पवाशिव** महाकारा
नेन साहित् आकादमी ओ **कथा**
किबण **नेन रैदेही प्रबन्धवसँ**
सम्मानित । प्रकाशित प्रति:
चंद्रशेखर (उपन्यास), रीव-प्रसून
(रौनकथा), जय जन्मभूमि
(एककी), रिजेता
रिद्यापति (नाटक), कथा-किबण
(कथा-संग्रह), किबण-
करितारनी, कतेक दिनक
रौद (करिता-संग्रह), पवाशिव
(महाकारा) ओ किबण-निर्धारनी
(निर्बंध-संग्रह)
आदि । १९५९- काशीनाथ
ना **किबण**
(पवाशिव, महाकारा)पव मैथिली मे
साहित् आकादमी प्रबन्धवसँ
सम्मानित ।

बिमलकुमार सिंह

बमकांत ना, नेपाल 1907-
1971

गुपिनाथ ना 1907-
1965

रिहसुखी प्रतिभाक करि ।
प्राचीन आ नरीन पञ्चतिक

अनुरागसिंह
'अनुराग' 1907-
1944

कारा-बचनक रिनम्फण संयोग
हिनकब करितामे भेटैत अछि
। दनित रत्न, शोषणक
समस्या, स्वदेशी प्रेमक
यथार्थवादी बचनक संग संग
राजिनिष्ठा कल्पनाक अनेक
विशिष्ट, करिता मैथिलीमे
लिखननि ।

हरिमोहन मा 1908-
1984

हिनकब मैथिली प्रति १९३३
मे **कन्यादान** (उपन्यास), १९४३
मे "द्विवागमन" (उपन्यास), १९४३.
मे **प्रणम्य देरता** (कथा-
संग्रह), १९४९
मे **वर्गशाना** (कथा-
संग्रह), १९७० मे **चर्चवी** (कथा-
संग्रह) आ १९४५ ग. मे **खंडव**
ककाक तर्बग (रंग्य) अछि ।
मूलपवात १९+३.मे (जीवन
यात्रा, आमेकथा)पब मैथिलीक

कानीकान्तु मा 1909-

मून गाम
ठगा (हबिप्रब), मधुवनी । हब
मातृक बबदरैष्ठा.पो.
उबनाह, भाया- मदनप्रब, जिना-
पूर्वियामे रसि गेनाह । सतघवा
(मधुवनी), मदनप्रब आ काशीमे
पाणिनी र्याकबणक
अध्ययन । "हनुमान चवित"क
लेखक ।

अपन खाह ठीक रूढ्माथी
प्रतिभाक करि ।
प्राचीन आ नवीन वातिक
करिताक बचन रिपुन
संख्यामे कएननि
। **सुत्रन**
भावती करिता संकनन
प्रकाशनसँ मैथिली ओज
आ नर चेतनाक शिथ
हुकननि ।

तंत्रनाथ मा 19
09-1984

जन्म १९०९ ग. मे
दबभंगा जिनाक धर्मप्रब
ग्राममे भेनहि मू. ४-
३.-**४.चन्द्रधारी** मिथिला
कानेजेमे अर्थशास्त्रक
प्राध्यापक हुनाह ।
अरकाशि ग्रहण क कारा
साधनामे नागन बहनाह
।
महाकारा, मू.कक, एकाकी
सभ रिधामे ग. सिद्ध
हस्त हुनाह ।
हिनक **कीचक**

साहित्य खकादयी प्रवक्तावसँ
सम्मानित ।

रंध महकारा
खुबेजक र्नेक
भर्स (खमिनोष्कव डन्द)
म निखन खडि ।
मेथिलीमे सौनेठ ए
र र्नेक भर्सक ग्रा
प्रथम प्रयोजा थिकाह
। संकृत पवस्ववामे
कारा बचना कवितह
पाश्चात् शीलक नरीनता
हिनका बचनमे तेन ।
हिनक कीचक
रंध ओ प्रष्ट
चवित महकारा मर्ग
न-
पञ्चाशिका एर नमञ्चा
मेथिली साहित्यमे
खपन रिशिष्ट, स्थान
बथेड । तकव
खतिविङ्ग ढङ्क कारामे
रिषय रसुक र्पापकता
एर शिल्प शीलक प्रचवता
खरैत खडि । एक
दिने यदि प्राचीन ठङ्क
गर्भ रन्दनाक बचना
कएनहि तँ दोसव
दिस सौनेठ
(चतुर्दशपदी) र्नेनेड
खादि निखरामे पूर्ण
सफलता प्राप्त कएनहि

जीरनाथ या 1910-
1977

स्वरेन्द्र या 'स्वमन'
1910-2002

जन्म: ग्राम : रँलीपुव, जिना-समस्तपुर

। प्रकाशित प्रति:

प्रतिपदा, अर्चना,साउन-

भादर, अकारनी, अन्नर्दि, पयस्विनी, उतवा

आदि तीससँ अधिक मौनिक करिता-

पुस्तक: प्रकष-पवीष्ठा, अन्नगीताजनि, श्रुत

श्रुगाव तथा रर्षिनोकव, पाविजात-

हवर्षा, प्रष्टजन्म, आनन्द-रिजय आदि

कतिपय ग्रन्थक अन्नराद-संपादन;

◆मैथिली कारा पव संस्कृतक

प्रभार◆ नामक समीक्षा-

ग्रंथ । ◆पयस्विनी◆ नेन १९९१ मे

साहित्य अकादेमी पुरस्कार

तथा ◆उतवा◆ पव १९९५ मे मैथिली

अकादेमीक रिद्यापति पुरस्कार प्राप्त ।

। ◆प्रष्ट

चवित◆ महाकारा पव

दिनका 1979 अ क

साहित्यक अकादेमी

पुरस्कार भेटैन्हि

। 1980 अ. मे दिनका

अभिनन्दन ग्रन्थसमर्पित

कएन गेन्हि ।

पं. वामचन्द्र
या 1910-

गाम तरौनी । काशी

मिथिला ग्रन्थमानक

सम्पादक ।

मैथिलीक प्रथम दैनिक पत्र ❖स्वदेशी❖क

नख्खप्रतिष्ठा सम्पादक । १९९३- स्वरेन्द्र

मा ❖स्वमन❖ (बरीन्द्र

नाठकारनी- बरीन्द्रनाथ

टैगोब, बाँझा)नेन साहित् खकादेमी

मैथिली खन्नुराद प्रबन्काव । २०००

अ. - प. स्वरेन्द्र

मा ❖स्वमन❖, दबलुंगा;यात्री-चेतना

प्रबन्काव ।

'नागार्जुन' रैद्यनाथ मिश्र 'या त्री' 1911-1998

जन्म खपन मायागाम सतनखामे भेनन्दि, जे
हनकर गाम तरौनीक समीपहिमे खिछि, जिना-
दबलुंगा । मून नाम: रैद्यनाथ मिश्र ।
हिन्दीमे नागार्जुन नामे प्रख्यात । प्रकाशित
ग्रन्ति: चित्रा, पत्रहीन नख गाड (मैथिली
करिता-संग्रह); पारो, रैनचनमा, नरनुबिया
(मैथिली उपन्यास); हगधावा, सतबगे
पखोरानी, प्यासी पखवाङ्ग खार्थे, खिचडी
रिप्लर देखा हमने, तुमने कहा था, हजार
हजार बाहो रानी, प्रबानी जूतियो का
क्लोवस, बनेगर्भा, ईसे ली हम का ! ईसे
ली तुम का ! (हिन्दी करिता-
संग्रह); बतिनाथ की चाची, रैनचनमा, नख
पौध, बाँझा रैद्येसबनाथ, रकण के

खबसीप्रसाद सिंह 1911- 1996

जन्म: ग्राम-एरौत, जिना-समन्तीपुर ।
प्रकाशित ग्रन्ति: माठिक दीप, पूजाक
हून, सूर्यमन्थी (करिता-संग्रह), मेघदूत
(खन्नुराद), खबसी, नन्ददास, संजीरनी (हिन्दी
कारा संग्रह) । ❖सूर्यमन्थी❖ नेन १९४४
मे साहित् खकादेमी प्रबन्काव प्राप्त् ।

खब जयदेर मिश्र 1911- 1991 शिष्य गं गानाथ मा

রৈঠে, দুখমোচন, ফুল্পীপাক, খলিনন্দন, উগ্রতা
বা, গমবতিয়া (হিন্দী উপন্যাস); ঋসমান মে
চন্দা তেৰে (কহাণী সংগ্রহ); ভাস্মাফব (হিন্দী
খল্ড কাৰা); খল্লহীনম্ ফিয়াহীনম্ (নিৰ্বন্ধ-
সংগ্রহ); গীত গৌৰিন্দ; মেঘদূত; রিঘ্যাপতি কে
গীত, রিঘ্যাপতি কী কহানিয়া (খল্লবাদ)

। ❖পত্ৰহীন নল্ল গাছ❖ জেন ১৯৩৮ মে
সাহিত্য ঋকাদেয়ী প্ৰবন্ধাব শ্ৰাপ্ত । যাযাৰবী
জীৱন । মেথিনী শ্ৰতিনিধিক কপমে কস
ভ্ৰমণ । নাগাৰ্জুন (স্ব. শ্ৰী ব্ৰেণনাথ
মিশ্ৰ ❖যাৰ্ণ❖), হিন্দী ঋ মেথিনী
করি, ১৯৯৪ ঞ.মে সাহিত্য ঋকাদেয়ীক
ফেনো (ভাবত দেশিক সৰোঁচ সাহিত্যিক
প্ৰবন্ধাব) ।

যশোধব ন্যা

মিথিনা ব্ৰেভর, দৰ্শনি
মেথিনী
পোখীপব 1966 মে পহিন
সাহিত্য ঋকাদেয়ী প্ৰবন্ধাব
মেথিনী জেন শ্ৰাপ্ত ।

ব্ৰেণনাথ মল্লিক 'রিধ্' 1912-1987

১৯৭৩- ব্ৰেণনাথ মল্লিক ❖রিধ্❖
(সৌতায়ন, মহাকাৰ্য) জেন
মেথিনীক সাহিত্য ঋকাদেয়ী
প্ৰবন্ধাব ।

ভীম ন্যা 1912-

পূৰ্ণিয়া জিনাক মদনপ্ৰব
গামক । জন্ম ৩ নৱম্বৰ
১৯১২ ঞ. । বৰ্ণেণীক শ্ৰী
খ্ৰামানন্দ সিংক
খধাম্ৰতামে ❖নাৰাযণ
সঁকীৰ্তন মহামল্লনী❖ক
স্থাপনা ।

बाधानाथ दास १९१२-

उपेन्द्र ठाकुर 'मोहन' 1913-1980

जन्म १९१३ अ. मे दवर्भंगा जिनक चतबिया ग्राममे
 भेनन्हि । मू. २४-३-१९४० । संस्कृत शिक्षामे
 साहित्यार्थी ओ रङ्गोदा बाजक रिद्वत्-
 पवीष्कासँ **साहित्य-बनेक** उपाधिसँ रिभूषित भेनाह
 । दैनिक खारिठमे आदिखिसँ, पश्चात् १९७० सँ
 मिथिला मिहिक उप-सम्पादक एर सह-सम्पादक कर्पे
 कार्य करैत १९७७ मे सेरा निवृत्त भेनाह । मोहनजी
 कबीर पचास बर्य साहित्य साधनामे लागन बहनाह ।
 रिजयानन्द, कर्जबजन, सुदर्शन, पुल्लरीक, शासनो, रामन
 आदि छद्म नामसँ पने-पनेकामे विविध विषयपब
 हिनक लेख सभ प्रकाशित भेन अछि । मोहन
 जीक **राजि ठठन ढवनी**मे १०१ गोष्ठ करिताक
 संकलन अछि जाहिमे हिनक सुदीर्घ कार्या-खाबधनाक
 रिबिध रिचाबधनाक ओ रिबिध खनभूतिक सामग्री
 उपनद्ध अछि । एहि पुस्तकपब मोहनजीकेँ १९७४
 मे साहित्य अकादमी पुरस्कार भेठनन्हि । एहिसँ रूढ
 पूर्ण हिनक **हूनडानी** नामक करिता संग्रह सेहो
 प्रकाशित भेन छन ।

जयनाथ मिश्र 1913-1985

শ্রীকান্ত ঠাকুর "রিচ্যানকাব"

পঞ্জীকাব মোদানন্দ না 1914-
1998

খানন্দ না 191
4-1988

নহ্ন দৌত পঞ্জীশাস্ত্র মার্ভন্ড পঞ্জীকাব মোদানন্দ
না, শিরনগব, খববিয়া, পূৰ্ণিয়া। পিতা-স্ব. শ্রী
ভিখিয়া না। গৃক- পঞ্জীকাব ভিখিয়া না।
পূৰ্ণিয়া জিনাক র্নৈনী নগক শিরনগব গামক।
জন্ম ২২ সিতম্ব্বব ১৯১৪ গ্ৰ।। সৌবাঠমে খপন
মৌসা স্ব. নৃঠননা সঁ পজীশাস্ত্রক খধ্যন।
১৯৪৫-১৯৩১ গ্ৰ। ধবি দবভংগামে বহি খাচার্য
বমানাথ নাৰ্কে পাঁজি প্ৰওননি। শাস্ত্রার্থ
পবীক্ষা- দবভংগা মহাবাজ ক্ৰমাব জীৰেশ্বিব
সিহক যজ্ঞপরীত সঙ্কাবক খরসব পব
মহাবাজাধিবাজ(দবভংগা) কামেশ্বিব সিহ দ্বাবা
খাযোজিত পবীক্ষা-1937 গ্ৰ। জাহিমে মৌখিক
পবীক্ষাক ক্ৰুখ্য পবীক্ষক ম.ম. ডা. সব গগানাথ
না ভুনাহ।

ঠেক্যা হামেগারা, নিদেশিক মি
খিনা মূজিযম, নিগাঠা

মাঁগনি খরাস 1908-
1943 সংগীতত্ৰ

বামাশ্রিয় না 'বা
মবংগ' খন্ডিনর
ভাতখন্ড 1928
-2009

পচগন্ডিয়ামে জন্ম খা খ্প
রঁএসমে মুল। পচগন্ডিয়াক
বায়রঁহাদ্ৰব নক্ষ্মীনাৰাযণ সিহক
শিষ্য।

জন্ম ১১ খগস্ত ১৯২৫
গ্ৰ। তদনুসাবভাহ
গ্ৰন্থপক্ষ একাদশী
তিথিকেঁ মধ্বরনী

जिनानुसृत खजूवा
नामक गाममे लेनहि ।
खलिनर
गीतांजलि, हुनकव
उचकोटिक शाम्त्र बचना
खुडि । मिथिनारासी श्री
वामवंग बाग
तीवडुकिड, बाग रैदेही
डेवर, खां बाग
रिग्यापति कन्यां केव
बचना सेहो कएने छथि
खां मैथिनी भाषामे
हिनकव खयान ❖ बजयति
गति बाग: ❖ केव
खनुकप खुडि ।

वामचतुव मल्लिक धूपद संगीत
1905-1990

खलियनारवायण मल्लिक

हमव तारानन्द
सिंह, संगीतज्ञ

संगीताचार्य वाररहाद्व नम्मनी
नारवायण सिंह

पडित पवमानन्द चौधरी, संगीतज्ञ

धूपदयनारवायण न्ना

संगीत भास्कर बाजफुमाव श्वा
मानन्द सिंह १९१७-१९९४

मिथिनेशि फुमाव मा, तर्रना रादन

नागेश्वर नान
कर्ण, तर्रना रा
दक

रौरू साहेरै चौधरी 1916-
1998

दवभंगा जिनक दुनावपुर गामक । १९४३

डा. मे जीरिकार्य कनकता खननाह ।

नरम कस्सामे सुवाज्य खान्दानमे रॉमि

कए शिम्काक गतिश्री । कनकतामे स्थानीत

मैथिल संघमे प्रवेश । कनकतामे

मैथिली आर्ट प्रेस. ९/१५, थिनात घोष

नेन, कनकता-१००००७ सँ मैथिली-मिथिना

खान्दानमे

सफिय । ❖फुसेस❖ आ ❖चाका❖ दूठा

नाटक । १९१९-१९ धवि ❖मिथिना

दर्शन❖ आ ❖मैथिली दर्शन❖ मैथिली

मासिकक संपादन ।

नस्मण (नखन) मा 1916-
2000

मिथिना बाज्य खलियानी ।

शुक्रदेर मा 'उं
पेन' 1916-

गोड्डा जिनक

खनखदत-महेनपुरक

निरासी । जन्म १७

खकठूरव १९१७ डा. ।

बामचबित्र पाल्दुय "अशु" १९११
-२०१०

नम्बूनीनाथ ना मिथिना चित्रकना 1917
-1990

उपेन्द्र नाथ
ना 'र्यास'
1917-2002

जन्म स्थान-हविप्रव
रकशीठेन, मधुरनी, रिता
ब । १९३९-
उपेन्द्रनाथ ना **र्यास**
(दू पत्र, उपन्यास) नेन
साहित्य अकादेमी
प्रबन्कावसँ सम्मानित ।
साहित्य अकादेमीक
अनुवाद प्रबन्काव प्राप्त
। प्रकाशित ग्रन्थि:
ह्रमाव, दू पत्र
(उपन्यास), रिडरना, भ
जना तजने (कथा-
संग्रह), पतन
संन्यासी, प्रतीक
(कारा), महाभावत
(पहिन दू परी) आदि ।

मनमोहन या 1918-
2009

जन्म
मबिसरमे, खत्रुकण, रीवडोग्या, मिथिलाक
निशाम्बमे । २००९- स्र.मनमोहन
या (गंगापुत्र, कथामग्रह)पब मूलापवात
साहित्य अकादमी पुरस्कार ।

बुद्धिधारी सिंह बमकब 1919
-1991

जन्म मधुबनीमे 1919 अ. मे भेन । अपन
पिता स्र. म्हेमधारी सिंहसँ रिक्तिव रिषयक
शिक्षा ग्रहण कएनहि । अ. वामपुत्र
कानेज, मधुबनीक मैथिली रिभागाध्याक्ष डनाह
। जतएसँ अरकाशि प्राप्त कएनहि ।
रान्या-रसुहिंसँ अ. करिकार्यमे लागन बहनाह
अछि । संस्कृत तथा मैथिली दूनू भाषामे
दिनक बचना प्रकाशित अछि ।
यथा-मैथिलीमे अ.प्रयास (कथा-मग्रह),

ब्रजकिशोर रमा 'मणिपद्म'
1918-1986

जन्म स्थान-रहेड 1, दबडंगा रिहाव ।
१९१३- ब्रजकिशोर रमा अ.मणिपद्म
(लैका रनिजावा, उपन्यास) लेन साहित्य
अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित ।
उपन्यासकाव, कथाकाव ओ करि ।
प्रकाशित ग्रन्थि:
कोलागर्न, कनकी, अर्धनारीशुव, लोबिक
रिजय, लैका-रनिजावा, नरहवि-
अशहवि, बाय बपान, आदिम ग्रनाम
आदि उपन्यास ओ कथकाव (नाटक)
आदि ।

आद्याचरण या 1920-

प. सहदेव या
१९१९-

"मिथिला की धरोहर"
पोथी प्रकाशित ।

चन्द्र भानु सिंह
1922-

२००४- चन्द्रभानु
सिंह (शेकुलना, महाकारा)
लेन साहित्य अकादमी
पुरस्कार ।

◆मधुमती◆, ◆थमवरौपु◆ (करिता-संग्रह),
◆शिवशिया◆ (खड-कारा) ◆स्युति साल्त्री◆
(महाकारा) खादि ।

सुधांशु शेखर चौधरी 1922-
1990

जन्म दवर्तगाक मिश्रैनामे 1922 अ. मे
भेनहि तथा मून् 1990 अ. मे भेनहि ।
किड्ठ दिन रिभिन्न जरीकामे बहि पश्चात्
साहित्यकावक जरीरन श्रावस्तु कएन । किड्ठ
दिन ◆रैदेही◆क सप्सादन श्री सुमनजी एर
श्री प्रुक्तकान्तु मिश्रैजीक संग कएन
तपेश्चात् 1960 अ. सँ 1982 अ. धवि
पठनामे ◆मिथिना मिहिर◆क सफल
सप्सादन कएन । हिनक दू गोष्ठ नाष्ठाप्रति-
◆भरुगागत चाक जिनगी◆, लेष्ठागत
खाँचव◆, तथा ◆पहिन सॉम◆ हिनक
नाष्ठाक नीक रारहाविक खन्नभरक पविचायक
खड्ठि । ड्ठनामसँ हिनक दू गोष्ठ उपन्यास
मिहिर◆ मे प्रकाशित भेन खड्ठि । हिनक
उपन्यास अ रतहा ससाव◆ जे मैथिनी
खकादयी द्वावा प्रकाशित भेन खा जाहि
पव 1980 क साहित्य खकादयीक प्रवस्काव
देन गेन ।

बाम गकरौन
सिंह
बाकेशी (१९१२-
१९९४)
जन्म १४ जूनाग
१९१२, मून् २१
नरखँव
१९९४.हिनकव
मैथिनी
नोकगीत (संग्रह
खा
सप्सादन) एकष्ठा
नेजेल्दवी पोखी
रँनि गेन
खड्ठि ।

जयकान्तु
मिश्रै (१९२२-
२००९)
मैथिनी साहित्यक
एकष्ठा रँड्ठ
पेघ रिद्वान
डॉ. जयकाँत
मिश्रै सन् १९५२
मे गनाहारौद
रिश्नैरिद्यानयक
खंग्रेजी खा
खाधुनिक
यूरोपियन भाषा
रिभागक
प्राहफेसव खा
हेड पद सँ
सेरानिरुतु भेन
ड्ठनाह । तकवा
रौद ओ चित्रकूष्ठा
ग्रामोदय
रिश्नैरिद्यानयमे
भाषा खा समाज

रिज्ञानक डीन
कपमे कार्य
कएनन्हि । स्न.
मिश्र अखिन
भावतीय मैथिनी
साहित्य समिति,
गनाहारौदक
अध्यापक, गंगानाथ
बिसर्च अस्पृष्टाष्ट,
गनाहारौदक
अरैतनिक सचिव
आ सम्पादक,
हिन्दी साहित्य
सम्मानन, प्रयागक
प्ररंभ रिभागक
संयोजक आ
साहित्य अकादमी,
नग्रा दिल्लीक
मैथिनी प्रतिनिधि
आ भाषा
सम्पादक बहन
छनाह । मैथिनी
साहित्यक
अतिहास, लोक
निठैरेचव आँफ
मिथिना,
कीर्तनिया ड्रामा
सभक फिर्तिकन
एडीशन, नेक्चर्स
आँफ थामस

हाडी, नेकचर्म
आन होव
पोएट्स आ द
काम्प्लेक्स स्टागन
गन एंगनिशि
पोएट्री हिनक
निखित किछ
ग्रंथ खछि ।
हिनकव बृहत
मैथिनी शिछ
कोष मात्र दू
खल्द प्रकाशित
भए सकन,
जाहिमे
देरनागवीक संग
मिथिनाम्कव आ
होनेष्टिक
खग्रेजीमे सेहो
मैथिनी शिछक
नाम बहए । ३
फेब्रुवरी २००९
केँ सात रजे
साँनमे हिनकव
निधन भइ
गेनन्हि ।

उपेन्द्र ठाकुर

१९२९-१९९९

History of
Mithila,
Madhubani
Painting,
Studies in
Jainism and
Buddhism in
Mithila आदि
पोथी
प्रकाशित ।

गोरिन्द ना 1923-

जन्मस्थान- गमहपुर, सविसर
पाली, मधुवनी, रिहाव । सिद्ध
कथाकाव, उपन्यासकाव, नाटककाव, भाषा
ऐतिहासिक ओ अन्वयदादक । साहित्य
अकादेमी पुरस्कार, साहित्य अकादेमी
अन्वयदाद पुरस्कारसँ सम्मानित । रिहाव
सवकावसँ कामिन बुद्ध पुरस्कार, प्रियर्सन
पुरस्कार आदिसँ सम्मानित । प्रकाशित
ग्रन्थः
उपन्यास, नाटक, कथा, करिता, भाषा
रिज्ञान आदि रिभिन्न रिधामे अङ्कितस
ठा पोथी प्रकाशित । प्रकाशिनः
सामाक पौती,नेपानी साहित्यक गतिहास
(अन्व) आदि । १९९२- गोरिन्द
ना (सामाक पौती, कथा)पुस्तक लेन
साहित्य अकादेमी पुरस्कारसँ सम्मानित
। १९९३- गोरिन्द ना (नेपानी
साहित्यक गतिहास- फुमाव
प्रधान, अङ्ग्रेजी) लेन साहित्य अकादेमी
मैथिली अन्वयदाद पुरस्कार । प्रबोध
सम्मान 2006 सँ सम्मानित । रिदेह
सम्पादकक समानान्तर साहित्य अकादेमी
हेल्लो पुरस्कार २०१० (समग्र योगदान
लेन)

योगानन्द ना

1923-1986

दिनक जन्म मधुवनी
जिनाक कोगनथ
ग्राममे 1923 अ. मे
जेनेहि ।
मृत्यु 1986 मे जेनेहि
। अङ्ग्रेजीमे एम. ए.
कएनाक पश्चात् अ किछ
दिन चन्द्रधरी मिथिला
कालेजमे प्राध्यापक
बहनाह । रिहाव
प्रशासनिक
सेवामे 1981 धरि
रिभिन्न पदपव कार्य
कएन । तपेश्चामैथिली
अकादमीक
निदेशक 84 धरि
। योगानन्द नाजी
मैथिली साहित्यमे अपन
उपन्यास 4 भनमानस 4 ए
र 4 परिणो 4 क हेतु
ख्यात छथि । दिनक
नाटक 4 मुनिक
मतिभ्रम 4 एर कथा
संग्रह 4 उड्डित
रंशी 4 यथेष्ट, प्रतिष्ठा
प्राप्त कएने छथि ।
एकव अतिविज्ञ अ
महामो गायक

बामप्रज्ञा या 'किस्न' 1923-1970

आधुनिक धावाक रिशिष्ठ करि, कथाकाव, चिन्तक । प्रकाशित प्रति: आमेनेपद (करिता संग्रह), मेथिनी नरकरिता (सम्पादन) ।

उमानाथ या 1923-2009

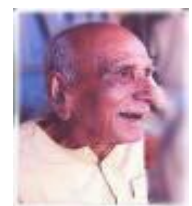
जन्म:-01-01-1923, मू 07-12-2009 महरिन, भुधरनी । भूतपूर्व अउरेजी रिभागाध्याक् एर प्रति-अनपति मिथिना रिश्वरिद्यालय, दवभंगा । बचना:-रेखाचिने, अतीत (कथा संग्रह); मेथिनी नरीन साहित्, गन्ध धवष, रिद्यापति गीतशती (सम्पादन) । १९५१- उमानाथ या (अतीत, कथा) पव मेथिनीक साहित् अकादमी प्रवक्कावसँ सम्मानित ।

आमेकथाक अन्नराद एर आमक जनखबी नामक एक कथा संग्रहक सम्पादन सेहो कएने छथि ।

ज्योत्शिकर दास 1923-2006

শ্রীশ্রী নাবায়ণ সিংহ 1924-
2005

হিন্দী, সংস্কৃত, মৈথিলী, পানী এৰু ফাবসীক
ৰিদ্দান্ । মিথিনা, মৈথিন এৰু মৈথিনীক ঙ্গ
খনন্য ভঙ ছুথি । কনকভা বহি মিথিনা
দৰ্শন❖, মৈথিনী কৰিতা❖, মৈথিনী
বৰ্গমচ❖ ঙ্গদি পলেকাক শ্ৰকাশিনক মাধ্যমসঁ
শ্ৰী শ্ৰীশ্রীধজী মৈথিনীক জে সেরা কএন
ঙ্গছি তকব র্গন থেইমে সম্ভর নহি ।
ঙ্গনেক রঁওনা প্ৰতিক ঙ্গ ঙ্গন্বরাদ সেহো
কএন ঙ্গছি । হিন্দীমে সেহো
হিনক ❖কৰিতা সংগ্ৰহ❖ শ্ৰকাশিত ঙ্গছি
। কনকভা বিশ্ববিদ্যালয়মে হিন্দীক পূৰ্ণ
ঙ্গধ্যক্ষ । ২০০২- ডা. শ্ৰীশ্রীধ নাবায়ণ
সিংহ (পতমডক স্বব- ফুৰ্ত্তন ঙ্গন
হৈদব, উর্দু) নেন সাহিব ঙ্গকাদেমী মৈথিনী
ঙ্গন্বরাদ পুবস্কাব ।

শ্ৰীশ্রীধব সিংহ, শ্ৰীজমোহন ঠা
ফব, শ্ৰীভঁকব না, মদনেশ্বৰ
মিশ্ৰী 1924-
2004, ননিত নাবায়ণ মিশ্ৰী,
দেৱনাথ বায়

মদনেশ্বৰ মিশ্ৰী 1924-
2004

"এক ভনীচ মহাবানী" শ্ৰকাশিত ।

মতিনাথ মিশ্ৰী মতংগ 1924-

ঙ্গমোঘ নাবায়ণ
না "ঙ্গমোঘ"
1924-

ঙ্গানন্দ মিশ্ৰী 19
24-2007

डॉ. जयमन्त मिश्र १९२३-
२०१०

जन्म १३-१०-१९२३. मूल ०१-०९-
२०१०, गाम-ठगा-हविप्रव-मजबही।

१९९३- जयमन्त मिश्र (करिता
रुस्रुमाजनि, पद्य) नेन साहित् अकादेमी
प्रवस्काव- मैथिनी।

चन्द्रनाथ मिश्र अमर 1925-

जन्म: थोजप्रव, मधुवनी। रविग्र
करि, कथाकाव-उपन्यासकाव। हास्य-रांग्यक
करितामे र्नेजोह। मैथिनीक नेन समर्पित
राजिद्व। पाँच दर्जनस र्नेसी कथा आ
रिदागवी, रीबकन्या (उपन्यास) जन समाधि
(कथा संग्रह) प्रकाशित। १९५३- चन्द्रनाथ
मिश्र अमर (मैथिनी पत्रकावितक
गतिहास) नेन साहित् अकादेमी प्रवस्कावसँ
सम्यानित। एम. एन.

एकेडमी, नरेवेवियासवायर्स शिक्षकक रूपमे
अरकाशि प्राप्त। अशा

दिशा, ग्दग्ददी, अगचक्र, उनठा पान आदि
करिता संग्रह प्रकाशित। १९९५- चन्द्रनाथ
मिश्र अमर (पवशुवामक रीछन र्नेवायन
कथा- बाजशेखर र्नेस, र्नेग्ला) नेन साहित्
अकादेमी मैथिनी अन्नराद प्रवस्काव।

चन्द्रनाथ मिश्र अमर २०१० मे मैथिनी साहित्
नेन साहित् अकादेमीक फेलो (भावत
देशिक सर्वोच्च साहित्क प्रवस्काव)।

महाजिनाथ न्या (1926-2009)

शुभंकव मा 1926-

प्रश्नकान्त मिश्री १९२५-
२०००

दीनानाथ पाठक 'रँझु'
1928-1962

जगदानन्द मा 1928-

खनंत रिहारी
नान दास "गन्दु"
" 1928-2010

२००१- खनन्त रिहारी
नान दास ❖गन्दु❖ (हफ्ता
आ योछा-अगम सिंह
गिबि, नेपानी)नेन साहित्य
अकादेमी मैथिली अन्तराद
प्रबन्धकार ।

दुर्गनाथ मा "श्रीशि"

हिनकर जन्म मधुबनी
जिलाक रिष्टा गाममे
१९२९ अ. मे भेलन्हि ।
हिन्दी आ मैथिलीमे
एम.ए. आ बी.एड. केनाक
रौद किछ दिन स्कूलमे
अध्यापन, फेर मिन्नत
कानेज, नहेबियासबाय
मे मैथिली आ हिन्दी
रिभागक अध्यापक ।
मैथिली भाषामे पहिल
पी.एच. डी. "श्रीशि"
जीक मैथिलीमे प्रकाशित

बाजकमन चौधरी 1929-
1967

महिषी, सहवसा । बचना:- खादि
कथा, खान्दानन, पाखव
हून (उपन्यास), स्रवगथा (करिता
संग्रह), ननका पाग (कथा संग्रह), कथा
पवाग (कथा संग्रह सम्पादन) । हिन्दीमे
खनेक उपन्यास, करिताक
बचना, चौबन्नी (रैडना उपन्यासक हिन्दी
कपासुव) खल्लु प्रसिद्ध ।

रिश्निनाथ न्या "रिषपायी"
1929-2005

"बाम स्वयंसे सागव" (मैथिली
बामायण) १९५० अ. मे प्रकाशित ।
२३. जनरवी २००३. के. मू. ।

जयधारी सिंह 1
929-2007

समीक्षक, करि ।
प्रकाशिन: रौद्रगणमे
तात्रिक सिद्धांत, समीक्षा
शाम्ना खदि । बामप्रज्ञ
कानेज, मधुर्वनीमे
मैथिली रिभागक पूर्
खवाम्फ ।

শীলেন্দ্র মোহন না 1929-
1994

১৯৯২- শীলেন্দ্র মোহন না (শিবতচন্দ্র
রাজি ঞা কনাকাব-স্বরৌধচন্দ্র
সেন, ঞ্ৰংজী)নেন সাহিব ঞ্কাদেয়ী
মৈখিনী ঞ্ৰন্বরাদ পুবস্কাব ।

গোপানজী না 'গোপেশী'
1931-2008

জন্ম মধুৰ্ণনী জিনাক মেহথ গাময়ে
১৯৩১ ঞ্ৰ।মে ভেনহি । হিনকব
বচিত ঞ্ৰসোন দাগক চিষ্টী, ঞ্ৰথম
ভেন ঞ্ৰাঙ্ক ডী, ঞ্ৰএনরম, ঞ্ৰঞার
কছ মন কেহন নগৈঞ, "মখানক
পাত" প্রকাশিত ভেন জাহিমে
সোনদাগক চিষ্টী রেশি লোকপ্রিয়
ভেন । ২০০৬ ঞ্ৰ.-শ্রী গোপানজী না
গোপেশী, মেহথ, মধুৰ্ণনী:যাত্রী-চেতনা
পুবস্কাব ।

রিজযনাথ ঞ্ৰাফব 1929-
2008

রিরেকানন্দ ঞ্ৰাফব 1931-

২০০৩- রিরেকানন্দ ঞ্ৰাফব (চানন ঘন
গঙ্কিয়া, পদ্ম)মৈখিনী নেন সাহিব
ঞ্কাদেয়ী পুবস্কাব ।

বমেশীচন্দ্র রমা
1930-

তাবাকাত মিশ্র
1931-

ঞ্ৰাবি মধুসূদন ঞ্ৰাফব 1932-

ননিত 1932-
1983

জন্ম স্থান রসৈঠ চানপুৰা
মধুৱনী, ৰিহাব । শ্ৰসিহ
কথাকাৰ ও উপন্যাসকাৰ
। প্ৰকাশিত প্ৰতি:
প্ৰতিনিধি, (কথা
সংগ্ৰহ), পৃথ্বী-পুত্ৰ
(উপন্যাস) আদি ।

ধূমকেতু 1932-
2000

জন্ম স্থান
কোণনখ, মধুৱনী, ৰিহাব
। শ্ৰসিহ
কথাকাৰ, উপন্যাসকাৰ ও
কৰি । প্ৰকাশিত প্ৰতি :
দু ঠা কথা সংগ্ৰহ ও এক
ঠা উপন্যাস ।

তাৰাশিকব বন্দোপাধ্যায়ক ৰংগনা
উপন্যাস "খালোগ্য নিকেতন"ক মেথিলী খনুৱাদ
নেন সাহিন্ খকাদমীক খনুৱাদ
পুৰস্কাৰ 1999 ভেঠেৰন ছহি ।

বাজমোহন না 1934-

জন্ম স্থান ফমবৰাজিতপুৰ, বৈশালী, ৰিহাব । শ্ৰখাত
কথাকাৰ ও সম্পাদক । খাগ কাহি পবসু (কথা-
সংগ্ৰহ) নেন ১৯৯৬ মে সাহিন্ খকাদেমীসঁ সম্মানিত ।
প্ৰকাশিত প্ৰতি : এক খাদি একাত, স্মৃঠ সাঁচ, একঠা
তেসব, খনুনগ্নক, খাগ কাহি পবসু (কথা
সংগ্ৰহ), গনতীনামা, ভনহি
ৰিহ্যাপতি, ঠীপ্পণীবাদি (খানোচনা) । ❖খাবম্ভ❖ পত্ৰিকাক
সম্পাদন । শ্ৰবোধ সম্মান 2009 সঁ সম্মানিত ।

ৰিহ্যানাবাষণ ঠা
ফুৰ 1933-

ডা. ধীৰেন্দ্ৰ 1
934-2004

জন্ম স্থান
নোহনা, মধুৱনী, ৰিহাব
। শ্ৰসিহ
কথাকাৰ, উপন্যাসকাৰ ও
কৰি । প্ৰকাশিত
প্ৰতি: ফহেসে খা
কিবণা, পমাগত ঘূৰক
খাগি, শিতকপা ও মন
খপন মন্দিব
(কথাসংগ্ৰহ) হুগবমে
ঠাঁগন কোঠ, কাহি ও
খাগ (কৰিতা সংগ্ৰহ)

बमेशी नाबायश १९३४- २०११

नाम- बमेशी नाबायश दास, जन्म १३. मार्च
१९३४ कें मधुर्नीक रूहेवा गाममे । पिता-
श्री हविरल्लभ नान दास । शिक्षा
मधेपुव, मधुर्नी आ पठनामे । १९७१ अ.सँ
१९९४ अ. धवि ए.एन. कानेज, पठनामे
हिन्दी रिभागमे अध्यापन । पाथवक
नार (मैथिली कथा
संग्रह, १९१२) प्रकाशित । मूळ १२ जनरवी
२०११ कें पठनामे ।

श्री सन्नाबायश सिंह आ बाघरा
चार्य

सहित कैंक रिधामे
रिभिन्न पोथी ।

मायानन्द मिश्री
1934-

हिनक जन्म ११ अगस्त
१९३४ अ. कें सुपौन
जिनाक रूनेनियाँ गाममे
भेननि । भाऊ
नोठा, आगि योम
आ पाथव आउव
चन्द्र-रिन्द- हिनकव
कथा संग्रह सभ छन्हि ।
रिहाई पात
पाथव , मंत्र-
पुत्र ,थोता आ चिडे
आ सुयसु हिनकव
उपन्यास सभ छन्हि ॥
दिशातव हिनकव करिता
संग्रह छन्हि । एकव
अतिविज मोले की
नैया माठी के
रोग, अथम शिन पुत्री
च,मंत्रपुत्र, पुरोहित
आ मनी-धन हिनकव
हिन्दीक प्रति

तावानन्द तक्ष १९३३-
२०११

सोमदेर 1934-

उपन्यासकाव उ करि । साहित्य
अकादेमी पुरस्कारसँ सम्मानित ।
प्रकाशित ग्रन्थ: चान्नादाग, होठन
अनाबकनी (उपन्यास), कान ध्वनि
(कविता संग्रह), चरैरेति (गीति
नाट्य) सोम सतसग
(दोहा) । २००२- सोमदेर (सहस्रश्रुती
चौक पव, पद्य) लेन साहित्य
अकादेमी पुरस्कार । २००१ अ. - श्री
सोमदेर, दवभंगी, यात्री-चेतना
पुरस्कार, प्रबोध साहित्य सम्मान
२०११ ।

अडि । १९५५- मायानन्द
मिश्र (मंत्रपत्र, उपन्यास)प
व मैथिलीक साहित्य
अकादेमी पुरस्कारसँ
सम्मानित ।
प्रबोध सम्मान 2007सँ
सम्मानित ।

बाजनन्दन नान
दास 1934-

"कण्ठितक"क
सम्पादन । "चित्रा-
रिचित्रा" प्रकाशित ।

बमानन्द भेषु 1934-
2011

जन्म स्थान

उसमामठ, दबभंगा, रिहाव ।

रविग्रु करि, कथाकाव ओ

उपन्यासकाव । साहित् अकादेमी

प्रबन्कावसँ सम्मानित । प्रकाशित

कृति: कचोष्ट, त्रिकोण, अतमीन

अकाशि (कथा-संग्रह), दूधफून

(उपन्यास), अततः, ओकरे नाम

(करिता-संग्रह) ।

२०००- बमानन्द भेषु (कतेक

बास रात, पद्य)नेन साहित्

अकादेमी प्रबन्काव । रिदेहे

सम्पादकक समानाबुव साहित्

अकादेमी हेल्लेओ प्रबन्काव

२०११ (समग्र योगदान नेन)

कानीकांत ना "रूँच"
1934-2009

हिनक जन्म, महान दार्शनिक

उदयनाचार्यक कर्मभूमि

समस्तुप्रब जिनाक कवियन

ग्राममे 1934 अ. मे तेननि

। पिता स्र. पडित

बाजकिशेओव ना गामक मध्य

रिग्रानयक प्रथम प्रधानाध्यापक

डनह । माता स्र. कना देरी

गृहिणी डनीह । अतबन्नातक

समस्तुप्रब

काेनेज, समस्तुप्रबसँ कयनाक

पश्चात् रिहाव सबकावक प्रखड

कर्मचारीक कपमे सेरा प्रार्बन्

कयननि । रानहि कानसँ

करिता लेखनमे रिशेषे कति

डन । मेथिनी

पत्रिका - मिथिना

मिहिव, माष्टि - पानि, भाखा

तथा मेथिनी अकादेमी पठना

द्वारा प्रकाशित पत्रिकामे

समय - समय पब हिनक

बचना प्रकाशित होगत बहननि

। जीरनक रिभिध रिधारै

अपन करिता एरँ गीत प्रस्तुत

श्याम चन्द्र 193
4-

उपन्यास "कपा

दीदी" प्रकाशित । गाम

मनंगिया, जिना- मधुर्नी

।

कयननि । साहित् खकादयी
दिग्री द्वावा प्रकाशित मैथिनी
कथाक विकास (संपादक डा०
रौसुकनीनाथ ना) मे हास्य
कथा कावक सूची मे डा०
रिग्यापति ना हिनक
बचना ❖❖धर्म शास्त्राचार्यक
उल्लख कयननि । मैथिनी
खकादयी पठना एर मैथिनी
मिहिव द्वावा प्रशसा पत्र
भेजन जागत डन
। श्रुगाववस एर हास्य वसक
संग-संग रिचाव मुनक
करिताक बचना सेहो कयननि
। डा० दुगुनीनाथ ना श्रीशि
सकनित मैथिनी साहित्क
गतिहासमे करिक कपमे
हिनक उल्लख कएन गेन खडि
। प्रकाशित
प्रति (मूलापवात) : कनानिधि-
करिता-संग्रह ।

डोबीनान शर्मा "श्रीत्रिय" १९३
३- -

वामभद्र, धनुषा, नेपाल १९३३-
२०२०

साहित् तथा खग्यान्त म्केत्रक कतोक सखन
राजिसभ खपन प्रेषणाव्रात आ पथ-प्रदर्शक

केदावनाथ
चौधरी (१९३७-)

मैथिनीक पहिन फिल्म
ममता गारिय गीत' केव

"মিথিলা কী পাল্দিং পবম্পবা" পোখী
প্রকাশিত।

মালিত ছুথি । মৈথিলী সাহিত্য-ক্ষেত্ৰে হিনক
পৰিচয়ক মাদে এতৰীথ কহরঁ পযাপ্তি হোএত জে
মৈথিলীক মূৰ্ফ্ণ্য সাহিত্যকাব ডা. ধীৰেন্দ্ৰ হিনকা
মৈথিলী সাহিত্যক সৰ্ৱশ্ৰেষ্ঠ কথাকাব মালিত ছুথি
। হিনক কথামে প্ৰতীকামেকতাক খদন্তত
প্ৰয়োগহিঠা নহি, খপিত্ত একঠা খাদৰ্শ কথাক
সমস্ত শ্ৰেষ্ঠসভাৰিগ্ণমান বহিত খছি ।
কথাকাবক খতিবিজ্ঞ গা উক্ৰেষ্ঠ,
সমানোচক, নাটককাব খা করি সেহো ছুথি ।
লেপানমে মৈথিলীক পহিন মোলোড্ৰামা নিখরীক
শ্ৰেয় সেহো হিনকা জাগত ছনি । সামাজিক
অবীতিসভকঁ অশনিতাসঁ চিত্ৰণ কবরীমে, চিন্তনীয়
রনএরীমে খা মন-মন্ত্ৰুপব খমিঠ ছাপ ছোছরীমে
বামভদ্ৰ সিফ্ৰহস্ত ছুথি । ধনুযা জিনাক অর্থা
গামমে জনমন বামভদ্ৰক পূর্ণ নাম বামভদ্ৰ কর্ণ
ছনি । খগুৱেজী বিষয়ক অরকাশিপ্ৰাপ্ত শিক্ষক
বামভদ্ৰ ব্যাকরণ, পাঠ্যপুস্তক খা সহায়ক
পুস্তকসভ নিখরীক কাজমে নিবন্তব সফিয়
ছুথি ।

নির্মাতা দুয়মেসঁ একঠা
নির্মাতা ছুথি কেদাবনাথ
চৌধৰী খা দোসব
মদনমোহন দাস । রাঁদমে
খাৰ্থিক মজরুঁবীৰশী তেসব
সহনির্মাতা ভেনখিন
উদয়ভাগ্ন সিং । মাতা-
শ্ৰী. অক্ষয়পৰী দেৱী,
পিতা- শ্ৰী. কিশোৰী
চৌধৰী, জন্ম: ০৩/০১/১৯৩৬
গ্রা.+পত্নী. লেহবা
(দেবভংগা), খ্ৰী
পাবিৰাবিক সদস্য-পনৌ-
শ্ৰীমতী অক্ষয় চৌধৰী,
সঁতান- প্ৰথম পুত্ৰী-
শ্ৰীমতী কিৰণা না, দ্বিতীয়
পুত্ৰী-শ্ৰীমতী অর্চনা
চৌধৰী, শিক্ষা- ১৯৩৯+
গ্রা.মে খর্শাস্ত্ৰমে
স্নাতকোত্তব, ১৯৩৯ গ্রা.মে
না । ১৯৩৯ গ্রা.মে
কিনিকোনিয়া বি.বি.সঁ
খর্শাস্ত্ৰ মে স্নাতকোত্তব,
১৯৭১ গ্রা.মে মাৰ্কেটিং এড
ডিস্ট্ৰীবুশিন বিষয়মে
গোলডেন গেট্ যুনিৱৰ্চিটী,
মানহ্ৰাসিকা, USA সঁ
এম.ৰী.এ., ১৯৭৪ মে ভাবত
খাগমন । ১৯৭১-৭৩ ক
ৰীচ তেহবান খা

ईकफूर्तमे । फेब रँङ्ग, पुणे होगत विष्णयवमेठक रीद २००० सँ नहेवियसबाय, दरुङ्गामे निरस । ७ ष्टा ँपन्यास- चमेनीबानी २००४, कबाव २००७, माह्व २००४, अर्राबा नहितन २०१२, हीना २०१३, अथना २०१४. सम्मान- १) रिदेह साहित सम्मान, र्थ-२०१३ (सावखड मेथिनी मच, बाँचा द्वाबा), २) प्ररौध साहित सम्मान, र्थ-२०१७ आ ३) केदाव सम्मान, र्थ-२०१७, 'अर्राबा नहितन' नेन ।

जीरकांत 1936-

नाम- जीरकान्त मा,पिता-गुणानन्द
मा, माता-महेश्वरी देवी, जन्म-
२३.०१.१९३७ अन्तुखट, जिना-सुपौन ।
लोकवी-रिज्ञान शिक्षक (ड.रि.खजौनी
१९३९-४१), हिन्दी शिक्षक (ड.रि.डेउठ
एर ड.रि.पोखवाम १९४१-४४) । पहिन
बचना-गजोडा या आ
ठिठही (करिता, जनरवी १९७३ मिथिना

देरकांत मा 1936-

डॉ अमरेशी पाठक 1936-

हिनक जन्म सीतामहरी
जिनक अन्तुआत सामावि
ग्राममे १९३७ मे तेनहि
। १९३९ मे पठना
रिन्नेरिग्यानयसँ मेथिनीक
एम. ए. परीक्षामे प्रथम
श्रेणीमे प्रथमस्तर पाउन

मिहिव) । पहिले छपन पोथी- दू फहसेक
 राठ (उपन्यास ११३+) । नूतन पोथी-
 थिथिबक रीथवि (२००१ रान पद्य
 कथा), अठली खसनग बनमे (पद्य-कथा
 संग्रह) आ पजवि प्रेम
 प्रकासिया (जीवन-वृत्तक अशि) । प्रबन्ध-
 साहित्य अकादेमी १९९८ तके अछि
 चिडो, पद्य, किवण
 सम्मान (१९९९), रैदेही
 सम्मान (१९९३) । प्रकाशित पोथी-

करिता संग्रह: नाचू हे पृथ्वी (१९), धाव नहि
 होगछ दूज (१९), तकेत अछि
 चिडो (१३), थाँडो १ (१९९३), पानिमे
 जोगले अछि रैस्त्री (१९), हूनगी
 नीनाकाशमे (२०००), गाछ मून-
 मून (२००४), छान
 मोहाउन (२००३), थिथिबक
 रीथवि (२००१)

कथा-संग्रह: एकसवि ठाँडो कदम तब
 रे (१२), सूर्य गलि बहन
 अछि (१३), रस्तु (१३), कवमी
 मीन (१९)

उपन्यास: दू फहसेक
 राठ(३+), पनिपत(११), नहि, कतह
 नहि (१३), पीयब गनार
 छन (१९), अगिनरान (१९)

। १९३९ सँ १९३० धरि
 बामग्रन्थ
 महारिद्यानय, मधुवनीमे
 राथ्याता कपेँ तकवा
 रौद पठना
 रिश्वेरिद्यानयमे राथ्याता
 कपमे कार्य कवए
 नगनाह । पठना
 रिश्वेरिद्यानयमे मैथिनी
 रिभागाध्याय कपेँ ।
 मैथिनी उपन्यासक
 खानोचामेक
 अध्यायन शोध प्ररिखपव
 तिनका रिहाव रिश्वे-
 रिद्यानय द्वारा डि. निर्दक
 उपाधि लेठनहि । अ
 शोध प्ररिख पुस्तकाकाव
 कपेँ सेहो प्रकाशित
 लेन अछि रिहाव
 बास्त्रभाषा पविषदक
 रिद्यापति अन्धारनीक
 सम्पादक मन्दनक सदस्य
 । तिनक अग्र प्रकाशित
 बचना अछि निरख
 संकनन । एकवा
 छोटि रिचित पने-
 पनेकामे तिनक कतेहो
 निरख प्रकाशित छहि
 । मैथिनी अकादमी
 द्वारा प्रकाशित कथा-

हिन्दी ख़बराद- निशानु की

चिडो या (तकैत ख़डि चिडो, साहित्य

ख़कादमी, दिल्ली २००३) ।

अरौध सन्मान २०१० मँ सन्मानित ।

रैनबाम १९३६-
२००८

जन्म स्थान

पचली, मधुबनी, बिहार ।

बिशिष्ट, कथाकार ।

प्रकाशित ग्रन्थ : दकचन

देरौन (कथा-संग्रह) ।

मैथिनीपुत्र प्रदीप १९३६-

ग्राम- कथराव, दवडंगगा । प्रशिक्षित

एम.ए., साहित्य बने, नरीन शोम्ब्री, पचाङ्गि

साधक । हिनकव बचित "जगदन्त खती

खरनन्त हमव" आ "सडक सुधि खहाँ नए

ड्री हे खन्त, हमवा किए बिसले ड्री ये"

मिथिनामे नेजेड भए गेन खडि ।

संग्रहक गहो एक

सम्पादक डुथि । आ

खधिकतव डुच सुबवीय

खानोचानामेक निरँख

निथेत डुथि ।

२०००- डो. खमबेशी

पाठक, (तमस- डीम्हा

साहनी, हिन्दी)नेन साहित्य

खकादमी मैथिनी खबराद

पुबस्काव ।

बामदेर ना १९
३६-

कथाकव, समीक्षक, खबरा

दक, ग्रंथ सम्पादक ।

साहित्य खकादमीक मून

एरँ खबराद पुबस्काव

प्राप्त कर्ता न. ना.

मिथिना बिभुबिङ्गानय

दवडंगगाक मैथिनी

बिभागक पूरँ प्राचार्य ।

प्रकाशिन: पसिमेत पाथव,

(खब.) खादि ।

१९९१- बामदेर

ना (पसिमेत

पाथव, एकाकी)नेन साहित्य

वरीन्द्र नाथ ठाकुर 1936-

जन्म पूर्णिया जिलाक धमदाहा
ग्राममे 1936 अ. मे भेलन्हि । नेने
अरसुआँ गीत गएबामे एर करिता
निखरामे विशेष बचि । कोनो मच पव
ठाढ़ भेना पव अ सहजहि श्रीतारुँ
खाल्लादित करैत छथि । दिनक सात
गोठ मैथिलीक गीत संग्रह, एक मिला
महाकार, एक अयोगधर्मी कार, एक
उपन्यास, एक नाटक **एक बाति** एर
एक हिन्दी नाटक, प्रकाशित भेल छन्हि ।

करीतिनाबायण मिश्र 1937-

बिनोद बिहारी शर्मा 1937- 2003

मैथिल कवण कायस्थक पाँजिक
सररुम्फण, बँनानक रौनिहाव ओ पल्लरी तथा
अन्य कथा (कथा संग्रह)

रीरेन्द्र मल्लिक 1937-

जन्म-
3 जनवररी 1937 अ. प
बसौनी, मधुबनीमे । करि,
सम्पादक, समीक्षक ।
अखब, अगनिपत्रक
सम्पादन । अखि-
शिखा (करिता संग्रह) ।

जन्म ११ जूना १९३१ ग्रा. केँ ग्राम
शोकहावा (रौरीनी), जिना रंगुमवायमे
भेनहि । हुनकर प्रकाशित प्रति अछि
सोमान्त, महानगव (दीर्घ करिता), हम
सुवन नहि निखरै, धनुस होगत शक्ति
सुप (एहि पोथीपव साहित्य
अकादमी १९९७ प्रबन्धक), आदमीकेँ
जेहित (करिता संग्रह) । संभव-अपन
एकतमे, स्मृति यात्रा, पत्रक दर्पणमे ।
सम्पादन- आखव मासिक
पत्रिका, आधुनिक मैथिली साहित्य,
'६३, बाजकमन जरीन आ साहित्य,
'६८, कथा-संकलन- कान कोठरी ।
आलोचना- अर्थातव-२००४

अशुभ्रन रुमाव सिंह 'मौन'
१९३८-

ग्राम+पोस्ट- हसनपुर, जिना-
समस्तीपुर । मैथिलीमे १.नेपानक मैथिली
साहित्यक
गतिहास(रिवाजगव, १९१२ ग्रा.), २.ब्रह्मग्राम(विपो
तजि दवर्तगा १९१२
ग्रा.), ३.मैथिली त्रैमासिक
सम्पादन (रिवाजगव, नेपान १९१०-
१३ ग्रा.), ४.मैथिलीक लेनागीत (पठना, १९११
ग्रा.), ५.नेपानक आधुनिक मैथिली

गौरीकांत चौधरीकांत १९३७-
२००१

महेश्वरनाथ मल्लिक १९३८-

शुगन किशोर
मिश्र १९३१-
२००१

मैथिली शिष्टकोष ।

पद्मशुभ्रनाथ ना १
१९३१-

ग्राम- मेरुथ
(मधुबनी), प्रति-
डांगमेलीन अफ पीस
गन गल्लनिश
ड्रामा, फिश्चियन पोएटिक
ड्रामा ।

साहित्य (पठना, १९९४-९५), ३. प्रेमचन्द
चयनित कथा, भाग- १ आ२
२ (खन्नराद), १. राष्ठीकिक
देशीमे (महनाव, २००३.
३.) । २००४- डॉ. शङ्कर ऋमाव
सिंह ❖मोहन❖ (प्रेमचन्द की कहानी-
प्रेमचन्द, हिन्दी) जेन साहित्य अकादेमी मैथिनी
खन्नराद प्रबन्काव ।

हरनानन्द मिश्र १९४०-
२०००

जन्म पकड़ ी
कोठी, सीतामढ़ी, बिहार ।
स्वरिखात
करि., संपादक, समालोचक ।
प्रकाशित प्रति- तारत
एतरे, भोवक प्रतीक्षामे (करिता
संग्रह), भावतक भाषा
सर्देशक, पारो, बाजकमन चौधरी
की ग्यावह कहानियाँ (खन्नराद) ।

बिनेष्ट पासरान 'बिनेष्टगम'
१९४०-

जन्म मधुबनी जिलाक एकहथो ग्राममे
१९४० ३. मे भेनहि ।

फरुख बहमान
हासमी १९४०-
२०११

जन्म-पठना जिलाक
रैवाह गाममे । बृत्ति
अध्यापक । हिन्दी करिता
संग्रह "बश्मि बाशि" आ
मैथिनी करिता
संग्रह "निर्मोहि" प्रकाशित
। १९९३मे अर्बुनकनाम
आजाद- अर्बुनकरि
देसनरी, उर्दूस मैथिनी
खन्नरादपव साहित्य
अकादेमीक मैथिनी
खन्नराद प्रबन्काव ।

गुणनाथ न्या

गुणनाथ न्या "लोक मञ्च" मैथिली नाट्य पत्रिका क संचालन- सम्पादन केने छथि। मैथिलीमे आधुनिक नाटकक प्रणेन। हूँकब नाटक सभ अछि:

मध्यामिनी: एकाङ्क नाट्य शैलीमे दृष्टा पात्र, प्रकथ संग्रह परिवारक पक्ष लेनिहार आ मन्त्री तकर बिरোধी।

पाथेय: एकाङ्क नाट्य शैलीमे बचित, हूँदा पूरुषिक सभ विशेषता एमे लेलैत। हूँदा अतिनेता मिथिलाक अघोषितसँ दूथा भन् गामकेँ कर्मस्थानी रैनरैत छथि, स्रजन बिरोध करै छथि।

नान-बूमकूब: एकाङ्क नाट्य शैलीमे बचित। दाही रौदीसँ नमारन निम्न आ मथा-निम्न रञ्ज स्रतंत्रताक पहिनहियो आ बाँदो जीरिरोपार्जन लेन प्रवास कबरी लेन अतिशुभ्र छथि।

सातम चबित्र: एकाङ्क नाट्य शैलीमे बचित। मैथिली बंगमचप बहिना अतिनेत्रीक अन्तार, सातम चबित्रक प्रतीकामे पूरुषिास खतम भन् जागत अछि।

शुभम चोधरी 1941-1998

गाम- पिडाकड, जिना- दवर्तगा। प्रख्यात कथाकार ओ उपन्यासकार। शुभसक प्रकाशित कृति : कथा-शुभस, शुभसक कथा, नर घब उठ्य प्रवान घब खसय, दिदरन (कथासंग्रह), अतिशुभ्र, हगप्रकथ, हमा नग बहर्, नराबन्ध, बाजा पोखबिमे कतेक मञ्चरी (उपन्यास)। विभिन्न महत्त्वपूर्ण पत्रिकाक सम्पादन। त्रैमासिक कथा गोष्ठी 'सगब वाति दीप जवय' केब प्रारम्भ। १९९०- शुभस हूँमार चोधरी (शुभसक कथा, कथा) लेन साहित्य अकादमी प्रबन्कारसँ सम्मानित।

साकेतानन्द 1940-

रविश्री कथाकार, गणनाथक (कथा-संग्रह) लेन साहित्य अकादमी प्रबन्कारसँ सम्मानित। प्रकाशित कृति: मैथिली कथा साहित्यमे 1962 सँ स क्रिय। गोडेक चानिस-पचास ठा कथा, बिपोतजि, संस्वरण, यात्रा-रिबरण मैथिलीमे प्रकाशित अथिकशि पत्र-पत्रिकामे छपन। पहिन मैथिली कथा अक्षिसिब 1962मे मिथिलामिहिव अमे प्रकाशित। हिन्दिओमे दू दर्जन कथा अदि प्रकाशित। सन 99मे छपन पहिन कथा-संग्रह गणनाथक के ओही रश्मि साहित्य अकादमी प्रबन्कार। पैघ रौह सँ अरैरना

शेष नकिः आधुनिक सामाजिक पूरुणिक नाठक ।
पिता-माताक मूलक रौद खग्रजक खन्नजक
प्रति पितुरत रारहाव ।

खजुक लोकः पूरुणिक नाठक । रिषय
निम्नमधरणीय रेरौजगारी आ रिषाहक दायिन्नक
रौम ।

जय मैथिनीः पूरुणिक नाठक । मिथिनाक
भाषिक-सांस्कृतिक समझा एकव कथारसु
खडि ।

महाकरि रिद्यापतिः रिद्यापतिक नर रिद्विषण ।

रिपत्रिके रेखाकित
करैत, पयारिबण के
कथा रसु रैना
क बाजकमन प्रकाशिन
स प्रकाशित एर खंत
चर्चित
उपन्यास (डोकूमेट्री
फिक्शन)
सरस्वति । आकाशिरा
णीक वास्त्रुय कार्यक्रममे
प्रसावित दू ठा उल्लखनीय
रुत कपक- महानन्दा
खतयावणा पव
खाधावित जंगन
रौनता ह एर
मावखड के ग्रामीण
स्फुरक अन्नत डागनक
समझा पव खाधावित
रुतकपक लेना
जेगन चर्चित एर
प्रसिद्ध ।

गगेशि गुंजन 1942-

जन्म

स्थान- पिनखरीह, मधुरनी । श्री

गगेशि गुंजन मैथिनीक प्रथम

प्रेमशंकर सिंह 1942-

ग्राम+पौस्ट- जोगियावा, थाना- जाले, जिना- दरभंगा

। मौनिक मैथिनीः १. मैथिनी नाठक ओ बंगमच, मैथिनी

खकादमी, पठना, १९१+ २. मैथिनी नाठक परिचय, मैथिनी

मार्कन्देय श्रवासी

1942-2010

जन्म

ग्रामः गकथाव, जिनाः

चौरथिया नाटक बुधिरधियाक
लेखक छथि आ हिनका
उचितरजा (कथा संग्रह) क लेन
साहित् अकादमी प्रबन्धक भेटैत
छन्हि । एकब अतिबिबुत
मैथिलीमे ह्य एकठा मिथ्या
पविचय, लोक स्नु (करिता
संग्रह), अन्धब- गजोत (कथा
संग्रह), पहिन
लोक (उपन्यास), आग
बोव (नाटक)प्रकाशित । हिन्दीमे
मिथिलीचन की लोक
कथाँ, मणिपद्मक
लेका- रनिजाबाक मैथिलीसँ
हिन्दी अन्ववाद आ शिद्ध तैयाव
है (करिता
संग्रह) । १९९४- गणेश
गुजन (उचितरजा, कथा)पुस्तक
लेन सहित् अकादमी प्रबन्धकसँ
सम्मानित ।

देवेन्द्र ना १९४३-

गाम-
चानपुरा (मधुबनी), प्रति-
रिद्यपतिक शुंगारिक पदक
कारशास्त्रीय

अकादमी, पठना, १९५३ प्रबन्धार्थ ओ रिद्यपति, अचा
प्रकाशिन, भागनपुर, १९५७ ४.मिथिलीक रिद्यति जौरन
मा, मैथिली अकादमी, पठना, १९५९३.नाट्यान्वाचय, शैखब
प्रकाशिन, पठना २००२ ७.आधुनिक मैथिली साहित्यमे हास्य-
रंग्या, मैथिली अकादमी, पठना, २००४
१.प्रपाणिका, कर्णगोष्ठी, कोनकता २००३., +.अक्षर, अचा
प्रकाशिन भागनपुर २००५ ९.ह्यगसधिक प्रतिमान, अचा
प्रकाशिन, भागनपुर २००५ १०.चेतना समिति ओ
नाट्यामच, चेतना समिति, पठना २००५ । २००९ अ. -श्री
प्रेमशैकब सिंह, जोगियाबा, दबलगा यात्री-चेतना
प्रबन्धक ।

डा. भीमनाथ ना १९४५-

जन्म:कोणनथ, मधुबनी, बिहार । प्रथम
करि, समालोचक, प्राध्यापक
। अरिधिरा निरन्ध्र पुस्तक लेन सन्
१९९२मे सहित् अकादमी प्रबन्धकसँ

समस्तुप्रब । प्रकाशित
प्रति: अगम्यायिनी
(महाकारा); एतदर्थ (करि
ता संग्रह), अक्षर
चेतना (कारा संग्रह) ।
अभियान, ह्य
कानिदास (उपन्यास) ।
अगम्यायिनी लेन
१९५९मे सहित् अकादमी
प्रबन्धक प्राप्त ।

महेन्द्र मर्णिया

१९४६-

गाम- मर्णिया, जिना-
मधुबनी । मैथिलीक
स्वपविचित

अध्यायन, नानदास, सुधाकर ना
"शास्त्री", अन्नभर, रंदिनि
जागड्ड घरे ठा।

सम्मानित । प्रकाशित
प्रति: त्रिधावा, रीणा, की हृद्रेण की
नहि, नाम तँ थिक ओएह (करिता
संकनन), पविचायिका, सीतावाम ना, करि
चूङ्ग मणिक कार साधना, विरिधा
(निरंध, आनोचना), ठौरव चोकसँ आदि ।

नाटककाव, बंग निर्देशिक
एरँ मैत्रोवंगक संस्थापक
अध्याम् । लोक साहित्य
पव गंजीव शोध आनेथ
। मैथिलीमे 13ठा
नाटक, 19ठा एकाकी,
14ठा बुक्क आ 10ठा
रेडियो नाटक प्रकाशित
आ आकाशवाणी सँ
प्रसारित । सीनियर
फ्रेन्डशिप (भावत
सबकाव), गंठबनेमिनन
थिएठव
गंठिचूठ (नेपान), प्ररौ
ध साहित्य सम्मान आदि सँ
सम्मानित । संप्रति
ज्यातिबिम्ब निखित
मैथिलीक प्रथम पुस्तक
रर्षिनोकव पव शोध
कार्य । श्री महेंद्र
मनगियाक जन्म २०
जनरँबी १९४७ मे मधुबनी
जिलाक मनगिया गाममे
भेनेहि । मनगियाजी
मैथिली हिन्दी, अंग्रेजी
आ नेपानी भाषाक
जानकाव आ थियेठव
शिक्षण, पठकथा लेखन
आ तसेम्बहनी शोधक
हरीनाम शिक्षक

डॉ. बाम दयान बाकेशी, सर्नाही, नेपाल 1942-

मेथिनी मातृभाषा, हिन्दीक प्राध्यापक आ नेपालीक लेखक आ तीनु भाषा बाकेशीक राज्जिब्लमे एना ने मिमबाएन डेक जे क्लोनहूस हिनका भिन्न नहि कएन जा सकैत अछि । आ विशेषतः नेपालीमे निर्येत छथि, रूदा लेखनक विषय मुनतः मेथिनीए संस्कृति बहैत छनि । ओना मेथिनी, हिन्दी आ अंगुुरेजीमे सेहो आ अनेक वचना कएने छथि । नेपालक बाजकीय-प्रज्ञा-प्रतिष्ठानक सदस्य बाकेशी दिग्वि रिप्लिग्वानयसँ पीएचडी आ अमेरिकास्थित गल्डियाना यूनिभर्सिटीसँ पोस्ट डॉक्टरेट बिसर्च कएने छथि । डा. बाकेशीक जन्म २३ जूनाग १९४२ अ. क२ सर्नाही जिलाक सिमोर्टियामे भेल छनि । नेपाली, मेथिनी, हिन्दी आ अंगुुरेजीमे मौलिक, सम्पादित आ अनुदित क२ कवीर दू दर्जन पोथी प्रकाशित, दर्जनभवि देशक

उपेन्द्र दासरी 1943-2001

जन्म स्थान बामपुव-कोविगामा, दवलगा । करि-कथाकार, गीत-गजनकार । प्रकाशित प्रतिः यत्राक रूपमे (करिता संग्रह) । हिन्दीमे अनेक पोथी प्रकाशित । ओहिसँ मेथिनी अन्नराद हेतु मूलपत्र साहित्य अकादेमीसँ प्रबन्धित । २००३- उपेन्द्र दासरी (कथा कहिनी- मोज दाम, उडाया) नेन साहित्य अकादेमी मेथिनी अन्नराद प्रबन्धित ।

उदयचन्द्र न्या "रिनोद" 1943-

जन्म 5 अग्रेन 1943 अ. । गाम- बहिका, मधुवनी । जन्म- ग्राम- दूनहा, मधुवनी । प्रकाशित प्रतिः संक्रान्ति, मौसम अथवा पव, एहना स्थितिमे, तबि देह गौवा, एहि जनपदमे, दोहा तीन सय दू, कहनि पनी, सहवजमीन, अपस, अन्नराचक (करिता- संग्रह), धुवी (सहयोगी करिता संग्रह); जाँत

भ्रमण सेनो कएले छथि । नेपाल श्रद्धा
प्रतिष्ठानक सदस्यता- श्री बाय दयान बाकेशी
(1999) ।

बरेती बमण नान, जनकपुर
1943-

मंजेश्वर मा 1944-

जन्म ७ जनवरी १९४४ ग्रा.श्याम-

नानगज, जिना-मधुवनीमे ।

प्रकाशित

प्रति: खाधि, खिचनहाव

गाम, रतसन वातिक

अजोत (कविता संग्रह): एक

रुठे दू (कथा संग्रह), ओमा

नेथे गाम रताह (नवित

निरुह) । मेथिनी कथा संग्रहक

हिन्दी खनुवाद फंडनी नामसँ

प्रकाशित । दि फुन्स

पेवाडागज (खुशेजीमे नवित

निरुह) । २००+ ग्रा.-श्री

मंजेश्वर मा, नानगज, मधुवनी

यात्री-चेतना प्रबन्धक ।

(कथा संग्रह), उदास

गाछक

रसत (नाटक) । माठि

पानि क रवेण

सम्पादक । २००३. ग्रा.-श्री

उदय चन्द्र

मा रिमोद , बहिका,

मधुवनी; यात्री-चेतना

प्रबन्धक ।

बनेश्वर मिश्र 1
945-

खनुवादक, निरुधकाव ।

प्रकाशिन: तमिन साहित्यक

गतिहास, भ्रमभूति (दू

खनुवाद) ।

२००५- मंत्रेश्वर ना (कतेक
डाबि पब, आमेकथा) पब
साहित् अकादमी प्रबन्काव ।

जगदीश प्रसाद मंडन

गाम-रैबमा, तम्बिया, जिना-मधरैनी ।
एम.ए. । कथाकाव (गामक जिनगी-कथा संग्रह
आ तरेगण- रान-श्रेवक नमूकथा
संग्रह), नाटककाव(मिथिनाक रैठी-
नाटक), उपन्यासकाव(मौनागन गाडक
हून, जीरन संघर्ष, जीरन मवण, उथोन-
पतन, जिनगीक जीत- उपन्यास) ।
मार्क्सवादक गहन अध्ययन । हिनकब कथामे
गामक नोकक जिजीरिषाक रर्पन आ नर
दृष्टिकोण दृष्टिगोचर होगत अछि । विदेह
सम्पादकक समानांतर साहित् अकादमी प्रबन्काव
२०११ मून प्रबन्काव- श्री जगदीश प्रसाद मंडन
(गामक जिनगी, कथा
संग्रह) । मैथिली उपन्यास 'पंथ' नेन साहित् अ
कादमी प्रबन्काव २०२१

बाज

महाबाजाधिबाज
नम्श्रीशिव सिंह
1858-1898

महाबाजाधिवाज बमेश्वर सिंह
1860-1929

रिनोदानन्द झा 1895-
1971

सुर्गीय रिन्याश्वरी प्रसाद मंडन,
बाजनेता 1919-1982

बामरिनास पासरान १९४७-

जन्म ३. जूनाग १९४७, गाम-
शेहवररौली, जिला थगङ्गा या। भावतीय
बाजनीतिज्ञ।

महाबाजाधिवाज कामेश्वर सिंह 1907
-1962

नरिंत नावायण मिश्र 1922-
1975

भूपेन्द्र नावायण मंडन

बाम नयण बाम "बमण"

सब हबगोरिन्द
मिश्र, थनीगङ्गा
था कामेश्वर सिं
ह

डॉ. बामरबन
यादर, नेपान
बाह्रुपति

कपूर्वी ठाकुर 1
921-1988

भोगेन्द्र झा

चतुर्बानन मिश्र

बमार्कान्त मिश्र

बमार्नाथ मिश्र "मिहिव"

"मैथिली ढुहारबा एरम्
नोकोजि प्रकाशि" प्रकाशि
त ।

गजेन्द्र नारायण चौधरी, पत्र
काव 1929-2008

मोहन भावद्वाज 1943-

गाम- नरानी, जिना- मधुर्नी ।

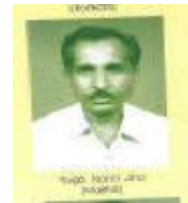
मैथिलीक प्रथव समालोचक । २००१

डा.-श्री आनन्द मोहन

ना, भावद्वाज, नरानी, मधुर्नी;यात्री-

चेतना प्रवक्ताव । प्रबोध

सम्मान 2008 सँ सम्मानित ।

योगानन्द मा
1955-

२००३- डॉ. योगानन्द

मा (रिहावक

नोककथा- पी.सी.बाय

चौधरी, अग्रजो)नेन

साहित्य अकादेमी मैथिली

अनुवाद

प्रवक्ताव । **अकाशित**

प्रति: नोकजीवन ओ

नोक साहित्य (निबन्ध)

1986, पविणीता (कथाक

र्याशि) 1987, हकीव

मोहन

सेनापति (अनुवाद)

हीवानन्द झा "शिक्षत्री"
, पत्रकार

दीनानाथ झा, पत्रकार

नबेन्द्र झा, थ
शिक्षत्री-पत्रकार

"रिकास ओ अर्थतंत्र" प्र
काशित ।

2000, 'खानेख
संघजन (निरंख)
2002, रिहाबक
लोककथा (खनुवाद)
2003, सनेहनता (रिनिरं
ख) 2006, मैथिली
पत्रकारिताकेँ सौ
रथ (निरंख)
2006, गहरंरवगीत (निरं
ख) 2007, लोक-
साहित्य ओ शिंद-
सम्पदा (निरंख)
2007, मैथिलीक
पावम्पबिक जातीय
र्यरसायक
शिंदारनी (शोष-खनख)
2009

प्रेमशंकर ना, पत्रकार

शिवदिन्दू चौधरी, पत्रकार

बाजेशुव
ना (१९२३-
१९११)

जन्म- सहवमा जिनाक
बन्सुखाव गाम (खार
सुपौन जिना) ।

प्रति- मिथिनाम्बक
उद्भर ओ

रिकास, खरहः उद्भर ओ
रिकास, मैथिनी साहित्यक
खादिकान, रिद्यापतिक
संगीतमे रचित नायक-
नायिका भेद एर बाग-
बागिनी रगीकवण ।

महाकरि रिद्यापति

नाटक, शास्त्रार्थ

नाटक, कन्दर्पीयाट

नाटक, एकादशी, रिद्याधव

-

कथा, उरशी, धर्मबाध-

कथा, मेनका ।

एस.एन.सवार्थी

मिथिलाक कला आ

शिंपकनापव लेखन ।

बाधाप्रच्छ चौधरी, गतिहासकाव 1921
-1985

मिथिलाक गतिहास, A Survey of Maithili Literature,
THE POLITICAL AND CULTURALHERITAGE OF
MITHILA प्रकाशित ।

प्रा. वामशैवणा
शर्मा १९२०-२०११

रिजयकान्त मिश्र गतिहासकाव
1927-1994

डॉ. रिजयकान्त मिश्रक जन्म १० अगस्त १९२७
मंगरौनी गाम - जे नरा ग्याय आ तत्रिक
साधनाक जन्म-स्थानी अछि- (जिना मधुवनी) मे
लेनछि । ओ 1948 मे प्राचीन भारतीय
गतिहास आ संस्कृति विषयमे एनाहारौद
रिश्वेतिथानयसँ सनाउकोउव उपाधि कएनाक बाद
कतेक रबख धरि रिहाव सबकाव आ पठना
रिश्वेतिथानयसँ सल्लख बहनाह आ 1957 अ. सँ
भारतीय प्रवाउन्न रिभागमे काज कएनछि आ
ओकव

शिंपुपानगढ़, कौशाली, रेशोनी, हस्तिनापुर, फुस
बाव, पाठनिपुत्र, कविधन, सोनपुर, रिनारनी,
नानन्दा, बाजगीव, चन्द्ररत्नी, आ हस्पी खुदागमे

द्विजेन्द्र नावायण ना, गतिहासकाव

सुरेश्वर ना, वा
जनीति रिज्ञान

२००१- सुरेश्वर
ना (अनुविष्कमे
रिस्फाष्ट- जयन्त रिज्ञ
नानीकव, मवाठी)नेन
साहित्य अकादेमी मेथिनी
अनुवाद प्रबन्काव ।

रिभिना तूमिकामे भाग नेनहि । दिनकब
निखन-सम्पादित पोथी सभमे अछि:
1.रेशोनी,1950 2.कम्बुबाब एक्काकेशिस: 1950-
1957 3.प्रवातन्न की दृष्टिमे रेशोनी 4.नागेशि
भुष्टाज पाविभाषेन्दुशेख 5.मिथिना अर्ष्ट एन्ड
अर्किटेक्चर (सम्पादित) 6.कनचवन हेबिठैज
अर्ष मिथिना 7.तुंगुवाव भजनारनी- एक
अध्यायन 8.श्रेष्ठ प्रवातन्नरिज्ञान- 9.प्रवातन्न
शिङ्कारनी ।

भागीवथ नान दाम

भावतक कएक देशेमे
बाजदूत बहन छथि आ
जी.ए.पी.पी. मे भावतक
प्रतिनिधि सेहो छनाह ।

कामेन्द्रनाथ न्या "अमन"
1938-

जन्म- 4 जनवरी 1938, गाम
कोगनथ (मधुवनी) ।
त्रिभास (कथासंग्रह) प्रकाशित ।

नश्मकान्त न्या विजर् रैक गरर्नव
1913-1988

भागानावायण न्या 1941-

एन. एन. न्या
डिप्लामेठ

बमार्कान्त बाय "
बमा" 1947

जन्म- भादो पूर्णिमा
सम्बत् 2003, प्रथम
बचना- रईक, रान

मासिक प्रयाग, कथा
रि शैषाक द्वि तीय
भागमे 1964-अं., प्रका
शि त प्रति (क)
ती नष्ठा रौराजी-(कसीसँ
मैथि नीमे मैथि नीमे
ठान्ठायक कथाक
खनुराद-1967-अं.मे, (ख)
हूनपात, करि ता
संग्रह 1978, (ग) भागक
गोना (2004 अं.मे),
(घ) कठैत पाँथि :
हँसत थाँथि , कथा
संग्रह-2005, शीघ्र
प्रकाशय- प्रकाशकान्त
मि श्रि (रिनि रँन्ध)
साहि ३य अकादेमी नञ
दि न्नी । प्रायः डेट
सए बचना (कथा-नि रँन्ध
करि ता) मैथि नी
हि न्दीक पत्र-
पत्रि का, आकाशिराणी एरँ
दूबदर्शनसँ प्रकाशि त।
प्रसावि त । साहि ३य
अकादेमी द्वारा
आयोजि त करि
सममेननक आयोजनक
क्रममे रनक चपेठमे
पड्ा दिहि ना पएव
छाँरा धवि गमा

प्रोफेसर महेंद्र १९४७-

जन्म: भेनाही, स्वपौन, रिहाव ।
प्रसिद्ध करि, कथाकाव, खानोचक ।
वृत्ति: भू.ना. रिश्निरिधानयक स्नातकोत्तव
केन्द्र, सहवसामे मैथिनी
रिभागाध्याक्ख । प्रकाशित छति साहित्य
खकामेसैँ प्रकाशित मोनोग्राफ
शेनेन्द्र मोहन न्ना । सहयोगी
सकनन-सकम्प । वाजकमन जयन्ती
प्रसंगक संपादन ।

महेंद्र १९४४-
२००९

जन्म मधुर्नी जिनाक
जमसम गाममे । प्रसिद्ध
मैथिनी गीतकाव खा
गायक ।

स्वभाषचन्द्र याद
१९४८-

जन्म ०३. मार्च
१९४८, मातुक
दीरानगर्ज, स्वपौनमे ।
पैतुक स्थान: रैनरौ-
मेनाही, स्वपौन । घबदे
थिया (मैथिनी कथा-
संग्रह), मैथिनी
खकामे, पठना, १९८३,
हानी (खेजेजीसैँ मैथिनी
खनुराद), साहित्य
खकामे, नङ्गा
दिल्ली, १९८८, रीङ्गन
कथा (हविमोहन न्नाक
कथाक चयन एर
भूमिका), साहित्य
खकामे, नङ्गा
दिल्ली, १९९९, रिहाई

खाँड (रँगना सँ मेथिनी
खन्नुराद), किस्मन सकम्प
लोक, सुपौन, १९९३.,
भावत-रिभाजन गुँव
हिन्दी उपन्यास (हिन्दी
खानोचना), रिहाव
बास्त्रभाषा
पविषद, पठना, २००१, बा
जकमन चौधरी का
सहलव (हिन्दी
जीवनी) सावशि
प्रकाशिन, नग
दिल्ली, २००१, रँनेत-
रिगङ्गत (कथा-संग्रह)
२००९ । मेथिनीमे कवीर
सतुवि ठा कथा, तीस ठा
समीक्षा खा हिन्दी, रँगना
तथा खग्रेजी मे खलेक
खन्नुराद प्रकाशित ।

सुभद्र मा 1909-
2000

"खामेशिन अख मेथिनी
लेखन"क लेखक ।

१९५७- सुभद्र मा (नातिक
पत्रक उतुव, निरन्तर)पव

बामारताव यादर, मेथिनी भाषिका,
नेपान 1942-

देश-रिदेशिक भाषारिज्ञान जर्नलमे पचासो खलेखक
द्वारा मेथिनीक रिशिष्टताकेँ उजागव केनिहाव । *मेथिनी*
प्रनिशाम्त्र 1984 अ. मे जर्मनीसँ खा *मेथिनीक सन्दर्भ*
र्याकवण 1996 अ. मे रँनिन खा न्यूयार्कसँ

योगेन्द्र प्रसाद
यादर, भाषि
की,सिबहा, नेपा
न 1946-

1998 अ. मे जर्मनीसँ
प्रकाशित *अशुज अण*

মৌখিক সাহিত্য ঋকাদমী

প্ৰবন্ধবসঁ সন্মানিত।

প্ৰকাশিত। ২০০০ ঙ্গ.মে বঁদনসঁ প্ৰকাশিত ভাবতীয়

ঋকাদমী প্ৰস্তক মে সঁকনিত হিনকব মৌখিক ভাষা সঁরধী

ঋনেখ বিশেষ উল্লখনীয়। নেপান বাজকীয় প্ৰভা-

প্ৰতিগ্গানসঁ পাসাঙ হ্ৰদ্ধ প্ৰভা-প্ৰবন্ধবসঁ সন্মানিত।

মৌখিক

সিষ্টেঞ্জ ঋ ঠ্ৰাপিক্স গন

নেপালীজ

নিস্থিষ্টিঞ্জ, বীডিংস গন

মৌখিক

বঁগ্গপ্ৰজ- নিঠবেচব এল্ড

কনচব ঋ নেঞ্জীথ্ৰাফনী

গন

নেপাল (সস্পাদিত) প্ৰকা

শিত। নেপান বাজকীয়

প্ৰভা-প্ৰতিগ্গানমে ভাষা-

রিভাগক প্ৰাত্ৰ বহি

কতোক মহব্ৰপূৰ্ণী কাৰ্যিক

সস্পাদন। নেপান প্ৰভা

প্ৰতিগ্গানক সদস্য়তা শ্ৰী

যোগেন্দ্ৰ প্ৰসাদ যাদৰ

(1994)। নেপান প্ৰভা

প্ৰতিগ্গান ঋজীৰন

সদস্য়তা শ্ৰী যোগেন্দ্ৰ

প্ৰসাদ যাদৰ।

বমানন্দ ঋ "বমগ্গ"

1949-

জন্ম: ০২ জনবঁবী 1949, শিক্ষা-

এম.এ., পীএচ.ডী., ঋজীৰিকা-

ভাবতীয় বিজৰঁ

বামনোচন ঠাফব 1949-

শ্ৰী বামনচন ঠাফব, জন্ম ১+ মাৰ্চ ১৯৪৯

ঙ.পনিমোহন, মধুৰঁনীমে। ববিগ্গ

করি, বঁগকৰ্মী, সস্পাদক, সমীক্ষক। ভাষাঙ

ঋন্দাননমে সফিয় ভাগীদাবী। **প্ৰকাশিত**

গংগা প্ৰসাদ মঁড

ন "ঋকেনা",

নেপান 1944-

পঁ স্ৰন্দব ঋ শাস্ৰী

বাষ্টিয় প্ৰতিভা

ব্লেক, পঠনা (সেরা
নিবৃত্ত)। **প্রকাশন:** 1. নরীণ
মৈথিলী করিতা, 1982, 2. মৈথিলী
নহর করিতা, 1993, 3. মৈথিলী
সাহিত্য ও বাজনীতি, 1994,
4. ঋথিযাসন, 1995,
5. ব্ৰেঁসাহন, 2003, 6. ভজাবন,
2005., 7. নিযর্চি ক্ৰেসে শুক
কর্বে ? হিন্দী- বিজর্
ব্লেক, পঠনাক প্রকাশন
সম্পাদিত 8. মৈথিলীক ঋবম্বিক
কথা, 1978 সমীক্ষা, 9. ঋযানন্দ
বচনারনী, 1981, 10. জনার্দন ন্য
জনসীদন প্রত
নির্দযীসাস্ত্র (1914) ঋ
প্ননর্বিরাহ (1926), 1984,
11. চেতনাখমাপ্রত ঋীজগন্নাথপ্নবী
যাত্রা (1910), 1994,
12. তেজনাথ ন্যপ্রত
স্বববাজরিজয নাঠক (1919),
1994, 13. বাসরিহাবীনাং দাসপ্রত
স্বমতি (1918), 1996, 14. জীর্ভ
মিপ্রপ্রত বামেশ্বব (1916), 1996,
15. ভেঠঘা 'ঠ (ভেঠরাতি),
1998, 16. কচয তঁ সব লে তঁ
হুঁসি, 1998, 17. প্ণাণন্দ ন্যপ্রত
মিথিলী দর্পণ (1925), 2003,
18. যদ্রব বচনারনী (1888-
1934) 2003, 19. শীর্ভ
ন্য (1905-1940) প্রত বিদ্যাপতি

প্রতি- গতিহাসহস্তা, মাটিপালিক গীত, দেশিক
নাম ভন সোন চিহ্না, ঋপূর্বা (কবিতা
সংহত), ব্ৰেঁতান কথা (রাগ্য), মৈথিলী নোক
কথা (নোককথা), প্রতিপ্ননি (ঋন্বদিত
কবিতা), *জা সকে ছী, কিন্তু কিএ*
জাউ (ঋন্বদিত কবিতা), নাথ প্রম
ঋন্বভবিত (কবিতা), জাদূগব (ঋন্ববাদ), স্মৃতিক
ধোখবন বংগ (সংস্ববণামেক নির্ভ্র), ঋথি
ন্বনন: ঋথি খোনলে (নির্ভ্র)। ঋন্ববাদ
নেং **ভাষা-ভাবতী সম্মান 2003-**
04 (সী. ঋগ. ঋগ. এন., মৈসূব) *জা সকে*
ছী, কিন্তু কিএ জাউ- শির্ভ চষ্টাপাধ্যাক রাঁগ্না
কবিতা-সংহতক মৈথিলী ঋন্ববাদ নেং প্রাপ্ত।
রিদেহ সম্পাদকক সমানান্ত্রব সাহিত্য ঋকাদেমী
প্নবস্কাব ২০১২ ঋন্ববাদ প্নবস্কাব- শ্ৰী বামনোচন
ঠাফব- (পন্নানদীক মানী, রাঁগ্নাসঁ মৈথিলী
ঋন্ববাদ, রাঁগ্না-উপন্যাস - মানিক রাঁগ্নাপাধ্যা)

প্নবস্কাবসঁ সম্মানিত।
মিথিলীচনক কিছু নোক
কথা (সঁকনন ঋ
সম্পাদন) ঋ শির্ভিক
হুঁন (ঋন্ববাদ) প্রকাশিত
।

बिबरण, २००५, २०. मैथिनी

उपन्यासमे चित्रित समाज,

२००३ । खनुवाद जेन भाषा-

भावती सम्मान २००४-

०५ (सौ. खा.ग. खा.ग. एन., मैसूर) छुओ

बिगना खाँठ कष्टा- हकीब मोहन

सेनापतिक ओइ या उपन्यासक

मैथिनी खनुवाद जेन प्राप्त ।

महेन्द्रनायाण निधि, धनुषा,
नेपाल

पबमेशुब कापडि, धनुषा, नेपाल

जयनायाण ना
"जिज्ञासु", ने
पाल

सुरेशि ना, नेपाल १९२०-
१९९५

रोहिणी बम ना १९५०-

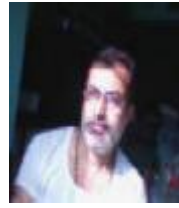
डॉ. कमनाका
नु भन्दावी १९
५२-

करिब (मैथिनी) पब
शोध ।

বিনোদ রিহাবী নান 1953-

জন্ম স্থান পচনী, মধুৱনী, রিহাব । চৰ্চিত
কথাকাব । সময়সঁ ঙুপব কথা প্ৰকাশিত
।

খবরিন্দ ঠাফুব 1954-

পবতী ধুঁটি বহন খন্ডি (কৰিতা
সংগ্ৰহ), খন্ডাবক বিৰোধমে (কথা
সংগ্ৰহ), বঁহুপিয়া প্ৰদেশে মে (গজন সংগ্ৰহ) ।

শ্যাম দবিহৰে 1
954-

জন্ম স্থান
বঁবহা, বঁনীপধুী
মধুৱনী, রিহাব ।
কৰি, কথাকাব ।
প্ৰকাশিত প্ৰতি :
সবিসোমে ভূত (কথা
সংগ্ৰহ) খনুদিত প্ৰতি :
কনিপ্ৰিয়া (ধৰ্মবীৰ
ভাবতী)

দিনেশি হুমাৰ না

মেথিনীক গতিহাসপব
লেখন ।

খশৌক হুমাৰ ঠাফুব

জন্ম 2 জনববী 1944 ঙা. ।
গাম বঁহু গাঁৱ (পডৌন) ।
নাগমডন (নাঠক-
খনুৱাদ), নিশািত, বসুধাক
সঁসাব (ঙপন্যাস)

প্ৰতাপনাবাযণ
না, নেপান

शीतन मा, नेपाल

उग्रनावायश मिश्र "कनक"

डॉ. शिमुनाथ
चौधरी 1920-
2008

गन्द्रकाति मा

पंचानन मिश्र

प्राफेसर ग्वबमे
ता

ज्यातिबिम्बपत्र लेखन ।

महेन्द्र नावायश सिंह "मगन"

सूर्यकाति मा, जनकपुर

बमणा मा (195
7-)

बचना: पश्चात्ताप (कथा-
संग्रह)-1995, कारा-
राष्ट्रिका (कविता-संग्रह)-
1999, खर्कबाब-
भास्कर (पूर्व-खण्ड) -
2002, खर्कबाब-
भास्कर (खर्कबाब

শাস্ত্র)- 2003, ভিন্ন-
খলিল (সমীক্ষা)-
2008, সংগ
সম্পাদন: যৈথিনী (মিথিনা
বিশ্ববিদ্যালয়, যৈথিনী
বিভাগক শোধ-পত্রিকা)
-
1996, সম্পাদন: যৈথিনী
(মিথিনা
বিশ্ববিদ্যালয়, যৈথিনী
বিভাগক শোধ-পত্রিকা)-
2007,2008

রিজযনাথ না

"খমীক নেন" (গীত-গজন
সংগ্রহ প্রকাশিত)।

যোগানন্দ হীবা

রাঁরাঁ রেঁনাথ

পহবা গমানপব (গজন
সংগ্রহ)

জগদীশ চন্দ্র ঠাকুর "খনি
" ১৯৩০-

মূন নাম জগদীশ চন্দ্র ঠাকুর, জন্ম:
27.11.1950, শৈলখাব, মধুরনী । সেরা নিবৃত

রিছানন্দ না 1965-

ব্রহ্মপুর্নিমা, ১৯৩৩.কে
কৈথিনিয়া, সম্মাবপব ঋধুরনীমে
জন্ম । পবাতী জকাঁ, রিঙ্জন

হবেধন না 19
50-

জন্ম ১০ জুনাগ ১৯৩০
গা. গাম- কোগনখমে ।

ব্লেক ঋষিকাবী। মৈথিলীয়ে প্রকাশিত পোখী-

1. তোবা খডনামে -গীত সংগ্রহ-1978;
2. ধাবক ওগ পাব-দীর্ঘ করিতা-
1999, গীত গঙ্গা (গীত সংগ্রহ), গজন গঙ্গা (গজন সংগ্রহ)।

কোনো পিবীত জকাঁ, দম্বফক
ফুন জকাঁ (করিতা
সংগ্রহ) প্রকাশিত। মুনত:
করি, থোঙ্ কখা নিখনি, জে
খপন মার্মিক ঋভিৰাজিক কাবণ
রেস চর্চিত ভেন।
বিডম্বনাপূর্ণ পবিস্থিতিক পাছু
জিন্দারাব সমাজার্থিক কাবণক
খোজ হিনকব মুন সৃজন শ্বেবণা
থিক।

ঋভিৰ্যত্রপক ঋধ্যণ
ছোঙ্ মার্মিৰাদী
বাজনীতিয়ে সক্ষিয়।
খলেক করিতা খা
খানোচনামেক নিরঙ্
প্রকাশিত। ঋন্বরাদ এর
বিকাস বিষয়ক শোধ
কার্যয়ে বচি। স্মতত্র
লেখন। শ্রুপতি এর
জীৱনক তাদাম্যে রৌধক
ঋগ্রাণী করি। "এনা
ত নহি জে" (করিতা
সংগ্রহ)। ২০০+ গ্ৰ. - শ্রী
হৰেপ্ত্র মার্কৈ করিতা
সংগ্রহ ঋএনা ত নহি
জে নেন কাঁতিনাবাষণ
মিশ্রৈ সাহিন্ সম্মান।

উদয় নাবাষণ সিংহ নচিকেতা
1951-

জন্ম-১৯৩১ গ্ৰ. কনকভামে। পহিন কারা
সংগ্রহ ঋকরযো রদন্তি। ১৯৭১ ঋখমৃতস্য
পুত্রা: ঋ (করিতা স্কনন) ঋঋ ঋনায়কক নাম
জীৱন ঋ (নাঠক)। ১৯৭৪ মে ঋএক ভন
বাজা ঋ/ ঋনাঠকক নেন ঋ (নাঠক)। ১৯৭৬-
৭৭ ঋশ্ৰবারভন ঋ/ ঋবামনীনা ঋ(নাঠক)।

আশীষ ঋনচিন্হাব

মুন

লেখন: ফমাৰি গছা (গজন সংগ্রহ), জঁঘাজোঙ্ ি (গজন
সংগ্রহ), ঋনচিন্হাব ঋখব (গজন, বঁৱাগ ঋ কতাক সংগ্র
হ), মৈথিলী গজনক ঋাকবণ ও গতিহাস, মৈথিলী ব্ৰেঁ
পত্রকাবিতাক গতিহাস, মৈথিলী গজনক বেডী বেকোনব,
শিঙ্ ঋঋ-শিঙ্।

ফুমাৰ পরন 19
58

গাম ফুরেঠা। কথা
সংগ্রহ, করিতা সংগ্রহ ঋ
রাগ্য সংগ্রহ শীষ
প্রকাথ। মৈথিলীয়ে
১৯৯০ গ্ৰ সঁ ৰিবন
লেখন। ২০০+ গ্ৰ. সঁ

१९१५मे जनक आऽ अग्र एककी ।

१९५१ ❖ अन्नभरण❖ (करिता-सकन) ।

१९५५ ❖ शिखरदा❖ (नाटिका) । १९६१-

❖ वरीन्द्रनाथक रान-साहित्य❖ (अन्नराद) ।

१९६५ ❖ अन्नप्रति❖- आधुनिक मैथिली

करिताक रंगनामे अन्नराद, संगति रंगनामे

दृष्टी करिता सकन । १९६९ ❖ अशुं ओ

परिहास❖ । २००२ ❖ आम थैयानी❖ ।

२००७मे ❖ मध्यामपूरुष एकरचन❖ (करिता

संग्रह । २००५ अ. मे नाटक "लो एऽद्री: मा

शरिषी" सम्पूर्ण कर्पे "रिदेह" अ- पत्रिकामे

धावाराहिक कर्पे अ-प्रकाशित भए एकठा

कीर्तिमान रनेनक । २००९ अ.-श्री उदय

नावायणी सिंह ❖ नचिकेता❖ के नाटक लो

एऽद्री: मा शरिषी लेन कीर्तिनावायणी मिश्र

साहित्य सम्मान ।

गजेन्द्र ठाकुर आ आशीष अन्नचिह्नार

(सम्पादन): मैथिलीक प्रतिनिधि गजन, मैथिली गजन:

आगमन ओ अस्थान रिदु (गजनक आनोचना-समारोचना-समीक्षा)

दस सानक मीन भंगक

रौद पुन: बचनाक

दोसब पानीक श्रावस्तु ।

कीर्तिनाथ मा 1955-

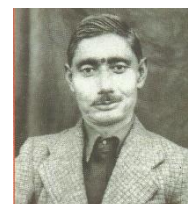
रुवन: मैथिली भाराणुराद

महेन्द्र हजारी

स्व. चन्द्रकांत
मिश्र, आसी, दव
भंगु

अन्शुपति सिंह

सु. महेंद्र नावायण ना, रौ
नौंजा, मधुर्नी

हृदयचन्द्र मिश्र बमण

सु.बाजफ्माव मल्लिक, सोहवाय (पो
खबितीइ १), मधुर्नी

किशोबनाथ ना

गाम- रिष्ठा, पो.

सबिसरपाली, मधुर्नी ।

"लोकरेद" पोथी

प्रकाशित ।

सूर्यनारायण ना
"सबस"

पोथी "मेथिनी श्री

सीतारामचवितमानस"

प्रकाशित ।

कनानन्द भट्ट

कान् पब नहस हभव मेथिनी गजन संग्रह

दयानाथ ना

गाम नागदह, मधुर्नी ।

मेथिनी बगमंडन मिथि-

यात्रिक, कोनकाता ।

डॉ. सुधाकव
चौधरी १९४७-

जन्म १३. मार्च १९४७

डा. । प्रकाशित पोथी:

काजव, तीन बग तेवह

चित्र (कथा संग्रह), पडी

जी डुता

(प्रहसन), रिप्लरी सुत्ताय

(नाटक) ।

सु. छनछन मिश्र, बहिका, मधु
रैनी ।

मिथिना बाजक खान्दानन कर्म ।

सन्नावायण नान कर्ण

मिथिना चित्रकना

ने. कर्नन माया
नाथ ना 1945

—

जन्म 1 अश्विन 1945 अ.

।

गाम- भवाम (मधुरैनी) ।

जकब नाबि चतुव

होग (मैथिली लोक

कथा संग्रह) प्रकाशित ।

रिदेह सम्पादकक

समानातुव साहित

अकादेमी प्रबन्धक २०११

रौन साहित प्रबन्धक-

ने.क. मायानाथ ना

(जकब नाबि चतुव

होग, कथा संग्रह)

श्याम किशोर सिंह

सचिन्द्रनाथ ना

मिथिना लोक चित्रकना

कालीनाथ ठाकुर

श्याम सरसीमा

बाजेन्द्र रिमन, जनकपुर,
नेपाल 1949-

मेथिनी, नेपाली आ हिन्दी भाषाक श्राद्ध रिमन
शिक्षाक रूपमे विद्याविधि (पी.एच.डी.)क
उपाधि प्राप्त कएने छथि। कथा निखिक
यथेष्ट, यशे खबजनिहाव डा. रिमनक लेखनीक
प्रशंसा मेथिनीक सर्गसर्ग नेपाली आ हिन्दी
साहित्यमे सेहो होगत बहननि छथि।
त्रिभुवन विश्वविद्यालयखन्नात
वा.वा.र. कैंसस, जनकपुरधाममे प्राध्यापन
कएनिहाव डा. रिमनक पूर्ण नाम बाजेन्द्र नाथ
छियनि। हिनक जन्म २७ जूना १९४९
ई. क२ भेन छथि। साहित्यकारक नर
पीढ़ीकेँ निबन्ध ७७ प्रेषित कवरक कावणे
डा.धीरेन्द्रक रौद जनकपुर-पबिसक
साहित्यिक ग्रन्थक रूपमे स्थापित भ२ गेन
छथि।

प्रकाशचन्द्र ना "मर्याक"

नरेशि रणार विकन 1950-

जन्म २१ जूना १९३० भगवानपुर देसखा
(समस्तीपुर)। कार- खविपन, महुआ मदन
बस ठपकय, रिन रौती दीप जवय।
कथा-संग्रह- भवि गेन दर्दक गनाव।
उपन्यास- ठेकैत ठीस। नाटक- चोखगव
थोच।

नर्मल रणार ना "सागव"
1953-

जनक किशोर
नान दास

बघुरीव मोचा

शिवदानन्द दास "पविमन"

"उचवि रैसू कौथा" येथिली
करिता संग्रह प्रकाशित ।

शशिरौध मिश्र "शशि"
1946-

सुरेन्द्रनाथ

प्रमवनाथ

१९१३.

डा. मे "म्हणिका" नयूकथा
संग्रह प्रकाशित । हाय
कथाकाव ।

रैरा ठाकुर

रैजिनाथ मिश्र

बाजवाम सिंह बाठौव, धनुषा

रैधनाथ रिमन 1955-

डॉ. रासुकीनाथ
ना 1940-

जितेन्द्र मिश्र "जीरन"

रीरेन्द्र नावायण मा

रीरेन्द्र मा 19
56-

गोनू मा पव
नेखन ।

रीरेष्ठ मा 1954-

पिता-स्वर्गीय बामचन्द्र मा, जन्म-

२४ - ०१ - १९३४ (श्याम-भवराह १, जिना-
दवडंगगा), शिक्षा-

स्नाकोत्तर (अर्थशास्त्र), पेशा- शिक्षक ।

मैथिली, हिन्दी तथा अंग्रेजी भाषा मे नगडग
२०० गीतक बचना । गोनू मा पव अर्धावित
नाठक "हामशिरामणि गोनू मा तथा अन्ध क
हानी" क लेखन ।

एकव अन्धारा हिन्दीमे नगडग १३० उपन्यास त
था कथाक लेखन ।

रीरेष्ठ मा

रिद्यानन्द मा '
पङ्गीकाव'
1957-

जन्म-

09.04.1957,पन्डूखा, त
तेन, ककरौड(मधुवनी),
बशाह्य(पूर्विया), शिरनगव
(अबबिया) आ सम्प्रति

पूर्विया । पिता नरु

धोत पङ्गीशान्त्र मारुड

पङ्गीकाव मोदानन्द

मा, शिरनगव, अबबिया,

पूर्विया। पितामह-स्व. श्री

भिथिया मा ।

पङ्गीशान्त्रक दस ररु

धवि 1970 अ.सँ 1979

महेन्द्र नावायण कर्ण

डॉ. रिश्मिभ मिश्र

खर्जून नावायण
चौधरी

नरेन्द्र
गजनकार ।

महेन्द्र मिश्र, नेपाल

कमन काँत मा
1943-

महाप्रकाशि 1946-

जन्म:

रैनगर, सहबसा, रिहाव ।

दुत्रानन्द सिंह मा 1946-

खयोधानाथ चौ
धरी, धनुषा, ने
पाल 1947-

रविर्षु, करि ओ कथाकाव ।
प्रकाशित प्रति: करिता
संभरा, संग समय के
(करिता संग्रह) ।
कीर्तिनावाया मिश्र साहित्य
सम्मान २०१० अ.- श्री
महाप्रकाशि (करिता
संग्रह (संग समय के) ।

मूनत: करिक रूपमे
परिचित छथि ।
नेपानक आधुनिक
करिताक क्षेत्रमे हिनक
नाम उल्लेखनीय छथि ।
श्री चौधरीक लेखनमे
माननीय संवेदनाक
प्रतिबिम्ब पाउन जागत
छथि । करिताक संग
कथा आ निरन्तरमे सेहो
अ कनम चनबैत छथि
। हर्षा छान लेखन
हिनक विशेषता थिकनि
। धनुषा जिलाक दहरी
गामक बहनिहाव श्री
चौधरीक जन्म ७ अक्टूबर
१९४१क२ भेन छनि ।
हिनक क्विजक ओहिपाव
नामसँ एक करिता-
संग्रह प्रकाशित छनि
।

रिद्वानाथ ना 'रिदित'

सियाबाम ना "सबस"
1948-

जन्म स्थान मेहेथ, मधुवनी
बिहार । प्रसिद्ध

खग्लिप्रसुप 1948-

जन्म: तरौनी, दरभंगा ।
मूननाम : महेंद्र ना ।
मेथिनीमे सहस्रब्राह्

गीतकाव, रौदमे कथा लेखन
श्रावस्तु केननि । प्रकाशित
ध्रति खंजुव भवि
सिगवहाव, शोषिताएन उल्लेख
सूर्यक धन्यक (कथा संग्रह) ।

करिता संग्रह प्रकाशित
। ऋजि श्रसंगक खनुराद
प्रकाशित । रामपथी
खान्दाननमे सफिय ।
शिक्षा, सम्राद खान्दि
पत्रिकाक सम्पादन ।
रामपथी रिचावधावाक सशिक्ष
करि ।

मधुकराति मा 1949-

रीनु भाग

सवानन्द पाठक

योगीबाज

हणान 1951-

वाम भरोस का
पङ्क्ति भ्रमव, ध
नुषा, नेपाल 19
51-

जन्म-रंगचोवा, जिना
धनुषा (नेपाल) । रंगचोठ
वी: गुनागत
धुंखा (करिता
संग्रह), नहि, खरि
नहि (दीर्घ
करिता), तोवा संगे

जएरौ रे ऋजरी (कथा
संग्रह, मेथिनी खकादयी
पठना, १९+४), मोमक
पयलौत
खधव (गीत, गजन
संग्रह, १९+३), खप्पन
खनचिन्हाव (करिता
संग्रह, १९९० ग.), बानी
चन्द्रारती (नाटक), एकठा
खाओव
रिसुत (नाटक), महिषासुव
मदरिद एरं खग
नाटक (नाटक
संग्रह), खलुत: (कथा-
संग्रह), मेथिनी संस्कृति
रीच बमाडंदा (सांस्कृतिक
निरंख सलक
संग्रह), रिसवन-रिसवन
सन (करिता-
संग्रह), जनकपुव नोक
चित्र (मिथिना
पेठिंझंस), नोक
नाठा: जठ-
जठिन (खनुसखान) ।
नेपान प्रज्ञा प्रतिष्ठानक
सदस्यता- श्री बाम
भरोस कापड्डी 'भुमव'
(2010) ।

धीरेन्द्रनाथ मिश्र

शिरेंद्रनान कर्ण, धनुषा, नेपाल 1951-

ब्रह्मदेव नान दाम

नेखकसँ अधिक शिक्षकक रूपमे परिचित आ प्रतिष्ठित छथि । विन्तुरन विश्वविद्यालयखसुअतवा. वा. र. कैंसप, जनकपुर-धामक सह-प्राध्यापक श्री कर्ण ऐतिहासिक विषय-रसुपब निखन कतोक नेख मैथिली, हिन्दी आ अङ्गरेजी भाषामे प्रकाशित अछि । सुलु-सुखाय अ कहियो कानक२ करिता-कथा सेहो निखि नेत छथि । हिनक लेखन लेखनरङ्क, जानकावीमूनक एर सौमवएन बहेत अछि । देखनापब बुमना जागत अछि जे अ हिनक गह्वीर अध्यायक परिपति थिक । सामाजिक तथा साहित्यिक सङ्घ-संस्थासभमे सेहो सक्रिय प्राध्यापक कर्णक जन्म धनुषा जिलाक देरडीहा गाममे २ जनवरी १९३१ अ. क२ भेल छनि ।

चन्द्रश्रव खान

गाम- पङ्गीठैन, जिला मधुबनी । नयकथा लेन चर्चित प्रशंसित ।

दयानाभ मा

गजेन्द्र नारायण सिंह, नेपाल

पद्मश्री श्री गजेन्द्र नारायण
सिंह

हविकान्त न्या

गजेन्द्रनारायण न्या

प्ररामी माहिलानंकाव

सीताराम सिंह

गुनानन्द मिश्र

श्रीनेन्द्र कुमाव न्या 1952-

जन्म स्थान हविष्वव, रकशी ठेन, मधुवनी
रिहाव । प्रकाशित पुति: आरुाह
खररुाह, दशम खुष्टी (कथा
संग्रह), अकुरुागमिक हिस्टुरी अफ मिथिना
(खुष्टेजी) ।

शिरशंकव श्रीनिराम 1953-

जन्म स्थान नुरुना मधुवनी, रिहाव ।
चरुित कथाकाव अ खरुुाचक । गीत अ
करिता सेरुुा कहिनुुा कान निखेत दुधि
। प्रकाशित पुति :
विरुुा, खदहन, गानुु-पुत, गामक नुरुक
(कथा संग्रह) ।

खशुक 1953-

जन्म स्थान
नुरुना, मधुवनी, रिहाव ।
चरुित कथाकाव, करि
अ संपादक । प्रकाशित
पुति : चफरुुह (करिता
संग्रह) वरुुाग (सहनुुागी
कथा संग्रह), अहि वरुुाक
नुुाव (कथा-
संग्रह), मातरव (कथा
संग्रह) ।

रिभूति खानन्द 1953-

जन्म: शिरनगव, मधुबनी, बिहार ।
चर्चित करि, कथाकार, संपादक ।
प्रकाशित प्रति छुंठा उपन्यास छुंठा
समीक्षा, तीन ठा कथ संग्रह, छुंठा
गीत-गजन संग्रह ओ चाविठा कथा-
संग्रह प्रकाशित । २००७- रिभूति
खानन्द (काठ, कथा)मेथिनी नैन
साहित् अकादमी प्रबन्काव ।

क़ेदाव कानन 1959-

जन्म स्थान सुपौन, बिहार ।
चर्चित करि, कथाकार ओ
संपादक । प्रकाशित प्रति :
आकाव त्रेत शङ्क (करिता
संग्रह), अनूदित प्रति बाजा बाय
मोहन बाय, प्रायश्चित । सम्पादन
संकल्प, भावती मंडन (पत्रिका) ।

डॉ. शशिनाथ मा 1954-

गाम-
दीप, जिना- मधुबनी ।
मेथिनी, रंगना, नेरावी आ
देरनागवी पांडुनिपिक
रिशेषज्ञ । साहित्
अकादमीक भाषा
सन्मान 2007 कनासिकन
आ मध्याकानीन साहित्
नैन ।

धनुर्धव मा

गाम- रिशौन । "राकार्यरिरेचनम्" नैन
श्रीराणीयारानकवण
प्रबन्काव 2010 प्राप्त ।

शिरकान्त पाठक

डॉ. योगेन्द्र
पाठक "रियो
गी" , रैज्ञानिक
"रिज्ञानक रँतकरी" प्रका
शित ।

बाजनन्द मा

१००७- बाजनन्द

मा (कानरेंना- समरेश)

मजूमदार, बांग्ला)नेन

साहित् अकादेमी मैथिली

अन्नराद पबस्काव ।

आद्यानाथ मा "नरीन"

अमनतास 1956

-

यंत्रनाथ मिश्र

दिगम्बर ठाकुर

गणेश मा 195

0-

कन्दर्पनावायण नान कर्ण

श्रीनेन्द्र खानन्द 1955-

कमनाकांत मा

अध्यास, मैथिली

अकादमी, पठना

नलिन प्रसाद ठाकुर 1951-
1995

जन्म ३ फरवरी १९५१ ऋषेव मे श्रीमती
सुभद्रा देवी आ श्री लीवानंद ठाकुरक
द्वितीय बानक । हिनक ग्राम-
समौन,जिना-मधुबनी । सिरिन
गजनीयव, ठाँठा स्पीनमे चाकवी । प्रकाशि
माक फर्मा अ "कथा माधोप्रव की" मे
ऋथा सुमिका । नाँककाव आ मंच
अभिनेता । हुनक निखन किछ प्रसिद्ध
मैथिली नाँक छुनि :रडका सारेर,मिष्टव
निनो काका, नोगिया मिवचा,रुकनेन आदि
रा अत ।

डॉ. कमलानन्द मा

लोकनाथ मिश्र

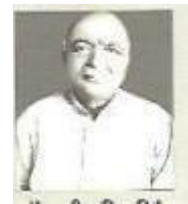
डॉ. बरीन्द्र कृमाव चौधरी
1966-

जन्म:5 मार्च 1966 गं. गणपतगंज, सुपौन ।
मैथिलीक प्राध्यापक । ब्रह्मचर्याक पदक आ
रिहार आ मावखलद सबकाव द्वारा प्रबसूत ।
मावखलदक मैथिली आन्दानमे अग्रणी ।

अशोक अरिचन

जन्म- ३ जनवरवी
१९७१, गाम- बहुआ
संथाम, जिना मधुबनी ।
मैथिली प्राध्यापक ।
बचना: एक रँवू नेक रँवू
(नेवू नाँक), मैथिली

डॉ. श्रीपति
सिंह १९४४-

"उर्मंग-तवंग" करिता-
संग्रह प्रकाशित ।

भाषा: सर्वेक्षण आ
रिश्मिषण, हमवा देशिक
भागमे (मैथिनीक प्रथम
असगत नाठक), सम्पादन:
न्यावखलक सनेश, कचोठ
(लौ अक), न्यावखल राणी
(हिन्दी सापुाहिक), सम्मान:
अनुबन्धीय मैथिनी
सम्माननमे सम्मान
(२०००), पवमहंस नम्नीनाथ
गोस्वामी समिति सम्मान
(२००५)

डॉ. उमाकान्त

मैथिनी रंग्य-आनेखक
पोथी "अपन रात"
प्रकाशित ।

स्वशीन 1942-

अस्यिता (नघुकथा संग्रह), तामती (नाठक) प्रकाशित ।

श्रीदेर

मून नाम- रागेस्यिव
न्या । कथा-
संग्रह "हिनकोव", नाठक
"नोहक कडना", गीत-
अर्रह "पुनोमा" प्रकाशित
।

স্বকান্ত সোম ১৯৫০-

জন্ম দবভংগা জিলাক তরৌনী
গামমে ১৯৫০ গা. মে ভেলছি
। রী. এ. পাস কএ গা পঠনাক
দৈনিক **জনশৈকিক** সহায়ক
সম্পাদক ছনাই । ফেব নর
ভাবত
ঠাগম্ম, পঠনামে । বান্যরহাসঁ
খপন পৈতক (পিতা যানৌজী)
গুণ করিতা কবরীক তথা কথা
নিখরামে সেহো যশে খর্জন
কএনছি খছি । রভমান
বাজনীতি সামাজিক বিষয়সঁ
সম্বন্ধ রাগ্যামেক, সবন ভাষামে
নিখন নর করিতা হিনক
বিশেষতা ছছি । গামঘবক
পবিরেশে তদবুকুন শিচ্ছ এৰ বিন্ধ
বচনামে ফমছি সিচ্ছ ছখি ।

ডা. দেবকান্ত মিশ্র ১৯৫২-

পিতা করিচুচ্ছামপি প. কাশীকাত
মিশ্র "মধুপ", "রৌনাপ্রব খনুমন্ডনমে
মৈথিলী" পোখী প্রকাশিত ।

ডা. নিবানন্দ নান দাস

পিতা স্নগীয সূর্যনাবায়া
দাস । ফাবরিসগজ
কাংনেজ, ফাবরিসগজ সঁ
খগ্ৰেজী বিভাগাধ্যক্ষ
পদসঁ ১৯৯৪ মে
খরকাশিতাপ্ত ।
ডা. সুরেন্দ্র
মা "স্বমন"ক
সংযোজকব্বক
কার্যকানমে "মৈথিলী
পবামর্শিদাত্ত সমিতি"
(সাহিব
খকাদেমী, দিল্লী)ক
সদস্য । মৈথিলী পত্রিকা
সভ জেনা
বঁঠুক, শ্রযাগ; মিথিলা
মিহিব, পঠনা; স্নদেশে, দ
বভংগা; পট্টুচ, পঠনা খা
পবতী পনাব, খববিষামে
বচনা প্রকাশিত । ১৯৬৭
গা. সঁ বাস্তুদ্রীয় স্নর্যসেরক
সংঘ মে সফ্রিয় । প্রাতীয়
প্রতিনিধি ২০০৪ ধবি
জিলা সবসংঘচানক ।
জে. পী. খান্দাননমে
নোকতত্র সেনানী ।
ডা. এ. পী. জে. খর্ছুন
কনামক খগ্ৰেজী

बाजनाथ मिश्र १९५०-

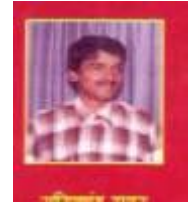
"अ रँडर्स आंग रू अंन
मिथिना" प्रकाशित ।

पशुपतिनाथ मा, महोत्तरी, नेपाल १
१९५४-

हिनक लेखन रिवरनामेक होगत अछि आ सङ्गक रिषयमे
नीकजकाँ जानकावी दैत अछि । रिभिन्न पत्र-
पत्रिकामे हिनक लेख-बचना रँरोरँवि देखरँामे अरँैत
बहेछ । बा.वा.रँ. क्रेस्पस, जनकपुरवधामे मैथिनी रिषयक
प्राध्यापनमे संलग्न श्री मा मैथिनीसङ्गहमी सङ्गठनामेक
गतिरिधिसँ सेहो जूझन छथि । मैथिनी भाषाक
नोपोनु'ख अरस्थामे बहन अपन निपि तिवहुतामे
रिषेयज्ञता बखनिहाव श्री मा एकव संवम्पना-सङ्गर्हनक
दिशामे सेहो फ्रियाशील छथि । प्रध्यापक मा मैथिनी
महाकार्यमे बस निकपना रिषयपव रिद्यारविधि कएने छथि
आ शिक्षा तथा कानून रिषयमे सेहो स्नातक छथि ।
महोत्तरी जिनाक एकवहिया बहनिहाव श्री माक जन्म ४

पोथी "गंगागठैड
माग'ड्स"क
मैथिनीमे "प्रज्ञानित
प्रज्ञा" नामसँ अन्नुराद ।
साहित्य अकादेमी मैथिनी
अन्नुराद पुरस्कार २०१०-
डा. निवानन्द नान
दास- (गंगागठैड
माग'ड्स- डा.ए.पी.जे.
कनाम, अग्रैजती) जेन ।

अनिलचन्द्र ठाकुर
१९५४-२००९

जन्म १३ सितम्बर १९५४
अ.के. कटिहाव जिनाक
समेनी गाममे
जेनहि । १९८२ अ.मे
हिन्दी साहित्यमे
स्नातकोत्तर केनाक रँाद
नरम्बर '९३ सँ
नरम्बर '९४ धरि "सुरँह"
हस्तनिधित पत्रिकाक
सम्पादन-प्रकाशन कएनहि
आ कौशी क्षेत्रीय ग्रामीण
रँैकमे अधिकारी
बहथि ।

दिसम्बर १९३४ क२ लेनडनि । छेन्नेमे मिथिना बनेसँ
सम्मानित ।

मैथिली, अंगिका, हिन्दी
आ अंग्रेजीमे समानकषेँ
लेखन । मूस्क पूर्ब ब्रेन
ठूमवसँ रीमाव चनि बहन
छनाह । **प्रकाशित**
प्रति: आरि मनि
जाड(मैथिली
उपन्यास)- पहिले
भावती-मंडन पत्रिकामे
प्रकाशित लेन, हेब
मैजोबग द्वावा
पुस्तकाकाव प्रकाशित
लेन । ; कच(अंगिकाक
पहिल खल
कार,1975); एक ठुव
बाम (हिन्दी
नाटक,1981); एक घब
सडक पव (हिन्दी
उपन्यास, 1982); द
पपेदस (अंग्रेजी
उपन्यास, 1990); अन्त
कहाँ सुख पारे (हिन्दी
कहानी संग्रह,2007) ।
आरि मनि जाड (मैथिली
उपन्यास) - एहि
उपन्यासमे एक एहन
हरतीक संघर्ष-गाथा
अकित अछि जे अपन
नगनसँ जीरन रँदनेत
अछि । असाथा गामक अ

रूषेश चन्द्र नान

जन्म 29 मार्च 1955 अ. के.
नेपाल। पिता:
स्व. उदितनावायण
नान, माता: श्रीमती
सुब्रह्मण्य देव। हिनकव
छठिहावक नाम रिद्धिभुव
छह्नि। मूनत:
वाजनीतिककर्म।
नेपालमे लोकतन्त्रनेन
निबन्ध संघर्षक क्रममे ११
बेब गिबहताव। नगभग
+ र्ष जेन। सम्रति
तवाअमधेश लोकतान्त्रिक
पार्टीक वाग्गिय उपाध्याय
। मैथिलीमे किछ कथा
रिभिन्न पत्रपत्रिकामे
प्रकाशित। खान्दान
करिता संग्रह आ री.पी

नावायजनी 1956-

जन्म: योगवडीला (मधुवनी)।
मैथिली भाषा-साहित्यमे एम.
ए., पी-एच. डी. कामेश्वर
नता संस्कृत
रिद्यालय, योगवडीलामे
अध्यापन। प्रकाशित
प्रति: अवि घुबि बहन
छि (कारा-संग्रह)।

डॉ. श्री श्रीशिक व ना 1952-

कथा कर्नीनताक
अध: पतनक
कथा, संस्काररिनीनताक
उद्घाटन आ भुरियक
पीठरीके रचणरीक
चेतेनी छी।

कोगवानाक प्रसिद्ध नम्
उपन्यास मोदिखागनक
मेथिनी कपान्तुवण तथा
नेपानीमे संघीय शासनतिव
नामक पुस्तक प्रकाशित ।
उ रिश्निव प्रसाद
कोगवानाक प्रतिरुद्ध
वाजनीति खन्वयायी आ
नेपानक प्रजातांत्रिक
खान्दानक सफिय योद्धा
छथि । नेपानी वाजनीतिपव
रौरौरि निथेत बहैत
छथि ।

जगदीपनावायण "दीपक"

वाजदेर मंडन

शिक्षा- एम.ए.द्वय, एन एन बी.पता- ग्राम-
मसहबनियॉ, बतनसावा (निर्मनी, मधुर्नी) । **प्रकाशित**
ग्रंथि- खन्वया-करिता-
संग्रह, हमव ठैन (उपन्यास), रिसुधवा(करिता संग्रह), जान
(पठकथा), नाज (एकांकी), जन भंरव (उपन्यास), त्रिरे
पीक वंग (रिहनि आ नम् कथा संग्रह), पठैती (नम् पठ
कथा), रापसी ।

शिरप्रसाद यादर

हीरेन्द्र कुमाव मा 1958-

जन्म 30 अगस्त 1958, गाम- कोगनथ (मधुवनी), पिता श्री कामेन्द्र नाथ मा ।
ट्रान्सफर्मव (मेथिनी कथा संग्रह) प्रकाशित ।

मानेश्वर मनुज 1958-

जन्म
गन्धविद्या (मानपौव, मधुवनी)मे,
1978सँ 1992 धरि लौसेनामे
रिभिन्न जमाजपव कार्यवत, फेब
यात्री बेनमे । सङ्ग्रह (कथा
संग्रह) प्रकाशित ।

नरौनाथ मा

महेन्द्र नावायण बाम 1958-

तावानन्द रियोगी 1966-

महिषी, सहवसामे जन्म । पहिन पोथी
अपन हास्यक साम्ग्र (गजन संग्रह) १९९१
मे प्रकाशित । अग्य पुस्तक
हस्तश्लेष, श्रनय बहन्म(करिता-
संग्रह), अतिदमण (कथा-
संग्रह), शिनानेथ (नमूकथा
संग्रह), कर्मधावय । बाजकमन चौधरीक
कथाप्रति एकठाँ चंपाकनी एकठाँ रिषधव
संकनन-सपादन । साहित् अकादेमी
मेथिनी रान साहित् प्रबन्काव २०१०-
तावानन्द रियोगीकेँ पोथी "अ भेठेन
तँ की भेठेन" जेन । यात्री-चेतना

भानचन्द्र मा

ए.पी.डी., बी.ए.,
(अर्थशास्त्र), ढर्रङ्गसँ
थिएठव कनामे डिप्लामा ।
मेथिनीक अतिविज
हिन्दी, मवाठी, अथेजनी
आ गुजवातीमे
निष्ठात । १९१४ अ.सँ
मवाठी आ हिन्दी
थिएठवमे निदेशिक ।
महावास्त्रु बाज्य उपाधि
१९५७ आ १९९९ मे ।
आ.ए.न.पी. केव जेन

प्रवक्ताव २०१० अ.- डा. तारानन्द
रियोगी ।

नाटक ❖स्रीता❖ क
निर्देशन । ❖राम्भद्र
संगति❖ आ.ग.ए.पी.क
नोक कनाक शोध आ
प्रदर्शनसँ जूडन छथि
आ नाट्यशानासँ जूडन
छथि बिकर्णाग रान नैन
थिएठबसँ । निम्न
पी.बी. मीडियामे
बचनमेक निर्देशक कर्पे
कार्य । नेथन-रीडन
रैबायन मवाठी
एकार्की(खन्नराद), सिहारनो
कन (मवाठी साहित्यक
१३.०
रर्ष), आकाशि (जी.पी.बी.
क धावाराहिकक ३०
एपीसोड), जीरन सन्ध्या(
मवाठी
साप्ताहिक, डी.डी. अन्नग),
धनाजी नाना चौधरी
(मवाठी), म्मयम्भव
(मवाठी), खिब नही कत्ती
नही(हिन्दी), आरुठ
(हिन्दी), यात्रा (मवाठी
सौबयन), मयूवपन्थ (मवाठी
रान-
धावाराहिक), लेखकेखव
गन २०० ए.डी.)
(डी.डी.) । २००९ मे-

মনমোহন ন্যা

হুমাৰ শৈনেদ

বমেশী ১৯৬১-

জন্ম স্থান
মেহত, মধুৱনী, বিহাৰ।
চৰ্চিত কথাকাৰ ও কৰি
। প্ৰকাশিত প্ৰতি:
সমাগ, সমানতিব, দখন
(কথা সংগ্ৰহ), নাগফেনী
(গজন
সংগ্ৰহ), সগোব, সমৱেত
স্ববক ঞ্গু, কোসী ধাবক
সম্ভতা, পাখৰ পব দৃষ্টি
(কাৰ
সংগ্ৰহ), প্ৰতিফিয়া (ঞালো
চনামেক নিৰ্ৰধ)।

मेघन प्रसाद 1961-

प्रदीप रिहारी 1963-

जन्म स्थान कन्हौली मल्लिक
ठेन, खजौली, मधुवनी, रिहारी ।
चर्चित कथाकाव, उपन्यासकाव ओ
वर्गकर्म । प्रकाशित ह्यति:
धूमकी ओ रिहारी, रिसुरियस
(उपन्यास), अतीरु कमना जयतीरु
कमना, खलु-खलु
जिनगी, सरुकाव (कथा संग्रह) ।
२००१- प्रदीप
रिहारी (सरुकाव, कथा)मेथिली
नेन साहित्य खकादमी प्रबन्काव ।

चन्द्रमोहन न्या
पर्रा

डॉ. सुबेन्द्र नाथ, नेपाल

रोशिन जनकपुरी, नेपाल

डॉ. खबरिन्द
खकू 1957-

देरशंकव नरीन 1962-

शूनचन्द्र ना "प्ररीण"

1961-

गाम त्तुमोन दवत्तंगा, थायन

नरन प्रभात, पाँगन गाडुक

ड्डाहवि, हम्बा मोनक खजन

चिड्या, रँसतक

रँजनिण (करिता संग्रह), त्तुत

होगत भरिम्ह (कथा संग्रह) ।

रँदवी नावायण रँर्मा

उ ना मा सी (गद्य-पद्य मिश्रित

हिन्दी-मैथिलीक प्राबन्धिक

सर्जना), चानन-काजव (मैथिली

करिता

संग्रह), खाधुनिक (मैथिली) साहित्यक

पविदृष्ट, गीतिकार के कप मे

रिद्यापति पदारनी, बाजकमन चोधवी

का बचनकर्म (खानोचना), जमाना

रँदन गया, सोना रँरुँ का

याव, पहचान (हिन्दी

करानी), खिन्धि (हिन्दी करिता-

संग्रह), हाथी चनए रँजाव (कथा-

संग्रह) ।

बाजेन्द्र किशोव, नेपान

ह्रमाव मनीष थ

वरिन्द 1964-

श्राम सुन्दव शि
शि, नेपान

श्राम सुन्दव

शि, जनकपुरवधाम, नेपा

न । पेशी-

पत्रकाविता ।

शिक्षा: त्रिभुवन

रिश्नरिद्यानयर्स, एम.ए. मैथि

नी, प्रथम श्रेणीमे प्रथम

स्थान । मैथिलीक प्रायः

सभ रिधामे बचनावत ।

रँहत बाम बचना रिभिन्न

हिमांशु चौधरी, नेपाल

पिता : झुर्गीय कामेश्वर

चौधरी,माता: श्रीमती चन्द्रारती

चौधरी,जन्म: रि स २०२०/७/३.

नहन, सिवहा,शिक्षा:

स्नातकोत्तर(नेपाली),पेशा:

पत्रकारिता (सम्प्रति : बाह्रद्विध

समाचार समिति),प्रति : की

भाव सार्ह ? (मैथिली करिता

संग्रह),रिगत दू दशकस नेपाली

आ मैथिली लेखन तथा

अभियानमे निबन्ध फ्रिमाशीन आ

रिभिन्न संघ संस्थासं खरिह ।

मन्नाबायण मेहता

अनुरागेश्वर पाथे य

पत्र-पत्रिकामे

प्रकाशित ।

हिन्दी, नेपाली आ

अंग्रेजी भाषामे सेहो

बचनावत आ रूतवास

बचना प्रकाशित ।

सम्प्रति- कान्तिपुव

प्रवासक अवरुँ रूरोमे

कार्यवत ।

बाजेन्द्र ना, धनुषा

अशोक कुमार मेहता

धर्मेन्द्र रिद्धन,
सिबहा, नेपाल
1967-

बस्ता तक्रैत
जिनगी, एक सृष्टि, एक
करिता, एक समयक
रात, धुखनाथन आग्रति
सभ (मेथिनी करिता
संग्रह), झमबका उकेरुं,
नाठकक, गोनूमाका
कथाक (मेथिनीसँ
नेपाली
अनुवाद), मेथिनीक
कम्पा 1 सँ 5 आ रान-
साहित्य संदर्भक तीनटा
पोथीक सह-लेखक ।
पत्रकारिताक मून
सिद्धांत (मेथिनी, प्रेसमे
) , दनित बिपोर्तिग
मेथुखन (नेपाली, प्रेसमे
) ।

धीरेन्द्र क्रमाव ना

खानन्द क्रमाव ना 1977-

जन्म स्थान: मेहथ, मन्मारप्रव; पिता
स्र. खल्यकात ना, माता श्रीमती
गन्ध्रकाली देरी, प्रकाशिन- "धधागत
नरकी कनियार्क नहास", "तर्ठात्
पविरर्तन", "रुदनेत समाज", "ठैकाक
मोन", "कनह" (पाँचू मेथिनी
नाठक) प्रकाशित । रिदेह सम्पादकक
समानासुव साहिन खकादेमी प्रवस्काव २०११
हरा प्रवस्काव- खानन्द क्रमाव ना
(कनह, नाठक)

बाम सेरक सिंह

निमिष ना, नेपाल

रनदेरीप्रव भुरनाथ, नाठककाव

शहीद दुर्गानन्द ना, नेपाल

गौरीनाथ (खनन
कासु)

"खत्रिका"क सम्पादन ।

चन्द्रशे

उदयनाथ ना "
खशोक"

कपिनेश्वर बाडुत

ऊनहन (रिहनि - नघु कथा संग्रह) प्रकाशित

।

कपिनेश्वर साहू

डॉ. शिशु कर्मा ब सिंह

जन्म:

18 अश्विन 1965 सहबसा

जिलाक महिषी प्रखण्डक

नहुआब गाममे ।

आरंभिक

शिक्षा, गामहिसै, आग.ए.,

बी.ए. (मेथिनी

सम्मान) एम.ए. मेथिनी (

स्वर्णपदक प्राप्त) तिनका

माँमी भागनपुर

बिश्नुरिद्यालय, भागनपुर,

बिहार सँ । BET (बिहार

पात्रता परीक्षा (NET क

समतुल्या) आख्याता हेतु

उत्तीर्ण, 1995] ◆मेथिनी

नाटकक सामाजिक

बिबर्तन◆ विषय पर

पी-

एच.डी. वर्ष 2008, तिन

का

माँ. भा.बिश्नुरिद्यालय, भा

गनपुर, बिहार सँ ।

मेथिनीक कतोक

प्रतिष्ठित पर-पत्रिका

सभमे
करिता, कथा, निरंध
थादि समय-समय पव
प्रकाशित । रठमानमे
शिक्षिक
सनाहकाव (मैथिनी) वा
हृद्रीय खनुराद
मिशन, केन्द्रीय भावतीय
भाषा संस्थान, मैसूर-
6 मे कार्यवत ।

प्रकाशचन्द्र यादव, नेपाल

शिरकांत ठाकुर

शौभाकांत ना

उमाकांत ना आ प्रियंका, मै
थिनी बंगमंच

श्यामानन्द ठाकुर

हविकांत नान
दास, नेपाल

शशिनाथ ठाकुर, नेपाल

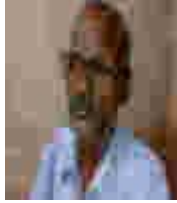
दुर्गानन्द मंडन

शिर कम्बार ना
1973-

संघिका, कथा रूपम (रिहनि ँा नघ् कथा संग्रह), चम्कु
प्रकाशित ।

शिर फुमाव
मा ॐॐॐॐ, पितक
नाम: सु. कानी कानु
मा ॐॐॐॐ, मातक
नाम: सु. चन्द्रकना
देरी, जन्म तिथि: 11-
12-1973, शिक्षा: स्नातक
(प्रतिष्ठा), जन्म स्थान:
मातक- मानीपुव
मोहतव, जि.
- रैंगुसवाय, मूनग्राम:
ग्राम-प्रानय -
कवियन, जिना -
समसुतीपुव, पिन: 848101
, सप्रति:
प्ररंधक, संग्रहण, जे. एम.
ए. सुपारस नि., मेन
रोड, रिस्पुपुव
जमशेदपुव - 831
001, ँग गतिरिधि:
रथ 1996 सँ
रथ 2002 धवि रिद्यपति
पविषद समसुतीपुवक
सांस्कृतिक , गतिरिधि एरँ
मेथिनीक प्रचाव-प्रसाव
हेतु ड. नरेशि फुमाव
रिक्तन ँा श्री उदय
नावायण चैधवी
(वास्त्रपति पुवस्कार प्राप्त
शिक्षक) क गेहनुमे

बाम रिनास माह

मनक

मैन, अरुब- नघुकथा संग्रह, बथक चक्रा उन
छि चले राठ (करिता/ ठनका संग्रह), कर्म बिनु
जग सुनना (दोसब करिता/ ठनका संग्रह), कू
नक थिचड़ी (रिहनि/ नघु कथा संग्रह), दूधरे
चनी (नघु कथा संग्रह) प्रकाशित ।

धीरेन्द्र कुमार, निर्मनी

महाकान्त ठाकुर

रैचेश्वर ना, निर्मनी

"निररु-
निररु" प्रकाशित ।

चन्द्रशेखर कामति 1959-

मैथिनी करि । शि क्का- एम.ए.
(बाजनीति शास्त्र), पि ता- सर.
योगेन्द्र कामति , गाम-पोस्ट-
कवि यन, भाया- जनमास
नगब, थाना- रोमडो 1, जि ना-
समस्तपुत्र, रि नाब । संप्रति प्रखंड
सहकावि ता प्रभाव पदाधि कावी
(रैनीपट्टी) ।

बन्ध रिनास बाय

"भवदुतिया", "छठिक
डाना", "हमब
चाकधाम" प्रकाशित ।

রিনয় ভূষণ

উজবা পবরাক খোজ (কবিতা সংগ্রহ)

স্বধাকব মা, মহোত্তবী , নেপাল

সংস্কৃত শৈলী সঙ্কলন নাটকমে মচন।

সদরে খানম "গৌহব"

গাম-পুবসৌনিয়া, ভায়া-
জয়নগব, জিনা
মধুরনী।

ডা. সুরন কিশোর মিশ্র "সুরনেশি"

মৈথিলী কথা সংগ্রহ- গোরবছত্তা।

দিনকব কুমার

"পূর্বোত্তব মৈথিল"ক
সম্পাদন।

ডা. রিনয় রি
শ্রীকান্ত

বামদের প্রসাদ মন্ডন নাকদা
ব

মৈথিলীক ভিখারী ঠাকুরক নামসঁ প্রসিদ্ধ
মৈথিলীক পহিন জনকরি বামদের প্রসাদ
মন্ডন নাকদাব।

উমেশি পাসরান

"রচিত বস" প্রকাশিত।

ওম প্রকাশি মা

যোঘবডীহা (মধুরনী)।

"কিয়ো বুঁমি লৈ সকন হ
মবা" (গজন, কবীগ খা

"हमबा रिन्न जगत सूना डै" था "गीताङ्गनि
माङ्कू" प्रकाशित ।

जगदानन्द मा मन्नु

नर्हि या बुक्रेण हमब घबाङ्क ीपव (गजन संग्रह)
, तोहव कतेक बंग (रिहनि कथा संग्रह), जो
नहा- (रौन उपन्यास), राथा- (करिता-
गीत संग्रह) ।

नन्द कुमाव मिश्री नन्द

दिनीप कुमाव मा

अशुतनान शीश्व्री

डॉ. नन्द कुमाव मिश्री

डॉ ताबाकान्त मा

कता संग्रह) प्रकाशित
।

डॉ अशमोन बा
य

शिरी कुमाव प्र
साद

अश्वकान्त, नेपा
न

अनुबन्धीधर दास

करिनप्रब, दरुडङ्गा । रौन
कथा संग्रह "पिनपिनहा
गाडु" (2010) प्रकाशित ।

कमलधर दास

"मेथिन कर्ण कायस्थक
गोत्र, शरब, मुन आ
रौराहिक सङ्ग्रह" पोथी
प्रकाशित ।

श्रीकान्त मन्डल, मेथिनी बंगमंच

रौचन ठाकुर

गाम: चनौबार्गज, मधुर्नी ।
प्रकाशित प्रति: रौठौक
अपमान आ डूनवदेरी
(नाठक), रौप डेन पिती
आ अडिकाव
(नाठक), रिसरासघात
(नाठक), डूँच-नीच
(नाठक), डौँठ
(नाठक); एक दर्जनसँ रौशी
नाठक प्रकाशिनक
प्रतीम्हामे ।

गंगा दास

मेथिनी बंगमंचन कौकिन
मंच, कौनकाता ।
कौनकाता आ गाम
पङ्खाविडीह डैनमे
मेथिनी बंगमंच निदेशन ।

नरौनाबायण मि श्री 1955-

पिता-श्री गौरिन्द
मिश्र, माता- श्रीमति
अरुना देरी ।
गाम- कुरशौमोन,पो.नागद
ह-रौनागन, डाय-
अरुहहाठ, जिना-
मधुर्नी । मेथिनी
बंगमंचसँ सङ्ग्रह "कौकिन
मंच" सङ्हाक माधामसँ ।

कमनेशि ह्रुमाव दाम, बंगमंच
कनाकाव

किशोर केशर, मेथिनी बंगमंच

ह्रुमाव गगन,
मेथिनी बंगमंच

खशोक दत्त, जनकपुर

मदन ठाकुर

खुलय ह्रुमाव
यादर, मेथिनी
बंगमंच

चर्चित बंगकर्म, जनकपुरक
चर्चित संस्था मिथिना
नाटकना पविषदक
संस्थापक । तीन दशकसँ
रैसी समयसँ बंगक्षेत्रमे
सक्रिय । कवीर ३००४०
गोठ मंचाय नाटकक सयो
प्रसूति , २००२.३. गोठ
सङ्क नाटकक त्जवावसँ
रैसी प्रदर्शनमे खलिनय
। २० गोठ टैनी-सीबियन
खा खाधा दर्जन मेथिनी
हरीचव फिल्ममे खलिनय
। पुरस्कार: सप्तम
खलतर्षष्टिय महोत्सवमे
सर्वश्रेष्ठ खलिनता २०४९
रि.स., क्षेत्रीय प्रतिभा

आशुतोष यादव खण्डित

प्रबन्धकार (नेपाल)

सबकार) २००३ रि.स. ।

प्रद्युम्न कुमार कथप 1949-

जन्म १३ सितम्बर १९४९ ग. ।

पिता- करि-उपन्यासकार स. गन्धर्वाबायण

नान "सँरनिया" । जनरबी १९७३ ग. मे

नेना सत नेन "नागठ कून", १९५१

ग. मे "कना आधावित जीरन आ शिक्षण

पञ्चति"क प्ररर्तन आ तकव कार्यालयन

नेन शिरा कथप आ शिशिरानाक

सहयोगसँ "भावती विकास संस्था"क

स्थापना । बचना: शिशिरानाक

सर्ग "मेघदूत" आ "गीत-गोरिनद"क

मेथिनी खन्तराद, माछ-भात, मिथिना

चित्र-शिक्षा, भाग-१, मिथिना चित्र-

कोव, भाग-३ ।

ननित कन्द

रैशेही मा, मिथिना चित्रकना

श्रीणी कुमार ठाकुर

जन्म तिथि -31 दिसम्बर 1977; जन्म स्थान -

कन्हौली , सकरी , मधुनी ; शिक्षा- सूर्य नाबायण

नाना पंडित,
मिथिना मूर्तिकना

हाङ्ग

स्कूल - नवपतिनगर , री . एस . सी - मेमोबिखन
 कालेज - दवर्तगा , डिप्लोमा गन फेशन
 डिजाइन (नेशनल अस्पिटल अफ फेशन
 डिजाइन - नयी दिल्ली) , चित्रकला खाँव फेशन
 पूर्वनिमानमे विशेष योग्यता, निरास
 स्थान- दिल्ली , अडिया; पिता- श्री सब नावायण
 ठाखर , सकरी - कन्हानी ; माता- श्रीमती मानती
 ठाखर , सकरी - कन्हानी । रतमानमे अपन
 एक्स्पोजे रिजर्नस एस्टे) क नामसँ
 मुकखात , पूर्वमे प्राडक्ट डेरनेपोस्ट खाँव मर्चैक
 कपमे कार्यरत ।

बाजेन्द्र पंडित, मिथिना मूर्तिकर्ता

गिरीश चन्द्र नान

नरेन्द्र कुमार
 मा, पत्रकार

चन्द्र किशोर नान, पत्रकार,
 नेपाल

उपेन्द्र भगत नागरंशी, नेपाल
 सङ्क नाटक ।

बमेशी बंजन,
 पबराहा, नेपाल
 1966-

पबराहा, नेपालमे जन्म
 । नेपालीय कथा-
 जगतक नरीन ऋदा

बिनीत ठाकुर

"बाँकी खड्डि हम्बव दूधक कर्ज" प्रकाशित ।

स्वजीत रुमाव न्या, नेपाल

जिद्दी (नेघुकथा संग्रह), चिह्न (नेघुकथा-संग्रह), बिपोर्षव डायरी (बिपोतर्जि), गन्न (नेघु कथा संग्रह), खजूबीरानी (नेघु कथा संग्रह), कोगनी घूबि खाड (रौन नघु-रिहनि कथा संग्रह), दूधमती- (सम्पादन- नेपाली आ मेथिनीमे) ।

सम्मानित नाम ।
जनपम्फधव कथा-दृष्टि,
आ मोहक शिम्प ।
खोड निखननि, ह्ददा
रैव-रैव चर्चित बहनाह
।

सम्बोज थिनाडू

नेपालक पहिन मेथिनी
रेडियो नाटक संचानक

देवर्षु रसे

जन्म- तुनापट्टी, सुपौन ।
मास कम्युनिकेशनमे
एम.ए., हिन्दी, अंग्रेजी आ
मेथिनीक रिभिन्न पत्र-
पत्रिका
कथा, नेघुकथा, रिज्ञान-

संतोष मिश्र, नेपाल

पोसपत्र (नेघुकथा-
संग्रह), उंदस मोन (नेघुकथा-
संग्रह), एना-किए (करिता-
संग्रह), अणना (संपादन- करिता-
संग्रह) ।

सुनीन रुमाव म

ब्लिक, गायक,
जनकपुव, नेपाल
न 1968-
मेथिनीक गायक-
सङ्गीतकावक रूपमे
प्रसिद्ध छथि । मेथिनी

कथा, चित्र-
कथा, कार्टून, चित्र-
प्रहेलिका गवादिक
प्रकाशिन । विशेष:
गुजरात राज शांना
पाठा-पुस्तक मंडन द्वारा
आठम कक्षाक लेन रिज्ञान
कथा ❖जंग❖ प्रकाशित
(2004 इ.), नताशा:
मेथिनीक पहिन-चित्र-
तुंथना
(कामिन्न) प्रकाशित ।

भाषाक गीतसभमे
मौनिक तथा सार्थक
संगीतक सृजनमे हिनक
सफियता प्रशंसनीय छनि
। सुनीनक गायन तथा
संगीतमे कैसेठ
एनरमसभ सेहो बहब
लेन अछि । लेखनदिस
हिनक सफियता
परिमाणामेक रूपमे कम
बहितहुँ गुणामेक दृष्टि
द्वयस्पर्शी मानन जागत
अछि । पेशासँ रिज्ञान-
शिक्षक छथि ।

धीरेन्द्र प्रेमर्षि, सिवहा, नेपा
न 1967-

रि.सं.२०१४ मान भादर १५ गते सिवहा
जिनाक गोरिन्दपुव-१, रंस्तुपुव गाममे जन्म
लेनिहाव प्रेमर्षिक पूर्ण नाम धीरेन्द्र ना
छियनि । कान्तिपुवसँ लेला मिथिना कार्यक्रम
प्रस्तुत कर्ता जेहूँ कपा-धीरेन्द्रक धीरेन्द्रक
अराज गामक रँचा-रँचा चिन्हत
अछि । ❖पन्नर❖ मेथिनी साहितिक पत्रिका

बरीन्द्र नारायण मिश्री

पिताक नाम: स्वर्गीय सूर्य नारायण मिश्री, माताक नाम: स्वर्गीया
दयाकाशी देवी, पेतक ग्राम: अडेव डीह, मातृक: सिन्धि
आ डाटी । रूति: योजना आयोगक उप सचिव, दिल्लीमे
स्वशिन मेट्रोपोनिठन मजिस्ट्रेट । आर सैरा निवृत्त ।
शिक्षा: चन्द्रधारी मिथिना महारिद्यालयसँ बी.एस-
सी. भौतिक रिज्ञानमे शतिग्रा; दिल्ली विश्वरिद्यालयसँ रिधि
स्नातक । प्रकाशित ग्रन्थ : मेथिनी:-

१. ❖भोवसँ सँम धवि❖ (आमे कथा), २.

❖सर्गशरि❖ (निबंध), ३.

हमाव भास्कर

श्री ❖समाज❖ मैथिली सामाजिक पत्रिकाक
सम्पादन ।

❖स्रज्ञ एतहि श्रद्धि❖ (यात्रा प्रसंग), ४.

❖ह्रसाद❖ (कथा संग्रह) ३.

'नमस्तुष्टि' (उपन्यास) ७. विविध प्रसंग (निबंध) १.महबाज
(मैथिली उपन्यास) ,+.नजकोठब (मैथिली उपन्यास)
,६.स्रीमाक ओहि पार (मैथिली उपन्यास) १०.समाधान(निबंध सं
ग्रह) ११.मातृभूमि(उपन्यास) १२.स्रपल्लोक(उपन्यास) १३.शिक्षा
द(उपन्यास) ।

खमरेन्द्र यादव, नेपाल

बघुनाथ रूथिया

प्रदीप प्रहस

संदीप कृमाव साहनी

"रैशोखमे दनानपव" प्रकाशित ।

उमेशी मंडन

निश्चुकी- करिता संग्रह, मिथिलाक संस्कार गीत, रिध-

रारहाव गीत श्री गीतनाद (संकलन),

"मिथिलाक रनस्पति ग्लागड शो मिथिलाक जीर-

जलु ग्लागड शो मिथिलाक जिनगी ग्लागड शो", सगव वा

ति दीप जवय- गतिहास, दूध-पानि ह्रवाक-

ह्रवाक (कथा एरं पास्टुनिपि जगदीश प्रसाद मंडन)-

(छाया एरं सम्पादन- उमेशी मंडन), हिन्दुस्तानी ह्रसनमान

शुंव हिन्दुस्तानियत - मूर हिन्दी लेख- गीतेशी शर्मा, मै

थिली खनुवाद- उमेशी मंडन ।

चन्द्रमणि

स्व. हेमकान्त मा, गायक

अवनीधर, मैथिली फिल्म निर्देशक

अंज रिहारी,
मैथिली गायक

बामरौरू मा, गायक

रि.पि.उदामी

जितेन्द्र सह
योगी

उदितनाबायण फिल्म गायक

प्रकाशि मा, फिल्म निर्देशक

कीर्ति खजाद
फ़िकेठ

श्रीवाम मा शीतबंज

अभिषेक मा गोलह

अशोक अरुमाव
1981-

साधारण काष्ठकावक
परिवारबमे समस्तुपुव

जिनाक मोखियावपुव
सखनानी गाममे जनमन
खशोक क्रयाव कहियो
स्कून नहि गेनाह ।
दिनमे पचास ठाका
कमेनिहाव दिल्लीक एकठा
गोल्फ बनरक एहि
क्रेडीकेँ 1994 ज. मे
चोबिक मिथारोप नगा
कए गोल्फ कोर्समे राहव
कए देन गेन । र्वेह
क्रेडी दस सानक भितव
भावतक नखव एक
गोल्फव र्विनि गेन ।

बाजेशि बंजन, मैथिनी ह्लेडो
वा प्राजेकठ

संजय न्या
सुनतानगज, भागनपुव ।
मोठेरौनाक सी.ज.उ. ।

रिन्दरसुव पाठक

रिनोद मिश्र

बाजकमन न्या, खत्रेजी नेखक, पत्र
काव

मानस रिहावी र
र्मा, र्वैज्ञानिक

डॉ. रिनोद मिश्र सम्प्रति
 आंग्र आंग्र ठी
 कडकी, उतवाखडमे
 अंग्रेजी पठरैत छथि
 आ हिनक बचनab अंग्रेजी
 आ हिंदी मे प्रकाशित
 भेन छन्हि । अहि रर्ष
 हिनक करिता संग्रह Silent
 Steps and Other
 Poems प्रकाशित भेन
 छन्हि । एकब अतिविज ग
 अंग्रेजीमे आनोचनक
 म्मेवमे आठ ठा पौथी
 संपादित केले छथि ।
 हिनक
 पौथी Communication
 Skills for Engineers and
 Scientists रूहते
 गर्जनीयविग संहानमे
 पाठा पुस्तक रुपमे
 पठ १३न जागत
 अछि ।

हिनकब अंग्रेजी उपन्यास "द रूनु रेंडसप्रेड" , "गफ यू
 आब अफरेड अफ हागर्ड्स" आ "हायबपूथ" प्रकाशित
 छन्हि । "द रूनु रेंडसप्रेड" (१९९९)पब
 हुनका "कामनरेन्थ बागर्ड्स प्रागज फाव रेंसुट फस्ट
 रूक- यूरेशिया" भेठेन छन्हि । बाजकमन ना श्री
 हनीश्रिव ना आ श्रीमती बजना नाक पुत्र छथि,
 "आग.आग.ठी.खडगपुव"सँ री.ठेक.छथि, आ आग कान्हि
 दिन्नीमे बटे छथि, जतए ओ "गन्डियन एक्स्प्रेस" मे
 एडिटर छथि ।

हर्षीश्रिव नाथ 'रेणु' मिथिना ब
 ने 1921-1977

बामधारी सिंह 'दिनकब' मिथिना बने
 1908-1974

बामरूष्क रैनीप
 बी 1899-1967

डॉ. हविरंशी तक्शा 1927-
2009

जन्म 21 जून 1927 ई.।

गाम- चकसनेम, पो.- पठेरी, जिना- सम
स्तीप्रव। तीन दर्जन सँ लेशी हिन्दी पोथी
जाहिमे कारा-कथा-प्रबन्ध सम्मिलित छति।

हविरांशिकब श्रीराबुर "शिनभ"
1934-

स्व. जनार्दन प्र
साद या 'द्विज'

हिन्दीक साहित्यकार।

वामेश्देव प्रेम

हिन्दीक नाटककार।

डॉ. नरन किशोर दास "नरन"

मोहनानन्द या
1955-

वामाश्री शशिधव

गणेशी चंचन १९३०-
२०११

डॉ. खमबेन्द्र

गोबेनान मनीषी

हन्दन खमिताभ

शंभु खगेही

जन्म + जनरवी
१९४९, प्रकाशित
प्रति:उमवाएन
डीह (कथा-
कार) १९९४, सतजा (क
था संग्रह) १९९९, तसवी
रेविखा (कथा
कार) २००३, रज्जिका उद
रिभास २००१

पौद्दार बामरताव खरुण १९
२३-१९९९

मजहब गमाम १९३०-
२०१२

खरुण प्रकाशि ९
९४४-२०१२

अरुशुमन पालुदुय

तिवहता यूनीकोडक
आरेदनकर्ता ।

दिनेशी कुरमार मिश्री

मिथिनाक रौहिक क एक्स्पर्ट ।
मिथिनाक मोठा-मोठी सभ
धावपव कितारु प्रकाशित ।
उत्तव रिहार की राथा
कथा (१९९०), कोसी- उग्र
क्रेद से सजा-ए-मोत

ओमप्रकाशि भाव
ती १९७४-

कोसी नदीक नोक सङ्कृ
तिक अथायन - नदियाँ
गाती है, रिहार के पाव
सुबिक नाँठ आ मेथिनी
क नोक नाँठ प्रकाशित

तक (१९९२) रींदिनी महानंदा
(१९९४), रौया पेडु रींरुन
का- रौं निर्यत्रा का
बहय (२०००), रँगारत पव
मजरुंर मिथिना की कयना
नदी (२००४), त्रुतली नदी
शुंर तकनीकी नाडु- हूक
(२००३), , दुङ्ग पाठन के
रीच ये- कोसी नदी की
कहानी (२००७) तथा रांगयती
की सङ्गति (२०१०) ।

रौंदेही सीता

यात्रेरकेक पनेी मैत्रेयी

यात्रेरकेक दू ठी पनेी डनखिन्ह
पहिन कावायनी था दोसर मैत्रेयी ।
मैत्रेयी रौंरुनादिनी डनीह ।
कावायनीसँ हुनका तीनठा पत्र
डनखिन्ह- चन्द्रकान्ता, महामेघ था
रिजय ।

मोतीदाग

मिथिनाक बजक (धोरि)
जातिक लोकदेरता

रिहना

गँगो देरी

चम्पानगवक रिहना ।

मोवंगक मोतीसायब

हसुमनता कर्ण

मिथिनाक मनाह जातिक
नोकदेरता । गांगोदेरीक
भगतता अखलो मिथिनाक
मनाह नोकनिमे अचानित
अड्डि ।

रिन्ध्यासिनी देरी मेथिनी नोकगीत
1920-2006

अशिमा सिंह 1924-

बेशीमा, हसुमा,
हनुना

कामेश्वरी देरी
1922-

मधुर्वनी जिनाक नरानी
गामक । जन्म १९२२ अ.।
मे अपन मातृक नाहवमे
भेननि । पति प
मदनमोहन ना ।
रौनीरानी अमिह
तान्त्रिक पण्डित केशर
मिश्र दिनक पिता
डनथिन । "मिथिना
संस्कार गीत" पोथी ।

निनी बे 1933
-

समीक्षिका, खनुरादिका, सप्सादिका
। प्रकाशिन: मेथिनी
लोकगीत, रसरेखुव
(खनुर.), शिशु खेन
गीत खादि । लेडी ब्रेरौर्न
कानेज, कनकत्रामे पूर्र
प्राध्यापिका ।

जन्म:१७
जनरबी, १९३३,पिता:भीम
नाथ
मिश्र,पति:डॉ. एच.एन्.रे,
दुर्गागज, मेथिनीक
रिशिशु कथाकाव एर
उपन्यासकाव । मबीचिका
उपन्यासपव साहित
खकादेयीक १९+२ ङा. मे
पुवस्काव । मेथिनीमे
नगलुग दू सय कथा खा
पाँच ठी उपन्यास
प्रकाशित । रिपुन रान
साहित्यक सृजन । खलेक
तावतीय भाषामे कथाक
खनुराद-प्रकाशित ।
पहिन प्ररौध
सम्मान २००४ सँ
सन्मानित ।

चित्रनेखा देरी १९३५-

मोहिनी न्या १९३७-

डॉ. सारित्रि न्या

करिता देरी 1942-

प्रमिना या

शान्ति स्वमन 19
42-

जन्म 15 सितम्बर 1942,
कामिम्पुव, सहवसा, रि
हाव, प्रकाशित प्रति,
❖७ प्रतीक्षित, पवडाङ्ग
धृष्टता, स्वनगते
पसाले, पसाले के
विशत, मौसम ह्वा
कराव, समय चेतारनी
नही देता, तप रेहे
कचनाव, भीतव-भीतव
खाग, मेघ
गन्दनीन (मैथिनी गीत
संग्रह), शोध प्रबंध:
मधारणीय चेतना ँव
हिन्दी का आधुनिक
कारा, उपन्यास: जन
म्का हिवन । सम्मान:
साहित्य सेरा सम्मान, करि
बने सम्मान, महादेरी
रमा सम्मान । ख्यापन
कार्य ।

प्रभारती सा 1945- 1999

सु. गनावानी सिंह 1945- 1993

उषाकिरण खान 1945-

गनावानी सिंह: जन्म 1 जून 1945, निधन : 13 जून, 1993, पिता : प्रा. शरदोद नावायण सिंह सम्पादिका : मिथिला दर्शन, विशेष अध्यायन : मैथिली, हिन्दी, रंगना, अंग्रेजी, भाषा विज्ञान एवं लोक साहित्य । प्रकाशित ग्रंथ : मनोमा (आर्य रागनडक फ्रेन्च नाटकक अनुवाद 1965), प्रेम एक करिता (1968) रंगना नाटकक अनुवाद, विषय (1968) रंगना नाटकक अनुवाद, रिन्दती (1972), स्वचिंत: मैथिली करिता संग्रह (1973), हिन्दी संग्रह ।

जन्म: १४ अक्टूबर १९४३, कथा एवं उपन्यास लेखनमे प्रख्यात । मैथिली तथा हिन्दी दूनू भाषाक चर्चित लेखिका । प्रकाशित ग्रंथ: अर्धतुलित प्रेम, दूरस्थित, हसीना रमणी, भावती (उपन्यास) । २०१०-श्रीमति उषाकिरण खान (भावती, उपन्यास) लेखन साहित्य अकादेमी पुरस्कार- मैथिली ।

नीवजा रेणु 1945-

जन्म: ११ अक्टूबर १९४३, नाम: कामाख्या देवी, उपनाम: नीवजा रेणु, जन्म स्थान: नरठेन, सविसरपाली । शिक्षा: बी.ए. (ऑनर्स) एम.ए., पी-एच.डी., गृहिणी । प्रकाशित वचना : ओसकण (करिता मि.मि., १९७०) लेखन पत्र पारिवारिक, सांस्कृतिक परिवर्तक शब्द

रीणा ठाकुर 1954-

जन्म- भरानीपुर, पन्डीन (मधुबनी) । पिता श्री श्रीमोहन ठाकुर । प्रकाशित ग्रंथ: मैथिली वामकारक पत्रपत्र, गतिहास-दर्पण (समाक्षा), विद्यापतिक उम्रे (समानोचना), भावती (उपन्यास)

ज्ञानसुधा मिश्र

भावतक उच्चतम व्यायामक चाबिम महिना व्यायामी आ पहिल मैथिलानी ।

। मैथिली कथा धारा साहित्य अकादेमी
नग्न दिल्लीसँ स्नातक्योत्तरव मैथिली कथाक
पन्द्रह ठाँ प्रतिनिधि कथाक सम्पादन
। सृजन धार पियासन कथा संग्रह, अगत
म्हण ले करिता संग्रह, अतसुवा कथा
संग्रह, प्रतिष्ठित हिन्दी कथा संग्रह, १९७० सँ
आगधरि सप्तसँ अधिक
कथा, करिता, शोधनिर्बन्ध, नितनिर्बन्ध, आदि
अलेक पत्र-पत्रिका तथा अतिनन्दनग्रन्थमे
प्रकाशित । मैथिलीक अतिविड किछ
बचना हिन्दी तथा अंग्रेजीमे
सेहो । २००३- नीबजा
रेणु (अतसुवा, कथा)नेन साहित्य अकादेमी
पुबस्काव ।

ज्योतिष मृदुना मिश्र

रीणा कर्ण 1946-

जन्म 3 नरम्ब 1946, गाम- पठेबी, पो.पचगडिया, जि
ना- सहबसा । सदस्य, मैथिली साहित्य अकादेमी
पवामर्शदातृ समिति 1987-1993, सदस्य, भाषा
पवामर्शदातृ समिति (मैथिली), भावतीय ज्ञानपीठ ।
अरकाशिप्राप्त रिश्वरिद्यालय आचार्य आ अकास्य, मैथिली
रिभाग, पठेना रिश्वरिद्यालय । **प्रकाशित**
ग्रन्थ- अज्ञाना, भारनाक अस्थिपजब (मैथिली कारा
संग्रह), शंखनाद, तुग्रमेर समर्पये, अन्नरन्ध्र (हिन्दी कारा
संग्रह) । प्रकाशः सप्तपदी (मैथिली निर्बन्ध
संग्रह), चाबित्रिक पृष्ठभूमिमे मैथिलीक अस्मिन्

शैहानिका रर्मा

1943-

जन्म: ९ अगस्त, १९४३, जन्म
स्थान : रंगानी
ठेना, भागनपुर ।
शिक्षा: एम., पी-एच.डी.
(पठेना
रिश्वरिद्यालय), ए. एन. का
नेज, पठेना मे हिन्दीक
प्राध्यापिका पदसँ
सेरानिबृत्त । नावी

उपन्यास, मैथिली-उपन्यासक कथा किछ कहैत
अछि (मैथिली आलोचना); जिन्दगीनामा (हिन्दी कारा
संग्रह), फमशे: (हिन्दी आलोचना) ।

मनक अर्थिकेँ
थोनि:कवण बससँ भवन
अधिकतब बचना ।
प्रकाशित बचना:महुरैत
नोब, रिजुकैत
ठोब; रिप्रनङ्गा (करिता
संग्रह), स्रुति
रेखा (संस्वरण
संग्रह), एकठा
आकाशि (नघुकथा
संग्रह), याषारबी (यात्रा-
बृताभ्र), भाराङ्गनि (कारा
-प्रगीत) , किस्त-किस्त
जीवन (आमेकथापब सा
हित्य आकादेमी प्रबन्काव)
। अर्थहाग (नघुकथा सं
ग्रह)आखब-
आखब प्रीत, नागहसि (उपन्यास) । २००४
डा. - डा. श्रीमती
शैफलिका
रमा, पठना;यात्री-चेतना
प्रबन्काव ।

नीता मा 1953-

आशा मिश्र 1950-

डा. सुनीति मा

जन्म : २९-०९-

१९३३, रारसाय: प्राध्यापिका

। लेखन पब समाजक

पबस्पर्वा तथा आधुनिकताक

संस्कार सँ होगत

रिसंगतिक

प्रभार । प्रकाशित प्रति :

ह्रविद्ध, कथा संग्रह

१९४४, कथानरनीत

१९९०, सामाजिक असन्नाय ओ

मेथिनी साहित्य शोध

समीक्षा । रिनाग योसी

(रौन नयूकथा संग्रह) ।

प्रेमनता मिश्र 'प्रेम'
1948-

जन्मस्थान: बहिका, माता: श्रीमती बृन्दा

देवी, पिता: पं. दीनानाथ

मा, शिक्षा: एम.ए., बी.एड., प्रसिद्ध

अभिलेखिनी दू समयसँ रेशी

नाटकमे भाग लेनेनि । भंगिमा

(नाट्यमंच) क तूतपूर्व

उपाध्यायिका, पत्रिकाक

सम्पादन, कथालेखन आदिमे

अंशनि । ❖ अविपन ❖ आदि

जन्म: ७-१-१९३०

डा. प्रकाशित कथा मे

मेथिकीक संग हिन्दी मे

सेहो । सतसँ पैघ

रिजय मेथिनी कथा संग्रह

।

डॉ. गन्दिवा ना 1957

मेनका मल्लिक
1966-

अनेक संस्था द्वारा प्रबन्धित-
सम्मानित ।

शिवदा सिन्हा मैथिनी नोकर्गी
त 1953-

गोदारवी दत्ता, मिथिना चित्र
कना

नानपुर्वी देरी

उषा रर्मा 1948-

शिकंतना चोधर्वी

कमना चोधर्वी
1953-

प्रति- मैथिनीक रेशे-
तुषा-प्रसाधन सल्लखनी
शिक्षारनी, प्रकाशनाधीन:
राठे रिनायन पानि
(कथा संग्रह), पिषा
मधुमास (करिता
संग्रह), आशिपूर्णा देरीक
रंगना नघु उपन्यास **मन**
मजुषाक मैथिनी
अनुवाद । १०० जयन्तवर्षपूर्व
प्रकाशित मैथिनी
साहित्यिक पत्रिका **स्वार्तीक**
सम्पादन (१९+४-+३.) ।

सीता देरी, मिथिना चित्रकना

गंगा देरी
१९२५-१९९९

मिथिना चित्रकना

सबसुती चौधरी,
जनकपुर

डॉ. खरुषा चौधरी

रिभा बानी 1959-

मैथिनी क 3 साहित्य अकादमी
पुरस्कार विजेता
लेखक 4 गोष्ठ
कितार "कन्यादान" (हविमोहन
मा), "बाजा पोखरे मे
कितनी मङ्गलिया" (प्रभास
रुमाव चाङ्गधरी), "रिन ठैलव
की डायरी" र "पठाम्फेप"
(निनी बे) हिन्दीमे अनूदित
हुनि । 2 गोष्ठ लोककथाक
पुस्तक "मिथिना की लोक
कथा" र "गोनू मा के
किस्म" । मैथिनी कथा
संग्रह "खोहसँ निकसैत" ।

ज्यासेना चन्द्रम
1963-

जन्मतिथि: १३
दिसम्बर, १९७३, जन्मस्थान
: मकखारा, मिथिया
खुर्द, समस्तीपुर, पिता :
श्री मार्कण्डेय प्रसादी, माता:
श्रीमती सुशीला
मा, अध्यापन । सुपरिचित
करियत्री, कथाकार ।
प्रकाशित प्रति: रौनसाङ्ग
(करिता
संग्रह), मिमिबबोना
(कथासंग्रह) ।

स्वस्मिता पाठक 1962-

जन्म: स्वप्नोन, रिहाव । पविचिति करिता संग्रह प्रकाशित ।
कथाराचक, कथामंग्रह प्रकाशनाधीन । बाजनीति शोस्त्रमे एम.ए. ।
संगीत, पेस्टिंगमे कचि ।
मैथिलीक पोथी पत्रिका पव खलक रेखाचित्र प्रकाशित । समकालीन जीवन, समय, आ तकव स्पदनक करयित्री । खलक भाषामे वचनक खन्नराद प्रकाशित ।

उर्मिना देरी, मिथिना चित्रकना

यम्नना देरी, मिथिना चित्रकना

यशोदा देरी, मिथिना चित्रकना

बमा दास, सम्पादक मिथिना दर्पण

पन्ना दास

खन्नभूति (नयूकथा संग्रह) ।

स्वधा कर्ण

नूतन दास

सम्पादिका, मिथिलांगन

बाधिका या, थं
ग्रेजी नेथिका

तूनकव थंग्रेजी

उपन्यास "स्वान" आ "ले

न्सैग्नं आन देयव हार्मि"

आ थंग्रेजी नय कथा

संग्रह "द एनीफेन्स एन्ड

द माकति" प्रकाशित

थंछि ।

उपन्यास "स्वान" नेन

तूनका "ह्रेन्च थिक्क

ग्वेबनेन" प्रबन्काव भेठेन

छहि आ आ पोथी

सोनह भाषामे थनूदित

भेन थंछि ।

बाधिका "एमहसुं

कानेज"सँ "एन्थापोनो

जी" पढ़ने छथि

आ "शिकागो

रिन्नेरिद्यानय"सँ बाजनीति

रिज्ञानमे मासुंम डिही

नेने छथि ।

ओ "हिन्दुस्तान

ठागम्स" आ "रिजनेस

रन्ड"मे काज केने

छथि आ संगमे "बाजरी

गांधी

फाडनडेशन, दिल्ली" मे

सेहो, जतए ओ

थातकरादसँ पीछि त रँचा

स्वयंप्रभा मा 1970-

कपा धीक 1973-

कपा धीक- जन्मस्थान-
मयनाकडेवी, सपुर्वी, श्रीमती
पूनम मा आ श्री अकान्क्याव
माक पुत्री । स्वायी
पता- अचरन-
सगवमाथा, जिल्ला- सिवहा ।
प्रथम प्रकाशित बचना-कोगनी
कानध, माठिर्स
सिलेह (करिता), भगता रेंडक
देशे-भ्रमण (कनक दीक्षितक
पुस्तकक धीरेन्द्र प्रेमर्षिसँग
मैथिनीमे सहअनुराद, सन्धीतसम्वन्धी
धृति- बाह्मिद्यगान, लोव, लेहक
रण, चेतना, प्रियतम हयव
कमोथा (पहिन मैथिनी
सौडी), प्रेम भेन
तवघुस्कीमे, स्वबन्धित मातृ
गीतमाना, सुखक सलेस ।
सम्पादन-पन्नर, मैथिनी साहित्यिक

सभ लेन सम्पर्क
कार्यक्रमक श्रावम्भ केने
बहथि । आग कान्ति ओ
अपन पति आ रँचीक
संग ठेकामे बहे छथि ।

बंजना मा, रि
द्यापति संगीत
गायिका

मासिक पत्रिका, सम्पादन-

सहयोग, रुमव मैथिनी

पौथी (कम्पा १, २, ३, ४ आ

३ आ कम्पा ९-१० क ईच्छिक

मैथिनी रिषय पाठ्यपुस्तकक

भाषा सम्पादन) ।

बश्मि दत्त, गायिका, जनकपुर

कामिनी कामायनी

श्रीमा हरा
बचनाकाव

कामिनी १९७८- हरा करिषि
त्री

कुकलाना सिद्धीका

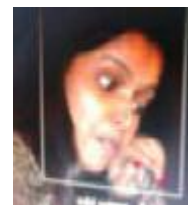
कम्पना मिश्र,
मैथिनी बंगमंच

ज्योति मा,
, मैथिनी बंगमंच

किबषा मा, मैथिनी बंगमंच

प्रियंका मा, मै
थिनी बंगमंच

श्रुतु कर्ण, मैथिनी बंगमंच

ज्याति रसे, बंगमंच

नेहा रर्मा, बंग
मंच

सरिता

खनप्रिया

मृदुना प्रधान

खरुण मिश्र, महिना रॉक्किंग

बाखी दास, मिथिना चित्रकना

र्रनावसी पंडित,
मिथिना चित्रकना
, धनुषा, नेपाल

देरकना देरी कर्ण, मिथिना चि
त्रकना, नेपाल

मदनकना कर्ण, मिथिना चित्रकना, नेपा
न

महासुन्दरी देरी
, मिथिना चित्रक
ना

निर्जना मा, मिथिना चित्रकना,
नेपाल

हुनो माह, मिथिना चित्रकना, महोत्त
वी, नेपाल

बजनी पन्नरी

संगीता कुमारी, मैथिनी हे
डोवा प्राजेक्ट

रिन्दस्वरी दास

गौरी सेन

सीमा मा

राणी मिश्री, करियित्री १९३३-
१९९७

कोगनथ, मधुवनी । जन्मस्थान

तिनाठी, नेपाल ।

मौसमी रँनजी,
करियित्री

शिन मा

शान्ति देरी

शिशिराना

पिता श्री उग्र नावायण
मान, पति श्री उमेश
कुमार कर्ण (रिसहथ) ।
शिरा कथप आ प्रकृत
कुमार कथपक
सहयोगसँ "भावती रिकास
संस्था"क स्थापना । बचना:
प्रकृत कुमार कथपक
संग "मेघदूत" आ "गीत-
गोविन्द"क मैथिनी
खबराद, माड-
भात, मिथिना चित्र-
शिक्षा, भाग-१, मिथिना
चित्र-कोव, भाग-३ ।

सुनी कामत

सुखन मन तवसन आँखि (करिता संग्रह) ।

प्रेवणा न्या

मिथिना लोक कना

अरशुमाना

मैथिनी लोकगीत ।

सुनेता न्या चौधरी, चित्रकाव

गाम सबिसर-पाली, ननित कना आ
गृहनिर्माणमे सनातक । मिथिना चित्रकनामे

सुनेता न्या

मिथिना चित्रकना, सस्थिति
सिगाप्रबन्धमे निरास ।

बाननी न्या

सर्टिफिकेट कोर्स । कना
प्रदर्शनी: एन.एन.खाव.खाग., जमशेदपुरवक
सांस्कृतिक कार्यक्रम, ग्राम-श्री येना
जमशेदपुर, कना मन्दिर
जमशेदपुर (एकजरीशिन खा
रकशिाप) । कना सल्लहनी
कार्य: एन.खाग.ठी. जमशेदपुरवमे कना
प्रतियोगितामे निशायिकक रूपमे
सहभागिता, २००२-०१ धवि
रसेवा, जमशेदपुरवमे कना-शिक्षक (मिथिना
चित्रकना), ब्रुमेन कानेज पुस्तकानय खा
होस्टेन ब्रुनेरार्ड नेन रान-पेठिंग । प्रतिष्ठित
स्पानव: कावपोरेठ
कम्युनिकेशन्, ठिंका; ठी.एस.खाव.डी.एस, ठिंका;
ए.खाग.ए.डी.ए., स्टुट रैक अफ
गल्डिया, जमशेदपुर: रिभिन्न
राजि, होस्टेन, संगठन खा राजिगत कना
संघाटक ।
होरी: मिथिना चित्रकना, ननित कना, संगीत
खा भानम-भात ।

मोती कर्ण

मिथिना चित्रकना

निकी प्रियदर्शिनी

प्रज्ञा मा

डॉ. ननिनी चौधरी

नीनम चौधरी, कथक नृत्तगना

गवा मल्लिक

पिता स्र. शिरनन्दन
मल्लिक, गाम-
महिसावि, दवभंगा ।
पति श्री कमलेश
हमाव, भवहल्ली, दवभंगा
।

ग्वंजन कर्ण

बाँधी मधुवनी, सभ्रति यू.के.मे वटे
छथि । www.madhubaniarts.co.uk पव
हनकव कनाप्रति देथि सके छी ।

पूनम मंडन

प्रियंका साक संग मेथिनी नृत्त
पोस्टल "समदिया"
www.esamaad.blogspot.com क
संचानन ।

प्रियंका न्या

पूनम मंडनक संग
मेथिनी नृत्त
पोस्टल "समदिया"
www.esamaad.blogspot.com
क संचानन ।

सुति नावायण

डॉ. ननिता न्या १९३९

खावती हमावी
१९७१-

जन्म

पनिचोत, दवर्तगामे । "मैथिलीक

भोजन सम्वन्धी

शिक्षारणी" प्रकाशित" ।

"मैथिली ऋजुक कारामे
नारी" प्रकाशित ।

मीना मा

ब्रैसट्ट क्लेसबक समन्थापव रिदेह मे मीना मा
क्लेब एकठा नमू कथा प्रकाशित भेन । जे मे
मैथिलीक पहिन कथा छन जे ब्रैसट्ट क्लेसब पव
निखन गेन । हिन्दीमे सेहो ताखि एहि रि
स्यपव कथा नहि निखन गेन छन ।

अनुपमा प्रियदर्शिनी

पति डॉ. बतन कर्ण, गाम-
उजान (रैङ्कागाम), पो.
नोहना रोड, जिना
दवर्तगा । सम्प्रति नोजियाना
(सहाज बाज
अमेरिकामे), शिक्षा-
एम.एस.सी. (जंत
रिज्ञान), न.ना. मिथिना
रि.रि., दवर्तगा; बी.एस.सी.
बी.आब. अल्लडकब रि.रि.
ऋजुखण्डपुवसँ, हारी, मिथिना
चित्रकना, कमप्यूठवागजड
चित्रकना, ननित कना ।
उपनद्धि: अखिन भारतीय कना
आ दसुकारी प्रतियोगिताक
पुवस्काव 1995 मे; संस्काव
भावती भार नू
प्रतियोगिता 1989 मे
सहभागी ।

शिखा

मैथिली बंगमच ।

प्रीति ठाकुर

गाम- जगेली, भाया
तावानगव, पूर्णिया।
मैथिली रीन
साहित्यमे "गोनू ना आ
थान चित्र कथा २००५",
"मैथिली चित्रकथा
२००६" आ "मिथिलाक
लोकदेरता
२०१०", रिद्यापतिक प्रकष
परीक्षा (रीन
साहित्य) २०१४ प्रकाशित।

अनुपमा ना

ट्रिंसपेरेंसी
ऑटोबलेशन, भावत।

बिनीता मल्लिक

रेरती मिश्र

अनामिका बाज

शान्ति नर्मदा चौधरी

ग्राम गोरिनदपुर, जिला
स्वपौन निरामी आ
बाजेंद्र मिश्र
महारिद्यालय, सहवसा मे
कार्यवत प्रस्तुतानयाध्यात्म
श्री श्रीमानन्द नाक जेष्ठ

स्वप्नत्री, थाओव ग्राम
महिषी (पुनरसि
थावापष्टी), जिना सहवसा
निरासी था दिन्नी स्कून
अंफ गकानोमिक्क सँ
जुद्धन अल्लेषक था
समाजशास्त्री श्री अस्मय
हमाव चौधरीक अर्धांगिनी
छथि । प्राणीशास्त्र सँ
स्नातकोत्तर बहितो
शिक्षाशास्त्रक स्नातक
शिक्षार्थी था एकठा
समाजशास्त्री सँ सानिधक
चरिते थाम जीरनक
सामाजिक रिषय-रौतु
था थाम क२ महिनाजन्म
सामाजिक समझा था
प्रघठनामे हिनक रिशेष
अभिकरि सन्नारिक ।

डॉ कल्पना
मणिकान्त मिश्र

पिता डॉ शिव हमाव
मा, गाम बाँधी, साम्ब-
गजहवा । मेडिकन
शिक्षा जे. जे.

हस्वम ठाहव
प्रवारतन
(थामेकथा)

नन्दिनी पाठक
१९७५-
पाथवक शिहव
(करिता संग्रह)

हॉस्पिटल/ हॉल्ट

हॉस्पिटलसँ सम्पन्न कय

स्त्री-रोग विशेषज्ञ ।

अङ्गसँ १९+०-+१ ये

प्रकाशित होगरना मेथिनी

पत्रिका "रिदेह"क पति

डॉ मणिकान्त मिश्र

(निर्माता- मेथिनी फिल्म-

थाडु पिया हमब नगरी)

संग सम्पादन ।

(c)२०००- २०२३ । रिदेहः प्रथम मेथिनी पाम्फिक ग्रा-पत्रिका (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004). सम्पादकः गजेन्द्र ठाकुर । Editor: Gajendra Thakur. In respect of materials e-published in Videha, the Editor, Videha holds the right to create the web archives/ theme-based web archives, right to translate/ transliterate those archives and create translated/ transliterated web-archives; and the right to e-publish/ print-publish all these archives. बचनाकाव/ संग्रहकर्ता अपन मौनिक आ अप्रकाशित बचना/ संग्रह (संपूर्ण उत्तरदायित्व बचनाकाव/ संग्रहकर्ता मध्य) editorial.staff.videha@gmail.com के मेन अटैचमेण्टक रूपमें पठा सकैत छथि, संगमें ओ अपन संस्क्रिप्ट पविचय आ अपन स्कैन कएन गेन होएते सेहो पठारथि । एतह प्रकाशित बचना/ संग्रह सबक कपीवागठ बचनाकाव/ संग्रहकर्ताक नगमें छन्हि आ जतह बचनाकाव/ संग्रहकर्ताक नाम ले अछि ततह ग्रा संपादकाधीन अछि । सम्पादकः रिदेह ग्रा-प्रकाशित बचनक लेख-आर्काइवर/ थीम-आधाबित लेख-आर्काइवरक निर्माक अधिकार, ए सब आर्काइवरक खनुराद आ निर्पातवण आ तकरो लेख-आर्काइवरक निर्माक अधिकार; आ ए सब आर्काइवरक ग्रा-प्रकाशिन/ प्रिण्ट-प्रकाशिनक अधिकार बथैत छथि । ए सब नैन कोनो बायलै/ पाबिशिमिकक प्रारधान ले छै, से बायलै/ पाबिशिमिकक गडुक बचनाकाव/ संग्रहकर्ता रिदेहसँ ले जूडथु । रिदेह ग्रा पत्रिकाक माममें दू ठाँ अंक निकलैत अछि जे मासक ०९ आ १३ तिथिकेँ www.videha.co.in पब ग्रा प्रकाशित कएन जागत अछि । The contents and documents e-published by Videha (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) are periodically being checked for accessibility issues. People with disabilities should not have difficulty accessing these contents/ documents.

(c) २०००-२०२३ सराधिकार स्वबन्धित । रिदेहमे प्रकाशित सभटा बचना आ आर्कागरक सराधिकार बचनारक आ संग्रहकृतिक नगमे छन्हि । भानसबिक गाछ जे सन २००० सँ यादुसिठीजपब छन http://www.geocities.com/.../bhalsarik_gachh.htm, <http://www.geocities.com/ggajendra> आदि निरूपब आ अखनो ३ जुनाग २००४ क पोस्ट <http://gajendrathakur.blogspot.com/2004/07/bhalsarik-gachh.htm> (किछ दिन नैन <http://videha.com/2004/07/bhalsarik-gachh.htm> निरूपब, सात wayback machine of [https://web.archive.org/web/*/videha_258_capture\(s\)_from_2004_to_2016-](https://web.archive.org/web/*/videha_258_capture(s)_from_2004_to_2016-) <http://videha.com/> भानसबिक गाछ-प्रथम मैथिली रूनाग / मैथिली रूनागक एथीगेठब) केब कपमे गण्टबनेठपब मैथिलीक प्राचीनतम उपस्थितक कपमे रिद्यमान अछि । ए मैथिलीक पहिन गण्टबनेठ पत्रिका थिक जकेब नाम रौदमे १ जनरबी २००४ सँ 'रिदेह' पडले । गण्टबनेठपब मैथिलीक प्रथम उपस्थितिक यात्रा रिदेह- प्रथम मैथिली पाम्किक ए पत्रिका धरि पहुँचन अछि,जे <http://www.videha.co.in/> पब ए प्रकाशित होगत अछि । आर 'भानसबिक गाछ' जानरुत 'रिदेह' ए-पत्रिकाक श्रजक संग मैथिली भाषाक जानरुतक एथीगेठबक कपमे श्रजक भन् बहन अछि । रिदेह ए-पत्रिका ISSN 2229-547X VIDEHA

